BREVIARIUM SANCTAE LUGDUNENSIS ECCLESIAE, PRIMAE...

Digitized by Google

IOTECA VITT. EMANUELE
NDO EBORENSE
42
1 H
32

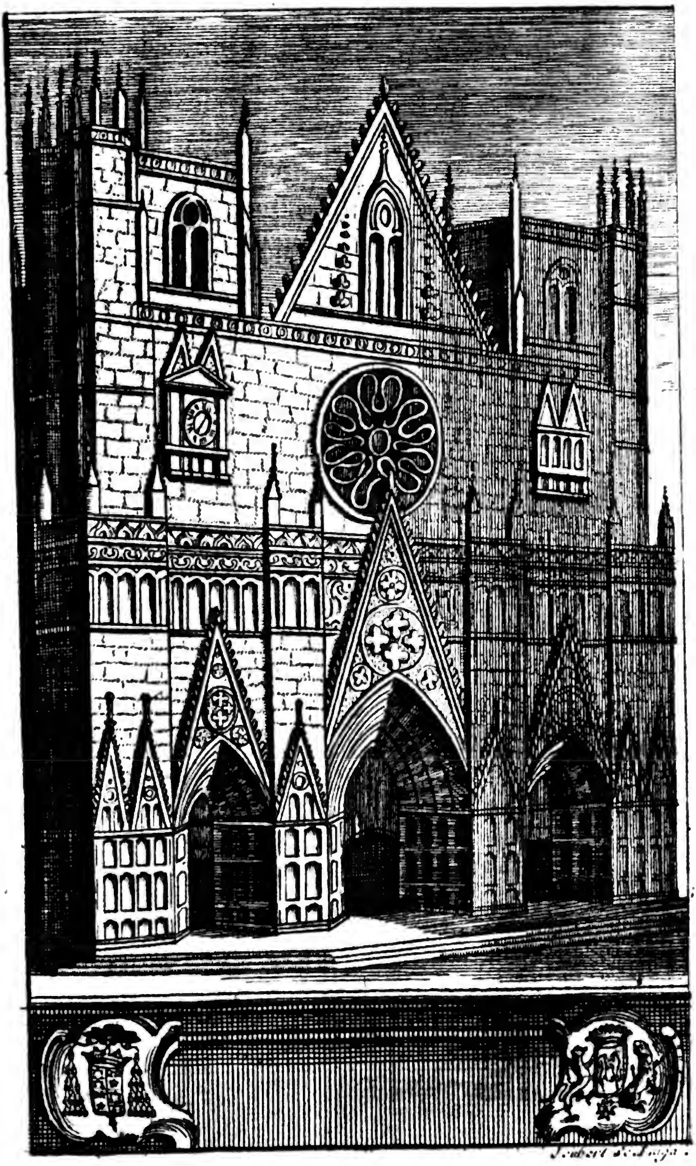
Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BREVIARIUM
SANCTÆ
LUGDUNENSIS
ECCLESIÆ,
PRIMÆ GALLIARUM SEDIS.

PARS ÆSTIVA.

LUGDUNI,
Typis AMATI DE LA ROCHE,
Illuſtriſſimi ac Reverendiſſimi D. D. Archiepiſcopi
& Cleri Typographi.

M. DCC. LXXV.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

Digitized by Google

ABSOLUTIONES

ET BENEDICTIONES,

Dicendæ in Officio Nocturno ante Lectiones,

DOMINICA,

Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non ſunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.

ET PRO II. & V. FERIA.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor noſtrum in lege ſua, & in præceptis ſuis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum.

℟. Amen.

Sic reſpondetur ad ſingulas Abſolutiones & Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater glóriæ, det nobis ſpíritum ſapiéntiæ. *Epheſ.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.

ET PRO III. & VI. FERIA.

Abſolutio. 3. Reg. 8.

DEus noſter inclínet corda noſtra ad ſe, ut cuſtodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti benedícat nos in omni benedictióne ſpirituáli. *Epheſ.* 1.
5. Sciámus ſupereminentem ſciéntiæ caritátem Chriſti, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Epheſ.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis ſermo in apertióne oris noſtri cum fidúcia, notum fácere myſtérium Evangélii. *Epheſ.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Epheſ.* 4.
9. Deus ſpei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in ſpe & virtúte Spíritûs ſancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum Homilia, tunc nona Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, ſeptima Benedictio erit: Detur nobis ſermo in apertióne oris noſtri cum fidúcia, notum fácere myſtérium Evangélii. *Epheſ.* 6.

8. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.
9. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à ſpe Evangélii. *Coloſſ.* 1.

Digitized by Google

Si nona Lectio ſit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis ſuis admirábilis fíeri. 2. *Theſſ.* 1.

[*Quando D. Archiepiſcopus Lectionem lecturus eſt, poſtquá ipſe præmiſit ex more*, Jube, domne, benedícere. *dignior poſt ipſum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipſe autem Archiepiſcopus reſpondet :* Oro ut cáritas veſtra magis ac magis abundet in ſciéntia & in omni ſenſu. *Philip.* 1. *Chorus*, ℟. Amen.

Idem obſervatur, ubi unicus eſt Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Abſolutio. 1. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti det nobis Chriſtum habitáre per fidem in córdibus noſtris. *Epheſ.* 3.
2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei ; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Epheſ.* 4.
3. Deus ſpei répleat nos omni gáudio & pace in credendo ; ut abundémus in ſpe & virtúte Spíritûs ſancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio ſit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS SANCTORUM, *quæ ſunt ix. Lectionum.*

Abſol. & Bened. dicuntur in I. & III. Nocturno, ut ſuprà ; in II, autem, ut ſequitur.

Abſolutio. 3. Reg. 8.

DEus noſter inclínet corda noſtra ad ſe, ut cuſtodiámus mandáta ejus.

℟. Amen.

BENEDICTIONES.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut ſciámus quæ ſit ſpes vocatiónis ejus in Sanctis. *Epheſ.* 1.
5. Dignos nos fáciat in partem ſortis Sanctórum, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum. *Coloſſ.* 1.
6. Aperiantur óculi noſtri, ut convertámur à ténebris ad lucem, & accipiámus ſortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN FESTIS SANCTORUM, quæ ſunt trium Lectionum tantùm.

Abſolutio ſecundùm Feriam ; Benedictiones verò, ut ſequitur.

1. Deus det nobis, &c.
2. Dignos nos fáciat, &c.
3. Aperiantur, &c. *ut ſuprà.*

Si pro tertia Lectione legendum ſit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit :

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

PSALTERIUM DISPOSITUM PER HEBDOMADAM.

PARS ÆSTIVA.

DOMINICA AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur ſecretò :

PAter noſter, qui es in cœlis ; ſanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua ſicut in cœlo & in terra : panem noſtrum quotidiánum da nobis hódie : & dimitte nobis débita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris : & ne nos indúcas in tentatiónem ; ſed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, & benedictus fructus ventris tui Jeſus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis noſtræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ : Et in Jeſum Chriſtum Fílium ejus únicum, Dóminum noſtrum : qui conceptus eſt de Spíritu ſancto, natus ex María Vírgine : paſſus ſub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & ſepultus : deſcendit ad ínferos : tértiâ die reſurrexit à mórtuis : aſcendit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum ſanctum, ſanctam Eccléſiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remiſſiónem peccatórum, carnis reſurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur :

DOmine, lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Pſ.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

Glória Patri, & Fílio, &

Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio , & nunc , & ſemper , & in ſécula ſeculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur, Allelúia, *etiam ad alias Horas.*

Invit. Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Pſalmus 94.

VEníte , exultémus Dómino , jubilémus Deo ſalutári noſtro : præoccupémus fáciem ejus in confeſſióne , & in pſalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus , & rex magnus ſuper omnes deos : quóniam non repellet Dóminus plebem ſuam ; quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ , & altitúdines móntium ipſe cónſpicit.

* Veníte , adorémus.

Quóniam ipsíus eſt mare , & ipſe fecit illud , & áridam fundavérunt manus ejus : veníte , adorémus , & procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino qui fecit nos , quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter ; nos autem pópulus ejus , & oves páſcuæ ejus.

* Veníte , adorémus.

Hódie ſi vocem ejus audiéritis , nolíte obduráre corda veſtra , ſicut in exacerbatióne , ſecundùm diem tentatiónis in deſerto , ubi tentavérunt me patres veſtri , probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte , adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic , & dixi : Semper hi errant corde ; ipſi verò non cognovérunt vias meas : quibus jurávi in ira mea , ſi introíbunt in réquiem meam.

* Veníte , adorémus.

Glória Patri , & Fílio , & Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio , & nunc , & ſemper , & in ſécula ſeculórum. Amen.

Repet. Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Hymnus.

DIe diérum príncipe
Lux è tenébris éruta :
Chriſtus ſepulcri cárcere ,
Lux vera mundi , pródiit.

Et mors , & horrendum chaos
Vocem jubentis áudiunt :
Nos ſurdióres , ô pudor !
Deo pigébit óbſequi ?

Umbris ſepulta dum ſtupet
Natúra , lucis fílii
Surgámus , & noctem piis
Exerceámus cánticis.

Legem , Prophétas , & ſacro
Pſalmos calentes lúmine ,
Profána dum ſilent loca ,
Divína templa pérſonent.

Cœleſtis hæc vincat tuba
Cordis ſopórem lánguidi ,
Novíque mores éxprimant
Vitam reſurgentis novam.

Hoc conſequémur , te duce ,

Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem Spíritum.
Sit laus Patri, laus Fílio;
Par ſit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes ſacris
Lucent & ardent ígnibus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Aſteriſcus hic * notat mediationem & pauſam.*

Pſalmus 1.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum eſt ſecus decurſus aquárum, * quod fructum ſuum dabit in témpore ſuo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcumque fáciet, proſperabuntur.

Non ſic ímpii, non ſic; * ſed tanquam pulvis quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non reſurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio juſtórum;

Quóniam novit Dóminus viam juſtórum, * & iter impiórum períbit.

* Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, * & in ſécula ſeculórum. Amen.

* *Hi verſus dicuntur in fine Pſalmorum, Diviſionum & Canticorum, niſi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, ſed in lege Dómini meditábitur die ac nocte. *Pſ.* 1.

Ant. 4. f. Servíte Dómino.

Pſalmus 2.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti ſunt inánia?

Aſtitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, & adversùs Chriſtum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipſórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * & Dóminus ſubſannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira ſua, * & in furóre ſuo conturbábit eos.

Ego autem conſtitútus ſum rex ab eo ſuper Sion montem ſanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póſtula à me; & dabo tibi gentes hereditátem tuam, * & poſſeſſiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellí-

Digitized by Google

gite : * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite diſciplínam, nequando iraſcátur Dóminus, * & pereátis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino, & exultáte ei : apprehéndite diſciplínam. *Pſ.* 2.

Ant. S. G. Dicunt.

Pſalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti ſunt qui tríbulant me ? * multi inſurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ:* non eſt ſalus ipſi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meũ.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte ſancto ſuo.

Ego dormívi, & ſoporátus ſum ; * & exurrexi, quia Dóminus ſuſcépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me : * exurge, Dómine ; ſalvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percuſſiſti omnes adverſantes mihi ſine cauſa, * dentes peccatórum contriviſti.

Dómini eſt ſalus ; * & ſuper pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ : Non eſt ſalus ipſi in Deo ejus ; tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es. *Pſ.* 3.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; ℟. Et cuſtodívi legem tuam. *Pſ.* 118.

Poſt Verſiculum cujuſlibet Nocturni dicitur ſecretò : Pater noſter. *Altâ voce :* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Abſolutiones & Benedictiones habentur poſt Pſalterium.

Lectiones cum Reſponſoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Díligam te.

Pſalmus 17.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & ſperábo in eum.

Protector meus, & cornu ſalútis meæ, * & ſuſceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * & ab inimícis meis ſalvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis,* & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi ;

Et exaudívit de templo ſancto ſuo vocem meam ; * & clamor meus in conſpectu ejus introívit in âures ejus.

Commóta eſt & contrémuit terra : fundamenta móntium conturbáta ſunt, & commóta ſunt ; * quóniam irátus eſt eis.

Aſcendit fumus in ira ejus : & ignis à fácie ejus exarſit : * carbónes ſuccenſi ſunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & deſcendit : * & calígo ſub pédibus ejus.

Et aſcendit ſuper Chérubim, & volávit : * volávit ſuper pennas ventórum.

Et póſuit ténebras latíbulum ſuum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebróſa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conſpectu ejus nubes tranſiérunt : * grando & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíſſimus dedit vocem ſuam : * grando & carbónes ignis.

Et miſit ſagittas ſuas, & diſſipávit eos : * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta ſunt fundamenta orbis terrárum

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inſpiratióne ſpíritûs iræ tuæ.

Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea : firmamentum meum, & refúgium meum. *Pſ.* 17.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus.

Diviſio Pſalmi 17.

MIſit de ſummo [Dóminus,] & accépit me, * & aſſumpſit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíſſimis, & ab his qui odérunt me ; * quóniam confortáti ſunt ſuper me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * & factus eſt Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * ſalvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam, * & ſecundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi ;

Quia cuſtodívi vias Dómini, * nec impiè geſſi à Deo meo ;

Quóniam ómnia judícia ejus in conſpectu meo ; * & juſtítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & obſervábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam, * & ſecundùm puritátem mánuum meárum in conſpectu oculórum ejus.

Digitized by Google

Cum ſancto ſanctus eris,* & cum viro innocente ínnocens eris:

Et cum electo electus eris, * & cum perverſo pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem ſalvum fácies, * & óculos ſuperbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * & in Deo meo tranſgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, & obſervábo me ab iniquitáte mea. *Pſ.* 17.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Altera diviſio Pſalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protector eſt ómnium ſperántium in ſe.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum noſtrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * & póſuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * & ſuper excelſa ſtátuens me.

Qui docet manus meas ad prælium: * & poſuiſti ut arcum æreum bráchia mea.

Et dediſti mihi protectiónem ſalútis tuæ; * & déxtera tua ſuſcépit me.

Et diſciplína tua correxit me in finem, * & diſciplína tua ipſa me docébit.

Dilataſti greſſus meos ſubtùs me, * & non ſunt infirmáta veſtígia mea.

Pérſequar inimícos meos, & comprehendam illos; * & non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt ſtare: * cadent ſubtùs pedes meos.

Et præcinxiſti me virtúte ad bellum; * & ſupplantaſti inſurgentes in me ſubtùs me.

Et inimícos meos dediſti mihi dorſum, * & odientes me diſperdidiſti.

Clamavérunt, nec erat qui ſalvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * conſtítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, ſervívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti ſunt mihi: * fílii aliéni inveteráti ſunt, & claudicavérunt à ſémitis ſuis.

Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus; * & exaltétur Deus ſalútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, & ſubdis pópulos ſub

me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab inſurgéntibus in me exaltábis me, * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Domine; * & nómini tuo pſalmum dicam.

Magníficans ſalútes regis ejus, * & fáciens miſericórdiam chriſto ſuo David, & ſémini ejus uſque in ſéculum.

Ant. Déxtera tua ſuſcépit me, Dómine; & diſciplína tua ipſa me docébit. *Pſ.* 17.

℣. Legem tuam, Dómine, non ſum oblítus: ℟. Médià nocte ſurgébam ad confitendum tibi. *Pſ.* 118.

Pater noſter.

IN III NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

Pſalmus 27.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, & aſſimilábor deſcendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum ſanctum tuum.

Ne ſimul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum próximo ſuo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis ſecundùm ópera eórum, * & ſecundùm nequítiam adinventiónum ipſórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipſis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus; * déſtrues illos, & non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protector meus: * in ipſo ſperávit cor meum, & adjútus ſum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis ſuæ, * & protector ſalvatiónum Chriſti ſui eſt.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos uſque in æternum.

Ant. In Deo ſperávit cor meum, & adjútus ſum; & ex voluntáte mea confitébor ei. *Pſ.* 27.

Ant. 1. D. Pſállite.

Pſalmus 29.

EXaltábo te, Dómine, quóniam ſuſcepiſti me, * nec delectaſti inimícos meos ſuper me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * & ſanaſti me.

Dómine, eduxiſti ab inferno ánimam meam: * ſal-

Digitized by Google

vaſti me à deſcendéntibus in lacum.

Pſállite Dómino, ſancti ejus, * & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * & vita in voluntáte ejus.

Ad véſperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præſtitiſti decóri meo virtútem.

Avertiſti fáciem tuam à me; * & factus ſum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in ſánguine meo, * dum deſcendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & miſertus eſt meî: * Dóminus factus eſt adjútor meus.

Convertiſti planctum meũ in gáudium mihi: * conſcidiſti ſaccum meum, & circumdediſti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Pſállite Dómino, ſancti ejus, & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus. *Pſ.* 29.

Ant. 5. a. Veníte.

Pſalmus 65.

JUbiláte Deo, omnis terra; pſalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília ſunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & pſallat tibi: * pſalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terríbilis in conſíliis ſuper fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertranſíbunt pede: * ibi lætábimur in ipſo.

Qui dominátur in virtúte ſua in æternum; óculi ejus ſuper gentes reſpíciunt: * qui exáſperant, non exaltentur in ſemetipſis.

Benedícite, gentes, Deum noſtrum; * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui póſuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probaſti nos, Deus: * igne nos examinaſti, ſicut examinátur argentum.

Induxiſti nos in láqueum, poſuíſti tribulatiónes in dorſo noſtro: * impoſuiſti hómines ſuper cápita noſtra.

Tranſívimus per ignem & aquam; * & eduxíſti nos in refrigérium.

Digitized by Google

Introíbo in domum tuam in holocauſtis : * reddam tibi vota mea.

Quæ diſtinxérunt lábia mea , & locútum eſt os meum * in tribulatióne mea.

Holocauſta medulláta ófferam tibi cum incenſo aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte , audíte , & narrábo , omnes qui timétis Deum , * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipſum ore meo clamávi , * & exultávi ſub lingua mea.

Iniquitátem ſi aſpexi in corde meo , * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus, * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus , * qui non amóvit oratiónē meam , & miſericórdiam ſuam à me.

Ant. Veníte , audíte , & narrábo quanta fecit ánimæ meæ. *Pſ.* 65.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte , ℟. Et non ſum deceptus. *Pſ.* 76.

Pater noſter.

Poſt ultimum reſponſorium dicitur :

TE Deum laudámus , * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi cœli , & univerſæ poteſtátes ;

Tibi Chérubim & Séraphim * inceſſábili voce proclámant :

Sanctus ,
Sanctus ,
Sanctus ,
Dóminus * Deus sábaoth.

Pleni ſunt cœli & terra * majeſtátis glóriæ tuæ.

Te glorióſus * Apoſtolórum chorus ,

Te Prophetárum * laudábilis númerus ,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * ſancta confitétur Eccléſia ,

Patrem * immenſæ majeſtátis :

Venerandum tuum verum , * & únicum Fílium ,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ , * Chriſte :

Tu Patris * ſempiternus es Fílius.

Tu , ad liberandum ſuſceptúrus hóminem , * non horruiſti Vírginis úterum.

Tu , devicto mortis acúleo , * aperuiſti credéntibus regna cœlórum.

Tu , ad déxteram Dei ſedes * in glória Patris.

Judex créderis * eſſe ventúrus.

Te ergo , quæſumus, fámulis tuis ſúbveni , * quos pretióſo ſánguine redemiſti.

Æterna fac * cum Sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum,

Dómine, * & bénedic hereditáti tuæ.

Et rege eos, * & extolle illos uſque in æternum.

Per ſíngulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in ſéculum, * & in ſéculum ſéculi.

Dignáre, Dñe, die iſto * ſine peccáto nos cuſtodíre.

Miſerére noſtrî, Dómine, * miſerére noſtrî.

Fiat miſericórdia tua, Dñe, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

In te, Dómine, ſperávi; * non confundar in æternum.

Si non continuò ſequantur Laudes, hic dicitur: Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus. *deinde Oratio propria, cum integra concluſione. Et tunc ante Laudes dicitur ſecretò,* Pater *&* Ave.

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69. Glória Patri, &c.

Ant. 8. *G.* Deus.

Pſalmus 62.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deſerta, & ínvia, & inaquóſa.

Sic in ſancto appárui tibi: * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî ſuper ſtratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuiſti adjútor meus, * & in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæſit ánima mea poſt te; * me ſuſcépit déxtera tua.

Ipſi verò in vanum quæſiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ.

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obſtructum eſt os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: ſitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

Pſalmus 69.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, & erubeſcant, * qui volunt mihi mala.

Digitized by Google

Avertantur ſtatim erubeſcentes, * qui dicunt mihi: Euge, Euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent & lætentur in te, qui díligunt ſalutáre tuum, Dómine.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus: * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & uſque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: ſcitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

Cant. trium puer or: Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino: * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino, * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino: * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum: * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, univerſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis,

Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béſtiæ & pécora, Dómino: * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Iſrael Dóminum: * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, ſervi Dómini, Dñо.

Benedícite, ſpíritus & ánimæ juſtórum, Dómino: * benedícite, ſancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Miſael, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Hic, loco Glória Patri. *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum ſancto Spíritu; * laudémus & ſuperexaltémus eum in ſécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli; * & laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui; & ſuperlaudábilis, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. 7. *d.* Hymnus.

Pſalmus 148.

LAudáte Dóminum, de cœlis: * laudáte eum in excelſis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, ſol & luna: * laudáte eum, omnes ſtellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum: * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipſe dixit, & facta ſunt: * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Státuit ea in æternum, & in ſéculum ſéculi: * præceptum póſuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra: * dracónes, & omnes abyſſi;

Ignis, grando, nix, glácies, ſpíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, & omnes colles; * ligna fructífera, & omnes cedri;

Béſtiæ, & univerſa pécora: * ſerpentes, & vólucres pennátæ.

Reges terræ, & omnes pópuli; * príncipes, & omnes júdices terræ;

Júvenes & vírgines, ſenes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Conféſſio ejus ſuper cœlum & terram; * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus, * fíliis Iſrael, pópulo appropinquanti ſibi.

Ant. Hymnus ómnibus ſanctis ejus, fíliis Iſrael, pópulo appropinquanti ſibi.

Digitized by Google

Capitulum. Deut. 6.

AUdi, Iſrael; Dóminus Deus noſter, Dóminus unus eſt: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo: & meditáberis in eis ſedens in domo tua; & ámbulans in itínere: dormiens atque conſurgens.

℟. Deo gratias. *Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.*

Hymnus.

AD templa nos rursùs vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novaſque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram ſuo
Fulgóre Chriſtus óbruit:
Huic, magna cujus pars ſumus,
Juvat triumpho pláudere.

Quòd evolútus fáſciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine:
Virtútis hoc quantæ fuit!

Quòd tráditum neci Pater,
Ut fóntibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium:
Amóris hoc quanti fuit!

Æternus ut rerum Sator
Aſpexit orbem, prótinùs,
Colóre depictum ſuo,
Probávit excellens opus.

At lætiùs quantò óbtulit
Seſe Patri ſpectáculum,
Cœleſtis Agni cándido
Ablútus orbis ſánguine!

Cum luce nobis rédditur
Mundi renaſcentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens ſurgit ad magnália.

At ſplendor æterni Patris,
Lumenque Chriſtus córdium,
Deum dat in ſe, quantus eſt,
Sub nube carnis cérnere.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Manè aſtábo tibi, Dómine, & vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Pſ.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dñus Deus Iſrael, * quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ,

Et erexit cornu ſalútis nobis * in domo David púeri ſui,

Sicut locútus eſt per os ſanctórum, * qui à ſéculo ſunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis noſtris, * & de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, * & memorári teſtamenti ſui ſancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis;

Ut ſine timóre, de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi

In ſanctitáte & juſtítia co-

Digitized by Google

ram ipſo, * ómnibus diébus noſtris.

Et tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum,

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, * in quibus viſitávit nos Oriens ex alto;

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent, * ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona & Oratio, ut in Proprio; poſteà dicitur:

Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Benedicámus Dómino: ℟. Deo grátias.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſéquatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Jam lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens inâne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet díes,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 1. D. In toto corde.

Pſalmus 117.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc Iſrael quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * & ego deſpíciam inimícos meos.

Bonum eſt confídere in

Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum eſt ſperáre in Dómino, * quàm ſperáre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdedérunt me ſicut apes, & exarſérunt ſicut ignis in ſpinis; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Impulſus, everſus ſum ut cáderem; * & Dóminus ſuſcépit me.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Vox exultatiónis & ſalútis * in tabernáculis juſtórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me: * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, ſed vivam, * & narrábo ópera Dómini.

Caſtígans caſtigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas juſtítiæ: * ingreſſus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * juſti intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus eſt in caput ánguli.

A Dómino factum eſt iſtud, * & eſt mirábile in óculis noſtris.

Hæc eſt dies quam fecit Dóminus: * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, ſalvum me fac; ô Dómine, bene proſperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illuxit nobis.

Conſtitúite diem ſolemnem in condenſis, * uſque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi: * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Pſalmus 118.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beâti qui ſcrutantur teſtimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandaſti * mandáta tua cuſtodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad cuſtodiendas juſtificatiónes tuas!

Digitized by Google

Tunc non confundar, * cùm perſpéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia juſtítiæ tuæ.

Juſtificatiónes tuas cuſtódiam; * non me derelinquas uſquequáque.

In quo córrigit adoleſcéntior viam ſuam? * in cuſtodiendo ſermónes tuos.

In toto corde meo exquiſívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abſcondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me juſtificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum, * ſicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & conſiderábo vias tuas.

In juſtificatiónibus tuis meditábor: * non obliviſcar ſermónes tuos.

Diviſio Pſalmi 118.

Retríbue ſervo tuo, vivífica me; * & cuſtódiam ſermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & conſiderábo mirabília de lege tua.

Incola ego ſum in terra; * non abſcondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea deſideráre juſtificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpaſti ſuperbos: * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia teſtimónia tua exquisívi.

Etenim ſedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; * ſervus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis.

Nam & teſtimónia tua meditátio mea eſt, * & consílium meum juſtificatiónes tuæ.

Adhæſit pavimento ánima mea: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudiſti me: * doce me juſtificatiónes tuas.

Viam juſtificatiónum tuárum ínſtrue me; * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miſerére meî.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non ſum oblítus.

Adhæſi teſtimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilataſti cor meum.

In Feſto SS. Trinitatis, & in omnibus Dominicis, niſi

aliter notetur, dicitur Symbolum ſequens.

QUicumque vult ſalvus eſſe, * ante ómnia opus eſt ut téneat cathólicam fidem.

Quam niſi quiſque íntegram inviolatamque ſerváverit, * abſque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc eſt, * ut unum Deum in Trinitáte, & Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundentes perſónas, * neque ſubſtántiam ſeparantes.

Alia eſt enim perſóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs ſancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti una eſt divínitas, * æquális glória, coætérna majeſtas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus ſanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus ſanctus.

Immenſus Pater, immenſus Fílius, * immenſus Spíritus ſanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus ſanctus.

Et tamen non tres æterni, * ſed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immenſi, * ſed unus increátus, & unus immenſus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres omnipotentes, * ſed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres dii, * ſed unus eſt Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres dómini, * ſed unus eſt Dóminus.

Quia ſicut ſingillátim unamquamque perſónam, Deum ac Dóminum confitéri chriſtiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo eſt factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre ſolo eſt, * non factus, nec creátus, ſed génitus.

Spíritus ſanctus à Patre & Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, ſed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus ſanctus, non tres Spíritus ſancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut poſtérius, nihil majus aut minus; * ſed totæ tres perſónæ coætérnæ ſibi ſunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, ſicut jam ſuprà dictum eſt, * & Unitas in Trinitáte, & Trí-

Digitized by Google

nitas in Unitáte veneranda ſit.

Qui vult ergo ſalvus eſſe,* ita de Trinitáte ſéntiat.

Sed neceſſárium eſt ad æternam ſalútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini noſtri Jeſu Chriſti fidéliter credat.

Eſt ergo fides recta, ut credámus & confiteámur * quia Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Dei Fílius, Deus & homo eſt.

Deus eſt ex ſubſtántia Patris ante ſécula génitus, * & homo eſt ex ſubſtántia matris in ſéculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli & humána carne ſubſiſtens.

Æquális Patri ſecundùm divinitátem, * minor Patre ſecundùm humanitátem.

Qui licèt Deus ſit & homo, * non duo tamen, ſed unus eſt Chriſtus.

Unus autem non converſióne divinitátis in carnem, * ſed aſſumptióne humanitátis in Deum.

Unus omnínò, non confuſióne ſubſtántiæ, * ſed unitáte perſónæ.

Nam ſicut ánima rationális & caro unus eſt homo; * ita Deus & homo unus eſt Chriſtus,

Qui paſſus eſt pro ſalúte noſtra, deſcendit ad ínferos, * tértiâ die reſurrexit à mórtuis;

Aſcendit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis, * inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines reſúrgere habent cum corpóribus ſuis, * & redditúri ſunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc eſt fides cathólica: * quam niſi quiſque fidéliter firmiterque credíderit, ſalvus eſſe non póterit.

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me juſtificatiónes tuas. *Pſ.* 118.

Capitulum. Epheſ. 5.

ERátis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino: Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis eſt in omni bonitáte, & juſtítiâ, & veritáte: probantes quid ſit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℣. Qui ſedes * ad déxteram Patris, [*Hic verſus quandoquè mutandus eſt, ut notatur in Proprio.*] * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ád-

juva nos ; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre feciſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte ; ut ad nullum declinémus peccátum : ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciendam noſtra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus : per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino, ℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur ; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit :

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum : ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua ; & dírige fílios eórum : ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos ; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum : ut hîc, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi ; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.]

Bened. Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram,

& in corde noſtro ſuperſcríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem: in cujus fine dicitur, Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Secretò, Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 6. *C.* Da mihi.

Ex Pſalmo 118.

Legem pone mihi, Dómine, viam juſtificatiónum tuárum; * & exquíram eam ſemper.

Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam; * & cuſtódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum, * quia ipſam vólui.

Inclína cor meum in teſtimónia tua, * & non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue ſervo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meũ quod ſuſpicátus ſum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine, * ſalutáre tuum ſecundùm elóquium tuum.

Et reſpondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia ſperávi in ſermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; * quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquiſívi.

Digitized by Google

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpectu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Diviſio Pſalmi 118.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dediſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant uſquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à ſéculo, Dómine; * & conſolátus ſum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & cuſtodívi legem tuam.

Hæc facta eſt mihi, * quia juſtificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, cuſtodíre legem tuam.

Deprecátus ſum fáciem tuam in toto corde meo: * miſerére meî ſecundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & converti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra: * juſtificatiónes tuas doce me.

Diviſio Pſalmi 118.

BOnitátem feciſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecundùm verbum tuum.

Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priuſquàm humiliárer, ego delíqui: * proptéreà elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum: * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliaſti me; * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui *, ſuper míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, & plaſmavérunt me: * da

mihi intellectum, & diſcam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabuntur; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliaſti me.

Fiat miſericórdia tua, ut conſolétur me, * ſecundùm elóquium tuum ſervo tuo.

Véniant mihi miſeratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea eſt.

Confundantur ſuperbi, quia injuſtè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novérunt teſtimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. I. Joan. 2.

IN hoc ſcimus quóniam cognóvimus Deum, ſi mandáta ejus obſervémus; Qui dicit ſe noſſe eum, & mandáta ejus non cuſtódit, mendax eſt, & in hoc véritas non eſt: qui autem ſervat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta eſt.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In teſtimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me, * In teſtimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum;

℟. Quia ipſam vólui. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

NUnc ſolis excelſum jubar
Toto coruſcat lúmine:
Tu, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

Ex Pſalmo 118.

DEfécit in ſalutáre tuum ánima mea, * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes: Quando conſoláberis me?

Quia factus ſum ſicut uter in pruína; * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Quot ſunt dies ſervi tui? * quando fácies de perſequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * ſed non ut lex tua.

Digitized by Google

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè perſecúti ſunt me, ádjuva me.

Paulò minùs conſummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm miſericórdiam tuam vivífica me, * & cuſtódiam teſtimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundaſti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ perſevérat dies; * quóniam ómnia ſérviunt tibi.

Niſi quòd lex tua meditátio mea eſt, * tunc fortè periiſſem in humilitáte mea.

In æternum non oblivíſcar juſtificatiónes tuas; * quia in ipſis vivificaſti me.

Tuus ſum ego, ſalvum me fac; * quóniam juſtificatiónes tuas exquiſívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * teſtimónia tua intellexi.

Omnis conſummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Diviſio Pſalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea eſt.

Super inimícos meos prudentem me feciſti mandáto tuo; * quia in æternum mihi eſt.

Super omnes docentes me intellexi; * quia teſtimónia tua meditátio mea eſt.

Super ſenes intellexi; * quia mandáta tua quæſívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut cuſtódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem poſuiſti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * ſuper mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * & lumen ſémitis meis.

Jurávi & ſtátui * cuſtodíre judícia juſtítiæ tuæ.

Humiliátus ſum uſquequáque, Dómine: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis ſemper, * & legem tuam non ſum oblítus.

Poſuérunt peccatóres láqueum mihi; * & de mandátis tuis non errávi.

Hereditáte acquiſívi teſtimónia tua in æternum; * quia exultátio cordis mei ſunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Digitized by Google

Diviſio Pſalmi 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam diléxi.

Adjútor & ſuſceptor meus es tu; * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Declináte à me, malígni, * & ſcrutábor mandáta Dei mei.

Súſcipe me ſecundùm elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & ſalvus ero; * & meditábor in juſtificatiónibus tuis ſemper.

Spreviſti omnes diſcedentes à judíciis tuis; * quia injuſta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ; * ídeò diléxi teſtimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas: * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & juſtítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súſcipe ſervum tuum in bonum: * non calumnientur me ſuperbi.

Oculi mei defecérunt in ſalutáre tuum, * & in elóquium juſtítiæ tuæ.

Fac cum ſervo tuo ſecundùm miſericórdiam tuam, * & juſtificatiónes tuas doce me.

Servus tuus ſum ego: * da mihi intelléctum, ut ſciam teſtimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine: * diſſipavérunt legem tuam.

Ideò diléxi mandáta tua * ſuper aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum.

Capitulum. 1. Joan. 5.

HÆc eſt cáritas Dei; ut mandáta ejus cuſtodiámus: & mandáta ejus grávia non ſunt.

℟. *br.* Teſtimónia tua intellexi, Dómine: * Latum mandátum tuum nimis. Teſtimónia. ℣. Omnis conſummatiónis * vidi finem: * Latum. Glória Patri. Teſtimónia tua.

℣. Dilexi mandáta tua ſuper aurum: ℟. Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies,
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.

O Chriſte, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,

Sancto

Sancto ſimul cum Spíritu, Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. 4. E. Omnia.

Ex Pſalmo 118.

Mirabília teſtimónia tua; * ídeò ſcrutáta eſt ea ánima mea.

Declarátio ſermónum tuórum illúminat, * & intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, & attraxi ſpíritum; * quia mandáta tua deſiderábam.

Aſpice in me, & miſerére meî, * ſecundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Greſſus meos dírige ſecundùm elóquium tuum; * & non dominétur meî omnis injuſtítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina ſuper ſervum tuum, * & doce me juſtificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non cuſtodiérunt legem tuam.

Juſtus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandaſti juſtítiam teſtimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéſcere me fecit zelus meus; * quia oblíti ſunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * & ſervus tuus dilexit illud.

Adoleſcéntulus ſum ego, & contemptus: * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Juſtítia tua, juſtítia in ætenum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angúſtia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea eſt.

Æquitas teſtimónia tua in ætenum: * intellectum da mihi, & vivam.

Diviſio Pſalmi 118.

Clamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * juſtificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, ſalvum me fac; * ut cuſtódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi ſecundùm miſericórdiam tuam, Dómine; * & ſecundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt perſequentes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti ſunt.

Propè es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de teſtimóniis tuis; * quia in æternum fundaſti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non ſum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus ſalus ; * quia juſtificatiónes tuas non exquiſiérunt.

Miſericórdiæ tuæ multæ, Dómine : * ſecundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui perſequuntur me, & tríbulant me : * à teſtimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, & tabeſcébam ; * quia elóquia tua non cuſtodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine : * in miſericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas : * in æternum ómnia judícia juſtítiæ tuæ.

Diviſio Pſalmi 118.

PRíncipes perſecúti ſunt me gratis ; * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego ſuper elóquia tua, * ſicut qui invénit ſpólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus ſum : * legem autem tuam dilexi.

Séptics in die laudem dixi tibi * ſuper judícia juſtítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam ; * & non eſt illis ſcándalum.

Expectábam ſalutáre tuum, Dómine ; * & mandáta tua dilexi.

Cuſtodívit ánima mea teſtimónia tua, * & dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua & teſtimónia tua ; * quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conſpectu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret poſtulátio mea in conſpectu tuo : * ſecundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me juſtificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum ; * quia ómnia mandáta tua, æquitas.

Fiat manus tua ut ſalvet me ; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi ſalutáre tuum, Dómine ; * & lex tua meditátio mea eſt.

Vivet ánima mea, & laudábit te ; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi ſicut ovis quæ périit : * quære ſervum tuum, quia mandáta tua non ſum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas : pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti eſt cáritas de corde puro ; & conſciéntia bona : & fide non ficta.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conſpectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua * & teſtimónia tua, * In conſpectu tuo. Glória. Omnes.

℣. Cuſtodívit ánima mea

teſtimónia tua, ℟. Et diléxit ea vehementer. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 7. *c.* Dixit Dóminus.

Pſalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos, * ſcabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquaſſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet: * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

Pſalmus 110.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consílio juſtórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquiſíta in omnes voluntátes ejus.

Conféſſio & magnificéntia opus ejus: * & juſtítia ejus manet in ſéculũ ſéculi.

Memóriam fecit mirabílium ſuórum miséricors & miſerátor Dóminus: * eſcam dedit timéntibus ſe.

Memor erit in ſéculum teſtamenti ſui: * virtútem óperum ſuórum annuntiábit pópulo ſuo;

Ut det illis hereditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in ſéculum ſéculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem miſit pópulo ſuo: * mandávit in æternũ teſtamentum ſuum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium ſapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in ſéculum ſéculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in ſéculum ſéculi.

Ant. 1. *f.* Qui timet Dóminum.

Pſalmus 111.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit ſemen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus ; * & juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi.

Exortum eſt in ténebris lumen rectis ; * miſéricors, & miſerátor , & juſtus.

Jucundus homo, qui miſerétur & cómmodat , diſpónet ſermónes ſuos in judício ; * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit juſtus : * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus ſperáre in Dómino , confirmátum eſt cor ejus : * non commovébitur donec deſpíciat inimícos ſuos.

Diſperſit , dedit paupéribus : * juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi ; cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & iraſcétur, déntibus ſuis fremet & tabeſcet : * deſidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus cupit nimis.

Ant. 7. ç. Sit nomen.

Pſalmus 112.

LAudáte , púeri , Dóminum , * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum , * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum , * laudábile nomen Dómini.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus , * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter , qui in altis hábitat , * & humília réſpicit in cœlo & in terra ?

Súſcitans à terra ínopem , * & de ſtércore érigens páuperem ,

Ut cóllocet eum cum princípibus , * cum princípibus pópuli ſui ;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo , * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum in ſécula.

Ant. 1. *A.* Nos qui vívimus.

Pſalmus 113.

IN éxitu Iſrael de Ægypto , * domûs Jacob de pópulo bárbaro ,

Facta eſt Judæa ſanctificátio ejus , * Iſrael poteſtas ejus.

Mare vidit , & fugit : * Jordánis converſus eſt retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles ſicut agni óvium.

Quid eſt tibi, mare, quòd fugiſti ? * & tu , Jordánis , quia converſus es retrorsùm ?

Montes , exultaſtis ſicut aríetes ? * & colles , ſicut agni óvium ?

A fácie Dómini mota eſt terra , * à fácie Dei Jacob ,

Qui convertit petram in

ſtagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * ſed nómini tuo da glóriam ſuper miſericórdia tua & veritáte tua;

Nequando dicant gentes: * Ubi eſt Deus eórum?

Deus autem noſter in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur: * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non áudient: * nares habent, & non odorábunt.

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſrael ſperávit in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Domus Aaron ſperávit in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Dóminus memor fuit noſtri, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Iſrael: * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * puſilli cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos & ſuper fílios veſtros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino, * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui deſcendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. Epheſ. 1.

BEnedictus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti: qui benedixit nos in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto; ſicut elégit nos in ipſo ante mundi conſtitutiónem: ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

Hymnus.

O Luce qui mortálibus
Lates inacceſsâ, Deus!
Præſente quo ſancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hic, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem ſuo
Fulgóre depellet dies.
Hunc nempe nobis præparas,

Nobis reſervas hunc diem,
Quem vix adumbrat ſplén-
dida
Flammantis aſtri cláritas.

Moráris heu! nimis diu
Morá is, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.

His cùm ſolúta vínculis
Mens evolárit, ô Deus,
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non déſinet.

Ad omne nos apta bo-
num,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis uſúræ brevi
Æterna ſuccédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in ſéculum. *Pſ.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

Canticum B. Mariæ Virginis. Luc 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit ſpíritus meus * in Deo ſalutári meo;

Quia reſpexit humilitátem ancillæ ſuæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens eſt; * & ſanctum nomen ejus.

Et miſericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio ſuo: * diſperſit ſuperbos mente cordis ſui.

Depóſuit potentes de ſede, * & exaltávit húmiles.

Eſurientes implévit bonis, * & dívites dimíſit inánes.

Suſcépit Iſrael púerum ſuum, * recordátus miſericórdiæ ſuæ,

Sicut locútus eſt ad patres noſtros, * Abraham, & ſémini ejus in ſécula.

Deindè dicitur Antiphona & Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 8. G. Scuto.

Pſalmus 4.

CUm invocárem, exaudívit me Deus juſtítiæ meæ: * in tribulatióne dilataſti mihi.

Miſerére meî, * & exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úſquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et ſcitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum ſuum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Iraſcímini, & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus veſtris, in cubílibus veſtris compungímini.

Sacrificáte ſacrifícium juſtítiæ, & ſperáte in Dómino: * multi dicunt, Quis oſtendit nobis bona?

Digitized by Google

Signátum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Dómine: * dediſti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & ólei ſui * multiplicáti ſunt.

In pace in idipſum dórmiam, * & requieſcam;

Quóniam tu, Dómine, * ſinguláriter in ſpe conſtituiſti me.

Pſalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíſſimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suſceptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus, ſperábo in eum;

Quóniam ipſe liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áſpero.

Scápulis ſuis obumbrábit tibi, * & ſub pennis ejus ſperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus; * non timébis à timóre nocturno.

A ſagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incurſu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis conſiderábis, * & retributiónem peccatórum vidébis;

Quóniam, Tu es, Dómine, ſpes mea, * Altíſſimum poſuiſti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum, * & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo;

Quóniam Angelis ſuis mandávit de te, * ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áſpidem & baſiliſcum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me ſperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * & ego exáudiam eum.

Cum ipſo ſum in tribulatióne, * erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & oſtendam illi ſalutáre meum.

Pſalmus 133.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes ſervi Dómini.

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri;

In nóctibus extóllite manus veſtras in ſancta, * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus; non ti-

Digitized by Google

mébis à timóre nocturno. *Pſ.* 90.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.

Infeſtus uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ ſub alárum tuos
Defende filios, Pater.

O quando luceſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

In Officiis de Beata.

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.
Glória magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

Capitulum. 1. Theſſ. 5.

OMnes vos fílii lucis eſtis, & fílii diéi: Non ſumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus ſicut & céteri: ſed vigilémus, & sóbrii ſimus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervum tuum, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,

Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſrael.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis. *Iſ.* 26.

℣. Dóminus vobiſcum,
℟. Et cum ſpíritu tuo.

Oremus.

DEus qui illúminas noctem, & lucem poſt ténebras facis: concéde no-

bis, ut hanc noctem ſine impedimento ſátanæ transeámus; atque matutínis horis ad Altáre tuum recurrentes: tibi Dómino Deo grátias & laudes referámus. Per Dóminum noſtrum.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, ſubmiſsâ voce dicitur: Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

Poſteà dicitur Antiphona de B. Maria Virgine, ut habetur infrà ad calcem Pſalterii.

Poſt completum Officium dicitur ſecretò, Pater. Ave. Credo.

FERIA SECUNDA.

AD OFFICIUM NOCT.

Dómine, lábia. *ſuprà*, 1.

Invit. Veníte, exultémus Dómino, * Jubilémus Deo ſalutári noſtro.

Continuatur Pſ. 94. Præoccupémus. 2.

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum ſecundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus ſpectáculum.

Poli ſtupémus álveo
Stagnáre pénſiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœleſtis irrórat Pater.

Quam præparas nobis, Deus,
Eſt hæc imágo grátiæ:
Hæc rore ſtillans úberi
Cordis penétrat íntima.

Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam ſalúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro reſultat ímpetu.

Beáta gens, quam pródigâ
Ditáre non ceſſas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris & reddat vices.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

In Feriis & aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Pſalmi ad unamquamque Feriam poſiti, ſub una duntaxat Antiphona poſt ſingulos tres Pſalmos. In Feſtis verò novem Lectionum, poſt quemlibet Pſalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

Ant. 4. d. Omnia.

Pſalmus 103.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confeſſiónem & decórem induiſti, * amictus lúmine ſicut veſtimento;

Extendens cœlum ſicut pellem, * qui tegis aquis ſuperióra ejus;

Qui ponis nubem aſcenſum tuum, * qui ámbulas ſuper pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos ſpíritus, * & miniſtros tuos ignem urentem;

Digitized by Google

Qui fundaſti terram ſuper ſtabilitátem ſuam : * non inclinábitur in ſéculum ſéculi.

Abyſſus, ſicut veſtimentum, amictus ejus : * ſuper montes ſtabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient ; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Aſcendunt montes, & deſcendunt campi, * in locum quem fundaſti eis.

Términum poſuíſti, quem non tranſgredientur ; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béſtiæ agri : * expectábunt ónagri in ſiti ſua.

Super ea vólucres cœli habitábunt : * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de ſuperióribus ſuis : * de fructu óperum tuórum ſatiábitur terra.

Prodúcens fœnum juméntis, * & herbam ſervitúti hóminum.

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis.

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit.

Illîc páſſeres nidificábunt : * heródii domus dux eſt eórum.

Montes excelſi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora : * ſol cognóvit occáſum ſuum.

Poſuiſti ténebras, & facta eſt nox : * in ipſa pertransíbunt omnes béſtiæ ſilvæ ;

Cátuli leónum rugientes, * ut rápiant, & quærant à Deo eſcam ſibi.

Ortus eſt ſol, & congregáti ſunt ; * & in cubílibus ſuis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus ſuum, * & ad operatiónem ſuam uſque ad véſperum.

Diviſio Pſalmi 103.

Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine ! * ómnia in ſapiéntia feciſti : impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Hoc mare magnum, & ſpatióſum mánibus ; * illîc reptília, quorum non eſt númerus, animália puſilla cum magnis.

Illîc naves pertransíbunt : * draco iſte quem formaſti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis eſcã in témpore.

Dante te illis, cólligent : * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur : * áuferes ſpíritum eórum, & defícient, & in púlverem ſuum revertentur.

Digitized by Google

Emittes ſpíritum tuum, & creabuntur; * & renovábis fáciem terræ.

Altera diviſio Pſalmi 103.

SIt glória Dómini in ſéculum: * lætábitur Dóminus in opéribus ſuis;

Qui réſpicit terram, & facit eam trémere; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * pſallam Deo meo, quámdiu ſum.

Jucundum ſit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non ſint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in ſapiéntia feciſti, Dómine: impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Ant. 7. *d.* Mementóte.

Pſalmus 104.

COnfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & pſállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine ſancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini: * quærite fáciem ejus ſemper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, & judícia oris ejus,

Semen Abraham ſervi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipſe Dóminus Deus noſter: * in univerſa terra judícia ejus.

Memor fuit in ſéculum teſtamenti ſui; * verbi quod mandávit in mille generatiónes;

Quod diſpóſuit ad Abraham, * & juramenti ſui ad Iſaac;

Et ſtátuit illud Jacob in præceptum, * & Iſrael in teſtamentum æternum,

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hereditátis veſtræ;

Cùm eſſent número brevi, pauciſſimi, * & íncolæ ejus.

Et pertranſiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * & corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere chriſtos meos, * & in prophétis meis nolíte malignári.

Diviſio Pſalmi 104. Et.

VOcávit [Dóminus] famem ſuper terram, * & omne firmamentum panis contrívit.

Miſit ante eos virum: * in ſervum venúmdatus eſt Joſeph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus: * ferrum pertránſiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Miſit rex, & ſolvit eum; *

Digitized by Google

princeps populórum, & dimíſit eum.

Conſtítuit eum dóminum domûs ſuæ, * & príncipem omnis poſſeſſiónis ſuæ;

Ut erudíret príncipes ejus ſicut ſemetipſum, * & ſenes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Iſrael in Ægyptum; * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum ſuum vehementer, * & firmávit eum ſuper inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * & dolum fácerent in ſervos ejus.

Altera diviſio Pſalmi 104.

Miſit [Dóminus] Móyſen ſervum ſuum, * Aaron quem elégit ipſum.

Póſuit in eis verba ſignórum ſuórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Miſit ténebras, & obſcurávit; * & non exacerbávit ſermónes ſuos.

Convertit aquas eórum in ſánguinem, * & occídit piſces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipſórum.

Dixit; & venit cœnomyía, & cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Póſuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipſórum.

Et percuſſit víneas eórum, & ficúlneas eórum; * & contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; & venit locuſta & bruchus, * cujus non erat númerus,

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percuſſit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento & auro; * & non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta eſt Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum ſuper eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit coturnix; * & pane cœli ſaturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ: * abiérunt in ſicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi ſancti ſui, * quod hábuit ad Abraham púerum ſuum.

Et eduxit pópulum ſuum in exultatióne, * & electos ſuos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium, * & labóres populórum poſſedérunt;

Ut cuſtódiant juſtificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Digitized by Google

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Ant. 1. *a.* Víſita nos.

Pſalmus 105.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini? * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui cuſtódiunt judícium, * & fáciunt juſtítiam in omni témpore.

Memento noſtrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * víſita nos in ſalutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, * ut laudéris cum hereditáte tua.

Diviſio Pſalmi 105.

PEccávimus cum pátribus noſtris: * injuſtè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres noſtri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis miſericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt aſcendentes in mare, * mare rubrum.

Et ſalvávit eos propter nomen ſuum, * ut notam fáceret poténtiam ſuam.

Et incrépuit mare rubrum, & exſiccátum eſt: * & deduxit eos in abyſſis, ſicut in deſerto.

Et ſalvávit eos de manu odiéntium, * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remanſit.

Et credidérunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti ſunt óperum ejus, * & non ſuſtinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiſcéntiam in deſerto, * & tentavérunt Deum in inaquóſo.

Et dedit eis petitiónem ipſórum, * & miſit ſaturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móyſen in caſtris, * Aaron ſanctum Dómini.

Aperta eſt terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit ſuper congregatiónem Abíron.

Et exarſit ignis in ſynagóga eórum, * flamma combuſſit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt ſcúlptile;

Et mutavérunt glóriam ſuam * in ſimilitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti ſunt Deum qui ſalvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut diſpérderet

eos, ſi non Móyſes electus ejus ſtetiſſet in confractióne, in conſpectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne diſpérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram deſiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis ſuis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum ſuam ſuper eos, * ut proſtérneret eos in deſerto;

Et ut dejíceret ſemen eórum in natiónibus, * & diſpérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti ſunt Beélphegor, * & comedérunt ſacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus ſuis, * & multiplicáta eſt in eis ruína.

Et ſtetit Phínees, & placávit; * & ceſsávit quaſſátio.

Et reputátum eſt ei in juſtítiam, * in generatiónem & generatiónem uſque in ſempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * & vexátus eſt Móyſes propter eos,

Quia exacerbavérunt ſpíritum ejus. * Et diſtinxit in lábiis ſuis.

Altera diviſio Pſalmi 105.

NOn diſperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti ſunt inter gentes, * & didicérunt ópera eórum.

Et ſerviérunt ſculptílibus eórum; * & factum eſt illis in ſcándalum.

Et immolavérunt fílios ſuos * & fílias ſuas dæmóniis.

Et effudérunt ſánguinem innocentem, * ſánguinem filiórum ſuórum, & filiárum ſuárum, quas ſacrificavérunt ſculptílibus Chánaan.

Et infecta eſt terra in ſanguínibus, & contamináta eſt in opéribus eórum; * & fornicáti ſunt in adinventiónibus ſuis.

Et irátus eſt furóre Dóminus in pópulum ſuum, * & abominátus eſt hereditátem ſuam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti ſunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * & humiliáti ſunt ſub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipſi autem exacerbavérunt eum in consílio ſuo, & humiliáti ſunt in iniquitátibus ſuis.

Et vidit cùm tribularentur, * & audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit teſtamenti ſui; * & pœnítuit eum ſecundùm multitúdinem miſericórdiæ ſuæ.

Et dedit eos in miſericórdias * in conſpectu ómnium qui céperant eos.

Digitized by Google

Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, * & cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini ſancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & uſque in ſéculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Víſita nos in ſalutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Pſ.* 104.

Pater noſter.

Abſolutio & Benedictiones, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *habentur in Proprio de Tempore, & ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Bonum eſt.

Pſalmus 91.

BOnum eſt confitéri Dómino, * & pſállere nómini tuo, Altíſſime;

Ad annuntiandum manè miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem,

In decachordo, pſaltério, * cum cántico in cíthara.

Quia delectaſti me, Dómine, in factúra tua, * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ ſunt cogitatiónes tuæ.

Vir inſípiens non cognoſcet, * & ſtultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres ſicut fœnum, & apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in ſéculum ſéculi:

Tu autem Altíſſimus * in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * & diſpergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur ſicut unicornis cornu meum, * & ſenectus mea in miſericórdia úberi.

Et deſpexit óculus meus inimícos meos, * & in inſurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Juſtus ut palma florébit: * ſicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta úberi, * & bene patientes erunt;

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noſter, * & non eſt iniquitas in eo.

Ant. Bonum eſt pſállere

nómini tuo, Altíſſime, ad annuntiandum manè miſericórdiam tuam.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus.

Pſalmus 135.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna ſolus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui firmávit terram ſuper aquas, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Solem in poteſtátem diéi, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Lunam & ſtellas in poteſtátem noctis, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus: in æternum miſericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Diviſio Pſalmi 135.

[CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;]

Qui percuſſit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui eduxit Iſrael de médio eórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

In manu potenti, & bráchio excelſo, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui divíſit mare rubrum in diviſiónes, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et eduxit Iſrael per médium ejus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et excuſſit Pharaónem & virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum ſuum per deſertum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui percuſſit reges magnos, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et Og regem Baſan, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hereditátem, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Hereditátem Iſrael ſervo ſuo, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Digitized by Google

Quia in humilitáte noſtra memor fuit noſtrì, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis noſtris, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui dat eſcam omni carni, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, & redémit nos ab inimícis noſtris.

Quando ſit Officium de Feria, dicitur Canticum ſequens.

Ant. 7. d. Quis ſímilis tuî.

Canticum Moyſi. Exod. 15.

CAntémus Dómino; glorióſè enim magnificátus eſt: * equum & aſcenſórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Iſte Deus meus, & glorificábo eum: * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quaſi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus ſubmerſi ſunt in mari rubro.

Abyſſi operuérunt eos: * deſcendérunt in profundum quaſi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta eſt in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percuſſit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ depoſuiſti adversários tuos: * miſiſti iram tuam quæ devorávit eos ſicut ſtípulam.

Et in ſpíritu furóris tui congregátæ ſunt aquæ: * ſtetit unda fluens, congregátæ ſunt abyſſi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérſequar, & comprehendam; * dívidam ſpólia, implébitur ánima mea:

Evaginábo gládium meũ; * interfíciet eos manus mea.

Flavit ſpíritus tuus, & opéruit eos mare: * ſubmerſi ſunt quaſi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis ſímilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis ſímilis tuî, magníficus in ſanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendiſti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuiſti in miſericórdia tua pópulo quem redemiſti, * & portaſti eum in fortitúdine tua ad habitáculum ſanctum tuum.

Aſcendérunt pópuli, & iráti ſunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philíſthiim.

Tunc conturbáti ſunt príncipes Edom; robuſtos

Moab obtínuit tremor : * obriguérunt omnes habitatóres Chanaan.

Irruat ſuper eos formído & pavor : * in magnitúdine bráchii tui fiant immóbiles quaſi lapis ;

Donec pertránſeat pópulus tuus, Dómine ; * donec pertránſeat pópulus tuus iſte quem poſſediſti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hereditátis tuæ, * firmíſſimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine,

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in æternum & ultrà.

Ingreſſus eſt enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare ; * & reduxit ſuper eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Iſrael ambulavérunt per ſiccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine ? magníficus in ſanctitáte, fáciens mirabília.

[*In Feſtis, loco ſuperioris Cantici, dicitur ſequens*

Canticum. Eccli. 39.

COllaudáte cánticum, * & benedícite Dóminum in opéribus ſuis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * & confitémini illi in voce labiórum veſtrórum, & in cánticis labiórum, & cítharis ;

Et ſic dicétis in confeſſióne : * Opera Dómini univerſa bona valde.

In verbo ejus ſtetit aqua ſicut congéries : * & in ſermóne oris illíus ſicut exceptória aquárum ;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * & non eſt minorátio in ſalúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * & non eſt quidquam abſcónditum ab óculis ejus.

A ſéculo uſque in ſéculum réſpicit, * & nihil eſt mirábile in conſpectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

Pſalmus 134.

LAudáte nomen Dómini ; * laudáte, ſervi, Dóminum ;

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs dei noſtri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus : * psállite nómini ejus, quóniam ſuáve.

Quóniam Jacob elégit ſibi Dóminus, * Iſrael in poſſeſſiónem ſibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus eſt Dóminus, * & Deus noſter præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, & in ómnibus abyſſis.

Edúcens nubes ab extré-

Digitized by Google

mo terræ, * fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodúcit ventos de theſauris ſuis; * qui percuſſit primogénita Ægypti ab hómine uſque ad pecus.

Et miſit ſigna & prodígia in médio tui, Ægypte, * in Pharaónem, & in omnes ſervos ejus.

Qui percuſſit gentes multas, * & occídit reges fortes;

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Baſan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Iſrael pópulo ſuo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur: * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * neque enim eſt ſpíritus in ore ipſórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſrael, benedícite Dómino: * Domus Aaron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúſalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus; quóniam elégit Iſrael in poſſeſſiónem ſibi.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; & qui manè vígilant ad me: invénient me.

Hymnus.

NIl láudibus noſtris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multáque cœleſtem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda conſilî
Noctis canat ſiléntium:
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens obſtupet, vox déficit:
Tacére ſed totis nequit
Amor medullis æſtuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præſentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma ſed tardat caro:
Quæ ducit ad te, da ſequi,
Dux ipſe Jeſu, ſémitam.

Amen.

℣. Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ, Dómine;
℟. Et exultávimus, & delectáti ſumus. *Pſ.* 89.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus Iſrael, quia viſitávit, & fe-

Digitized by Google

cit redemptiónem plebis ſuæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, & Suffragia, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti; & ſic in aliis Horis & Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis. *infrà poſt Completorium Sabbati; & ſic in aliis Feriis,*

Ant. 8. G. Quid eſt homo.

Pſalmus 8.

DOmine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lactántium perfeciſti laudem propter inimícos tuos, * ut déſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum?

Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, ínſuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & piſces maris, qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 76.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non ſum deceptus.

Rénuit conſolári ánima mea: * memor fui Dei, & delectátus ſum, & exercitátus ſum; & defécit ſpíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus ſum, & non ſum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * & annos æternos in mente hábui.

Et meditátus ſum nocte cum corde meo; * & exercitábar, & ſcopébam ſpíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior ſit adhuc?

Aut in finem miſericórdiam ſuam abſcindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut oblivíſcétur miſeréri Deus? * aut continébit in ira ſua miſericórdias ſuas?

Digitized by Google

Et dixi, Nunc cœpi. * Hæc mutátio déxteræ Excelſi.

Diviſio Pſalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in ſancto via tua:* quis Deus magnus ſicut Deus noſter?

Tu es Deus qui facis mirabília: * notam feciſti in pópulis virtútem tuam:

Redemiſti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob, & Joſeph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt;* & turbátæ ſunt abyſſi.

Multitúdo ſónitus aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim ſagittæ tuæ tránſeunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruſcatiónes tuæ orbi terræ: * commóta eſt, & contrémuit terra.

In mari via tua, & ſémitæ tuæ in aquis multis; * & veſtígia tua non cognoſcentur.

Deduxiſti ſicut oves pópulum tuum * in manu Móyſi & Aaron.

Ant. Quid eſt homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? *Pſ.* 8.

Capitulum, ℟. *breve*, & *Preces*, *quando dicuntur*, *habentur infrà poſt Completorium Sabbati*; & *ſic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. Tóllite hóſtias.

Pſalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubeſcam;

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univerſi qui ſúſtinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonſtra mihi, * & ſémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus ſalvátor meus, & te ſuſtínui totâ die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt.

Delicta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm miſericórdiam tuam memento meî tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Digitized by Google

Díriget manſuétos in judício: * docébit mites vias ſuas.

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtamentum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum eſt enim.

Diviſio Pſalmi 24.

QUis eſt homo qui timet Dóminum? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hereditábit terram.

Firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum; * & teſtamentum ipsíus, ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum; * quóniam ipſe evellet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miserére meî; * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt: * de neceſſitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam & labórem meum, * & dimitte univerſa delicta mea.

Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam & érue me: * non erubeſcam, quóniam ſperávi in te.

Innocentes & recti adhæsérunt mihi, * quia ſuſtínui te.

Libera, Deus, Iſrael, * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

Pſalmus 95.

CAntáte Dómino, cánticum novum: * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem ſalutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terríbilis eſt ſuper omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféſſio & pulchritúdo in conſpectu ejus: * ſanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam & honórem: * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus; * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univerſa terra; * dícite in géntibus, Quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commové-

Digitized by Google

bitur.: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis ſunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna ſilvárum à fácie Dómini, quia venit; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte ſua.

Ant. Tóllite hóſtias, & adoráte Dóminum: étenim correxit orbem terræ. *Pſ.* 95.

Capitulum. Epheſ. 5.

ESTóte imitatóres Dei, ſicut fílii caríſſimi; & ambuláte in dilectióne, ſicut & Chriſtus dilexit nos: & trádidit ſemetipſum pro nobis oblatiónem & hóſtiam Deo in odórem ſuavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam?

℣. Tibi, Dómine, ſacrificábo hóſtiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Pſ.* 115.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Nunc ſolis. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 6. *F.* Elégit.

Pſalmus 46.

OMnes gentes, pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis;

Quóniam Dóminus excelſus, terríbilis; * Rex magnus ſuper omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes ſub pédibus noſtris.

Elégit nobis hereditátem ſuam, * ſpéciem Jacob quam dilexit.

Aſcendit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo noſtro, psállite: * psállite Regi noſtro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite ſapienter.

Regnábit Deus ſuper gentes: * Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam.

Príncipes populórum congregáti ſunt cum Deo Abraham; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti ſunt.

Pſalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus

ſalutáre ſuum: * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Pſalmus 98.

DOminus regnávit, iraſcantur pópuli; * qui ſedet ſuper Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excelſus ſuper omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile & ſanctum eſt; * & honor regis judícium díligit.

Tu paraſti directiónes: * judícium & juſtítiam in Jacob tu feciſti.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte ſcabellum pedum ejus; * quóniam ſanctum eſt.

Móyſes & Aaron in ſacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipſe exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.

Cuſtodiébant teſtimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noſter, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuiſti eis, & ulciſcens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte in monte ſancto ejus; * quóniam ſanctus Dóminus Deus noſter.

Ant. Elégit nobis hereditátem ſuam quam dilexit Dóminus. *Pſ.* 46.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus teſtimónium reddit ſpíritui noſtro, quòd ſumus filii Dei: Si autem fílii, & herédes; herédes quidem Dei: coherédes autem Chriſti.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Miſericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum. * Miſericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Pſ.* 106.

℣. Quómodò miſerétur pater filiórum, ℟. Miſertus

tus eſt Dóminus timéntibus ſe. *Pſ.* 102.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Prono. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

Pſalmus 52.

DIxit insípiens in corde ſuo: * Non eſt Deus.

Corrúpti ſunt & abominábiles facti ſunt in iniquitátibus: * non eſt qui fáciat bonum.

Deus de cœlo proſpexit ſuper fílios hóminum, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt: * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Nonne ſcient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illìc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus diſſipávit oſſa eórum qui homínibus placent: * confúſi ſunt, quóniam Deus ſprevit eos.

Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael.

Pſalmus 72.

QUàm bonus Iſrael Deus, * his qui recto ſunt corde!

Mei autem penè moti ſunt pedes, * penè effúſi ſunt greſſus mei;

Quia zelávi ſuper iníquos, * pacem peccatórum videns;

Quia non eſt reſpectus morti eórum, * & firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non ſunt, * & cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos ſupérbia: * operti ſunt iniquitáte & impietáte ſuâ.

Pródiit quaſi ex ádipe iníquitas eórum: * tranſiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti ſunt nequítiam: * iniquitátem in excelſo locúti ſunt.

Poſuérunt in cœlum os ſuum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hìc; * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodò ſcit Deus? * &, Si eſt ſciéntia in Excelſo?

Ecce ipſi peccatóres & abundantes in ſéculo; * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo ſine cauſa juſtificávi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ

die, * & caſtigátio mea in matutínis.

Si dicébam, Narrábo ſic;* ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Exiſtimábam ut cognóſcerem hoc: * labor eſt ante me,

Donec intrem in ſanctuárium Dei, * & intélligam in noviſſimis eórum.

Verúmtamen propter dolos poſuiſti eis: * dejeciſti eos, dum allevarentur.

Quómodò facti ſunt in deſolatiónem? * ſúbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem ſuam.

Velut ſómnium ſurgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipſórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum eſt cor meum, & renes mei commutáti ſunt; * & ego ad níhilum redactus ſum, & neſcívi.

Ut jumentum factus ſum apud te, * & ego ſemper tecum.

Diviſio Pſalmi 72.

TEnuiſti [Dómine] manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxiſti me, * & cum glória ſuſcepiſti me.

Quid enim mihi eſt in cœlo? * & à te quid vólui ſuper terram?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant ſe à te, períbunt: * perdidiſti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum eſt, * pónere in Dómino Deo ſpem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxiſti me, Dómine, & cum glória ſuſcepiſti me. *Pſ.* 72.

Capitulum. 2. Theſſ. 1.

DIgnétur vos vocatióne ſuâ Deus noſter; & ímpleat omnem voluntátem bonitátis, & opus fídei in virtúte: ut clarificétur nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti in vobis, & vos in illo.

℞. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória Patri. Doce me. *Pſ.* 142.

℣. In Deo ſalutáre meum, & glória mea: ℞. Deus auxílii mei; & ſpes mea in Deo eſt. *Pſ.* 61.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Convértere.

Pſalmus 114.

DIlexi; * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem ſuam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & juſtus, & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus: * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus beneſécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapſu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus beneſécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

Pſalmus 120.

Levávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui cuſtódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui cuſtódit Iſrael.

Dóminus cuſtódit te, Dóminus protéctio tua * ſuper manum déxteram tuam.

Per diem ſol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus cuſtódit te ab omni malo: * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus cuſtódiat introïtum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. a. Adjutórium.

Pſalmus 123.

Niſi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Iſrael; * niſi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutiſſent nos.

Cùm iraſcerétur furor eórum in nos, * fórſitan aqua abſorbuiſſet nos.

Torrentem pertransívit ánima noſtra, * fórſitan pertranſiſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus eſt, * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Digitized by Google

Ant. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

Pſalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti.

Tunc replétum eſt gáudio os noſtrum, * & lingua noſtra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: * facti ſumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem noſtram, * ſicut torrens in auſtro.

Qui ſéminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos ſuos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: facti ſumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

Pſalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illîc ſédimus, * & flévimus, cùm recordarémur Sion.

In ſalícibus in médio ejus, * ſuſpéndimus órgana noſtra;

Quia illîc interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúſalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis, * ſi non memínero tuî;

Si non propoſúero Jerúſalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor eſto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúſalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * uſque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis míſera: * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuiſti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, ſi non propoſúero Jerúſalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUnc non videntes, créditis; credentes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ: reportántes finem fídei veſtræ, ſalútem animárum.

Hymnus.

JActámur heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet:
Illuc & ora tóllimus,
Et míttimus ſuſpíria.

Tu vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum:
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ ſæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior:
Te noſtra duræ séntiet
Mens ſervitútis víndicem.

Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui:
At illa venális patet
Multo labóre glória.

Felix labor quem récreas
Tam ſpléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget paciſci gáudium?

Sit laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die: ℟. Lætífica ánimam ſervi tui. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. *Luc.* 1.

Preces, ſi dicendæ ſint, & Suffragia, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Juſtum.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dómine, quóniam infirmus ſum: * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valdè: * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam;

Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſíngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubeſcant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur

& erubeſcant valdè velóciter.

Pſalmus 7.

DOmine Deus meus, in te ſperávi : * ſalvum me fac ex ómnibus perſequéntibus me, & líbera me ;

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non eſt qui rédimat, neque qui ſalvum fáciat.

Dómine Deus meus, ſi feci iſtud ; * ſi eſt iníquitas in mánibus meis ;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis :

Perſequátur inimícus ánimam meam, & comprehendat, & conculcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua, * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandaſti.

Et ſynagóga populórum circúmdabit te ; * & propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos : * júdica me, Dómine, ſecundùm juſtítiam meam, & ſecundùm innocéntiam meam ſuper me.

Conſumétur nequítia peccatórum : * & díriges juſtum, ſcrutans corda & renes, Deus.

Juſtum adjutórium meum à Dómino, * qui ſalvos facit rectos corde.

Diviſio Pſalmi 7.

DEus judex juſtus, fortis & pátiens, * numquid iráſcitur per ſíngulos dies ?

Niſi converſi fuéritis, gládium ſuum vibrábit : * arcum ſuum tetendit, & parávit illum ;

Et in eo parávit vaſa mortis : * ſagittas ſuas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injuſtítiam : * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum ; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus ; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus deſcendet.

Confitébor Dómino ſecundùm juſtítiam ejus, * & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Ant. Juſtum adjutórium meum à Dómino, qui ſalvos facit rectos corde. *Pſ.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℟. *breve, Antiphona ad* Nunc dimittis. *& Preces, quando dicuntur, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Pópulus Dómini, & oves manûs ejus, * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Digitized by Google

Hymnus.

JUbes : & , in præceps aquis
Repentè confluéntibus ,
Prodit ſub auras húmidis
Exúta velis Arida.
Hanc tu colendam qui tuis ,
Pater , dediſti fíliis ,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.
Nunc exulámus ; ſed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos , qui pio
Amóre fratres víxerint.
At , qui malignis ártibus
Linguiſque lædunt próximum ,
A te repelles : hoc genus
Cœleſtis aula non capit.
En ipſa tellus ímprobos
Dudum labórans ſúſtinet ,
Ardetque non ſuæ jugo
Corruptiónis éximi.
Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram ,
Cui nos ſacráto Spíritus
Prædeſtinávit pígnore.
Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo ,
Diffúſa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

Ant. 7. *d.* Quis requieſcet.

Pſalmus 14.

DOmine , quis habitábit in tabernáculo tuo ? * aut quis requieſcet in monte ſancto tuo ?

Qui ingréditur ſine mácula , * & operátur juſtítiam ;

Qui lóquitur veritátem in corde ſuo ; * qui non egit dolum in lingua ſua ;

Nec fecit próximo ſuo malum , * & oppróbrium non accépit adversùs próximos ſuos.

Ad níhilum deductus eſt in conſpectu ejus malignus ; * timentes autem Dóminum glorífícat.

Qui jurat próximo ſuo , & non décipit ; * qui pecúniam ſuam non dedit ad uſúram , & múnera ſuper innocentem non accépit.

Qui facit hæc , * non movébitur in æternum.

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei , * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum , * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Nunt ſunt loquélæ , neque ſermónes , * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum , & in fines orbis terræ verba eórum : * in ſole póſuit tabernáculum ſuum.

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo ,* exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus , & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus : * nec

eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus.

Diviſio Pſalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſéculum ſéculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requieſcet in monte ſancto tuo, Dómine? qui operátur juſtítiam, nec fecit próximo ſuo malum. *Pſ.* 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis;

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari uſque ad mare, * & à flúmine uſque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Diviſio Pſalmi 71.

REges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent: * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes ſérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi; *

& ánimas páuperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Pſalmus 100.

MIſericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Pſallam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injuſtam: * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæſit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoſcébam.

Detrahentem ſecrétò próximo ſuo, * hunc perſequébar.

Superbo óculo, & inſatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conſpectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut diſpérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injuſtam: detrahentem ſecrétò próximo ſuo, hunc perſequébar. *Pſ.* 100.

Ant. 6. F. Adjúvit.

Pſalmus 106.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant qui redempti ſunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à ſolis ortu & occáſu, ab aquilóne & mari.

Digitized by Google

Erravérunt in ſolitúdine, in inaquóſo: * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Eſurientes, & ſitientes; * ánima eórum in ipſis deféci t.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia ſatiávit ánimam inánem, * & ánimam eſurientem ſatiávit bonis.

Sedentes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíſſimi irritavérunt.

Et humiliátum eſt in labóribus cor eórum: * infirmáti ſunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris & umbra mortis, * & víncula eórum diſrúpit.

Diviſio Pſalmi 106.

CONfiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Suſcépit eos de via iniquitátis eórum; * propter injuſtítias enim ſuas humiliáti ſunt.

Omnem eſcam abomináta eſt ánima eórum; * & appropinquavérunt uſque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et ſacríficent ſacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui deſcendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipſi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profundo.

Dixit, & ſtetit ſpíritus procellæ, * & exaltáti ſunt fluctus ejus.

Aſcendunt uſque ad cœlos, & deſcendunt uſque ad abyſſos: * ánima eórum in malis tabeſcébat.

Turbáti ſunt, & moti ſunt ſicut ébrius; * & omnis ſapiéntia eórum devoráta eſt.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum eduxit eos.

Digitized by Google

Et ſtátuit procellam ejus in auram, * & ſiluérunt fluctus ejus.

Et lætáti ſunt quia ſiluérunt: * & deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera diviſio Pſalmi 106.

CONfiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in eccléſia plebis, * & in cáthedra ſeniórum laudent eum.

Póſuit flúmina in deſertum, * & éxitus aquárum in ſitim:

Terram fructíferam in ſalſúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Póſuit deſertum in ſtagna aquárum, * & terram ſine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illîc eſurientes; * & conſtituérunt civitátem habitatiónis;

Et ſeminavérunt agros, & plantavérunt víneas, * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, & multiplicáti ſunt nimis; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti ſunt, * & vexáti ſunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúſa eſt contémptio ſuper príncipes; * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * & póſuit ſicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabuntur; * & omnis iníquitas oppilábit os ſuum.

Quis ſápiens, & cuſtódiet hæc? * & intélliget miſericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, & lætabuntur.

℣. Exortum eſt in ténebris lumen rectis: ℟. Miſéricors, & miſerátor, & juſtus. *Pſ.* 111.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. *D.* Qui non accépit.

Pſalmus 23.

DOmini eſt terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & univerſi qui hábitant in eo;

Quia ipſe ſuper mária fundávit eum, * & ſuper flúmina præparávit eum.

Quis aſcendet in montem Dómini? * aut quis ſtabit in loco ſancto ejus?

Innocens mánibus, & mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & miſericórdiam à Deo ſalutári ſuo.

Hæc eſt generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, princi-

Digitized by Google

pes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipſe eſt Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dómine, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuam; * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam; * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam.

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem ſuam, & ſuper ſanctos ſuos.

Ant. 3. à. Qui dilígitis.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus: * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fá-

cie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília , * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum , * omnes Angeli ejus.

Audívit , & lætáta eſt Sion : * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua , Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram : * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum , odíte malum : * cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta eſt juſto , * & rectis corde lætítia.

Lætámini , juſti , in Dómino , * & confitémini memóriæ ſanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum , odíte malum : cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum.

Ant. 7. d. Vivens.

In Feriis , Canticum Ezechiæ. Iſ. 38.

EGo dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi : * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium : * non aſpíciam hóminem ultrà , & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta eſt , & convolúta eſt à me , * quaſi tabernáculum paſtórum.

Præcíſa eſt velut à texente vita mea ; dum adhuc ordírer , ſuccídit me : * de mane uſque ad véſperam fínies me.

Sperábam uſque ad mane; quaſi leo ſic contrívit ómnia oſſa mea : * de mane uſque ad véſperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis ſic clamábo ; * meditábor ut columba.

Attenuáti ſunt óculi mei, ſuſpicientes in excelſum : * Dómine , vim pátior , reſponde pro me.

Quid dicam, aut quid reſpondébit mihi , * cùm ipſe fécerit ?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine , ſi ſic vívitur, & in tálibus vita ſpíritûs mei ;* corrípies me , & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríſſima : * tu autem eruiſti ánimam meam , ut non períret.

Projeciſti poſt tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi , neque mors laudábit te : * non expectábunt , qui deſcendunt in lacum , veritátem tuam.

Vivens, vivens ipſe confitébitur tibi , ſicut & ego

Digitized by Google

hódie : * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, ſalvum me fac; * & pſalmos noſtros cantábimus cunctis diébus vitæ noſtræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipſe confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Feſtis*, *Canticum*. Eccli. 36.

MIſerére noſtrî, Deus ómnium, & réſpice nos, * & oſtende nobis lucem miſeratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum ſuper gentes quæ non exquiſiérunt te; * ut cognoſcant quia non eſt Deus, niſi tu, & enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam ſuper gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conſpectu eórum ſanctificátus es in nobis, * ſic in conſpectu noſtro magnificáberis in eis;

Ut cognoſcant te, * ſicut & nos cognóvimus quóniam non eſt Deus præter te, Dómine.

Innova ſigna, & immúta mirabília: * glorífica manum & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram: * tolle adverſárium, & afflíge inimícum.

Feſtína tempus, & meménto finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui ſalvátur; * & qui péſſimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non eſt álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoſcant quia non eſt Deus, niſi tu, & enarrent magnália tua.

Et hereditábis eos, * ſicut ab inítio.

Miſerére plebi tuæ ſuper quam invocátum eſt nomen tuum, * & Iſrael quem coæquaſti primogénito tuo.

Miſerére civitáti ſanctificatiónis tuæ Jerúſalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. *D.* Laudáte.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ: * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatió-

Digitized by Google

nis: * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in ſanctis ejus: laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum 1. Joan. 2.

MAndátum novum ſcribo vobis, quod verum eſt & in Chriſto, & in vobis; quia ténebræ tranſiérunt, & verum lumen jam lucet: Qui dicit ſe in luce eſſe, & fratrem ſuum odit, in ténebris eſt uſque adhuc; Qui díligit fratrem ſuum, in lúmine manet: & ſcándalum in eo non eſt.

Hymnus.

TE príncipem ſummo, Deus,
Jubes amóre díligi:
Tibi ſecundum prótinus
Jubes amári próximum.

Amóre fundátam tuo
Communiónem réſpice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens ſumus.

Illam fides & véritas
Amábili ſtipant choro:
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

Tu, pacis auctor, mútuos
Aſtringe nexus: da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis:
Da condolére flétibus.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui moris unìus ſacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis ſuæ; non commovébitur: ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Pſ.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, ſicut locútus eſt per os ſanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

Pſalmus 34.

JUdica, Dómine, nocentes me: * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & ſcutum, * & exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, & conclúde adversùs eos qui perſequuntur me; * dic ánimæ meæ: Salus tua ego ſum.

Confundantur & revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, * & confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * & ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum, * & ángelus Dómini pérſequens eos;

Quóniam gratis abſcondérunt mihi intéritum láquei ſui; * ſupervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abſcondit, apprehendat

eum ; * & in láqueum cadat in ipſum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur ſuper ſalutári ſuo.

Omnia oſſa mea dicent : * Dómine, quis ſímilis tibi ?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem à diripiéntibus eum.

Diviſio Pſalmi 34.

SUrgentes teſtes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * ſterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi moleſti eſſent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in ſinu meo convertétur.

Quaſi próximum, & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam : * quaſi lugens & contriſtátus, ſic humiliábar.

Et adversùm me lætáti ſunt, & convenérunt : * congregáta ſunt ſuper me flagella, & ignorávi.

Diſſipáti ſunt, nec compuncti ; tentavérunt me, ſubſannavérunt me ſubſannatióne : * frenduérunt ſuper me déntibus ſuis.

Dómine, quando reſpícies ; * reſtítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in eccléſia magna : * in pópulo gravi laudábo te.

Non ſupergáudeant mihi qui adverſantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur ; * & in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt ſuper me os ſuum ; * dixérunt : Euge, euge, vidérunt óculi noſtri.

Vidiſti, Dómine, ne síleas : * Dómine, ne diſcédas à me.

Altera diviſio Pſalmi 34.

EXurge, & intende judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in cauſam meam.

Júdica me ſecundùm juſtítiam tuam, Dómine Deus meus ; * & non ſupergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus ſuis : Euge, euge, ánimæ noſtræ ; * nec dicant : Devorávimus eum.

Erubeſcant & revereantur ſimul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confuſióne & reveréntiâ, * qui magna loquuntur ſuper me.

Exultent & lætentur qui volunt juſtítiam meam ; * & dicant ſemper : Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem ſervi ejus.

Et lingua mea meditábi-

Digitized by Google

tur juſtítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi moleſti eſſent, quaſi próximum & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non ſedébo.

Pſalmus 25.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingreſſus ſum; * & in Dómino ſperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum;

Quóniam miſericórdia tua ante óculos meos eſt; * & complácui in veritáte tua.

Non ſedi cum concílio vanitátis; * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi eccléſiam malignántium; * & cum ímpiis non ſedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem univerſa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes ſunt: * déxtera eórum repléta eſt munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingreſſus ſum: * rédime me, & miſerére meî.

Pes meus ſtetit in directo: * in eccléſiis benedícam te, Dómine.

Pſalmus 49.

DEus deórum Dóminus locútus eſt; * & vocávit terram à ſolis ortu uſque ad occáſum.

Ex Sion * ſpécies decóris ejus.

Deus manifeſtè véniet; * Deus noſter, & non ſilébit.

Ignis in conſpectu ejus exardeſcet, * & in circúitu ejus tempeſtas válida.

Advocábit cœlum deſurſùm, & terram, * diſcérnere pópulum ſuum.

Congregáte illi ſanctos ejus, * qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia.

Et annuntiábunt cœli juſtítiam ejus, * quóniam Deus judex eſt.

Audi, pópulus meus, & loquar; Iſrael, & teſtificábor tibi: * Deus Deus tuus ego ſum.

Non in ſacrifíciis tuis árguam te: * holocauſta autem tua in conſpectu meo ſunt ſemper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ ſunt omnes feræ ſilvárum, * jumenta in móntibus & boves.

Digitized by Google

Cognóvi ómnia volatília cœli ; * & pulchritúdo agri mecum eſt.

Si eſuríero, non dicam tibi ; * meus eſt enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum ? * aut ſánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo ſacrifícium laudis, * & redde Altíſſimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, & honorificábis me.

Diviſio Pſalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enarras juſtítias meas, & aſsúmis teſtamentum meum per os tuum ?

Tu veró odiſti diſciplínam, * & projeciſti ſermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, & adversùs fílium matris tuæ ponébas ſcándalum : * hæc feciſti, & tácui.

Exiſtimaſti iníquè, quòd ero tuî símilis : * árguam te, & ſtátuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui oblivíſcímini Deum ; * nequando rápiat, & non ſit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me ; * & illìc iter quo oſtendam illi ſalutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non ſedébo : inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Pſ.* 25.

Capitulum. Eccli. 35.

SAcrifícium ſalutáre eſt atténdere mandátis ; & diſcédere ab omni iniquitáte : & propitiatiónem litáre ſacrifícii ſuper injuſtítias ; & deprecátio pro peccátis : recédere ab injuſtítia.

℟. *br.* Quis aſcendet in montem Dómini, * Stabit in loco ſancto ejus ? Quis aſcendet. ℣. Innocens mánibus * & mundo corde * Stabit in loco ſancto ejus. Glória Patri. Quis aſcendet. *Pſ.* 23.

℣. Congregáte Dómino ſanctos ejus, ℟. Qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia. *Pſ.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Juſtus.

Pſalmus 36.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem ;

Quóniam tanquam fœnum velóciter areſcent, * & quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem ; * & inhábita

Digitized by Google

terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * ſúbditus eſto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua, * in hómine faciente injuſtítias.

Déſine ab ira, & derelinque furórem: * noli æmulári, ut maligneris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur: * ſuſtinentes autem Dóminum, ipſi hereditábunt terram.

Et adhuc puſillùm, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hereditábunt terram, * & delectabuntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres: * intendérunt arcum ſuum,

Ut dejíciant páuperem & ínopem; * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipſórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto, * ſuper divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * & heréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, & in diébus famis ſaturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint & exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, & non ſolvet: * juſtus autem miſerétur, & tríbuet.

Quia benedicentes ei hereditábunt terram; * maledicentes autem ei diſperíbunt.

Apud Dóminum greſſus hóminis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus ſuppónit manum ſuam.

Júnior fui, étenim ſénui; * & non vidi juſtum derelictum, nec ſemen ejus quærens panem.

Totâ die miſerétur, &

cómmodat; * & ſemen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum, * & inhábita in ſéculum ſéculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelinquet ſanctos ſuos: * in æternum conſervabuntur.

Injuſti punientur, * & ſemen impiórum períbit.

Juſti autem hereditábunt terram, * & inhabitábunt in ſéculum ſéculi ſuper eam.

Altera diviſio Pſalmi 36.

OS juſti meditábitur ſapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus, * & non ſupplantabuntur greſſus ejus.

Consíderat peccátor juſtum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, & cuſtódi viam ejus; & exaltábit te, ut hereditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium ſuperexaltátum, * & elevátum ſicut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat: * & quæsívi eum, & non eſt inventus locus ejus.

Cuſtódi innocéntiam, & vide æquitátem; * quóniam ſunt relíquiæ hómini pacífico.

Injuſti autem diſperíbunt ſimul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem juſtórum à Dómino; * protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; * & éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos, quia ſperavérunt in eo.

Ant. Juſtus totâ die miſerétur, & cómmodat; & ſemen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. 1. Joan. 3.

QUi habúerit ſubſtántiam hujus mundi, & víderit fratrem ſuum neceſſitátem habére, & cláuſerit víſcera ſua ab eo; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei; non diligámus verbo, neque linguâ: ſed ópere & veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo * Qui miſerétur, & cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miſerétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Diſperſit, dedit paupéribus: ℟. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

Pſalmus 108.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, & os dolóſi ſuper me apertum eſt.

Locúti ſunt adversùm me linguâ dolóſâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et poſuérunt adversùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Diviſio Pſalmi 108.

CONſtítue [Dómine] ſuper eum peccatórem; * & diábolus ſtet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & epiſcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, & mendícent, * & ejiciantur de habitatiónibus ſuis.

Scrutétur fœnerátor omnem ſubſtántiam ejus; * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non ſit illi adjútor, * nec ſit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conſpectu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum ſemper; * & diſpéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non eſt recordátus fácere misericórdiam, * & perſecútus eſt hóminem ínopem & mendícum, & compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem ſicut veſtimentum; * & intrávit ſicut aqua in interióra ejus, & ſicut óleum in óſſibus ejus.

Fiat ei ſicut veſtimentum quo operítur, * & ſicut zona quâ ſemper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * & qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia ſuávis eſt misericórdia tua.

Altera diviſio Pſalmi 108.

LIbera me, quia egénus & pauper ego ſum, * & cor meum conturbátum eſt intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus ſum; * & excuſſus ſum ſicut locuſtæ.

Génua mea infirmáta ſunt à jejúnio, * & caro mea immutáta eſt propter óleum.

Et ego factus ſum oppróbrium illis; * vidérunt

Digitized by Google

me, & movérunt cápita ſua.

Adjuva me, Dómine Deus meus: * ſalvum me fac ſecundùm miſericórdiam tuam.

Et ſciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, feciſti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui inſurgunt in me, confundantur; ſervus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiantur ſicut diplóide confuſióne ſuâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia áſtitit à dextris páuperis, * ut ſalvam fáceret à perſequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; ego autem orábam.

Capitulum. Rom. 12.

NOlíte eſſe prudentes apud voſmetipſos; nulli malum pro malo reddentes: providentes bona non tantùm coram Deo; ſed étiam coram ómnibus homínibus: ſi fíeri poteſt, quod ex vobis eſt, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Poſuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Poſuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Poſuérunt. *Pſ.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam méritò ab inimícis meis inánis. *Pſ.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

Pſalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolóſa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolóſam?

Sagittæ potentis acútæ, * cũ carbónibus deſolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine; cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jerúſalem.

Digitized by Google

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini; * teſtimónium Iſrael, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos & próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúſalem.

Ant. 4. d. Quàm bonum.

Pſalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, * quod deſcendit in barbam, barbam Aaron;

Quod deſcendit in oram veſtimenti ejus: * ſicut ros Hermon, qui deſcendit in montem Sion;

Quóniam illîc mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam uſque in ſéculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucundum, habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In miſericórdia.

Pſalmus 140.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo: * elevátio mánuum meárum, ſacrifícium veſpertínum.

Pone, Dómine, cuſtódiam ori meo, * & óſtium circumſtántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excuſandas excuſatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me juſtus in miſericórdia, & increpábit me: * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Abſorpti ſunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut craſſitúdo terræ erupta eſt ſuper terram, * diſſipáta ſunt oſſa noſtra ſecùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te ſperávi, non áuferas ánimam meam.

Cuſtódi me à láqueo quem

Digitized by Google

ſtatuérunt mihi, * & à ſcándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * ſinguláriter ſum ego, donec tránſeam.

Ant. In miſericórdia juſtus increpábit me; óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. *F.* Me expectant juſti.

Pſalmus 141.

VOce meâ ad Dóminum clamávi : * voce meâ ad Dóminum deprecátus ſum.

Effundo in conſpectu ejus oratiónem meam, * & tribulatiónem meam ante ipſum pronúntio,

In deficiendo ex me ſpíritum meum; * & tu cognoviſti ſémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abſcondérunt láqueum mihi.

Conſiderábam ad déxteram, & vidébam; * & non erat qui cognóſceret me.

Périit fuga à me, * & non eſt qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine : * dixi, Tu es ſpes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus ſum nimis.

Líbera me à perſequéntibus me, * quia confortáti ſunt ſuper me.

Educ de cuſtódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant juſti, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant juſti, donec retríbuas mihi, Dómine.

Capitulum. 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; ſive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra : vos autem eſtis corpus Chriſti, & membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres, Deus,
Unum quibus Chriſtus caput
Vitále robur ſúfficit,
Uno movéri ſpíritu!

Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!

Hanc quiſque díligat domum;
Hanc pace concors récreet :
Væ dira qui ſpargit malus
Diſſenſiónum ſémina.

Sed damna cedunt in lucrum
Te, Chriſte, diligéntibus :
Augent corónas prælia;
Proſuntque, dum nocent, mali.

Vox blanda ſævit tríſtiùs,
Dum pectus incautum ſubit,
Lapſúque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ

Proſímus

Proſímus alter álteri,
Regnémus & polo ſimul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Audiant manſuéti, & lætentur. *Pſ.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Reſpexit Deus humilitátem ancillæ ſuæ : ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remiſiſti.

Pſalmus 12.

USquequò, Dómine, oblivíſceris me in finem ? * úſquequò avertis fáciem tuam à me ?

Quándiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem ?

Uſquequò exaltábitur inimícus meus ſuper me ? * réſpice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte ; * nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt ſi motus fúero : * ego autem in miſericórdia tua ſperávi.

Exultábit cor meum in ſalutári tuo : * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Pſalmus 31.

BEáti quorum remiſſæ ſunt iniquitátes, * & quorum tecta ſunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec eſt in ſpíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt oſſa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua : * converſus ſum in ærumna mea, dum confígitur ſpina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * & injuſtítiam meam non abſcondi.

Dixi : Confitébor adverſùm me injuſtítiam meam Dómino ; * & tu remiſiſti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis ſanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & ínſtruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo ſuper te óculos meos.

Nolíte fíeri ſicut equus & mulus, * quibus non eſt intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum conſtringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris ; * ſperantem autem in

Digitized by Google

Dómino miſericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte, juſti; * & gloriámini, omnes recti corde.

Pſalmus 78.

DEus, venérunt gentes in hereditátem tuam: polluérunt templum ſanctum tuum: * poſuérunt Jerúſalem in pomórum cuſtódiam.

Poſuérunt morticína ſervórum tuórum eſcas volatílibus cœli, * carnes ſanctórum tuórum béſtiis terræ.

Effudérunt ſánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúſalem; * & non erat qui ſepelíret.

Facti ſumus oppróbrium vicínis noſtris; * ſubſannátio & illúſio his qui in circúitu noſtro ſunt.

Uſquequò, Dómine, iraſcéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt,* & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus deſolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum noſtrárum antiquárum: * citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ, quia páuperes facti ſumus nimis.

Adjuva nos, Deus ſalutáris noſter; * & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos:

Et propítius eſto peccátis noſtris * propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi eſt Deus eórum?

Et innoteſcat in natiónibus coram óculis noſtris * últio ſánguinis ſervórum tuórum, qui effúſus eſt.

Intróeat in conſpectu tuo*, gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * póſſide fílios mortificatórum;

Et redde vicínis noſtris ſéptuplum in ſinu eórum impropérium ipſórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, * confitébimur tibi in ſéculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remiſiſti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis ſanctus. *Pſ.* 31.

FERIA QUARTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Non repellet Dóminus plebem ſuam: * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MIrámur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ ſcripta ſcintillántibus
Refulget aſtrórum globis.
Ut ſol diéi, cándida

Sic luna nocti præſidet :
Exércitu totum novo
Diſcríminant ſtellæ polum.
At ipſe , cœlórum decus,
Sol novit occáſus ſuos :
Sunt certa lunæ témpora ,
Statíque lapſus síderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur & reddunt diem :
Tu ſemper idem , néſcius
Mortálium ſpem fállere.
Turbáta quid mens flúctuet ?
Curâ paternâ nos regis :
Æterna ſi cordi ſalus ,
Æterna nos ſalus manet.
Supréma laus & glória
Uni ſit & trino Deo ,
Suo repóni qui jubet
Curas & angóres ſinu.
Amen.

Ant. 3. *à*. Sperent in te.

Pſalmus 9.

CONfitébor tibi , Dómine, in toto corde meo :* narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te : * pſallam nómini tuo , Altíſſime.

In convertendo inimícum meum retrorsùm , * infirmabuntur , & períbunt à fácie tua.

Quóniam feciſti judícium meum & cauſam meam : * ſediſti ſuper thronum , qui júdicas juſtítiam.

Increpaſti gentes , & périit ímpius : * nomen eórum deleſti in æternum , & in ſéculum ſéculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem , * & civitátes eórum deſtruxiſti.

Périit memória eórum cum ſónitu ; * & Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum ſuum : * & ipſe judicábit orbem terræ in æquitáte , judicábit pópulos in juſtítia.

Et factus eſt Dóminus refúgium páuperi : * adjútor in opportunitátibus , in tribulatióne.

Et ſperent in te , qui novérunt nomen tuum ; * quóniam non dereliquiſti quærentes te , Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion : * annuntiáte inter gentes ſtúdia ejus ;

Quóniam requírens ſánguinem , eórum recordátus eſt : * non eſt oblítus clamórem páuperum.

Diviſio Pſalmi 9.

MIſerére meì , Dómine : * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis ; * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in ſalutári tuo : * infixæ ſunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo iſto quem abſcondérunt , * comprehenſus eſt pes eórum.

Cognoſcétur Dóminus judícia fáciens : * in opéribus mánuum ſuárum comprehenſus eſt peccátor.

Convertantur peccatóres

in infernum, * omnes gentes quæ oblivíſcuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conſpectu tuo.

Conſtítue, Dómine, legiſlatórem ſuper eos; * ut ſciant gentes quóniam hómines ſunt.

Altera diviſio Pſalmi 9.

UT quid, Dómine, receſſiſti longè? * déſpicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum ſuperbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in deſidériis ánimæ ſuæ, * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * ſecundùm multitúdinem iræ ſuæ non quæret.

Non eſt Deus in conſpectu ejus: * inquinátæ ſunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum ſuórum dominábitur.

Dixit enim in corde ſuo: * Non movébor à generatióne in generatiónem ſine malo.

Cujus maledictióne os plenum eſt, & amaritúdine, & dolo: * ſub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem reſpíciunt: * inſidiátur in abſcóndito quaſi leo in ſpelunca ſua.

Inſidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo ſuo humiliábit eum: * inclinábit ſe, & cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde ſuo: Oblítus eſt Deus; * avertit fáciem ſuam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne oblivifcáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde ſuo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem & dolórem conſíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus eſt pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, & in ſéculum ſéculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Deſidérium páuperum

exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupillo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre ſe homo ſuper terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine.

Ant. 8. G. Fílii.

Pſalmus 77.

ATténdite, pópule meus, legem meam: * inclináte aurem veſtram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propoſitiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres noſtri narravérunt nobis.

Non ſunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et ſuſcitávit teſtimónium in Jacob, * & legem póſuit in Iſrael.

Quanta mandávit pátribus noſtris, nota fácere ea fíliis ſuis, * ut cognoſcat generátio áltera:

Fílii qui naſcentur, & exurgent, * & narrábunt fíliis ſuis;

Ut ponant in Deo ſpem ſuam, & non obliviſcantur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant;

Ne fiant ſicut patres eórum, * generátio prava & exáſperans,

Generátio quæ non diréxit cor ſuum, * & non eſt créditus cum Deo ſpíritus ejus.

Diviſio Pſalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * converſi ſunt in die belli.

Non cuſtodiérunt teſtamentum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti ſunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ oſtendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perduxit eos, * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abyſſo multâ.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tanquam flúmina aquas.

Et appoſuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deum in córdibus ſuis, * ut péterent eſcas animábus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo: * dixérunt, Numquid póterit Deus paráre menſam in deſerto?

Digitized by Google

Quóniam percuſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre menſam pópulo ſuo ?

Ideò audívit Dóminus, & dístulit : * & ignis accenſus eſt in Jacob, & ira aſcendit in Iſrael ;

Quia non credidérunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus.

Et mandávit núbibus déſuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo : * cibária miſit eis in abundántia.

Altera diviſio Pſalmi 77.

TRánſtulit [Dóminus] Auſtrum de cœlo ; * & induxit in virtúte ſua Africum.

Et pluit ſuper eos ſicut púlverem carnes, * & ſicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio caſtrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, & ſaturáti ſunt nimis ; & deſidérium eórum áttulit eis : * non ſunt fraudáti à deſidério ſuo.

Adhuc eſcæ eórum erant in ore ipſórum, * & ira Dei aſcendit ſuper eos.

Et occídit pingues eórum, * & electos Iſrael impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum feſtinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum ; * & revertebantur, & dilúculò veniébant ad eum.

Et rememoráti ſunt quia Deus adjútor eſt eórum, * & Deus excelſus redemptor eórum eſt.

Et dilexérunt eum in ore ſuo, * & linguâ ſuâ mentíti ſunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti ſunt in teſtamento ejus.

Ipſe autem eſt miſéricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non diſperdet eos.

Ant. Fílii qui naſcentur, narrábunt fíliis ſuis, ut ponant in Deo ſpem ſuam.

Ant. 7. *d.* Abſtulit.

Ex Pſalmo 77. Et.

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram ſuam, * & non accendit omnẽ iram ſuam.

Et recordátus eſt quia caro ſunt, * ſpíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deſerto ? * in iram concitavérunt eum in inaquóſo ?

Et converſi ſunt, & ten-

tavérunt Deum ; * & Sanctum Iſrael exacerbavérunt.

Non ſunt recordáti manûs ejus , * die quâ redémit eos de manu tribulantis :

Sicut póſuit in Ægypto ſigna ſua , * & prodígia ſua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum , * & imbres eórum , ne bíberent.

Miſit in eos cœnomyíam, & comédit eos ; * & ranam , & diſpérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum , * & labóres eórum locuſtæ.

Et occídit in grándine víneas eórum , * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum , * & poſſeſſiónem eórum igni.

Miſit in eos iram indignatiónis ſuæ ; * indignatiónem , & iram , & tribulatiónem , immiſſiónes per ángelos malos.

Viam fecit ſémitæ iræ ſuæ : non pepercit à morte animábus eórum,* & jumenta eórum in morte conclúſit.

Et percuſſit omne primogénitum in terra Ægypti , * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Diviſio Pſalmi 77. Et.

ABſtulit [Dóminus] ſicut oves pópulum ſuum , * & perduxit eos tanquam gregem in deſerto.

Et deduxit eos in ſpe , & non timuérunt ; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem ſanctificatiónis ſuæ , * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes ; * & ſorte divíſit eis terram in funículo diſtributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Iſrael.

Et tentavérunt , & exacerbavérunt Deum excelſum ; * & teſtimónia ejus non cuſtodiérunt.

Et avertérunt ſe , & non ſervavérunt pactum : * quemádmodùm patres eórum , converſi ſunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus ſuis , * & in ſculptílibus ſuis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus , & ſprevit ; * & ad níhilum redégit valdè Iſrael.

Et répulit tabernáculum Silo , * tabernáculum ſuum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum , * & pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúſit in gládio pópulum ſuum , * & hereditátem ſuam ſprevit.

Digitized by Google

Júvenes eórum comédit ignis, * & vírgines eórum non ſunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * & víduæ eórum non plorabantur.

Altera diviſio Pſalmi 77. Et.

EXcitátus eſt tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percuſſit inimícos ſuos in poſterióra: * oppróbrium ſempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joſeph, * & tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit ſicut unicórnium ſanctifícium ſuum * in terra quam fundávit in ſécula.

Et elégit David ſervum ſuum, * & ſúſtulit eum de grégibus óvium.

De poſt fœtantes accépit eum, * páſcere Jacob ſervum ſuum, & Iſrael hereditátem ſuam.

Et pavit eos in innocéntia cordis ſui, * & in intelléctibus mánuum ſuárum deduxit eos.

Ant. Abſtulit Dóminus ſicut oves pópulum ſuum, & deduxit eos in ſpe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui cuſtódit Iſrael. *Pſ.* 120.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

Pſalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè aſtábo tibi & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injuſti ante óculos tuos.

Odiſti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolóſum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in juſtítia tua: * propter inimícos meos dírige in conſpectu tuo viam meam;

Quóniam non eſt in ore eórum véritas: * cor eórum vanum eſt.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum, linguis ſuis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatióni-

Digitized by Google

bus ſuis : ſecundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos ; * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui ſperant in te : * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum ; * quóniam tu benedíces juſto.

Dómine, ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ * coronaſti nos.

Ant. Omnes qui ſperant in te, Dómine, in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

Pſalmus 35.

DIxit injuſtus ut delinquat in ſemetipſo : * non eſt timor Dei ante óculos ejus ;

Quóniam dolósè egit in conſpectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus : * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus eſt in cubíli ſuo : áſtitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo miſericórdia tua, * & véritas tua uſque ad nubes.

Juſtítia tua ſicut montes Dei : * judícia tua abyſſus multa.

Hómines & jumenta ſalvábis, Dómine ; * quemádmodùm multiplicaſti miſericórdiam tuam, Deus.

Filii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum ſperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te eſt fons vitæ, * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende miſericórdiam tuam ſciéntibus te, * & juſtítiam tuam his qui recto ſunt corde.

Non véniat mihi pes ſuperbiæ, * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulſi ſunt, nec potuérunt ſtare.

Ant. In tégmine alárum tuárum ſperábunt, Dómine; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

Pſalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion ; * & tibi reddétur votum in Jerúſalem.

Exaudi oratiónem meam:* ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt ſuper nos ; * & impietátibus noſtris tu propitiáberis.

Beátus quem elegiſti, & aſſumpſiſti : * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ : * ſanctum eſt templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, * ſpes ómnium fínium terræ, & in mari longè ;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ : * qui conturbas profundum maris, ſonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à ſignis tuis : * éxitus matutíni & véſpere delectábis.

Viſitaſti terram, & inebriaſti eam : * multiplicaſti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum eſt aquis: * paraſti cibum illórum, quóniam ita eſt præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in ſtillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pingueſcent ſpecióſa deſerti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti ſunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, ſpes ómnium fínium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis, Canticum. Iſ. 12.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi : * converſus eſt furor tuus, & conſolátus es me.

Ecce Deus ſalvátor meus : * fiduciáliter agam, & non timébo.

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fontibus Salvatóris ; * & dicétis in die illa : Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus : * mementóte quóniam excelſum eſt nómen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit : * annuntiáte hoc in univerſa terra.

Exulta & lauda, habitátio Sion ; * quia magnus in médio tuî Sanctus Iſrael.

Ant. Ecce Deus ſalvátor meus : fiduciáliter agam, & non timébo.

[*In Feſtis, Canticum.* Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * & in ómnia ſécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, & ſalvas : dedúcis ad ínferos, & redúcis ; * & non eſt qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Iſrael, * & in conſpectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ídeò diſperſit vos inter gentes quæ ignó-

Digitized by Google

rant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis ſcire eos * quia non eſt álius Deus omnípotens præter eum.

Ipſe caſtigávit nos propter iniquitátes noſtras; * & ipſe ſalvábit nos propter miſericórdiam ſuam.

Aſpícite ergo quæ fecit nobiſcum, & cum timóre & tremóre confitémini illi;* Regemque ſeculórum exaltáte in opéribus veſtris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi;* quóniam oſtendit majeſtátem ſuam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, & fácite juſtítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobiſcum miſericórdiam ſuam.

Ego autem, & ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 6. *C.* Beneplácitum eſt.

Pſalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus eſt pſalmus: * Deo noſtro ſit jucunda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúſalem Dóminus: * diſperſiónes Iſraélis congregábit.

Qui ſanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem ſtellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus; * & ſapiéntiæ ejus non eſt númerus.

Suſcípiens manſuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres uſque ad terram.

Præcínite Dómino in confeſſióne: * psállite Deo noſtro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum,* & herbam ſervitúti hóminum.

Qui dat jumentis eſcam ipſórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Capitulum. Iſ. 26.

IN ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: nomen tuum & memoriále tuum in deſidério ánimæ; Anima mea deſiderávit te in nocte: ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Hymnus.

PRomittis, & ſervas datâ
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc manè primo ſédulâ
Repóſcimus fidem prece.

Promittit atque décipit
Incertus & fallax homo;
Sic quaſſa, ſi incumbas ſuper,
Arundo transfíget manum.

Beátus ergo, qui tuo
Se totus abdit in ſinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de ſtatu quatit.

Ne cor vacillet, óbligas
Temet ſacramento, Deus:
Spes nixa tanto pígnore,
Æterna jam prenſat bona.

Jam mente præſúmens polum,
Secúra ſublími throno
Aſſiſtit, & cœléſtium
Prælíbat undas flúminum.

Fons ô perennis grátiæ,
Colenda ſemper Trínitas,
Te ſpem ſalútis únicam
Da mente totâ quærere.
Amen.

℣. Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam;
℟. Quia in te ſperávi. *Pſ.* 142.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum ſe nobis, ut ſine timóre de manu inimicórum noſtrórum liberáti, ſerviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

Pſalmus 30.

IN te, Dómine, ſperávi, non confúndar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut ſalvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abſcondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo ſpíritum meum: * redemiſti me, Dómine Deus veritátis.

Odiſti obſervantes vanitátes ſupervácuè: * ego autem in Dómino ſperávi.

Exultábo, & lætábor in miſericórdia tua; * quóniam reſpexiſti humilitátem meam, ſalvaſti de neceſſitátibus ánimam meam.

Nec concluſiſti me in mánibus inimíci: * ſtatuiſti in loco ſpatióſo pedes meos.

Diviſio Pſalmi 30.

MIſerére mei, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus eſt in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta eſt in paupertáte virtus mea, * & oſſa mea conturbáta ſunt.

Digitized by Google

Super omnes inimícos meos factus ſum oppróbrium, & vicínis meis valde; * & timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus ſum tanquam mórtuus à corde: * factus ſum tanquam vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu: * in eo dum convenírent ſimul adversùm me, accípere ánimam meam conſiliáti ſunt.

Ego autem in te ſperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis ſortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à perſequéntibus me.

Illuſtra fáciem tuam ſuper ſervum tuum: * ſalvum me fac in miſericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te: * erubeſcant ímpii, & deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolóſa, * quæ loquuntur adversùs juſtum iniquitátem, in ſupérbia, & in abuſióne.

Altera diviſio Pſalmi 30.

Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abſcondiſti timéntibus te!

Perfeciſti eis qui ſperant in te, * in conſpectu filiórum hóminum.

Abſcondes eos in abſcóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguarum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit miſericórdiam ſuam mihi in civitáte muníta.

Ego autem dixi in exceſſu mentis meæ: * Projectus ſum à fácie oculórum tuórũ.

Ideò exaudiſti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes ſancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * & retríbuet abundanter faciéntibus ſupérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor veſtrum, * omnes qui ſperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino ſperávi: exultábo, & lætábor in miſericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

Pſalmus 41.

Quemádmodum deſíderat cervus ad fontes aquárum; * ita deſíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi eſt Deus tuus?

Digitized by Google

Hæc recordátus ſum, & effúdi in me ánimam meam, * quóniam tranſíbo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confeſſiónis, * ſonus epulantis.

Quare triſtis es, ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Diviſio Pſalmi 41.

AD meipſum ánima mea conturbáta eſt : * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyſſus abyſſum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelſa tua, & fluctus tui, * ſuper me tranſiérunt.

In die mandávit Dóminus miſericórdiam ſuam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ ; * dicam Deo : Suſceptor meus es.

Quare oblítus es meî, & quare contriſtátus incédo, * dum afflígit me inimícus ?

Dum confringuntur oſſa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per ſingulos dies : * Ubi eſt Deus tuus ?

Quare triſtis es, ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Pſalmus 42.

JUdica me, Deus, & diſcerne cauſam meam de gente non ſancta : * ab hómine iníquo & dolóſo érue me,

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repuliſti ? & quare triſtis incédo, dum afflígit me inimícus ?

Emitte lucem tuam & veritátem tuam : * ipſa me deduxérunt, & adduxérunt in montem ſanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus : * quare triſtis es, ánima mea ? & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea : ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Capitulum. Rom. 15.

QUæcumque ſcripta ſunt, ad noſtram doctrínam ſcripta ſunt ; ut

per patiéntiam & conſolatiónem Scripturárum: ſpem habeámus.

℟. *br.* Memor eſto verbi tui, Dómine, * In quo mihi ſpem dediſti. Memor eſto. ℣. Hæc me conſoláta eſt, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo. Glória. Memor.

℣. Reſpondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia ſperávi in ſermónibus tuis. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui ſperat in Dómino.

Pſalmus 20.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * & ſuper ſalutáre tuum exultábit vehementer.

Deſidérium cordis ejus tribuiſti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudaſti eum;

Quóniam præveniſti eum in benedictiónibus dulcédinis, * poſuiſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo.

Vitam pétiit à te; * & tribuiſti ei longitúdinem diérum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Magna eſt glória ejus in ſalútari tuo: * glóriam & magnum decórem impónes ſuper eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in ſéculum ſéculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex ſperat in Dómino; * & in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira ſua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & ſemen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt ſtabilíre.

Quóniam pones eos dorſum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & pſallémus virtútes tuas.

Pſalmus 102.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intra me ſunt, nómini ſancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * & noli oblivíſci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui ſanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus.

Qui replet in bonis deſidérium tuum: * renová-

Digitized by Google

bitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens miſericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias ſuas Móyſi, * fíliis Iſrael voluntátes ſuas.

Diviſio Pſalmi 102.

MIſerátor & miſéricors Dóminus: * longánimis, & multùm miſéricors.

Non in perpétuum iraſcétur, * neque in æternum comminábitur.

Non ſecundùm peccáta noſtra fecit nobis, * neque ſecundùm iniquitátes noſtras retríbuit nobis;

Quóniam ſecundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit miſericórdiam ſuam ſuper timentes ſe.

Quantùm diſtat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes noſtras.

Quómodò miſerétur pater filiórum, * miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe;

Quóniam ipſe cognóvit figmentum noſtrum: * recordátus eſt quóniam pulvis ſumus.

Homo, ſicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri ſic efflorébit;

Quóniam ſpíritus pertransíbit in illo, & non ſubſiſtet, * & non cognoſcet ámpliùs locum ſuum.

Miſericórdia autem Dómini ab æterno, * & uſque in æternum ſuper timentes eum.

Et juſtítia illíus in fílios filiórum, * his qui ſervant teſtamentum ejus,

Et mémores ſunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit ſedem ſuam; * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem ſermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * miniſtri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui ſperat in Dómino, in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur. *Pſ.* 20.

Capitulum 1. Joan. 3.

NUnc fílii Dei ſumus; & nondum appáruit quid érimus: Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum ſícuti eſt: Et omnis qui habet hanc ſpem in eo; ſanctíficat ſe: ſicut & ille ſanctus eſt.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus. Beátus vir. ℣. Et non

reſpexit in vanitátes * & inſánias falſas: * Cujus eſt. Glória Patri. Beátus vir. *Pſ.* 39.

℣. Sperâte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coram illo corda veſtra. *Pſ.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. d. Factus eſt.

Pſalmus 81.

DEus ſtetit in ſynagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Uſquequò judicátis iniquitátem, * & fácies peccatórum ſúmitis?

Judicáte egéno & pupillo: * húmilem & páuperem juſtificáte.

Erípite páuperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Neſciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii eſtis, * & fílii Excelſi omnes.

Vos autem ſicut hómines moriémini, * & ſicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hereditábis in ómnibus géntibus.

Pſalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem ſuperbis.

Uſquequò peccatóres, Dómine, * úſquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitátem? * loquentur omnes qui operantur injuſtítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hereditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, inſipientes in pópulo; * & ſtulti, aliquando ſápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non conſíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem ſciéntiam?

Dóminus ſcit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ ſunt.

Diviſio Pſalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem ſuam, * & hereditátem ſuam non derelinquet;

Quoadúſque juſtítia convertátur in judícium, * & qui juxta illam omnes qui recto ſunt corde.

Digitized by Google

Quis conſurget mihi adversùs malignantes ? * aut quis ſtabit mecum adversùs operántes iniquitátem ?

Niſi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitaſſet in inferno ánima mea.

Si dicébam : Motus eſt pes meus ; * miſericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * conſolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi ſedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto ?

Captábunt in ánimam juſti, * & ſánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus eſt mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium ſpei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipſórum ; & in malítia eórum diſperdet eos : * diſperdet illos Dóminus Deus noſter.

Ant. Factus eſt mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium ſpei meæ. *Pſ.* 93.

Capitulum. Hebr. 10.

NOlíte amíttere confidéntiam veſtram, quæ magnam habet remuneratiónem ; patiéntia enim vobis neceſſária eſt : ut voluntátem Dei facientes, reportétis promiſſiónem.

℞. *br.* Bonum eſt confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum eſt. ℣. Bonum eſt * ſperáre in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Glória Patri. Bonum eſt. *Pſ.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum eſt, ℞. Pónere in Dómino Deo ſpem meam. *Pſ.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi noſtri.

Pſalmus. 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, ſicut óculi ſervórum * in mánibus dominórum ſuórum :

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ ſuæ ; * ita óculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Miſerére noſtrî, Dómine, miſerére noſtrî ; * quia multum repléti ſumus deſpectióne ;

Quia multùm repléta eſt ánima noſtra : * oppróbrium abundántibus, & deſpéctio ſuperbis.

Ant. Oculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

Pſalmus 124.

QUi confídunt in Dómino, ſicut mons Sion : *

non commovébitur in ætérnũ, qui hábitat in Jerúſalem.

Montes in circúitu ejus, & Dóminus in circúitu pópuli ſui, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum ſuper ſortem juſtórum; * ut non extendant juſti ad iniquitátem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax ſuper Iſrael.

Ant. Qui confídunt in Dómino, ſicut mons Sion: non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúſalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, * fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem súrgere: * súrgite, poſtquam ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce heréditas Dómini, fílii: * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita fílii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum: non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis.

Ant. 1. a. Suſtínuit.

Pſalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem * ſperet Iſrael in Dómino;

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio.

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: ſperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

Pſalmus 130.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum, *

neque eláti ſunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam, * ſed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Iſrael in Dómino, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Speret Iſrael in Dómino.

Capitulum. Rom. 15.

DEus ſpei rḗpleat vos omni gáudio & pace in credendo; ut abundétis in ſpe: & virtúte Spíritûs ſancti.

Hymnus.

HOrres ſuperbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nil iſthinc ſibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippe mens tuæ
Fluenta ſiſtit grátiæ;
Triſtíque marceſcit ſtatim,
Ceu gramen exuſtum ſiti.

Ut ſervus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora ſacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Deſiderátam ſi dare
Opem moráris; ſpes tamen,
Tenácis inſtar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hereditátis óbſidem.
Amen.

℣. A cuſtódia matutína uſque ad noctem. ℟. Speret Iſrael in Dómino. *Pſ.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conſerva me.

Pſalmus 10.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránſmigra in montem ſicut paſſer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagittas ſuas in phárετra, * ut ſagittent in obſcúro rectos corde:

Quóniam quæ perfeciſti, deſtruxérunt; * juſtus autem quid fecit?

Dóminus in templo ſancto ſuo: * Dóminus in cœlo ſedes ejus.

Oculi ejus in páuperem reſpíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat juſtum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam ſuam.

Pluet ſuper peccatóres láqueos: * ignis, & ſulphur, & ſpíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam juſtus Dóminus, & juſtítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Pſalmus 13.

Dixit inſípiens in corde ſuo : * Non eſt Deus.

Corrupti ſunt, & abominábiles facti ſunt in ſtúdiis ſuis : * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Dóminus de cœlo proſpexit ſuper fílios hóminum, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt : * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum; linguis ſuis dolóſè agébant : * venénum áſpidum ſub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum eſt : * velóces pedes eórum ad effundendum ſánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt : * non eſt timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoſcent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ſicut eſcam panis?

Dóminum non invocavérunt : illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor; * quóniam Dóminus in generatióne juſta eſt.

Consílium ínopis confudiſtis, * quóniam Dóminus ſpes ejus eſt.

Qui dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael.

Pſalmus 15.

Conſerva me, Dñe, * quóniam ſperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu, * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui ſunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ ſunt infirmitátes eórum : * póſteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de ſanguínibus; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ & cálicis mei : * tu es qui reſtítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim herédítas mea præclára eſt mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum : * ínſuper & uſque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conſpectu meo ſemper; * quóniam à dextris eſt mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum eſt cor meum, & exultávit lingua mea : * ínſuper & caro mea requieſcet in ſpe;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis Sanctum

tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecíſti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua uſque in finem.

Ant. Conſerva me, Dómine; quóniam ſperávi in te. *Pſ.* 15.

FERIA QUINTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Hódie ſi vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obduráre corda veſtra.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Iiſdem creáti flúctibus
Piſces natant, volant aves:
Utrumque mortáli genus
Parátur eſca córpori.

Menti ſed æternæ cibus
Debétur alter: hæc Dei
Sermóne vivit: hanc fovet
Cœleſtis & nutrit fides.

Quæsíta Chriſti ſánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix ſubégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monſtráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem,
Mulsêre rugítus: truces
Fregêre regnantûm minas;
Riſêre ſtridentes rogos.

Hâc luce ſignátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. 3. b. Rectum eſt verbum Dómini.

Pſalmus 19.

Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de ſancto, * & de Sion tueátur te.

Memor ſit omnis ſacrifícii tui; * & holocauſtum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi ſecundùm cor tuum, * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in ſalutári tuo, * & in nómine Dei noſtri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam ſalvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum.

Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo: * in potentátibus ſalus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei noſtri invocábimus.

Ipſi obligáti ſunt, & cecidérunt: * nos autem ſurréximus, & erecti ſumus.

Dómine, ſalvum fac Regem; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Pſalmus 32.

Exultáte, juſti, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in pſaltério decem chordárum pſállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * benè pſállite ei in vociferatióne.

Quia rectum eſt verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit miſericórdiam & judícium : * miſericórdiâ Dómini plena eſt terra.

Verbo Dómini cœli firmáti ſunt ; * & ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans ſicut in utre aquas maris, * ponens in theſauris abyſſos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem ;

Quóniam ipſe dixit, & facta ſunt : * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Dóminus díſſipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 32.

BEáta gens, cujus eſt Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hereditátem ſibi.

De cœlo reſpexit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo ſuo * reſpexit ſuper omnes quī hábitant terram.

Qui finxit ſingillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non ſalvátur rex per multam virtútem ; * & gigas non ſalvábitur in multitúdine virtútis ſuæ.

Fallax equus ad ſalútem : * in abundántia autem virtútis ſuæ non ſalvábitur.

Ecce óculi Dómini ſuper metuentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima noſtra ſúſtinet Dóminum ; * quóniam adjútor & protector noſter eſt.

Quia in eo lætábitur cor noſtrum, * & in nómine ſancto ejus ſperávimus.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

Ant. Rectum eſt verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide. *Pſ.* 32.

Ant. 4. A. Dóminus.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus, & diſſipentur inimíci ejus ; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et juſti epulentur, &

Digitized by Google

exultent in conſpectu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, pſalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui aſcendit ſuper occáſum.

Dóminus nomen illi: * exultáte in conſpectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco ſancto ſuo: * Deus qui inhabitáre facit uníus moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * ſimíliter eos qui exáſperant, qui hábitant in ſepulcris.

Deus, cùm egredereris in conſpectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deſerto,

Terra mota eſt: * étenim cœli diſtillavérunt à fácie Dei Sínai, à fácie Dei Iſrael.

Plúviam voluntáriam ſegregábis, Deus, hereditáti tuæ: * & infirmáta eſt, tu verò perfeciſti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * paraſti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Diviſio Pſalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti; * & ſpeciéi domûs divídere ſpólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ; * & poſterióra dorſi ejus in pallóre auri.

Dum diſcernit cœleſtis reges ſuper eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis: * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid ſuſpicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum eſt Deo habitáre in eo; étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in ſancto.

Aſcendiſti in altum, cepiſti captivitátem: * accepiſti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * próſperum iter fáciet nobis Deus ſalutárium noſtrórum.

Deus noſter, Deus ſalvos faciendi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum ſuórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis ſuis.

Dixit Dóminus: Ex Baſan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingátur pes tuus in ſánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipſo.

Vidérunt ingreſſus tuos, Deus, * ingreſſus Dei mei, Regis mei qui eſt in ſancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti

Digitized by Google

conjuncti pſalléntibus, * in médio juvenculárum tympaniſtriárum.

Altera diviſio Pſalmi 67.

IN eccléſiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Iſrael.

Ibi Bénjamin adoleſcéntulus * in mentis exceſſu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúſalem * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti ſunt argento.

Díſſipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo: * pſállite Dómino.

Pſállite Deo qui aſcendit ſuper cœlum cœli * ad orientem.

Ecce dabit voci ſuæ vocẽ virtútis: * date glóriã Deo.

Super Iſrael magnificéntia ejus, * & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in ſanctis ſuis; Deus Iſrael ipſe dabit virtútem & fortitúdinẽ plebi ſuæ: * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Iſrael ipſe dabit fortitúdinem plebi ſuæ.

Ant. 8. G. Dómine.

Pſalmus 88.

MIſericórdias Dómini * in æternum cantábo.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixiſti: In æternum miſericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Diſpóſui teſtamentum electis meis; * jurávi David ſervo meo:

Uſque in æternum præparábo ſemen tuum; * & ædificábo in generatiónem & generatiónem ſedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in eccléſia ſanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in conſílio ſanctórum; * magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris poteſtáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliaſti ſicut vulnerátum, ſuperbum: * in bráchio virtútis tuæ diſperſiſti inimícos tuos.

Tui ſunt cœli, & tua eſt

terra : * orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundaſti ;

Aquilónem & mare tu creaſti : * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia : * firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua.

Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ ; * misericórdia & véritas præcédent fáciem tuam.

Diviſio Pſalmi 88.

BEátus pópulus qui ſcit jubilatiónem : * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * & in juſtítia tua exaltabuntur ;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu noſtrum.

Quia Dómini eſt aſſúmptio noſtra, * & Sancti Iſrael regis noſtri.

Tunc locútus es in viſióne ſanctis tuis, & dixiſti : * Póſui adjutórium in potente, & exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David ſervum meum : * óleo ſancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * & fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea & miſericórdia mea cum ipſo ; * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipſe invocábit me : Pater meus es tu, * Deus meus, & ſuſceptor ſalútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelſum præ régibus terræ.

In æternum ſervábo illi miſericórdiam meam, * & teſtamentum meum fidéle ipſi ;

Et ponam in ſéculum ſéculi ſemen ejus, * & thronum ejus ſicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint ;

Si juſtítias meas profanáverint, * & mandáta mea non cuſtodíerint,

Viſitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Miſericórdiam autem meã non diſpergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo teſtamentum meum ; * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Digitized by Google

Altera diviſio Pſalmi 88.

SEmel jurávi in ſancto meo, * ſi David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * & thronus ejus ſicut ſol in conſpectu meo,

Et ſicut luna perfecta in æternum, * & teſtis in cœlo fidélis.

Tu verò repuliſti & deſpexiſti, * diſtuliſti Chriſtum tuum.

Evertiſti teſtamentum ſervi tui: * profanaſti in terra ſanctuárium ejus.

Deſtruxiſti omnes ſepes ejus: * poſuiſti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes tranſeuntes viam: * factus eſt oppróbrium vicínis ſuis.

Exaltaſti déxteram depriméntium eum: * lætificaſti omnes inimícos ejus.

Avertiſti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello.

Deſtruxiſti eum ab emundatióne; * & ſedem ejus in terram colliſiſti.

Minoraſti dies témporis ejus: * perfudiſti eum confuſióne.

Uſquequò, Dómine, avertis in finem? * exardeſcet ſicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea ſubſtántia: * numquid enim vanè conſtituiſti omnes fílios hóminum?

Quis eſt homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam ſuam de manu ínferi?

Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * ſicut juraſti David in veritáte tua?

Memor eſto, Dómine, oppróbrii ſervórum tuórum, * quod contínui in ſinu meo, multárum géntium;

Quòd exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quòd exprobravérunt commutatiónem Chriſti tui.

Benedictus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt totâ die, & in juſtítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obſcurabuntur à te, Dómine;
℞. Et nox ſicut dies illuminábitur. *Pſ.* 138.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

Pſalmus 80.

EXultáte Deo adjutóri noſtro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite pſalmum, & date tympanum, * pſaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in inſigni die ſolemnitátis veſtræ;

Quia præceptum in Iſrael eſt, * & judícium Deo Jacob.

Teſtimónium in Joſeph

Digitized by Google

póſuit illud, cùm exíret de terra Ægypti : * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorſum ejus : * manus ejus in cóphino ſerviérunt.

In tribulatióne invocaſti me, & liberávi te : * exaudívi te in abſcóndito tempeſtátis : probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & conteſtábor te : * Iſrael, ſi audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim ſum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ; * & Iſrael non intendit mihi.

Et dimíſi eos ſecundùm deſidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus ſuis.

Si pópulus meus audiſſet me ; * Iſrael ſi in viis meis ambulaſſet,

Pro níhilo fórſitan inimícos eórum humiliaſſem, * & ſuper tribulantes eos miſiſſem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti ſunt ei ; * & erit tempus eórum in ſécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * & de petra, melle ſaturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & conteſtábor te : ego ſum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. *g.* Parátum.

Pſalmus 107.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum : * cantábo & pſallam in glória mea.

Exurge, glória mea ; exurge, pſaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & pſallam tibi in natiónibus ;

Quia magna eſt ſuper cœlos miſericórdia tua, * & uſque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos, Deus ; * & ſuper omnem terram glória tua ;

Ut liberentur dilecti tui : * ſalvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus ; exurgam dilúculo : confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

Diviſio Pſalmi 107.

DEus locútus eſt in ſancto ſuo : * exultábo, & dívidam Síchimam, & convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manaſſes ; * & Ephraim ſuſcéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes ſpei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis

Digitized by Google

dedúcet me uſque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repuliſti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * & ipſe ad níhilum dedúcet inimícos noſtros.

Ant. Dómine, vana ſalus hóminis: in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, Canticum Annæ.

1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum eſt cornu meum in Deo meo.

Dilatátum eſt os meum ſuper inimícos meos; * quia lætáta ſum in ſalutári tuo.

Non eſt ſanctus, ut eſt Dóminus; neque enim eſt álius extra te: * & non eſt fortis ſicut Deus noſter.

Nolíte multiplicáre loqui ſublímia, gloriantes: * recédant vétera de ore veſtro;

Quia Deus ſcientiárum Dóminus eſt, * & ipſi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium ſuperátus eſt; * & infirmi accincti ſunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus ſe locavérunt; * & faméli ci ſaturáti ſunt,

Donec ſtérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat fílios, infirmáta eſt.

Dóminus mortíficat, & vivíficat: * dedúcit ad ínferos, & redúcit.

Dóminus páuperem facit, & ditat: * humíliat, & ſúblevat.

Súſcitat de púlvere egénum, * & de ſtércore élevat páuperem;

Ut ſédeat cum princípibus, * & ſólium glóriæ téneat.

Dómini enim ſunt cárdines terræ, * & póſuit ſuper eos orbem.

Pedes ſanctórum ſuórum ſervábit, & ímpii in ténebris conticeſcent; * quia non in fortitúdine ſua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus; * & ſuper ipſos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, & dabit impérium Regi ſuo, * & ſublimábit cornu Chriſti ſui.

Ant. Deus ſcientiárum Dóminus eſt, & ipſi præparantur cogitatiónes.

[*In Feſtis, Canticum.*

1. Paral. 29.

BEnedictus es, Dómine, Deus Iſrael patris noſtri, * ab æterno in æternum.

Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo ſunt & in terra, * tua ſunt.

Tuum, Dómine, regnum; * & tu es ſuper omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua eſt glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noſter, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum: * Lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui póſuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti ſátiat te;

Qui emittit elóquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus;

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea: * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſrael.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum ſuum Jacob, & judícia ſua Iſrael: non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. 1. Petr. 2.

VOs genus electum, regále ſacerdótium, gens ſancta, pópulus acquiſitiónis: ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum.

Hymnus.

DIgnas, quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis tenébras lúmine,
Salútis & monſtras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præeſt tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda ſurſum dírigit.

Te deſtitúta ſpíritu
Nil pompa ſacrórum juvat:
Secréta puri blándius
Tibi litábunt péctoris.

Vox inde cordi cónſona
Vectígal exolvet ſuum,
Et ad ſalútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui ſuperbos réſpuis,
Et símplices amas, Deus,
Ut creſcat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.

Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui fidem
Cruóre fundávit ſuo;

Par ſit tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Declarátio ſermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Pſ.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis, ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *à.* Illúminet.

Pſalmus 66.

DEus misereátur noſtrî, & benedícat nobis: * illúminet vultum ſuũ ſuper nos, & misereátur noſtrî;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos, Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 89.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priuſquàm montes fierent, aut formarétur terra & orbis, * à ſéculo & uſque in ſéculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * & dixiſti: Convertímini, fílii hóminũ.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies heſterna quæ prætériit, & cuſtódia in nocte.

Quæ pro níhilo habentur, * eórum anni erunt.

Manè ſicut herba tránſeat, manè flóreat & tránſeat: * véſperè décidat, indúret & areſcat;

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti ſumus.

Poſuiſti iniquitátes noſtras in conſpectu tuo, * ſéculum noſtrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies noſtri defecérunt, & in ira tua defécimus: * anni noſtri ſicut aránea meditabuntur.

Dies annórum noſtrórum in ipſis ſeptuaginta anni: * ſi autem in potentátibus, octoginta anni;

Et ámpliùs eórum * labor & dolor.

Quóniam ſupervénit manſuetúdo, * & corripiémur.

Diviſio Pſalmi 89.

QUis novit poteſtátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam ſic notam fac, * & erudítos corde in ſapiéntia.

Convértere, Dómine, úſquequò? * & deprecábi-

lis eſto ſuper ſervos tuos.

Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ ; * & exultávimus, & delectáti ſumus ómnibus diébus noſtris.

Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, * annis quibus vídimus mala.

Réſpice in ſervos tuos, & in ópera tua ; * & dírige fílios eórum.

Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos : & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos ; * & opus mánuum noſtrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum ſuum ſuper nos ; ut cognoſcámus in terra viam tuam, Dómine. *Pſ.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

Pſalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & ſalus mea ; * quem timébo ?

Dóminus protector vitæ meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum appròpiant ſuper me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipſi infirmáti ſunt & cecidérunt.

Si conſiſtant adversùm me caſtra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & víſitem templum ejus.

Quóniam abſcondit me in tabernáculo ſuo : * in die malórum protexit me in abſcóndito tabernáculi ſui.

In petra exaltávit me : * & nunc exaltávit caput meum ſuper inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóſtiam vociferatiónis : * cantábo, & pſalmum dicam Dómino.

Diviſio Pſalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te : * miserére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquiſívit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me : * ne declínes in ira à ſervo tuo.

Adjútor meus eſto, ne derelínquas me, * neque deſpícias me, Deus ſalutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem aſſumpſit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * & dírige me in ſémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me ; *

Digitized by Google

quóniam inſurrexérunt in me teſtes iníqui, & mentíta eſt iníquitas ſibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & ſúſtine Dóminum.

Pſalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiſcit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim paſſer invénit ſibi domum, * & turtur nidum ſibi, ubi ponat pullos ſuos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus & Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in ſécula ſeculórũ laudábunt te.

Beátus vir cujus eſt auxílium abs te: * aſcenſiónes in corde ſuo diſpóſuit, in valle lacrymárum, in loco quem póſuit.

Etenim benedictiónem dabit legiſlátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noſter, áſpice, Deus, * & réſpice in fáciem Chriſti tui;

Quia mélior eſt dies una in átriis tuis * ſuper míllia.

Elégi abjectus eſſe in domo Dei mei, * magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia miſericórdiam & veritátem díligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútũ, beátus homo qui ſperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Pſ.* 26.

Capitulum. Hebr. 11.

EST fides ſperandárum ſubſtántia rerum: argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abſcondiſti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfeciſti eis * qui ſperant in te, * Quam abſcondiſti. Glória Patri. Quàm magna. *Pſ.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. S. *G.* Veníte, fílii.

Pſalmus. 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me ſuper ſémitas

juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua & báculus tuus, * ipſa me conſoláta ſunt.

Paráſti in conſpectu meo menſam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguaſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Pſalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * ſemper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant manſuéti, & lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum; * & exaltémus nomen ejus in idipſum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me; * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illumináminí; * & fácies veſtræ non confundentur.

Iſte pauper clamávit; & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * & erípiet eos.

Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus: * beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus; * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perſéquere eam.

Oculi Dómini ſuper juſtos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini ſuper faciéntes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt juſti, & Dóminus exaudívit eos; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde, * & húmiles ſpíritu ſalvábit.

Multæ tribulatiónes juſtórum; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Cuſtódit Dóminus ómnia oſſa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péſſima,* & qui odérunt juſtum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas ſervórum ſuórum ; * & non delinquent omnes qui ſperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me : timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33.

Capitulum. Jac. 2.

SIcut corpus ſine ſpíritu mórtuum eſt : ita & fides ſine opéribus mórtua eſt.

℟. *br.* Greſſus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Greſſus. ℣. Ut cuſtódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Greſſus meos.

℣. Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me ; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Teſtimónia.

Pſalmus 79.

QUi regis Iſrael, intende ; * qui dedúcis velut ovem Joſeph.

Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manaſſe.

Excita poténtiam tuam ; * & veni, ut ſalvos fácias nos.

Deus, converte nos, & oſtende fáciem tuam ; * & ſalvi érimus.

Dómine Deus virtútum,* quouſque iraſcéris ſuper oratiónem ſervi tui ?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in menſúra ?

Poſuiſti nos in contradictiónem vicínis noſtris ; * & inimíci noſtri ſubſannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, & oſtende fáciem tuam ; * & ſalvi érimus.

Diviſio Pſalmi 79.

[DOmine] víneam de Ægypto tranſtuliſti : * ejeciſti gentes, & plantaſti eam.

Dux itíneris fuiſti in conſpectu ejus : * plantaſti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * & arbuſta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites ſuos uſque ad mare, * & uſque ad flumen propágines ejus.

Ut quid deſtruxiſti macériam ejus ; * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam ?

Exterminávit eam aper de ſilva, * & singuláris ferus depaſtus eſt eam.

Deus virtútum, convértere : * réſpice de cœlo, & vide, & víſita víneam iſtam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * &

Digitized by Google

ſuper filium hóminis quem confirmaſti tibi.

Incenſa igni, & ſuffoſſa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua ſuper virum déxteræ tuæ, * & ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Et non diſcédimus à te: * vivificábis nos, & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, & oſtende fáciem tuám; * & ſalvi érimus.

Pſalmus 92.

DOminus regnávit decórem indútus eſt: * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc: * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina, fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Teſtimónia tua, Dómine, credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92.

Capitulum. Rom. 4.

CRedenti in eum qui juſtíficat ímpium; reputátur fides ejus ad juſtítiam: ſecundùm propóſitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Pſ.* 105.

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam: ℟. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

Pſalmus 115.

CRédidi, propter quod locútus ſum; * ego autem humiliátus ſum nimis.

Ego dixi in exceſſu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem ſalutâris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretióſa in conſpectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego ſervus tuus: * ego ſervus tuus, & fílius ancillæ tuæ.

Dirupiſti víncula mea: * tibi ſacrificábo hóſtiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Digitized by Google

Vota mea Dómino reddam in conſpectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúſalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus ſum; ego autem humiliátus ſum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

Pſalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audiſti verba oris mei.

In conſpectu Angelórum pſallam tibi: * adorábo ad templum ſanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo ſuper miſericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificaſti ſuper omne, nomen ſanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna eſt glória Dómini;

Quóniam excelſus Dóminus, & humília réſpicit, * & alta à longè cognoſcit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & ſuper iram inimicórum meórum extendiſti manum tuam, & ſalvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me; * Dómine, miſericórdia tua in ſéculum: ópera mánuum tuárum ne deſpícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, ſuper miſericórdia tua & veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

Pſalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Per ſíngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non eſt finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ ſanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ ſuavitátis tuæ eructábunt, * & juſtítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio & generátio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. *D.* Fidélis.

Diviſio Pſalmi 144.

MIſerátor & miſéricors Dóminus; * pátiens, & multùm miſéricors.

Suávis Dóminus univer-

Digitized by Google

ſis, * & miſeratiónes ejus ſuper ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & ſancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent,* & poténtiam tuam loquentur:

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuã, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium ſeculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elíſos.

Oculi ómnium in te ſperant, Dómine; * & tu das eſcam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam,* & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Ant. 8. c. Propè eſt Dñus.

Altera diviſio Pſalmi 144.

JUſtus Dóminus in ómnibus viis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium ſe fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & ſalvos fáciet eos.

Cuſtódit Dóminus omnes diligentes ſe, * & omnes peccatóres diſperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * & benedícat omnis caro nómini ſancto ejus in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Ant. Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. Rom. 10.

COrde créditur ad juſtítiam, ore autem confeſſio fit ad ſalútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur; Non enim eſt diſtínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

Hymnus.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Noſtris potenter ínſere,
Germen ſalútis, córdibus.
Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta ſcuto, flámmea
Retundet hoſtis ſpícula.
Hinc fúndimus preces tibi
Sacri ſub umbra nóminis,
Quo nítitur ſpes ómnium
Uno ſalútis pígnore.
Placátus illo nómine,

Labántibus feres opem ;
Dabiſque , ſanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Filio:
Par ſit tibi laus , Spíritus ,
Infúſa per quem córdibus
Relúcet imis véritas.
Amen.

℣. Os meum annuntiábit juſtítiam tuam , ℟. Totâ die ſalutáre tuum. *Pſ.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens eſt Dóminus , & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac , Dómine.

Pſalmus 11.

SAlvum me fac , Dómine , quóniam defécit ſanctus ; * quóniam diminútæ ſunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti ſunt unuſquiſque ad próximum ſuũ : * lábia dolóſa , in corde & corde locúti ſunt.

Diſperdat Dóminus univerſa lábia dolóſa , * & linguam magníloquam ;

Qui dixérunt : Linguam noſtram magnificábimus , lábia noſtra à nobis ſunt : * quis noſter Dóminus eſt ?

Propter miſériam ínopum , & gémitum páuperum , * nunc exurgam , dicit Dóminus.

Ponam in ſalutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia caſta : * argentum igne examinátum , probátum terræ , purgátum ſéptulum.

Tu , Dómine , ſervábis nos , * & cuſtódies nos à generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ímpii ámbulant : * ſecundùm altitúdinem tuam multiplicaſti fílios hóminum.

Pſalmus 38.

DIxi : Cuſtódiam vias meas , * ut non delinquam in lingua mea.

Póſui ori meo cuſtódiam , * cùm conſiſteret peccátor adversùm me.

Obmútui , & humiliátus ſum , & ſílui à bonis ; * & dolor meus renovátus eſt.

Concáluit cor meum intra me , & in meditatióne mea exardeſcet ignis : * locútus ſum in lingua mea.

Notum fac mihi , Dómine , finem meum , & númerum diérum meórum , quis eſt ; * ut ſciam quid deſit mihi.

Ecce menſurábiles poſuiſti dies meos : * & ſubſtántia mea tanquam níhilum ante te.

Verùmtamen univerſa vánitas,* omnis homo vivens.

Verùmtamen in imágine pertranſit homo ; * ſed & fruſtrà conturbátur.

Theſaurízat , * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ eſt expectátio mea ? nonne Dóminus ? * & ſubſtántia mea apud te eſt.

Digitized by Google

Diviſio Pſalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium inſipienti dediſti me.

Obmútui, & non apérui os meum ; * quóniam tu feciſti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuiſti hóminem , & tabéſcere feciſti ſicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine , & deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne ſíleas , quóniam ádvena ego ſum apud te , & peregrínus , * ſicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer , priuſquam ábeam , * & ampliùs non ero.

Ant. Salvum me fac , Dómine , quóniam diminútæ ſunt veritátes à filiis hóminum. *Pſ.* 11.

FERIA SEXTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte, adorémus , & procidámus ante Deum : * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Pſ. 94. Veníte 2.

Hymnus.

JAm ſánctius moves opus,
Tecum , Deus , delíberans :
Mundo recenti príncipem ;
Tibíque præcónem paras.

Homo creátur : hunc ſacro
Cœleſtis oris hálitu
Succendis , & vivam tuî
Spiráre das imáginem.

Ergo per omnes æquoris,
Tellúris omnes & ſinus
Regnábit : at memor ſuî
Deo minórem ſe gerat.

Heu , cæca cordis právitas !
Jugum rebellis éxcutit ;
Deo ſuperbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito !
O Chriſte , ni feras opem ,
Spes tota ſontes déſerat.

Qui nos creávit , laus Patri ;
Qui nos redémit , Fílio ;
Cujus movémur hálitu ,
Par ſit tibi laus , Spíritus.
Amen.

Ant. 7. b. Contriſtátus ſum.

Pſalmus 51.

QUid gloriáris in malítia , * qui potens es in iniquitáte ?

Totâ die injuſtítiam cogitávit lingua tua : * ſicut novácula acúta feciſti dolum.

Dilexiſti malítiam ſuper benignitátem , * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexiſti ómnia verba præcipitatiónis , * lingua dolóſa.

Proptéreà Deus déſtruet te in finem : * evellet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt juſti, & timébunt, & ſuper eum ridébunt; * & dicent : Ecce homo qui non póſuit Deum adjutórem ſuum;

Sed ſperávit in multitúdine divitiárum ſuárum, * & præváluit in vanitáte ſua.

Ego autem ſicut olíva fructífera in domo Dei : * ſperávi in miſericórdia Dei in æternū, & in ſéculum ſéculi.

Confitébor tibi in ſéculum, quia feciſti; * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum eſt in conſpectu ſanctórum tuórum.

Pſalmus 54.

EXaudi, Deus, oratiónē meam, & ne deſpéxeris deprecatiónem meam : * intende mihi, & exaudi me.

Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, * & conturbátus ſum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * & in ira moleſti erant mihi.

Cor meum conturbátum eſt in me, * & formído mortis cécidit ſuper me.

Timor & tremor venérunt ſuper me, * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ ? * & volábo, & requieſcam.

Ecce elongávi fúgiens, * & manſi in ſolitúdine.

Expectábam eum qui ſalvum me fecit à puſillanimitáte ſpíritûs, * & tempeſtáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam ſuper muros ejus iníquitas; * & labor in médio ejus, & injuſtítia.

Et non defécit de platéis ejus * uſúra & dolus.

Quóniam ſi inimícus meus maledixiſſet mihi, * ſuſtinuiſſem útique;

Et ſi is qui óderat me, ſuper me magna locútus fuiſſet, * abſcondiſſem me fórſitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus & notus meus,

Qui ſimul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum conſenſu.

Véniat mors ſuper illos, * & deſcendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * & Dóminus ſalvábit me.

Diviſio Pſalmi 54.

VEſperè, & manè, & merídiè narrábo & an-

nuntiábo ; * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi ; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illòs, * qui eſt ante ſécula.

Non enim eſt illis commutátio, & non timuérunt Deum : * extendit manum ſuam in retribuendo.

Contaminavérunt teſtamentum ejus, diviſi ſunt ab ira vultûs ejus ; * & appropinquávit cor illíus.

Mollíti ſunt ſermónes ejus ſuper óleum ; * & ipſi ſunt jácula.

Jacta ſuper Dóminum curam tuam ; & ipſe te enútriet : * non dabit in æternum fluctuatiónem juſto.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri ſánguinum & dolóſi non dimidiábunt dies ſuos ;* ego autem ſperábo in te, Dómine.

Ant. Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, & conturbátus ſum ; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Pſ.* 54.

Ant. 2. D. Ab inſurgéntibus in me.

Pſalmus 58.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus ; * & ab inſurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris ſánguinum ſalva me ;

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine ; * ſine iniquitáte cucurri, & direxi.

Exurge in occurſum meũ, & vide ; * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Iſrael,

Intende ad viſitandas omnes gentes : * non miſereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad véſperam ; * & famem patientur ut canes, & circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore ſuo, & gládius in lábiis eórum ; * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam, quia Deus ſuſceptor meus es : * Deus meus, miſericórdia ejus prævéniet me.

Diviſio Pſalmi 58.

DEus oſtendet mihi ſuper inimícos meos : * ne occídas eos, nequando obliviſcantur pópuli mei.

Diſperge illos in virtúte tua, * & depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, ſermónem labiórum ipſó-

rum ; * & comprehendantur in ſupérbia ſua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabuntur in conſummatióne ; * in ira conſummatiónis , & non erunt.

Et ſcient quia Deus dominábitur Jacob , * & fínium terræ.

Convertentur ad véſperam ; * & famem patientur ut canes , & circuíbunt civitátem.

Ipſi diſpergentur ad manducandum ; * ſi verò non fúerint ſaturáti , & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam ,* & exultábo manè miſericórdiam tuam ;

Quia factus es ſuſceptor meus & refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjutor meus , tibi pſallam , quia Deus ſuſceptor meus es : * Deus meus , miſericórdia mea.

Pſalmus 60.

EXaudi , Deus , deprecatiónem meam ; * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi , dum anxiarétur cor meum : * in petra exaltaſti me.

Deduxiſti me , quia factus es ſpes mea , * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in ſécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudiſti oratiónem meã , * dediſti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies ſuper dies regis adjícies , * annos ejus uſque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in æternum in conſpectu Dei : * miſericórdiam & veritátem ejus quis requíret ?

Sic pſalmum dicam nómini tuo in ſéculum ſéculi , * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab inſurgéntibus in me líbera me , Dómine ; quia irruérunt in me fortes. *Pſ.* 58.

Ant. 4. a. In conſpectu.

Pſalmus 68.

SAlvum me fac , Deus , * quóniã intravérũt aquæ uſque ad ánimam meam.

Infixus ſum in limo profundi,* & non eſt ſubſtántia.

Veni in altitúdinem maris , * & tempeſtas demerſit me.

Laborávi clamans , raucæ factæ ſunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei , dum ſpero in Deum meum.

Multiplicáti ſunt ſuper capillos cápitis mei , * qui odérunt me gratis.

Confortáti ſunt qui perſecúti ſunt me inimíci mei injuſtè : * quæ non rápui , tunc exolvébam.

Deus , tu ſcis inſipiéntiam meam ; * & delicta

mea à te non ſunt abſcóndita.

Non erubeſcant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur ſuper me,* qui quærunt te, Deus Iſrael.

Quóniam propter te ſuſtínui oppróbrium, * opéruit confúſio fáciem meam.

Extráneus factus ſum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt ſuper me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * & factum eſt in oppróbrium mihi.

Et póſui veſtimentum meũ cilícium; * & factus ſum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui ſedébant in porta; * & in me pſallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meã ad te, Dómine: * tempus beneplácitі, Deus.

In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte ſalútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar; * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum.

Non me demergat tempeſtas aquæ, neque abſórbeat me profundum, * neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum.

Diviſio Pſalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna eſt miſericórdia tua: * ſecundùm multitúdinẽ miſeratiónum tuárum réſpice in me.

Et ne avertas fáciem tuã à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, & líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu ſcis impropérium meũ, & confuſiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conſpectu tuo ſunt omnes qui tríbulant me: * impropériũ expectávit cor meum, & miſériam.

Et ſuſtínui qui ſimul contriſtarétur, & non fuit; * & qui conſolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in eſcam meã fel; * & in ſiti mea potavérunt me acéto.

Fiat menſa eórum coram ipſis in láqueum, * & in retributiónes, & in ſcándalum.

Obſcurentur óculi eórum, ne vídeant; * & dorſum eórum ſemper incurva.

Effunde ſuper eos iram tuam; * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deſerta; * & in tabernáculis eórum non ſit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percuſſiſti, perſecúti ſunt; * &

ſuper dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem ſuper iniquitátem eórum ; * & non intrent in juſtítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium, * & cum juſtis non ſcribantur.

Altera diviſio Pſalmi 68.

EGo ſum pauper & dolens : * ſalus tua, Deus, ſuſcépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo ſuper vítulum novellum, * córnua producentem & úngulas.

Vídeant páuperes, & læténtur : * quærite Deum, & vivet ánima veſtra ;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos ſuos non deſpexit.

Laudent illum cœli & terra, * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus ſalvam fáciet Sion, * & ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hereditáte acquírent eam.

Et ſemen ſervórum ejus poſſidébit eam ; * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conſpectu tuo ſunt omnes qui tríbulant me : impropérium expectávit cor meum, & miſériam.

℣. Die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua :
℟. Converſus ſum in ærumna mea, dum confígitur ſpina. *Pſ.* 31.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

Pſalmus 53.

DEus, in nómine tuo ſalvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meã : * áuribus pércipe verba oris mei ;

Quóniam aliéni inſurrexérunt adversùm me, & fortes quæſiérunt ánimã meã, * & non propoſuérunt Deum ante conſpectum ſuum.

Ecce enim Deus ádjuvat me ; * & Dóminus ſuſceptor eſt ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis ; * & in veritáte tua diſperde illos.

Voluntáriè ſacrificábo tibi ; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum eſt.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuiſti me ; * & ſuper inimícos meos deſpexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei ; quóniam aliéni inſurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. ç. Deus meus.

Pſalmus 70.

IN te, Dómine, ſperávi, non confundar in æter-

num : * in juſtítia tua líbera me , & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam , * & ſalva me.

Eſto mihi in Deum protectórem , & in locum munítum , * ut ſalvum me fácias ;

Quóniam firmamentum meum * & refúgium meum es tu.

Deus meus , éripe me de manu peccatóris , * & de manu contra legem agentis , & iníqui ;

Quóniam tu es patiéntia mea , Dómine : * Dómine , ſpes mea à juventúte mea.

In te confirmátus ſum ex útero : de ventre matris meæ tu es protector meus ; * in te cantátio mea ſemper.

Tanquam prodígium factus ſum multis , * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude , ut cantem glóriam tuam , * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore ſenectútis : * cùm deféceriт virtus mea , ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi ; * & qui cuſtodiébant ánimam meam , consílium fecérunt in unũ,

Dicentes : Deus derelíquit eum ; perſequímini , & comprehéndite eum , * quia non eſt qui erípiat.

Deus , ne elongéris à me : * Deus meus , in auxílium meum réſpice.

Confundantur & defíciant detrahentes ánimæ meæ : * operiantur confuſióne & pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem ſemper ſperábo , * & adjíciam ſuper omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus , éripe me de manu peccatóris ; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3. *à.* Lingua mea.

Diviſio Pſalmi 70.

OS meum annuntiábit juſtítiam tuam , * totâ die ſalutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram , introíbo in poténtias Dómini : * Dómine , memorábor juſtítiæ tuæ ſolíus.

Deus , docuiſti me à juventúte mea : * & uſque nunc pronuntiábo mirabília tua ,

Et uſque in ſenectam & ſénium : * Deus , ne derelinquas me ;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra eſt ;

Poténtiam tuam & juſtítiam tuam , Deus , uſque in altíſſima quæ feciſti magnália : * Deus , quis símilis tibi ?

Quantas oſtendiſti mihi tribulatiónes multas , & malas ! * & converſus , vivificaſti me , & de abyſſis terræ íterùm reduxiſti me.

Digitized by Google

Multiplicaſti magnificéntiam tuam; * & converſus, conſolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vaſis pſalmi veritátem tuam, Deus: * pſallam tibi in cíthara, Sanctus Iſrael.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi, * & ánima mea, quam redemiſti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuam, * cùm confúſi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuam, cùm confúſi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis, Canticum Habacuc. Cap. 3.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum: * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis.

Deus ab Auſtro véniet, * & Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena eſt terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abſcóndita eſt fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors; * & egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, & menſus eſt terram: * aſpexit, & diſſolvit gentes; & contríti ſunt montes ſéculi.

Incurváti ſunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui aſcendes ſuper equos tuos, * & quadrígæ tuæ ſalvátio;

Súſcitans ſuſcitábis arcum tuum: * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios ſcindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes; * gurges aquárum tránſiit.

Dedit abyſſus vocem ſuam: * altitúdo manus ſuas levávit.

Sol & luna ſtetérunt in habitáculo ſuo: * in luce ſagittárum tuárũ ibunt, in ſplendóre fulgurantis haſtæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram; * & in furóre obſtupefácies gentes.

Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, * in ſalútem cum Chriſto tuo.

Percuſſiſti caput de domo ímpii; * denudaſti fundamentum ejus uſque ad collum.

Digitized by Google

Maledixiſti ſceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad diſpergendum me.

Exultátio eórum, * ſicut ejus qui dévorat páuperem in abſcóndito.

Viam feciſti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus eſt venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óſſibus meis, * & ſubter me ſcáteat;

Ut requieſcam in die tribulatiónis, * ut aſcendam ad pópulum accinctum noſtrũ.

Ficus enim non florébit; * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * & arva non áfferent cibum.

Abſcindétur de ovíli pecus; * & non erit armentum in præſépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jeſu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea; * & ponet pedes meos quaſi cervórum.

Et ſuper excelſa mea dedúcet me victor * in pſalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, miſericórdiæ recordáberis.

[*In Feſtis, Canticum.*

Iſaïæ 26.

URbs fortitúdinis noſtræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus & antemurále.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens juſta, cuſtódiens veritátem.

Vetus error ábiit: ſervábis pacem; * pacem, quia in te ſperávimus.

Speraſtis in Dómino in ſéculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelſo, * civitátem ſublímem humiliábit.

Humiliábit eam uſque ad terram: * détrahet eam uſque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, greſſus egenórum.

Sémita juſti recta eſt: * rectus callis juſti ad ambulandum.

Et in ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: * nomen tuum, & memoriále tuum in deſidério ánimæ.

Anima mea deſiderávit te in nocte; * ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * juſtítiam diſcent habitatóres orbis.

Miſereámur ímpio, & non diſcet juſtítiam: * in terra ſanctórum iníqua geſſit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * & non vídeant:

Vídeant, & confundantur

tur zelantes pópuli ; * & ignis hoſtes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis ; * ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis.]

Ant. 4. *D.* Laudábo.

Pſalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea ; pſallam Deo meo quándiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non eſt ſalus.

Exíbit ſpíritus ejus, & revertétur in terram ſuã : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, ſpes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis ſunt.

Qui cuſtódit veritátem in ſéculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat eſcam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elíſos : * Dóminus díligit juſtos.

Dóminus cuſtódit ádvenas : pupillum & víduam ſuſcípiet ; * & vias peccatórum diſperdet.

Regnábit Dóminus in ſécula : * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. Iſ. 33.

DOmine, miſerére noſtri, te enim expectávimus ; eſto bráchium noſtrum in mane : & ſalus noſtra in témpore tribulatiónis.

Hymnus.

ULtrícibus nos úndique
Dum ſáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus ſolátium ?

Mundus faceſſat : nil opis
Favóre præſtat fútili ;
Fallácibus quin áſperat
Alitque fomentis malum.

Flagella nos terrent tua ;
Non illa ſpem demunt tamen :
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.

At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime :
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ ſolus potes.

Quid ergo ceſſas ? íngruunt
Intùs foríſque prælia :
Hoſti-ne præda mens erit
Chriſti redempta ſánguine ?

Audis precantes ; ánxiæ
Spes blanda jam menti redit :
O Chriſte, tetros mors tua
Mortis pavóres díſcutit.

Sit Trinitáti glória,
Quæ ſic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursùm recordétur ſuæ.
Amen.

℣. Exultábo manè miſericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es ſuſceptor meus in die tribulatiónis. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri viſitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

Pſalmus 43.

DEus, áuribus noſtris audívimus, patres noſtri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes diſpérdidit, & plantaſti eos : * afflixiſti pópulos, & expuliſti eos.

Nec enim in gládio ſuo poſſedérunt terram, * & bráchium eórum non ſalvávit eos ;

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuiſti in eis.

Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, * qui mandas ſalútes Jacob.

In te inimícos noſtros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo ſpernémus inſurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo ſperábo, * & gládius meus non ſalvábit me.

Salvaſti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudiſti.

Diviſio Pſalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in ſéculum.

Nunc autem repuliſti, & confudiſti nos ; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris.

Avertiſti nos retrorsùm poſt inimícos noſtros ; * & qui odérunt nos, diripiébant ſibi.

Dediſti nos tanquam oves eſcárum, * & in géntibus diſperſiſti nos.

Vendidiſti pópulum tuum ſine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Poſuiſti nos oppróbrium vicínis noſtris, * ſubſannatiónem & deríſum his qui ſunt in circúitu noſtro.

Poſuiſti nos in ſimilitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me eſt ; * & confúſio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci & perſequentis.

Hæc ómnia venérunt ſuper nos ; nec oblíti ſumus te, * & iniquè non égimus in teſtamento tuo.

Et non receſſit retrò cor noſtrum, * & declinaſti ſémitas noſtras à via tua ;

Digitized by Google

Quóniam humiliaſti nos in loco afflictiónis,* & coopéruit nos umbra mortis.

Altera diviſio Pſalmi 43.

SI oblíti ſumus nomen Dei noſtri, * & ſi expándimus manus noſtras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret iſta? * ipſe enim novit abſcóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivíſceris inópiæ noſtræ & tribulatiónis noſtræ?

Quóniam humiliáta eſt in púlvere ánima noſtra, * conglutinátus eſt in terra venter noſter.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine? exurge, & ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

Pſalmus 39.

EXpectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * & eduxit me de lacu miſériæ, & de luto fæcis.

Et ſtátuit ſuper petram pedes meos, * & direxit greſſus meos.

Et immíſit in os meum cánticum novum, * carmen Deo noſtro.

Vidébunt multi, & timébunt; * & ſperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus, * & non reſpexit in vanitátes & inſánias falſas.

Multa feciſti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * & cogitatiónibus tuis non eſt qui ſímilis ſit tibi.

Annuntiávi & locútus ſum: * multiplicáti ſunt ſuper número.

Sacrifícium & oblatiónem noluiſti; * aures autem perfeciſti mihi.

Holocauſtum & pro peccáto non poſtulaſti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri ſcriptum eſt de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Diviſio Pſalmi 39.

ANnuntiávi juſtítiam tuã in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti.

Juſtítiam tuam non abſcondi in corde meo: * veritátem tuam & ſalutáre tuum dixi.

Non abſcondi miſericórdiam tuam & veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miſeratiónes tuas à me : * miſericórdia tua & véritas tua ſemper ſuſcepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus ; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ ſunt ſuper capillos cápitis mei ; * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me : * Dómine, ad adjuvandum me réſpice.

Confundantur & revereantur ſimul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confeſtim confuſiónem ſuam, * qui dicunt mihi : Euge, euge,

Exultent & lætentur ſuper te omnes quærentes te ; * & dicant ſemper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego autem mendícus ſum & pauper : * Dóminus ſollícitus eſt meî.

Adjútor meus, & protector meus tu es : * Deus meus, ne tardáveris.

Pſalmus 57.

SI verè útique juſtítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini ; * in terra injuſtítias manus veſtræ concinnant.

Alienáti ſunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero : * locúti ſunt falſa.

Furor illis ſecundùm ſimilitúdinem ſerpentis : * ſicut áſpidis ſurdæ, & obturantis aures ſuas ;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantantis ſapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipſórum : * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens : * intendit arcum ſuum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur :* ſupercécidit ignis, & non vidérunt ſolem.

Priuſquàm intellígerent ſpinæ veſtræ rhamnum ; * ſicut viventes, ſic in ira abſorbet eos.

Lætábitur juſtus, cùm víderit vindictam : * manus ſuas lavábit in ſánguine peccatóris.

Et dicet homo : Si útique eſt fructus juſto, * útique eſt Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus : compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Pſ.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUpra modum graváti ſumus ſupra virtútem, ita

Digitized by Google

ut tædéret nos étiam vívere; Sed ipſi in nobiſmetipſis reſponſum mortis habúimus, ut non ſimus fidentes in nobis : ſed in Deo qui ſúſcitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit : in quem ſperámus quóniam & adhuc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti ſunt, * Qui odérunt me gratìs. Multiplicáti ſunt. ℣. Confortáti ſunt * qui perſecúti ſunt me injuſtè, * Qui odérunt me gratìs. Glória Patri. Multiplicáti ſunt. *Pſ.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℟. Ad defenſiónem meam cónſpice. *Pſ.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

Pſalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei, * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percuſſus ſum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus ſum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pellicáno ſolitúdinis: * factus ſum ſicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miſcébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans alliſiſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt; * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 101.

TU exurgens miſeréberis Sion, * quia tempus miſerendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miſerebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória ſua.

Reſpexit in oratiónem humílium, * & non ſprevit precem eórum.

Digitized by Google

Scribantur hæc in generatióne áltera : * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum ;

Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo : * Dóminus de cœlo in terram aſpexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum , * ut ſólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini , * & laudem ejus in Jerúſalem ,

In conveniendo pópulos in unum , & reges , * ut ſérviant Dómino.

Reſpondit ei in via virtútis ſuæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera diviſio Pſalmi 101.

INítio tu , Dómine , terrâm fundaſti : * & ópera mánuum tuárum ſunt cœli.

Ipſi períbunt ; * tu autem pérmanes.

Et omnes ſicut veſtimentum veteraſcent ; * & ſicut opertórium mutábis eos , & mutabuntur.

Tu autem idem ipſe es ,* & anni tui non defícient.

Fílii ſervórum tuórum habitábunt ; * & ſemen eórum in ſéculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miſcébam , à fácie iræ & indignatiónis tuæ , Dómine.

Capitulum. Hebr. 12.

VObis , tanquam fíliis , lóquitur [Deus] dicens ; Fili mi , noli neglígere diſciplínam Dómini , neque fatigéris dum ab eo argúeris ! Quem enim díligit Dóminus , caſtígat ; flagellat autem omnem fílium quem récipit ! In diſciplína perſeveráte.

℟. *br.* Ego , Dómine , * In flagella parátus ſum. Ego. ℣. Et dolor meus , * in conſpectu meo ſemper : * In flagella. Glória Patri. Ego , Dómine..

℣. Dómine , ante te omne deſidérium meum ; ℟. Et gémitus meus à te non eſt abſcónditus. *Pſ.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. *F.* Deus meus.

Pſalmus 21.

DEus , Deus meus , réſpice in me : quare me dereliquiſti ? * longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus , clamábo per diem , & non exáudies ; * & nocte , & non ad inſipiéntiam mihi.

Tu autem in ſancto hábitas , * laus Iſrael.

In te ſperavérunt patres noſtri : * ſperavérunt , & liberaſti eos.

Ad te clamavérunt , & ſalvi facti ſunt : * in te ſperavérunt , & non ſunt confúſi.

Digitized by Google

Ego autem ſum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes videntes me, deriſérunt me: * locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxiſti me de ventre: * ſpes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus ſum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Diviſio Pſalmi 21.

[DEus meus] ne diſcéſſeris à me, * quóniam tribulátio próxima eſt, quóniam non eſt qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obſedérunt me.

Aperuérunt ſuper me os ſuum, * ſicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúſus ſum, * & diſperſa ſunt ómnia oſſa mea.

Factum eſt cor meum tanquam cera liqueſcens * in médio ventris mei.

Aruit tanquàm teſta virtus mea, & lingua mea adhæſit faucibus meis; * & in púlverem mortis deduxiſti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obſédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt ómnia oſſa mea.

Ipſi verò conſideravérunt & inſpexérunt me: * diviſérunt ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meã miſérunt ſortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defenſiónem meam cónſpice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio eccléſiæ laudábo te.

Altera diviſio Pſalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum: * univerſum ſemen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne ſemen Iſrael; * quóniam non ſprevit neque deſpexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem ſuam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in eccléſia magna: * vota mea reddam in conſpectu timéntium eum.

Edent páuperes, & ſaturabuntur; & laudábunt Dóminum qui requírunt

eum : * vivent corda eórum in ſéculum ſéculi.

Reminiſcentur & convertentur ad Dóminum * univerſi fines terræ.

Et adorábunt in conſpectu ejus * univerſæ famíliæ géntium ;

Quóniam Dómini eſt regnum , * & ipſe dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ : * in conſpectu ejus cadent omnes qui deſcendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * & ſemen meum ſérviet ipſi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus pópulo qui naſcétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquiſti ? longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Capitulum. Thren. 5.

QUare in perpétuum obliviſcéris noſtrì ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Converte nos , Dómine , ad te , & convertémur ; Innova dies noſtros , ſicut à princípio : ſed projíciens repuliſti nos , irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Uſquequò , Dómine , * Oblivíſcéris me in finem ? Uſquequò. ℣. Uſquequò exaltábitur * inimícus meus ſuper me ? * Oblivíſcéris. Glória Patri. Uſquequò. *Pſ.* 12.

℣. Exurge , Dómine Deus , exaltétur manus tua : ℟. Ne oblivíſcáris páuperum. *Pſ.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorſum meum.

Pſalmus 128.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea ,* dicat nunc Iſrael.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátẽ ſuam.

Dóminus juſtus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur & convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectórum , * quod , priuſquàm evellátur , exáruit :

De quo non implévit manum ſuam , qui metit ; * & ſinum ſuum , qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini ſuper vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátẽ ſuam.

Digitized by Google

Ant. 2. D. Poſuiſti.

Pſalmus 138.

DOmine, probaſti me, & cognoviſti me : * tu cognoviſti ſeſſiónem meam, & reſurrectiónem meam.

Intellexiſti cogitatiónes meas de longè : * ſémitam meam & funículum meum inveſtigaſti.

Et omnes vias meas prævidiſti, * quia non eſt ſermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognoviſti ómnia, noviſſima & antíqua : * tu formaſti me, & poſuiſti ſuper me manum tuam.

Mirábilis facta eſt ſciéntia tua ex me : * confortáta eſt, & non pótero ad eam.

Quò ibo à ſpíritu tuo ? * & quò à fácie tua fúgiam ?

Si aſcéndero in cœlum, tu illìc es : * ſi deſcéndero in infernum, ades :

Si ſúmpſero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris ;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórſitan ténebræ conculcábunt me ; * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obſcurabuntur à te ; & nox ſicut dies illuminábitur : * ſicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu poſſediſti renes meos : * ſuſcepiſti me de útero matris meæ.

Ant. Poſuiſti ſuper me manum tuam, Dómine : quò à fácie tua fúgiam ?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Diviſio Pſalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine,] quia terribíliter magnificátus es ; * mirabília ópera tua, & ánima mea cognoſcit nimis.

Non eſt occultátum os meum à te, quod feciſti in occulto ; * & ſubſtántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui ; & in libro tuo omnes ſcribentur : * dies formabuntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus eſt principátus eórum.

Dinumerábo eos, & ſuper arénam multiplicabuntur : * exurrexi, & adhuc ſum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri ſánguinum, declináte à me ;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam ? * & ſuper inimícos tuos tabeſcébam ?

Perfecto ódio óderam illos ; * & inimíci facti ſunt mihi.

Proba me, Deus, & ſcito

Digitized by Google

cor meum : * intérroga me, & cognoſce ſémitas meas ;

Et vide ſi via iniquitátis in me eſt , * & deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es ; ánima mea cognoſcit nimis.

Ant. 3. b. Cuſtódi me, Dómine.

Pſalmus 139.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * totâ die conſtituébant prælia.

Acuérunt linguas ſuas ſicut ſerpentis : * venénum áſpidum ſub lábiis eórum.

Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris ; * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt ſupplantáre greſſus meos : * abſcondérunt ſuperbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter ſcándalum poſuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Diviſio Pſalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus ſalútis meæ, * obumbraſti ſuper caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à deſidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me ; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum ; * labor labiórum ipſórũ opériet eos.

Cadent ſuper eos carbónes : in ignem dijícies eos ; * in miſériis non ſubſiſtent.

Vir linguóſus non dirigétur in terra : * virum injuſtum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindictam páuperum.

Verúmtamen juſti confitebuntur nómini tuo ; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus ſalútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponentes omne pondus, & circumſtans nos peccátum ; per patiéntiam currámus ad propóſitum nobis certámen : aſpicientes in auctórem fídei & conſummatórem Jeſum ; qui, propóſito ſibi gáudio, ſuſtínuit crucem : confuſióne contemptâ.

Hymnus.

LUgéte, pacis Angeli :
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm ſúſtinet.

Digitized by Google

Amóris ô miráculum !
O cordis humáni ſtupor !
Inſons Deus neci datur ;
Pigébit & ſontes pati !
Nos ſempiternis crux tua,
O Chriſte, flammis éruit :
Hìç ure vindex, hìc ſeca,
Parcas in æternum modò.
Caro reclámat ; ſed Patris
Urget voluntas : nos tuâ
Virtúte da fortes ſequi,
Jeſu, quod exemplo doces.
Livóre ſanátos tuo,
Tuóque lotos ſánguine,
Peccando ne novam ſinas
Paráre nos tibi crucem.
Qui Fílium tradit, Patri,
Natóque ſit laus víctimæ :
Par ſit tibi laus, qui ſacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, totâ die : ℟. Expandi ad te manus meas. *Pſ.* 87.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio ſuo : diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

Pſalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me ;

Quóniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi, * & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non eſt pax óſſibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ ſupergreſſæ ſunt caput meũ : * & ſicut onus grave gravátæ ſunt ſuper me.

Putruérunt & corruptæ ſunt cicatríces meæ, * à fácie inſipiéntiæ meæ.

Miſer factus ſum & curvátus ſum uſque in finem : * totâ die contriſtátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus ; * & non eſt ſánitas in carne mea.

Afflictus ſum & humiliátus ſum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne deſidérium meum ; * & gémitus meus à te non eſt abſcónditus.

Cor meum conturbátum eſt, derelíquit me virtus mea ; * & lumen oculórum meórum, & ipſum non eſt mecum.

Diviſio Pſalmi 37.

AMíci mei, & próximi mei * adverſùm me appropinquavérunt & ſtetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè ſtetérunt ; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti ſunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam ſurdus non audiébam, * & ſi-

Digitized by Google

cut mutus non apériens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo non áudiens, * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, ſperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequando ſupergáudeant mihi inimíci mei ; * &, dum commoventur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Quóniam ego in flagella parátus ſum ; * & dolor meus in conſpectu meo ſemper.

Quóniã iniquitátem meã annuntiábo ; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me ; * & multiplicáti ſunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi ; * quóniam ſequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : * ne diſcéſſeris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus ſalútis meæ.

Pſalmus 55.

Miſerére meì, Deus, quóniam conculcávit me homo ; * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die ; * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo ; * ego verò in te ſperábo.

In Deo laudábo ſermónes meos, in Deo ſperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur : * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, & abſcondent : * ipſi calcáneum meum obſervábunt.

Sicut ſuſtinuérunt ánimam meam, pro níhilo ſalvos fácies illos : * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi : * poſuiſti lácrymas meas in conſpectu tuo, ſicut & in promiſſióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum : * in Dómino laudábo ſermónem.

In Deo ſperávi : * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me ſunt, Deus, vota tua ; * quæ reddam laudatiónes tibi ;

Quóniam eripuiſti ánimam meam de morte, &

Digitized by Google

pedes meos de lapſu, * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne diſcéſſeris à me. *Pſ.* 37.

SABBATO
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus ipſe eſt Deus noſter: * Veníte, adorémus.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TAndem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.

At dum perenni ſéptimam
Lucem quiéti cónſecras,
En te repoſcit dénuò
Alter creatórem labor.

Te cuncta nempè prædicant;
Te terra, pontus, ſídera
Cantu célebrant æmulo;
Peccátor unus diſſonat.

Tu pectus aufer ſáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnũ tibi.

Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónſonent:
Sic efficáci fléctitur
Divína majeſtas prece.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutúque ſervat cóndita.
Amen.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Pſalmus 40.

BEátus qui intélligit ſuper egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meî; * ſana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur forâs, * & loquebátur in idipſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî; * & reſúſcita me, & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non

Digitized by Google

gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepiſti, * & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & uſque in ſéculum: * fiat, fiat.

Pſalmus 48.

AUdíte hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, & fílii hóminûm, * ſimul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur ſapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam; * apériam in pſaltério propoſitiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte ſua, * & in multitúdine divitiárum ſuárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem ſuam,

Et prétium redemptiónis ánimæ ſuæ: * & laborábit in æternum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, * cùm víderit ſapientes morientes.

Simul inſípiens & ſtultus peribunt, * & relinquent aliénis divítias ſuas.

Et ſepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina ſua in terris ſuis.

Et homo, cùm in honóre eſſet, non intellexit: * comparátus eſt jumentis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Hæc via illórum ſcándalum ipſis; * & póſteà in ore ſuo complacébunt.

Sicut oves in inferno póſiti ſunt: * mors depaſcet eos.

Et dominabuntur eórum juſti in matutíno; * & auxílium eórum veteraſcet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Diviſio Pſalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam cùm interíerit, non ſumet ómnia; * neque deſcendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipſíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm beneféceris ei.

Introíbit uſque in progénies patrum ſuórum; * & uſque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre eſſet, non intellexit: *

comparátus eſt jumentis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Ant. Propter innocéntiam ſuſcepiſti me, Deus; & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum. *Pſ.* 40.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

Pſalmus 61.

NOnne Deo ſubjecta erit ánima mea? * ab ipſo enim ſalutáre meum.

Nam & ipſe Deus meus, & ſalutáris meus: * ſuſceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quouſque irrúitis in hóminem? * interfícitis univerſi vos tanquam paríeti inclináto, & macériæ depulſæ?

Verúmtamen prétium meũ cogitavérunt repéllere; cucurri in ſiti: * ore ſuo benedicébant, & corde ſuo maledicébant.

Verúmtamen Deo ſubjecta eſto, ánima mea; * quóniam ab ipſo patiéntia mea.

Quia ipſe Deus meus, & Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo ſalutáre meum, & glória mea: * Deus auxílii mei; & ſpes mea in Deo eſt.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda veſtra: * Deus adjútor noſter in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in ſtatéris, * ut decípiant ipſi de vanitáte in idipſum.

Nolíte ſperáre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíſcere: * divítiæ ſi áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus eſt Deus, duo hæc audívi; quia, Poteſtas Dei eſt, & tibi, Dómine, miſericórdia; * quia, Tu reddes unicuíque juxta ópera ſua.

Pſalmus 63.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexiſti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas ſuas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut ſagittent in occultis immaculátum.

Súbitò ſagittábunt eum, & non timébunt: * firmavérunt ſibi ſermónem nequam.

Narravérunt ut abſcónderent láqueos: * dixérunt, Quis vidébit eos?

Scrutáti ſunt iniquitátes: * defecérunt ſcrutantes ſcrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * & exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ ſunt plagæ eórum; *

Digitized by Google

& infirmátæ ſunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos ; * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur juſtus in Dómino , & ſperábit in eo ; * & laudabuntur omnes recti corde.

Pſalmus 74.

CONfitébimur tibi, Deus, * confitébimur , & invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus ,* ego juſtítias judicábo.

Liquefacta eſt terra , & omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníquè ágere ; * & delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu veſtrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente , neque ab occidente , * neque à deſertis móntibus.

Quóniam Deus judex eſt : * hunc humíliat , & hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * & inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non eſt exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in ſéculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * & exaltabuntur córnua juſti.

Ant. Tibi , Deus , confitébimur , & invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Pſ.* 74.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis.

Pſalmus 75.

NOtus in Judæa Deus : * in Iſrael magnum nomen ejus.

Et factus eſt in pace locus ejus , * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum , * ſcutum , gládium , & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis : * turbáti ſunt omnes inſipientes corde.

Dormiérunt ſomnum ſuũ ; * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus ſuis.

Ab increpatióne tua , Deus Jacob , * dormitavérunt qui aſcendérunt equos.

Tu terríbilis es , & quis reſiſtet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum feciſti judícium : * terra trémuit , & quiévit ,

Cùm exúrgeret in judícium Deus , * ut ſalvos fáce-

Digitized by Google

ret omnes manſuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo veſtro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, & ei qui auſert ſpíritum príncipum ; * terríbili apud reges terræ.

Pſalmus 82.

DEus, quis ſímilis erit tibi ? * ne táceas, neque compeſcáris, Deus ;

Quóniam ecce inimíci tui ſonuérunt : * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt adversùs ſanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, & diſperdámus eos de gente ; * & non memorétur nomen Iſrael ultrà.

Quóniã cogitavérunt unanímiter : * ſimul adversùm te teſtamentum diſpoſuérunt tabernácula Idumæórum & Iſmahelítæ,

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec ; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Aſſur venit cum illis ; * facti ſunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis ſicut Mádian, & Síſaræ, * ſicut Jabin in torrente Ciſſon.

Diſperiérunt in Endor ; * facti ſunt ut ſtercus terræ.

Pone príncipes eórum ſicut Oreb, & Zeb, * & Zébee, & Sálmana ;

Omnes príncipes eórum ; * qui dixérunt : Hereditáte poſſideámus ſanctuárium Dei.

Diviſio Pſalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & ſicut ſtípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit ſylvam, * & ſicut flamma combúrens montes ;

Ita perſequéris illos in tempeſtáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ ; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubeſcant & conturbentur in ſéculum ſéculi, * & confundantur : & péreant :

Et cognoſcant quia nomen tibi, Dóminus, * tu ſolus Altíſſimus in omni terra.

Ant. Cogitátio hóminis confitébitur tibi ; & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi. *Pſ.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua ;

℟. Et ſancti tui benedícant tibi. *Pſ.* 144.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Pérfice.

Pſalmus 16.

EXaudi, Dómine, juſtítiam meam : * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolóſis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probaſti cor meum, & viſitaſti nocte: * igne me examinaſti; & non eſt inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego cuſtodívi vias duras.

Pérfice greſſus meos in ſémitis tuis, * ut non moveantur veſtígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudiſti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Miríſica miſericórdias tuas, * qui ſalvos facis ſperantes in te.

A reſiſténtibus déxteræ tuæ cuſtódi me * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice greſſus meos in ſémitis tuis, Dómine, ut non moveantur veſtígia mea.

Ant. 7. b. In juſtítia.

Diviſio Pſalmi 16.

INimíci mei ánimam meã circumdedérunt; ádipem ſuum concluſérunt: * os eórum locútum eſt ſupérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: * óculos ſuos ſtatuérunt declináre in terram.

Suſcepérunt me ſicut leo parátus ad prædam, * & ſicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævéni eum, & ſupplanta eum: * éripe ánimam meã ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abſcónditis tuis adimplétus eſt venter eórum.

Saturáti ſunt fíliis; * & dimiſérunt relíquias ſuas párvulis ſuis.

Ego autem in juſtítia apparébo conſpéctui tuo: * ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. In juſtítia apparébo conſpéctui tuo: ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. *f.* Parátum.

Pſalmus 56.

MIſerére meî, Deus, miſerére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum ſperábo, * donec tránſeat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíſſimum, * Deum qui benefécit mihi.

Miſit de cœlo, & liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Miſit Deus miſericórdiam

ſuam & véritátem ſuam ; * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum dormívi conturbátus.

Fílii hóminum , dentes eórum arma & ſagittæ ; * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre ſuper cœlos , Deus ; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis ; * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam ; * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum ; * cantábo & pſalmum dicã.

Exurge , glória mea ; exurge , pſaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine : * & pſalmum dicam tibi in géntibus ;

Quóniam magnificáta eſt uſque ad cœlos misericórdia tua , * & uſque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos , Deus ; * & ſuper omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum : cantábo , & pſalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis , Canticum Moyſi.

Deut. 32.

AUdíte , cœli , quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concreſcat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quaſi imber ſuper herbam , * & quaſi ſtillæ ſuper grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo noſtro.

Dei perfecta ſunt ópera , & omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis , & abſque ulla iniquitáte , juſtus & rectus.

Peccavérunt ei , & non fílii ejus in sórdibus : * generátio prava atque perverſa.

Hæccine reddis Dómino , * pópule ſtulte & inſípiens ?

Numquid non ipſe eſt pater tuus , * qui poſſédit te , & fecit , & creávit te ?

Memento diérum antiquórum : * cógita generatiónes ſíngulas.

Intérroga patrem tuum , & annuntiábit tibi : * majóres tuos , & dicent tibi :

Quando dividébat Altíſſimus gentes , * quando ſeparábat fílios Adam ,

Conſtítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Iſrael.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jacob funículus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra deſerta , * in loco horróris , & vaſtæ ſolitúdinis.

Circumduxit eum , & dó-

Digitized by Google

cuit, * & cuſtodívit quaſi pupillam óculi ſui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos ſuos, * & ſuper eos vólitans,

Expandit alas ſuas, & aſſumpſit eum, * atque portávit in húmeris ſuis.

Dóminus ſolus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus.

Conſtítuit eum ſuper excelſam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut ſúgeret mel de petra, * oleumque de ſaxo duríſſimo;

Butyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Baſan,

Et hircos cum medulla trítici; * & ſánguinem uvæ bíberet meracíſſimum.

Incraſſátus eſt dilectus, & recalcitrávit; * incraſſátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem ſuum, * & receſſit à Deo ſalutári ſuo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recenteſque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquiſti; * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus eſt; * quia provocavérunt eum fílii ſui, & fíliæ.

Et ait: Abſcondam fáciem meam ab eis, * & conſiderábo novíſſima eórum;

Generátio enim perverſa eſt, * & infidéles fílii.

Ipſi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus ſuis.

Et ego provocábo eos in eo qui non eſt pópulus, * & in gente ſtulta irritábo illos.

Ignis ſuccenſus eſt in furóre meo, * & ardébit uſque ad inferni novíſſima;

Devorabitque terram cum gérmine ſuo, * & móntium fundamenta combúret.

Congregábo ſuper eos mala; * & ſagittas meas complébo in eis.

Conſumentur fame, * & devorábunt eos aves morſu amaríſſimo.

Dentes beſtiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium ſuper terram, atque ſerpéntium.

Foris vaſtábit eos gládius, & intùs pavor, * júvenem ſimul ac vírginem, lactentē cum hómine ſene.

Dixi: Ubinam ſunt? * ceſſáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum díſtuli, * ne fortè

ſuperbírent hoſtes eórum,

Et dícerent: Manus noſtra excelſa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens abſque consílio eſt, & ſine prudéntia: * útinam ſáperent, & intellígerent, ac novíſſima providérent!

Quómodò perſequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nonne ídeò quia Deus ſuus véndidit eos, * & Dóminus conclúſit illos?

Non enim eſt Deus noſter ut dii eórum; * & inimíci noſtri ſunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * & de ſuburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis, * & botri amaríſſimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áſpidum inſanábile.

Nonne hæc cóndita ſunt apud me, * & ſignáta in theſauris meis?

Mea eſt últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà eſt dies perditiónis, * & adeſſe feſtínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis miſerébitur.

Vidébit quòd infirmáta ſit manus, * & clauſi quoque defecérunt, reſiduíque conſumpti ſunt.

Et dicet: Ubi ſunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum?

Surgant, & opitulentur vobis, * & in neceſſitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego ſim ſolus, * & non ſit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego ſanábo: * & non eſt qui de manu mea poſſit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam: * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóſtibus meis, * & his qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo ſagittas meas ſánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occiſórum, * & de captivitáte nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia ſánguinem ſervórum ſuórum ulciſcétur.

Et vindíctam retríbuet in hoſtes eórum, * & propítius erit terræ pópuli ſui.

Ant. Date magnificéntiam Deo noſtro: Dei perfecta ſunt ópera.

Digitized by Google

[*In Feſtis*, *Cant.* Judith 16.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi pſalmum novum : * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dñus nomen eſt illi.

Qui póſuit caſtra ſua in médio pópuli ſui, * ut eríperes nos de manu ómnium inimicórum noſtrórum.

Venit Aſſur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis ſuæ.

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit ſe incenſúrum fines meos, * & júvenes meos occiſúrum gládio;

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum ; & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum.

Pſalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus, * & véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli ; quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus.

Capitulum. Coloſſ. 1.

NOn ceſſámus pro vobis orantes ; & poſtulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni ſapiéntia & intellectu ſpiritáli : ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes; in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei : in omni virtúte confortáti ſecundùm poténtiam claritátis ejus.

Hymnus.

RErum Creátor ómnium,
Noſtros labóres ádjuva,
Ut caſta Chriſti nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe ſanctus & potens,
Placére das ſolus tibi :
Tu legis auctor das ſequi
Quod lege præmonſtras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis ſacro
Torrente potábis tuos !

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te ſitit :
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua :
℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Pſ.* 85.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Dírige pedes noſtros in viâ pacis, Deus Iſrael. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

Pſalmus 87.

DOmine Deus ſalútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conſpectu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam ;

Quia repléta eſt malis ánima mea, * & vita mea inferno appropinquávit.

Æſtimátus ſum cum deſcendéntibus in lacum : * factus ſum ſicut homo ſine adjutório, inter mórtuos liber :

Sicut vulneráti dormientes in ſepulcris, quorum non es memor ámpliùs ; * & ipſi de manu tua repulſi ſunt.

Poſuérunt me in lacu inferióri, * in tenebróſis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus eſt furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxiſti ſuper me.

Longè feciſti notos meos à me : * poſuérunt me abominatiónem ſibi.

Tráditus ſum, & non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília ? * aut médici ſuſcitábunt, & confitebuntur tibi ?

Numquid narrábit áliquis in ſepulcro miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne ?

Numquid cognoſcentur in ténebris mirabília tua, * & juſtítia tua in terra obliviónis ?

Et ego ad te, Dómine, clamávi ; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam ? * avertis fáciem tuam à me ?

Pauper ſum ego, & in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus ſum & conturbátus.

In me tranſiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me ſicut aqua totâ die ; * circumdedérunt me ſimul.

Elongaſti à me amícum & próximum, * & notos meos à miſéria.

Pſalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obſecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua juſtítia.

Et non intres in judícium cum ſervo tuo, * quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens.

Quia perſecútus eſt inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obſcú-

ris ſicut mórtuos ſéculi ; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus : in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus ſum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit ſpíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * & ſímilis ero deſcendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam, * quia in te ſperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Diviſio Pſalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine ; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectã : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam ; * & in miſericórdia tua diſperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Pſ.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

Pſalmus 28.

AFferte Dómino, fílii Dei ; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam & honórem ; afferte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dñum in átrio ſancto ejus.

Vox Dómini ſuper aquas ; Deus majeſtátis intónuit : * Dóminus ſuper aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros ; * & confringet Dóminus cedros Líbani :

Et comminúet eas tanquam vítulum Líbani, * & dilectus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis ; vox Dómini concutientis deſertum : * & commovébit Dóminus deſertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condenſa ; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & ſedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo

pulo ſuo dabit : * Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meũ verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúſa eſt grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ intende, * próſperè procéde,

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam ; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem ; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtiméntis tuis, à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam ; * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupiſcet rex decórem tuum ; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne ; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii : * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * & in ſéculum ſéculi.

Pſalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum : * laus ejus in ecclésia ſanctórum.

Lætétur Iſrael in eo qui fecit eum ; * & fílii Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano & pſaltério pſallant ei ;

Quia beneplácitum eſt

Digitized by Google

Dómino in pópulo ſuo, * & exaltábit manſuétos in ſalútem.

Exultábunt ſancti in glória: * lætabuntur in cubílibus ſuis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis;

Ut fáciant in eis judícium conſcriptum: * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Pſ.* 28.

Capitulum. Coloſſ. 3.

OMne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti: grátias agentes Deo & Patri per ipſum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. Glória Patri. Benedícam. *Pſ.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea: ℟. Pſallam Deo meo, quámdiù fúero. *Pſ.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

Pſalmus 45.

DEus noſter refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ ſunt aquæ eórum: * conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * ſanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna: * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiſcum; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in

civitáte Dei noſtri, in monte ſancto ejus.

Fundátur exultatióne univerſæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoſcétur, * cùm ſuſcípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti ſunt; * convenérunt in unum.

Ipſi videntes ſic admiráti ſunt, * conturbáti ſunt, commóti ſunt.

Tremor apprehendit eos: * ibi dolóres ut parturientis.

In ſpíritu vehementi * cónteres naves Tharſis.

Sicut audívimus, ſic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei noſtri: * Deus fundávit eam in æternum.

Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, ſic & laus tua in fines terræ: * juſtítiâ plena eſt déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda veſtra in virtúte ejus, & diſtribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic eſt Deus, Deus noſter in æternum, & in ſéculum ſéculi: * ipſe reget nos in ſécula.

Pſalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus ſanctis: * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illìc.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus eſt in ea? * & ipſe fundávit eam Altíſſimus.

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómniũ * habitátio eſt in te.

Ant. Adjútor noſter Deus; proptéreà non timébimus. *Pſ.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

SAtágite ut per bona ópera certam veſtram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus ſemper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Pſ.* 104.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies veſtræ non confundentur. *Pſ.* 33.

AD NONAM.

Ant. S. c. Pauper.

Pſalmus 59.

DEus, repuliſti nos, & deſtruxiſti nos: * irátus es, & miſertus es nobis.

Commoviſti terram, & conturbaſti eam: * ſana contritiónes ejus, quia commóta eſt.

Oſtendiſti pópulo tuo dura: * potaſti nos vino compunctiónis.

Dediſti metuéntibus te ſignificatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * ſalvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus eſt in ſancto ſuo: * Lætábor, & partíbor Síchimam, & convallem tabernaculórum metíbor.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manaſſes; * & Ephraim fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus; * Moab olla ſpei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meũ: * mihi alienígenæ ſúbditi ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me uſque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repuliſti nos? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipſe ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

Pſalmus 73.

UT quid, Deus, repuliſti in finem? * irátus eſt furor tuus ſuper oves páſcuæ tuæ?

Memor eſto congregatiónis tuæ, * quam poſſediſti ab inítio.

Redemiſti virgam hereditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitaſti in eo.

Leva manus tuas in ſupérbias eórum in finem: * quanta malignátus eſt inimícus in ſancto!

Et gloriáti ſunt qui odérunt te, * in médio ſolemnitátis tuæ.

Poſuérunt ſigna ſua, ſigna; * & non cognovérunt, ſicut in éxitu ſuper ſummum.

Quaſi in ſilva lignórum ſecúribus excidérunt jánuas ejus in idipſum: * in ſecúri & áſcia dejecérunt eam.

Incendérunt igni ſanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde ſuo cognátio eórum ſimul: * Quiéſcere faciámus omnes dies feſtos Dei à terra.

Signa noſtra non vídi-

mus : jam non eſt prophéta ; * & nos non cognoſcet ámpliùs.

Diviſio Pſalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus ? * irrítat adverſárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam & déxteram tuam * de médio ſinu tuo in finem ?

Deus autem rex noſter ante ſécula : * operátus eſt ſalútem in médio terræ.

Tu confirmaſti in virtúte tua mare ; * contribulaſti cápita dracónum in aquis :

Tu confregiſti cápita dracónis ; * dediſti eum eſcam pópulis Æthíopum :

Tu dirupiſti fontes & torrentes : * tu ſiccaſti flúvios Ethan.

Tuus eſt dies, & tua eſt nox : * tu fabricátus es auróram & ſolem.

Tu feciſti omnes términos terræ : * æſtátem & ver tu plaſmaſti ea.

Memor eſto hujus : Inimícus improperávit Dómino, * & pópulus inſípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béſtiis ánimas confiténtes tibi ; * & ánimas páuperum tuórum ne oblíviſcáris in finem.

Réſpice in teſtamentum tuum ; * quia repléti ſunt, qui obſcuráti ſunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúſus : * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica cauſam tuam : * memor eſto improperiórum tuórum, eórum quæ ab inſipiente ſunt totâ die.

Ne oblíviſcáris voces inimicórum tuórum : * ſupérbia eórum qui te odérunt, aſcendit ſemper.

Ant. Pauper & inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Pſ.* 73.

Capitulum. Philipp. 4.

QUæcumque ſunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque juſta, quæcumque ſancta, quæcumque amabília, quæcũque bonæ famæ ; ſi qua virtus, ſi qua laus diſciplínæ : hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandaſti juſtítiam * Teſtimónia tua. Mandaſti.

℣. Et veritátem tuam * nimis. * Teſtimónia tua. Glória Patri. Mandaſti.

℣. Feci judícium & juſtítiam : ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Pſ.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

Pſalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis : * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua ſicut vitis abun-

Digitized by Google

dans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui ſicut novellæ olivárum * in circúitu menſæ tuæ.

Ecce ſic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúſalem ómnibus diébus vitæ tuæ;

Et vídeas fílios filiórũ tuórum, * pacem ſuper Iſrael.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

Pſalmus 131.

MEmento, Dómine, David, * & omnis manſuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * ſi aſcéndero in lectum ſtrati mei:

Si dédero ſomnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis ſilvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi ſtetérũt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca ſanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur juſtítiam, * & ſancti tui exultent.

Propter David ſervum tuum, * non avertas fáciem Chriſti tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; & ſancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Diviſio Pſalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Si cuſtodíerint fílii tui teſtamentum meum, * & teſtimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum uſque in ſéculum * ſedébunt ſuper ſedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem ſibi.

Hæc réquies mea in ſéculum ſéculi: * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus ſaturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam ſalutári; * & ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam Chriſto meo.

Inimícos ejus índuam confuſióne; * ſuper ipſum autem efflorébit ſanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in

ſéculum ſéculi : ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

Pſalmus 143.

BEnedictus Dñus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Miſericórdia mea, & refúgium meum; * ſuſceptor meus, & liberátor meus.

Protector meus, & in ipſo ſperávi : * qui ſubdit pópulum meum ſub me.

Dómine, quid eſt homo, quia innotuiſti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti ſímilis factus eſt : * dies ejus ſicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, & deſcende : * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruſcatiónem, & diſſipábis eos : * emitte ſagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto : éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum eſt vanitátem; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus miſericórdia mea, & ſúſceptor meus.

Ant. 6. F. Beátus.

Diviſio Pſalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi : * in pſaltério decachordo pſallam tibi.

Qui das ſalútem régibus; * qui redemiſti David ſervum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum eſt vanitátem; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis :

Quorum fílii ſicut novellæ plantatiónes * in juventúte ſua.

Fíliæ eórum compóſitæ, * circumornátæ ut ſimilitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtóſæ, abundántes in egréſſibus ſuis; * boves eórũ craſſæ.

Non eſt ruína macériæ, neque tránſitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc ſunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis; ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret ſibi pópulum acceptábilem : ſectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

SUpréme motor córdium,
Tu ſanctitátis frúgibus

Juſtos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.
Hîc ſpes, fides & cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præſentis ævi poſt diem,
Manébit una cáritas.
O cáritas! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Poſt tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.
Hîc mille per diſcrímina
Semen gementes ſpárgimus:
Illîc ovante ſplêndidam
Geſtábimus meſſem manu.
Tu trine, tu, potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, juſtus árbiter,
Cœlo coronábis tua.
Amen.

℣. Beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo; ℟. Et exaltábit manſuétos in ſalútem. *Pſ.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miſerére.

Pſalmus 50.

Miſerére meî, Deus, * ſecundũ magnam miſericórdiam tuam.

Et ſecundùm multitúdinem miſeratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognoſco, * & peccátum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccávi, & malum coram te feci; * ut juſtificéris in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus ſum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexiſti: * incerta & occulta ſapiéntiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſópo, & mundábor: * lavábis me, & ſuper nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt oſſa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & ſpíritum rectum ínnova in viſcéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua, * & Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam ſalutáris tui, * & ſpíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te convertentur.

Líbera me de ſanguínibus, Deus, Deus ſalútis meæ; * & exultábit lingua mea juſtítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam ſi voluiſſes ſacrifícium, dediſſem úti-

Digitized by Google

que; * holocauſtis non delectáberis.

Sacrifícium Deo ſpíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátũ, Deus, non deſpícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúſalem.

Tunc acceptábis ſacrifícium juſtítiæ, oblatiónes & holocauſta; * tunc impónent ſuper altáre tuum vitulos.

Pſalmus 85.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exaudi me; * quóniam inops & pauper ſum ego.

Cuſtódi ánimam meam, quóniam ſanctus ſum: * ſalvum fac ſervum tuum, Deus meus, ſperantem in te.

Miſerére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam ſervi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, ſuávis & mitis; * & multæ miſericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * & intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudiſti me.

Non eſt símilis tuî in diis, Dómine; * & non eſt ſecundùm ópera tua.

Omnes gentes, quaſcumque feciſti, vénient & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília: * tu es Deus ſolus.

Diviſio Pſalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia miſericórdia tua magna eſt ſuper me, * & eruiſti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui inſurrexérunt ſuper me, & ſynagóga poténtium quæſiérunt ánimam meã, * & non propoſuérunt te in conſpectu ſuo.

Et tu, Dómine, Deus miſerátor & miſéricors, * pátiens, & multæ miſericórdiæ, & verax.

Réſpice in me, & miſerére meî: * da impérium tuum púero tuo, & ſalvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum ſignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuviſti me, & conſolátus es me.

Digitized by Google

Ant. Miſerére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die. *Pſ.* 85.

Hymnus, Capit. &c. habentur infrà poſt Suffrag. ad Veſp.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis IV. Temporum, & Vigiliis quibus jejunatur, dicuntur flexis genib. ſequentes

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miſerére mei: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Pſ.* 40.

℣. Convértere, Dómine: úſquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dñe, ſuper nos; ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur juſtítiam; ℟. Et ſancti tui exultent. *Pſ.* 131.

℣. Orémus pro Paſtóre noſtro *N.* ℟. Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum. *Pſ.* 40.

℣. Memor eſto congregatiónis tuæ, ℟. Quam poſſediſti ab inítio. *Pſ.* 73.

℣. Dómine, ſalvum fac Regem noſtrum *N.* ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ: ℟. Et rege eos, & extolle illos uſque in æternum. *Pſ.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Pſ.* 121.

℣. Orémus pro frátribus noſtris abſéntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Pſ.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Iſrael ex ómnibus tribulatiónibus ſuis. *Pſ.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dñus in lucem, & vídeant juſtítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos: ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dñe, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Digitized by Google

Et dicitur Oratio conveniens. Quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus. *ſi facienda ſit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde, ab Octava Pentecoſtes excluſivè uſque ad Adventum etiam excluſivè, in Simplicibus & Feriis, extra Octavas, hîc fit Suffragium ſeu Commemoratio de omnibus Sanctis, ut ſequitur:

Ant. Hi ſunt ante thronum Dei, & ſérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui ſedet in throno, habitábit ſuper illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Pſ.* 5.

Orémus.

[*Quandò dicitur Officium parvum B. M. vel quandò fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parentheſi includuntur.*]

CONcéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut (ſancta Dei génitrix María,) ſancti tui Apóſtoli, Mártyres, Pontífices, Vírgines, atque omnes Sancti, quorum memóriam celebrámus, nos ubíque ádjuvent: quátenus illórum ſuffrágio tranquillâ pace in tua laude lætémur. Per (eumdem) Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiſcum. *vel* Dómine, exaudi. ℣. Benedicámus Dómino.

[*Deinde inchoatur Officium parvum B. Mariæ, ſi dicendum ſit.*]

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiph. dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Antiph. ſemper ſumitur de Proprio,

vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria, niſi aliter notetur.]

Capitulum. Epheſ. 5.

VIdéte, fratres, quómodò cautè ambulétis; non quaſi inſipientes, ſed ut ſapientes: redimentes tempus, quóniam dies mali ſunt.

℟. *br.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℣. Qui ſedes * ad déxteram Patris, [*Hic verſus quandoquè mutandus eſt, ut notatur in Proprio.*] * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Mat.* 16. *Tob.* 8. *Heb.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

P R E C E S.

In Simplicibus & Feriis hæ Preces dicuntur, (& flexis genibus quandò dictæ ſunt ad Laudes.)

In Semiduplicibus minoribus & ſuprà, & intra Octavas non dicuntur; ſed dicto ℣. Exúrge. *ſtatim dicitur* ℣. Dóminus vobiſcum. *& Oratio* Dómine Deus. *ut infrà.*

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Pſ.* 87.

℣. Repleátur os meum laude, ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Pſ.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis, ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Pſ.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus, ℟. Et ſpíritum rectum ínnova in viſcéribus meis. *Pſ.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua, ℟. Et Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me. *Pſ.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam ſalutáris tui, ℟. Et ſpíritu principáli confirma me. *Pſ.* 50.

[*Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur ſequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Pſ.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab inſurgéntibus in me líbera me. *Pſ.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et

Digitized by Google

de viris ſánguinum ſalva me. *Pſ.* 58.

℣. Sic pſalmum dicam nómini tuo in ſéculum ſéculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Pſ.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus ſalvátor meus. *Pſ.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt. *Pſ.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intra me ſunt, nómini ſancto ejus. *Pſ.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivíſci omnes retributiónes ejus. *Pſ.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui ſanat omnes infirmitátes tuas. *Pſ.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus. *Pſ.* 102.

℣. Qui replet in bonis deſidérium tuum: ℟. Renovábitur ut aquilæ juventus tua. *Pſ.* 102.]

℣. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocri voce dicens:

CONfíteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ ſemper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptiſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo; ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptiſtam, ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus dicit:

Miſereátur tuî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius reſpondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confeſſionem; & ubi dictum eſt vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in ſuis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, ſoróres, *&* mater.]

Factâ Confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIſereátur veſtrî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis veſtris,

perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui ſolus recitat, ſemel dicit*, Confíteor. *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus *&* omnes. *Deinde*, Miſereátur. *ſemel, ad quod dicit*, noſtrî, noſtris, nos.]

INdulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miſéricors Dóminus.

℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium fíniũ terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtri, Dómine, ℟. Miſerére noſtri. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine, exaudi, &c.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre feciſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum: ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciendam noſtra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera. Per Dñum.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda ſit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum: ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. ℟. Amen.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus

mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri. & Sicut erat.

Orémus.

Dirígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hîc, & in ætérnum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Lector; Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem; in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiphonæ dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Ant. ſemper ſumitur de Proprio, vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria, niſi aliter notetur.]

Capit. & ℟. breve ſumuntur ubi ſumitur Antiph. ſuper Pſalmos; & ſic ad alias Horas.

P R E C E S.

Quando ad Laudes dictæ ſunt Preces, tunc ad Tertiam,

Sextam, & Nonam, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meum; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum Spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

NUnc ſolis excélſum jubar
Toto corúſcat lúmine:
Tu, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accéndis face.

Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur, ut ſuprà dictum eſt ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.

O Chriſte, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur, ut ſuprà dictum eſt ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur ſuprà ad Laudes, 154.

Dicto Benedicámus. *ſi facienda ſit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deinde, ab Octava Pentecoſtes excluſivè uſque ad Adventum etiam excluſivè, in Simplicibus & Feriis, extra Octavas, hic ſit Suffragium

Digitized by Google

ſeu Commemoratio communis de omnibus Sanctis, ut ſequitur:

Ant. Fulgébunt juſti ſicut ſol in regno Patris eórum. *Mat.* 13.

℣. Juſti confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Pſ.* 139.

Orémus.

[*Quandò dicitur Officium parvum B. M. vel quandò fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parentheſi includuntur.*]

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut (ſancta Dei génitrix María,) ſancti tui Apóſtoli, Mártyres, Pontífices, Vírgines, atque omnes Sancti, quorum memóriam celebrámus, nos ubíque ádjuvent: quátenus illórum ſuffrágio tranquillâ pace in tua laude lætémur. Per (eumdem) Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

℣. Benedicámus, &c.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium,

Antiphona & Pſalmi convenientes.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.
Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.
Infeſtus uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbra ſub alárum tuos
Defende fílios, Pater.
O quando luceſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

In omni Officio de beata, loco præcedentis Hymni, dicitur

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominámque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat honóres;

Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.

Glória magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SObrii eſtóte, & vigiláte; quia adverſárius veſter diábolus, tanquam leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui reſíſtite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervum tuum, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,

Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſrael.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis. *Iſ.* 26.

P R E C E S.

In Simplicibus & Feriis hæ preces dicuntur, (& flexis genibus, quandò dictæ ſunt in Veſperis.)

In Semiduplicibus-minoribus & ſuprà, & intra Octavas, non dicuntur; ſed ſtatim dicitur ℣. Dóminus vobiſcum. & *Oratio* Deus, qui illúminas. *ut infrà.*

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum.

℣. Carnis reſurrectiónem; ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum noſtrórum; ℟. Et laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ ſanctum; ℟. Et laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus ſéculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, & glorióſus in ſécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noſter: ℟. Benedícat nos Deus. *Pſ.* 66.

Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocri voce dicens:

COnfíteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ

Digitized by Google

ſemper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptiſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptiſtam, ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus dicit.

Miſereátur tuî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius reſpondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confeſſionem; & ubi dictum eſt vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in ſuis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, ſoróres, *&* mater.]

Factâ Confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIſereátur veſtrî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis veſtris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui ſolus recitat, ſemel dicit* Confíteor, *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus *&* omnes. *Deinde*, Miſereátur. *ſemel, ad quod dicit*, noſtrî, noſtris, nos.]

INdulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus.

℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtrî, Dómine; ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui illúminas noctem, & lucem poſt ténebras facis: concéde nobis, ut hanc noctem ſine impedimento Sátanæ tranſeámus; atque matutínis horis ad altáre tuum recurrentes: tibi Dómino Deo grátias & laudes referámus. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Digitized by Google

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS ÆSTIVA.

SABBATO
Quatuor Temporum.

AD NONAM.

Pater, Ave, &c.

℣. Deus in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

Glória Patri, &c.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.
O Chriſte, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.
Sit laus Patri; laus Fílio;
Par ſit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes ſacris
Lucent & ardent ígnibus.
Amen.

Pſalmi de Sabbato.

Ant. 3. à. Audívimus eos loquentes noſtris linguis magnália Dei. Allelúia, allelúia.

Capitulum. 1. Cor. 2.

QUæ Dei ſunt nemo cognóvit niſi Spíritus Dei; Nos autem non ſpíritum hujus mundi accépimus, ſed ſpíritum qui ex Deo eſt: ut ſciámus quæ à Deo donáta ſunt nobis; quæ & lóquimur non in doctis humánæ ſapiéntiæ verbis: ſed in doctrína Spíritûs.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Annuntiavérunt * ópera Dei, * Allelúia, allelúia. Annuntiavérunt. ℣. Et facta ejus * intellexérunt, * Allelúia. Glória Patri. Annuntiavérunt.

℣. Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos; ℟. Et tímuit omnis homo.

Oratio.

MEntibus noſtris, quæſumus, Dómine, Spíritum ſanctum benignus infunde; cujus & ſapiéntiâ cónditi ſumus: & providéntiâ gubernámur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte ejuſdem Spíritûs Sancti Deus: Per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Hîc terminatur Tempus Paſchale.

VESPERÆ de Feſto ſequenti.

Digitized by Google

IN FESTO
SS. TRINITATIS.
SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Sabbato.

Ant. 1. D. DIxit Deus ad Móyſen : Ego ſum qui ſum ; hoc nomen mihi eſt in æternum. *Exod.* 3.

Ant. 2. D. Dóminus Deus noſter, Dóminus unus eſt. *Deut.* 6.

Ant. 3. a. Ipſe eſt Deus deórum, & Dóminus dominántium, Deus magnus & potens. *Deut.* 10.

Ant. 4. E. Solus habet immortalitátem, & lucem inhábitat inacceſſíbilem. 1. *Tim.* 6.

Ant. 5. a. Dóminus exercítuum, Deus Iſrael, magnus consílio, & incomprehenſíbilis cogitátu. *Jerem.* 32.

Capitulum. Rom. 10.

O Altitúdo divitiárum ſapiéntiæ & ſciéntiæ Dei! quàm incomprehenſibília ſunt judícia ejus ; & inveſtigábiles viæ ejus !

℟. Deo grátias.

Hymnus.

TEr ſanƈte, ter potens Deus,
Incomprehenſa Trínitas ;
O lux perennis ! própriis
O ter beáta gáudiis !

O vera ſemper Unitas !
O una ſemper Véritas !
O ſanƈta ſemper, quæ bonum
Diffundis omne, Cáritas ?

Te denſa circùm núbila,
Te circùm inacceſſum jubar,
Quod intùs ardent Angeli
Circùm trementes cérnere.

Te confitétur in tuo
Et plebs renáta nómine ;
Firmâque prælíbat fide
Amor quod ambit præmium.

Da poſſe quod jubes, Pater :
Da ſcire, Fili, quod doces :
Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bonum.

Præſta, Pater piiſſime,
Patríque compar Unice,
Sanƈto ſimul cum Spíritu
Regnans per omne ſéculum.
Amen.

℣. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis ; ℟. Et magnitúdinis ejus non eſt finis. *Pſ.* 144.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Dómini

Dómini Dei tui cœlum eſt, & cœlum cœli; terra, & ómnia quæ in ea ſunt. Ipſi adhærébis: ipſe eſt laus tua & Deus tuus. *Deut.* 10.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. Sabbati ante Dominicam primam poſt Pentecoſten.

Ant. Lóquere, Dómine, quia audit ſervus tuus. 1. *Reg.* 3.

℣. Beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo; ℟. Et exaltábit manſuétos in ſalútem. *Pſ.* 149.

Oratio, Deus, in te ſperántium. *infrà, ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Sabbato.

Ant. 7. *d.* Vidéte quòd ego ſim ſolus, & non ſit álius Deus præter me: vivo ego in æternum. *Deuter.* 32.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ego Dóminus; hoc eſt nomen meum: glóriam meam álteri non dabo. *Iſ.* 42.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum unum, Patrem, & Fílium, & Spíritum ſanctum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 28.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Ter ſanctæ. *ut in primis Veſp.* 168.

Pſalmi de Dominica in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dómine Rex omnípotens, tu feciſti cœlum & terram, & quidquid cœli ámbitu continétur: Dñus ómnium es. *Eſther.* 13.

Ant. 7. d. Dignus es, Dómine Deus noſter, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creaſti ómnia. *Apoc.* 4.

Ant. 5. a. Ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt ómnia: ipſi glória in ſécula. *Rom.* 11.

℣. Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! ℟. Omnia in ſapiéntia feciſti. *Pſ.* 103.

Pater. *Abſol. & Bened. habentur poſt Pſalterium.*

Lectio j.

Incipit liber primus Regum.

Cap. 1.

FUit vir unus de Ramathaimſophim, de monte Ephraim: & nomen ejus Elcana, fílius Jéroham, fílii Elíu, fílii Thohu, fílii Suph, Ephrathæus; & hábuit duas uxóres: nomen uni Anna, & nomen ſecundæ Phenenna. Fueruntque Phenennæ fílii: Annæ autem non erant líberi. Et aſcendébat vir ille de civitáte ſua ſtatútis diébus: ut adoráret & ſacrificáret Dómino exercítuum in Silo. Erant autem ibi duo fílii Heli, Ophni & Phínees, ſacerdótes Dómini. Venit ergo dies, & immolávit Elcana, deditque Phenennæ uxóri ſuæ, & cunctis fíliis ejus & filiábus partes:

Digitized by Google

Annæ autem dedit partem unam triſtis, quia Annam diligébat. Dóminus autem concluſerat vulvam ejus. Affligébat quoque eam æmula ejus, & vehementer angébat: in tantùm, ut exprobráret quòd Dóminus concluſiſſet vulvam ejus; ſicque faciébat per ſíngulos annos, cùm redeunte témpore aſcénderent ad templum Dómini: & ſic provocábat eam. Porrò illa flebat: & non capiébat cibum. Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

℟. In princípio creávit Deus cœlum & terram; * Et Spíritus Dei ferebátur ſuper aquas. ℣. In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum; & Deus erat Verbum. * Et. *Geneſ.* I. *Joan.* I.

Lectio ij.

DIxit ergo ei Elcana vir ſuus; Anna, cur fles? & quare non cómedis? & quamobrem afflígitur cor tuum? Numquid non ego mélior tibi ſum, quàm decem filii? Surrexit autem Anna, poſtquàm coméderat & bíberat in Silo. Et Heli ſacerdóte ſedente ſuper ſellam ante poſtes templi Dómini: cùm eſſet Anna amáro ánimo, orávit ad Dóminum flens lárgiter, & votum vovit, dicens: Dómine exercítuum, ſi reſpíciens víderis afflictiónem fámulæ tuæ, ſi recordátus meî fúeris, nec oblítus ancillæ tuæ, dederiſque ſervæ tuæ, ſexum virílem; dabo eum Dómino ómnibus diébus vitæ ejus: & novácula non aſcendet ſuper caput ejus.

℟. Appáruit Abrahæ Dóminus in convalle Mambre. Cùmque élevaſſet óculos, apparuérunt ei tres viri: * Quos cùm vidiſſet Abraham, adorávit, & dixit: Dómine, ſi invéni grátiam in óculis tuis, ne tránſeas ſervum tuum. ℣. Pater, Verbum, & Spíritus ſanctus; hi tres unum ſunt. * Quos. *Geneſ.* 18. I. *Joan.* 5.

Lectio iij.

ET factum eſt poſt círculum diérum, concépit Anna, & péperit fílium; & vocávit nomen ejus Sámuel: eò quòd à Dómino poſtulaſſet eum. Aſcendit autem vir ejus Elcana, & omnis domus ejus, ut immoláret Dómino hóſtiam ſolemnem, & votum ſuum: & Anna non aſcendit; dixit enim viro ſuo: Non vadam, donec ablactétur infans, & ducam eum; ut appáreat ante conſpectum Dómini: & máneat ibi júgiter. Et ait ei Elcana vir ſuus: Fac quod bonum tibi vidétur; & mane donec ablactes eum: precorque ut ímpleat Dóminus verbum

Digitized by Google

ſuum. Manſit ergo múlier, & lactávit fílium ſuum: donec amovéret eum à lacte. Et adduxit eum ſecum, poſtquàm ablactáverat, in vítulis tribus, & tribus módiis farínæ, & ámphora vini: & adduxit eum ad domum Dómini in Silo. Puer autem erat adhuc infántulus; & immolavérunt vítulum: & obtulérunt púerum Heli.

℟. Jeſu baptizáto, & orante, deſcendit Spíritus ſanctus corporáli ſpécie ſicut columba in ipſum; & vox de cœlo facta eſt: * Tu es Fílius meus dilectus; in te complácui mihi. ℣. Vox Dómini ſuper aquas, Deus majeſtátis intónuit: * Tu es. Glória Patri. * Tu. *Luc.* 3. *Pſ.* 28.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Unxit Jeſum Deus Spíritu ſancto, & virtúte. *Act.* 10.

Ant. 1. a. Quis eſt qui vincit mundum, niſi qui credit quóniam Jeſus eſt Fílius Dei? Et Spíritus eſt qui teſtificátur quóniam Chriſtus eſt véritas. 1. *Joan.* 5.

Ant. 2. D. Per Jeſum Chriſtum habémus acceſſum in uno Spíritu ad Patrem. *Epheſ.* 2.

℣. Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam, ℟. Et exaltábo miſericórdiam tuã. *Pſ.* 58.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Fulgéntii Epíſcopi, de Fide, ad Petrum. *Cap.* 1.

FIdes, quam ſancti Patriarchæ atque Prophétæ ante Incarnatiónem Fílii Dei divínitùs accepérunt; quam étiam ſancti Apóſtoli ab ipſo Dómino in carne póſito audiérunt: & Spíritûs ſancti magiſtério inſtructi, non ſolùm ſermóne prædicavérunt; verùm étiam ad inſtructiónem ſalubérrimam poſterórum: ſcriptis ſuis índitam reliquérunt; unum Deum prædicat Trinitátem: id eſt, Patrem, & Fílium, & Spíritum ſanctum. Sed Trínitas vera non eſſet: ſi una eadem que perſóna dicerétur Pater, & Fílius, & Spíritus ſanctus.

℟. Benedictus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, * Qui elégit nos in ipſo, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus. ℣. Recordátus eſt Dóminus pópuli ſui: póſuit in médio ejus Spíritum Sancti ſui, * Qui. *Epheſ.* 1. *Iſ.* 63.

Lectio v.

SI enim ſicut eſt Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti una ſubſtántia; ſic eſſet una perſóna: nihil omnínò eſſet in quo veráciter Trínitas dicerétur. Rurſùs Trínitas quidem vera eſſet:

Digitized by Google

ſed unus Deus Trínitas ipſa non eſſet; ſi quemádmodùm Pater, & Fílius, & Spíritus ſanctus perſonárum ſunt ab ínvicem proprietáte diſtincti: ſic fuiſſent naturárum quoque diverſitáte diſcréti. Sed quia in illo uno vero Deo Trinitáte, non ſolùm quod unus Deus eſt: ſed étiam quod Trínitas eſt, naturáliter verum eſt; proptéreà ipſe verus Deus in perſónis Trínitas eſt: & in una natúra unus eſt.

℟. Sublevátis óculis in cœlum Jeſus, dixit: * Pater, hæc eſt vita æterna, ut cognoſcant te ſolum Deum verum, & quem miſiſti Jeſum Chriſtum. ℣. Noſſe te, Deus, conſummáta juſtítia eſt; & ſcire juſtítiam & virtútem tuam, radix eſt immortalitátis. * Pater. *Joan.* 17. *Sap.* 15.

Lectio vj.

PEr hanc unitátem naturálem totus Pater in Fílio & Spíritu ſancto eſt; totus Fílius in Patre & Spíritu ſancto eſt: totuſque Spíritus ſanctus in Patre & Fílio eſt. Nullus horum extra quémlibet ipſórum eſt: quia nemo álium aut præcédit æternitáte, aut excédit magnitúdine, aut ſúperat poteſtáte; quia nec Fílio nec Spíritu ſancto, quantùm ad natúræ divínæ unitátem pértinet: aut antérior aut major Pater eſt; nec Fílii ætérnitas atque imménſitas, velut antérior aut major: Spíritûs ſancti æternitátem immenſitatemque aut præcédere aut excédere naturáliter poteſt.

℟. Sanguis Chriſti qui per Spíritum ſanctum ſemetipſum óbtulit immaculátum Deo, * Emundábit conſciéntiam noſtram ab opéribus mórtuis, ad ſerviendum Deo viventi. ℣. Cùm vénerit quaſi flúvius violentus quem Spíritus Dómini cogit, & vénerit Sion redemptor, * Emundábit. Glória Patri. * Emundábit. *Hebr.* 9. *Iſ.* 59.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Miſit Deus Spíritum Fílii ſui in corda veſtra clamantem: Abba, Pater. *Galat.* 4.

Ant. 6. F. In Chriſto unxit nos Deus, & ſignávit nos, & dedit pignus Spíritûs in córdibus noſtris. 2. *Cor.* 1.

Ant. 8. G. Nemo poteſt dícere, Dóminus Jeſus, niſi in Spíritu ſancto. 1. *Cor.* 12.

℣. Confitémini Dómino, quóniam bonus, ℟. Quóniam in ſéculum miſericórdia ejus. *Pſ.* 117.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 28.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Da-

Digitized by Google

ta eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra. Euntes ergo, docéte omnes gentes; baptizantes eos in nómine Patris, & Fílii: & Spíritûs ſancti. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Nazianzéni.

Tractatu de Fide. Or. 49.

QUis Catholicórum ignórat Patrem verè eſſe Patrem: Fílium verè Fílium; & Spíritum ſanctum verè eſſe Spíritum ſanctum? ſicut ipſe Dóminus ad Apóſtolos ſuos dicit. Euntes, baptizáte omnes gentes in nómine Patris, & Fílii: & Spíritûs ſancti. Hæc eſt perfecta Trínitas in unitáte conſiſtens: quam ſcílicet uníus ſubſtántiæ profitémur. Non enim nos ſecundùm córporum conditiónem, diviſiónem in Deo fácimus: ſed ſecundùm divínæ natúræ poténtiam, quæ in matéria non eſt; & nóminum perſónas verè conſtáre crédimus: & unitátem divinitátis eſſe teſtámur.

℟. Locútus eſt Jeſus úndecim diſcípulis, dicens: Euntes, * Docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti. ℣. Erit fons patens habitántibus Jerúſalem in ablutiónem peccatóris. * Docéte. *Matth.* 28. *Zach.* 13.

Lectio viij.

NEc extenſiónem partis alicújus ex parte, ut quidam putavérunt, Dei Fílium dícimus; nec verbum ſine re, velut ſonum vocis accípimus: ſed tria nómina, & tres perſónas uníus eſſe eſſéntiæ, uníus majeſtátis atque poténtiæ crédimus. Et ídeò unum Deum confitémur: quia únitas majeſtátis, plúrium vocábulo deos próhibet appellári. Dénique Patrem & Fílium cathólicè nominámus: duos autem deos dícere nec póſſumus, nec debémus. Non quòd Fílius Dei Deus non ſit: imò verus Deus de Deo vero; ſed quia non aliunde quàm de ipſo uno Patre, Dei Fílium nóvimus: perinde unum Deum dícimus. Hoc enim Prophêtæ, hoc Apóſtoli tradidérunt; hoc ipſe Dóminus dócuit, cùm dicit: Ego & Pater unum ſumus. Unum ad unitátem divinitátis, ut dixi, refert: Sumus autem, perſónis aſſignat.

℟. Loquente Petro, cécidit Spíritus ſanctus ſuper omnes qui audiébant verbum. * Tunc reſpondit Petrus: Numquid aquam quis prohibére poteſt, ut non baptizentur hi, qui Spíritum ſanctum accepérunt? Et juſſit eos baptizári in nómine Jeſu. ℣. Cùm re-

Digitized by Google

quieviſſet in eis Spíritus, prophetavérunt. * Tunc. *Act.* 10. *Num.* 11.

Lectio ix.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Lucam.

Cap. 6.

IN illo témpore ⁝ Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Eſtóte miſericordes ⁝ ſicut & Pater veſter miſéricors eſt. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 83. *de verb. Evang. aliàs* 15. *de verb. Domini.*

DUo ſunt ópera miſericórdiæ, quæ nos líberant, quæ bréviter ipſe Dóminus póſuit in Evangélio; Dimíttite, & dimittétur vobis ⁝ Date, & dábitur vobis. Dimíttite, & dimittétur vobis, ad ignoſcendum pértinet ⁝ Date, & dábitur vobis, ad præſtandum benefícium pértinet. Quod ait de ignoſcendo, & tu vis tibi ignoſci quòd peccas ⁝ & habes álium cui tu poſſis ignóſcere. Rurſùs, quod pértinet ad tribuendum benefícium, petit te mendícus, & tu es Dei mendícus; omnes enim, quando orámus, mendíci Dei ſumus ⁝ ante jánuam magni Patrisfamílias ſtamus, imò étiam proſtérnimur; ſúpplices, ingemíſcimus, áliquid volentes accípere ⁝ & ipſum áliquid, ipſe Deus eſt. Quid à te petit mendícus? Panem. Et tu, quid petis à Deo, niſi Chriſtum, qui dicit; Ego ſum panis vivus, qui de cœlo deſcendi? Ignoſci vobis vultis? Ignóſcite. Remíttite, & remittétur vobis. Accípere vultis? date, & dábitur vobis.

℟. Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus exercítuum; † Plena eſt omnis terra glóriâ ejus. ℣. Tres ſunt qui teſtimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spíritus ſanctus; & hi tres unum ſunt: * Sanctus. Glória. † Plena eſt. *Iſ.* 6. 1. *Joan.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. UNus Deus & Pater ómnium, qui eſt ſuper omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis. *Epheſ.* 4.

Ant. 2. D. Deus erat Verbum: in ipſo vita erat, & vita erat lux hóminum; & lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Ant. 3. à. In uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti ſumus. 1. *Cor.* 12.

Ant. 4. E. Grátia, miſericórdia & pax à Deo Patre, & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. 1. *Tim.* 1.

Ant. 5. a. Benedicentes Dñum, exaltáte illum quantùm poteſtis; major enim eſt omni laude. *Eccli.* 43.

Digitized by Google

Capitulum. Apoc. 7.

BEnedíctio, & cláritas, & ſapiéntia, & gratiárum áctio; honor, & virtus, & fortitúdo Deo noſtro in ſécula ſeculórum! Amen. ℞. Deo grátias.

Hymnus.

O Luce quæ tuâ lates,
Beáta ſemper Trínitas;
Te confitémur, crédimus,
Pióque corde quærimus.

O ſancte ſanctórũ Pater,
O Nate de Deo Deus,
O caritátis vínculum
Jungens utrumque, Spíritus!

Ut ſe videt totum Pater,
Coæva Proles náſcitur;
Amorque quo ſe díligunt,
Et ipſe procédit Deus.

Eſt totus in Nato Pater,
In Patre totus Fílius;
Natóque plenus ac Patre
Ineſt utríque Spíritus.

Quod Natus eſt, hoc Spíritus;
Hoc eſt uterque quod Pater:
Tres una ſumma Véritas,
Tres una ſumma Cáritas.

Æterna Patri glória,
Natóque ſit cum Spíritu,
Qui vivit & regnat Deus
In ſeculórum ſécula.
Amen.

℣. Quis loquétur poténtias Dómini? ℞. Audítas fáciet omnes laudes ejus? *Pſ.* 105.

Ad Benedíctus. *Ant.* 8. G. Benedíctum, Dómine, nomen glóriæ tuæ ſanctum; & laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus ſéculis. *Dan.* 3.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui dediſti fámulis tuis in confeſſióne veræ fídei, æternæ Trinitátis glóriam agnóſcere; & in poténtia majeſtátis adoráre Unitátem: quæſumus; ut ejuſdem fídei firmitáte! ab ómnibus ſemper muniámur adverſis. Per Dóminum.

Pro Commem. Dominicæ.

Ant. Nolíte condemnáre, & non condemnabímini: eâdem quippe menſúrâ quâ menſi fuéritis, remetiétur vobis. *Luc.* 6.

℣. Manè aſtábo tibi, Dñe, & vidébo; ℞. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Pſ.* 5.

Oratio.

DEus, in te ſperántium fortitúdo! adeſto propítius invocatiónibus noſtris; & quia ſine te nihil poteſt mortális infírmitas! præſta auxílium grátiæ tuæ; ut in exequendis mandátis tuis! & voluntáte tibi & actióne placeámus. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Unus Deus.

Dicitur Symbol. Quicumque.

Canon habetur ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Deus.

Digitized by Google

Capitulum. Hebr. 1.

FIlium Deus conſtítuit herédem univerſórum, per quem fecit & ſécula: qui cùm ſit ſplendor glóriæ, & figúra ſubſtántiæ ejus; portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, purgatiónem peccatórum fáciens: ſedet ad déxteram majeſtátis in excelſis.

℟. *br.* Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu. * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Ego * hódiè génui te. * Allelúia. Glória. Dóminus. *Pſ.* 2.

℣. Tecum princípium in die virtútis tuæ, ℟. In ſplendóribus ſanctórum ante lucíferum génui te. *Pſ.* 109.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. In uno.

Capitulum. Tit. 3.

NOn ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos; ſed ſecundùm ſuam misericórdiam ſalvos nos fecit Deus, per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs ſancti: quem effúdit in nos abundè per Jeſum Chriſtum ſalvatórem noſtrum.

℟. *br.* Dómine, doce me * fácere voluntátem tuam. * Allelúia, allelúia. Dómine. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me. * Allelúia. Glória Patri. Dómine. *Pſ.* 142.

℣. Redde mihi lætítiam ſalutáris tui, ℟. Et ſpíritu principáli confirma me. *Pſ.* 50.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Benedicentes.

Capitulum. Epheſ. 5.

IMplémini Spíritu ſancto; loquentes vobiſmetipſis in Pſalmis, & hymnis, & cánticis ſpirituálibus, cantantes & pſallentes in córdibus veſtris Dómino: gratias agentes ſemper pro ómnibus in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Deo & Patri.

℟. *br.* Exaltáte Dñum * Deum noſtrum. * Allelúia, allelúia. Exaltáte. ℣. Et adoráte in monte ſancto ejus, * quóniam ſanctus Dóminus. * Allelúia. Glória Patri. Exaltáte Dóminum. *Pſ.* 98.

℣. Tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram: ℟. Nimis exaltátus es ſuper omnes deos. *Pſ.* 96.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. SCimus quòd nullus eſt Deus niſi unus: nam etſi ſunt qui dicantur dii, ſive in cœlo, ſive in terra, nobis tamen unus Deus. 1. *Cor.* 8.

Ant. 4. E. Nobis unus Deus, Pater, ex quo ómnia, & nos in illum. 1. *Cor.* 8.

Ant. 6. *C.* Unus Dóminus Jeſus Chriſtus, per quem ómnia, & nos per ipſum. 1. *Cor.* 8.

Ant. 8. G. Unus ſpíritus,

Digitized by Google

unus Dóminus, una fides, unum baptiſma. *Epheſ.* 4.

Ant. 1. g. Ipſe Spíritus teſtimónium reddit ſpirítui noſtro, quòd ſumus herédes quidem Dei, coherédes autem Chriſti. *Rom.* 8.

Capitulum. 2. Cor. 13.

GRátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti; & cáritas Dei ⁝ & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis.

Hymnus, Ter ſancte. *ut in I. Veſperis*, 168.

℣. Benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Ad Magníficat *Ant.* 4. E. Electis ſecundùm præſciéntiam Dei Patris in ſanctificatiónem Spíritûs, in obediéntiam, & aſperſiónem ſánguinis Jeſu Chriſti, grátia & pax. 1. *Petr.* 1.

Oratio, Omnípotens. *ſuprà ad Laudes*, 175.

Pro Commem. Dominicæ.

Ant. Non eſt diſcípulus ſuper magiſtrum; perfectus autem omnis erit, ſi ſit ſicut magiſter ejus. *Luc.* 6.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in ſéculum. *Pſ.* 43.

Oratio, Deus, in te ſperántium. *ut ſuprà*, 175.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Dominicâ. Cetera, ut heri, 169.

IN FERIIS PER ANNUM.

Omnia dicuntur ut in Pſalterio, præter ea quæ ſunt propria unicuique Feriæ.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 2.

FIlii Heli, fílii Bélial, neſcientes Dóminum ⁝ neque officium ſacerdótum ad pópulum; ſed quicumque immolaſſet víctimam ⁝ veniébat puer ſacerdótis, dum coquerentur carnes; & habébat fuſcínulam tridentem in manu ſua ⁝ & mittébat eam in lebétem, vel in caldáriam, aut in ollam, ſive in cácabum; & omne quod levábat fuſcínula, tollébat ſacerdos ſibi ⁝ ſic faciébant univerſo Iſraéli veniéntium in Silo. Etiam ántequàm adolérent ádipem; veniébat puer ſacerdótis, & dicébat immolanti ⁝ Da mihi carnem, ut coquam ſacerdóti; non enim accípiam à te carnem coctam ⁝ ſed crudam. Dicebatque illi ímmolans; Incendátur primùm juxta morem hódiè adeps ⁝ & tolle tibi quantumcumquè deſíderat ánima tua. Qui reſpondens aiébat ei; Nequáquam ⁝ nunc enim dabis, alióquin tollam vi. Erat ergo peccátum puerórum grande nimis coram Dómi-

Digitized by Google

no : quia retrahébant hómines à ſacrifício Dómini.

℟. Dilectus à Dómino Deo ſuo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium : * In lege Dómini congregatiónem judicávit, & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis, quia vidit Deum lucis. ℣. Deus ſorte diſtríbuit pátribus terram, & poſt hæc dedit júdices uſque ad Sámuel Prophétam. * In lege. *Eccli.* 46. *Act.* 13.

Lectio ij.

SAmuel autem miniſtrábat ante fáciem Dómini, puer, accinctus ephod líneo. Et túnicam parvam faciébat ei mater ſua, quam afferébat ſtatútis diébus : aſcendens cum viro ſuo, ut immoláret hóſtiam ſolemnem. Et benedixit Heli Elcanæ & uxóri ejus ; dixitque ei : Reddat tibi Dóminus ſemen de mulíere hac, pro fœnore quod commodaſti Dómino. Et abiérunt in locum ſuum. Viſitávit ergo Dóminus Annam ; & concépit, & péperit tres fílios, & duas fílias : & magnificátus eſt puer Sámuel apud Dóminum.

℟. Dixit Sámuel ad univerſum Iſrael : Nolíte declináre poſt vana quæ non próderunt vobis ; & non derelinquet Dóminus pópulum ſuum. Quòd * Si perſeveravéritis in malítia, períbitis. ℣. Neſcítis quóniam ſervi eſtis ejus cui obedítis, ſive peccáti ad mortem, ſive obeditiónis ad juſtítiam ? * Si. 1. *Reg.* 12. *Rom.* 6.

Lectio iij.

HEli autem erat ſenex valdè, & audívit ómnia quæ faciébant fílii ſui univerſo Iſraéli ; & quómodò dormiébant cum muliéribus quæ obſervábant ad óſtium tabernáculi : & dixit eis. Quare fácitis res hujuſcémodi, quas ego áudio, res péſſimas, ab omni pópulo ? Nolíte, fílii mei : non enim eſt bona fama quam ego áudio, ut tránſgredi faciátis pópulum Dómini. Si peccáverit vir in virum, placári ei poteſt Deus ; ſi autem in Dóminum peccáverit vir, quis orábit pro eo ? Et non audiérunt vocem patris ſui : quia vóluit Dóminus occídere eos. Puer autem Sámuel proficiébat, atque creſcébat : & placébat tam Dómino quàm homínibus.

℟. Si in toto corde veſtro revertímini ad Dóminum, * Auferte deos aliénos de médio veſtrî, & † Præparáte corda veſtra Dómino, & ſervíte ei ſoli. ℣. Genus cùm ſimus Dei, non debémus æſtimáre auro, aut argento, aut lápidi Divínum eſſe ſimile. * Aufer-

Digitized by Google

te. Glória. † Præparáte. 1. *Reg.* 8. *Act.* 17.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 3.

PUer Sámuel miniſtrábat Dómino coram Heli ; & ſermo Dómini erat pretióſus in diébus illis : non erat víſio manifeſta. Factum eſt ergo in die quadam, Heli jacébat in loco ſuo : & óculi ejus caligáverant, nec póterat vidére ; lucerna Dei ántequàm extingueréiur : Sámuel dormiébat in templo Dómini, ubi erat arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámuel. Qui reſpondens, ait : Ecce ego. Et cucurrit ad Heli, & dixit ; Ecce ego : vocaſti enim me. Qui dixit ; Non vocávi : revértere, & dormi. Et ábiit, & dormívit. Et adjécit Dóminus rurſùm vocáre Samuélem. Conſurgenſque Sámuel ábiit ad Heli, & dixit ; Ecce ego : quia vocaſti me. Qui reſpondit ; Non vocávi te, fili mi : revértere, & dormi. Porrò Sámuel necdùm ſciébat Dóminum : neque revelátus fúerat ei ſermo Dómini.

℟. Deus plebis Iſrael eduxit patres noſtros de terra Ægypti, & dedit eis júdices uſque ad Sámuel Prophétam : exinde poſtulavérunt regem ; * Et dedit illis Deus Saül virum de tribu Bénjamin. ℣. Dixérunt majóres natu Iſrael Samuéli : Conſtítue nobis regem, ut júdicet nos ; * Et dedit. *Act.* 13. 2. *Reg.* 8.

Lectio ij.

ET adjécit Dóminus, & vocávit adhuc Samuélem tértiò. Qui conſurgens ábiit ad Heli, & ait ; Ecce ego : quia vocaſti me. Intellexit ergo Heli quia Dóminus vocáret púerum ; & ait ad Samuélem : Vade, & dormi ; & ſi deinceps vocáverit te, dices : Lóquere, Dómine, quia audit ſervus tuus. Abiit ergo Sámuel, & dormívit in loco ſuo. Et venit Dóminus, & ſtetit ; & vocávit, ſicut vocáverat ſecundò : Sámuel, Sámuel. Et ait Sámuel : Lóquere, Dómine, quia audit ſervus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuélem ; Ecce ego fácio verbum in Iſrael : quod quicumque audíerit, tínnient ambæ aures ejus. In die illa ſuſcitábo adversùm Héli ómnia quæ locútus ſum ſuper domum ejus : incípiam, & complébo. Prædixi enim ei quòd judicatúrus eſſem domum ejus in æternum, propter iniquitátem ; eò quòd nóverat indignè ágere fílios ſuos : & non corripúerit eos. Idcircò jurávi dómui Heli ; quòd non expiétur iníquitas domûs ejus víctimis & munéribus : uſque in æternum. Dormívit

Digitized by Google

autem Sámuel uſque manè: aperuitque óſtia domûs Dómini. Et Sámuel timébat indicáre viſiónem Heli.

℟. Dixit Sámuel ad Saül: Pércute Amalec, non parcas ei: & pepercit Saül Agag. Et ait Sámuel ad Saül: * Pro eo quod abjeciſti ſermónem Dómini, abjécit te Dóminus. ℣. Quicumque totam legem ſerváverit, offendat autem in uno, factus eſt ómnium reus: * Pro eo. 1. *Reg.* 15. *Jac.* 2.

Lectio iij.

VOcávit ergo Heli Samuélem, & dixit; Sámuel, fili mi? Qui reſpondens, ait: Præſtò ſum. Et interrogávit eum; Quis eſt ſermo, quem locútus eſt Dóminus ad te? oro te ne celáveris me; hæc fáciat tibi Deus, & hæc addat: ſi abſcónderis à me ſermónem ex ómnibus verbis quæ dicta ſunt tibi. Indicávit itaque ei Sámuel univerſos ſermónes: & non abſcondit ab eo. Et ille reſpondit; Dóminus eſt: quod bonum eſt in óculis ſuis fáciat. Crevit autem Sámuel, & Dóminus erat cum eo: & non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. Et cognóvit univerſus Iſrael, à Dan uſque Berſabée: quòd fidélis Sámuel prophéta eſſet Dómini. Et áddidit Dóminus ut apparéret in Silo; quóniam revelátus fúerat Dóminus Samueli in Silo: juxta verbum Dómini. Et evénit ſermo Samuélis univerſo Iſraéli.

℟. Numquid vult Dóminus holocauſta & víctimas; & non potiùs ut obediátur voci Dómini? * Mélior eſt enim obediéntia quàm víctimæ. ℣. Qui permánſerit in lege factor óperis, hic beátus in facto ſuo erit. * Mélior. Glória. * Mélior. 1. *Reg.* 15. *Jac.* 1.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 4.

ET factum eſt in diébus illis, convenérunt Philíſthiim in pugnam; & egreſſus eſt Iſrael óbviàm Philíſthiim in prælium: & caſtrametátus eſt juxta Lápidem adjutórii. Porrò Philíſthiim venérunt in Aphec: & inſtruxérunt áciem contra Iſrael. Inito autem certámine; terga vertit Iſrael Philiſthæis: & cæſa ſunt in illo certámine paſſim per agros, quaſi quátuor míllia virórum. Et reverſus eſt pópulus ad caſtra: dixeruntque majóres natu de Iſrael. Quare percuſſit nos Dóminus hódiè coram Philíſthiim? Afferámus ad nos de Silo Arcam fœderis Dómini; & véniat in médium noſtrî: ut ſalvet nos de manu inimicórum noſtró-

Digitized by Google

rum. Miſit ergo pópulus in Silo; & tulérunt inde Arcam fœderis Dómini exercítuum ſedentis ſuper Chérubim: erantque duo fílii Heli cum Arca fœderis Dei, Ophni & Phínees.

℟. Dilectus à Dómino Deo ſuo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium; * In lege Dómini congregatiónem judicávit, & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis, quia vidit Deum lucis. ℣. Deus ſorte diſtríbuit pátribus terram, & poſt hæc dedit júdices uſque ad Sámuel Prophétam. * In lege. *Eccli.* 46. *Act.* 13.

Lectio ij.

PUgnavérunt ergo Philíſthiim; & cæſus eſt Iſrael: & fugit unuſquiſque in tabernáculum ſuum; & facta eſt plaga magna nimis: & cecidérunt de Iſrael triginta míllia péditum. Et arca Dei capta eſt: duo quoque fílii Heli mórtui ſunt, Ophni & Phínees. Currens autem vir de Bénjamin ex ácie; venit in Silo in die illa: ſciſsâ veſte, & conſperſus púlvere caput. Cùmque ille veniſſet: Heli ſedébat ſuper ſellam contra viam ſpectans. Erat enim cor ejus pavens pro arca Dei. Vir autem ille poſtquàm ingreſſus eſt, nuntiávit urbi: & ululávit omnis cívitas. Et audívit Heli ſónitum clamóris, dixitque; Quis eſt hic ſónitus tumultûs hujus? At ille feſtinávit, & venit: & nuntiávit Heli.

℟. Dixit Sámuel ad univerſum Iſrael: Nolíte declináre poſt vana quæ non proderunt vobis; & non derelinquet Dóminus pópulum ſuum. Quòd * Si perſeveraveritis in malítia, períbitis. ℣. Neſcítis quóniam ſervi eſtis ejus cui obedítis, ſive peccáti ad mortem, ſive obeditiónis ad juſtítiam? * Si perſeveravéritis in malítia, períbitis. 1. *Reg.* 12. *Rom.* 6.

Lectio iij.

HEli autem erat nonaginta & octo annórum: & óculi ejus caligáverant, & vidére non póterat. Et dixit ad Heli; Ego ſum qui veni de prælio: & ego qui de ácie fugi hódiè. Cui ille ait; Quid actum eſt, fili mi? Reſpondens autem ille qui nuntiábat; Fugit, inquit, Iſrael coram Philíſthiim: & ruína magna facta eſt in pópulo; ínſuper & duo fílii tui mórtui ſunt, Ophni & Phínees: & arca Dei capta eſt. Cùmque ille nominaſſet arcam Dei; cécidit de ſella retrorsùm juxta óſtium: & fractis cervícibus mórtuus eſt. Senex enim erat vir, & grandævus: & ipſe judicávit Iſrael quadraginta

annis. Nurus autem ejus, uxor Phínees, prægnans erat, vicináque pártui; & audíto núntio quod capta eſſet arca Dei, & mórtuus eſſet ſocer ſuus, & vir ſuus, incurvávit ſe, & péperit: irrúerant enim in eam dolóres ſúbiti. In ipſo autem momento mortis ejus; dixérunt ei quæ ſtabant circa eam: Ne tímeas, quia fílium peperiſti.

℟. Si in toto corde veſtro revertímini ad Dóminum, * Auferte deos aliénos de médio veſtrî, & † Præparáte corda veſtra Dómino, & ſervíte ei ſoli. ℣. Genus cùm ſimus Dei, non debémus æſtimáre auro, aut argento, aut lápidi Divínum eſſe símile. * Auferte. Glória Patri. † Præparáte. 1. *Reg.* 8. *Act.* 17.

Digitized by Google

IN FESTO
CORPORIS CHRISTI.
SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. D. REdémit Dóminus Jacob, & liberávit eum: & vénient, & laudábunt in monte Sion; & cónfluent ad bona Dómini ſuper frumento & vino. *Jerem.* 41.

Ant. 2. D. Conſolábor eos, & lætificábo à dolóre ſuo: & inebriábo ánimam ſacerdótum pinguédine, ait Dóminus. *Jerem.* 31.

Ant. 3. a. Tríticum cómedent, & vinum bibent in átriis ſanctis meis. *Iſ.* 62.

Ant. 4. E. Erit ánima eórum quaſi hortus irríguus; & ultrà non eſúrient: & pópulus meus bonis meis adimplébitur. *Jerem.* 31.

Ant. 5. C. Audíte audientes me, & comédite bonum: & fériam vobiſcum pactum ſempiternum. *Iſ.* 55.

Capitulum. Eccli. 24.

MEmória mea in generatiónes ſeculórum: Qui edunt me, adhuc eſúrient; & qui bibunt me, adhuc sítient: Qui audit me, non confundétur.

Hymnus.

PAnge, lingua, glorióſi
Córporis myſtérium,
Sanguiniſque pretióſi,
Quem in mundi prétium,
Fructus ventris generóſi,
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Vírgine,
Et in mundo converſátus,
Sparſo verbi ſémine,
Sui moras incolátûs
Miro clauſit órdine.

In ſuprémæ nocte cœnæ
Recumbens cum frátribus,
Obſervátâ lege plenè
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat ſuis mánibus.

Verbum caro panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque ſanguis Chriſti merum;
Et ſi ſenſus déficit,
Ad firmandum cor ſincérum
Sola fides ſúfficit.

Tantum ergo Sacramentum
Venerémur cérnui;
Et antíquum documentum
Novo cedat rítui:
Præſtet fides ſupplementum
Sénſuum deféctui.

Digitized by Google

Genitóri, Genitóque
Laus & jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit & benedíctio:
Procedenti ab utróque
Compar ſit laudátio. Amen.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, ℟. Quam abſcondiſti timéntibus te! *Pſ.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Omnes ſitientes, veníte ad aquas; properáte, & comédite: & veníte ad me, & vivet ánima veſtra. Allelúia. *Iſ.* 55.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 5. a. Agnum ófferes ad véſperam, in odórem ſuavitátis; ſacrifícium eſt Dómino oblatióne perpétuâ. *Exod.* 29.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. à. Fecit nos regnum & ſacerdótes Deo & Patri ſuo: ipſi glória & impérium. Allelúia. *Apoc.* 1.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Panem vitæ Jeſum Chriſtum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 6.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SAcris ſolémniis Juncta ſint gáudia,
Et ex præcórdiis Sonent præcónia:
Recédant vétera, Nova ſint ómnia,
Corda, voces, & ópera.

Noctis recólitur Cœna noviſſima,
Quâ Chriſtus créditur Agnum & ázyma
Dediſſe frátribus, Juxta legítima
Priſcis indulta pátribus.

Poſt agnum typicum, Expletis épulis,
Corpus Domínicum Datum diſcipulis,
Sic totum ómnibus, Quod totum ſíngulis,
Ejus fatémur mánibus.

Dedit fragílibus Córporis férculum;
Dedit & tríſtibus Sánguinis póculum,
Dicens: Accípite Quod trado váſculum;
Omnes ex eo bíbite.

Sic ſacrifícium Iſtud inſtítuit,
Cujus offícium Committi vóluit
Solis presbyteris, Quibus ſic cóngruit
Ut ſumant, & dent céteris.

Panis angélicus Fit panis hóminum:
Dat panis cœlicus Figúris términum:
O res mirábilis! Mandúcat Dóminum
Pauper, ſervus, & húmilis.

Te, trina Déitas Unaque, póſcimus;
Sic nos tu víſitas Sicut te cólimus:
Per tuas ſémitas Duc nos quò téndimus,

Ad lucem quam inhábitas. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſ. Conſerva me. 93. *Ant.* 1. J. Non congregábo conventícula de ſanguínibus: Dóminus pars hereditátis meæ & cálicis mei.

In Pſ. Dóminus regit me. 105. *Ant.* 2. D. Calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

In Pſ. Júdica me, Dómine. 65. *Ant.* 3. a. Circúmdabo altáre tuum, Dómine, ut áudiam vocem laudis, & enarrem mirabília tua.

℣. Acceptábis, Dómine, ſacrifícium juſtítiæ, ℟. Oblatiónes & holocauſta. *Pſ.* 50.

Lectio j.

De libro Exodi. *Cap.* 12.

DIxit Dñus ad Móyſen & Aaron in terra Ægypti. Menſis iſte, vobis princípium ménſium ⁝ primus erit in ménſibus anni. Loquímini ad univerſum cœtum filiórum Iſrael ⁝ & dícite eis. Décimâ die menſis hujus ⁝ tollat unuſquiſque agnum per famílias & domos ſuas. Sin autem minor eſt númerus ut ſufficere poſſit ad veſcendum agnum; aſſúmet vicínum ſuum qui junctus eſt dómui ſuæ ⁝ juxta númerum animárum quæ ſufficere poſſunt ad eſum agni. Erit autem agnus abſque mácula; máſculus, anniculus ⁝ juxta quem ritum tollétis & hœdum. Et ſervábitis eum uſque ad quartam décimam diem menſis hujus ⁝ immolabitque eum univerſa multitúdo filiórum Iſrael ad véſperam. Et ſument de ſánguine ejus; ac ponent ſuper utrumque poſtem ⁝ & in ſuperlimináribus domórum in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illâ aſſas igni ⁝ & ázymos panes cum lactúcis agréſtibus.

℟. Immolábit agnum multitúdo filiórum Iſrael ad véſperam Paſchæ, & edent carnes & ázymos panes: * Quicumque coméderit fermentátum, períbit. ℣. Paſcha noſtrum immolátus eſt Chriſtus: ítaque epulémur in ázymis ſinceritátis & veritátis: * Quicumque. *Exod.* 12. 1. *Cor.* 5.

Lectio ij. Cap. 16.

LOcútus eſt autem Dóminus ad Móyſen, dicens. Audívi murmuratiónes filiórum Iſrael ⁝ lóquere ad eos. Véſperè comedétis carnes; & manè ſaturabímini pánibus ⁝ ſcietiſque quòd ego ſum Dóminus Deus veſter. Factum eſt ergo véſperè; & aſcendens coturnix coopéruit caſtra ⁝ manè quoque ros jácuit per circúitum caſtrórum. Cùmque operuiſſet ſuperfíciem terræ; appáruit

in ſolitúdine minútum, & quaſi pilo tuſum : in ſimilitúdinem pruínæ ſuper terram. Quod cùm vidiſſent fílii Iſrael, dixérunt ad ínvicem; Manhu? quod ſignificat, Quid eſt hoc? ignorábant enim quid eſſet. Quibus ait Móyſes : Iſte eſt panis quem Dóminus dedit vobis ad veſcendum.

℟. Appáruit in ſolitúdine minútum in ſimilitúdinem pruínæ ſuper terram. Quod cùm vidiſſent fílii Iſrael, ait eis Móyſes : * Iſte eſt panis quem Dóminus dedit vobis ad veſcendum. ℣. Non Móyſes dedit vobis panem de cœlo; ſed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. * Iſte eſt. *Exod.* 16. *Joan.* 6.

Lectio iij.

De libro tértio Regum.

Cap. 19.

VEnit Elías in Berſabée Juda; & dimíſit ibi púerum ſuum : & perrexit in deſertum, viam uníus diéi. Cùmque veniſſet, & ſedéret ſubter unam juníperum; petívit ánimæ ſuæ ut morerétur : & ait. Súfficit mihi, Dómine, tolle ánimam meam : neque enim mélior ſum, quàm patres mei. Projecitque ſe, & obdormívit in umbra juníperi; & ecce Angelus Dómini tétigit eum, & dixit illi : Surge, & cómede. Reſpexit, & ecce ad caput ſuum ſubcinerícius panis; & vas aquæ; comédit ergo, & bibit : & rurſùm obdormívit. Reverſuſque eſt Angelus Dómini ſecundò, & tétigit eum, dixitque illi; Surge, cómede : grandis enim tibi reſtat via. Qui cùm ſurrexiſſet, comédit & bibit; & ambulávit in fortitúdine cibi illíus quadraginta diébus & quadraginta nóctibus : uſque ad montem Dei Horeb.

℟. Reſpexit Elías, & ecce ad caput ſuum ſubcinerícius panis, & vas aquæ : comédit ergo & bibit, & ambulávit uſque ad montem Dei, * In fortitúdine cibi illíus. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æternum, * In fortitúdine cibi illíus. Glória Patri. * In fortitúdine cibi illíus. 3. *Reg.* 19. *Joan.* 6.

IN II. NOCTURNO.

In Pſ. Quemádmodùm. *cum ſua diviſione*, 85. *Ant.* 5. C. Tranſíbo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei : in voce exultatiónis & confeſſiónis ſonus epulantis.

In Pſ. Júdica me, Deus. 86. *Ant.* 7. d. Introíbo ad altáre Dei, ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

In Pſ. Te decet hymnus. 81. *Ant.* 4. f. Timébunt qui hábitant términos, à ſignis tuis: paraſti cibum illórum,

quóniam ita eſt præparátio ejus.

℣. Replébimur in bonis domûs tuæ : ℟. Sanctum eſt templum tuum, mirábile in æquitáte. *Pſ.* 64.

Lectio iv.

Sermo ſancti Thomæ Aquinátis. *Opuſc.* 57.

IMmenſa divínæ largitátis benefícia exhíbita pópulo Chriſtiáno : inæſtimábilem ei cónferunt dignitátem. Neque enim eſt aut fuit aliquandò tam grandis nátio ; quæ hábeat deos appropinquantes ſibi : ſicut adeſt nobis Deus noſter. Unigénitus ſíquidem Dei Fílius ſuæ divinitátis volens nos eſſe partícipes ; noſtram natúram aſſumpſit : ut hómines deos fáceret factus homo. Et hoc ínſuper quod de noſtro aſſumpſit : totum nobis cóntulit ad ſalútem. Corpus namque ſuum pro noſtra reconciliatióne in ara crucis hóſtiam óbtulit Deo Patri : ſánguinem ſuum fudit in prétium ſimul & lavácrum ; ut redempti à miſerábili ſervitúte : à peccátis ómnibus mundarémur. Et ut tanti benefícii jugis in nobis manéret memória : corpus ſuum in cibum, & ſánguinem ſuum in potum ; ſub ſpécie panis & vini ſumendum : fidélibus derelíquit.

℟. Dixit Jeſus Judæis: Panis quem ego dabo, caro mea eſt pro mundi vita : * Litigábant ergo, dicentes ad ínvicem ; Quómodò poteſt hic nobis carnem ſuam dare ad manducandum ? ℣. Oblíti ſunt benefactórum ejus, & mirabílium ejus quæ oſtendit eis : * Litigábant ergo. *Joan.* 6. *Pſ.* 77.

Lectio v.

O Pretióſum & admirandum convívium ; ſalutíferum, & omni ſuavitáte replétum! Quid enim hoc convívio pretióſius eſſe poteſt : in quo non carnes vitulórum & hircórum, ut olim in lege ; ſed nobis Chriſtus ſumendus propónitur verus Deus ? Quid hoc Sacramento mirabílius ? In ipſo namque panis & vinum in corpus & ſánguinem Chriſti ſubſtantiáliter convertuntur. Ideóque Chriſtus Deus & homo perfectus : ſub módici panis & vini ſpécie continétur. Manducátur ítaque à fidélibus, ſed mínimè lacerátur ; quinímò, divíſo Sacramento : ſub quálibet diviſiónis partícula íntegre perſevérat. Accidéntia étiã ſine ſubjecto in eódem exiſtunt ; ut fides locum hábeat : dum inviſíbile viſibíliter ſúmitur ſub aliéna ſpécie occultátum ; & ſenſus à deceptióne immúnes reddantur : qui de accidén-

tibus júdicant ſibi notis.

℟. Cœnántibus diſcípulis, accépit Jeſus panem, & * Benedixit, ac fregit, deditque eis, & ait: Accípite, & comédite, hoc eſt corpus meum. ℣. Panem cœli dedit eis: panem Angelórum manducávit homo. * Benedixit. *Matth.* 26. *Pſ.* 77.

Lectio vj.

NUllum étiam Sacramentum eſt iſto ſalúbrius, quo purgantur peccáta; virtútes augentur: & mens ómnium ſpiritálium charíſmatum abundántiâ impinguátur. Offertur in Eccléſia pro vivis & mórtuis; ut ómnibus proſit: quod eſt pro ſalúte ómnium inſtitútum. Suavitátem dénique hujus Sacramenti nullus dignè exprímere ſúfficit: per quod ſpiritális dulcédo in ſuo fonte guſtátur; & recólitur memória illíus, quam in ſua paſſióne Chriſtus monſtrávit: excellentíſſimæ caritátis. Unde ut árctiùs hujus caritátis imménſitas fidélium córdibus infigerétur: in última cœna, quando Paſchâ cum diſcípulis celebráto, tranſitúrus erat de hoc mundo ad Patrem; hoc Sacramentum inſtítuit: tanquam paſſiónis ſuæ memoriále perenne, figurárum véterum impletívum; miraculórum ab ipſo factórum máximum: & de ſua contriſtátis abſéntia ſolátium ſinguláre.

℟. Accípiens Jeſus cálicem, grátias egit, & dedit illis, dicens: * Bíbite ex hoc omnes; hic eſt enim ſanguis meus novi teſtamenti, qui † Pro multis effundétur in remiſſiónem peccatórum. ℣. Hic eſt ſanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobiſcum. * Bíbite ex hoc. Glória Patri. † Pro multis effundétur. *Matth.* 26. *Exod.* 24.

IN III. NOCTURNO.

In Pſal. Exultáte Deo. 99. *Ant.* 8. G. Cibávit eos ex ádipe frumenti; & de petra, melle ſaturávit eos.

In Pſ. Quàm dilecta. 105. *Ant.* 6. F. Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum.

In Pſ. Cantáte..... omnis terra. 46. *Ant.* 3. à. Afferte Dómino glóriam & honórem: adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

℣. Guſtáte & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus: ℟. Beátus vir qui ſperat in eo. *Pſ.* 33.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Joannem.

Cap. 6.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis Judæórum. Caro mea verè eſt cibus: & Sanguis meus verè eſt potus. Et réliqua.

Digitized by Google

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

De Trinitat. Lib. 8. *num.* 13. *& ſeq.*

SI verè carnem córporis noſtri Chriſtus aſſumpſit; & verè homo ille qui ex María natus fuit, Chriſtus eſt: noſque verè ſub myſtério carnem córporis ſui ſúmimus; (& per hoc unum érimus, quia Pater in eo eſt, & ille in nobis:) quómodò voluntátis únitas aſſéritur; cùm naturális per Sacramentum propríetas perfectæ Sacramentum ſit unitátis? Non eſt humáno aut ſéculi ſenſu in Dei rebus loquendum. Quæ ſcripta ſunt, legámus; & quæ legérimus, intelligámus: & tum perfectæ fídei offício fungémur. De naturáli enim in nobis Chriſti veritáte quæ dícimus; niſi ab eo didícimus: ſtultè atque ímpiè dícimus. Ipſe enim ait: Caro mea verè eſt eſca, & Sanguis meus verè eſt potus; qui edit carnem meam, & bibit ſánguinem meum, in me manet: & ego in eo. De veritáte carnis & ſánguinis non relictus eſt ambigendi locus. Nunc enim, & ipsíus Dómini profeſſióne, & fide noſtrâ, verè caro eſt: & verè ſanguis eſt. Et hæc accepta atque hauſta id efficiunt; ut & nos in Chriſto: & Chriſtus in nobis ſit. Anne hoc véritas non eſt? Contingat planè his verum non eſſe: qui Chriſtum Jeſum verum eſſe Deum dénegant.

℟. Caro mea verè eſt cibus, & ſanguis meus verè eſt potus: * Qui mandúcat meam carnem, & bibit meum ſánguinem, in me manet, & ego in illo. ℣. Comedite, amíci, & bíbite; & inebriámini, caríſſimi: * Qui mandúcat. *Joan.* 6. *Cant.* 5.

Lectio viij.

EST ergo in nobis ipſe per carnem, & ſumus in eo: dum ſecum hoc quod nos ſumus, in Deo eſt. Quam autem in eo per Sacramentum communicátæ carnis & ſánguinis ſimus; ipſe teſtátur, dicens: Et hic mundus me jam non videt; vos autem me vidébitis, quóniam ego vivo, & vos vivétis: quóniam ego in Patre meo, & vos in me, & ego in vobis. Si voluntátis tantùm unitátem intélligi vellet: cur gradum quemdam atque órdinem conſummandæ unitátis expóſuit; niſi, ut cùm ille in Patre per natúram divinitátis eſſet: nos contrà in eo per corpóralem ejus nativitátem; & ille rurſùm in nobis per Sacramentórum ineſſe myſtérium crederétur: ac ſic perfecta per Mediatórem únitas docerétur; cùm nobis in ſe ma-

Digitized by Google

nénentibus ipſe manéret in Patre : & in Patre manens manéret in nobis ; & ita ad unitátem Patris proficerémus : cùm qui in eo naturáliter ſecundùm nativitátem ineſt ; nos quoque in eo naturáliter ineſſémus : ipſo in nobis naturáliter permanente.

℟. Sicut miſit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem : * Et qui mandúcat me, & ipſe vivet propter me. ℣. Ecce ſervi mei cómedent : ecce ſervi mei bibent, & exultábo & gaudébo in pópulo meo : * Et. *Joan.* 6. *Iſ.* 65.

Lectio ix.

QUàm autem naturális in nobis hæc únitas ſit : ipſe ita teſtátus eſt ; Qui edit carnem meam, & bibit ſánguinem meum, in me manet : & ego in eo. Non enim quis in eo erit, niſi in quo ipſe fúerit : ejus tantùm in ſe aſſumptam habens carnem, qui ſuam ſúmpſerit. Perfectæ autem hujus unitátis ſacramentum ſupériùs jam docúerat, dicens : Sicut miſit me vivens Pater, & ego vivo per Patrem ; & qui manducáverit meam carnem : & ipſe vivet per me. Vivit ergo per Patrem ; & quómodò per Patrem vivit : eódem modo nos per carnẽ ejus vívimus. Omnis enim comparátio ad intelligéntiæ formam præſúmitur : ut id de quo ágitur, ſecundùm propóſitũ exemplum aſſequátur. Hæc ergo vitæ noſtræ cauſa eſt, quòd in nobis carnálibus manentem per carnem Chriſtum habémus : victúris nobis per eam eâ conditióne quâ vivit ille per Patrem. Si ergo nos naturáliter ſecundùm carnem per eum vívimus ; id eſt, natúram carnis ſuæ adepti : quómodò non naturáliter ſecundùm Spíritum in ſe Patrem hábeat ; cùm vivat ipſe per Patrem ?

℟. Unus panis & unum corpus multi ſumus, * Omnes qui de uno pane & de uno cálice participámus. ℣. Paraſti in dulcédine tua páuperi, Deus, qui habitáre facis unánimes in domo, * Omnes. Glória Patri. * Omnes. 1. *Cor.* 10. *Pſ.* 67.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. g. DIxit Jeſus : Panis Dei eſt, qui de cœlo deſcendit, & dat vitam mundo. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Amen, amen dico vobis : Ego ſum panis vivus qui de cœlo deſcendi. *Joan.* 6.

Ant. 3. c. Niſi manducavéritis carnem Fílii hóminis, & bibéritis ejus ſánguinem, non habébitis vitam in vobis. *Joan.* 6.

Ant. 4. d. Qui mandúcat.

Digitized by Google

Canticum. Prov. 9.

SApiéntia ædificávit ſibi domum, * excídit columnas ſeptem.

Immolávit víctimas ſuas, * míſcuit vinum, & propóſuit menſam ſuam.

Miſit ancillas ſuas ut vocárent ad arcem, * & ad mœnia civitátis.

Si quis eſt párvulus, véniat ad me; * & inſipiéntibus locúta eſt:

Veníte, comédite panem meum, * & bíbite vinum quod míſcui vobis.

Relínquite infántiam, & vívite, * & ambuláte per vias prudéntiæ.

Principium ſapiéntiæ timor Dómini, * & ſciéntia ſanctórum prudéntia.

Per me enim multiplicabuntur dies tui, * & addentur tibi anni vitæ.

Ant. Qui mandúcat meam carnem, & bibit meum ſánguinem, habet vitam ætérnam. *Joan.* 6.

Ant. 5. a. Qui mandúcat & bibit indignè, judícium ſibi mandúcat & bibit, non dijúdicans corpus Dómini. 1. *Corinth.* 11.

Capitulum. Malach. 1.

AB ortu ſolis uſque ad occáſum magnum eſt nomen meum in géntibus: & in omni loco ſacrificátur, & offertur nómini meo oblátio munda; quia magnũ eſt nomen meum in géntibus: dicit Dñus exercítuũ.

Hymnus.

VErbum ſupernum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus ſuum éxiens,
Venit ad vitæ véſperam.

In mortem à diſcípulo
Suis tradendus æmulis,
Priùs in vitæ férculo
Se trádidit diſcípulis.

Quibus ſub bina ſpécie
Carnem dedit & ſánguinem,
Ut dúplicis ſubſtántiæ
Totum cibáret hóminem.

Se naſcens dedit ſócium,
Conveſcens in edúlium:
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.

O ſalutáris Hóſtia,
Quæ cœli pandis óſtium;
Bella premunt hoſtília,
Da robur, fer auxílium.

Qui carne nos paſcis tuâ,
Sit laus tibi, Paſtor bone,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Edent páuperes, & laudábunt Dñum: ℟. Vivent corda eórum in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 21.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Quotieſcumque manducábitis panem hunc, & cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat. 1. *Cor.* 11.

Oratio.

DEus, qui nobis ſub Sacramento mirábili paſſiónis tuæ memóriam

reliquiſti : tríbue, quæſumus; ita nos córporis & ſánguinis tui ſacra myſtéria venerári : ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter ſentiámus. Qui vivis & regnas.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia :

Qui carne nos paſcis tuà,
Sit laus tibi, Paſtor bone,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dixit Jeſus.

Non dicitur Symb. Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui carne * nos paſcis tuà, * Miſerére nobis.

Canon proprius, ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Amen, amen.

Capitulum. 1. Cor. 11.

FRatres, Ego accépi à Dómino quod & trádidi vobis; quóniam Dóminus Jeſus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, & grátias agens, fregit, & dixit : Accípite, & manducáte; hoc eſt corpus meum quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam commemoratiónem.

℟. *br.* Pane cœli * ſaturávit eos. * Allelúia, allelúia. Pane. ℣. Dirúpit petram, * & fluxérunt aquæ. * Allelúia. Glória Patri. Pane. *Pſ.* 104.

℣. Confiteantur Dómino mirabília ejus; ℟. Quia ánimam inánem ſatiávit bonis. *Pſ.* 106.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Niſi.

Capitulum. 1. Cor. 10.

UT prudéntibus loquor : vos ipſi judicáte quod dico; Calix benedictiónis cui benedícimus, nonne communicátio ſánguinis Chriſti eſt? & panis quem frángimus, nonne participátio córporis Dómini eſt?

℟. *br.* Paraſti, Dómine, * in conſpectu meo menſam. * Allelúia, allelúia. Paraſti. ℣. Adversùs eos * qui tríbulant me. * Allelúia. Glória Patri. Paraſti. *Pſ.* 22.

℣. Juſti epulentur, & exultent in conſpectu Dei, ℟. Et delectentur in lætítia. *Pſ.* 67.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Qui mandúcat.

Capitulum. 1. Cor. 10.

NOlo vos ſócios fíeri dæmoniórum : Non poteſtis cálicem Dómini bíbere, & cálicem dæmoniórum; non poteſtis menſæ Dómini partícipes eſſe : & menſæ dæmoniórum.

℟. *br.* Lavábo inter innocentes * manus meas. * Allelúia, allelúia. Lavábo. ℣. Et circúmdabo * altáre tuum, Dómine. * Allelúia.

Glória

Glória Patri. Lavábo. *Pſ.* 25.

℣. Cum homínibus operántibus iniquitátem : ℟. Non communicábo cum electis eórum. *Pſ.* 140.

AD II. VESPERAS.

In Pſ. Dixit Dóminus. 27. *Ant.* 1. D. EGo ſum panis vitæ : qui venit ad me, non eſúriet; & qui credit in me, non ſítiet unquam. *Joan.* 6.

In Pſalm. Confitébor. 27. *Ant.* 3. a. Ego ſum panis vitæ : patres veſtri manducavérunt manna in deſerto, & mórtui ſunt. *Joan.* 6.

In Pſalm. Crédidi. 108. *Ant.* 4. E. Hic eſt panis de cœlo deſcendens; ut ſi quis ex ipſo manducáverit, non moriátur. *Joan.* 6.

In Pſ. Beáti omnes. 149. *Ant.* 5. a. Qui mandúcat hunc panem, vivet in æternum. *Joan.* 6.

In Pſ. Lauda, Jerúſalem. 102. *Ant.* 6. F. Beátus qui manducábit panem in regno Dei. *Luc.* 14.

Capitulum. Apocal. 3.

ECce ſto ad óſtium, & pulſo : ſi quis audíerit vocem meam, & aperúerit mihi jánuam; intrábo ad illum : & cœnábo cum illo, & ipſe mecum.

Hymnus, Pange. 183.

℣. Fílii tui ſicut novellæ olivárum, ℟. In circúitu menſæ tuæ. *Pſ.* 127.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ego diſpóno vobis, ſicut diſpóſuit mihi Pater meus regnum; ut edátis & bibátis ſuper menſam meam in regno meo. Allelúia. *Luc.* 22.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Dominica. Cetera, ut heri, 184.

DIEBUS INTRA OCTAVAM Corporis Chriſti.

Semiduplex-minus.

[*Si Feſtum Semiduplex-minus aut ſuprà occurrat, fit de eo cum Commemoratione Octavæ. De Simplici verò fit tantùm Commemoratio.*]

AD NOCT. Invit. & Hymnus, ut in die, 184.

Pſalmi de Feria, ſub tribus Antiphonis quæ ſumuntur cum ſuo Verſiculo è tribus Nocturnis Dominicæ ſequentis, alternatim ſecundùm Feriam.

Lectiones & ℟℟℟. *ut aſſignantur infrà, in qualibet Feria. Non dicitur* Te Deum.

AD LAUDES.

Pſal. de Feria, cum Cantico de Feſto, 191, *ſub ſola Ant.* 3. à. Quid Dómini bonum eſt, & quid pulchrum ejus, niſi frumentum electórum, & vinum gérminans Vírgines? Allelúia. *Zach.* 9.

Cetera, ut in die.

AD HORAS, Pſalmi de Feria. Reliqua, ut in die, excepto Canone qui habetur ad calcem.

Digitized by Google

AD VESPERAS.

Pſalmi de Feria, ſub ſola Ant. 5. ā. Vincenti dabo édere de ligno vitæ, quod eſt in paradíſo Dei mei. Allelúia. *Apoc.* 2.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria. Cetera, ut in die, 184.

FERIA SEXTA.

Tres Ant. è. II. Noct. Dominicæ ſequentis.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 5.

PHilíſthiim tulérunt arcam Dei: & aſportavérunt eam à Lápide adjutórii in Azótum. Tuleruntque Philíſthiim arcam Dei; & intulérunt eam in templum Dagon: & ſtatuérunt eam juxta Dagon. Cùmque ſurrexiſſent dilúculo Azótii álterâ die; ecce Dagon jacébat pronus in terra ante arcam Dómini: & tulérunt Dagon, & reſtituérunt eum in locum ſuum. [*] Rurſùmque manè die álterâ conſurgentes: invenérunt Dagon jacentem ſuper fáciem ſuam in terra coram arca Dómini; caput autem Dagon, & duæ palmæ mánuum ejus abſciſſæ erant ſuper limen: porrò Dagon ſolus truncus remánſerat in loco ſuo. Propter hanc cauſam non calcant ſacerdótes Dagon: & omnes qui ingrediuntur templum ejus, ſuper limen Dagon in Azóto, uſque in hodiernum diem. [**] Aggraváta eſt autem manus Dómini ſuper Azótios, & demolítus eſt eos; & percuſſit in ſecretióri parte nátium Azótum: & fines ejus. Et ebulliérunt villæ & agri in médio regiónis illíus; & nati ſunt mures: & facta eſt confúſio mortis magnæ in civitáte. Videntes autem viri Azótii hujuſcémodi plagam, dixérunt; Non máneat arca Dei Iſrael apud nos: quóniam dura eſt manus ejus ſuper nos, & ſuper Dagon deum noſtrum. Et mittentes congregavérunt omnes ſátrapas Philiſthinórum ad ſe, & dixérunt; Quid faciémus de arca Dei Iſrael? Reſponderuntque Gethæi: Circumducátur arca Dei Iſrael. Et circumduxérunt arcam Dei Iſrael. Illis autem circumducéntibus eam: fiébat manus Dómini per ſíngulas civitátes interfectiónis magnæ nimis.

℟. Dixit Jeſus. 187.

Lectio ij.

Ex Epíſtola ſancti Ignátii, Epíſcopi & Mártyris, ad Smyrnenſes.

COnſiderâte eos qui áliam opiniónem tuentur contra grátiam Jeſu Chriſti, quæ ad nos venit: quómodò contrárii ſint ſen-

téntiæ Dei. De caritáte non eſt cura ipſis; non de vídua, non de órphano, non de oppreſſo, non de vincto vel solúto: non de eſuriente vel ſitiente. Ab Euchariſtia & oratióne ábſtinent: eò quòd non confiteantur Euchariſtiam carnem eſſe Servatóris noſtri Jeſu Chriſti; quæ pro peccátis noſtris paſſa eſt: quam Pater ſuâ benignitáte ſuſcitávit. Qui ergo contradícunt huic dono Dei: altercantes moriuntur. Utile autem eſſet ipſis dilígere: ut & reſúrgerent.

℟. Cœnántibus. 188.

Lectio iij.

Ex libro ſancti Irenæi, Epíſcopi & Mártyris, adverſus hæreſes.

L. 4. C. 17. & 18.

CHriſtus eum qui ex creatúra panis eſt accépit; & grátias egit, dicens: Hoc eſt meum corpus. Et cálicem ſimíliter, qui eſt ex ea creatúra; quæ eſt ſecundùm nos, ſuum ſánguinem confeſſus eſt: & novi teſtamenti novam dócuit oblatiónem; quam Eccléſia ab Apóſtolis accípiens, in univerſo mundo offert Deo: ei qui alimenta nobis præſtat. Quómodò autem conſtábit eis eum panem in quo grátiæ actæ ſint: corpus eſſe Dómini ſui, & cálicem ſánguinis ejus; ſi non ipſum fabricatóris mundi Fílium dicant, id eſt, Verbum ejus? Quómodò autem rurſùs dicunt carnem in corruptiónem deveníre, & non percípere vitam; quæ córpore Dómini & ſánguine álitur? Ergo aut ſenténtiam mutent, aut abſtíneant offerendo quæ prædicta ſunt. Noſtra autem cónſonans eſt ſenténtia Euchariſtiæ: & Euchariſtia rurſùs confirmat ſenténtiam noſtram. Quemádmodùm enim qui eſt à terra panis, percípiens invocatiónem Dei: jam non commúnis panis eſt; ſed Euchariſtia ex duábus rebus conſtans, terrénâ & cœleſti: ſic & córpora noſtra percipiéntia Euchariſtiam; jam non ſunt corruptibília: ſpem reſurrectiónis habéntia.

℟. Accípiens. 188.

SABBATO.

Tres Ant. è III. Noct. Dominicæ ſequentis.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 6.

FUit arca Dómini in regióne Philiſthinórum ſeptem ménſibus. Et vocavérunt Philíſthiim ſacerdótes & divínos, dicentes; Quid faciémus de arca Dómini? Indicáte nobis quómodò remittámus eam in locum ſuum. Qui dixérunt; Si re-

míttitis arcam Dei Iſrael, nolíte dimíttere eam vácuam : ſed quod debétis, rédd*i*te ei pro peccáto; & tunc curabímini : & ſciétis quare non recédat manus ejus à vobis. Qui dixérunt; Quid eſt quod pro delicto réddere debeámus ei? Reſponderuntque illi. Juxta númerum provinciárum Philiſthinórum; quinque anos áureos faciétis, & quinque mures áureos : quia plaga una fuit ómnibus vobis, & ſátrapis veſtris. [*] Facietiſque ſimilitúdines anórum veſtrórum, & ſimilitúdines múrium qui demolíti ſunt terram; & dábitis Deo Iſrael glóriam : ſi fortè relevet manum ſuam à vobis; & à diis veſtris : & à terra veſtra. Quare aggravátis corda veſtra, ſicut aggravávit Ægyptus & Phárao cor ſuum? Nonne poſtquàm percuſſus eſt, tunc dimíſit eos, & abiérunt? [**] Nunc ergo arrípite & fácite plauſtrum novum unum; & duas vaccas fœtas, quibus non eſt impóſitum jugum, júngite in plauſtro : & reclúdite vítulos eárum domi. Tolletiſque arcam Dómini, & ponétis in plauſtro : & vaſa áurea quæ exolviſtis ei pro delicto; ponétis in capſellam ad latus ejus : & dimíttite eam, ut vadat.

℟. Caro mea. 189.

Lectio ij.

Ex Epíſtola ſancti Cypriáni, Epíſcopi & Mártyris, ad Cæcílium. *Epiſt.* 63.

IN ſacerdóte Melchíſedech ſacrifícii Domínici ſacramentum præfigurátum vidémus; ſecundùm quod Scriptúra divína teſtátur : & dicit. Et Melchíſedech rex Salem prótulit panem & vinum. Fuit autem ſacerdos Dei ſummi : & benedixit Abraham. Quòd autem Melchíſedech typum Chriſti portáret; declárat in Pſalmis Spíritus ſanctus : ex perſóna Patris ad Fílium, dicens. Ante lucíferum génui te : Tu es ſacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech. Qui ordo útique hic eſt de ſacrifício illo véniens & inde deſcendens : quòd Melchíſedech ſacerdos Dei ſummi fuit; quòd panem & vinum óbtulit : quòd Abraham benedixit. Nam quis magis ſacerdos Dei ſummi, quàm Dóminus noſter Jeſus Chriſtus; qui ſacrifícium Deo Patri óbtulit : & óbtulit hoc idem quod Melchíſedech obtúlerat, id eſt, panem & vinum; ſuum ſcílicet corpus & ſánguinem?

℟. Sicut miſit me. 190.

Lectio iij.

UT ergo in Géneſi per Melchíſedech ſacerdótem benedíctio circa Abraham poſſet ritè celebrári;

Digitized by Google

præcédit antè imágo ſacrifícii Chriſti : in pane & vino ſcílicet conſtitúta. Quam rem perfíciens & adimplens Dóminus, panem & cálicem miſtum vino óbtulit; & qui eſt plenitúdo veritátis : veritátem præfigurátæ imáginis adimplévit. Sed & per Salomónem Spíritus ſanctus typum Domínici ſacrifícii antè præmonſtrans, immolátæ hóſtiæ & panis & vini; ſed & altáris & Apoſtolórum fáciens mentiónem : Sapiéntia, inquit, ædificávit ſibi domum, & ſúbdidit columnas ſeptem; mactávit ſuas hóſtias, míſcuit in cratére vinum ſuum, & parávit menſam ſuam : & miſit ſervos ſuos, cónvocans cum excelſa prædicatióne ad cratérem, dicens. Qui eſt inſípiens declínet ad me : & egéntibus ſenſu dixit; Veníte; édite de meis pánibus : & bíbite vinum quod míſcui vobis.

℟. Unus panis. 190.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Sabbato, ſub ſola

Ant. 5. a. Vincenti dabo édere de ligno vitæ, quod eſt in paradíſo Dei mei. Allelúia. *Apoc.* 2.

Capitulum. 2. Eſdr. 9.

PAnem de cœlo dediſti eis in fame eórum : & aquam de petra eduxiſti eis ſitiéntibus; & dixiſti eis ut egrederentur & poſſidérent terram : ſuper quam levaſti manum tuam ut tráderes eis.

Hym. Pange, lingua. 183.

℣. Ædificávit Dóminus ſanctifícium ſuum in terra, ℟. Quam fundávit in ſécula. *Pſ.* 77.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Reduxérunt Philíſthiim arcam Dómini, & manſit in Cariathíarim; & requiévit omnis domus Iſrael poſt Dóminum. 1. *Reg.* 6 & 7.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM
Corporis Chriſti,
Quæ eſt II. poſt Pentecoſten.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. & Hymn. ut in die, 184.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixit Móyſes : Ite tollentes ánimal per famílias veſtras, & immoláte Phaſe. *Exod.* 12.

Ant. 1. *D.* Patres noſtri manducavérunt manna in deſerto, ſicut ſcriptum eſt : Panem de cœlo dedit eis manducáre. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Fontes amári obdulcáti ſunt eis ad bibendum, & annónam de cœlo conſecúti ſunt. *Judith.* 5.

℣. Dívites eguérunt & eſuriérunt; ℟. Inquirentes autem Dñum non minuentur omni bono. *Pſ.* 33.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 6.

FEcérunt Philíſthiim hoc modo; & tollentes duas vaccas, quæ lactábant vítulos, junxérunt ad plauſtrum: vituloſque eárum concluſérunt domi. Et poſuérunt arcam Dei ſuper plauſtrum: & capſellam quæ habébat mures áureos & ſimilitúdines anórum. Ibant autem in directum vaccæ per viam quæ ducit Béthſames: & itínere uno gradiebantur pergentes & mugientes; & non declinábant neque ad déxteram neque ad ſiniſtram: ſed & ſátrapæ Philíſthiim ſequebantur uſque ad términos Béthſames. Porrò Bethſamítæ metébant tríticum in valle; & elevantes óculos ſuos, vidérunt arcam: & gavíſi ſunt cùm vidiſſent. Et plauſtrum venit in agrum Jóſue Bethſamítæ: & ſtetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus; & concidérunt ligna plauſtri: vaccaſque impoſuérunt ſuper ea holocauſtum Dómino. Levítæ autem depoſuérunt arcã Dei; & capſellam quæ erat juxta eam, in qua erant vaſa áurea: & poſuérunt ſuper lápidem grandem.

℟. Immolábit agnũ. 185.

Lectio ij.

VIri autem Bethſamítæ obtulérunt holocauſta: & immolavérunt víctimas in die illa Dómino. Et quinque ſátrapæ Philiſthinórum vidérunt: & reverſi ſunt in Accaron in die illa. Hi ſunt autem ani áurei quos reddidérunt Philíſthiim pro delicto, Dómino: Azótus unum, Gaza unum, Aſcalon unum, Geth unum, Accaron unum; & mures áureos ſecundùm númerum úrbium Philíſthiim, quinque provinciárum: ab urbe muráta uſque ad illam quæ erat abſque muro; & uſque ad Abelmagnum, ſuper quem poſuérunt arcam Dómini: quæ erat uſque in illum diem in agro Jóſue Bethſamítis. Percuſſit autem de viris Bethſamítibus, eò quòd vidiſſent arcam Dómini: & percuſſit de pópulo ſeptuaginta viros, & quinquaginta míllia plebis. Luxitque pópulus, eò quòd Dóminus percuſſiſſet plebem plagâ magnâ. Et dixérunt viri Bethſamítæ; Quis póterit ſtare in conſpectu Dómini Dei ſancti hujus? & ad quem aſcendet à nobis? Miſeruntque núntios ad habitatóres Cariathíarim, dicentes; Reduxérunt Philíſthiim arcam Dómini: deſcéndite, & redúcite eam ad vos.

℟. Appáruit. 186.

Lectio iij. Cap. 7.

VEnérunt ergo viri Cariathíarim, & reduxé-

Digitized by Google

tunt arcam Dómini : & intulérunt eam in domum Abínadab in Gábaa ; Eleázarum autem fílium ejus ſanctificavérunt : ut cuſtodíret arcam Dómini. Et factum eſt, ex qua die manſit arca Dómini in Cariathíarim, multiplicáti ſunt dies : (erat quippe jam annus vigéſimus,) & requiévit omnis domus Iſrael poſt Dóminum. Ait autem Sámuel ad univerſam domum Iſrael, dicens. Si in toto corde veſtro revertímini ad Dóminum ; auferte deos aliénos de médio veſtrî, Báalim & Aſtaroth : & præparáte corda veſtra Dómino ; & ſervíte ei ſoli : & éruet vos de manu Philíſthiim. Abſtulérunt ergo fílii Iſrael Báalim & Aſtaroth : & ſerviérunt Dómino ſoli. Dixit autem Sámuel. Congregáte univerſum Iſrael in Maſphath : ut orem pro vobis Dóminum. Et convenérunt in Maſphath : hauſeruntque aquam, & effudérunt in conſpectu Dómini ; & jejunavérunt in die illa, atque dixérunt ibi : Peccávimus Dómino. Judicavitque Sámuel fílios Iſrael in Máſphath.

℟. Reſpexit Elías. 186.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Diſcúbuit Jeſus, & duódecim Apóſtoli cum eo ; & ait illis : Deſidério deſiderávi hoc Paſcha manducáre vobiſcum, ántequàm pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 7. c. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Ant. 4. E. Accepto cálice, grátias egit, & dixit : Accípite. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. *Luc.* 22.

℣. Edúcas panem de terra ; ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis. *Pſ.* 103.

Lectio iv.

Ex Apológia ſancti Juſtíni Mártyris, pro Chriſtiánis.

Apol. 2. ad Antoninum pium.

OFfertur ei qui frátribus præeſt, panis, & póculum aquæ & vini ; quibus ille acceptis, laudem & glóriam rerum ómnium Patri per nomen Fílii, & Spíritûs ſancti offert : & gratiárum actiónem, pro eo quòd nos donis ſuis hiſce dignátus ſit, prolíxè exéquitur. Atque ubi ille preces & gratiárum actiónem abſolvit ; pópulus omnis qui adeſt, fauſtâ approbatióne acclámat, dicens : Amen. Amen autem hebráicè ſigníficat, Fiat. Præſidens verò poſtquàm gratiárum actiónem perfécit ; & pópulus univerſus apprecatióne lætâ eam comprobávit : qui apud nos Diáconi vocantur, diſtríbuunt unicuíque præſen-

Digitized by Google

tium ; ut partícipet eum in quo grátiæ actæ ſunt, panem, vinum & aquam : & ad abſentes pérferunt.

℟. Dixit Jeſus Judæis. 187.

Lectio v.

POrrò alimentum hoc apud nos appellátur Euchariſtia : quod nulli álii participáre lícitum eſt, quàm ei qui veram eſſe doctrínam noſtram credit ; quique lavácro, propter remiſſiónem peccatórum regenerationemque dato, ablútus eſt : & qui ita vivit, ut Chriſtus trádidit. Neque enim ut uſitátum panem & uſitátum potum hæc ſúmimus : ſed quemádmodùm per Verbum Dei homo factus Jeſus Chriſtus Salvátor noſter, & carnem & ſánguinem, ſalútis noſtræ causâ, hábuit; ita étiam, eam in qua per preces Verbi ejus ab ipſo profecti grátiæ ſunt actæ, alimóniam, unde ſanguis & caro noſtra per mutatiónem aluntur : incarnáti illíus Jeſu carnem & ſánguinem eſſe docti ſumus. Apóſtoli enim in Commentáriis à ſe ſcriptis, quæ Evangélia vocantur ; ita tradidérunt præcepiſſe ſibi Jeſum : eum, accepto pane, cùm grátias egiſſet, dixiſſe ; Hoc fácite in memóriam meî : hoc eſt corpus meum ; & póculo ſimíliter accepto, cùm grátias egiſſet, dixiſſe : Hic eſt ſanguis meus.

℟. Cœnántibus. 188.

Lectio vj.

IN ómnibus quas offérimus oblatiónibus, benedicendo laudámus factórem ómnium : per Fílium ejus Jeſum Chriſtum & Spíritum ſanctum. Et die qui dícitur Solis, ómnium qui vel in óppidis vel in agris manent ; in eumdem locum conventus fit : & commentária Apoſtolórum, aut ſcripta Prophetárum, quámdiù fert hora, leguntur. Deinde, lectóre quieſcente, Præſidens oratiónem, quâ pópulum inſtruit & ad imitatiónem tam pulchrárum rerum exhortátur, habet. Tum conſúrgimus omnes, & preces fúndimus ; &, ut ánteà díximus, précibus peractis, panis offertur, & vinum & aqua : & Præpóſitus ítidem quantùm pro viríli ſua poteſt, preces & gratiárum actiónes profundit ; populuſque acclámat, dicens : Amen. Et diſtribútio communicatióque fit eórum in quibus grátiæ ſunt actæ, cuíque præſenti : abſéntibus autem per Diáconos míttitur. Quibus cópiæ ſúppetunt, ii, pro arbítrio quiſque ſuo, contríbuunt : & quod ita collígitur, apud Præpóſitum depónitur ; illeque inde opi-

Digitized by Google

tulátur pupillis, víduis, vinctis, & ádvenis: & ipſe ómnium indigéntium curátor eſt. Solis autem die conventum ágimus; quòd is primus dies ſit in quo Deus, ténebras & matériam cùm vertiſſet, mundum effécit: & Jeſus Chriſtus Salvátor noſter eo ipſo die à mórtuis reſurrexit.

℟. Accípiens Jeſus. 188.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *g.* Habémus altáre, de quo édere non habent poteſtátem qui tabernáculo deſérviunt. *Hebr.* 13.

Ant. 3. c. Vidéte ne fortè ſit in áliquo veſtrûm cor malum; partícipes enim Chriſti effecti ſumus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. *G.* Quanta putátis meréri ſupplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & ſánguinem teſtamenti pollútum dúxerit? *Hebr.* 10.

℣. Emitte lucem tuam & veritátem tuam, ℟. Et introíbo ad altáre Dei. *Pſ.* 42.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 24.

IN illo témpore: Dixit Jeſus cuídam de ſimul diſcumbéntibus cum ipſo in domo príncipis Phariſæórum. Homo quidam fecit cœnam magnam: & vocávit multos. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 36. *in Evang.*

HOc diſtáre, fratres chariſſimi, inter delícias córporis & cordis ſolet; quòd corporáles delíciæ, cùm non habentur: grave in ſe deſidérium accendunt; cùm verò hábitæ eduntur: comedentem prótinùs in faſtídium per ſatietátem vertunt. At contrà, ſpiritáles delíciæ, cùm non habentur, in faſtídio ſunt: cùm verò habentur, in deſidério; tantòque à comedente ámpliùs eſuriuntur: quantò & ab eſuriente ámpliùs comeduntur. In illis appetítus placet: experiéntia díſplicet; in iſtis appetítus vilis eſt: & experiéntia magis placet. In illis appetítus ſaturitátem: ſatúritas faſtídium génerat; in iſtis autem appetítus ſaturitátem: ſatúritas appetítum parit. Augent enim ſpiritáles delíciæ deſidérium in mente, dum ſátiant; quia quantò magis eárum ſapor percípitur: eò ámpliùs cognóſcitur quod avídiùs amétur; & idcircò non hábitæ amári non poſſunt: quia eárum ſapor ignorátur. Quis enim amáre váleat quod ignórat? Proinde Pſalmiſta nos ádmonet, dicens: Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus.

℟. Homo quidam fecit

Digitized by Google

cœnam magnam, & miſit ſervum ſuum horâ cœnæ dícere invitátis ut venírent; * Quia paráta ſunt ómnia. ℣. Veníte, comédite panem meum, & bíbite vinum quod míſcui vobis: * Quia paráta. *Luc.* 14. *Prov.* 9.

Lectio viij.

HAs autem homo delícias tunc amíſit; cùm in paradíſo peccávit: extrà éxiit, cùm os à cibo æternæ dulcédinis clauſit. Unde nos quoque nati in hujus peregrinatiónis ærúmna, huc faſtidióſi jam vénimus: nec ſcimus quid deſideráre debeámus; tantòque ſe ámpliùs faſtídii noſtri morbus exággerat: quantò ſe magìs ab eſu illíus dulcédinis ánimus elongat; & eò jam internas delícias non áppetit: quò eas comédere diù longèque deſuévit.

℟. Cœpérunt ſimul omnes excuſáre. * Primus dixit: Villam emi, & neceſſe hábeo vidére illam. Alter dixit: Juga boum èmi, & eo probáre illa. ℣. Non audiérunt, ſed abiérunt in voluntátibus & in pravitáte cordis ſui mali; factíque ſunt retrorsùm. * Primus. *Luc.* 14. *Jerem.* 7.

Lectio ix.

FAſtídio ergo noſtro tabéſcimus: & longâ inédiæ peſte fatigámur. Et quia guſtáre intùs nólumus parátam dulcédinem: amámus foris míſeri famem noſtram. Sed ſuperna nos píetas nec deſerentes ſe déſerit. Contemptas enim illas delícias ad memóriæ noſtræ óculos révocat, eaſque nobis propónit; in promiſſióne torpórem éxcutit: atque ut faſtídium noſtrum repéllere debeámus invítat. Ait namque; Homo quidam fecit cœnam magnam: & vocávit multos. Quis eſt iſte homo, niſi ille de quo per Prophétam dícitur; Et homo eſt, & quis cognóvit eum? Qui fecit cœnam magnam: quia ſatietátem nobis dulcédinis internæ præparávit.

℟. Irátus paterfamílias, dixit ſervo ſuo: Exi citò in platéas & vicos civitátis; * Et páuperes, ac débiles, & cæcos, & claudos intróduc huc. ℣. Si quis eſt párvulus, véniat ad me; * Et páuperes. Glória Patri. * Et páuperes. *Luc.* 14. *Prov.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi, Antiph. & Canticum, ut in die, 190. *& ſeq.*

Capitulum. 1. Cor. 11.

QUicumque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indignè; reus erit córporis & ſánguinis Dómini: Probet autem ſeipſum homo; & ſic de pane illo edat: & de cálice bibat.

Digitized by Google

Hymnus, Verbum. 191.

℣. Edent páuperes, & ſaturabuntur : ℟. Vivent corda eórum in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 21.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Dómine, factum eſt ut imperaſti ; & adhuc locus eſt. Et ait dóminus ſervo : Exi in vias & ſepes, & compelle intráre, ut impleátur domus mea. *Luc* 14.

Oratio.

DEus, qui Eccléſiam tuam pretióſo córpore & ſánguine tuo mirabíliter réficis : infunde in eam Spíritum vivificantem ; ut cœleſtis participatióne myſtérii, de te vivens in terris : tecum vívere mereátur in cœlis. Qui vivis.... in unitáte ejuſdem Spíritûs, &c.

AD HORAS, omnia ut in die, excepto Canone, qui habetur ad calcem.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Dominica, ſub Antiph. de Feſto, 193.

Capitulum. Apoc. 22.

BEáti qui lavant ſtolas ſuas in ſánguine Agni : ut ſit poteſtas eórum in ligno vitæ, & per portas intrent in civitátem ; Foris canes, & venéfici, & impudíci, & homicídæ, & idólis ſervientes : & omnis qui amat, & facit mendácium.

Hymnus, Pange, lingua. 183.

℣. Péreant peccatóres à fácie Dei, ℟. Et juſti epulentur & exultent. *Pſ.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Dico vobis quòd nemo virórum illórum qui vocáti ſunt, guſtábit cœnam meã. *Luc.* 14.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Omnia, ut in die.

FERIA SECUNDA.

Tres Antiph. è I. Noct. Dominicæ præced.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 8.

FActum eſt, cùm ſenuiſſet Sámuel : póſuit fílios ſuos júdices Iſrael. Fuitque nomen fílii ejus primogéniti, Joel ; & nomen ſecundi, Abía : júdicum in Berſabée. Et non ambulavérunt fílii illíus in viis ejus ; ſed declinavérunt poſt avarítiam, acceperuntque múnera : & pervertérunt judícium. [*] Congregáti ergo univerſi majóres natu Iſrael, venérunt ad Samuélem in Rámatha ; dixeruntque ei : Ecce tu ſenuiſti, & fílii tui non ámbulant in viis tuis ; conſtítue nobis regem, ut júdicet nos : ſicut & univerſæ habent natiónes. Diſplícuit ſermo in óculis Samuélis, eò quòd dixiſſent : Da nobis regem, ut júdicet nos. [**] Et orávit Sámuel ad Dóminum. Dixit autem Dóminus ad Samuélem : Audi vocem pópuli in ómnibus quæ loquuntur tibi ; non

Digitized by Google

enim te abjecérunt, ſed me: ne regnem ſuper eos. Juxta ómnia ópera ſua quæ fecérunt à die quâ eduxi eos de Ægypto uſque ad diem hanc; ſicut dereliquérunt me, & ſerviérunt diis aliénis: ſic fáciunt étiam tibi. Nunc ergo vocem eórum audi: verúmtamen conteſtáre eos, & prædic eis jus regis qui regnatúrus eſt ſuper eos. Dixit ítaque Sámuel ómnia verba Dómini ad pópulum: qui petíerat à ſe regem.

℟. Immolábit. 185.

Sermo ſancti Hierónymi Presbyteri.

Ep. 150. *quæ eſt ad Hedibiam.*

DIco vobis; Non bibam ámodò de hoc genímine vitis: uſque in diem illum quo bibam illud novum vobiſcum in regno Patris mei. Ex hoc loco quidam mille annórum fábulam ſtruunt; in quibus Chriſtum regnatúrum corporáliter eſſe contendunt: & bibitúrum vinum quod ex illo témpore uſque ad conſummatiónem mundi non bíberit. Nos autem audiámus panem, quem frégit Dóminus: deditque diſcípulis ſuis, eſſe corpus Dómini ſalvatóris, ipſo dicente ad eos; Accípite & comédite: hoc eſt corpus meum; & cálicem illum eſſe, de quo íterùm locútus eſt: Bíbite ex hoc omnes; hic eſt enim ſanguis meus novi teſtamenti: qui pro multis effundétur. Iſte eſt calix de quo in Prophéta légimus: Cálicem ſalutáris accípiam. Et álibi; Calix tuus inébrians quàm præclárus eſt! Si ergo panis qui de cœlo deſcendit, corpus eſt Dómini; & vinum quod diſcípulis dedit, ſanguis illíus eſt novi teſtamenti, qui pro multis effúſus eſt in remiſſiónem peccatórum: Judáicas fábulas repellámus. Non enim eſt regnum Dei cibus & potus: ſed juſtítia, & gáudium, & pax in Spíritu ſancto. Nec Móyſes dedit nobis panem verum; ſed Dóminus Jeſus, ipſe convíva & convívium: ipſe cómedens & qui coméditur.

℟. Appáruit. 186.

Lectio iij.

ILlíus bíbimus ſánguinem, & ſine ipſo potáre non póſſumus; & quotídie in ſacrifíciis ejus de genímine vitis veræ rubéntia muſta calcámus: & novum ex his vinum bíbimus de regno Patris; nequáquam in vetuſtáte litteræ, ſed in novitáte ſpíritûs: cantantes cánticum novum, quod nemo poteſt cantáre niſi in regno Eccléſiæ, quod regnum Patris eſt. Hunc panem & Jacob Patriarcha

Digitized by Google

comédere cupiébat, dicens; Si fúerit Dóminus Deus mecum, & déderit mihi panem ad veſcendum: & veſtimentum ad operiendum. Quotquot enim in Chriſto baptizámur, Chriſtum indúimus: & panem comédimus Angelórum, & Dóminum audímus prædicantem; Meus cibus eſt ut fáciam voluntátem ejus qui miſit me Patris: ut ímpleam opus ejus. Faciámus ígitur voluntátem ejus qui miſit nos Patris; & impleámus opus ejus: & Chriſtus nobiſcum bibet in regno Eccléſiæ ſánguinem ſuum.

℟. Reſpexit. 186.

FERIA TERTIA.

Tres Antiph. è II. Nocturn. Dominicæ præced.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 9.

ERat vir de Bénjamin nómine Cis: fílius Abiel, fílii Seror, fílii Béchorath, fílii Aphia, fílii viri Jémini, fortis róbore. Et erat ei fílius vocábulo Saül, electus & bonus: & non erat vir de fíliis Iſrael mélior illo. Ab húmero & ſurſùm eminébat ſuper omnem pópulum. [*] Períerant autem áſinæ Cis patris Saül. Et dixit Cis ad Saül fílium ſuum; Tolle tecum unum de púeris: & conſurgens vade, & quære áſinas. Qui cùm tranſiſſent per montem Ephraim, & per terram Sáliſa, & non inveniſſent; tranſiérunt étiam per terram Salim, & non erant: ſed & per terram Jémini, & mínimè reperérunt. [**] Cùm autem veniſſent in terram Suph: dixit Saül ad púerum qui erat cum eo; Veni, & revertámur, ne fortè dimíſerit pater meus áſinas: & ſollícitus ſit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir Dei eſt in civitáte hac, vir nóbilis; omne quod lóquitur: ſine ambiguitáte venit. Nunc ergo eámus illuc, ſi fortè indicet nobis de via noſtra: propter quam vénimus.

℟. Dixit Jeſus. 187.

Lectio ij.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Hom. 82. aliàs 83. in Matth.

CUíque fidéli per hoc myſtérium Chriſtus ſe conjungit; & quos génuit, per ſe nutrit, & neque álii tradit: hocque tibi modo probat ſe carnem accepiſſe tuam. Ne ítaque ſegnes ſimus tantâ dignáti caritáte & tanto honóre. Non vidétis quanto ímpetu infantes lábia ſua mamillæ admóveant? Cum eódem ſtúdio nos ad hanc accedámus menſam, & ad mamillam ſpirituális póculi; imò verò majóre cum ſtúdio ut la-

ctentes púeri grátiam Spíritûs attrahámus ⁝ unuſque nobis ſit dolor, ſi hoc ſpirituáli alimento privémur. Non ſunt humánæ virtútis hæc ópera. Is qui tunc in illa cœna hæc confécit ⁝ & nunc étiam operátur. Nos miniſtrórum habémus órdinem; qui verò illa ſanctíficat & tranſmútat ⁝ ipſe eſt. Nullus ergo Judas adſit, nullus avárus; ſi quis diſcípulus non eſt, recédat ⁝ non récipit hæc menſa eos qui tales non ſunt. Cum diſcípulis, inquit, meis fácio Paſcha. Nemo inhumánus accédat; nemo crudélis & immiſéricors ⁝ nemo impúrus. Hæc vobis qui communicátis dico ⁝ necnon vobis qui miniſtrátis. Nam neceſſe eſt vos álloqui ⁝ ut cum multa diligéntia hæc dona diſtribuátis. Non parvum vobis ſupplícium deputátum eſt ⁝ ſi quem ímprobum vobis notum ad hujus menſæ participatiónem admittátis. Sanguis ejus exquirétur de mánibus veſtris. Quamvis dux quíſpiam ſit, quamvis præfectus; ſive is ipſe qui diadémate redímitur, ſi indignè accédat, cóhibe ⁝ majórem tu quàm ille poteſtátem habes. Hæc veſtra dígnitas eſt, hæc ſecúritas, hæc coróna ⁝ non ut albâ ſplendentéque túnicâ indúti circumeátis.

℞. Cœnántibus. 188.

Lectio iij.

Homil. 46. aliàs 45. in Joan.

INitiáti dictis obſequantur ⁝ ut non ſolùm per dilectiónem, ſed étiam reipsâ, cum illa carne commiſceámur; id quod efficitur per cibum quem ille dedit ⁝ volens nobis oſténdere quanto erga nos férveat amóre. Proptéreà ſe nobis commíſcuit ⁝ & in unum corpus totum conſtítuit; ut unum ſimus, quaſi corpus junctum cápiti ⁝ nam ardentis amóris hoc eſt indícium. Hoc ſubíndicans Job, de ſervis ſuis dicébat, à quibus ſic amabátur; ut ejus cárnibus admiſcéri perptárent ⁝ ut enim ardentem amórem oſténderent, dicébant; Quis det nobis de cárnibus ſuis, ut ſaturémur? Ab illa ergo menſa recedámus tanquam leónes ignem ſpirantes ⁝ diábolo terríbiles; cogitantes quod ſit caput noſtrum ⁝ & quantam nobis dilectiónem exhibúerit. Attendámus ígitur nobis ipſis, dilecti, cùm tantis fruámur bonis ⁝ & cùm turpe quídpiam loqui ſubit ánimum; vel quando irâ, vel pravo quópiam affectu nos córripi cérnimus ⁝ nobiſcum reputémus quibus dignáti ſimus benefíciis, quem Spíritum accepérimus. Hæc cogitátio noſtros temperábit affectus. Quouſque enim re-

Digitized by Google

bus præſéntibus hærébimus? quouſque non excitábimur? quouſque nullam ſalútis noſtræ curam habébimus? Cogitémus quibuſnam nos Deus dignátus ſit; grátias agámus, glóriam referámus, non modò per fidem, ſed étiam per ópera: ut futúra conſequámur bona, grátiâ & benignitáte Dómini noſtri Jeſu Chriſti; quicum Patri glória, unà cum ſancto Spíritu, nunc & ſemper, & in ſécula ſeculórum: Amen.

℟. Accípiens. 188.

FERIA QUARTA.

Tres Antiph. è III. Noct. Dominicæ precedentis.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 9.

CUm aſcénderent clivum civitátis; invenérunt puellas egredientes ad hauriendam aquam: & dixérunt eis. Num hìc eſt Videns? Quæ reſpondentes: dixérunt illis. Hic eſt: ecce ante te, feſtína nunc; hódiè enim venit in civitátem: quia ſacrifícium eſt hódiè pópuli in excelſo. [*] Ingredientes urbem: ſtatim inveniétis eum ántequàm aſcendat excelſum ad veſcendum. Neque enim comeſtúrus eſt pópulus, donec ille véniat; quia ipſe benedícit hóſtiæ: & deinceps cómedunt qui vocáti ſunt. Nunc ergo conſcéndite: quia hódiè reperiétis eum. [**] Et aſcendérunt in civitátem. Cùmque illi ambulárent in médio urbis: appáruit Sámuel egrédiens óbviàm eis, ut aſcénderet in excelſum. Dóminus autem reveláverat aurículam Samuélis ante unam diem quàm veníret Saül dicens. Hâc ipsâ horâ quæ nunc eſt, cras mittam virum ad te de terra Bénjamin; & unges eum ducem ſuper pópulum meum Iſrael: & ſalvábit pópulum meum de manu Philiſthinórum; quia reſpexi pópulum meum: venit enim clamor eórum ad me. Cùmque aſpexiſſet Sámuel Saúlem, Dóminus dixit ei; Ecce vir quem díxeram tibi: iſte dominábitur pópulo meo.

℟. Caro mea. 189.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Ambróſii Epíſcopi, de Myſtériis.

Cap. 9.

FOrtè dicas: Aliud vídeo; quómodò tu mihi áſſeris quòd Chriſti corpus accípiam? Probémus non hoc eſſe quod natúra formávit; ſed quod benedíctio conſecrávit, majoremque vim eſſe benedictiónis quàm natúræ: quia benedictióne étiam natúra ipſa mutátur. Virgam tenébat Móyſes; projécit eam: & facta eſt ſerpens. Rurſùs prehendit caudam ſerpen-

tis ⁝ & in virgæ natúram revertit. Vides ígitur prophéticâ grátiâ bis mutátam eſſe natúram & ſerpentis & virgæ? Sub Eliſæo prophéta; uni ex fíliis Prophetárum excuſſum eſt ferrum de ſecúri ⁝ & ſtatim merſum eſt. Rogávit Eliſæum, qui amíſerat ferrum. Miſit Eliſæus lignum in aquam ⁝ & ferrum natávit. Utique & hoc præter natúram factum cognóvimus ⁝ grávior eſt enim ferri ſpécies, quàm aquárum liquor. Advértimus ígitur majóris eſſe virtútis grátiam, quàm natúram ⁝ & adhuc tamen prophéticæ benedictiónis numerámus grátiam. Quòd ſi tantùm váluit humána benedíctio, ut natúram convérteret; quid dícimus de ipſa conſecratióne divína, ubi verba ipſa Dómini ſalvatóris operantur? Nam ſacramentum illud quod áccipis ⁝ Chriſti ſermóne confícitur.

℟. Sicut miſit me. 190.

Lectio iij.

DE totíus mundi opéribus legiſti; Quia ipſe dixit, & facta ſunt ⁝ ipſe mandávit, & creáta ſunt. Sermo ergo Chriſti qui pótuit ex níhilo fácere quod non erat; non poteſt ea quæ ſunt, in id mutáre quod non erant? Non enim minus eſt novas rebus dare ⁝ quàm mutáre natúras. Sed quid argumentis útimur? Suis utámur exemplis ⁝ incarnationiſque exemplo aſtruámus myſtérii veritátem. Numquid natúræ uſus præceſſit; cùm Jeſus Dóminus ex María naſcerétur? Liquet ígitur quòd præter natúræ órdinem virgo generávit ⁝ & hoc quod confícimus corpus, ex Vírgine eſt. Quid hîc quæris natúræ órdinem in Chriſti córpore; cùm præter natúram ſit ipſe Dóminus Jeſus partus ex Vírgine? Vera útique caro Chriſti, quæ crucifixa eſt, quæ ſepulta eſt ⁝ verè ergo carnis illíus ſacramentum eſt. Ipſe clamat Dóminus Jeſus ⁝ Hoc eſt corpus meum. Ante benedictiónem verbórum cœléſtium ália ſpécies nominátur ⁝ poſt conſecratiónẽ corpus Chriſti ſignificátur. Ipſe dicit ſánguinem ſuum. Ante conſecratiónem áliud dícitur ⁝ poſt conſecratiónem ſanguis nuncupátur. Et tu dicis, Amen ⁝ hoc eſt, Verum eſt. Quod os lóquitur, mens interna fateátur ⁝ quod ſermo ſonat, affectus ſéntiat.

℟. Unus panis. 190.

FERIA QUINTA,
OCTAVA FESTI CORPORIS CHRISTI.

Duplex - minus.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN VESPERIS, omnia ut in I. Veſperis Feſti, 183.
Oratio, ut infrà ad Laudes. 213.

AD COMPLETORIUM.
ut ſuprà, 184.

AD OFFICIUM NOCT.
Invitat. & Hymnus, ut in die.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixit Móyſes: Ite tollentes ánimal per famílias veſtras, & immoláte Phaſe. *Exod.* 12.

Ant. 1. *D.* Patres noſtri manducavérunt manna in deſerto, ſicut ſcriptum eſt: Panem de cœlo dedit eis manducáre. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Fontes amári obdulcáti ſunt eis ad bibendum, & annónam de cœlo conſecúti ſunt. *Judith.* 5.

℣. Dívites eguérunt & eſuriérunt; ℞. Inquirentes autem Dñum non minuentur omni bono. *Pſ.* 33.

Lectio j.

De libro primo Regum.
Cap. 9.

ACceſſit Saül ad Samuélem in médio portæ, & ait; Indica, oro, mihi, ubi eſt domus Videntis? Et reſpondit Sámuel Saúli, dicens: Ego ſum Videns. Aſcende ante me in excelſum, ut comedátis mecum hódiè, & dimittam te manè: & ómnia quæ ſunt in corde tuo, indicábo tibi; & de áſinis quas nudiuſtértiùs perdidiſti, ne ſollícitus ſis: quia inventæ ſunt. Et cujus erunt óptima quæque Iſrael? Nonne tibi, & omni dómui patris tui? Reſpondens autem Saül, ait. Numquid non filius Jémini ego ſum, de mínima tribu Iſrael; & cognátio mea noviſſima inter omnes famílias de tribu Bénjamin? Quare ergo locútus es mihi ſermónem iſtum? Aſſúmens ítaque Sámuel Saúlem & púerum ejus; introduxit eos in triclínium: & dedit eis locum in cápite eórum qui fúerant invitáti.

℞. Immolábit agnū. 185.

Lectio ij. Cap. 9. *&* 10.

ET comédit Saül cum Samuéle in die illa. Et deſcendérunt de excelſo in óppidum; & locútus eſt cum Saúle in ſolário: ſtravitque Saül in ſolário, & dormívit. Cùmque manè ſurrexiſſent, & jam elucéſceret; vocávit Sámuel Saúlem in ſolário, dicens: Surge, & dimittam te. Et ſurrexit Saül; egreſſíque ſunt ambo: ipſe vidélicet, & Sámuel. Cùmque deſcénderent in extréma parte civitátis: Sámuel dixit ad Saül; Dic púero ut antecédat nos, & tránſeat: tu autem ſubſiſte paulíſper; ut índicem tibi verbum Dómini. Tulit autem Sámuel lentículam ólei, & effúdit ſuper caput ejus; & deoſculátus eſt eum: & ait. Ecce unxit te Dóminus ſu-

Digitized by Google

per hereditátem ſuam in príncipem: & liberábis pópulum ſuum de manibus inimicórum ejus, qui in circúitu ejus ſunt.

℟. Apparuit. 186.

Lectio iij.

ET convocávit Sámuel pópulum ad Dóminum in Maſphath; & ait ad fílios Iſrael: Hæc dicit Dominus Deus Iſrael. Ego eduxi Iſrael de Ægypto; & érui vos de manu Ægyptiórum: & de manu ómnium regum qui affligébant vos. Vos autem hódiè projeciſtis Deum veſtrum, qui ſolus ſalvavit vos de univerſis malis & tribulatiónibus veſtris: & dixiſtis; Nequáquam: ſed regem conſtitue ſuper nos. Nunc ergo ſtate coram Domino per tribus veſtras, & per famílias. Et applícuit Sámuel omnes tribus Iſrael: & cécidit ſors tribûs Bénjamin. Et applícuit tribum Bénjamin & cognatiónes ejus; & cécidit cognátio Metri: & pervénit uſque ad Saül fílium Cis. Quæſiérunt ergo eum: & non eſt inventus. Et conſuluérunt poſt hæc Dóminum, utrumnam ventúrus eſſet illuc. Reſponditque Dóminus: Ecce abſcónditus eſt domi. Cucurrérunt ítaque, & tulérunt eum inde; ſtetitque in médio pópuli: & áltior fuit univerſo pópulo ab húmero & ſurſùm. Et ait Sámuel ad omnem pópulum; Certè vidétis quem elégit Dóminus: quóniam non ſit ſímilis illi in omni pópulo. Et clamávit omnis pópulus & ait: Vivat Rex.

℟. Reſpexit Elias. 186.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Diſcúbuit Jeſus, & duódecim Apóſtoli cum eo; & ait illis: Deſidério deſiderávi hoc Paſcha manducáre vobiſcum, ántequàm pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 7. c. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Ant. 4. E. Accepto cálice, grátias egit, & dixit: Accípite. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. *Luc.* 22.

℣. Edúcas panem de terra; ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis. *Pſ.* 103.

Lectio iv.

Sermo ſancti Cyrilli Jeroſolymitáni.

Catecheſ. myſtag. 4.

HÆc ſola beáti Pauli inſtitútio abundè ſufficiens eſt, ut certam vobis de divínis myſtériis fidem fáciat: quibus digni hábiti, concorpórei & conſangues Chriſti facti eſtis. Ille enim modò clamábat quòd in ea nocte quâ tradébatur Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, ſumpto pane, & grátiis

actis, fregit & dedit ſuis diſcípulis, dicens; Accípite, manducáte: hoc eſt corpus meum. Et ſumpto cálice, ac grátiis actis, dixit; Accípite, bíbite: hic eſt ſanguis meus. Cùm ígitur ipſe pronuntiáverit, & díxerit de pane, Hoc corpus eſt meum; quis audébit deinceps ambígere? Et cùm ipſe aſſeveráverit, & díxerit: Hic meus eſt ſanguis; quis unquam dubitáverit, áiens non eſſe ejus ſánguinem?

℞. Dixit Jeſus Judæis. 187.

Lectio v.

AQuam olim in vinum, quod ſánguini affíne eſt, in Cana Galilææ tranſmutávit: & eum parum dignum exiſtimábimus cui credámus; cùm vinum in ſánguinem tranſmutávit? Ad núptias corporáles vocátus, ſtupendum hoc miráculum effécit; & non eum multò magis filiis thálami nuptiális corpus ſuum & ſánguinem fruenda donaſſe confitébimur? Quare cum omni perſuaſióne tanquam corpus & ſánguinem Chriſti illa ſumámus. Nam in figúra panis datur tibi corpus; & in figúra vini datur tibi ſanguis: ut cùm ſúmpſeris corpus & ſánguinem Chriſti, concorpóreus & conſanguis ipſi efficiáris. Sic étenim Chriſtíferi efficimur; diſtribúto in membra noſtra córpore ejus & ſánguine: ſic, juxta beátum Petrum, divínæ ſimus conſortes natúræ.

℞. Cœnántibus. 188.

Lectio vj.

OLim Chriſtus cum Judæis diſſerens, aiébat; Niſi manducavéritis meam carnem, & biberitis meum ſánguinem: non habébitis vitam in vobis ipſis. Cùm autem illi ea quæ dicebantur, non ſpirituáliter accepiſſent: offenſi abiérunt retrò, exiſtimantes quòd eos ad manducandas carnes hortarétur. Erant & in antíquo fœdere panes propoſitiónis; verùm illi cùm ad vetus teſtamentum attinérent: finem accepérunt. In novo verò teſtamento panis eſt cœleſtis & póculum ſalutáris: ánimam & corpus ſanctificántia. Quemádmodùm enim panis córpori convéniens eſt: ita & Verbum ánimæ conſentáneum. Quamobrem ne tanquam nudis & commúnibus eleméntis, pani & vino Euchariſticis attende; ſunt enim corpus & ſanguis Chriſti, ſecundùm Dómini aſſeveratiónem: nam etiamſi illud tibi ſúggerat ſenſus, fides tamen te certum & firmum efficiat. Ne júdices rem ex guſtu; ſed ex fide, citra ullam dubitatiónem: certus eſto te

Digitized by Google

córporis & ſánguinis Chriſti dono dignátum fuiſſe.

℟. Accípiens. 188.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *g.* Habémus altáre, de quo édere non habent poteſtátem qui tabernáculo deſérviunt. *Hebr.* 13.

Ant. 3. c. Vidéte ne fortè ſit in áliquo veſtrûm cor malũ; partícipes enim Chriſti effecti ſumus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. *G.* Quanta putátis meréri ſupplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & ſánguinem teſtamenti, pollútum dúxerit? *Hebr.* 10.

℣. Emitte lucem tuam & veritátem tuam, ℟. Et introíbo ad altáre Dei. *Pſ.* 42.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Joannem.

Cap. 6.

IN illo témpore: Dixit Jeſus turbis Judæórum. Qui mandúcat me: & ipſe vivet propter me. Hic eſt panis qui de cœlo deſcendit. Et réliqua.

Homília ſancti Cyrilli Alexandríni.

Adversùs Neſtor. Lib. 4.

QUi mandúcat me, inquit, & ille vivet. Manducámus autem nos, non quòd ipſam divinitátem conſumámus, ápage ab iſta impietáte; ſed illam própriam Verbi carnem jam vivíficam effectam: quia ejus facta eſt qui propter Patrem vivit. Et certè non dícimus extrínſecâ participatióne & adventítiâ vivificári Verbum à Patre; ſed vitam pótiùs per natúram eſſe affirmámus: génitus eſt enim de Patre tanquã de vita. Quemádmodùm verò vivíficum eſt illud ipſíus Verbi corpus quod ſibi próprium fecit per veram uniónem; quæ & intelligéntiam & ſermónem ſúperat: ſic nos quoque, qui illíus ſanctæ carnis & ſánguinis ejus participatióne frúimur, omnínò vivificámur; cùm in nobis máneat Verbum, non ſolùm divíno modo per ſanctum Spíritum: verùm étiam humáno per ſanctam illam carnem pretioſumque ejus ſánguinem.

℟. Caro mea. 189.

Lectio viij.

HÆc quæ dixi, vera eſſe beátus Paulus ſuo ſuffrágio confirmat: ſic ſcribens ad eos qui Corinthi in Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum credíderant; Tanquam prudéntibus dico, judicáte vos quod dico: Calix benedictiónis cui benedícimus; nonne communicátio ſánguinis Chriſti eſt? Panis quem frángimus; nonne communicátio córporis Chriſti eſt? quóniam unus panis & unum corpus multi ſumus: omnes enim de uno pane participámus.

Digitized by Google

Partícipes namque ſancti Spíritûs effecti; & ipſi ómnium Salvatóri Chriſto: & inter nos unímur. Concorporáles étiam hoc modo ſumus; quóniam unus panis, unum corpus multi ſumus: omnes enim de uno pane participámus. Cólligat namque nos ad unitátem corpus Chriſti quod eſt in nobis: neque eſt ullo modo divíſum.

℟. Sicut miſit me. 190.

Lectio ix.

AC divínum quidem hoc eſſe myſtérium, participationemque ejus vivíficam: & incruentæ hujus hóſtiæ vim longè illo legáli cultu præſtantiórem, perfácile eſt vidére; vel ab eo ipſo, quòd illa priſcis homínibus ſancíta per Moſen, Umbra dicuntur: Chriſtus verò ejuſque ómnia, Véritas appellantur. Ad eamque rem confirmandam nobis erit adjumento beátus Paulus, qui ſic ſcripſit: Irritam quis fáciens legem Moſi, ſine ulla miſeratióne duóbus vel tribus téſtibus móritur; quantò magìs putátis deterióra meréri ſupplícia, qui Fílium Dei conculcáverit: & ſánguinem Teſtamenti pollútum dúxerit, in quo ſanctificátus eſt; & Spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Quantò ígitur res noſtræ ſunt excellentióres: quibus ipſa Véritas, id eſt Chriſtus, illuxit; ſanctamque ſuam carnem ad participandum appóſuit!

℟. Unus panis. 190.

AD LAUDES, ad HORAS, ad VESPERAS, & ad COMPLETORIUM, Pſalmi de Feria. Cetera, ut in die, præter Orationem.

Oratio.

DEus, qui magno miſericórdiæ tuæ múnere, docuiſti nos redemptiónis noſtræ ſacrifícium celebráre; ſicut óbtulit Pontifex noſter Jeſus Chriſtus in terris: da nobis, quæſumus; ut ſanctificáti per oblatiónem córporis & ſánguinis ejus: cum ipſo mereámur in ſempiternum conſummári. Qui tecum vivit.

AD PRIMAM, *Canon proprius ad calcem.*

FERIA SEXTA

Hebd. II. poſt Pentecoſten.

Officium, ut in Pſalterio.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 12.

DIxit Sámuel ad univerſum Iſrael. Ecce audívi vocem veſtram juxta ómnia quæ locúti eſtis ad me: & conſtítui ſuper vos regem. Et nunc rex gráditur ante vos: ego autem ſénui, & incánui; porrò fílii mei vobiſcum ſunt: ítaque converſátus coram vobis ab adoleſcéntia mea

Digitized by Google

uſque ad hanc diem, ecce præſtò ſum. Loquímini de me coram Dómino, & coram Chriſto ejus, utrùm bovem cujuſquam túlerim, aut áſinum: ſi quémpiam calumniátus ſum; ſi oppreſſi áliquem; ſi de manu cujuſquam munus accépi: & contemnam illud hódiè, reſtituamque vobis. Et dixérunt; Non es calumniátus nos, neque oppreſſiſti: neque tuliſti de manu alicújus quíppiam. Dixitque ad eos; Teſtis eſt Dóminus adverſùm vos, & teſtis Chriſtus ejus in die hac: quia non invenéritis in manu mea quíppiam. Et dixérunt: Teſtis.

℟. Dilectus. *infrà*, 217.

Lectio ij.

ET ait Sámuel ad pópulum. Dóminus, qui fecit Móyſen & Aaron: & eduxit patres noſtros de terra Ægypti. Nunc ergo ſtate; ut judício contendam adverſùm vos coram Dómino, de ómnibus miſericórdiis Dómini, quas fecit vobiſcum & cum pátribus veſtris: quómodò Jacob ingreſſus eſt in Ægyptum; & clamavérunt patres veſtri ad Dóminum: & miſit Dóminus Móyſen & Aaron; & eduxit patres veſtros de Ægypto: & collocávit eos in loco hoc. Qui oblíti ſunt Dómini Dei ſui, & trádidit eos in manus Síſaræ magiſtri milítiæ Haſor: & in manu Philiſthinórum; & in manu regis Moab: & pugnavérunt adverſùm eos. Póſteà autem clamavérunt ad Dóminum, & dixérunt. Peccávimus; quia derelíquimus Dñum: & ſervívimus Báalim & Aſtaroth; nunc ergo érue nos de manu inimicórum noſtrórum: & ſerviémus tibi. Et miſit Dóminus Jeróbaal, & Badan, & Jephte, & Sámuel; & éruit vos de manu inimicórum veſtrórum per circúitum: & habitaſtis confidenter. Videntes autem quòd Naas rex filiórum Ammon veniſſet adverſùm vos, dixiſtis mihi; Nequáquam, ſed rex imperábit nobis: cùm Dóminus Deus veſter regnáret in vobis. Nunc ergo præſtò eſt rex veſter, quem elegiſtis & petiſtis.

℟. Dixit Sámuel. *infrà*, 217.

Lectio iij.

ET clamávit Sámuel ad Dóminum: & dedit Dóminus voces & plúvias in illa die. Et tímuit omnis pópulus nimis Dñum & Samuélem: & dixit univerſus pópulus ad Samuélem. Ora pro ſervis tuis ad Dóminum Deum tuum: ut non moriámur; addídimus enim univerſis peccátis noſtris malum: ut peterémus nobis regem. Dixit autem

Sámuel ad pópulum. Nolíte timére: vos feciſtis univerſum malum hoc; verúmtamen nolíte recédere à tergo Dñi: ſed ſervíte Dómino in omni corde veſtro. Et nolíte declináre poſt vana, quæ non próderunt vobis; neque éruent vos: quia vana ſunt. Et non derelinquet Dóminus pópulum ſuum, propter nomen ſuum magnum: quia jurávit Dóminus fácere vos ſibi pópulum. Abſit autem à me hoc peccátum in Dóminum; ut ceſſem oráre pro vobis? & docébo vos viam bonam & rectam. Igitur timéte Dóminum; & ſervíte ei in veritáte: & ex toto corde veſtro.

℟. Si in toto corde veſtro. *infrà*, 218.

Oratio, Deus, qui Eccléſiam tuam. *ſuprà*, 203.

SABBATO.

¶ *Hodiè & aliis Sabbatis uſque ad Adventum, extra Octavas quaſcumque, fit Officium de B. Maria in Sabbato, niſi Quatuor Tempora, aut Vigiliæ, vel Feſtum Semiduplex-minus aut ſuprà occurrant, vel niſi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ Sabbato anticipandum.*]

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 13.

Filius uníus anni erat Saül cùm regnáre cœpiſſet: duóbus autem annis regnávit ſuper Iſrael. Et elégit ſibi Saül tria míllia de Iſrael: & erant cum Saül duo míllia in Machmas & in monte Bethel; mille autem cum Jónatha in Gábaa Bénjamin: porrò céterum pópulum remíſit unumquemque in tabernácula ſua. Et percuſſit Jónathas ſtatiónem Philiſthinórum, quæ erat in Gábaa. Quod cùm audiſſent Philíſthiim; Saül cécinit búccinâ in omni terra, dicens: Audiant Hebræi. Et univerſus Iſrael audívit hujuſcémodi famam; percuſſit Saül ſtatiónem Philiſthinórum: & erexit ſe Iſrael adverſùs Philíſthiim. Clamávit ergo pópulus poſt Saül in Gálgala.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur ex II. Nocturno Dominicæ ſequentis, infrà*, 219.]

Lectio ij.

Et Philíſthiim congregáti ſunt ad præliandum contra Iſrael, triginta míllia cúrruum; & ſex míllia équitum: & réliquum vulgus, ſicut aréna quæ eſt in líttore maris plúrima. Et aſcendentes caſtrametáti ſunt in Machmas ad orientem Béthaven. Quod cùm vidiſſent viri Iſrael ſe in arcto póſitos; (afflictus enim erat pópulus:) abſcondérunt ſe in ſpeluncis & in ábditis; in petris quo-

que, & in antris: & in ciſternis. Hebræi autem tranſiérunt Jordánem in terram Gad & Gálaad. Cùmque adhuc eſſet Saül in Gálgala: univerſus pópulus pertérritus eſt, qui ſequebátur eum. Et expectávit ſeptem diébus juxta plácitum Samuélis; & non venit Sámuel in Gálgala: dilapſuſque eſt pópulus ab eo.

Lectio iij.

AIt ergo Saül: Afferte mihi holocauſtum & pacífica. Et óbtulit holocauſtum. Cùmque compleſſet ófferens holocauſtum; ecce Sámuel veniébat: & egreſſus eſt Saül obviàm ei, ut ſalutáret eum. Locutuſque eſt ad eum Sámuel; Quid feciſti? Reſpondit Saül; Quia vidi quòd pópulus dilaberétur à me: & tu non véneras juxta plácitos dies; (porrò Philíſthiim congregáti fúerant in Machmas,) dixi: Nunc deſcendent Philíſthiim ad me in Gálgala; & fáciem Dómini non placávi: neceſſitáte compulſus óbtuli holocauſtum. Dixitque Sámuel ad Saül; Stultè egiſti: nec cuſtodiſti mandáta Dómini Dei tui, quæ præcépit tibi. Quòd ſi non feciſſes; jam nunc præparaſſet Dóminus regnum tuum ſuper Iſrael in ſempiternum: ſed nequáquam regnum tuum ultrà conſurget. Quæsívit Dóminus ſibi virum juxta cor ſuum; & præcépit ei Dóminus ut eſſet dux ſuper pópulum ſuum: eò quòd non ſerváveris quæ præcépit Dñus.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Multò mélior eſt obediéntia, quàm ſtultórum víctimæ, qui néſciunt quid fáciunt mali. *Eccleſ.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA TERTIA poſt Pentecoſten.

Officium, ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 13.

SUrrexit Sámuel, & aſcendit de Gálgalis in Gábaa Bénjamin. Et réliqui pópuli aſcendérunt poſt Saül óbviàm pópulo qui expugnábant eos venientes de Gálgala in Gábaa: in colle Bénjamin. Et recénſuit Saül pópulum, qui inventi fúerant cum eo: quaſi ſexcentos viros. Et Saül & Jónathas fílius ejus, populuſque qui inventus fúerat cum eis, erat in Gábaa Bénjamin: porrò Philíſthiim conſéderant in Machmas. Et egreſſi ſunt ad prædandum de caſtris Philiſthinórũ tres cúnei. Unus cúneus pergébat contra viam Ephra ad terram Saül; porrò álius ingrediebátur per viam Béthoron:

thoron : tértius autem vérterat ſe ad iter términi imminentis valli Séboim contra deſertum. Porrò faber ferrárius non inveniebátur in omni terra Iſrael. Cáverant enim Philíſthiim : ne fortè fácerent Hebræi gládium aut lánceam. Deſcendébat ergo omnis Iſrael ad Philíſthiim : ut exacúeret unuſquiſque vómerem ſuum, & ligónem, & ſecúrim, & ſárculum, Retúſæ ítaque erant ácies vómerum, & ligónum, & tridentum, & ſecúrium : uſque ad ſtímulum corrigendum. Cùmque veniſſet dies prælii ; non eſt inventus enſis & láncea in manu totíus pópuli qui erat cum Saúle & Jónatha : excepto Saül & Jónatha fílio ejus. Egreſſa eſt autem ſtátio Philíſthiim : ut tranſcénderet in Machmas.

℞. Dilectus à Dómino Deo ſuo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium : * In lege Dómini congregatiónem judicávit, & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis, quia vidit Deum lucis. ℣. Deus ſorte diſtríbuit pátribus terram, & poſt hæc dedit Júdices uſque ad Sámuel Prophétam. * In lege Dómini. *Eccli.* 46. *Act.* 13.

Lectio ij. Cap. 14.

DIxit autem Jónathas ad adoleſcentem armígerum ſuum : Veni, tranſeámus ad ſtatiónem incircumciſórum horum ; ſi fortè fáciat Dóminus pro nobis : quia non eſt Dómino diffícile ſalváre, vel in multis, vel in paucis. Dixitque ei ármiger ſuus : Fac ómnia quæ placent ánimo tuo ; perge quò cupis : & ero tecum ubicumque volúeris. Et ait Jónathas : Ecce nos tranſímus ad viros iſtos. Cùmque apparuérimus eis, ſi táliter locúti fúerint ad nos ; Manéte donec veniámus ad vos : ſtemus in loco noſtro, nec aſcendámus ad eos. Si autem díxerint ; Aſcéndite ad nos : aſcendámus ; quia trádidit eos Dóminus in mánibus noſtris : hoc erit nobis ſignum. Appáruit ígitur uterque ſtatióni Philiſthinórum ; dixeruntque Philíſthiim : En Hebræi egrediuntur de cavernis in quibus abſcónditi fúerant. Et locúti ſunt viri de ſtatióne ad Jónatham & ad armígerum ejus, dixeruntque ; Aſcéndite ad nos : & oſtendémus vobis rem. Et ait Jónathas ad armígerum ſuum : Aſcendámus ; ſéquere me : trádidit enim Dóminus eos in manus Iſrael.

℞. Dixit Sámuel ad univerſum Iſrael : Nolíte declináre poſt vana quæ non próderunt vobis : & non derelinquet Dóminus pó-

Digitized by Google

pulum ſuum. Quòd * Si perſeveravéritis in malítia, períbitis. ℣. Neſcítis quóniam ſervi eſtis ejus cui obedítis, ſive peccáti ad mortem, ſive obeditiónis ad juſtítiam? * Si. 1. *Reg.* 12. *Rom.* 6.

Lectio iij.

AScendit autem Jónathas mánibus & pédibus reptans: & ármiger ejus poſt eum. Itaque álii cadébant ante Jónatham: álios ármiger ejus interficiébat ſequens eum. Et facta eſt plaga prima; quâ percuſſit Jónathas & ármiger ejus, quaſi viginti virórum: in média parte júgeri, quam par boum in die aráre conſuévit. Et factum eſt miráculum in caſtris per agros: ſed & omnis pópulus ſtatiónis eórum qui íerant ad prædandum; obſtúpuit, & conturbáta eſt terra: & áccidit quaſi miráculum à Deo. Et reſpexérunt ſpeculatóres Saül, qui erant in Gábaa Bénjamin; & ecce multitúdo proſtráta: & huc illucque diffúgiens.

℟. Si in toto corde veſtro revertímini ad Dóminum, * Auferte deos aliénos de médio veſtrì, & † Præparáte corda veſtra Dómino, & ſervíte ei ſoli. ℣. Genus cùm ſimus Dei, non debémus æſtimáre auro, aut argento, aut lápidi Divínum eſſe símile. * Auferte. Glória Patri. † Præparáte. 1. *Reg.* 7. *Act.* 17.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

De Sacerd. Lib. 4. *C.* 1.

OPtárim ego iſtam tuam opiniónem veram eſſe; nimírum eos quibus cóntigit non bene præeſſe público múneri (etſi míllies eos dicas vi pertractos fuiſſe, atque ignorántiâ peccaſſe;) optárim, inquam, eos effúgere poſſe ignem illum æternum: nec cum hypócritis & infidélibus partem habére. Verùm quid tibi fáciam? Non ita ſe res habet: non ita ſanè. Ac ſi vis, ut à regno primùm, quod apud Deum tanti non eſt quanti ſacerdótium: eórum quæ dixi fidem fáciam. Saül ille filius Cis, non ſuopte motu & curâ rex factus eſt; ſed ábiit ut quæreret áſinas, & ſuper iis Prophétam interrogáre cœpit: ille verò de regno ipſum allocútus eſt. Neque tamen ille ſtatim regnum ádiit; licèt id à Prophéta audiſſet: ſed deprecabátur, renuebatque, dicens. Quis ſum ego; & quæ domus patris mei? Quid ergo? An, cùm honóre ſibi per Deum trádito malè uſus eſſet; pótuit his verbis

éximi ab ira ejus qui ſe in regem conſtitúerat?

℟. Deus plebis Iſrael elégit patres noſtros de terra Ægypti, & dedit eis júdices uſque ad Sámuel Prophétam: exinde poſtulavérunt regem, * Et dedit illis Deus Saül virum de tribu Bénjamin. ℣. Dixérunt majóres natu Iſrael Samuéli: Conſtítue nobis regem, ut júdicet nos; * Et. *Act.* 13. 1. *Reg.* 8.

Lectio v.

Atqui póterat ad Samuélem increpantem dícere; Num ego regnum inváſi? Num inſilívi in hanc poténtiam? Vitam privátam, otióſam & quiétam dúcere volébam: tu verò me in hanc dignitátem pertraxiſti. Si in illa humilitáte permanſiſſem; hæc offendícula fácilè declinaſſem: nam cùm ex vulgárium & ignobílium eſſem número; ad hoc opus miſſus nunquam fuiſſem: neque mihi bellum contra Amalecítas Deus commiſiſſet; quo mihi non commiſſo: in peccátum hujúſmodi nunquam incidiſſem. Verùm hæc ómnia ad defenſiónem infirma ſunt: nec infirma modò, ſed periculóſa, quæ Dei magis iram accendant.

℟. Dixit Sámuel ad Saül: Pércute Amalec, non parcas ei: & pepercit Saül Agag. Et ait Sámuel ad Saül: * Pro eo quòd abjeciſti ſermónem Dómini, abjécit te Dóminus. ℣. Quicumque totam legem ſervàverit, offendat autem in uno, factus eſt ómnium reus. * Pro. 1. *Reg.* 15. *Jac.* 2.

Lectio vj.

Eum enim qui méritis majórem dignitátem accépit; non oportet ad peccatórum excuſatiónem honóris magnitúdinem oſténdere: ſed ad majórem in virtúte profectum uti magno illo Dei erga ſe ſtúdio. Ille verò, quia melιórem nactus dignitátem: ídeò peccáre ſibi lícitum eſſe exiſtimábat; nihil áliud quàm Dei cleméntiam peccatórum ſuórum cauſam fácere conátus eſt: quod ſanè ímpiis, & iis qui vitam ignávè ducunt, mos eſt dícere. Nos autem non ſic affectos eſſe: nec in ſímilem decídere inſániam decet; ſed ubíque curáre ut quæ facultátis noſtræ ſunt adhibeámus: ac bene de Deo cogitémus & loquámur.

℟. Numquid vult Dóminus holocauſta & víctimas, & non pótiùs ut obediátur voci Dómini? * Mélior eſt enim obediéntia quàm víctimæ. ℣. Qui permánſerit in lege factor óperis, hic beátus in facto ſuo erit. * Mélior. Glória Patri. * Mélior. 1. *Reg.* 15. *Jac.* 1.

Digitized by Google

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 15.

IN illo témpore : Erant appropinquantes Jeſu publicáni & peccatóres, ut audírent illum. Et murmurábant Pharisæi & Scribæ, dicentes : Quia hic peccatóres récipit, & mandúcat cum illis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 34. *in Evang.*

COnſiderandum nobis eſt, fratres mei; cur Dóminus plus de converſis peccatóribus, quàm de ſtántibus juſtis : in cœlo gáudium eſſe fateátur. Unde hoc? niſi quòd ipſi per quotidiánum viſiónis experimentum nóvimus : quia plerumquè hi qui nullis ſe oppreſſos peccatórum mólibus ſciunt; ſtant quidem in via juſtítiæ, nulla illícita pérpetrant : ſed tamen ad cœleſtem pátriam ánxiè non anhélant; tantòque ſibi in rebus lícitis uſum præbent : quantò ſe perpetraſſe nulla illícita meminérunt. Et plerumquè pigri rémanent ad exercenda bona præcípua; quia valdè ſibi ſecúri ſunt : quòd nulla commíſerint mala gravióra.

℟. Erant appropinquantes Jeſu publicáni & peccatóres; & murmurábant Pharisæi & Scribæ, dicentes : Quia hic * Peccatóres récipit, & mandúcat cum illis. ℣. Quàm magna miſericórdia Dómini, & propitiátio illíus converténtibus ad ſe! * Peccatóres récipit, & mandúcat cum illis. *Luc.* 15. *Eccli.* 17.

Lectio viij.

AT contrà, nonnunquam hi qui ſe áliqua illícita egiſſe meminérunt : ex ipſo ſuo dolóre compuncti; inardeſcunt in amórem Dei : ſeſeque in magnis virtútibus exercent; cuncta diffícilia ſancti certáminis áppetunt : ómnia mundi derelinquunt; honóres fúgiunt : acceptis contuméliis lætantur; flagrant deſidério : ad cœleſtem pátriam anhélant; & quia ſe erraſſe à Deo consíderant : damna præcedéntia lucris ſequéntibus recompenſant. Majus ergo de peccatóre converſo, quàm de ſtante juſto gáudium fit in cœlo : quia & dux in prælio plus eum mílitem díligit qui poſt fugam reverſus hoſtem fórtiter premit; quàm illum qui nunquam terga præbuit : & nunquam áliquid fórtiter geſſit. Sic agrícola illam ámpliùs terram amat quæ poſt ſpinas úberes fruges profert; quàm eam quæ nunquam ſpinas hábuit : & nunquam fértilem meſſem prodúcit.

Digitized by Google

℟. Quis ex vobis homo qui habet centum oves, & ſi perdíderit unam, * Nonne vadit ad ovem quæ períerat? & cùm invénerit, impónit in húmeros ſuos gaudens. ℣. Miſericórdia Dei ſuper omnem carnem: docet & erúdit quaſi paſtor gregem ſuum.* Nonne. *Luc.* 15. *Eccli.* 18.

Lectio ix.

SEd inter hæc ſciendum eſt quia ſunt pleríque juſti in quorum vita tantum eſt gáudium: ut eis quælibet peccatórum pœniténtia præpóni nullátenus poſſit. Nam multi & nullórum ſibi malórum ſunt cónſcii; & tamen in tanti ardóris afflictióne ſe exercent: ac ſi à peccátis ómnibus coanguſtentur. Cuncta étiam lícita réſpuunt: ad deſpectum mundi ſublímiter accinguntur; licére ſibi nolunt omne quod libet: bona ſibi ámputant étiam conceſſa; contemnunt viſibília: inviſibílibus accenduntur; lamentis gaudent: in cunctis ſemetipſos humíliant; & ſicut nonnulli peccáta óperum: ſic ipſi cogitatiónum peccáta deplórant. Quid ítaque iſtos díxerim: niſi & juſtos & pœnitentes, qui ſe & in pœniténtia de peccáto cogitatiónis humíliant; & recti ſemper in ópere perſevérant? Hinc ergo colligendum eſt quantum Deo gáudium fáciat: quando humíliter plangit juſtus, ſi facit in cœlo gáudium; quando hoc quod malè geſſit: per pœniténtiam damnat injuſtus.

℟. Ego paſcam oves meas: * Quod períerat, requíram; & quod abjectum erat, redúcam; & † Quod infirmum fúerat, conſolidábo. ℣. Venit Fílius hóminis quærere, & ſalvum fácere quod períerat. * Quod períerat: Glória Patri. † Quod infirmum. *Ezech.* 34. *Luc.* 19.

Te Deum. [*Et dicitur in omnibus Dominicis uſque ad Adventum.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 6. *c.* Múlier ſi perdíderit drachmam unam, quærit diligenter: & cùm invénerit, cónvocat amícas, dicens: Congratulámini mihi, quia invéni drachmam quam perdíderam. *Luc.* 15.

Oratio.

PRotector in te ſperántium, Deus, ſine quo nihil eſt válidum, nihil ſanctum: multíplica ſuper nos miſericórdiam tuam; ut, te rectóre, te duce, ſic tranſeámus per bona temporália: ut non amittámus æterna. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. *a.* Dico vobis quia gáudium erit coram Angelis Dei ſu-

Digitized by Google

per uno peccatóre pœniténtiam agente. *Luc.* 15.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 14.

OMnes Iſraelítæ qui ſe abſcónderant in monte Ephraim; audientes quòd fugiſſent Philiſthæi: ſociavérunt ſe cum ſuis in prælio. Et erant cum Saül quaſi decem míllia virórum. Et ſalvávit Dóminus in die illa Iſrael: pugna autem pervénit uſque ad Béthaven. Et viri Iſrael ſociáti ſunt ſibi in die illa. Adjurávit autem Saül pópulum, dicens; Maledictus vir qui coméderit panem uſque ad véſperam: donec ulciſcar de inimícis meis. Et non manducávit univerſus pópulus panem; omneque terræ vulgus venit in ſaltum: in quo erat mel ſuper fáciem agri. Ingreſſus eſt ítaque pópulus ſaltum, & appáruit fluens mel; nulluſque applícuit manum ad os ſuum: timébat enim pópulus juramentum. Porrò Jónathas non audíerat cùm adjuráret pater ejus pópulum: extenditque ſummitátem virgæ quam habébat in manu, & intinxit in favum mellis; & convertit manum ſuam ad os ſuum: & illumináti ſunt óculi ejus.

℟. Dilectus. 217.

Lectio ij.

ET dixit Saül: Irruámus ſuper Philiſthæos nocte; & vaſtémus eos uſque dum illuceſcat mane: nec relinquámus ex eis virum. Dixitque pópulus: Omne quod bonum vidétur in óculis tuis, fac. Et ait ſacerdos: Accedámus huc ad Deum. Et conſúluit Saül Dóminum; Num pérſequar Philíſthiim? ſi trades eos in manus Iſrael: Et non reſpondit ei in die illa. Dixitque Saül. Applicáte huc univerſos ángulos pópuli: & ſcitóte, & vidéte per quem accíderit peccátum hoc hódiè. Vivit Dóminus ſalvátor Iſrael; quia ſi per Jónatham fílium meum factum eſt: abſque retractatióne moriétur. Ad quod nullus contradixit ei de omni pópulo. At ait ad univerſum Iſrael. Separámini vos in partem unam: & ego cum Jónatha fílio meo ero in parte áltera. Reſponditque pópulus ad Saül: Quod bonum vidétur in óculis tuis, fac.

℟. Dixit Sámuel. 217.

Lectio iij.

ET dixit Saül ad Dóminum Deum Iſrael. Dómine Deus Iſrael, da indícium; quid eſt quòd non reſpondéris ſervo tuo hódiè? Si in me aut in Jónatha fílio meo eſt iníquitas hæc: da oſtenſiónem; aut ſi

hæc iníquitas eſt in pópulo tuo : da ſanctitátem. Et deprehenſus eſt Jónathas & Saül : pópulus autem exívit. Et ait Saül : Míttite ſortem inter me & inter Jónatham fílium meum. Et captus eſt Jónathas. Dixit autem Saül ad Jónatham : Indica mihi quid féceris. Et indicávit ei Jónathas, & ait ; Guſtans guſtávi in ſummitáte virgæ quæ erat in manu mea páululum mellis : & ecce ego mórior. Et ait Saül ; Hæc fáciat mihi Deus, & hæc addat : quia morte moriéris, Jónatha. Dixitque pópulus ad Saül ; Ergone Jónathas moriétur, qui fecit ſalútem hanc magnam in Iſrael ? hoc nefas eſt ; vivit Dóminus, ſi cecíderit capillus de cápite ejus in terram : quia cum Deo operátus eſt hódiè. Liberávit ergo pópulus Jónatham : ut non moreré-tur.

℟. Si in toto corde. 218.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 15.

AIt Sámuel ad Saül : Sine me, & indicábo tibi quæ locútus ſit Dóminus ad me nocte. Dixitque ei : Lóquere. Et ait Sámuel : Nonne cùm párvulus eſſes in óculis tuis ; caput in tríbubus Iſrael factus es ? unxitque te Dóminus in regem ſuper Iſrael ; & miſit te Dóminus in viam, & ait : Vade, & intérfice peccatóres Amalec ; & pugnábis contra eos uſque ad interneciónem eórum ? Quare ergo non audiſti vocem Dómini ; ſed verſus ad prædam es, & feciſti malum in óculis Dómini ? Et ait Saül ad Samuélem. Imò audívi vocem Dómini ; & ambulávi in via per quam miſit me Dóminus : & adduxi Agag regem Amalec, & Amalec interféci. Tulit autem de præda pópulus oves & boves, primítias eórum quæ cæſa ſunt : ut ímmolet Dómino Deo ſuo in Gálgalis.

℟. Deus plebis. 219.

Lectio ij.

ET ait Sámuel : Numquid vult Dóminus holocauſta & víctimas ; & non pótiùs ut obediátur voci Dómini ? Mélior eſt enim obediéntia quàm víctimæ ; & auſcultáre magis quàm offerre ádipem aríetum : quóniam quaſi peccátum ariolandi eſt, repugnáre ; & quaſi ſcelus idololatríæ : nolle acquiéſcere. Pro eo ergo quòd abjeciſti ſermónem Dómini : abjécit te Dóminus ne ſis rex. Dixitque Saül ad Samuélem : Peccávi ; quia prævaricátus ſum ſermónem Dómini & verba tua, timens pópulum : & obédiens voci eórum.

Digitized by Google

Sed nunc porta, quæſo, peccátum meum; & revértere mecum: ut adórem Dóminum. Et ait Sámuel ad Saül: Non revertar tecum; quia projeciſti ſermónem Dómini: & projécit te Dóminus ne ſis rex ſuper Iſrael.

℟. Dixit Sámuel. 219.

Lectio iij.

ET converſus eſt Sámuel ut abíret: ille autem apprehendit ſummitátem pállii ejus, quæ & ſciſſa eſt. Et ait ad eum Sámuel; Scidit Dóminus regnum Iſrael à te hódiè: & trádidit illud próximo tuo melióri te. Porrò Triumphátor in Iſrael non parcet; & pœnitúdine non flectétur: neque enim homo eſt ut agat pœniténtiam. At ille ait: Peccávi; ſed nunc honóra me coram ſenióribus pópuli mei, & coram Iſrael: & revértere mecum, ut adórem Dóminum Deum tuum. Reverſus ergo Sámuel, ſecútus eſt Saúlem: & adorávit Saül Dóminum. Dixitque Sámuel: Addúcite ad me Agag regem Amalec. Et oblátus eſt ei Agag pinguíſſimus, & tremens. Et dixit Agag; Síccine ſéparat amára mors? Et ait Sámuel; Sicut fecit abſque líberis mulíeres gládius tuus: ſic abſque líberis erit inter mulíeres mater tua. Et in fruſta concídit eum Sámuel coram Dómino in Gálgalis.

℟. Numquid vult. 219.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 15 & 16.

NOn vidit Sámuel ultrà Saül uſque ad diem mortis ſuæ; verúmtamen lugébat Sámuel Saúlem: quóniam Dóminum pœnitébat quòd conſtituiſſet eum regem ſuper Iſrael. Dixitque Dóminus ad Samuélem: Uſquequò tu luges Saül; cùm ego projécerim eum ne regnet ſuper Iſrael? Imple cornu tuum óleo; & veni ut mittam te ad Iſai Bethleemítem: provídi enim in fíliis ejus mihi regem. Et ait Sámuel; Quómodò vadam? áudiet enim Saül: & interfíciet me. Et ait Dóminus; Vítulum de armento tolles in manu tua, & dices: Ad immolandum Dómino veni. Et vocábis Iſai ad víctimam; & ego oſtendam tibi quid fácias: & unges quemcumque monſtrávero tibi. Fecit ergo Sámuel ſicut locútus eſt ei Dóminus. Venitque in Béthleem; & admiráti ſunt ſenióres civitátis, occurrentes ei: dixeruntque; Pacificuſne eſt ingreſſus tuus? Et ait; Pacíficus: ad immolandum Dómino veni; ſanctificámini: & veníte mecum

Digitized by Google

ut ímmolem. Sanctificávit ergo Iſai & fílios ejus: & vocávit eos ad ſacrifícium.

℟. Dilectus. 217.

Lectio ij.

CUmque ingreſſi eſſent, vidit Eliab, & ait; Num coram Dómino eſt chriſtus ejus? Et dixit Dóminus ad Samuélem; Ne reſpícias vultum ejus, neque altitúdinem ſtatúræ ejus: quóniam abjéci eum, nec juxta intúitum hóminis ego júdico; homo enim videt ea quæ parent: Dóminus autem intuétur cor. Et vocávit Iſai Abínadab: & adduxit eum coram Samuéle. Qui dixit: Nec hunc elégit Dóminus. Adduxit autem Iſai Samma, de quo ait: Etiam hunc non elégit Dóminus. Adduxit ítaque Iſai ſeptem fílios ſuos coram Samuéle; & ait Sámuel ad Iſai: Non elégit Dóminus ex iſtis.

℟. Dixit Sámuel. 217.

Lectio iij.

DIxitque Sámuel ad Iſai; Numquid jam compléti ſunt fílii? Qui reſpondit: Adhuc réliquus eſt párvulus, & paſcit oves. Et ait Sámuel ad Iſai; Mitte, & adduc eum: nec enim diſcumbémus priuſquàm huc ille véniat. Miſit ergo, & adduxit eum. Erat autem rufus, & pulcher aſpectu, decorâque fácie. Et ait Dóminus; Surge, unge eum: ipſe eſt enim. Tulit ergo Sámuel cornu ólei: & unxit eum in médio fratrum ejus; & directus eſt Spíritus Dómini à die illa in David, & deinceps: ſurgenſque Sámuel ábiit in Rámatha. Spíritus autem Dómini receſſit à Saül: & exagitábat eum ſpíritus nequam, à Dómino.

℟. Si in toto corde. 218.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 17.

COngregantes Philíſthiim ágmina ſua in prælium; & convenérunt in Socho Judæ: & caſtrametáti ſunt inter Socho & Azéca in fínibus Dommim. Porrò Saül & fílii Iſrael congregáti venérunt in vallem Terebinthi: & dirrexérunt áciem ad pugnandum contra Philíſthiim. Et Philíſthiim ſtabant ſuper montem ex parte hac; & Iſrael ſtabat ſupra montem ex áltera parte: valliſque erat inter eos. Et egreſſus eſt vir ſpúrius de caſtris Philiſthinórum, nómine Góliath, de Geth, altitúdinis ſex cubitórum & palmi: & caſſis ærea ſuper caput ejus; & lorícâ ſquamátâ induebátur: porrò pondus lorícæ ejus quinque míllia ſiclórum æris erat; & ócreas æreas habébat in

Digitized by Google

crúribus : & clypeus æreus tegébat húmeros ejus. Haſtíle autem haſtæ ejus erat quaſi liciatóriũ texéntium ; ipſum autem ferrum haſtæ ejus ſexcentos ſiclos habébat ferri : & ármiger ejus antecedébat eum.

℟. Deus plebis. 219.

Lectio ij.

STanſque clamábat adverſùm phalangas Iſrael, & dicébat eis ; Quare veniſtis paráti ad prælium ? Numquid ego non ſum Philiſthæus ; & vos ſervi Saül ? Elígite ex vobis virum : & deſcendat ad ſinguláre certámen. Si quíverit pugnáre mecum, & percúſſerit me, érimus vobis ſervi ; ſi autem ego prævalúero, & percúſſero eum : vos ſervi éritis, & serviétis nobis. Et aiébat Philiſthæus ; Ego exprobrávi agmínibus Iſrael hódiè : Date mihi virum, & íneat mecum ſinguláre certámen. Audiens autem Saül & omnes Iſraelítæ ſermónes Philiſthæi hujuſcémodi, ſtupébant : & metuébant nimis.

℟. Dixit Sámuel. 219.

Lectio iij.

ET dixit David ; Ego ſervus tuus vadam : & pugnábo adverſùs Philiſthæum. Et ait Saül ad David ; Non vales reſíſtere Philiſthæo iſti, nec pugnáre adverſùs eum, quia puer es : hic autem vir bellátor eſt ab adoleſcéntia ſua. Dixitque David ad Saül ; Paſcébat ſervus tuus patris ſui gregem : & veniébat leo, vel urſus, & tollébat aríetem de médio gregis ; & perſequébar eos, & percutiébam, eruebamque de ore eórum : & illi conſurgébant adverſùm me, & apprehendébam mentum eórum, & ſuffocábam interficiebamque eos. Nam & leónem & urſum interféci ego ſervus tuus : erit ígitur & Philiſthæus hic incircumcíſus, quaſi unus ex eis. Nunc vadam, & áuferam oppróbrium pópuli ; quóniam quis eſt iſte Philiſthæus incircumcíſus, qui auſus eſt maledícere exercítui Dei viventis ? Et ait David ; Dóminus qui erípuit me de manu leónis, & de manu urſi : ipſe me liberábit de manu Philiſthæi hujus. Dixit autem Saül ad David : Vade, & Dóminus tecum ſit.

℟. Numquid. 219.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 17.

TUlit David báculum ſuum quem ſemper habébat in mánibus ; & elégit ſibi quinque limpidíſſimos lápides de torrente : & miſit eos in peram paſtorálem quam habébat ſe-

Digitized by Google

cum; & fundam manu tulit: & proceſſit adverſùm Philiſthæum. Ibat autem Philiſthæus incédens, & appropinquans adverſùm David, & ármiger ejus ante eum. Cùmque inſpexiſſet Philiſthæus, & vidiſſet David, deſpexit eum: erat enim adoleſcens, rufus, & pulcher aſpectu. Et dixit Philiſthæus ad David; Numquid ego canis ſum, quòd tu venis ad me cum báculo? Et maledixit Philiſthæus David in diis ſuis; dixitque ad David: Veni ad me, & dabo carnes tuas volatílibus cœli & béſtiis terræ. Dixit autem David ad Philiſthæum: Tu venis ad me cum gládio, & haſta, & clypeo; ego autem vénio ad te in nómine Dómini exercítuum, Dei ágminum Iſrael, quibus exprobraſti hódiè: & dabit te Dóminus in manu mea; & percútiam te: & áuferam caput tuum à te.

℟. Dilectus. 217.

Lectio ij.

Cum ergo ſurrexiſſet Philiſthæus, & veníret, & appropinquáret contra David; feſtinávit David: & cucurrit ad pugnam ex adverſo Philiſthæi. Et miſit manum ſuam in peram: tulitque unum lápidem, & fundâ jecit, & circumdúcens percuſſit Philiſthæum in fronte; & infixus eſt lapis in fronte ejus: & cécidit in fáciem ſuam ſuper terram. Prævaluitque David adverſùm Philiſthæũ in funda & lápide: percuſſumque Philiſthæum interfécit. Cùmque gládium non habéret in manu David, cucurrit & ſtetit ſuper Philiſthæum; & tulit gládium ejus, & eduxit eum de vagína ſua: & interfécit eum, præcidit ue caput ejus. Videntes autem Philíſthiim quòd mórtuus eſſet fortíſſimus eórum: fugérunt. Et conſurgentes viri Iſrael & Juda vociferáti ſunt: & perſecúti ſunt Philiſthæos uſque dum veníren in vallem, & uſque ad portas Accaron.

℟. Dixit Sámuel. 217.

Lectio iij. Cap. 18.

Porrò cùm reverterétur percuſſo Philiſthæo David; egreſſæ ſunt mulíeres de univerſis úrbibus Iſrael, cantantes, choroſque ducentes in occurſum Saül regis: in tympanis lætitiæ, & in ſiſtris. Et præcinébant mulíeres ludentes, atque dicentes: Percuſſit Saül mille, & David decem míllia. Irátus eſt autem Saül nimis, & diſplícuit in óculis ejus ſermo iſte; dixitque: Dedérunt David decem míllia, & mihi mille dedérunt; quid ei ſúpereſt, niſi ſolum regnum? Non rectis ergo óculis Saül aſpiciebat

David à die illa, & deinceps. Poſt diem autem álteram inváſit ſpíritus Dei malus Saül; & prophetábat in médio domûs ſuæ: David autem pſallébat manu ſuâ, ſicut per ſíngulos dies. Tenebatque Saül lánceam, & miſit eam; putans quòd confígere poſſet David cum paríete: & declinávit David à fácie ejus ſecundò. Et tímuit Saül David: eò quòd Dóminus eſſet cum eo, & à ſe receſſiſſet.

℟. Si in toto corde veſtro. 218.

SABBATO.

Lectio j.

De libro primo Regum.

Cap. 26.

AIt David ad Achímelech Hethæum, & Abíſai fílium Sárviæ, fratrem Joab, dicens; Quis deſcendet mecum ad Saül in caſtra? Dixitque Abíſai: Ego deſcendam tecum. Venérunt ergo David & Abíſai ad pópulum nocte: & invenérunt Saül jacentem & dormientem in tentório; & haſtam fixam in terra ad caput ejus: Abner autem & pópulum dormientes in circúitu ejus. Dixitque Abíſai ad David: Conclúſit Deus inimícum tuum hódiè in manus tuas; nunc ergo perfódiam eum lánceâ in terra ſemel: & ſecundò opus non erit. Et dixit David ad Abíſai: Ne interfícias eum; quis enim extendet manum ſuam in chriſtum Dómini, & ínnocens erit? Et dixit David. Vivit Dóminus; quia niſi Dóminus percúſſerit eum: aut dies ejus vénerit ut moriátur; aut in prælium deſcendens períerit: propítius ſit mihi Dóminus ne extendam manum meam in chriſtum Dómini. Nunc ígitur tolle haſtam quæ eſt ad caput ejus, & ſcyphum aquæ: & abeámus.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

TUlit ígitur David haſtam, & ſcyphum aquæ, qui erat ad caput Saül; & abiérunt: & non erat quiſquam qui vidéret, & intellígeret, & evigiláret; ſed omnes dormiébant: quia ſopor Dómini irrúerat ſuper eos. Cùmque tranſiſſet David ex adverſo, & ſtetiſſet in vértice montis de longè, & eſſet grande intervallum inter eos: clamávit David ad pópulum, & ad Abner fílium Ner, dicens; Nonne reſpondébis, Abner? Et reſpondens Abner, ait; Quis es tu qui clamas, & inquiétas regem? Et ait David ad Abner; Numquid non vir tu es? & quis álius ſímilis tuî in Iſrael? quare ergo non cuſtodiſti dóminum

tuum regem? ingreſſus eſt enim unus de turba, ut interfíceret regem dóminum tuum. Non eſt bonum hoc quod feciſti: vivit Dóminus, quóniam fílii mortis eſtis vos, qui non cuſtodiſtis dóminum veſtrum, chriſtum Dómini. Nunc ergo vide ubi ſit haſta regis: & ubi ſit ſcyphus aquæ, qui erat ad caput ejus.

Lectio iij.

COgnóvit autem Saül vocem David, & dixit; Numquid vox hæc tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea, dómine, mi rex. Et ait; Quam ob cauſam dóminus meus perſéquitur ſervum ſuum? Quid feci? aut quod eſt malum in manu mea? Nunc ergo audi, oro, dómine mi rex, verba ſervi tui; Si Dóminus íncitat te adverſùm me, odorétur ſacrifícium: ſi autem fílii hóminum, maledicti ſunt in conſpectu Dómini, qui ejecérunt me hódiè; ut non hábitem in hereditáte Dómini, dicentes: Vade, ſervi diis aliénis. Et nunc non effundátur ſanguis meus in terram coram Dómino; quia egreſſus eſt rex Iſrael, ut quærat púlicem unum: ſicut perſéquitur perdix in móntibus. Et ait Saül: Peccávi; revértere, fili mi David: nequáquam enim ultrà tibi malefáciam, eò quòd pretióſa fúerit ánima mea in óculis tuis hódiè; appáret enim quòd ſtultè égerim: & ignoráverim multa nimis.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. David in ſua misericórdia conſecútus eſt ſedem regni in ſécula. 1. *Mach.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA QUARTA poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber ſecundus Regum. *Cap.* 1.

FActum eſt, poſtquàm mórtuus eſt Saül, ut David reverterétur à cæde Amalec: & manéret in Síceleg duos dies. In die autem tértiâ appáruit homo véniens de caſtris Saül, veſte conſciſsâ: & púlvere conſperſus caput. Et ut venit ad David; cécidit ſuper fáciem ſuam: & adorávit. Dixitque ad eum David; Unde venis? Qui ait ad eum: De caſtris Iſrael fugi. Et dixit ad eum David; Quod eſt verbum quod factum eſt? índica mihi. Qui ait: Fugit pópulus ex prælio; & multi corruentes è pópulo mórtui ſunt: ſed & Saül & Jónathas fílius ejus interiérunt.

℟. Elégit Dñus David ſervum ſuum, & * Súſtulit eum de grégibus óvium: de poſt fœtantes accépit eum

páſcere Jacob ſervum ſuum, & Iſrael hereditátem ſuam. ℣. Amóto Saül, ſuſcitávit illis David regem; cui teſtimónium pérhibens, dixit: Invéni David fílium Jeſſe, virum ſecundùm cor meum. * Súſtulit. *Pſ.* 77. *Act.* 13.

Lectio ij.

DIxitque David ad adoleſcentem qui nuntiábat ei; Unde ſcis quia mórtuus eſt Saül, & Jónathas fílius ejus? Et ait adoleſcens qui nuntiábat ei; Caſu veni in montem Gélboe, & Saül incumbébat ſuper haſtam ſuam: porrò currus & équites appropinquábant ei; & converſus poſt tergum ſuũ: videnſque me vocavit. Cui cùm reſpondiſſem, Adſum: dixit mihi; Quiſnam es tu? Et áio ad eum: Amalecítes ego ſum. Et locútus eſt mihi; Sta ſuper me, & intérfice me: quóniam tenent me augúſtiæ, & adhuc tota ánima mea in me eſt. Stanſque ſuper eum, occídi illum; ſciébam enim quòd vívere non póterat poſt ruínam: & tuli diadéma quod erat in cápite ejus; & armillã de bráchio illíus: & áttuli ad te dóminum meũ huc.

℟. Quaſi adeps ſeparátus à carne, ſic David à fíliis Iſrael. Occídit gigantem: * In tollendo manum, ſaxo fundæ dejécit exultatiónem Golíæ; nam invocávit Dóminum omnipoténtem. ℣. Si quis Dei cultor eſt, & voluntátem ejus facit, hunc exaudit. * In. *Eccli.* 47. *Joan.* 9.

Lectio iij.

APprehendens autem David veſtimenta ſua ſcidit, omneſque viri qui erant cum eo: & planxérunt, & flevérunt, & jejunavérunt uſque ad véſperam ſuper Saül; & ſuper Jónatham fílium ejus: & ſuper pópulum Dómini; & ſuper domum Iſrael: eò quòd corruiſſent gládio. Dixitque David ad júvenem qui nuntiáverat ei; Unde es tu? Qui reſpondit: Fílius hóminis ádvenæ Amalecítæ ego ſum. Et ait ad eum David; Quare non timuiſti míttere manum tuam ut occíderes chriſtum Dómini? Vocanſque David unum de púeris ſuis, ait: Accédens írrue in eum. Qui percuſſit illum: & mórtuus eſt. Et ait ad eum David: Sanguis tuus ſuper caput tuum; os enim tuum locútum eſt adverſùm te, dicens: Ego interféci chriſtum Dómini.

℟. Numquam legiſtis quid fécerit David quando eſúriit? quómodò introívit in domum Dei ſub Abíathar príncipe Sacerdótum, * Et † Panes propoſitiónis manducávit, quos non licébat manducáre niſi Sacerdótibus. ℣. Dedit eis Sacerdos ſanctificátum panem;

neque enim erat ibi panis niſi tantùm panes propoſitiónis qui ſubláti fúerant à fácie Dómini. * Et panes. Glória Patri.† Panes. *Marc.* 2. 1. *Reg.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 2. *de David & Saül.*

CUm Saül incidiſſet in manus David, poſt datam ſalútem íſequens illum, & occídere volens; cùmque poſſet hoſtem cum univerſo exércitu concídere, dimíſit illum íntegrum & incólumen: ideòque cùm ſciret morbum regis immedicábilem eſſe; neque illum unquam hoſtílem in ſe ánimum poſitúrum, ſubmóvit ſeſe ab óculis illíus: & apud bárbaros vitam agébat, ſérviens, honóre privátus; pudóre ſuffúſus: labóre ac miſériâ ſibi ipſi parans ad victum neceſſária. Atqui non hoc tantùm eſt quod mirémur: ſed illud quoque, quòd poſteáquàm audíerat regem in ácie cecidiſſe, diſcídit veſtem, & cínere ſe conſperſit; & eo luctu luxit: quo quis lugéret amiſſo primogénito germanóque fílio. Subinde nomen illíus inclámans unà cum fílii nómine; compóſitis étiam encómiis, ac voces acerbi dolóris teſtes emittens, impranſus manſit uſque ad véſperam: execrans & ipſa loca quæ Saúlis ſánguinem excéperant.

℟. Tabernáculum teſtimónii fuit cum pátribus noſtris, uſque in diébus David, qui invénit grátiam ante Deum, * Et petiit ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. ℣. Meménto, Dómine, David, & omnis manſuetúdinis ejus, ſicut jurávit Dómino. * Et petiit. *Act.* 7. *Pſ.* 131.

Lectio v.

NUnc mihi quiſque recordétur inimíci qui læſit; dolóre etiamnum in ánimo æſtuante, atque hunc & vivum ſervet: & vitâ defunctum deplóret, haud quidem ad oſtentatiónem, ſed ex ánimo veróque corde; etiamſi quid perferendum ſit incómmodi, ne quid offendat eum qui læſit: ómnia tum fáciat, tum patiátur, magna à Deo expectans præmia. En hic étiam regnum adeptus eſt: nec tamen inquinávit cæde manus; ſed dextram habens puram, ſic corónâ redimítus eſt: ſic ad ſólium aſcendit, púrpurâ ac diadémate magnificéntius encómium geſtans; vidélicet quòd hoſti pepercíſſet: quòd eumdem extinctum luxiſſet. Idcircò non vivus modò: ſed & mórtuus hóminum memóriâ celebrátur.

Digitized by Google

℟. Dilexit David Deum qui fecit illum; & dedit illi contra inimícos poténtiam: Dóminus purgávit peccáta ipsíus, & * Exaltávit in æternum cornu ejus, & dedit illi teſtamentum regni, & ſedem glóriæ in Iſrael. ℣. Erexit Dóminus cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, ſicut locútus eſt per os ſanctórum qui à ſéculo ſunt Prophetárum ejus. * Exaltávit. *Eccli.* 47. *Luc.* 1.

Lectio vj. Homil. 3.

MUlti, defunctis inimícis, in illórum líberos iram, quam in eos habébant, effudérunt. At non ita generóſus ac magnánimus iſte David: ſed & viventem inimícum obſervávit; & illo defuncto, benevoléntiam quam erga illum géſſerat: fíliis exhíbuit. Quid illíus mensâ ſánctius, quam cingébant fílii hoſtis; hoſtis, inquam, occídere conáti? Quid illo convívio ſpirituálius; in quo tam multæ abundábant benedictiónes? Angeli pótiùs quàm hóminis convocantis erat. Síquidem inimíci fílios amplecti & amáre: & illíus fílium, qui tóties ipſum tentaſſet è médio tóllere; atque id móliens exceſſiſſet è vita: id facit ut in illum chorum referátur.

℟. David in ſua generatióne cùm adminiſtraſſet voluntáti Dei, dormívit; * Et appóſitus eſt ad patres ſuos. ℣. Mórtuus eſt in ſenectúte bona, plenus diérum, & divítiis, & glóriâ; * Et appóſitus eſt. Glória Patri. * Et appóſitus eſt. *Act.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 5.

IN illo témpore: Cùm turbæ irrúerent in Jeſum, ut audírent verbum Dei: & ipſe ſtabat ſecùs ſtagnum Genézareth. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. Lib. 4.

UBi Dóminus multis impertívit vária génera ſanitátum: nec témpore, nec loco cœpit ab ſtúdio ſanandi turba cohibéri. Veſper incúbuit, ſequebantur; ſtagnum occurrit: urgébant. Et ídeò aſcendit in Petri navim. Hæc eſt illa navis quæ adhuc ſecundùm Matthæum flúctuat; ſecundùm Lucam replétur píſcibus: ut & princípia Eccléſiæ fluctuantis, & poſterióra exuberantis agnoſcas. Sanctus Lucas eam ſibi navim, in qua Petrus piſcarétur: elégit. Non turbátur iſta quæ Petrum habet, in qua prudéntia návigat; abeſt perfídia: fides ſpirat. Quem-

Digitized by Google

ádmodùm enim turbári póterat; cui præerat is in quo Ecclésiæ firmamentum eſt? Illic ergo turbátio, ubi módica fides: hic ſecúritas, ubi perfecta diléctio.

℟. Cùm turbæ irrúerent in Jeſum ut audírent verbum Dei, aſcendens in navim quæ erat Simónis, * Sedens docébat de navícula turbas. ℣. Sapiéntia in cápite turbárum clámitat: Convertímini ad correptiónem meam; en oſtendam vobis verba mea. * Sedens. *Luc.* 5. *Prov.* 1.

Lectio viij.

ETſi áliis imperátur ut laxent rétia ſua; ſoli tamen Petro dícitur: Duc in altum, hoc eſt in profundum diſputatiónū. Quid enim tam altum, quàm altitúdinem divitiárum vidére; ſcire Dei Fílium, & profeſſiónem divínæ generatiónis aſſúmere? Quam licèt mens non queat humána plenæ ratiónis inveſtigatióne comprehéndere: fídei tamen plenitúdo compléctitur. In hoc altum diſputatiónis Ecclésia à Petro dúcitur; ut vídeat hinc reſurgentem Dei Fílium: inde Spíritum ſanctum profluentem. Quæ ſunt autem Apoſtolórum quæ laxári jubentur rétia: niſi verbórum complexiónes, & quaſi quidam oratiónis ſinus, & diſputatiónum receſſus, qui eos quos céperint; non amittant? Et bene Apoſtólica inſtrumenta piſcandi rétia ſunt: quæ non captos périmunt, ſed reſervant; & de profundo ad lumen éxtrahunt: fluctuantes de ínfimis ad ſuperna tradúcunt.

℟. Ut ceſſávit Jeſus loqui, dixit ad Simónem: Duc in altum, & * Laxáte rétia veſtra in captúram. ℣. Ecce ego mittam piſcatóres multos, dicit Dóminus, & piſcabuntur fílios Iſrael. * Laxáte. *Luc.* 5. *Jerem.* 16.

Lectio ix.

PRæceptor, inquit, per totam noctem laborantes, nihil cépimus: ſed in verbo tuo laxábo rétia. Et ego, Dómine, ſcio quia nox mihi eſt: quando non ímperas. Expecto ut júbeas: in verbo tuo laxábo rétia. O vácua præſúmptio! ô humílitas fructuóſa! Qui nihil ánteà céperant: magnam in verbo Dómini conclúdunt píſcium multitúdinem. Non hoc humánæ facúndiæ opus: ſed ſupernæ vocatiónis eſt munus. Cedunt diſputatiónes hóminum: fide ſuâ plebs credit. Rumpuntur rétia: nec lábitur piſcis. Vocantur ad adjumentum ſócii qui erant in ália navi. Quæ eſt illa ália navis, niſi fortè Judæa; ex qua Joannes & Jacóbus eli-

guntur? Hi de Synagóga ad navem Petri; hoc eſt, ad Eccléſiam convenérunt: ut implérent ambas navículas. Omnes enim in nómine Jeſu génua flectunt; ſive Judæus, ſive Græcus: ómnia & in ómnibus Chriſtus.

℟. Simon dixit Jeſu: Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cépimus; in verbo autem tuo laxábo rete. Cùm hoc feciſſent, * Concluſérunt píſciũ multitúdinem copióſam. ℣. Ipſi vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo. * Concluſérunt. Glória Patri. * Concluſérunt. *Luc.* 5. *Pſ.* 106.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Rumpebátur rete eórum; & annuérunt fóciis qui erant in ália navi, ut venírent. Et venérunt, & implevérunt ambas navículas, ita ut penè mergerentur. *Luc.* 5.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, ut & mundi curſus pacíficè nobis tuo órdine dirigátur: & Eccléſia tua tranquillâ devotióne lætétur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Simon Petrus prócidit ad génua Jeſu, dicens: Exi à me, quia homo peccátor ſum, Dómine. Stupor enim circumdéderat eum, & omnes qui cum illo erant, in captúra píſcium quam céperant. *Luc.* 5.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 2.

POſt hæc conſúluit David Dñum, dicens; Num aſcendam in unam de civitátibus Juda? Et ait Dóminus ad eum: Aſcende. Dixitque David; Quò aſcendam? Et reſpondit ei: In Hebron. Aſcendit ergo David, & duæ uxóres ejus, Achínoam Jezraelítes, & Abígail uxor Nabal Carméli; ſed & viros qui erant cum eo, duxit David ſíngulos cum domo ſua: & manſérunt in óppidis Hebron. Veneruntque viri Juda, & unxérunt ibi David: ut regnáret ſuper domum Juda.

℟. Elégit Dóminus. 229.

Lectio ij.

ET nuntiátum eſt David, quòd viri Jabes Gálaad ſepeliſſent Saül. Miſit ergo David núntios ad viros Jabes Gálaad, dixitque ad eos; Benedicti vos à Dómino, qui feciſtis miſericórdiam hanc cum dómino veſtro Saül: & ſepeliſtis eum. Et nunc retríbuet vobis quidem Dóminus miſericórdiam & veritátem; ſed & ego reddam grátiam: eò quòd feciſtis verbum iſtud. Confortentur manus veſtræ, & eſtóte fílii fortitúdinis; licèt enim mórtuus ſit dóminus veſter Saül:

Digitized by Google

tamen me unxit domus Juda in regem ſibi.

℟. Quaſi adeps. 230.

Lectio iij.

ABner autem fílius Ner, princeps exércitûs Saül, tulit Isboſeth fílium Saül, & circumduxit eum per caſtra; regemque conſtítuit ſuper Gálaad, & ſuper Geſſúri, & ſuper Jézrael, & ſuper Ephraim, & ſuper Bénjamin: & ſuper Iſrael univerſum. Quadraginta annórum erat Isboſeth fílius Saül, cùm regnáre cœpiſſet ſuper Iſrael; & duóbus annis regnávit: ſola autem domus Juda ſequebátur David. Et fuit númerus diérum, quos commorátus eſt David ímperans in Hebron ſuper domum Juda: ſeptem annórum & ſex ménſium.

℟. Numquam. 230.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 3.

CUm eſſet prælium inter domum Saül & domum David: Abner fílius Ner regébat domum Saül. Fúerat autem Saúli concubína, nómine Reſpha, fília Aía. Dixitque Isboſeth ad Abner; Quare ingreſſus es ad concubínam patris mei? Qui irátus nimis propter verba Isboſeth, ait. Numquid caput canis ego ſum adversùm Judam hódiè, qui fécerim miſericórdiam ſuper domum Saül patris tui, & ſuper fratres & próximos ejus: & non trádidi te in manus David; & tu requiſiſti in me quod argúeres pro muliére hódiè? Hæc fáciat Deus Abner, & hæc addat ei; niſi quómodò jurávit Dóminus David, ſic fáciam cum eo, ut transferátur regnum de domo Saül: & elevétur thronus David ſuper Iſrael, & ſuper Judam, à Dan uſque Berſabée. Et non pótuit reſpondére ei quidquam: quia metuébat illum.

℟. Tabernáculum. 231.

Lectio ij.

MIſit ergo Abner núntios ad David pro ſe dicentes; Cujus eſt terra? Et ut loquerentur; Fac mecum amicítias, & erit manus mea tecum: & redúcam ad te univerſum Iſrael. Qui ait. Optimè; ego fáciam tecum amicítias: ſed unam rem peto à te, dicens. Non vidébis fáciem meam, ántequàm addúxeris Michol fíliam Saül: & ſic vénies, & vidébis me. Miſit autem David núntios ad Isboſeth fílium Saül, dicens: Redde uxórem meam Michol, quam deſpondi mihi centum præpútiis Philíſthiim. Miſit ergo Isboſeth: & tulit

eam à viro ſuo Pháltiel, fílio Lais.

℞. Dilexit. 232.

Lectio iij.

SErmónem quoque íntulit Abner ad senióres Iſrael, dicens: Tam heri quàm nudiuſtértiùs quærebátis David ut regnáret ſuper vos. Nunc ergo fácite; quóniam Dóminus locútus eſt ad David, dicens: In manu ſervi mei David ſalvábo pópulum meum Iſrael de manu Philíſthiim, & ómnium inimicórum ejus. Locútus eſt autem Abner étiam ad Bénjamin. Et ábiit ut loquerétur ad David in Hebron: ómnia quæ placúerant Iſraéli, & univerſo Bénjamin. Venitque ad David in Hebron cum viginti viris: & fecit David Abner & viris ejus qui vénerant cum eo, convívium. Et dixit Abner ad David; Surgam, ut cóngregem ad te dóminum meum regem omnem Iſrael, & íneam tecum fœdus: & ímperes ómnibus, ſicut desíderat ánima tua.

℞. David. 232.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 4.

VEnientes fílii Remmon Berothítæ, Rechab & Báana, ingreſſi ſunt fervente die domum Isboſeth; qui dormiébat ſuper ſtratum ſuum méridie: & oſtiária domûs purgans tríticum, obdormívit. Ingreſſi ſunt autem domum latenter aſſumentes ſpicas trítici; & percuſſérunt eum in ínguine Rechab & Báana frater ejus: & fugérunt. Cùm autem ingreſſi fuiſſent domum, ille dormiébat ſuper lectum ſuum in conclávi; & percutientes interfecérunt eum: ſublatóque cápite ejus, abiérunt per viam deſerti totâ nocte; & attulérunt caput Isboſeth ad David in Hebron: dixeruntque ad regem. Ecce capus Isboſeth fílii Saül inimíci tui, qui quærébat ánimam tuam: & dedit Dóminus dómino meo regi ultiónem hódiè de Saül & de ſémine ejus.

℞. Elégit. 229.

Lectio ij.

REſpondens autem David Rechab & Báana fratri ejus, fíliis Remmon Berothítæ, dixit ad eos; Vivit Dóminus, qui éruit ánimam meam de omni angúſtia: quóniam eum qui annuntiáverat mihi, & díxerat; Mórtuus eſt Saül: qui putábat ſe próſpera nuntiáre; ténui, & occídi eum in Síceleg: cui oportébat mercédem dare pro núntio. Quantò magìs nunc, cùm hómines ímpii interfecé-

Digitized by Google

runt virum innóxium in domo ſua ſuper lectum ſuum ; non quæram ſánguinem ejus de manu veſtra, & áuferam vos de terra ? Præcépit ítaque David púeris ſuis, & interfecérunt eos ; præcidenteſque manus & pedes eórum, ſuſpendérunt eos ſuper piſcínam in Hebron : caput autem Isboſeth tulérunt, & ſepeliérunt in ſepulcro Abner in Hebron.

℟. Quaſi adeps. 230.

Lectio iij. *Cap.* 5.

ET venérunt univerſæ tribus Iſrael ad David in Hebron, dicentes : Ecce nos, os tuum & caro tua ſumus ; ſed & heri & nudiuſtértiùs cùm eſſet Saül rex ſuper nos : tu eras edúcens & redúcens Iſrael ; dixit autem Dñus ad te : Tu paſces pópulum meum Iſrael, & tu eris dux ſuper Iſrael. Venérunt quoque & ſenióres Iſrael ad regem in Hebron ; & percuſſit cum eis rex David fœdus in Hebron coram Dómino : unxeruntque David in regem ſuper Iſrael. Fílius triginta annórum erat David, cùm regnáre cœpiſſet : & quadraginta annis regnávit. In Hebron regnávit ſuper Judam ſeptem annis & ſex ménſibus : in Jerúſalem autem regnávit triginta tribus annis ſuper omnem Iſrael & Judam. Et ábiit rex, & omnes viri qui erant cum eo, in Jerúſalem ad Jebuſæum habitatórem terræ : dictumque eſt David ab eis ; Non ingrediéris huc, niſi abſtúleris cæcos & claudos, dicentes: Non ingrediétur David huc. Cepit autem David arcem Sion : hæc eſt cívitas David.

℟. Numquam. 230.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 6.

COngregávit rursùm David omnes electos ex Iſrael triginta míllia. Surrexitque David, & ábiit, & univerſus pópulus qui erat cum eo de viris Juda ; ut addúcerent arcam Dei, ſuper quam invocátum eſt nomen Dómini exercítuum: ſedentis in Chérubim ſuper eam. Et impoſuérunt arcam Dei ſuper plauſtrum novum ; tuleruntque eam de domo Abínadab, qui erat in Gábaa : Oza autem & Ahio fílii Abínadab minábant plauſtrum nòvum. Cùmque tuliſſent eam de domo Abínadab, qui erat in Gábaa, cuſtódiens arcam Dei : Ahio præcedébat arcã. David autem & omnis Iſrael ludébant coram Dómino : in ómnibus lignis fabrefactis, & cítharis, & lyris, & tympanis, & ſiſtris, & cymbalis.

℟. Tabernáculum. 231.

Digitized by Google

Lectio ij.

POſtquàm autem venérunt ad áream Nachon; extendit Oza manum ad arcam Dei, & ténuit eam: quóniã calcitrábant boves, & declinavérunt eam. Iratuſque eſt indignatióne Dóminus contra Ozam; & percuſſit eum ſuper temeritate: qui mórtuus eſt ibi juxta arcam Dei. Contriſtátus eſt autem David, eò quòd percuſſiſſet Dóminus Ozam; & vocátum eſt nomen loci illíus, Percúſſio Ozæ: uſque in diem hanc. Et extímuit David Dóminum in die illa, dicens; Quómodò ingrediétur ad me arca Dómini? Et nóluit divértere ad ſe arcam Dómini in civitátem David: ſed divertit eam in domum Obédedom Gethæi.

℟. Dilexit. 232.

Lectio iij.

ET habitávit arca Dómini in domo Obédedom Gethæi tribus ménſibus: & benedixit Dóminus Obédedom, & omnem domum ejus. Nuntiatumque eſt regi David quòd benedixiſſet Dóminus Obédedom & ómnia ejus: propter arcam Dei. Abiit ergo David, & adduxit arcam Dei de domo Obédedom in civitátem David cum gáudio: & erant cum David ſeptem chori, & víctima vítuli. Cùmque tranſcendiſſent qui portábant arcam Dómini ſex paſſus; immolábat bovem & aríetem: & David ſaltábat totis víribus ante Dóminum.

℟. David. 232.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 7.

FActum eſt cùm ſediſſet rex in domo ſua; & Dóminus dediſſet ei réquiem úndique ab univerſis inimícis ſuis: dixit ad Nathan prophétam. Videſne quòd ego hábitem in domo cédrina; & arca Dei póſita ſit in médio péllium? Dixitque Nathan ad regem; Omne quod eſt in corde tuo, vade, fac: quia Dóminus tecum eſt. Factum eſt autem in illa nocte; & ecce ſermo Dómini ad Nathan, dicens: Vade, & lóquere ad ſervum meum David. Hæc dicit Dóminus; Numquid tu ædificábis mihi domum ad habitandum? Neque enim habitávi in domo ex die illa, quâ eduxi fílios Iſrael de terra Ægypti, uſque in diem hanc: ſed ambulábam in tabernáculo & in tentório.

℟. Elégit Dóminus. 229.

Lectio ij.

PEr cuncta loca quæ tranſívi cum ómnibus fíliis Iſrael: numquid loquens lo-

Digitized by Google

cútus ſum ad unam de tríbubus Iſrael, cui præcépi ut páſceret pópulum meum Iſrael, dicens; Quare non ædificaſtis mihi domum cédrinam? Et nunc hæc dices ſervo meo David: Hæc dicit Dóminus exercituum. Ego tuli te de páſcuis ſequentem greges; ut eſſes dux ſuper pópulum meum Iſrael: & fui tecum in ómnibus ubicumque ambulaſti; & interféci univerſos inimícos tuos à fácie tua: fecíque tibi nomen grande, juxta nomen magnórum qui ſunt in terra. Et ponam locum pópulo meo Iſrael: & plantábo eum, & habitábit ſub eo, & non turbábitur ampliùs; nec addent fílii iniquitátis ut afflígant eum ſicut priùs: ex die quâ conſtítui júdices ſuper pópulum meum Iſrael; & réquiem dabo tibi ab ómnibus inimícis tuis: prædicitque tibi Dóminus, quòd domum fáciat tibi Dóminus.

Quaſi adeps. 230.

Lectio iij.

CUmque compléti fúerint dies tui, & dormíeris cum pátribus tuis; ſuſcitábo ſemen tuum poſt te, quod egrediétur de útero tuo: & firmábo regnum ejus. Ipſe ædificábit domum nómini meo: & ſtabíliam thronum regni ejus uſque in ſempiternum. Ego ero ei in patrem; & ipſe erit mihi in fílium: qui ſi iníquè áliquid geſſerit; árguam eum in virga virórum: & in plagis filiórum hóminum. Miſericórdiam autem meam non áuferam ab eo: ſicut ábſtuli à Saül quem amóvi à fácie mea. Et fidélis erit domus tua; & regnum tuum uſque in æternum ante fáciem tuam: & thronus tuus erit firmus júgiter. Secundùm ómnia verba hæc, & juxta univerſam viſiónem iſtam: ſic locútus eſt Nathan ad David.

℟. Numquam, 230.

SABBATO.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 11.

FActum eſt, vertente anno, eo témpore quo ſolent reges ad bella procédere: miſit David Joab, & ſervos ſuos cum eo, & univerſum Iſrael; & vaſtavérunt fílios Ammon, & obſedérunt Rabba: David autem remanſit in Jerúſalem. Dum hæc agerentur; áccidit ut ſúrgeret David de ſtrato ſuo poſt merídiem: & deambuláret in ſolário domûs régiæ; viditque mulíerem ſe lavantem, ex adverſo ſuper ſolárium ſuum: erat autem múlier pulchra valdè. Miſit ergo rex: & requiſívit quæ eſſet múlier. Nuntiatumque eſt ei quòd ipſa eſſet Bethſabée fília Elíam, uxor Uríæ Hethæi. Miſſis

itaque David núntiis, tulit eam: quæ cùm ingreſſa eſſet ad illum, dormívit cum ea; ſtatimque ſanctificáta eſt ab immundítia ſua: & reverſa eſt in domum ſuam concepto fœtu; mittenſque nuntiávit David, & ait: Concépi.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Noct. Dominicæ præced.*]

Lectio ij.

MIſit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uríam Hethæum. Miſitque Joab Uríam ad David. Et venit Urías ad David; quæſivitque David quàm rectè ágeret Joab, & pópulus: & quómodò adminiſtrarétur bellum. Et dixit David ad Uríam; Vade in domum tuam: & lava pedes tuos. Et egreſſus eſt Urías de domo regis: ſecutuſque eſt eum cibus régius. Dormívit autem Urías ante portam domûs régiæ cum áliis ſervis dómini ſui: & non deſcendit ad domum ſuam. Nuntiatumque eſt David à dicéntibus: Non ivit Urías in domum ſuam. Et ait David ad Uríam; Numquid non de via veniſti? quare non deſcendiſti in domum tuam? Et ait Urías ad David: Arca Dei, & Iſrael, & Juda hábitant in papiliónibus, & dóminus meus Joab, & ſervi dómini mei ſuper fáciem terræ manent; & ego ingrédiar domum meam, ut cómedam & bibam, & dórmiam cum uxóre mea? Per ſalútem tuam, & per ſalútem ánimæ tuæ: non fáciam rem hanc.

Lectio iij.

AIt ergo David ad Uríam; Mane hîc étiam hódiè: & cras dimittam te. Manſit Urías in Jerúſalem in die illa & áltera: & vocávit eum David ut coméderet coram ſe & bíberet, & inebriávit eum; qui egreſſus véſperè, dormívit in ſtrato ſuo cum ſervis dómini ſui: & in domum ſuam non deſcendit. Factum eſt ergo manè, & ſcripſit David epíſtolam ad Joab: miſitque per manum Uríæ, ſcribens in epíſtola; Pónite Uríam ex adverſo belli, ubi fortíſſimum eſt prælium: & derelínquite eum, ut percuſſus intéreat. Igitur cùm Joab obſidéret urbem: póſuit Uríam in loco ubi ſciébat viros eſſe fortíſſimos. Egreſſíque viri de civitáte, bellábant adversùm Joab; & cecidérunt de pópulo ſervórum David: & mórtuus eſt étiam Urías Hethæus.

Ad Magníficat *Ant.* 1. *D.* Dixit David ad Deum: Peccávi nimis Dómino; óbſecro, aufer iniquitátem ſervi tui, quia inſipienter egi. 1. *Paral.* 21.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA

DOMINICA V.
poſt Pentecoſten.
IN I. NOCTURNO.
Lectio j.
De libro ſecundo Regum.
Cap. 11 & 12.

AUdívit uxor Uríæ quòd mórtuus eſſet Urías vir ſuus : & planxit eum. Tranſacto autem luctu, miſit David, & introduxit eam in domum ſuam : & facta eſt ei uxor; peperitque ei fílium : & diſplícuit verbum hoc quod fécerat David, coram Dómino. Miſit ergo Dóminus Nathan ad David. Qui cùm veniſſet ad eum, dixit ei : Duo viri erant in civitáte una; unus dives & alter pauper : dives habébat oves & boves plúrimos valdè; pauper autem nihil habébat omnínò, præter ovem unam párvulam quam émerat & nutríerat : & quæ créverat apud eum cum fíliis ejus ſimul; de pane illíus cómedens : & de cálice ejus bibens; & in ſinu illíus dórmiens : eratque illi ſicut fília. Cùm autem peregrínus quidam veniſſet ad dívitem; parcens ille, súmere de óvibus & de bobus ſuis, ut exhibéret convívium peregríno illi qui vénerat ad ſe : tulit ovem viri páuperis, & præparávit cibos hómini qui vénerat ad ſe.

℟. Elégit Dóminus David ſervum ſuum, & * Súſtulit eum de grégibus óviũ : de poſt fœtantes accépit eum páſcere Jacob ſervum ſuum, & Iſrael hereditátem ſuam. ℣. Amóto Saül, ſuſcitávit illis David regem; cui teſtimónium pérhibens, dixit : Invéni David fílium Jeſſe, virum ſecundùm cor meum. * Súſtulit eum. *Pſ.* 77. *Act.* 13.

Lectio ij.

IRátus autem indignatióne David adversùs hóminem illum nimis; dixit ad Nathan : Vivit Dóminus, quóniam fílius mortis eſt vir qui fecit hoc. Ovem reddet in quádruplum; eò quòd fécerit verbum iſtud : & non pepércerit. Dixit autem Nathan ad David : Tu es ille vir. Hæc dicit Dóminus Deus Iſrael; Ego unxi te in regem ſuper Iſrael : & ego érui te de manu Saül; & dedi tibi domum dómini tui, & uxóres dómini tui in ſinu tuo : dedíque tibi domum Iſrael & Juda; & ſi parva ſunt iſta : adjíciam tibi multò majóra.

℟. Quaſi adeps ſeparátus à carne, ſic David à fíliis Iſrael. Occídit gigantem : * In tollendo manum, ſaxo fundæ dejécit exultatiónem Golíæ; nam invocávit Dóminum omnipoténtem. ℣. Si quis Dei

cultor eſt, & voluntátem ejus facit, hunc exaudit. * In. *Eccli.* 47. *Joan.* 9.

Lectio iij.

QUare ergo contempſiſti verbum Dómini; ut fáceres malum in conſpectu meo? Uríam Hethæum percuſſiſti gládio; & uxórem illíus accepiſti in uxórem tibi: & interfeciſti eum gládio filiórum Ammon. Quamobrem non recédet gládius de domo tua uſque in ſempiternum; eò quòd deſpéxeris me: & túleris uxórem Uríæ Hethæi, ut eſſet uxor tua. Itaque hæc dicit Dóminus. Ecce ego ſuſcitábo ſuper te malum de domo tua; & tollam uxóres tuas in óculis tuis, & dabo próximo tuo: & dórmiet cum uxóribus tuis in óculis ſolis hujus. Tu enim feciſti abſcónditè; ego autem fáciam verbum iſtud in conſpectu omnis Iſrael: & in conſpectu ſolis.

℟. Numquam legiſtis quid fécerit David quando eſúriit, quómodò introívit in domum Dei ſub Abíathar príncipe Sacerdótum, * Et † Panes propoſitiónis manducávit, quos non licébat manducáre niſi Sacerdótibus? ℣. Dedit ei Sacerdos ſanctificátum panem; neque enim erat ibi panis niſi tantùm panes propoſitiónis, qui ſubláti fúerant à fácie Dómini. * Et panes. Glória Patri. † Panes. *Marc.* 2. 1. *Reg.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Ambróſii, Epíſcopi, de Apológia David.

Ad Theodoſ. Auguſt. Cap. 2.

UNuſquiſque noſtrûm per ſíngulas horas quàm multa delinquit: & tamen unuſquiſque de plebe peccátum ſuum confitendum non putat. Ille rex tantus ac potens, ne exíguo quidem momento manére penès ſe delicti paſſus eſt conſciéntiam; ſed præmatúrâ confeſſióne, atque immenſo dolóre: réddidit peccátum ſuum Dómino. Quem mihi nunc fácile repérias honorátum ac dívitem; qui, ſi arguátur alicújus culpæ reus, non moleſtè ferat? At ille régio clarus império, tot divínis probátus oráculis: cùm à priváto hómine corriperétur quòd gráviter deliquiſſet; non indignátus infrémuit: ſed confeſſus ingémuit culpæ dolóre.

℟. Tabernáculum teſtimónii fuit cum pátribus noſtris uſque in diébus David, qui invénit grátiam ante Deum, * Et pétiit ut inveníret tabernáculum Deo Jacob. ℣. Memento, Dómine, David, & om-

Digitized by Google

nis manſuetúdinis ejus, ſicut jurávit Dómino. * Et pétiit. *Act.* 7. *Pſ.* 131.

Lectio v.

DEnique Dóminum dolor íntimi movit affectûs, ut Nathan díceret: Quóniam pœnítuit te, & Dóminus tránſtulit peccátum tuum. Matúritas ítaque véniæ profundam regis fuiſſe pœniténtiam declarávit: quæ tanti erróris offenſam tradúxerit. Alii hómines, cùm à ſacerdótibus corripiuntur; peccátum ſuum ingrávant: dum negáre cúpiunt aut defèndere; ibíque eórum lapſus eſt major: ubi deſperátur corréctio. Sancti autem Dómini qui conſummáre pium certámen géſtiunt & cúrrere curſum ſalútis; ſícubi fortè ut hómines corrúerint, natúræ magìs fragilitáte, quàm peccandi libídine: acrióres ad currendum reſurgunt, pudóris ſtímulo majóra reparantes certámina; ut non ſolùm nullum attuliſſe æſtimétur lapſus impedimentum: ſed étiam velocitátis incentíva cumulaſſe.

℞. Dilexit David Deum qui fecit illum; & dedit illi contra inimícos poténtiam: Dóminus purgávit peccáta ipsíus, & * Exaltávit in æternum cornu ejus, & dedit illi teſtamentum regni, & ſedem glóriæ in Iſrael. ℣. Erexit Dóminus cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, ſicut locútus eſt per os ſanctórum qui à ſeculo ſunt Prophetárum ejus. * Exaltávit. *Eccli.* 47. *Luc* 1.

Lectio vj. Cap. 4.

PEccávit David, quod ſolent reges: ſed pœniténtiam geſſit, flevit, ingémuit, quod non ſolent reges. Confeſſus eſt culpam, obſecrávit indulgéntiam; humi ſtratus deplorávit ærumnam, jejunávit, orávit: confeſſiónis ſuæ teſtimónium in perpétua ſécula vulgáto dolóre tranſmíſit. Quod erubeſcunt fácere priváti: rex non erúbuit confitéri. Qui tenentur légibus, audent ſuum negáre peccátum; dedignantur rogáre indulgéntiam: quam petébat qui nullis légibus tenebátur humánis. Quod peccávit, conditiónis eſt: quod ſupplicávit, correctiónis. Lapſus commúnis: ſed ſpeciális conféſſio. Culpam ítaque incidiſſe, natúræ eſt: diluiſſe, virtútis.

℞. David in ſua generatióne cùm adminiſtraſſet voluntáti Dei, dormívit; * Et appóſitus eſt ad patres ſuos. ℣. Mórtuus eſt in ſenectúte bona, plenus diérum, & divítiis, & glóriâ, * Et appóſitus eſt. Glória Patri. * Et appóſitus. *Act.* 13. 1. *Paral.* 29.

Digitized by Google

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Matthæum.

Cap. 5.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Dico vobis, quia niſi abundáverit juſtítia veſtra pluſquàm Scribárum & Phariſæórum : non intrábitis in regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Hom. 16. in Matth.

CAritas eſt ómnium mater bonórum ; certa diſcipulórum nota : quæ ómnia noſtra cóntinet. Jure ergo radíces & fontes inimicítiæ quæ illam peſſumdat : cum veheméntia multa Chriſtus ámputat & tollit. Nihil enim ita curat Deus : ut nos mútuis vínculis colligári. Ideò & per ſeipſum & per diſcípulos ſuos ; tam in novo quàm in véteri teſtamento, multo hoc præceptum ſermóne commendat : & véhemens vindex eſt eórum qui hoc deſpíciunt. Etenim nihil ita malítiam omnem indúcit & fundat : ut caritátis remótio. Ideò dicébat ; Cùm abundáverit iníquitas : refrigeſcet cáritas multórum. Sic Caïn fratricída factus eſt : ſic Eſaü, ſic fratres Joſéphi ; ſic innúmera exorta ſunt malà : avulsâ caritáte.

℟. Audiſtis quia dictum eſt antíquis : Non occídes. * Ego autem dico vobis, Quia omnis qui iráſcitur fratri ſuo, reus erit judício. ℣. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen : Lóquere ad omnem cœtum filiórum Iſrael : Non ſtabis contra ſánguinem próximi tui. * Ego autem. *Matth.* 5. *Levit.* 19.

Lectio viij.

NEque in ſupradictis gradum ſiſtit ; ſed ália plura ádhibet : queis oſtendit quantùm ejus hábeat ratiónem. Nam cùm per concílium, per judícium & per gehennam ignis comminátus eſſet ; ália adjécit præcedéntibus cónſona, nempe : Si offers munus tuum ad altare ; & ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid adverſùm te : relinque munus tuum ante altáre ; & vade priùs reconciliári fratri tuo : & tunc véniens, offer munus tuum. O bonitátem, ô benignitátem, quæ omnem ſermónem ſúperat ! Honórem ſuum déſpicit pro caritáte erga próximum ; oſtendens ſe priùs comminátum eſſe, non ex inimicítia quadam, vel ex cupiditáte inferendi ſupplícii : ſed ex amóre ferventi. Quid enim hiſce verbis manſuétius fingi poſſit ? Interrumpátur, inquit, cultus meus : ut cáritas tua

máneat. Nam verè ſacrifícium eſt reconciliátio cum fratre. Ideò non dixit; Poſtquàm obtúleris, vel, Antequàm ófferas: ſed ipſo múnere præſente, & jam ſacrifício incipiente, mittit eum, ut ſe cum fratre reconcíliet; nec ſubláto jacente múnere, nec ántequàm munus attúlerit: ſed illo in médio jacente jubet illuc accúrrere.

℟. Si offers munus tuum ad altáre, & ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid adverſùm te, relinque ibi munus tuum ante altáre, & * Vade priùs reconciliári fratri tuo. ℣. Miſericordiam vólui, & non ſacrifícium; & ſciéntiam Dei, pluſquàm holocauſta. * Vade. *Matth.* 5. *Oſ.* 6.

Lectio ix.

CUr ergo ſic jubet id ágere, & qua de cauſa? Hæc ambo, ut mihi quidem vidétur, ſubíndicans, & agens; unum quidem, ut jam dixi, ut oſtendat ſe caritátem magni fácere: & illam eſſe putáre máximum ómnium ſacrifícium; ſeque ſine caritáte ſacrifícium non admíttere: ſecundum autem, ut reconciliatiónis inevitábilem neceſſitátem áfferat. Nam qui juſſus eſt non priùs offerre quàm reconciliarétur; etiamſi non ex amóre próximi, ſaltèm ne ſacrifícium imperfectum máneat: properábit ad offenſum fratrem, ut inimicítiam ſolvat. Ideòque ómnia emphaticis expreſſit verbis: terrens illum excitanſque. Cùm dixiſſet enim; Relinque munus tuum, non ibi ſúbſtitit, ſed ſubjunxit, Ante altáre: & poſtquam ex loco in horrórem quemdam conjécit, Et vade; nec tantùm dixit, Vade: ſed adjunxit, Priùs; & tunc véniens, offer munus tuum: per hæc ómnia decláranş hanc menſam non admíttere eos qui inimicítias mútuò exercent.

℟. Relinque próximo tuo nocenti te; * Et tunc † Deprecanti tibi peccáta ſolventur. ℣. Tunc véniens ófferes munus tuum; * Et tunc. Glória. † Deprecanti. *Eccli.* 28. *Matth.* 5.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Niſi abundáverit juſtítia veſtra pluſquàm Scribárum & Phariſæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, qui diligéntibus te bona inviſibilia præparaſti: infunde córdibus noſtris tui amóris affectum; ut te in ómnibus & ſuper ómnia diligentes: promiſſiónes tuas, quæ omne deſidérium ſúperant, conſequámur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.*

Dico vobis : Qui díxerit fratri ſuo, Raca, reus erit concílio. Qui autem díxerit, Fátue, reus erit gehennæ ignis. *Matth.* 5.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 12.

DIxit David ad Nathan : Peccávi Dómino. Dixitque Nathan ad David ; Dóminus quoque tránſtulit peccátum tuum : non moriéris. Verúmtamen, quóniam blaſphemáre feciſti inimícos Dñi propter verbum hoc : fílius qui natus eſt tibi, morte moriétur. Et reverſus eſt Nathan in domum ſuam. Percuſſit quoque Dóminus párvulum quem pepérerat uxor Uríæ David : & deſperátus eſt. Deprecatuſque eſt David Dóminum pro párvulo ; & jejunávit David jejúnio : & ingreſſus ſeorſùm, jácuit ſuper terram. Venérunt autem ſenióres domûs ejus ; cogentes eum ut ſúrgeret de terra : qui nóluit, nec comédit cum eis cibum.

℟. Elégit. 241.

Lectio ij.

ACcidit autem die ſéptimâ ut morerétur infans : timueruntque ſervi David nuntiáre ei quòd mórtuus eſſet párvulus. Dixérunt enim ; Ecce cùm párvulus adhuc víveret, loquebámur ad eum : & non audiébat vocem noſtram ; quantò magìs ſi dixérimus, Mórtuus eſt puer, ſe afflíget ? Cùm ergo David vidiſſet ſervos ſuos muſſitantes ; intellexit quòd mórtuus eſſet infántulus : dixitque ad ſervos ſuos ; Num mórtuus eſt puer ? Qui reſpondérunt ei : Mórtuus eſt. Surrexit ergo David de terra ; & lotus unctuſque eſt : cùmque mutaſſet veſtem ; ingreſſus eſt domum Dómini, & adorávit : & venit in domum ſuam ; petivitque ut pónerent ei panem : & comédit.

℟. Quaſi adeps. 241.

Lectio iij.

DIxérunt autem ei ſervi ſui. Quis eſt ſermo quem feciſti ? Propter infantem, cùm adhuc víveret, jejunaſti & flebas : mórtuo autem púero, ſurrexiſti, & comediſti panem. Qui ait ; Propter infantem, dum adhuc víveret, jejunávi & flevi : dicébam enim ; Quis ſcit ſi fortè donet eum mihi Dóminus ; & vivat infans ? Nunc autem quia mórtuus eſt, quare jejúnem ? Numquid pótero revocáre eum ámpliùs ? Ego vadam magìs ad eum : ille verò non revertétur ad me. Et conſolátus eſt David Bethſabée uxórem ſuam : ingreſſuſque ad eam dormívit cum ea ; quæ génuit fílium, & vocávit nomen ejus Sálo-

Digitized by Google

mon : & Dóminus dilexit eum. Miſitque in manu Nathan Prophétæ ; & vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino : eò quòd dilígeret eum Dóminus.

℟. Numquam. 242.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 13.

FActum eſt poſt tempus biénnii, ut tonderentur oves Abſalom in Baálhaſor, quæ eſt juxta Ephraïm ; & vocávit Abſalom omnes fílios regis : venitque ad regem, & ait ad eum ; Ecce tondentur oves ſervi tui : véniat, oro, rex cum ſervis ſuis ad ſervum ſuum. Dixitque rex Abſalom ; Noli, fili mi : noli rogáre ut veniámus omnes, & gravémus te. Cùm autem cógeret eum, & noluiſſet ire : benedixit ei.

℟. Tabernáculum. 242.

Lectio ij.

ET ait Abſalom ; Si non vis veníre : véniat, óbſecro, nobiſcum ſaltèm Amnon frater meus. Dixitque ad eum rex : Non eſt neceſſe ut vadat tecum. Coégit ítaque Abſalom eum : & dimíſit cum eo Amnon & univerſos fílios regis. Feceratque Abſalom convívium quaſi convívium regis. Præcéperat autem Abſalom púeris ſuis, dicens : Obſerváte cùm temulentus fúerit Amnon vino, & díxero vobis ; Percútite eum, & interfícite : nolíte timére; ego enim ſum qui præcípio vobis : roborámini, & eſtóte viri fortes. Fecérunt ergo púeri Abſalom adverſùm Amnon : ſicut præcéperat eis Abſalom. Surgenteſque omnes fílii regis, aſcendérunt ſínguli mulas ſuas : & fugérunt.

℟. Dilexit. 243.

Lectio iij.

CUmque adhuc pérgerent in itínere : fama pervénit ad David, dicens ; Percuſſit Abſalom omnes fílios regis : & non remanſit ex eis ſaltèm unus. Surrexit ítaque rex, & ſcidit veſtimenta ſua ; & cécidit ſuper terram : & omnes ſervi illíus, qui aſſiſtébant ei, ſcidérunt veſtimenta ſua. Reſpondens autem Jónadab fílius Sémmaa fratris David, dixit : Ne æſtimet dóminus meus rex quòd omnes púeri fílii regis occíſi ſint ; Amnon ſolus mórtuus eſt : quóniam in ore Abſalom erat póſitus ex die quâ oppreſſit Thamar ſorórem ejus. Nunc ergo ne ponat dóminus meus rex ſuper cor ſuum verbum iſtud, dicens ; omnes fílii regis occíſi ſunt : quóniam Amnon ſolus mórtuus eſt. Fugit autem Abſalom.

℟. David. 243.

Digitized by Google

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 14.

CUm ingreſſa fuiſſet múlier Thecuítis ad regem; cécidit coram eo ſuper terram, & adorávit, & dixit: Serva me, rex. Et ait ad eam rex. Quid cauſæ habes? Quæ reſpondit; Heu! múlier vídua ego ſum; mórtuus eſt enim vir meus: & ancillæ tuæ erant duo filii, qui rixáti ſunt adverſùm ſe in agro; nulluſque erat qui eos prohibére poſſet: & percuſſit alter álterum, & interfécit eum. Et ecce conſurgens univerſa cognátio adverſùm ancillam tuam, dicit: Trade eum qui percuſſit fratrem ſuum; ut occidámus eum pro ánima fratris ſui quem interfécit: & deleámus herédem; & quærunt extínguere ſcintillam meã quæ relicta eſt: ut non ſuperſit viro meo nomen, & relíquiæ ſuper terram.

℟. Elégit Dóminus David. 241.

Lectio ij.

ET ait rex; Qui contradíxerit tibi, adduc eum ad me: & ultrà non addet ut tangat te. Quæ ait; Recordétur rex Dómini Dei ſui, ut non multiplicentur próximi ſánguinis ad ulciſcendum: & nequáquam interficiant filium meum. Qui ait: Vivit Dóminus, quia non cadet de capillis filii tui ſuper terram. Dixit ergo múlier: Loquátur ancilla tua ad dóminum meum regem verbum. Et ait: Lóquere. Dixitque múlier; Quare cogitaſti hujuſcémodi rem contra pópulum Dei: & locútus eſt rex verbum iſtud, ut peccet; & non redúcat ejectum ſuum? Omnes mórimur: & quaſi aquæ dilábimur in terram, quæ non revertuntur; nec vult Deus períre ánimam: ſed retractat cógitans ne pénitùs péreat qui abjectus eſt.

℟. Quaſi adeps. 241.

Lectio iij.

ET ait rex; Numquid manus Joab tecum eſt in ómnibus iſtis? Reſpondit múlier, & ait: Per ſalútem ánimæ tuæ, dómine mi rex, nec ad ſiniſtram, nec ad déxteram eſt ex ómnibus his quæ locútus eſt dóminus meus rex; ſervus enim tuus Joab ipſe præcépit mihi: & ipſe póſuit in os ancillæ tuæ ómnia verba hæc. Ut vérterem figúram ſermónis hujus, ſervus tuus Joab præcépit iſtud; tu autem, dómine mi rex, ſápiens es ſicut habet ſapiéntiam Angelus Dei: ut intélligas ómnia ſuper terram. Et ait rex ad Joab; Ecce placátus feci verbum tuum:

Digitized by Google

vade ergo, & révoca púerum Abſalom. Cadenſque Joab ſuper fáciem ſuam in terram, adorávit; & benedixit regi: & dixit Joab; Hódiè intellexit ſervus tuus, quia invéni grátiam in óculis tuis, dómine mi rex: feciſti enim ſermónem ſervi tui. Surrexit ergo Joab; & ábiit in Geſſur: & adduxit Abſalom in Jerúſalem. Dixit autem rex; Revertátur in domũ ſuam: & fáciem meam non vídeat. Reverſus eſt ítaque Abſalom in domum ſuam: & fáciem regis non vidit.

℞. Numquam legiſtis. 242.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 14.

SUrrexit Joab, & venit ad Abſalom in domum ejus, & dixit; Quare ſuccendérunt ſervi tui ſégetem meam igni? Et reſpondit Abſalom ad Joab: Miſi ad te óbſecrans ut veníres ad me, & mitterem te ad regem, & díceres ei; Quare veni de Geſſur? mélius mihi erat ibi eſſe; óbſecro ergo ut vídeam fáciem regis: quòd ſi memor eſt iniquitátis meæ, interfíciat me. Ingreſſus ítaque Joab ad regem, nuntiávit ei ómnia: vocatuſque eſt Abſalom, & intrávit ad regem; & adorávit ſuper fáciem terræ coram eo: oſculatuſque eſt rex Abſalom.

℞. Tabernáculum teſtimónii. 242.

Lectio ij. Cap. 15.

IGitur poſt hæc fecit ſibi Abſalom currus, & équites: & quinquaginta viros, qui præcéderent eum. Et manè conſurgens Abſalom, ſtabat juxta intróitum portæ; & omnem virum qui habébat negótium, ut veníret ad regis judícium: vocábat Abſalom ad ſe, & dicébat. De qua civitáte es tu? Qui reſpondens aiebat: Ex una tribu Iſrael ego ſum ſervus tuus. Reſpondebatque ei Abſalom; Videntur mihi ſermónes tui boni & juſti: ſed non eſt qui te áudiat conſtitútus à rege. Dicebatque Abſalom. Quis me conſtítuat júdicem ſuper terram; ut ad me véniant omnes qui habent negótium, & juſtè júdicem? Sed & cùm accederet ad eum homo ut ſalutáret illum; extendebat manum ſuam: & apprehendens oſculabátur eum. Faciebatque hoc omni Iſrael venienti ad judícium, ut audirétur à rege: & ſollicitábat corda virórum Iſrael.

℞. Dilexit David Deum, 243.

Lectio iij.

DIxit Abſalom ad regem David: Vadam, & reddam vota mea quæ vovi

Dómino, in Hebron. Vovens enim vovit ſervus tuus, cùm eſſet in Geſſur Syriæ, dicens; Si redúxerit me Dóminus in Jerúſalem : ſacrificábo Dómino. Dixitque ei rex David : Vade in pace. Et ſurrexit : & ábiit in Hebron. Miſit autem Abſalom exploratóres in univerſas tribus Iſrael, dicens. Statim ut audiéritis clangórem búccinæ, dícite : Regnávit Abſalom in Hebron. Porrò cum Abſalom iérunt ducenti viri de Jerúſalem vocáti; euntes símplici corde : & cauſam pénitùs ignorantes. Accersívit quoque Abſalom Achítophel, Gilonítem conſiliárium David, de civitáte ſua Gilo. Cùmque immoláret víctimas; facta eſt conjurátio válida : populuſque concurrens augebátur cum Abſalom. Venit ígitur núntius ad David, dicens : Toto corde univerſus Iſrael ſéquitur Abſalom. Et ait David ſervis ſuis qui erant cum eo in Jerúſalem : Súrgite, fugiámus.

℟. David. 243.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 15.

EGreſſus rex & omnis Iſrael pédibus ſuis; ſtetit procul à domo : & univerſi ſervi ejus ambulábant juxta eum; & legiónes Cérethi, & Phélethi; & omnes Gethæi, pugnatóres válidi : ſexcenti viri qui ſecúti eum fúerant de Geth pédites, præcedébant regem. Dixit autem rex ad Ethaï Gethæum; Cur venis nobiſcum? Revértere, & hábita cum rege; quia peregrínus es : & egreſſus es de loco tuo. Heri veniſti; & hódiè compelléris nobiſcum égredi? Ego autem vadam quò itúrus ſum : revértere, & reduc tecum fratres tuos; & Dóminus fáciet tecum miſericórdiam & veritátem : quia oſtendiſti grátiam & fidem. Et reſpondit Ethaï regi, dicens : Vivit Dóminus, & vivit dóminus meus rex; quóniam in quocumque loco fúeris, dómine mi rex, ſive in morte, ſive in vita : ibi erit ſervus tuus. Et ait David Ethaï : Veni, & tranſi. Et transívit Ethaï Gethæus, & omnes viri qui cum eo erant : & réliqua multitúdo. Omneſque flebant voce magnâ, & univerſus pópulus tranſíbat; rex quoque tranſgrediebátur torrentem Cedron : & cunctus pópulus incedébat contra viam quæ réſpicit ad deſertum. Venit autem & Sadoc ſacerdos, & univerſi Levítæ cum eo, portantes arcam fœderis Dei; & depoſuérunt arcam Dei : & aſcendit Abíathar,

Digitized by Google

donec explétus eſſet omnis pópulus qui egreſſus fúerat de civitáte. Et dixit rex ad Sadoc: Reporta arcam Dei in urbem; ſi invénero grátiam in óculis Dómini, redúcet me: & oſtendet mihi eam, & tabernáculum ſuum. Si autem díxerit mihi: Non places; præſtò ſum: fáciat quod bonum eſt coram ſe.

℟. Elégit Dóminus. 241.

Lectio ij.

ET dixit rex ad Sadoc ſacerdótem: O Videns; revértere in civitatem in pace: & Achímaas fílius tuus, & Jónathas fílius Abíathar, duo, fílii veſtri ſint vobiſcum; ecce ego abſcondar in campéſtribus deſerti: donec véniat ſermo à vobis índicans mihi. Reportavérunt ergo Sadoc & Abíathar arcam Dei in Jerúſalem: & manſérunt ibi. Porrò David aſcendébat clivum olivárũ, ſcandens & flens, nudis pédibus incédens, & operto cápite: ſed & omnis pópulus qui erat cum eo, operto cápite aſcendébat plorans. Nuntiátum eſt autem David quòd & Achítophel eſſet in conjuratióne cum Abſalom; dixitque David: Infátua, quæſo, Dómine, consílium Achítophel.

℟. Quaſi adeps. 241.

Lectio iij. *Cap.* 16.

VEnit ergo rex David uſque Báhurim: & ecce egrediebátur inde vir de cognatióne domûs Saül, nómine Sémei, fílius Gera; procedebatque egrédiens, & maledicébat, mittebatque lápides contra David: & contra univerſos ſervos regis David. Omnis autem pópulus, & univerſi bellatóres à dextro & à ſiniſtro látere regis incedébant. Ita autem loquebátur Sémei cùm maledíceret regi; Egrédere, egrédere vir ſánguinum, & vir Bélial: réddidit tibi Dñus univerſum ſánguinem domûs Saül; quóniam invaſiſti regnum pro eo: & dedit Dóminus regnũ in manu Abſalom fílii tui; & ecce premunt te mala tua: quóniam vir ſánguinum es. Dixit autem Abíſai, fílius Sárviæ, regi; Quare maledícit canis hic mórtuus dómino meo regi? vadam, & amputábo caput ejus. Et ait rex; Quid mihi & vobis eſt, fílii Sárviæ? dimíttite eum, ut maledícat: Dóminus enim præcépit ei ut maledíceret David; & quis eſt qui áudeat dícere quare ſic fécerit? Et ait rex Abíſai, & univerſis ſervis ſuis: Ecce fílius meus qui egreſſus eſt de útero meo, quærit ánimam meã; quantò magìs nunc fílius Jémini? Dimíttite eum, ut maledícat juxta præceptum Dómini; ſi fortè reſpíciat Dóminus afflictiónem meam: & reddat mihi Dó-

Digitized by Google

minus bonum pro maledictióne hac hodierna.

℟. Numquam legiſtis. 242.

SABBATO.

Lectio j.

De libro ſecundo Regum.

Cap. 18.

CONſideráto David pópulo ſuo, conſtítuit ſuper eos tribúnos, & centuriónes: & dedit pópuli tértiam partem ſub manu Joab; & tértiam partem ſub manu Abíſai, fílii Sárviæ, fratris Joab: & tértiam partem ſub manu Ethaï qui erat de Geth; dixitque rex ad pópulum: Egrédiar & ego vobiſcum. Et reſpondit pópulus: Non exíbis; ſive enim fugérimus, non magnóperè ad eos de nobis pertinébit: ſive média pars cecíderit è nobis, non ſatìs curábunt; quia tu unus pro decem míllibus compútaris: mélius eſt ígitur ut ſis nobis in urbe præſídio. Ad quos rex ait: Quod vobis videtur rectum, hoc fáciam. Stetit ergo rex juxta portam: egrediebaturque pópulus per turmas ſuas, centéni & milléni. Et præcépit rex Joab, & Abíſai, & Ethaï, dicens: Serváte mihi púerum Abſalom. Et omnis pópulus audiébat præcipientem regem cunctis princípibus pro Abſalom. Itaque egreſſus eſt pópulus in campum contra Iſrael: & factum eſt prælium in ſaltu Ephraim. Et cæſus eſt ibi pópulus Iſrael ab exércitu David.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ACcidit autem ut occúrreret Abſalom ſervis David, ſedens mulo: cùmque ingreſſus fuiſſet mulus ſubter condenſam quercum & magnam, adhæſit caput ejus quércui; & illo ſuſpenſo inter cœlum & terram: mulus cui inſéderat, pertranſívit. Vidit autem hoc quíſpiam, & nuntiávit Joab, dicens: Vidi Abſalom pendére de quercu. Et ait Joab viro qui nuntiáverat ei: Si vidiſti, quare non confodiſſti eum cum terra; & ego dediſſem tibi decem argenti ſiclos, & unum bálteum? Qui dixit ad Joab: Si appénderes in mánibus meis mille argénteos, nequáquam mítterem manum meam in fílium regis; audiéntibus enim nobis, præcépit rex tibi, & Abíſai, & Ethaï, dicens: Cuſtodíte mihi púerum Abſalom. Sed & ſi feciſſem contra ánimã meam audacter: nequáquam hoc regem latére potuiſſet; & tu ſtares ex adverſo? Et ait Joab; Non ſicut tu vis: ſed aggrédiar eum coram te. Tulit ergo tres lánceas in manu ſua; & infixit eas in corde Abſalom: cùmque adhuc

palpitáret hærens in quercu; cucurrérunt decē júvenes armígeri Joab : & percutientes interfecérunt eum.

Lectio iij.

APpáruit Chuſi, & véniens ait; Bonum apporto núntium, dómine mi rex : judicávit enim pro te Dóminus hódiè de manu ómnium qui ſurrexérunt contra te. Dixit autem rex ad Chuſi; Eſt-ne pax púero Abſalom? Cui reſpondens Chuſi; Fiant, inquit, ſicut puer, inimíci dómini mei regis : & univerſi qui cōnſurgunt adversùs eum in malum. Contriſtátus ítaque rex, aſcendit cœnáculum portæ, & flevit : & ſic loquebátur, vadens; Fili mi Abſalom, Abſalom fili mi : quis mihi tríbuat ut ego móriar pro te; Abſalom fili mi, fili mi Abſalom?

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Sedit Sálomon ſuper ſólium Dómini in regem pro David patre ſuo, & cunctis plácuit; & páruit illi omnis Iſrael. 1. *Paral.* 29.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VI.
poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber tértius Regum.
Cap. 1.

REx David ſenúerat, habebatque ætátis plúrimos dies : cùmque operiretur veſtibus, non calefiebat. Adonias autem fílius Haggith elevabatur, dicens : Ego regnabo. Fecitque ſibi currus & equites, & quinquaginta viros : qui cúrrerent ante eum. Nec corrípuit eum pater ſuus aliquandò, dicens; Quare hoc feciſti? Erat autem & ipſe pulcher valde : ſecundus natu poſt Abſalom. Et ſermo ei cum Joab fílio Sárviæ, & cum Abíathar ſacerdóte : qui adjuvábant partes Adóniæ. Sadoc verò ſacerdos, Banáias fílius Joíadæ, & Nathan prophéta, & Sémei & Rei : & robur exércitùs David non erat cum Adónia.

℟. Dilexit Dóminus Salomónem; miſitque in manu Nathan prophétæ, * Et vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino, eò quòd dilígeret eum Dñus. ℣. Deus ipſe prior dilexit, * Et vocávit. 2. *Reg.* 12. 1. *Joan.* 4.

Lectio ij.

DIxit quoque rex David: Vocate mihi Sadoc ſacerdótem, & Nathan prophétam, & Banáiam fílium Joíadæ. Qui cùm ingreſſi fuiſſent coram rege, dixit ad eos; Tóllite vobiſcum ſervos dómini veſtri : & impónite Salomónem fílium meum ſuper mulam meam; & dúcite eum in Gihon : & ungat eum ibi Sadoc ſacerdos, & Nathan prophéta, in

regem ſuper Iſrael; & canétis búccinâ, atque dicétis: Vivat rex Sálomon. Et aſcendétis poſt eũ, & véniet, & ſedébit ſuper ſólium meũ; & ipſe regnábit pro me: illíque præcípiam ut ſit dux ſuper Iſrael & ſuper Judam.

℟. Dixit Dóminus Salomóni: Quia non petiſti tibi dies multos, nec divítias, ſed poſtulaſti tibi ſapiéntiam; * Ecce dedi tibi cor ſápiens & intélligens: ſed & hæc quæ non poſtulaſti, dedi tibi, divítias ſcílicet & glóriam. ℣. Potens eſt Deus ómnia fácere ſuperabundanter quàm pétimus: * Ecce. 3. *Reg.* 3. *Epheſ.* 3.

Lectio iij.

ET reſpondit Banáias fílius Joíadæ regi, dicens, Amen: ſic loquátur Dóminus Deus dómini mei regis. Quómodò fuit Dóminus cum dómino meo rege; ſic ſit cum Salomóne: & ſublímius fáciat ſólium ejus à ſolio dómini mei regis David. Deſcendit ergo Sadoc ſacerdos, & Nathan prophéta, & Banáias fílius Joíadæ, & Cérethi, & Phélethi; & impoſuérunt Salomónem ſuper mulam regis David: & adduxérunt eum in Gihon. Sumpſitque Sadoc ſacerdos cornu ólei de tabernáculo, & unxit Salomónem; & cecinérunt búccinâ, & dixit omnis pópulus: Vivat rex Sálomon.

℟. Sálomon ædificávit Dómino domum; * Sed non Excelſus in manufactis hábitat, ſicut Prophéta dicit: Cœlum mihi ſedes eſt, terra autem ſcabellum pedũ meórum. ℣. Ait Sálomon: Ad hoc tantùm facta eſt domus iſta, ut reſpícias oratiónem ſervi tui & obſecratiónem ejus, Dómine Deus meus: * Sed. Gloria Patri. * Sed. *Act.* 7. 2. *Paral.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Tractátu ſancti Auguſtíni Epíſcopi, ſuper Pſalmos.

Enarr. in Pſ. 126.

SAlomon erat témpore ſuo fílius David: magnus ille per quem multa ſáncta præcepta; & ſalúbria mónita: & divína ſacramenta Spíritus ſanctus in divínis lítteris operátus eſt. Nam ipſe Sálomon mulíerum amátor fuit; & reprobátus eſt à Deo: & uſque ádeò láqueus illi fuit illa cupíditas; ut à muliéribus étiam idólis ſacrificáre cogerétur: ſicut de illo Scriptúra teſtis eſt. Sed, ſi illo cadente, quæ per illum dicta ſunt, delerentur; judicarétur quia ipſe díxerat: non per illum dicta erant. Optimè ígitur étiam hoc egit miſericórdia Dei & Spíritus ejus; ut quidquid boni per Salomónem di-

Digitized by Google

ctum eſt, Deo tribuerétur: peccátum autem hóminis, hómini.

℟. Stetit Sálomon coram altári Dómini; & palmis in cœlum levátis, ait: Dómine Deus Iſrael, tu exáudies de cœlo preces & obſecratiónem, ſi peccáverint tibi; * Neque enim eſt homo qui non peccet. ℣. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipſi nos ſedúcimus, & véritas in nobis non eſt; * Neque enim. 2. *Paral.* 6. 1. *Joan.* 1.

Lectio v.

QUid mirum quia in pópulo Dei cécidit Sálomon? In paradíſo non cécidit Adam? Non cécidit de cœlo ángelus, & diábolus factus eſt? Ideò docémur in nullo hóminum ſpem eſſe ponendam; quia & iſte Sálomon ædificáverat templum Dómino: In typo quidem & in figúra futúræ Eccléſiæ & córporis Dómini. Unde dicit in Evangélio; Sólvite templum hoc: & in tríduo excitábo illud. Quia ergo iſte ædificáverat illud templum; ædificávit ſibi templum verus Sálomon Dóminus noſter Jeſus Chriſtus: verus pacíficus.

℟. Regína Saba, auditâ famâ Salomónis in nómine Dómini, venit tentáre eum in ænigmátibus; & dócuit eam ómnia verba quæ propoſúerat. * Videns autem omnem ſapiéntiam ejus, non habébat ultrà ſpíritum. ℣. Regina Auſtri venit à finibus terræ audíre ſapiéntiam Salomónis: * Videns. 3. *Reg.* 10. *Luc.* 11.

Lectio vj.

EST autem ille verè pacíficus, de quo dixit Apóſtolus: Ipſe eſt enim pax noſtra, qui fecit útraque unum. Ipſe eſt verus pacíficus, qui duos paríetes è diverſo venientes in ſe copulávit; quibus factus eſt lapis anguláris venienti pópulo ex circumciſióne credéntium: & venienti pópulo ex præpútio Géntium, & ipſórum credéntium; fecit unam Eccléſiam ex duóbus pópulis, factus eſt illis lapis anguláris: & ideò verè pacíficus. Quia ergo ille verus Sálomon; Sálomon ille fílius David de muliére Bethſabée, rex Iſrael: figúram geſtabat hujus pacífici, quando templum ædificávit.

℟. Dediſti máculam in glória tua; Deus autem non derelinquet miſericórdiam ſuam, * Et † Non corrumpet, nec delébit ópera ſua. ℣. Ille fidelis pérmanet, negáre ſeipſum non poteſt; * Et non. Glória. † Non. *Eccli.* 47. 2. *Tim.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Marcum.

Cap. 8.

IN diébus illis : Cùm turba multa eſſet cum Jeſu, nec habérent quod manducárent; convocátis diſcípulis, ait illis : Miſéreor ſuper turbam; quia ecce jam tríduo ſúſtinent me : nec habent quod mandúcent. Et réliqua.

Homília ſancti Baſílii Epíſcopi.

Orat. in fame & ſiccitate.

VIdes & ipſum noſtrum Deum, prætéritis áliis incómmodis : eſurientes condolenti ánimo miſerári. Miſéreor enim, inquit, turbæ. Quare & in extrémo judício, ubi ádvocat juſtos Dóminus; locum primum óccupat qui largus fuit ac liberális : nutrítor primas tenet inter eos, quibus præmia dantur; panem qui miniſtrávit, vocátur ante omnes : qui benignus fuit & liberális, ante réliquos juſtos ad vitam tranſmíttitur. Qui illiberális éxtitit & ſórdidus : ante omnes peccatóres igni tráditur. Jam te témporis ipſa opportúnitas ad legem vocat : quæ mater eſt ceterárum. Quare magnóperè cura ne te prætéreat nundinárum occáſio : atque commerciórum. Fluit enim tempus; nec expectat morantem : feſtínant dies, ſegnem prætergrediuntur. Ob id tu quoque mandátum velut fúgiens detine ac cónfice : & undélibet arreptum ulnis ampléctere. Dato pauca, & multa comparáto : exſólvito primigénium peccátum, cibariórum largitióne. Quemádmodùm enim Adam ímprobo eſu peccátum tranſmíſit; ſic nos inſidiantem eſcam abolémus : ſi fratris neceſſitátem famemque curámus.

℟. Cùm turba multa eſſet cum Jeſu, nec habérent quod manducárent, ait diſcípulis : Miſéreor ſuper turbam; * Quia ecce jam tríduo ſúſtinent me, nec habent quod mandúcent. ℣. Cónfluent ad bona Dómini, & ultrà non eſúrient; & pópulus meus bonis meis adimplébitur, ait Dóminus; * Quia ecce jam. *Marc.* 8. *Jerem.* 31.

Lectio viij.

POpuli, audite : Chriſtiáni, áuribus accípite; Hæc dicit Dóminus, non ſuâ ipſíus voce conciónans : ſed ſervórum ore tanquam inſtrumento réſonans; Nos qui ratióne prædíti ſumus : ne brutis animántibus videámur immanióres. Quæ de gentílibus narrátur humánitas : incútiat nobis pudórem. Lex humanitátis plena apud quoſ-

dam illórum; unam menſam: commúnes cibos; & unam ferè famíliam: pópulum frequentem éfficit. Relinquámus externos, & veniámus ad trium míllium exemplum: æmulémur primum cœtum Chriſtianórum; cùm eis commúnia eſſent ómnia: vita, ánima, conſenſus unus, commúnis menſa, fratérnitas indivíſa; diléctio non ficta, córpora multa unum effíciens: ánimas diverſas ad conſenſum unum compónens. Habes non pauca tum ex véteri, tum ex novo teſtamento: fraterni amóris exempla.

℟. Interrogávit Jeſus diſcípulos: Quot panes habétis? Dixérunt: Septem. Et accípiens ſeptem panes, grátias agens, fregit; * Et dabat diſcípulis ſuis ut appónerent. ℣. dicit Dóminus: Cómedent, & ſupérerit. * Et dabat. *Marc.* 8. 4. *Reg.* 4.

Lectio ix.

SEnem fame laborantem ſi víderis, accerſe ipſum: & ale velut Joſeph Jacob. Inimícum ſi repéreris in angúſtiis póſitum; ne adjunge ad iram, quâ occupáris, ultiónem: ſed ale velut ille fratres à quibus fúerat vénditus. Si incíderis in juniórem afflictátum; ita eum defléto: uti ille Bénjamin ſenectútis fílium. Tentat te étiam fortaſſe avarítia, velut Joſéphum hera; trahit te tuis veſtimentis, ut mandátum ſpernas: ipſamque auri mundíque amantem præ mandáto Dómini díligas. Ubi cogitátio ſubíerit huic mandáto repugnans; allicienſque ánimum bene morátum ad avarítiam: & caritátem fraternam neglígere cogens, teque ſecum detinens; ábjice & tu veſtimenta: irátus ſecéde; fidem Dómino, velut ille, ſerváto: per unum annum, uti ille per ſeptem, fami próvide & penúriæ.

℟. Jacta ſuper Dóminum curam tuam, & * Ipſe te enútriet: † Non dabit in æternum fluctuatiónem juſto. ℣. Sint mores contenti præſéntibus; ipſe enim dixit: Non te déſeram, neque derelinquam. * Ipſe. Glória. † Non dabit. *Pſ.* 54. *Hebr.* 13.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Præcépit Jeſus turbæ diſcúmbere ſuper terram; & manducavérunt, & ſaturáti ſunt. *Marc.* 8.

Oratio.

DEus virtútum, cujus eſt totum quod eſt óptimum: ínſere pectóribus noſtris amórem tui nóminis, & præſta in nobis religiónis augmentum; ut quæ ſunt bona, nútrias: ac pietátis ſtúdio, quæ ſunt nu-

Digitized by Google

trita, cuſtódias. Per Dñum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Suſtulérunt quod ſuperáverat de fragmentis ſeptem ſportas: erant autem qui manducavérunt quaſi quátuor míllia; & dimíſit eos. *Marc.* 8.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro tértio Regum. *C.* 2.

APpropinquavérunt dies David ut moreretur: præcepitque Salomóni fílio ſuo, dicens; Ego ingrédior viam univerſæ terræ: confortáre, & eſto vir. Et obſerva cuſtódias Dñi Dei tui: ut ámbules in viis ejus, ut cuſtódias ceremónias ejus, & præcepta ejus, & judícia, & teſtimónia, ſicut ſcriptum eſt in lege Móyſi; ut intélligas univerſa quæ facis, & quòcumque te vérteris: ut confirmet Dóminus ſermónes ſuos quos locútus eſt de me, dicens. Si cuſtodíerint fílii tui vias ſuas; & ambuláverint coram me in veritáte, in omni corde ſuo, & in omni ánima ſua: non auferétur tibi vir de ſólio Iſrael. Dormívit ígitur David cum pátribus ſuis: & ſepultus eſt in civitáte David. Dies autem quibus regnávit David ſuper Iſrael, quadraginta anni ſunt; in Hebron regnávit ſeptem annis: in Jeruſalem triginta tribus.

℟. Dilexit Dñus. 253.

Lectio ij. Cap. 3.

APpáruit autem Dóminus Salomóni per ſómnium nocte, dicens: Póſtula quod vis ut dem tibi. Et ait Sálomon. Tu feciſti cum ſervo tuo David patre meo miſericórdiam magnam: ſicut ambulávit in conſpectu tuo in veritáte, & juſtítia, & recto corde tecum; cuſtodiſti ei miſericórdiam tuam grandem: & dediſti ei fílium ſedentem ſuper thronum ejus, ſicut eſt hódiè. Et nunc, Dómine Deus, tu regnáre feciſti ſervum tuum pro David patre meo; ego autem ſum puer párvulus: & ignórans egreſſum & intróitum meum; & ſervus tuus in médio eſt pópuli quem elegiſti: pópuli infiníti, qui numerári & ſupputári non poteſt præ multitúdine. Dabis ergo ſervo tuo cor dócile: ut pópulum tuum judicáre poſſit; & diſcérnere inter bonum & malum: quis enim póterit judicáre pópulum iſtum; pópulum tuum hunc multum?

℟. Dixit Dóminus. 254.

Lectio iij.

PLácuit ergo ſermo coram Dómino: quòd Sálomon poſtulaſſet hujuſcémodi rem. Et dixit Dóminus Salomóni: Quia poſtulaſti verbum hoc, & non petiſti tibi dies multos,

nec divítias, aut ánimas inimicórum tuórum; ſed poſtulaſti tibi ſapiéntiam ad diſcernendum judícium: ecce feci tibi ſecundùm ſermónes tuos; & dedi tibi cor ſápiens & intélligens, in tantum ut nullus ante te ſímilis tuî fúerit: nec poſt te ſurrectúrus ſit. Sed & hæc quæ non poſtulaſti, dedi tibi; divítias ſcílicet & glóriam: ut nemo fúerit ſímilis tuî in régibus cunctis retrò diébus; ſi autem ambuláveris in viis meis, & cuſtodíeris præcepta mea & mandáta mea, ſicut ambulávit pater tuus: longos fáciam dies tuos.

℟. Sálomon. 254.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro tértio Regum.

Cap. 5.

MIſit Sálomon ad Hiram, dicens; tu ſcis voluntátem David patris mei, & quia non potúerit ædificáre domum nómini Dómini Dei ſui, propter bella imminéntia per circúitum: donec daret Dóminus eos ſub veſtígio pedum ejus. Nunc autem réquiem dedit Dóminus Deus meus mihi per circúitum: & non eſt ſatan, neque occurſus malus. Quamobrem cógito ædificáre templum nómini Dómini Dei mei: ſicut locútus eſt Dóminus David patri meo, dicens; Fílius tuus quem dabo pro te ſuper ſólium tuum: ipſe ædificábit domum nómini meo. Præcipe ígitur ut præcídant mihi ſervi tui cedros de Líbano: & ſervi mei ſint cum ſervis tuis; mercédem autem ſervórum tuórũ dabo tibi quamcumque petíeris: ſcis enim quómodò non eſt in pópulo meo vir qui nóverit ligna cædere ſicut Sidónii.

℟. Stetit Sálomon. 255.

Lectio ij.

DEdit quoque Dóminus ſapiéntiam Salomóni, ſicut locútus eſt ei; & erat pax inter Hiram & Salomónem: & percuſſérunt ambo fœdus. Elegitque rex Sálomon operários de omni Iſrael; & erat indíctio triginta míllia virórum: mittebatque eos in Líbanum, decem míllia per menſes ſíngulos viciſſim; ita ut duóbus ménſibus eſſent in dómibus ſuis: & Adoníram erat ſuper hujuſcémodi indictióne. Fueruntque Salomóni ſeptuaginta míllia eórum qui ónera portábant: & octoginta míllia latomórum in monte; abſque præpóſitis qui præerant ſíngulis opéribus: número trium míllium, & trecentórum præcipiéntium pópulo & his qui faciébant opus.

℟. Regína Saba. 255.

Digitized by Google

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

ET perfécit omne opus quod faciébat Sálomon in Domo Dómini; & íntulit quæ ſanctificáverat David pater ſuus, argentum & aurum, & vaſa: repoſuitque in theſauris domûs Dómini. Tunc congregáti ſunt omnes majóres natu Iſrael cum princípibus tríbuum; & duces familiárum filiórum Iſrael ad regem Salomónem in Jerúſalem: ut deferrent arcam fœderis Domini, de civitáte David, id eſt, de Sion. Convenitque ad regem Salomónem univerſus Iſrael in menſe Ethanim, in ſolemni die: ipſe eſt menſis séptimus. Veneruntque cuncti ſenes de Iſrael; & tulérunt arcam ſacerdótes, & portavérunt arcam Dómini, & tabernáculum fœderis, & ómnia vaſa Sanctuárii quæ erant in tabernáculo: & ferébant ea ſacerdótes & Levítæ. Rex autem Sálomon, & omnis multitúdo Iſrael quæ convénerat ad eum, gradiebátur cum illo ante arcam: & immolábant oves & boves abſque æſtimatióne & número. Et intulérunt ſacerdótes arcam fœderis Dómini in locum ſuum; in oráculum templi: in Sanctum ſanctórum ſubter alas Chérubim.

℟. Dediſti. 255.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro tértio Regum.

Cap. 9.

FActum eſt cùm perfeciſſet Sálomon ædifícium domûs Dómini & ædifícium regis: & omne quod optáverat & volúerat fácere; appáruit ei Dóminus ſecundò, ſicut apparúerat ei in Gábaon: dixitque Dóminus ad eum; Exaudívi oratiónem tuam & deprecatiónem tuam quam deprecátus es coram me: ſanctificávi domum hanc quam ædificaſti; ut pónerem nomen meum ibi in ſempiternum: & erunt óculi mei & cor meum ibi cunctis diébus. Tu quoque ſi ambuláveris coram me, ſicut ambulávit pater tuus, in ſimplicitáte cordis, & in æquitáte; & féceris ómnia quæ præcépi tibi: & legítima mea & judícia mea ſerváveris; ponam thronum regni tui ſuper Iſrael in ſempiternum, ſicut locútus ſum David patri tuo, dicens: Non auferétur vir de génere tuo, de ſólio Iſrael.

℟. Dilexit Dóminus. 253.

Lectio ij. Cap. 10.

REgína Saba, audítâ famâ Salomónis in nómine Dómini: venit tentáre eum in ænigmátibus. Et ingreſſa Jerúſalem multo cum comitátu, & divítiis,

Digitized by Google

camélis portántibus arómata, & aurum infinítum nimis, & gemmas pretióſas; venit ad regem Salomónem: & locúta eſt ei univerſa quæ habébat in corde ſuo. Et dócuit eam Sálomon ómnia verba quæ propoſúerat; non fuit ſermo qui regem poſſet latére: & non reſpondéret ei. Videns autem regína Saba omnem ſapiéntiam Salomónis; & domum quam ædificáverat, & cibos menſæ ejus, & habitácula ſervórum, & órdines miniſtrántium, veſteſque eórum, & pincernas, & holocauſta quæ offerébat in domo Dómini: non habébat ultrà ſpíritum.

℟. Dixit Dóminus. 254.

Lectio iij.

DIxitque ad regem: Verus eſt ſermo quem audívi in terra mea ſuper ſermónibus tuis, & ſuper ſapiéntia tua; & non credébam narrántibus mihi, donec ipſa veni: & vidi óculis meis; & probávi quòd média pars mihi nuntiáta non fúerit: major eſt ſapiéntia & ópera tua, quàm rumor quem audívi. Beáti viri tui, & beáti ſervi tui qui ſtant coram te ſemper: & áudiunt ſapiéntiam tuam. Sit Dóminus Deus tuus benedíctus, cui complacuiſti: & póſuit te ſuper thronum Iſrael; eò quòd diléxerit Dóminus Iſrael in ſempitérnum: & conſtítuit te regem, ut fáceres judícium & juſtítiam. Dedit ergo regi centum viginti talenta auri; & arómata multa nimis: & gemmas pretióſas.

℟. Sálomon. 254.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro tértio Regum.

Cap. 11.

REx Sálomon adamávit mulíeres alienígenas multas, fíliam quoque Pharaónis; & Moabítidas, & Ammonítidas, Idumæas, & Sidónias, & Hethæas: de géntibus ſuper quibus dixit Dóminus fíliis Iſrael. Non ingrediémini ad eas, neque de illis ingrediéntur ad veſtras; certíſſimè enim avertent corda veſtra: ut ſequámini deos eárum. Cùmque jam eſſet ſenex; depravátum eſt cor ejus per mulíeres: ut ſequerétur deos aliénos; nec erat cor ejus perféctum cum Dómino Deo ſuo: ſicut cor David patris ejus. Sed colébat Sálomon Aſtarthen deam Sidoniórum: & Moloch idólum Ammonitárum. Fecitque Sálomon quod non placúerat coram Dómino; & non adimplévit ut ſequerétur Dóminum: ſicut David pater ejus.

℟. Stetit Sálomon. 255.

Digitized by Google

Lectio ij.

IGitur irátus eſt Dóminus Salomóni, quòd averſa eſſet mens ejus à Dómino Deo Iſrael, qui apparúerat ei ſecundò; & præcéperat de verbo hoc ne ſequerétur deos aliénos: & non cuſtodívit quæ mandávit ei Dóminus. Dixit ítaque Dóminus Salomóni: Quia habuiſti hoc apud te, & non cuſtodiſti pactum meum, & præcepta mea quæ mandávi tibi; diſrumpens ſcindam regnum tuum: & dabo illud ſervo tuo. Verúmtamen in diébus tuis non fáciam propter David patrem tuum: de manu fílii tui ſcindam illud; nec totum regnum áuferam: ſed tribum unam dabo fílio tuo, propter David ſervum meum, & Jerúſalem quam elégi. Suſcitávit autem Dóminus adversárium Salomóni: Adad Idumæum de ſémine régio, qui erat in Edom.

℟. Regína Saba. 255.

Lectio iij.

JEróboam quoque fílius Nabath Ephrathæus, de Saréda, ſervus Salomónis; cujus mater erat nómine Sarva, múlier vídua: levávit manum contra regem. Et hæc eſt cauſa rebelliónis adversùs eum; quia Sálomon ædificávit Mello: & coæquávit vorágínem civitátis David patris ſui. Erat autem Jeróboam vir fortis & potens; videnſque Sálomon adoleſcentem bonæ índolis & indúſtrium: conſtitúerat eum præfectum ſuper tribúta univerſæ domûs Joſeph. Factum eſt ígitur in témpore illo, ut Jeróboam egrederétur de Jerúſalem; & inveníret eum Ahías Siloníres prophéta in via, opertus pállio novo: erant autem duo tantùm in agro. Apprehendenſque Ahías pállium ſuum novum, quo coopertus erat: ſcidit in duódecim partes. Et ait ad Jeróboam; Tolle tibi decem ſciſſúras: hæc enim dicit Dóminus Deus Iſrael; Ecce ego ſcindam regnum de manu Salomónis: & dabo tibi decem tribus.

℟. Dediſti. 255.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro tértio Regum.

Cap. 11. *&* 12.

DOrmívit Sálomon cum pátribus ſuis; & ſepultus eſt in civitáte David patris ſui: regnavitque Róboam fílius ejus pro eo. Venit autem Róboam in Sichem: illuc enim congregátus erat omnis Iſrael, ad conſtituendum eum regem. At verò Jeróboam fílius Nabath, cùm adhuc eſſet in Ægypto prófugus à fácie regis Salomónis; audítâ morte ejus: reverſus eſt de Ægypto. Miſeruntque & vocavérunt eum; venit

ergo Jeróboam, & omnis multitúdo Iſrael: & locúti ſunt ad Róboam, dicentes. Pater tuus duríſſimum jugum impóſuit nobis; tu ítaque nunc immínue páululùm de império Patris tui duríſſimo, & de jugo graviſſimo quod impóſuit nobis: & ſerviémus tibi.

℟. Dilexit. 253.

Lectio ij.

RЕſponditque rex pópulo dura, derelicto consílio ſeniórum, quod ei déderant: & locútus eſt eis ſecundùm consílium júvenum, dicens; Pater meus aggravávit jugum veſtrum: ego autem addam jugo veſtro; pater meus cecídit vos flagellis: ego autem cædam vos ſcorpiónibus. Et non acquiévit rex pópulo; quóniam aversátus fúerat eum Dóminus: ut ſuſcitáret verbũ ſuum quod locútus fúerat in manu Ahíæ Siloní̇tæ ad Jeróboam fílium Nabath. Videns ítaque pópulus quòd noluiſſet eos audíre rex: reſpondit ei, dicens; Quæ nobis pars in David? vel quæ heréditas in fílio Iſaï? Vade in tabernácula tua, Iſrael: nunc vide domum tuam, David. Et ábiit Iſrael in tabernácula ſua. Super fílios autem Iſrael, quicumque habitábant in civitátibus Juda: regnávit Róboam.

℟. Dixit Dóminus. 254.

Lectio iij.

DIxitque Jeróboam in corde ſuo; Nunc revertétur regnum ad domum David: ſi aſcénderit pópulus iſte ut fáciat ſacrifícia in domo Dómini in Jerúſalem; & convertétur cor pópuli hujus ad dóminum ſuum Róboam regem Juda: interficientque me, & reverteutur ad eum. Et excogitáto consílio, fecit duos vítulos áureos, & dixit eis; Nolíte ultrà aſcéndere in Jerúſalem: ecce dii tui, Iſrael, qui te eduxérunt de terra Ægypti. Poſuitque unum in Bethel: & álterum in Dan; & factum eſt verbum hoc in peccátum: ibat enim pópulus ad adorandum vítulum uſque in Dan. Et fecit fana in excelſis: & ſacerdótes de extrémis pópuli, qui non erant de fíliis Levi. Conſtituitque diem ſolemnem in menſe octávo, quintà-décimâ die menſis: in ſimilitúdinem ſolemnitátis quæ celebrabátur in Juda.

℟. Sálomon. 254.

SABBATO.

Lectio j.

De libro tértio Regum.

Cap. 18.

MIſit Achab ad omnes fílios Iſrael: & congregávit prophétas in monte Carméli. Accédens autem Elías ad omnem pópulum, ait; Uſquequò claudicátis in duas partes? ſi Dóminus

eſt Deus, ſequímini eum: ſi autem Baal, ſequímini illum. Et non reſpondit ei pópulus verbum. Et ait rurſùs Elías ad pópulum; Ego remanſi prophéta Dómini ſolus: prophétæ autem Baal quadringenti & quinquaginta viri ſunt. Dentur nobis duo boves, & illi éligant ſibi bovem unum: & in fruſta cædentes ponant ſuper ligna, ignem autem non ſuppónant; & ego fáciam bovem álterum, & impónam ſuper ligna: ignem autem non ſuppónam. Invocáte nómina deórum veſtrórum; & ego invocábo nomen Dómini mei: & Deus qui exaudíerit per ignem, ipſe ſit Deus. Reſpondens omnis pópulus, ait: Optima propoſítio.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. ℣. ℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

DIxit ergo Elías prophétis Baal; Elígite vobis bovem unum: & fácite primi, quia vos plures eſtis; & invocáte nómina deórum veſtrórum: ignemque non ſupponátis. Qui cùm tuliſſent bovem quem déderat eis, fecérunt; & invocábant nomen Baal de mane uſque ad merídiem, dicentes: Baal, exaudi nos. Et non erat vox, nec qui reſpondéret: tranſiliebantque altáre quod fécerant. Cùmque eſſet jam merídies; illudébat illis Elías, dicens: Clamáte voce majóre; deus enim eſt, & fórſitan lóquitur, aut in diverſório eſt, aut in itínere: aut certè dormit, ut excitétur. Clamábant ergo voce magnâ; & incidébant ſe juxta ritum ſuum cultris & lanceólis: donec perfunderentur ſánguine.

Lectio iij.

CUmque jam tempus eſſet ut offerrétur holocauſtum: accédens Elías Prophéta, ait. Dómine Deus Abraham, & Iſaac, & Iſrael, oſtende hódiè quia tu es Deus Iſrael, & ego ſervus tuus: & juxta præceptum tuum feci ómnia verba hæc. Exaudi me, Dómine, exaudi me; ut diſcat pópulus iſte quia tu es Dóminus Deus: & tu convertiſti cor eórum íterùm. Cécidit autem ignis Dómini; & vorávit holocauſtum, & ligna, & lápides: púlverem quoque, & aquam quæ erat in aquæductu lambens. Quod cùm vidiſſet omnis pópulus; cécidit in fáciem ſuam, & ait: Dóminus ipſe eſt Deus, Dóminus ipſe eſt Deus. Dixitque Elías ad eos; Apprehéndite prophétas Baal: & ne unus quidem effúgiat ex eis. Quos cùm apprehendiſſent; duxit eos Elías ad torrentem Ciſon: & interfécit eos ibi.

Ad

Digitized by Google

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Aſcendit Elías per túrbinem in cœlum; Eliſéus autem vidébat, clamábat: Pater mi, pater mi, currus Iſrael, & auríga ejus. 4. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VII. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber quartus Regũ.

Cap. 1.

PRævaricátus eſt Moab in Iſrael, poſtquàm mórtuus eſt Achab. Cecíditque Ochózias per cancellos cœnáculi ſui quod habébat in Samaría, & ægrotávit: miſitque núntios, dicens ad eos. Ite, conſúlite Beélzebub deum Accaron: utrùm vívere queam de infirmitáte mea hac. Angelus autem Dómini locútus eſt ad Elíam Tesbíten, dicens: Surge, & aſcende in occurſum nuntiórũ regis Samaríæ, & dices ad eos; Numquid non eſt Deus in Iſrael, ut eátis ad conſulendum Beélzebub deum Accaron? quamobrem hæc dicit Dóminus; De léctulo ſuper quem aſcendiſti, non deſcendes: ſed morte moriéris.

℞. Surrexit Elías prophéta quaſi ignis, & verbum ipsíus quaſi fácula ardébat: * Verbo Dómini contínuit cœlum. ℣. Elías homo erat símilis nobis, paſsíbilis: & orávit ut non plúeret, & non pluit; & rursùm orávit, & cœlum dedit plúviam: * Verbo. *Eccli.* 48 *Jac.* 5.

Lectio ij.

ET ábiit Elías: reverſíque ſunt núntii ad Ochóziam. Qui dixit eis; Quare reverſi eſtis? At illi reſpondérunt ei: Vir occurrit nobis, & dixit ad nos; Ite, & revertímini ad regem qui miſit vos, & dicetis ei: Hæc dicit Dóminus; Numquid, quia non erat Deus in Iſrael, mittis ut conſulátur Beélzebub deus Accaron? Idcircò de léctulo ſuper quem aſcendiſti, non deſcendes: ſed morte moriéris. Qui dixit eis; Cujus figúræ & hábitûs eſt vir ille qui occurrit vobis, & locútus eſt verba hæc? At illi dixérunt: Vir pilóſus, & zonâ pellíceâ accinctus rénibus. Qui ait: Elías Thesbítes eſt. Miſitque ad eum quinquagenárium príncipem: & quinquaginta qui erant ſub eo. Qui aſcendit ad eum; ſedentíque in vértice montis, ait: Homo Dei, rex præcépit ut deſcendas. Reſpondenſque Elías, dixit quinquagenário: Si homo Dei ſum; deſcendat ignis de cœlo: & dévoret te & quinquaginta tuos. Deſcendit ítaque ig-

Digitized by Google

nis de cœlo : & devorávit eum & quinquaginta qui erant cum eo.

℟. Factus eſt ſermo Dómini ad Elíam, dicens: Surge, & vade in Sarepta Sidoniórum, & manébis ibi: præcépi enim ibi mulíeri víduæ ut paſcat te: *Surrexit, & ábiit in Sarepta. ℣. Multæ víduæ erant in diébus Elíæ in Iſrael, cùm facta eſſet fames magna in omni terra; & ad nullam illárum miſſus eſt Elías, niſi in Sarepta Sidóniæ, ad mulíerem víduam. * Surrexit. 3. *Reg.* 17. *Luc.* 4.

Lectio iij.

RUrſùmque miſit ad eum príncipem quinquagenárium álterum : & quinquaginta cum eo. Qui locútus eſt illi; Homo Dei, hæc dicit rex : Feſtína, deſcende. Reſpondens Elías, ait : Si homo Dei ego ſum; deſcendat ignis de cœlo : & dévoret te & quinquaginta tuos. Deſcendit ergo ignis de cœlo : & devorávit illum & quinquaginta ejus. Iterùm miſit príncipẽ quinquagenárium tértium : & quinquaginta qui erant cum eo. Qui cùm veniſſet, curvávit génua contra Elíam; & precátus eſt eum, & ait : Homo Dei; noli deſpícere ánimam meam : & ánimas ſervórum tuórum qui mecum ſunt. Ecce deſcendit ignis de cœlo : & devorávit duos príncipes quinquagenários primos; & quinquágenos qui cum eis erant : ſed nunc óbſecro ut miſereáris ánimæ meæ. Locútus eſt autem Angelus Dómini ad Elíam, dicens : Deſcende cum eo, ne tímeas. Surrexit ígitur, & deſcendit cum eo ad regem.

℟. Accédens Elías ad omnem pópulum, ait: Uſquequò claudicátis in duas partes? * Si † Dñus eſt Deus, ſequímini eum. ℣. Nemo poteſt duóbus dóminis ſervíre : * Si Dóminus. Glória Patri. † Dóminus. 3. *Reg.* 18. *Matth.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Gregórii Papæ.

Lib. 19. *Moral. in Job, Cap.* 6.

SAncti ipſi, qui, ſancto ſublevante Spíritu, ad ſumma rapiuntur; quándiù in hac vita ſunt, ne áliquâ elatióne ſupérbiant, quibuſdam tentatiónibus reprimuntur : ut nequáquam tantùm profícere váleant, quantùm volunt; ſed ne extollantur ſupérbiâ : fit in eis ipsárum quædam menſúra virtútum. Hinc eſt enim quòd Elías, dum tot virtútibus in alta profeciſſet; quâdam menſúrâ ſuſpenſus eſt : dum Jézabel póſtmodùm quamvis regínam, tamen muliérculam, fugit.

℟. Ecce vox Dómini ad

Digitized by Google

Elíam ; & ille reſpondit : Zelo zelátus ſum pro Dómino Deo exercítuũ, quia dereliquérunt pactum tuum fílii Iſrael : * Prophétas tuos occidérunt gládio, derelictus ſum ego ſolus ; & quærunt ánimam meam ut áuferant eam. ℣. An neſcítis in Elía quid dicit Scriptúra, quemádmodùm interpellat Deum adversùm Iſrael ? * Prophétas. 3. *Reg.* 19. *Rom.* 11.

Lectio v.

PErpendo quippe hunc miræ virtútis virum ignem de cœlo tráhere ! & ſecundò quinquagenários cum ſuis ómnibus petitióne ſúbitâ concremáre ; verbo cœlos à plúviis cláudere ! verbo cœlos ad plúvias aperíre ; ſuſcitantem mórtuos, ventúra quæque prævidentem ! & ecce rursùs ánimo occurrit, quo pavóre ante unam muliérculam fúgerit. Consídero virũ timóre perculſum, de manu Dei mortem pétere, nec accípere ! de manu mulíeris mortem fugiendo vitáre.

℟. Quid dicit Elíæ divínum reſponſum ? Relíqui mihi ſeptem míllia virórum qui non curvavérunt génua ante Baal. * Sic ergo & in hoc témpore relíquiæ ſecundùm electiónem grátiæ ſalvæ factæ ſunt. ℣. Antequàm véniat dies Dómini magnus, convertet Elías cor patrum ad fílios, & cor filiórum ad patres eórum. * Sic ergo. *Rom.* 11. *Malach.* 4.

Lectio vj.

QUærébat enim mortem dum fúgeret, dicens ; Súfficit mihi, tolle ánimam meam ! neque enim mélior ſum quàm patres mei. Unde ergo ſic potens ; ut tot illas virtútes fáciat ? unde ſic infirmus ; ut ita féminam pertimeſcat ? niſi quia aquæ appenduntur menſúrâ ! ut ipſi ſancti Dei hómines & multùm váleant per poténtiam Dei ; & rursùm quâdam menſúrâ moderáti ſint per infirmitátem ſuam ? In illis virtútibus Elías quid de Deo accéperat ; in iſtis infirmitátibus quid de ſe eſſe póterat ! agnoſcébat. Illa poténtia virtus fuit ! iſta infírmitas cuſtos virtútis. In illis virtútibus oſtendébat quid accéperat ; in iſtis infirmitátibus hoc quod accéperat ! cuſtodiébat. In miráculis monſtrabátur Elías ! in infirmitátibus ſervabátur.

℟. Elía, quis poteſt ſimíliter ſic gloriári tibi ? Qui receptus es in túrbine ignis, in curru equórum igneórũ : qui ſcriptus es in judíciis témporum * Leníre iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad fílium, & reſtitúere tribus Jacob. ℣. Elías quidem ventúrus eſt,

Digitized by Google

& reſtituet ómnia : dico autem vobis, quia Elías jam venit * Leníre iracúndiam Dómini. Glória Patri. * Leníre. *Eccli.* 48. *Matth.* 17.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 7.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Atténdite à falſis prophétis, qui véniunt ad vos in veſtiméntis óvium ; intrínſecùs autem ſunt lupi rapáces : à frúctibus eórum cognoſcétis eos. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Pſalm. 118. *Serm.* 12.

NOn quicumque dicit mihi ; Dómine, Dómine : intrábit in regnum cœlórum. Non quicumque dicit mihi : Tuus ſum, meus es. Meus planè es, ſi vocem non redárguat conſciéntia : ſi ſermónem tuum ánimus aut ópera non refútent. Ego non nego meum eſſe eum qui ipſe ſe non neget : aut certè ſi pro me ſeipſum ſibi ábneget. Nolo habére ſérvulum plúribus dóminis ſervientem. Nam quómodò meus eſt, ſi mihi dicat verbo : Tuus ſum, & opéribus neget ; & factis ſe diábolo adjúdicet & obſtringat ? Non eſt meus quem libído ſuccendit : quia mea eſt cáſtitas. Non eſt meus quem cura ſpoliandi minóres exágitat : quia mea intégritas eſt. Non eſt meus quem ira mobilis inquiétat : quia mea tranquíllitas eſt. Non eſt meus vini crápulâ temulentus in lucem ; ambitióne glóriæ feculáris ébrius : qui in periculum non poſſit ſóbriæ moderatiónis ſerváre veſtígium. Pax ſum ego : litigáre non novi. Quid mihi ad eum de quo véniat diábolus, & dicat ; Meus eſt : nam mihi ſua colla curvávit, mea in illo plura repério ; nomen ſibi tuum víndicat, & meum munus ? Non eſt ergo Chriſti, niſi qui eſt aliénus à crímine : non eſt Chriſti, niſi qui poteſt ſemper ſe Chriſti ſérvulum demonſtráre.

℟. Atténdite à falſis prophétis, qui * Véniunt ad vos in veſtiméntis óvium, intrínſecùs autem ſunt lupi rapáces. ℣. Non miſi eos ; & ipſi prophétant in nómine meo mendáciter, ut pereátis. * Véniunt. *Matth.* 7. *Jerem.* 27.

Lectio viij.

NAm ſi quis mutábilis eſt, ut ego qui aut mœróre mutor, aut indignatióne, venit ira, & dicit ; Meus eſt : ante horam meus erat, ſpero quòd íterùm meus fiat. Venit triſti-

tia, & dicit; Meus eſt: ante horam in mea poſſeſſióne fuit, in meo jure; erígere ánimum præ mœróre non póterat, nec óculos leváre: & ſi triſte áliquid accíderit, ad me íllicò revertétur. Quis ergo eſt Dei, niſi qui poteſt dícere; Nihil mihi cónſcius ſum? Ideò dicébat Paulus Apóſtolus Jeſu Chriſti: quia nulli álii obnóxius tenebátur. Ille ergo dicébat, Chriſti ſum: & reſpondébat ei Dóminus, Meus es. Qui verè dicit, Tuus ſum: audit à Dómino, Meus es. Dénique de ipſo Dóminus ad Ananíam; cùm mítteret eum ad ſanandum Paulum, ait: Vade, quóniam vas electiónis eſt mihi. Et quia perſeverávit Chriſti eſſe; quaſi impléto certámine: corónam méruit inveníre juſtítiæ.

℞. Prophétant de corde ſuo: * Cónſuunt pulvillos ſub omni cúbito manûs, & fáciunt cervicália ſub cápite ad capiendas ánimas. ℣. A fructibus eórum cognoſcétis eos. * Cónſuunt. *Ezech.* 13. *Matth.* 7.

Lectio ix.

REctè ergo prophéta David dixit; Tuus ſum: qui ſemper in Dómino manſi. Et quâ ratióne díxerit, Tuus ſum, áddidit; Juſtificatiónes tuas exquisívi, hoc eſt, Nihil aliórum quæſívi: ſed id ſolùm quod tuum eſt deſiderávi. Alii quærunt monília pretióſa: ego ſolas juſtificatiónes tuas quaſi quædam ſerta juſtítiæ; álii domum ad domum, villam ad villam jungunt: quaſi ſoli habitáre poſſint in terra hac, & elementum volunt occupáre commúne; álii poſſeſſiónem áeris ipsíus vindicáre: mihi in tuis juſtificatiónibus omne patrimónium eſt. Néſcio poſſidére niſi quod tui juris eſt. In tuis elóquiis ſpiritális mihi cura refulſit argenti. Mihi pórtio Deus eſt. Tuus ſum ego; quia pars mihi hereditátis non in auro, non in argento eſt: ſed in Chriſto Jeſu.

℞. Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; ſed * Qui facit voluntátem Patris mei, ipſe intrábit in regnum cœlórum. ℣. Qui cuſtódit mandátum, cuſtódit ánimam ſuam. * Qui facit. Glória. * Qui facit. *Matth.* 7. *Prov.* 19.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Non poteſt arbor bona malos fructus fácere, neque arbor mala bonos fructus fácere. *Matth.* 7.

Oratio.

DEus, cujus providéntia in ſuî diſpoſitióne non fállitur: te ſúpplices exorámus; ut nóxia cuncta ſubmóveas: & ómnia

nobis profutúra concédas. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidétur, & in ignem mittétur. *Matth.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 2.

ACceſſérunt fílii prophetárum qui erant in Jéricho, ad Eliſéum, & dixérunt ei; Numquid noſti quia Dóminus hódiè tollet dóminum tuum à te? Et ait; Et ego novi: ſiléte. Dixit autem ei Elías: Sede hîc, quia Dóminus miſit me uſque ad Jordánem. Qui ait; Vivit Dóminus, & vivit ánima tua: quia non derelinquam te. Iérunt ígitur ambo páriter, & quinquaginta viri de fíliis prophetárum ſecúti ſunt eos; qui & ſtetérunt è contrà, longè: illi autem ambo ſtabant ſuper Jordánem. Tulitque Elías pállium ſuum, & involvit illud; & percuſſit aquas, quæ divíſæ ſunt in utramque partem: & tranſiérunt ambo per ſiccum. Cùmque tranſiſſent, Elías dixit ad Eliſéum; Póſtula quod vis ut fáciam tibi: ántequàm tollar à te. Dixitque Eliſéus: Obſecro ut fiat in me duplex ſpíritus tuus. Qui reſpondit: Rem diffícilem poſtulaſti; áttamen ſi víderis me, quando tollar à te, erit tibi quod petiſti: ſi autem non víderis, non erit.

℟. Surrexit Elías. 265.

Lectio ij.

CUmque pérgerent, & incedentes ſermocinarentur; ecce currus ígneus, & equi ígnei diviſérunt utrumque: & aſcendit Elías per túrbinem in cœlum; Eliſéus autem vidébat, & clamábat: Pater mi, Pater mi, currus Iſrael, & auríga ejus. Et non vidit eum ámpliùs: apprehenditque veſtimenta ſua, & ſcidit illa in duas partes. Et levávit pállium Elíæ, quod cecíderat ei; reverſuſque ſtetit ſuper ripam Jordánis: & pállio Elíæ, quod cecíderat ei, pecuſſit aquas, & non ſunt divíſæ. Et dixit; Ubi eſt Deus Elíæ étiam nunc? Percuſſitque aquas; & divíſæ ſunt huc atque illuc: & tránſiit Eliſéus. Videntes autem fílii prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt: Requiévit ſpíritus Elíæ ſuper Eliſéum. Et venientes in occurſum ejus: adoravérunt eum proni in terram.

℟. Factus eſt. 266.

Lectio iij. Cap. 4.

MUlier autem quædam de uxóribus prophetárum clamábat ad Eliſéum, dicens: Servus tuus vir meus mórtuus eſt; & tu

noſti quia ſervus tuus fuit timens Dóminum : & ecce créditor venit ut tollat duos fílios meos ad ſerviendum ſibi. Cui dixit Eliſéus ; Quid vis ut fáciam tibi ? Dic mihi, quid habes in domo tua ? At illa reſpondit : Non hábeo, ancilla tua, quidquã in domo mea, niſi parum ólei, quo ungar. Cui ait ; Vade, pete mútuò ab ómnibus vicínis tuis vaſa vácua non pauca : & ingrédere, & claude óſtium tuum, cùm intrínſecùs fúeris tu, & fílii tui ; & mitte inde in ómnia vaſa hæc : & cùm plena fúerint, tolles. Ivit ítaque múlier, & clauſit óſtium ſuper ſe & ſuper fílios ſuos : illi offerébant vaſa, & illa infundébat. Cùmque plena fuiſſent vaſa, dixit ad fílium ſuum : Affer mihi adhuc vas. Et ille reſpondit : Non hábeo. Stetitque óleum. Venit autem illa, & indicávit hómini Dei. Et ille ; Vade, inquit, vende óleum, & redde creditóri tuo : tu autem & fílii tui vívite de réliquo.

℟. Accédens. 266.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 4.

FActa eſt quædam dies, & tranſíbat Eliſéus per Sunam : erat autem ibi múlier magna, quæ ténuit eum ut coméderet panem ; cùmque frequenter inde tranſíret : divertébat ad eam ut coméderet panem. Quæ dixit ad virum ſuum : Animadverto quòd vir Dei ſanctus eſt iſte, qui tranſit per nos frequenter. Faciámus ergo ei cœnáculum parvum ; & ponámus ei in eo léctulum, & menſam, & ſellam, & candelábrum : ut cùm vénerit ad nos, máneat ibi. Facta eſt ergo dies quædam : & véniens divertit in cœnáculum, & requiévit ibi. Dixitque ad Giézi púerum ſuum : Voca Sunamítidem iſtam. Qui cùm vocaſſet eam, & illa ſtetiſſet coram eo : dixit ad púerum ſuum ; Lóquere ad eam : Ecce ſédulè in ómnibus miniſtraſti nobis ; quid vis ut fáciam tibi ? Numquid habes negótium ; & vis ut loquar regi, ſive príncipi milítiæ ? Quæ reſpondit : In médio pópuli mei hábito. Et ait ; Quid ergo vult ut fáciam ei ? Dixitque Giézi : Ne quæras ; fílium enim non habet : & vir ejus ſenex eſt. Præcépit ítaque ut vocáret eam ; quæ cùm vocáta fuiſſet, & ſtetiſſet ante óſtium : dixit ad eam ; In témpore iſto, & in hac eádem hora, ſi vita comes fúerit : habébis in útero fílium. At illa reſpondit : Noli, quæſo, dómine mi, vir Dei, noli

Digitized by Google

mentíri ancillæ tuæ. Et concépit múlier : & péperit filium in témpore & in hora eádem quâ díxerat Eliſéus.

℟. Ecce vox Dómini ad Elíam. 266.

Lectio ij.

CRevit autem puer. Et cùm eſſet quædam dies, & egreſſus iſſet ad patrem ſuum, ad meſſóres; ait patri ſuo : Caput meum dóleo, caput meum dóleo. At ille dixit púero : Tolle, & duc eum ad matrem ſuam. Qui cùm tuliſſet, & duxiſſet eum ad matrem ſuam; póſuit eum illa ſuper génua ſua uſque ad merídiem : & mórtuus eſt. Aſcendit autem, & collocávit eum ſuper léctulũ hóminis Dei, & clauſit óſtium : & egreſſa, vocávit virum ſuum, & ait; Mitte mecum, óbſecro, unum de púeris, & áſinam, ut excurram uſque ad hóminem Dei : & revertar.

℟. Quid dicit. 267.

Lectio iij.

INgreſſus eſt ergo Eliſéus domum, & ecce puer mórtuus jacébat in léctulo ejus; ingreſſuſque clauſit óſtium ſuper ſe & ſuper púerum : & orávit ad Dóminum. Et aſcendit, & incúbuit ſuper púerum : poſuitque os ſuum ſuper os ejus; & óculos ſuos ſuper óculos ejus : & manus ſuas ſuper manus ejus; & incurvávit ſe ſuper eum : & calefacta eſt caro púeri. At ille reverſus, deambulávit in domo, ſemel huc atque illuc; & aſcendit, & incúbuit ſuper eum : & oſcitávit puer ſépties, aperuitque óculos. At ille vocávit Giézi, & dixit ei : Voca Sunamítidem hanc. Quæ vocáta, ingreſſa eſt ad eum. Qui ait : Tolle fílium tuum. Venit illa, & córruit ad pedes ejus; & adorávit ſuper terram : tulitque fílium ſuum, & egreſſa eſt.

℟. Elía, quis poteſt ſimíliter. 267.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 5.

VEnit Náaman (lepróſus) cum equis & cúrribus : & ſtetit ad óſtium domûs Eliſéi. Miſitque ad eum Eliſéus núntium, dicens; Vade, & laváre ſépties in Jordáne : & recípiet ſanitátem caro tua, atque mundáberis. Irátus Náaman recedébat, dicens : Putábam quòd egrederétur ad me, & ſtans invocáret nomen Dómini Dei ſui; tángeret manu ſuâ locum lepræ : & curáret me. Numquid non melióres ſunt Abana & Pharphar flúvii Damaſci ómnibus aquis Iſrael, ut laver in eis, & munder? Cùm ergo vertiſſet ſe, & abíret indignans,

Digitized by Google

acceſſérunt ad eum ſervi ſui: & locúti ſunt ei; Pater, & ſi rem grandem dixiſſet tibi Prophéta, certè fácere debúeras: quantò magis quia nunc dixit tibi; Laváre, & mundáberis? Deſcendit, & lavit in Jordáne ſépties juxta ſermónem viri Dei; & reſtitúta eſt caro ejus ſicut caro púeri párvuli: & mundátus eſt. Reverſuſque ad virum Dei cum univerſo comitátu ſuo: venit & ſtetit coram eo, & ait; Verè ſcio quòd non ſit álius Deus in univerſa terra: niſi tantùm in Iſrael.

℟. Surrexit. 265.

Lectio ij.

Dixitque Giézi puer viri Dei. Pepercit dóminus meus Náaman Siro iſti, ut non accíperet ab eo quæ áttulit; vivit Dóminus, quia curram poſt eum: & accípiam ab eo áliquid. Et ſecútus eſt Giézi poſt tergum Náaman: quem cùm vidiſſet ille currentem ad ſe, deſíliit de curru in occurſum ejus, & ait; Rectène ſunt ómnia? Et ille ait: Rectè. Dóminus meus miſit me ad te, dicens; Modò venérunt ad me duo adoleſcentes de monte Ephraim, ex fíliis prophetárum: da eis talentum argenti, & veſtes mutatórias dúplices. Dixitque Náaman: Mélius eſt ut accípias duo talenta. Et coégit eum; ligavitque duo talenta argenti in duóbus ſaccis, & duplícia veſtimenta: & impóſuit duóbus púeris ſuis, qui & portavérunt coram eo.

℟. Factus eſt ſermo Dómini. 266.

Lectio iij.

Cumque veniſſet jam véſperi, tulit de manu eórum, & repóſuit in domo; dimiſitque viros, & abiérunt: ipſe autem ingreſſus ſtetit coram dómino ſuo. Et dixit Eliſéus; Unde venis, Giézi? Qui reſpondit: Non ivit ſervus tuus quòquam. At ille ait: Nonne cor meum in præſenti erat; quando reverſus eſt homo de curru ſuo in occurſum tuî? Nunc ígitur accepiſti argentum, & accepiſti veſtes: ut emas olivéta, & víneas, & oves, & boves, & ſervos, & ancillas. Sed & lepra Náaman adhærébit tibi, & ſémini tuo: uſque in ſempitérnum. Et egreſſus eſt ab eo leprósus quaſi nix.

℟. Accédens. 266.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 6.

Factum eſt poſt hæc, congregávit Bénadad rex Syriæ univerſum exércitum ſuum, & aſcendit: & obſidébat Samaríam. Fáctaque eſt fames magna in

Samaría; & tándiù obſeſſa eſt, donec venundarétur caput áſini octoginta argénteis: & quarta pars cabi ſtércoris columbárum quinque argénteis. Cùmque rex Iſrael tranſíret per murum; múlier quædam exclamávit ad eum, dicens: Salva me, dómine mi rex. Qui ait: Non te ſalvat Dóminus; unde te poſſum ſalváre? de área, vel de torculári? Dixitque ad eam rex; Quid tibi vis? Quæ reſpondit: Múlier iſta dixit mihi; Da fílium tuum, ut comedámus eum hódiè: & fílium meum comedémus cras. Cóximus ergo fílium meum: & comedímus. Dixíque ei die álterâ: Da fílium tuum, ut comedámus eum. Quæ abſcondit fílium ſuum. Quod cùm audiſſet rex; ſcidit veſtimenta ſua: & tranſíbat per murum. Viditque omnis pópulus cilícium quo veſtítus erat ad carnem intrínſecùs. Et ait rex. Hæc mihi fáciat Deus, & hæc addat: ſi ſtéterit caput Eliſéi fílii Saphat ſuper ipſum hódiè.

℟. Ecce vox. 266.

Lectio ij. Cap. 7.

DIxit autem Eliſéus; Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus. In témpore hoc cras módius ſímilæ uno ſtatére erit: & duo módii hórdei ſtatére uno, in porta Samaríæ. Reſpondens unus de dúcibus, ſuper cujus manum rex incumbébat, hómini Dei, ait: Si Dóminus fécerit étiam cataractas in cœlo; numquid póterit eſſe quod lóqueris? Qui ait; Vidébis óculis tuis: & inde non cómedes. Quátuor ergo viri erant leprósi juxta intróitum portæ, qui dixérunt ad ínvicem; Quid hîc eſſe vólumus donec moriámur? ſive íngredi voluérimus civitátem, fame moriémur; ſive manſérimus hîc, moriendum nobis eſt: veníte ergo, & transfugiámus ad caſtra Syriæ; ſi pepércerint nobis, vivémus: ſi autem occídere volúerint, nihilóminus moriémur. Surrexérunt ergo véſperi, ut venírent ad caſtra Syriæ; cùmque veniſſent ad princípium caſtrórum Syriæ: nullum ibídem reperérunt.

℟. Quid dicit. 267.

Lectio iij.

ET egreſſus pópulus dirípuit caſtra Syriæ: factuſque eſt módius ſímilæ ſtatére uno; & duo módii hórdei ſtatére uno: juxta verbum Dómini. Porrò rex ducem illum, in cujus manu incumbébat, conſtítuit ad portam; quem conculcávit turba in intróitu portæ, & mórtuus eſt: juxta quod locútus fúerat vir Dei, quando deſcénderat rex ad

eum. Factumque eſt ſecundùm ſermónem viri Dei, quem díxerat regi, quando ait; Duo módii hórdei ſtatére uno erunt, & módius ſímilæ ſtatére uno, hoc eódem tempóre cras in porta Samaríæ: quando reſpónderat dux ille viro Dei, & dixérat. Etiamſi Dóminus fécerit cataractas in cœlo; numquid póterit fíeri quod lóqueris? Et dixit ei; Vidébis óculis tuis: & inde non cómedes. Evénit ergo ei ſicut prædictum fúerat; & conculcávit eum pópulus in porta: & mórtuus eſt.

℟. Elía, quis poteſt. 267.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 8.

VEnit Eliſéus Damaſcum: & Bénadad rex Syriæ ægrotábat; nuntiaveruntque ei, dicentes: Venit vir Dei huc. Et ait rex ad Házael: Tolle tecum múnera, & vade in occurſum viri Dei, & cónſule Dóminum per eum, dicens; Si evádere pótero de infirmitáte mea hac? Ivit ígitur Házael in occurſum ejus: habens ſecum múnera, & ómnia bona Damaſci, ónera quadraginta camelórum. Cùmque ſtetiſſet coram eo, ait: Fílius tuus Bénadad rex Syriæ miſit me ad te, dicens; Si ſanári pótero de infirmitáte mea hac? Dixitque ei Eliſéus: Vade, dic ei; Sanáberis: porrò oſtendit mihi Dóminus quia morte moriétur. Stetitque cum eo, & conturbátus eſt uſque ad ſuffuſiónem vultûs: flevitque vir Dei. Cui Házael ait; Quare dóminus meus flet? At ille dixit: Quia ſcio quæ factúrus ſis fíliis Iſrael mala. Civitátes eórum munítas igne ſuccendes: & júvenes eórum interfícies gládio; & párvulos eórum elídes: & prægnantes dívides.

℟. Surrexit. 265.

Lectio ij. *Cap.* 9.

ELiſéus autem Prophétes vocávit unum de fíliis prophetárum, & ait illi: Accinge lumbos tuos; & tolle lentículam ólei hanc in manu tua: & vade in Ramoth Gálaad. Cùmque véneris illuc, vidébis Jehu fílium Jóſaphat fílii Namſi; & ingreſſus ſuſcitábis eum de medio fratrum ſuórum: & introdúces in intérius cubículum; tenenſque lentículam ólei: fundes ſuper caput ejus, & dices; Hæc dicit Dóminus: Unxi te regem ſuper Iſrael. Aperieſque óſtium, & fúgies: & non ibi ſubſiſtes. Abiit ergo adoleſcens puer prophétæ in Ramoth Gálaad: & ingreſſus eſt illuc; ecce autem príncipes exércitûs ſedébant, & ait: Verbum mihi ad te, ô princeps. Dixitque Jehu; Ad quem ex óm-

Digitized by Google

nibus nobis? At ille dixit: Ad te, ô princeps.

℟. Factus eſt. 266.

Lectio iij.

ET ſurrexit, & ingreſſus eſt cubículum; at ille fudit óleum ſuper caput ejus, & ait: Hæc dicit Dóminus Deus Iſrael. Unxi te regem ſuper pópulum Dómini Iſrael; & percúties domum Achab dómini tui: & ulciſcar ſánguinem ſervórum meórum prophetárum, & ſánguinem ómnium ſervórum Dómini, de manu Jézabel; perdamque omnem domum Achab: & interfíciam, de Achab mingentem ad paríetem, & clauſum, & noviſſimum in Iſrael; & dabo domum Achab, ſicut dómum Jeróboam fílii Nabat: & ſicut domum Báaſa fílii Ahía; Jézabel quoque cómedent canes in agro Jézrahel: nec erit qui ſepéliat eam. Aperuitque óſtium: & fugit. Jehu autem egreſſus eſt ad ſervos dómini ſui, qui dixérunt ei; Rectène ſunt ómnia? Quid vénit inſánus iſte ad te? Qui ait eis; Noſtis hóminem: & quid locútus ſit. At illi reſpondérunt; Falſum eſt: ſed magis narra nobis. Qui ait eis: Hæc & hæc locútus eſt mihi, & ait; Hæc dicit Dóminus: Unxi te regem ſuper Iſrael. Feſtinavérunt ítaque: & unuſquiſque tollens pallium ſuũ, poſuérunt ſub pédibus ejus in ſimilitúdinem tribunális; & cecinérunt tubâ, atque dixérunt: Regnávit Jehu.

℟. Accédens. 266.

SABBATO.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 9.

EGreſſus eſt Joram rex Iſrael, & Ochózias rex Juda, ſínguli in cúrribus ſuis; egreſsíque ſunt in occurſum Jehu: & invenérunt eum in agro Naboth Jezrahelítæ. Cùmque vidiſſet Joram Jehu, dixit; Pax eſt, Jehu? At ille reſpondit; Quæ pax? adhuc fornicatiónes Jézabel matris tuæ: & venefícia ejus multa vígent. Convertit autem Joram manum ſuam; & fúgiens ait ad Ochóziam: Inſídiæ, Ochózia. Porrò Jehu tetendit arcum manu, & percuſſit Joram inter ſcápulas; & egreſſa eſt ſagitta per cor ejus: ſtatimque córruit in curru ſuo. Dixitque Jehu ad Bádacer ducem; Tolle, prójice eum in agro Naboth Jezrahelítæ: mémini enim quando ego & tu ſedentes in curru ſequebámur Achab patrem hujus, quòd Dóminus onus hoc levâverit ſuper eum, dicens; Si non pro ſánguine Naboth, & pro ſánguine filiórum ejus, quem vidi heri, ait Dóminus, reddam tibi in agro iſto: dicit Dóminus. Nunc ergo tolle, & prójice

eum in agrum : juxta verbum Dómini. Ochózias autem rex Juda videns hoc, fugit per viam domûs horti : perſecutuſque eſt eum Jehu, & ait ; Etiam hunc percútite in curru ſuo : & percuſſérunt eum in aſcenſu Gaver, qui eſt juxta Jéblaam ; qui fugit in Mageddo : & mórtuus eſt ibi.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ANno undécimo Joram fílii Achab ; regnávit Ochózias ſuper Judam : venitque Jehu in Jézrahel. Porrò Jézabel intróitu ejus audíto ; depinxit óculos ſuos ſtíbio, & ornávit caput ſuum : & reſpexit per feneſtram ingredientem Jehu per portam, & ait ; Numquid pax poteſt eſſe Zambri, qui interfécit dóminum ſuum ? Levavitque Jehu fáciem ſuam ad feneſtram, & ait ; Quæ eſt iſta ? Et inclinavérunt ſe ad eum duo vel tres eunúchi. At ille dixit eis : Præcipitáte eam deorſùm. Et præcipitavérunt eam, aſperſuſque eſt ſánguine páries : & equórum úngulæ conculcavérunt eam. Cùmque introgreſſus eſſet, ut coméderet biberetque, ait : Ite, & vidéte maledíctam illam ; & ſepelíte eam : quia fília regis eſt. Cùmque iſſent ut ſepelírent eam : non invenérunt niſi calváriam, & pedes, & ſummas manus. Reverſíque nuntiaverũt ei. Et ait Jehu ; Sermo Dómini eſt, quem locútus eſt per ſervum ſuum Elíam Thesbíten, dicens : In agro Jézrahel cómedent canes carnes Jézabel.

Lectio iij. *Cap.* 10.

ERant autem Achab ſeptuaginta fílii in Samaría : ſcripſit ergo Jehu lítteras ; & miſit in Samaríam, ad optimátes civitátis, & ad majóres natu : & ad nutrítios Achab, dicens. Statim ut accepéritis lítteras has, qui habétis fílios dómini veſtri, & currus, & equos, & civitátes firmas, & arma : elígite meliórem, & eum qui vobis placúerit de fíliis dómini veſtri ; & eum pónite ſuper ſólium patris ſui : & pugnáte pro domo dómini veſtri. Timuérunt illi vehementer, & dixérunt : Ecce duo reges non potuérunt ſtare coram eo ; & quómodò nos valébimus reſíſtere ? Miſérunt ergo præpóſiti domûs, & præfecti civitátis : & majóres natu, & nutrítii ad Jehu, dicentes. Servi tui ſumus, quæcumque júſſeris faciémus ; nec conſtituémus nobis regem : quæcumque tibi placent, fac. Reſcripſit autem eis lítteras ſecundò, dicens : Si mei eſtis, & obedítis mihi ; tóllite cápita

filiórum dómini veſtri : & veníte ad me hâc eâdem horâ cras in Jézrahel. Porrò fílii regis ſeptuaginta viri apud optimátes civitátis nutriebantur. Cùmque veniſſent lítteræ ad eos : tulérunt fílios regis, & occidérunt ſeptuaginta viros; & poſuérunt cápita eórum in cóphinis : & miſérunt ad eum in Jézrahel.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Nóluit Dóminus diſpérdere domum David, propter pactum quod iníerat cum eo; & quia promíſerat ut daret ei lucernam & fíliis ejus omni témpore. 2. *Paral.* 21.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VIII. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro quarto Regum. *Cap.* 11.

Athália mater Ochóziæ, videns mórtuum fílium ſuum, ſurrexit : & interfécit omne ſemen régium. Tollens autem Jóſaba fília regis Joram, ſoror Ochóziæ, Joas fílium Ochóziæ; furáta eſt eum de médio filiórum regis qui interficiebantur, & nutrícem ejus, de triclínio : & abſcondit eum à fácie Athápliæ, ut non interficerétur. Eratque cum ea ſex annis clam in domo Dómini : porrò Athália regnávit ſuper terram. Anno autem ſéptimo miſit Joíada, & aſſúmens centurióues & mílites introduxit ad ſe in templum Dómini; pepigitque cum eis fœdus : & adjúrans eos in domo Dómini, oſtendit eis fílium regis.

℟. Fecit Joíada bonum cum Iſrael; poſtquàm autem óbiit, dereliquérunt templum Dómini Dei, mittebatque eis Prophétas, ut reverterentur ad Dóminum : * Quos proteſtantes, illi audíre nolébant. ℣. Vos ſemper Spirítui ſancto reſíſtitis, ſicut patres veſtri, ita & vos : quem Prophetárum non ſunt perſecúti patres veſtri? * Quos proteſtantes. 2. *Par.* 24. *Act.* 7.

Lectio ij.

Produxitque fílium regis, & póſuit ſuper eum diadéma, & teſtimónium : feceruntque eum regem, & unxérunt; & plaudentes manu, dixérunt : Vivat rex. Audívit autem Athália vocem pópuli currentis; & ingreſſa ad turbas in templum Dómini : vidit regem ſtantem ſuper tribúnal juxta morem, & cantóres, & tubas prope eum, omnemque pópulum terræ lætantem, & canentem tubis; & ſcidit veſtimenta ſua, clamavitque : Conjurátio, conjurátio. Præcépit autem Joíada centuriónibus, qui erant ſuper

exércitum, & ait eis; Edúcite eam extra ſepta templi: & quicumque eam ſecútus fúerit, feriátur gládio. Díxerat enim ſacerdos: Non occidátur in templo Dómini. Impoſueruntque ei manus; & impegérunt eam per viam introitûs equórum, juxta palátium: & interfecta eſt ibi. Pépigit ergo Joíada fœdus inter Dóminum, & inter regem, & inter pópulum: ut eſſet pópulus Dómini, & inter regem & pópulum. Ingreſſusque eſt omnis pópulus terræ templum Baal: & deſtruxérunt aras ejus, & imágines contrivérunt válidè. Mathan quoque ſacerdótem Baal occidérunt coram altári.

℟. Congregáti adversùs Zacharíam fílium Joíadæ ſacerdótem, miſérunt lápides in átrio domûs Dómini: * Qui cùm morerétur, ait: Vídeat Dóminus, & requírat. ℣. Proptéreà ſapiéntia Dei dixit ut inquirátur ſanguis qui effúſus eſt à generatióne iſta, à ſánguine Abel, uſque ad ſánguinem Zacharíæ: * Qui. 2. *Paral.* 24. *Luc.* 11.

Lectio iij. Cap. 13.

Eliſéus autem ægrotábat infirmitáte, quâ & mórtuus eſt; deſcenditque ad eum Joas rex Iſrael, & flebat coram eo, dicebatque: Pater mi, pater mi, currus Iſrael, & auríga ejus. Et ait illi Eliſéus: Affer arcum & ſagittas. Cùmque attuliſſet ad eum arcum & ſagittas; dixit ad regem Iſrael: Pone manum tuam ſuper arcum. Et cùm poſuiſſet ille manum ſuam; ſuperpóſuit Eliſéus manus ſuas mánibus regis, & ait: Aperi feneſtram orientálem. Cùmque aperuiſſet; dixit Eliſéus: Jace ſagittam. Et jecit. Et ait Eliſéus; Sagitta ſalútis Dómini, & ſagitta ſalútis contra Syriam: percutieſque Syriam in Aphec, donec conſúmas eam. Et ait: Tolle ſagittas. Qui cùm tuliſſet, rursùm dixit ei: Pércute jáculo terram. Et cùm percuſſiſſet tribus vícibus, & ſtetiſſet: irátus eſt vir Dei contra eum, & ait; Si percuſſiſſes quínquies, aut ſéxies, ſive ſépties, percuſſiſſes Syriam uſque ad conſumptiónem: nunc autem tribus vícibus percúties eam. Mórtuus eſt ergo Eliſéus: & ſepeliérunt eum. Latrúnculi autem de Moab venérunt in terram in ipſo anno. Quidam autem ſepelientes hóminem, vidérunt latrúnculos: & projecérunt cadáver in ſepulcro Eliſéi. Quod cùm tetigiſſet oſſa Eliſéi: revixit homo, & ſtetit ſuper pedes ſuos.

℟. Mórtuum prophetávit corpus Eliſéi: * In vita ſua fecit monſtra, & in

morte mirabília operátus eſt: in ómnibus iſtis non pœnítuit pópulus, & relicta eſt gens perpauca. ℣. Multi lepróſi erant in Iſrael ſub Eliſéo Prophéta; & nemo eórum mundátus eſt niſi Náaman Syrus. * In vita. Glória. * In vita. *Eccli.* 48. *Luc.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Cyrilli Jeroſolymitáni.

Catech. 2. *n.* 13.

ACHab rex Samaríæ ſceleratíſſimus, idolórum cultor; cùm veniſſet Elías Prophéta, & minas duntaxat intentaſſet, ſacco ſe índuit: & ſcidit veſtimenta. Et quid dicit clemens Deus ad Elíam? Vidiſti quómodò compunctus eſt Achab à fácie mea? tanquam férvidum Prophétæ ingénium léniens: ut ad miſericórdiam inclináret. Vultis cognóſcere quàm forte ſit pœniténtia armórum genus; quantùm conféſſio étiam adversùs hoſtes præváleat? Centum octoginta quinque hóſtium míllia Ezechías per confeſſiónem ruit. Et hoc adhuc mínimum. Senténtiam Dei adversùm ſe pronuntiátam: per pœniténtiam diſſolvit. Ægrotanti enim ipſi dixit Iſaías: Moriéris tu, nec vives. Quæ jam ſpes, quæ ultrà ſalus, vel expectátio; pronuntiante Prophétâ? At ille non revocátus eſt à pœniténtia; memor ejus quod ſcriptum eſt: Cùm averſus ingemúeris, tunc ſalváberis.

℟. Dejécit caſtra Aſſyriórum Angelus Dómini; nam * Fecit Ezechías quod plácuit Deo, & fórtiter ivit in via quam mandávit illi Iſaías: in diebus ejus retrò rédiit ſol, & áddidit regi vitam. ℣. Píetas ad ómnia útilis eſt, promiſſiónem habens vitæ quæ nunc eſt, & futúræ. * Fecit Ezechías quod plácuit Deo. *Eccli.* 48. 1. *Tim.* 4.

Lectio v. n. 15.

COnverſus eſt ad paríetem, & mentem per oratiónem ad cœlum tendens; Dómine, ait, meménto meî: ſúfficit enim ad ſanatiónem te meî meminiſſe. Tempóribus non ſúbjaces: ſed ipſe es vitæ árbiter & legiſlátor. Non enim ſecundùm genitúram aut aſtrórum complexiónem; ut nonnulli delírant; vitæ noſtræ rátio decurrit: ſed ſecundùm tuam voluntátem. Et illi, cujus deſperáta vita fúerat, annórum quíndecim vitæ accéſſio datur: atque in ſignum decem grádibus ſol retrogreſſus eſt. Jam verò ſol propter Ezechíam remeávit; at idem propter Chriſtum defécit, non retrocédens, ſed delíquium

paſſus : eâ re quid inter utrumque, Ezechíam dico & Jeſum, intereſſet, demonſtrans. Et ille quidem pótuit Dei senténtiam diſſólvere; Jeſus verò peccatórum véniam tribúere non póterit?

℟. Poſtquàm coanguſtátus eſt Manaſſes, * Orávit Dóminum, & egit pœniténtiam valde coram Deo: & exaudívit oratióně ejus, reduxitque eum in regnum ſuum. ℣. Quæ ſecundùm Deum triſtítia eſt, pœniténtiam in ſalútem ſtábilem operátur. * Orávit Dóminum, & egit. 2. *Paral.* 33. 2. *Cor.* 7.

Lectio vj. n. 15 *&* 16.

CONvértere tu quoque, & ingemiſce: & óſtium claude; ora ut tibi dimittátur: ut urentes te flammas disjíciat Deus. Poteſt enim pœniténtia & ignem extínguere: poteſt & leónes cicuráre. Quòd ſi diffídas: cógita quid olim contígerit Ananíæ & ſóciis. Quales in camínum ignis fontes effudérunt! Quanta vis aquæ flammam ad cúbitos quadraginta novem aſcendentem reſtínguere ſufficiébat! Sed ubi flamma vehementer ſuperferebátur; ibi plúrimus pœniténtiæ fons effúſus eſt, cùm illi dícerent: Quóniam juſtus es in ómnibus quæ fecíſti nobis; & peccávimus, & tranſgreſſi ſumus: & iníquè égimus. Cùm fornácis flammas compreſſerit pœniténtia; tu dúbitas utrùm gehennæ ignem reſtínguere váleat?

℟. Memória Josíæ in omni ore quaſi mel; ipſe eſt directus divínitùs in pœniténtiam gentis. * Tulit abominatiónes impietátis, & † In diebus peccatórum corroborávit pietátem. ℣. Qui converti fecerit peccatórem ab erróre viæ ſuæ, ſalvábit ánimam ejus à morte. * Tulit abominatiónes. Glória Patri. † In. *Eccli.* 49. *Luc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 16.

IN illo témpore: Dicébat Jeſus ad diſcípulos ſuos. Homo quidam erat dives, qui habébat víllicum: & hic diffamátus eſt apud illum quaſi diſſipaſſet bona ipsíus. Et réliqua.

Homília ſancti Paulíni Epíſcopi.

Epiſt. 32. *ad Sever. aliàs* 12.

NUlla nobis occáſio eſt beneficéntiæ unquam procraſtinandæ; cùm ſi voluntas noſtra non abſit: pauper in promptu ſit. Commodémus ergo ſecúri nunc egéno, & in paupéribus ſuis Chriſto: ut ex ejus abundatúra in iiſdem gló-

riâ participáre poſsímus. Proptéreà enim Dóminus ipſe præmonet, dicens: Fácite vobis amícos de iníquo mammóna. Vides quómodò Omnípotens fáciat de nocte lucem; & de iniquitáte juſtítiam? Ut cùm defecéritis, inquit, recípiant vos in tabernácula æterna. Seminémus ergo illis carnália: ut metámus ab illis ſpiritália. Labóret nunc de terrénis manus: ut tunc de cœléſtibus ánima reficiátur. Spes præſens ædíficet rem futúram. Faciámus iſtic tecta: quæ nos illic tegant. Paſcátur iſtic pauper, ubi me dívite eget; ut me illic paſcat: ubi me egente ſaturábitur. Vidéte commércium ſpiritále; & ſi poteſtis, negáte nos aváros, qui terram véndimus & tribútum: ut immunitátem regni cum æternitáte coemámus.

℟. Víllicus diffamátus eſt apud dívitem quaſi diſſipaſſet bona ipsíus. Et ait illi: Quid hoc áudio de te? * Redde ratiónem villicatiónis tuæ; jam enim non póteris villicáre. ℣. Judícium duríſſimum his qui præſunt, fiet. * Redde ratiónem villicatiónis. *Luc.* 16. *Sap.* 6.

Lectio viij.

Serm. de Gazophylac. poſt Epiſt. 33. n. 6. & 7.

O Abundántia bonitátis Dei! vult fœnerári ex iis quæ ipſe largítus eſt; cupit débitor fíeri donórum ſuórum: ut cum multa tibi ratióne tuam reddat uſúram. Própera ígitur, frater, tam úberem tibi obſtríngere debitórem: ut & amícum te ex ſervo vocet; & in tuis terréſtribus nummis te expertus fidélem: de ſuis cœléſtibus theſauris dívitem fáciat. Ne trépides; ne cunctéris: ne parcas. Eſto violentus Deo: rape regna cœlórum. Nam potúerat, dilectíſſimi, Dóminus omnípotens æquè univerſos dívites fácere: ut nemo indigéret áltero; ſed infinítæ bonitátis consílio fecit míſerum: ut agnóſceret miſericordem. Matéria divitiárum tibi eſt fraterna paupertas, ſi intélligas ſuper egénum & páuperem; nec tibi tantùm hábeas quod accepiſti: quia ídeò & illíus partem tibi in hoc ſéculo cóntulit Deus; ut tibi debéret quidquid de ſuis donis tuo voluntário affectu indigéntibus obtuliſſes: ac te viciſſim in æterna die de illíus parte ditáret.

℟. Ego vobis dico: * Fácite vobis amícos de mammóna iniquitátis; ut cùm defecéritis, recípiant vos in æterna tabernácula. ℣. Eleemóſyna facit inveníre miſericórdiam & vitam æternam: * Fácite vobis. *Luc.* 16. *Tob.* 12.

Digitized by Google

Lectio ix. n. 9.

CAve ipſum te tantúmmodò ames ⁝ ſi te amas, quia iniquitátis eſt iſta diléctio; & qui díligit iniquitátem, odit, ut ſcriptum eſt, ánimam ſuam ⁝ plenitúdo autem legis eſt diléctio próximi, quod omnis homo hómini eſt germanitáte natúræ. Parem ergo curam tuî & páuperis gere, ut imitéris imitatórem Chriſti, non tibi ⁝ ſed áliis utília curando, ut tuî impénſiùs Deo cura ſit. Vide enim quanto crímine te ſupérbia aut avarítia diſcernat ab eo cui te Deus ópere ſuo junxit. Réfice eſurientem ánimam ⁝ & non timébis in die malo ab ira ſuperventúra. Beátus enim, inquit, qui intélligit ſuper egénum & páuperem ⁝ in die mala liberábit eum Dóminus. Operáre ígitur & éxcole hanc regiónem terræ tuæ; ut gérminet tibi frugem fértilem, plenam ádipe frumenti ⁝ magno cum fœnore centéſimum tibi fructum multiplicáti séminis afferentem. In hujus vel poſſeſſiónis vel negotiatiónis appetítum & ſtúdium ſancta & ſalutáris eſt avarítia ⁝ nam talis cupíditas, quæ regnum cœleſte merétur; & bonum perenne desíderat ⁝ radix bonórum eſt.

℟. Ignem extinguit aqua, & eleemóſyna reſiſtit peccátis: * Et qui reddit grátiam, † In témpore casûs ſui invéniet firmamentum. ℣. Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet: * Et qui. Glória Patri. † In témpore. *Eccli. 3. 2. Cor. 9.*

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Ait víllicus intra ſe: Scio quid fáciam, ut cùm amótus fúero à villicatióne, recípiant me in domos ſuas. *Luc.* 16.

Oratio.

LArgíre nobis, quæſumus, Dómine, ſemper ſpíritum cogitandi quæ recta ſunt, propítius & agendi; ut qui ſine te eſſe non póſſumus ⁝ ſecundùm te vívere valeámus. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Laudávit dóminus víllicum iniquitátis, quia prudenter feciſſet; quia filii hujus séculi prudentióres fíliis lucis in generatióne ſua ſunt. *Luc.* 16.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 18.

ANno tértio Oſée fílii Ela regis Iſrael ⁝ regnávit Ezechías fílius Achaz regis Juda. Viginti quinque annórum erat, cùm regnáre cœpiſſet; & viginti novem annis regnávit in Jerúſalem ⁝ nomen matris ejus Abi, fí-

Digitized by Google

lia Zacharíæ. Fecitque quod erat bonum coram Dómino : juxta ómnia quæ fécerat David pater ejus. Ipſe diſſipávit excelſa, & contrívit ſtátuas, & ſuccídit lucos : confregitque ſerpentem æneum quem fécerat Móyſes; síquidem uſque ad illud tempus fílii Iſrael adolébant ei incenſum : vocavitque nomen ejus Noheſtan. In Dómino Deo Iſrael ſperávit : ítaque poſt eum non fuit símilis ei de cunctis régibus Juda, ſed neque in his qui ante eum fuérunt; & adhæſit Dómino, & non receſſit à veſtígiis ejus : fecitque mandáta ejus, quæ præcéperat Dóminus Móyſi.

℟. Fecit Joíada. 278.

Lectio ij.

ANno quarto regis Ezechíæ, qui erat annus ſéptimus Oſée fílii Ela regis Iſrael, aſcendit Salmánaſar rex Aſſyriórum in Samaríam : & oppugnávit eam, & cepit. Nam poſt annos tres, anno ſexto Ezechíæ; id eſt, nono anno Oſée regis Iſrael, capta eſt Samaría : & tránſtulit rex Aſſyriórum Iſrael in Aſſyrios; collocavitque eos in Hala & in Habor flúviis Gozan in civitátibus Medórum : quia non audiérunt vocem Dómini Dei ſui; ſed prætergreſſi ſunt pactum ejus : ómnia quæ præcéperat Móyſes ſervus Dómini, non audiérunt, neque fecérunt. Anno quarto décimo regis Ezechíæ; aſcendit Sennácherib rex Aſſyriórum ad univerſas civitátes Juda munítas : & cepit eas.

℟. Congregáti. 279.

Lectio iij. Cap. 19.

CUm accepiſſet Ezechías litteras de manu nuntiórum, & legiſſet eas : aſcendit in domum Dómini; & expandit eas coram Dómino : & orávit in conſpectu ejus, dicens. Dómine Deus Iſrael, qui ſedes ſuper Chérubim; tu es Deus ſolus regum ómnium terræ : tu feciſti cœlum & terram. Inclína aurem tuam, & audi; áperi, Dómine, óculos tuos, & vide : audi ómnia verba Sennácherib, qui miſit ut exprobráret nobis Deum viventem. Verè, Dómine, diſſipavérunt reges Aſſyriórum gentes, & terras ómnium : & miſérunt deos eórum in ignem; non enim erant dii : ſed ópera mánuum hóminum ex ligno & lápide, & perdidérunt eos. Nunc ígitur, Dómine Deus noſter, ſalvos nos fac de manu ejus; ut ſciant ómnia regna terræ : quia tu es Dóminus Deus ſolus.

℟. Mórtuum propherávit. 279.

Digitized by Google

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 19.

FActum eſt in nocte illa, venit Angelus Dómini: & percuſſit in caſtris Aſſyriórum centum octoginta quinque míllia. Cùmque dilúculo ſurrexiſſet, vidit ómnia córpora mortuórum; & recédens ábiit, & reverſus eſt Sennácherib rex Aſſyriórum: & manſit in Níníve. Cùmque adoráret in templo Neſroch deum ſuum: Adrámelech & Sáraſar fílii ejus percuſſérunt eum gládio; fugeruntque in terram Armeniórum: & regnávit Aſſarhaddon fílius ejus pro eo.

℟. Dejécit. 280.

Lectio ij. Cap. 20.

IN diébus illis ægrotávit Ezechías uſque ad mortem; & venit ad eum Iſaías fílius Amos, Prophéta, dixitque ei: Hæc dicit Dóminus Deus; Præcipe dómui tuæ: morieris enim tu, & non vives. Qui convertit fáciem ſuam ad paríetem, & orávit Dóminum, dicens; Obſecro, Dómine, memento, quæſo, quómodò ambuláverim coram te in veritáte, & in corde perfecto: & quod plácitum eſt coram te, fécerim. Flevit ítaque Ezechías fletu magno. Et ántequàm egrederétur Iſaías médiam partem átrii; factus eſt ſermo Dómini ad eum, dicens: Revértere, & dic Ezechíæ duci pópuli mei; Hæc dicit Dóminus Deus David patris tui: Audívi oratiónem tuam, & vidi lácrymas tuas; & ecce ſanávi te: die tértio aſcendes templum Dómini. Et addam diébus tuis quíndecim annos; ſed & de manu regis Aſſyriórum liberábo te, & civitátem hanc: & prótegam urbem iſtam propter me, & propter David ſervum meum.

℟. Poſtquàm coanguſtátus eſt. 281.

Lectio iij.

DIxitque Iſaías: Afferte maſſam ficórum. Quam cùm attuliſſent, & poſuiſſent ſuper ulcus ejus: curátus eſt. Díxerat autem Ezechías ad Iſaíam: Quod erit ſignum, quia Dóminus me ſanábit; & quia aſcenſúrus ſum die tértiâ templum Dómini? Cui ait Iſaías; Hoc erit ſignum à Dómino, quod factúrus ſit Dóminus ſermónem quem locútus eſt: Vis ut aſcendat umbra decem líneis; an ut revertátur tótidem grádibus? Et ait Ezechías; Fácile eſt umbram créſcere decem líneis: nec hoc volo ut fiat, ſed ut revertátur retrorſùm decem grádibus. Invocávit ítaque Iſaías prophéta Dóminum:

& reduxit umbram per líneas, quibus jam deſcénderat in horológio Achaz, retrorſùm decem grádibus.

℟. Memória. 281.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 20.

IN témpore illo miſit Bérodach Báladan, fílius Báladan, rex Babyloniórum, lítteras & múnera ad Ezechíam: audíerat enim quòd ægrotaſſet Ezechías. Lætátus eſt autem in adventu eórum Ezechías; & oſtendit eis domum arómatum, & aurum, & argentum, & pigmenta vária, unguenta quoque, & domum vaſórum ſuórum: & ómnia quæ habére póterat in theſauris ſuis. Non fuit quod non monſtráret eis Ezechías in domo ſua: & in omni poteſtáte ſua.

℟. Fecit Joíada. 278.

Lectio ij.

VEnit autem Iſaías prophéta ad regem Ezechíam: dixitque ei. Quid dixérunt viri iſti? aut unde venérunt ad te? Cui ait Ezechías: De terra longinqua venérunt ad me, de Babylóne. At ille reſpondit. Quid vidérunt in domo tua? Ait Ezechías; Omnia quæcumque ſunt in domo mea, vidérunt: nihil eſt quod non monſtráverim eis in theſauris meis. Dixit itaque Iſaías Ezechíæ: Audi ſermónem Dómini. Ecce dies vénient: & auferentur ómnia quæ ſunt in domo tua, & quæ condidérunt patres tui uſque in diem hanc, in Babylónem; non remanébit quidquam: ait Dóminus. Sed & de fíliis tuis qui egredientur ex te, quos generábis, tollentur: & erunt eunúchi in palátio regis Babylónis. Dixit Ezechías ad Iſaíam; Bonus ſermo Dómini, quem locútus es: ſit pax & véritas in diébus meis.

℟. Congregáti. 279.

Lectio iij. Cap. 22.

OCto annórum erat Joſías cùm regnáre cœpiſſet; triginta & uno anno regnávit in Jerúſalem: nomen matris ejus Idida, fília Hadaía de Béſecath. Fecitque quod plácitum erat coram Dómino; & ambulávit per omnes vias David patris ſui: non declinávit ad déxteram, ſive ad ſiniſtram. Anno autem octavo-décimo regis Joſíæ, miſit rex Saphan fílium Aſſia, fílii Méſſulam, ſcribam templi Dómini, dicens ei; Vade ad Helcíam ſacerdótem magnum: ut conflétur pecúnia quæ illáta eſt in templum Dómini, quam collegérunt janitóres templi à pópulo; deturque fabris per præpóſi-

tos domûs Dómini : qui & diſtríbuant eam his qui operantur in templo Dómini, ad inſtauranda ſarta tecta templi.

℟. Mórtuum. 279.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 22.

NArrávit Saphan ſcriba regi, dicens : Librum dedit mihi Helcías ſacerdos. Quem cùm legiſſet Saphan coram rege; & audiſſet rex verba libri legis Dómini : ſcidit veſtimenta ſua. Et præcépit Helcíæ ſacerdóti, & Ahicam fílio Saphan, & Achobor fílio Micha, & Saphan ſcribæ, & Aſaíæ ſervo regis, dicens; Ite, & conſúlite Dóminum ſuper me, & ſuper pópulo, & ſuper omni Juda, de verbis volúminis iſtíus quod inventum eſt : magna enim ira Dómini ſuccenſa eſt contra nos; quia non audiérunt patres noſtri verba libri hujus : ut fácerent omne quod ſcriptum eſt nobis.

℟. Dejécit. 280.

Lectio ij. Cap. 23.

AScenditque rex templum Dómini, & omnes viri Juda, univerſíque qui habitábant in Jerúſalem cum eo, ſacerdótes & prophétæ, & omnis pópulus à parvo uſque ad magnum : legitque cunctis audiéntibus omnia verba libri fœderis, qui inventus eſt in domo Dómini. Stetitque rex ſuper gradum : & fœdus percuſſit coram Dómino, ut ambulárent poſt Dóminum, & cuſtodírent præcepta ejus, & teſtimónia, & ceremónias in omni corde & in tota ánima; & ſuſcitárent verba fœderis hujus quæ ſcripta erant in libro illo : acquievitque pópulus pacto. Et præcépit rex Helcíæ Pontífici, & ſacerdótibus ſecundi órdinis, & janitóribus : ut projícerent de templo Dómini ómnia vaſa quæ facta fúerant Baal, & in luco, & univerſæ milítiæ cœli; & combuſſit ea foris Jerúſalem in convalle Cedron : & tulit púlverem eórum in Bethel. Et delévit arúſpices, quos poſúerant reges Juda ad ſacrificandum in excelſis per civitátes Juda, & in circúitu Jerúſalem; & eos qui adolébant incenſum Baal, & Soli, & Lunæ, & duódecim ſignis : & omni milítiæ cœli.

℟. Poſtquàm. 281.

Lectio iij.

ET contrívit ſtátuas, & ſuccídit lucos; replevitque loca eórum óſſibus mortuórum : ínſuper & altáre quod erat in Bethel, & excelſum quod fécerat Jeróboam fílius Nabat, qui

peccáre fecit Iſrael; & altáre illud, & excelſum deſtruxit atque combuſſit, & comminuit in púlverem: ſuccenditque étiam lucum. Et converſus Joſías vidit ibi ſepulcra quæ erant in monte; miſitque, & tulit oſſa de ſepulcris, & combuſſit ea ſuper altáre: & pólluit illud juxta verbum Dómini, quod locútus eſt vir Dei, qui prædíxerat verba hæc. Et ait; Quis eſt títulus ille quem vídeo? Reſponderuntque ei cives urbis illíus; Sepulcrum eſt hóminis Dei, qui venit de Juda: & prædixit verba hæc quæ feciſti ſuper altáre Bethel. Et ait; Dimíttite eum: nemo commóveat oſſa ejus. Et intacta manſérunt oſſa illíus: cum óſſibus prophétæ qui vénerat de Samaría.

℟. Memória. 281.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 24.

IN diébus Jóakim aſcendit Nabuchodónoſor rex Babylónis; & factus eſt ei Jóakim ſervus tribus annis: & rurſùm rebellávit contra eum. Immiſitque ei Dóminus latrúnculos Chaldæórum, & latrúnculos Syriæ, & latrúnculos Moab, & latrúnculos filiórum Ammon; & immíſit eos in Judam, ut diſpérderent eum: juxta verbum Dómini, quod locútus fúerat per ſervos ſuos Prophétas. Factum eſt autem hoc per verbum Dómini contra Judam; ut auferret eum coram ſe, propter peccáta Manaſſe univerſa quæ fecit: & propter ſánguinem innóxium quem effúdit; & implévit Jerúſalem cruóre innocéntium: & ob hanc rem nóluit Dóminus propitiári. Réliqua autem ſermónum Jóakim, & univerſa quæ fecit; nonne hæc ſcripta ſunt in libro ſermónum diérum regum Juda? Et dormívit Jóakim cum pátribus ſuis: & regnávit Jóachin fílius ejus pro eo.

℟. Fecit Joíada. 278.

Lectio ij.

DEcem & octo annórum erat Jóachin cùm regnáre cœpiſſet; & tribus ménſibus regnávit in Jerúſalem: nomen matris ejus Noheſta, fília Elnathan de Jerúſalem. Et fecit malum coram Dómino: juxta ómnia quæ fécerat pater ejus. In témpore illo aſcendérunt ſervi Nabuchodónoſor regis Babylónis in Jerúſalem: & circúmdata eſt urbs munitiónibus. Venitque Nabuchodónoſor rex Babylónis ad civitátem cum ſervis ſuis: ut oppugnárent eam. Egreſſuſque eſt Jóachin rex Juda ad regem Babylónis; ipſe & mater ejus, & ſervi ejus, & príncipes ejus,

&

& eunúchi ejus : & ſuſcépit eum rex Babylónis anno octávo regni ſui. Et prótulit inde omnes theſauros domûs Dómini, & theſauros domûs régiæ; & concídit univerſa vaſa áurea quæ fécerat Sálomon rex Iſrael in templo Dómini : juxta verbum Dómini. Et tránſtulit omnem Jerúſalem, & univerſos príncipes, & omnes fortes exércitûs, decem míllia, in captivitátem : & omnem artíficem & cluſórem; nihilque relictum eſt : exceptis paupéribus pópuli terræ.

℟. Congregáti. 279.

Lectio iij.

TRánſtulit quoque Jóachin in Babylónem, & matrem regis, & uxóres regis, & eunúchos ejus : & júdices terræ duxit in captivitátem de Jerúſalem in Babylónem. Et omnes viros robuſtos, ſeptem míllia, & artífices & cluſóres mille; omnes viros fortes & bellatóres : duxitque eos rex Babylónis captívos in Babylónem. Et conſtítuit Matthániam pátruum ejus pro eo : impoſuitque nomen ejus Sedéciam. Vigéſimum & primum annum ætátis habébat Sedécias cùm regnáre cœpiſſet; & úndecim annis regnávit in Jerúſalem : nomen matris ejus erat Amital, fília Jeremíæ de Lobna. Et fecit malum coram Dómino : juxta ómnia quæ fécerat Jóakim. Iraſcebátur enim Dóminus contra Jerúſalem & contra Judam; donec projíceret eos à fácie ſua : receſſitque Sedécias à rege Babylónis.

℟. Mórtuum. 279.

SABBATO.

Lectio j.

De libro quarto Regum.

Cap. 25.

FActum eſt anno nono regni (Sedéciæ,) menſe décimo, décimâ die menſis, venit Nabuchodónoſor rex Babylónis, ipſe & omnis exércitus ejus in Jerúſalem; & circumdedérunt eam : & extruxérunt in circúitu ejus munitiónes. Et clauſa eſt cívitas atque valláta uſque ad undécimum annum regis Sedéciæ, nonâ die menſis; prævaluitque fames in civitáte : nec erat panis pópulo terræ. Et interrupta eſt cívitas; & omnes viri bellatóres nocte fugérunt per viam portæ quæ eſt inter dúplicem murum ad hortum regis : (porrò Chaldæi obſidébant in circúitu civitátem.) Fugit ítaque Sedécias per viam quæ ducit ad campéſtria ſolitúdinis. Et perſecútus eſt exércitus Chaldæórum regem : comprehendítque eum in planítie Jéricho; & omnes bellatóres qui erant cum eo, diſperſi ſunt : & reli-

quærunt eum. Apprehenſum ergo regem duxérunt ad regem Babylónis in Réblatha: qui locútus eſt cum eo judícium. Fílios autem Sedéciæ occídit coram eo: & óculos ejus effódit; vinxitque eum caténis: & adduxit in Babylónem.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur ex II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

MEnſe quinto, ſéptimâ die menſis, ipſe eſt annus nonus-décimus regis Babylónis: venit Nabuzardan princeps exércitûs, ſervus regis Babylónis, in Jerúſalem; & ſuccendit domum Dómini, & domum regis, & domos Jerúſalem: omnemque domum combuſſit igni. Et muros Jerúſalem in circúitu deſtruxit omnis exércitus Chaldæórum: qui erat cum príncipe mílitum. Réliquam autem pópuli partem quæ remánſerat in civitáte: & pérfugas qui transfúgerant ad regem Babylónis; & réliquum vulgus tránſtulit Nabuzardan princeps milítiæ: & de paupéribus terræ relíquit vinitóres & agrícolas. Columnas autem æreas quæ erant in templo Dómini, & baſes, & mare æreum quod erat in domo Dómini, confregérunt Chaldæi: & tranſtulérunt æs omne in Babylónem.

Lectio iij.

FActum eſt verò in anno trigéſimo-ſéptimo tranſmigratiònis Jóachin regis Juda, menſe duodécimo, vigéſimâ-ſeptimâ die menſis: ſublevávit Evilmérodach rex Babylónis, anno quo regnáre cœperat, caput Jóachin regis Juda de cárcere. Et locútus eſt ei benignè: & póſuit thronum ejus ſuper thronum regum qui erant cum eo in Babylóne. Et mutávit veſtes ejus quas habúerat in cárcere: & comedébat panem ſemper in conſpectu ejus cunctis diébus vitæ ſuæ. Annónam quoque conſtítuit ei ſine intermiſſióne: quæ & dabátur ei à rege per síngulos dies ómnibus diébus vitæ ſuæ.

Ad Magníficat *Ant.* 3. a. Sapiéntia inſipiéntibus locúta eſt: Relínquite infántiam, & vívite, & ambuláte per vias prudéntiæ. *Prov.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IX. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Proverbiórum.

Cap. 1.

PArábolæ Salomónis, fílii David, regis Iſrael: ad ſciendam ſapiéntiam & diſciplínam; ad intelligenda verba prudéntiæ: &

Digitized by Google

ſuſcipiendam eruditiónem doctrínæ, juſtítiam, & judícium, & æquitátem; ut detur párvulis aſtútia : adoleſcenti ſciéntia & intellectus. Audiens ſápiens ſapiéntior erit : & intélligens gubernácula poſſidébit. Animadvertet parábolam, & interpretatiónem : verba ſapientum, & ænígmata eórum. Timor Dómini, princípium ſapiéntiæ. Sapiéntiam atque doctrínam ſtulti deſpíciunt. Audi, fili mi, diſciplínam patris tui : & ne dimittas legem matris tuæ; ut addátur grátia cápiti tuo : & torques collo tuo.

℟. Beátus homo qui invénit ſapiéntiam; pretióſior eſt cunctis ópibus : * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes ſémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ deſurſùm eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, modeſta, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis : * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

FIli mi, ſi te lactáverint peccatóres : ne acquieſcas eis. Si díxerint : Veni nobiſcum; inſidiémur ſánguini : abſcondámus tendículas contra inſontem fruſtrà; deglutiámus eum ſicut infernus viventem : & íntegrum quaſi deſcendentem in lacum. Omnem pretióſam ſubſtántiam reperiémus : implébimus domos noſtras ſpóliis; ſortem mitte nobiſcum : marſúpium unum ſit ómnium noſtrûm. Fili mi, ne ámbules cum eis : próhibe pedem tuum à ſémitis eórum; pedes enim illórum ad malum currunt : & feſtínant ut effundant ſánguinem.

℟. Vani ſunt omnes hómines * In quibus non ſubeſt ſciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui eſt. ℣. Inviſibília Dei per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur; ita ut ſint inexcuſábiles, * In quibus non ſubeſt. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

SApiéntia foris prædicat : in platéis dat vocem ſuam; in cápite turbárum clámitat : in fóribus portárum urbis profert verba ſua, dicens. Uſquequò, párvuli, dilígitis infántiam? & ſtulti ea quæ ſibi ſunt nóxia cúpient; & imprudentes odíbunt ſciéntiam? Convertímini ad correptiónem meã; en próferam vobis ſpíritum meum : & oſtendam vobis verba mea. Quia vocávi, & renuiſtis : extendi manum meam, & non fuit qui aſpíceret; deſpexiſtis omne conſílium meum : & increpatiónes meas neglexiſtis; ego quoque in intéritu veſtro ridébo : & ſubſannábo,

Digitized by Google

cùm vobis id, quod timebátis, advénerit; cùm irrúerit repentína calámitas, & intéritus quaſi tempeſtas ingrúerit: quando vénerit ſuper vos tribulátio & angúſtia. Tunc invocabunt me, & non exáudiam: manè conſurgent, & non invénient me.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus: * Deum time, & † Mandáta ejus obſerva; hoc eſt enim omnis homo. ℣. Finis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntia bona, & fide non ficta. * Deum. Glória. † Mandáta. *Eccleſ.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de Civitáte Dei. *L.* 17. *C.* 20.

PRophetaſſe Sálomon reperítur in ſuis libris; qui tres recepti ſunt in auctoritátem canónicam: Provérbia, Eccleſiaſtes, & Cánticum Canticórum. Alii verò duo, quorum unus Sapiéntia, alter Eccleſiáſticus dícitur: propter elóquii nonnullam ſimilitúdinem, ut Salomónis dicantur, obtínuit conſuetúdo; non autem eſſe ipſíus non dúbitant doctióres: eos tamen in auctoritátem máximè occidentális antíquitùs recépit Eccléſia. Quorum in uno, qui appellátur Sapiéntia Salomónis: páſſio Chriſti apertíſſimè prophetátur. Impii quippe interfectóres ejus commemorantur, dicentes; Circumveniámus juſtum, quóniam inſuávis eſt nobis: & contrárius eſt opéribus noſtris. In Eccleſiáſtico autem fides géntium futúra prædícitur iſto modo; Miſerére noſtri, dominátor Deus ómnium: & immitte timórem tuum ſuper omnes gentes.

℟. Dómine, ne adincreſcant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccáta mea abundent, & íncidam in conſpectu adverſariórum meórum. * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuſcemodi Dómino noſtro non ſérviunt, ſed per dulces ſermónes & benedictiónes ſedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

IN tribus verò illis quos Salomónis eſſe conſtat; & Judæi canónicos habent: ut oſtendátur ad Chriſtum & Eccléſiam pertinére quod in eis ejúſmodi reperítur; operóſa diſputátio neceſſária eſt: quæ nos ultrà quàm oportet, ſi nunc adhibétur, extendit. Tamen quod in Provérbiis légitur, viros ímpios dícere; Abſcondámus in terra virum juſtum

Digitized by Google

injuſtè: abſorbeámus verò eum tanquam infernus viventem; & auferámus ejus memóriam de terra: poſſeſſiónem ejus pretióſam apprehendámus; non ita obſcúrum eſt, ut de Chriſto & poſſeſſióne ejus Eccléſiâ ſine laborióſa expoſitióne non poſſit intélligi. Tale quippe áliquid etiam Dóminus ipſe Jeſus per Evangélicam parábolam oſtendit dixiſſe malos colónos: Hic eſt heres; veníte, occidámus eum: & noſtra erit heréditas.

℟. Vanitátem, & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo necesſária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in deſidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

IN álio libro qui vocátur Eccleſiaſtes, ubi ait; Non eſt bonum hómini, niſi quod manducábit & bibet: quid credibílius dícere intellígitur, quàm quod ad participatiónem menſæ hujus pértinet; quam Sacerdos ipſe mediátor teſtamenti novi éxhibet ſecundùm órdinem Melchíſedech de córpore & sánguine ſuo? Id enim ſacrifícium ſucceſſit ómnibus illis ſacrifíciis véteris teſtamenti, quæ immolabantur in umbra futúri: propter quod étiam vocem illam in Pſalmo triceſimo & nono ejuſdem Mediatóris per prophetiam loquentis agnóſcimus; Sacrifícium & oblationem noluiſti: corpus autem perfeciſti mihi; quia pro illis ómnibus ſacrifíciis & oblatiónibus corpus ejus offertur: & participántibus miniſtrátur. Nam iſtum Eccleſiaſten, in hac ſenténtia manducandi & bibendi, quam ſæpè répetit plurimùmque commendat; non ſápere carnális épulas voluptátis, ſatìs illud oſtendit, ubi ait: Mélius eſt ire in domum luctûs, quàm ire in domum potûs. Jam verò Cánticum Canticórum ſpiritális quædam ſanctárum eſt voluptas méntium; in conjúgio illíus regis & regínæ civitátis: quod eſt Chriſtus & Eccléſia. Sed hæc voluptas allegóricis tegmínibus involúta eſt: ut deſiderétur ardéntiùs.

℟. Nonne Dóminus abyſſum & cor hóminum inveſtigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem ſciéntiam: * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abſcondit ſe ab eo ullus ſermo. ℣. Non eſt ulla creatúra invisíbilis in conſpectu ejus: ómnia autem nuda &

Digitized by Google

aperta ſunt óculis ejus : * Non præterit. Glória Patri. † Non abſcondit ſe. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Lucam.

Cap. 19.

IN illo témpore ⁝ Ut appropinquávit Jeſus Jerúſalem ; videns civitátem ⁝ flevit ſuper illam , dicens. Quia ſi cognoviſſes & tu , & quidem in hac die tua , quæ ad pacem tibi ! nunc autem abſcóndita ſunt ab óculis tuis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

39. *in Evang. hab. in Baſilica Conſtantiniana.*

QUia everſam jam Jerúſalem nóvimus ; debémus ex rebus exterióribus introrsùs áliquam ſimilitúdinem tráhere ⁝ atque ex everſis ædifíciis paríetum , morum ruínam timére. Videns enim civitátem ; flevit ſuper illam , dicens ⁝ Quia ſi cognoviſſes & tu. Hoc ſemel egit ⁝ cùm peritúram civitátem eſſe nuntiávit. Hoc quotídie Redemptor noſter per electos ſuos ágere nullátenus ceſſat ⁝ cùm quoſdam ex bona vita ad mores réprobos perveniſſe consíderat. Plangit enim eos qui néſciunt cur plangantur ; quia , juxta Salomónis verba , lætantur cùm malè fécerint ⁝ & exultant in rebus péſſimis. Qui ſi damnatiónem ſuam quæ eis ímminet , agnoviſſent ⁝ ſemetipſos cum lácrymis electórum plángerent.

℞. Ut appropinquávit Jeſus Jerúſalem , videns civitátem , flevit ſuper illam , dicens : * Si cognoviſſes & tu , & quidem in hac die tua , quæ ad pacem tibi ! nunc autem abſcóndita ſunt ab óculis tuis. ℣. Si in via Dei ambulaſſes , habitaſſes útique in pace ſempiterna : * Si cognoviſſes. *Luc.* 19. *Baruch.* 3.

Lectio viij.

BEne autem peritúræ ánimæ ſenténtia quæ ſúbditur , cónvenit ; Et quidem in hac die tua , quæ ad pacem tibi ⁝ nunc autem abſcóndita ſunt ab óculis tuis. Suam hìc diem habet ánima perverſa ⁝ quæ tranſitório gaudet in témpore. Cui ea quæ adſunt , ad pacem ſunt ⁝ quia dum ex rebus temporálibus lætátur ; dum honóribus extóllitur ; dum in carnis voluptáte reſólvitur ; dum nullâ ventúræ pœnæ formídine terrétur ⁝ pacem habet in die ſua , quæ grave damnatiónis ſuæ ſcándalum in die habébit aliéna. Ibi enim affligenda eſt , ubi juſti lætabuntur ; & cuncta quæ

modò ei ad pacem ſunt : tunc in amaritúdinem rixæ vertentur ; quia rixári ſecum incípiet, cur damnatiónem quam pátitur, non expávit : cur à proſpiciendis malis ſequéntibus óculos mentis clauſit.

℞. Vénient dies in te ; & circumdábunt te inimíci tui vallo, * Et circumdábunt te, & coanguſtábunt te úndique. ℣. Jáciam contra te ággerem, & munimenta ponam in obſidiónem tuam ; humiliáberis : eritque repentè confeſtim. * Et. *Luc.* 19. *Iſ.* 29.

Lectio ix.

UNde ei dícitur : Nunc autem abſcóndita ſunt ab óculis tuis. Perverſa quippe ánima rebus præſéntibus dédita, in terrénis voluptátibus reſolúta, abſcondit ſibi mala ſequéntia ; quia prævidére futúra refúgit, quæ præſentem lætítiam perturbant : dumque in præſentis vitæ oblectatiónibus ſe déferit ; quid áliud quàm clauſis óculis ad ignem vadit ? Unde bene ſcriptum eſt : In die bonórum ne ímmemor ſis malórum. Et inde per Paulum dícitur : Qui gaudent, tanquam non gaudentes ſint. Quia, & ſi qua eſt præſentis témporis, ita eſt agenda lætítia : ut nunquam amaritúdo ſequentis judícii recédat à memória ; quátenus dum mens pávida extrémæ ultiónis timóre transfígitur : quantùm nunc præſens lætítia, tantùm poſt ira ſúbſequens temperétur.

℞. Ad terram proſternent te, & filios tuos qui in te ſunt ; * Et non relinquent in te lápidem ſuper lápidem, eò quòd non cognóveris tempus viſitatiónis tuæ. ℣. Congregábo omnes gentes ad Jerúſalem in prælium ; & capiétur cívitas, & vaſtabuntur domus. * Et non relinquent in te. Glória. * Et non. *Luc.* 19. *Zach.* 14.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Cœpit Jeſus ejícere vendentes in templo, & ementes, dicens illis : Scriptum eſt quia domus mea domus oratiónis eſt ; vos autem feciſtis illam ſpeluncam latrónum. *Luc.* 19.

Oratio.

PAteant aures miſericórdiæ tuæ, Dómine, précibus ſupplicántium ; & ut peténtibus deſideráta concédas : fac eos quæ tibi ſunt plácita poſtuláre. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum ; qui tecum vivit & regnat.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Erat Jeſus docens quotídie in templo, & non inveniébant quid fácerent illi ; omnis enim pópulus ſuſpenſus erat, áudiens illum. *Luc.* 19.

Digitized by Google

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Proverbiórum.

Cap. 3.

FIli mi, ne oblivifcáris legis meæ: & præcepta mea cor tuum cuſtódiat; longitúdinem enim diérum, & annos vitæ: & pacem appónent tibi. Miſericórdia & véritas te non déſerant; circumda eas gútturi tuo, & deſcríbe in tábulis cordis tui: & invénies grátiam & diſciplínam bonam coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex toto corde tuo: & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum: & ipſe díriget greſſus tuos. Ne ſis ſápiens apud temetipſum. Time Deum: & recéde à malo.

℟. Beátus homo. 291.

Lectio ij.

HOnóra Dóminum de tua ſubſtántia: & de primítiis ómnium frugum tuárum da ei; & implebuntur hórrea tua ſaturitáte: & vino torculária tua redundábunt. Diſciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias: nec defícias, cum ab eo corríperis; quem enim díligit Dóminus, córripit: & quaſi pater in fílio cómplacet ſibi. Beátus homo qui invénit ſapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ: mélior eſt acquisítio ejus negotiatióne argenti, & auri primi & puríſſimi fructus ejus. Pretióſior eſt cunctis ópibus: & ómnia quæ deſiderantur, huic non valent comparári.

℟. Vani ſunt 291.

Lectio iij. Cap. 5.

FIli mi, attende ad ſapiéntiam meam, & prudéntiæ meæ inclína aurem tuam; ut cuſtódias cogitatiónes: & diſciplínam lábia tua conſervent. Ne attendas falláciæ mulíeris: favus enim diſtillans lábia meretrícis, & nitídius óleo guttur ejus; noviſſima autem illíus amára quaſi abſínthium: & acúta quaſi gládius biceps. Pedes ejus deſcendunt in mortem: & ad ínferos greſſus illíus pénetrant. Per ſémitam vitæ non ámbulant: vagi ſunt greſſus ejus, & inveſtigábiles. Nunc ergo, fili mi, audi me: & ne recédas à verbis oris mei. Longè fac ab ea viam tuam: & ne appropinques fóribus domûs ejus. Ne des aliénis honórem tuum, & annos tuos crudéli: ne fortè impleantur extránei víribus tuis, & labóres tui ſint in dómo aliéna; & gemas in noviſſimis, quando conſúmpſeris carnes tuas & corpus tuum, & dicas: Cur deteſtátus ſum diſciplínam, & increpatiónibus non acquiévit cor meum; nec audívi vocem

Digitized by Google

docéntium me, & magiſtris non inclinávi aurem meam?

℟. Finem loquendi. 292.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Proverbiórum.

Cap. 6.

VAde ad formícam, ô piger, & conſídera vias ejus, & diſce ſapiéntiam; quæ cùm non hábeat ducem, nec præceptórem, nec príncipem, parat in æſtáte cibum ſibi: & cóngregat in meſſe quod cómedat. Uſquequò, piger, dórmies? quando conſurges è ſomno tuo? Páululùm dórmies, páululùm dormitábis, páululùm cónſeres manus ut dórmias; & véniet tibi quaſi viátor egeſtas: & paupéries quaſi vir armátus. Si verò ímpiger fúeris; véniet ut fons meſſis tua: & egeſtas longè fúgiet à te.

℟. Dómine. 292.

Lectio ij.

HOmo apóſtata, vir inútilis, gráditur ore perverſo, ánnuit óculis: terit pede, dígito lóquitur; pravo corde machinátur malum: & omni témpore júrgia ſéminat. Huic extempló véniet perdítio ſua; & ſúbitò conterétur: nec habébit ultrà medicínam. Sex ſunt quæ odit Dóminus; & ſéptimum deteſtátur ánima ejus: Oculos ſublímes; linguam mendácem: manus effundentes innóxium ſánguinem; cor máchinans cogitatiónes péſſimas: pedes velóces ad currendum in malum; proferentem mendácia teſtem fallácem: & eum qui séminat inter fratres diſcórdias.

℟. Vanitátem. 293.

Lectio iij. *Cap.* 8.

EGo ſapiéntia hábito in consílio: & erudítis interſum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, & ſupérbiam, & viam pravam, & os bilingue deteſtor. Meum eſt consílium, & æquitas; mea eſt prudéntia: mea eſt fortitúdo. Per me reges regnant: & legum conditóres juſta decernunt; per me príncipes ímperant: & potentes decernunt juſtítiam. Ego diligentes me díligo; & qui manè vígilant ad me: invénient me.

℟. Nonne. 293.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 10.

FIlius ſápiens lætíficat patrem: fílius verò ſtultus mœſtítia eſt matris ſuæ. Nihil próderunt theſauri impietátis: juſtitia verò liberábit à morte. Non afflíget Dóminus fame ánimam juſti: & insídias impiórum ſubvertet. Egeſtátem operáta eſt manus remiſſa: manus autem fórtium divítias parat. Qui nítitur mendáciis, hic

Digitized by Google

paſcit ventos : idem autem ipſe ſéquitur aves volantes. Qui cóngregat in meſſe, fílius ſápiens eſt : qui autem ſtertit æſtáte, fílius confuſiónis.

℟. Beátus homo. 291.

Lectio ij.

BEnedíctio Dómini ſuper caput juſti : os autem impiórum óperit iníquitas. Memória juſti cum láudibus : & nomen impiórum putreſcet. Sápiens corde præcepta ſúſcipit : ſtultus cæditur lábiis. Qui ámbulat ſimplíciter, ámbulat confidenter : qui autem deprávat vias ſuas, manifeſtus erit. Qui ánnuit óculo, dabit dolórem : & ſtultus lábiis verberábitur. Vena vitæ, os juſti : & os impiórum óperit iniquitátem. Odium ſúſcitat rixas : & univerſa delicta óperit cáritas.

℟. Vani ſunt. 291.

Lectio iij.

IN lábiis ſapientis invenítur ſapiéntia : & virga in dorſo ejus qui índiget corde. Sapientes abſcondunt ſciéntiam : os autem ſtulti confuſióni próximum eſt. Subſtántia dívitis, urbs fortitúdinis ejus : pavor páuperum, egeſtas eórum. Opus juſti ad vitam : fructus autem ímpii ad peccátum. Via vitæ cuſtodienti diſciplínam : qui autem increpatiónes relinquit, errat. Abſcondunt ódiũ lábia mendácia : qui profert contuméliam, insípiens eſt. In multilóquio non déerit peccátum ; qui autem moderátur lábia ſua : prudentíſſimus eſt. Argentum electum lingua juſti : cor autem impiórum pro níhilo. Lábia juſti erúdiunt plúrimos ; qui autem indocti ſunt : in cordis egeſtáte morientur.

℟. Finem loquendi. 292.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 11.

STatéra dolóſa abominátio eſt apud Dóminum : & pondus æquum volúntas ejus. Ubi fúerit ſupérbia, ibi erit & contumélia : ubi autem eſt humílitas, ibi & ſapiéntia. Simplícitas juſtórum díriget eos : & ſupplantátio perverſórũ vaſtábit illos. Non próderunt divítiæ in die ultiónis : juſtítia autem liberábit à morte. Juſtítia símplicis díriget viam ejus : & in impietáte ſua córruet ímpius. Juſtítia rectórum liberábit eos : & in insídiis ſuis capientur iníqui. Mórtuo hómine ímpio, nulla erit ultrà ſpes : & expectátio ſollicitórum períbit. Juſtus de angúſtia liberátus eſt : & tradétur ímpius pro eo.

℟. Dómine. 292.

Lectio ij. *Cap.* 14.

ESt via quæ videtur hómini juſta : noviſſima

autem ejus dedúcunt ad mortem. Riſus dolóre miſcébitur : & extréma gáudii luctus óccupat. Viis ſuis replébitur ſtultus : & ſuper eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo : aſtútus consíderat greſſus ſuos. Fílio dolóſo nihil erit boni ; ſervo autem ſapienti próſperi erunt actus : & dirigétur via ejus. Sápiens timet, & declínat à malo : ſtultus tránſilit, & confídit. Impátiens operábitur ſtultítiam : & vir verſútus odióſus eſt.

℟. Vanitátem 293.

Lectio iij. Cap. 14. & 15.

QUi calumniátur egentem, expróbrat factóri ejus ; honórat autem eum : qui miſerétur páuperis. In malítia ſua expellétur ímpius : ſperat autem juſtus in morte ſua. In corde prudentis requieſcit ſapiéntia : & indoctos quoſque erúdiet. Juſtítia élevat gentem : míſeros autem facit pópulos peccátum. Acceptus eſt regi miniſter intélligens : iracúndiam ejus inútilis ſuſtinébit. Reſpónſio mollis frangit iram : ſermo durus ſúſcitat furórem. Lingua ſapiéntium ornat ſciéntiam : os fatuórum ebullit ſtultítiam. In omni loco óculi Dómini contemplantur bonos & malos. Lingua placábilis, lignum vitæ : quæ autem immoderáta eſt, cónteret ſpíritum.

℟. Nonne Dóminus. 293.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 16.

SPiríτuum ponderátor eſt Dóminus. Revéla Dómino ópera tua : & dirigentur cogitatiónes tuæ. Univerſa propter ſemetipſum operátus eſt Dóminus : ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dómini eſt omnis árrogans : étiam ſi manus ad manum fúerit, non eſt ínnocens. Inítium viæ bonæ, fácere juſtítiam : accepta eſt autem apud Deum magìs quàm immoláre hóſtias. Miſericórdiâ & veritáte redímitur iníquitas : & in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placúerint Dómino viæ hóminis : inimícos quoque ejus convertet ad pacem. Mélius eſt parum cum juſtítia : quàm multi fructus cum iniquitáte.

℟. Beátus homo. 291.

Lectio ij. Cap. 16. & 17.

HOmo perverſus ſúſcitat lites : & verbóſus ſéparat príncipes. Vir iníquus lactat amícum ſuum : & ducit eum per viam non bonam. Qui attónitis óculis cógitat prava : mordens lábia ſua pérficit malum. Coróna dignitátis ſe-

N 6

Digitized by Google

nectus : quæ in viis juſtítiæ reperiétur. Mélior eſt pátiens viro forti ; & qui dominátur ánimo ſuo : expugnatóre úrbium. Sortes mittuntur in ſinum : ſed à Dómino temperantur. Mélior eſt buccella ſicca cum gáudio : quàm domus plena víctimis cum júrgio. Servus ſápiens dominábitur fíliis ſtultis : & inter fratres hereditátem dívidet. Sicut igne probátur argentum , & aurum camíno : ita corda probat Dóminus.

℟. Vani ſunt. 291.

Lectio iij. *Cap.* 18.

OCcaſiónes quærit qui vult recédere ab amíco : omni témpore erit exprobrábilis. Non récipit ſtultus verba prudéntiæ : niſi ea díxeris quæ verſantur in corde ejus. Impius , cùm in profundum vénerit peccatórum , contemnit : ſed ſéquitur eum ignomínia & oppróbrium. Aqua profunda verba ex ore viri : & torrens redundans fons ſapiéntiæ. Accípere perſónam ímpii non eſt bonum : ut declínes à veritáte judícii. Lábia ſtulti miſcent ſe rixis : & os ejus júrgia próvocat. Os ſtulti contrítio ejus : & lábia ipsíus ruína ánimæ ejus. Verba bilinguis quaſi ſimplícia : & ipſa pervéniunt uſque ad interióra ventris.

℟. Finem loquendi. 292.

SABBATO.

Lectio j.

De Parábolis Salomónis.

Cap. 22.

PRovérbium eſt ; Adoleſcens juxta viam ſuam : étiam cùm ſenúerit , non recédet ab ea. Dives paupéribus ímperat : & qui áccipit mútuum , ſervus eſt fœnerantis. Qui ſéminat iniquitátem , metet mala : & virgâ iræ ſuæ conſummábitur. Qui pronus eſt ad miſericórdiam , benedicétur : de pánibus enim ſuis dedit páuperi. Victóriam & honórem acquíret qui dat múnera : ánimam autem aufert accipiéntium. Ejice deriſórem ; & exíbit cum eo júrgium : ceſſabuntque cauſæ & contuméliæ. Qui díligit cordis mundítiam : propter grátiam labiórum ſuórum habébit amícum regem. Oculi Dómini cuſtódiunt ſciéntiam : & ſupplantantur verba iníqui. Dicit piger ; Leo eſt foris : in médio plateárum occidendus ſum. Fóvea profunda os aliénæ : cui irátus eſt Dóminus, íncidet in eam. Stultítia colligáta eſt in corde púeri : & virga diſciplínæ fugábit eam.

[*Si fiat die Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Noct. Dominicæ præced.*]

Lectio ij. *Cap.* 26. & 27.

QUi fodit fóveam , íncidet in eam : & qui

volvit lápidem, revertétur ad eum. Lingua fallax non amat veritátem : & os lúbricum operátur ruínas. Ne gloriéris in cráſtinum : ignórans quid ſuperventúra páriat dies. Laudet te aliénus, & non os tuum : extráneus, & non lábia tua. Grave eſt ſaxum, & oneróſa aréna : ſed ira ſtulti utróque grávior. Ira non habet miſericórdiam, nec erumpens furor; & ímpetum concitáti ferre quis póterit? Mélior eſt manifeſta corréptio : quàm amor abſcónditus. Melióra ſunt vúlnera diligentis : quàm fraudulenta óſcula odientis. Anima ſaturáta calcábit favum : & ánima eſúriens étiã amárum pro dulci ſumet.

Lectio iij. Cap. 29.

ERudi filium tuum; & refrigerábit te : & dabit delícias ánimæ tuæ. Cùm prophétia defécerit; diſſipábitur pópulus : qui verò cuſtódit legem, beátus eſt. Servus verbis non poteſt erudíri; quia quod dicis intélligit : & reſpondére contemnit. Vidiſti hóminem velócem ad loquendum? ſtultítia magìs ſperanda eſt quàm illíus corréptio. Qui delicátè à pueritia nutrit ſervum ſuum : póſteà ſéntiet eum contumácem. Vir iracundus próvocat rixas; & qui ad indignandum fácilis eſt : erit ad peccandum proclívior. Superbum ſéquitur humílitas : & húmilem ſpíritu ſuſcípiet glória. Qui cum fure partícipat, odit ánimam ſuam : adjurantem odit, & non índicat. Qui timet hóminem, citò córruet : qui ſperat in Dómino, ſublevábitur. Multi requírunt fáciem príncipis : & judícium à Dómino egréditur ſingulórum. Abominantur juſti virum ímpium : & abominantur ímpii eos qui in recta ſunt via. Verbum cuſtódiens filius : extra perditiónem erit.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Cùm eſſet ſapientíſſimus Eccleſiaſtes, dócuit pópulum, & conſcripſit ſermónes rectíſſimos, ac veritáte plenos. *Eccleſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA X.
poſt Pentecoſten.
IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Eccleſiaſtæ.

Cap. 1.

VErba Eccleſiaſtæ, filii David, regis Jerúſalem. Vánitas vanitátum, dixit Eccleſiaſtes : vánitas vanitátum, & ómnia vánitas. Quid habet ámpliùs homo de univerſo labóre ſuo, quo labórat ſub ſole? Generátio præterit, & generátio ádvenit : terra autem in æternum ſtat. Oritur

ſol, & óccidit, & ad locum ſuum revértitur; ibíque renaſcens gyrat per merídiem: & fléctitur ad aquilónem. Luſtrans univérſa in circúitu pergit ſpíritus: & in círculos ſuos revértitur. Omnia flúmina intrant in mare, & mare non redundat: ad locum unde éxeunt flúmina revértuntur, ut íterùm fluant.

℟. Beátus homo qui invénit ſapiéntiam: pretióſior eſt cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes ſémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ deſurſùm eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, modeſta, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

CUnctæ res difficiles: non poteſt eas homo explicáre ſermóne. Non ſaturátur óculus viſu: nec auris audítu implétur. Quid eſt quod fuit? ipſum quod futúrum eſt. Quid eſt quod factum eſt? ipſum quod faciendum eſt. Nihil ſub ſole novum, nec valet quiſquam dícere; Ecce hoc recens eſt: jam enim præceſſit in ſéculis quæ fuérunt ante nos. Non eſt priórum memória; ſed nec eórum quidem quæ póſteà futúra ſunt: erit recordátio apud eos qui futúri ſunt in noviſſimo.

℟. Vani ſunt omnes hómines * In quibus non ſubeſt ſciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui eſt. ℣. Inviſibília Dei, per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur; ita ut ſint inexcuſábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

EGo Eccleſiaſtes fui rex Iſrael in Jerúſalem: & propóſui in ánimo meo quærere & inveſtigáre ſapienter de ómnibus quæ fiunt ſub ſole. Hanc occupatiónem péſſimam dedit Deus fíliis hóminum: ut occuparentur in ea. Vidi cuncta quæ fiunt ſub ſole: & ecce univerſa vánitas & afflíctio ſpíritûs. Perverſi diffícilè corriguntur: & ſtultórum infinítus eſt númerus. Locútus ſum in corde meo, dicens: Ecce magnus effectus ſum; & præceſſi omnes ſapiéntiâ, qui fuérunt ante me in Jerúſalem: & mens mea contempláta eſt multa ſapienter, & dídici. Dedíque cor meum ut ſcirem prudéntiam atque doctrínam, erroreſque & ſtultítiam; & agnóvi quod in his quoque eſſet labor & afflíctio ſpíritûs: eò quòd in multa ſapiéntia multa ſit indignátio; & qui addit ſciéntiam: addit & labórem.

℟. Finem loquendi pá-

riter omnes audiámus: * Deum time, & † Mandáta ejus obſerva; hoc eſt enim omnis homo. ℣. Finis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntia bona, & fide non ficta. * Deum. Glória. † Mandáta. *Eccleſ.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Serm. 2. *contra Concubin. Tom.* 4. *Edit. Pariſ.* 1621.

SAlomon, cùm ſeculárium rerum concupiſcéntiâ tenerétur; magnas eas & admirandas putábat: multùmque in eis labóris & ſollicitúdinis inſumébat; magníficas ædificando domos: copióſum coacervando aurum; congregando cantórum choros: vária génera miniſtrórum menſæ & popínæ; quærendo ánimæ ſuæ voluptátem ab hortórum & córporum formoſórum grátia: & omnem, ut ita dicam, oblectatiónis & refrigérii viam ſectando. At ubi inde ad ſe reverſus: & quaſi ex umbróſa quadam abyſſo ad lumen veræ ſapiéntiæ reſpícere váluit; tunc ſublímem illam, & cœlis dignam emíſit vocem: Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas. Hanc & vos, & hàc ſublimiórem, ſi voluéritis, efferétis ſenténtiam de intempeſtíva hac voluptáte: ſi aliquantiſper à mala conſuetúdine vos ſequeſtravéritis.

℟. Dómine, ne adincreſcant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccata mea abundent, & íncidam in conſpectu adverſariórum meórum: * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuſcémodi Dómino noſtro non ſérviunt, ſed per dulces ſermónes & benedictiónes ſedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater, & Deus. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

QUamvìs autem à Salomóne séculis ſuperióribus non tam multa ſapiéntiæ exigebátur diligéntia: neque enim delícias lex vetus prohibébat; neque áliis frui ſupervácuis dicébat vanum: áttamen, & ſic ſe habéntibus rebus, in ipſis contuéri licébit quàm viles & vanitáti obnóxiæ res ſint. Nos verò ad majórem vocáti vitam, & ad excelléntius faſtígium aſcéndimus; & in majóribus exercémur palæſtris: & quid áliud, quàm quòd, ſicut ſupernæ Virtútes intellectuáles & incorpóreæ illæ; vitam inſtitúere jubémur?

℟. Vanitátem, & ver-

ba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo neceſſária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in deſidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo neceſſária. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

ITaque licèt parva voluptas ſit; opponátur ei vermis perpétuus, ténebræ exterióres, ignis inextinguíbilis, tribulátio, angúſtia, ſtridor déntium: víncula inſolubília. Hæc ſicut in tábula proponámus ante óculos, reſiliamuſque à pernicióſo graviſſimóque morbo; ut cum fulgéntibus corónis hinc migrémus: & poſſímus líbero ore ad Chriſtum dícere; Propter te & glóriam tuam, & familiaritátes contémpſimus: & voluptáti imperávimus; & ánimam noſtram affliximus: & electis amícis te, amoremque tuî rebus ómnibus præpoſúimus. Sic enim lucrábimur noſmetipſos; lucrábimur eos qui ſcandalizantur: & cum ipſis Martyribus collocábimur; primóque in órdine eórum qui hoc máximo certámine vicérunt: & fórtiter cruciátus tulérunt.

℟. Nonne Dñus abyſſum & cor hóminum inveſtigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem ſciéntiam: * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abſcondit ſe ab eo ullus ſermo. ℣. Non eſt ulla creatúra inviſíbilis in conſpectu ejus: ómnia autem nuda & aperta ſunt óculis ejus: * Non præterit illum. Glória. † Non abſcondit ſe ab eo ullus ſermo. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 18.

IN illo témpore: Dixit Jeſus ad quoſdam qui in ſe confidébant tanquam juſti, & aſpernabantur céteros, parábolam iſtam; Duo hómines aſcendérunt in templum ut orárent: unus Phariſæus, & alter Publicánus. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Enarr. 2. *in Pſ.* 31. *n.* 10.

QUi vult fortis eſſe, velut præſúmens de ſe, & jactans mérita ſua, qualiacumque illa ſint: erit ſimilis Phariſæo illi, qui quod à Deo ſe dicébat accepiſſe; ſuperbè tamen jactábat: Grátias, inquit, tibi. Atténdite, fratres mei, quale genus ſupérbiæ com-

mendet Deus; verè quale poteſt ſubintráre juſto hómini: quale poteſt ſubrépere étiam bonæ ſpei viro. Grátias tibi, dicebat. Ergo cùm dicébat, Grátias tibi: fatebátur ab illo ſe accepiſſe quod habebat. Quid enim habes quod non accepiſti? Ergo, Grátias tibi ago, dixit; Grátias tibi ago, quia non ſum ſicut céteri hómines, raptóres, injuſti, adúlteri: ſicut & Publicánus iſte. Unde ergo ſuperbus? Non quia de bonis ſuis Deo grátias agébat: ſed quia ſuper álterum ſe de ipſis bonis extollébat.

℟. Múnera prava non ſuſcípiet Deus, quóniam * Dóminus judex eſt, & non eſt apud illum glória perſónæ: qui adórat Deum, in oblectatióne ſuſcipiétur, & deprecátio illíus uſque ad nubes propinquábit. ℣. Duo hómines aſcendérunt in templum ut orárent; unus Phariſæus, & alter Publicánus. * Dóminus. *Eccli.* 35. *Luc.* 18.

Lectio viij.

Atténdite, fratres; nam unde cœperit dícere ſimilitúdinem ipſam Dóminus: Evangeliſta præmíſit. Cùm enim Chriſtus dixiſſet; Putas véniens Fílius hóminis invéniet fidem in terra? & ne exíſterent quidam hærétici; qui attendentes & putantes quaſi lapſum totum mundum, (omnes enim hæretici in paucis & in parte ſunt) jactárent ſe quòd in ipſis remánſerit quod de toto mundo periérit: ibi ſtatim ubi ait Dóminus; Putas véniens Fílius hóminis invéniet fidem in terra? ſubjécit Evangeliſta: Dixit autem & ad quoſdam qui ſibi juſti videbantur & ſpernébant céteros, ſimilitúdinem hanc; Quidam Phariſæus & Publicánus venérunt in templum oráre: & cétera quæ noſtis.

℟. Non habébit ſucceſſus pravus corde; & peccátor adjíciet ad peccandum: * Synagógæ ſuperbórum non erit ſanitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, & non intelligétur. ℣. Phariſæus ſtans, hæc apud ſe orábat: Deus, grátias ago tibi, quia non ſum ſicut céteri hóminum. * Synagógæ. *Eccli.* 3. *Luc.* 18.

Lectio ix.

Phariſæus ergo ille dicébat: Grátias tibi ago. Sed unde ſuperbus? Quia ſpernébat céteros. Unde probas? In ipſis verbis. Quómodò? Phariſæus, inquit, ille contempſit de longè ſtantem: cui Deus confitenti propinquábat. Publicánus, inquit, de longinquo ſtabat: ſed Deus ad illum de longinquo non ſta-

bat. Quare Deus ab illo de longinquo non ſtabat? Quia álio loco dícitur : Propè eſt Dóminus his qui obtrivérunt cor. Vidéte ſi Publicánus iſte obtríverat cor : & ibi vidébitis quia propè eſt Dóminus his qui obtrivérunt cor. Publicánus autem de longinquo ſtabat; & neque volébat ad cœlum óculos ſuos leváre : ſed percutiébat pectus ſuum. Túnſio péctoris : obtrítio cordis. Quid dicébat tundens pectus? Deus, propítius eſto mihi peccatóri. Et quid ſenténtiæ Dóminus? Amen dico vobis; Deſcendit juſtificátus de templo Publicánus ille : magìs quàm ille Phariſæus.

℟. Publicánus à longe ſtans, nolébat nec óculos ad cœlum leváre: * Dico vobis, † Deſcendit hic in domum ſuam juſtificátus. ℣. Orátio humiliantis ſe non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat; & Dóminus non elongábit. * Dico vobis. Glória Patri. † Deſcendit. *Luc.* 18. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Publicánus percutiébat pectus ſuum, dicens: Deus, propítius eſto mihi peccatóri. *Luc.* 18.

Oratio.

DEus, qui omnipoténtiam tuam parcendo máximè & miſerando manifeſtas : multíplica ſuper nos miſericórdiam tuam; ut ad tua promiſſa currentes : cœléſtium bonórum fácias eſſe conſortes. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Omnis qui ſe exaltat, humiliábitur; & qui ſe humíliat, exaltábitur. *Luc.* 18.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Eccleſiaſtæ.

Cap. 2.

SUpergreſſus ſum ópibus omnes qui ante me fuérunt in Jerúſalem. Sapiéntia quoque perſeverávit mecum; & ómnia quæ deſideravérunt óculi mei, non negávi eis : nec prohíbui cor meum quin omni voluptáte fruerétur; & oblectáret ſe in his quæ præparáveram : & hanc ratus ſum partem meam, ſi úterer labóre meo. Cùmque me convertiſſem ad univerſa ópera quæ fécerant manus meæ, & ad labóres in quibus fruſtrà ſudáveram; vidi in ómnibus vanitátem & afflictiónem ánimi : & nihil permanére ſub ſole. Tranſívi ad contemplandã ſapiéntiam : erroreſque & ſtultítiam. Quid eſt, inquam, homo; ut ſequi poſſit Regem factórem ſuum? Et vidi quòd tantùm præcéderet ſapiéntia ſtultítiam : quantùm differt lux à ténebris.

℟. Beátus homo. 302.

Digitized by Google

Lectio ij. Cap. 3.

QUid habet ampliùs homo de labóre ſuo? Vidi afflictiónem quam dedit Deus filiis hóminum : ut diſtendantur in ea. Cuncta fecit bona in témpore ſuo; & mundum trádidit diſputatióni eórum : ut non invéniat homo opus quod operátus eſt Deus ab inítio uſque ad finem. Et cognóvi quòd non eſſet mélius niſi lætári : & fácere benè in vita ſua. Omnis enim homo qui cómedit & bibit; & videt bonum de labóre ſuo : hoc donum Dei eſt. Dídici quòd ómnia ópera quæ fecit Deus : perſevérent in perpétuum. Non póſſumus eis quidquam áddere nec auferre : quæ fecit Deus ut timeátur. Quod factum eſt, ipſum pérmanet; quæ futúra ſunt, jam fuérunt : & Deus inſtaurat quod ábiit. Vidi ſub ſole in loco judícii impietátem : & in loco juſtítiæ iniquitátem. Et dixi in corde meo; Juſtum & ímpium judicábit Deus : & tempus omnis rei tunc erit.

℟. Vani ſunt. 302.

Lectio iij. Cap. 4.

VErti me ad ália; & vidi calúmnias quæ ſub ſole geruntur : & lácrymas innocéntium, & néminem conſolatórem; nec poſſe reſíſtere eórum violéntiæ : cunctórum auxílio deſtitútos. Et laudávi magis mórtuos, quam viventes; & feliciórem utróque judicávi, qui necdùm natus eſt : nec vidit mala quæ ſub ſole fiunt. Rurſùm contemplátus ſum omnes labóres hominum; & indúſtrias animadverti patére invídiæ próximi : & in hoc ergo vánitas, & cura ſupérflua eſt.

℟. Finem. 302.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Eccleſiaſtæ.

Cap. 4. & 5.

CUſtódi pedem tuum ingrédiens domum Dei : & appropinqua ut áudias. Multò enim mélior eſt obediéntia, quàm ſtultórum víctimæ : qui néſciunt quid fáciunt mali. Ne témerè quid loquáris : neque cor tuum ſit velox ad proferendum ſermónem coram Deo. Deus enim in cœlo; & tu ſuper terram : idcircò ſint pauci ſermónes tui. Multas curas ſequuntur ſómnia : & in multis ſermónibus inveniétur ſtultítia. Si quid voviſti Deo, ne moréris réddere; díſplicet enim ei infidélis & ſtulta promíſſio : ſed quodcumque vóveris, redde; multòque mélius eſt non vovére : quàm poſt votum promiſſa non réddere.

℟. Dómine. 303.

Digitized by Google

Lectio ij.

UBi multa ſunt ſómnia; plúrimæ ſunt vanitátes, & ſermónes innúmeri: tu verò Deum time. Si víderis calúmnias egenórum, & violenta judícia, & ſubverti juſtítiam in província; non miréris ſuper hoc negótio: quia excelſo excélſior eſt álius; & ſuper hos quoque eminentióres ſunt álii: & ínſuper univerſæ terræ rex ímperat ſervienti. Avárus non implébitur pecúniâ; & qui amat divítias, fructum non cápiet ex eis: & hoc ergo vánitas. Ubi multæ ſunt opes: multi & qui cómedunt eas. Et quid prodeſt poſſeſſóri; niſi quòd cernit divítias óculis ſuis? Dulcis eſt ſomnus operanti; ſive parùm, ſive multùm cómedat: ſatúritas autem dívitis non ſinit eum dormíre.

℟. Vanitátem, & verba mendácia. 303.

Lectio iij. Cap. 6.

ESt & álíud malum quod vidi ſub ſole, & quidem frequens apud hómines; Vir cui dedit Deus divítias, & ſubſtántiam, & honórem: & nihil deeſt ánimæ ſuæ ex ómnibus quæ deſiderat; nec tríbuit ei poteſtátem Deus, ut cómedat ex eo: ſed homo extráneus vorábit illud. Hoc vánitas & miſéria magna eſt. Si genúerit quiſpiam centum líberos: & víxerit multos annos, & plures dies ætátis habúerit; & ánima illíus non utátur bonis ſubſtántiæ ſuæ, ſepulturâque cáreat: de hoc ego pronúntio quòd mélior illo ſit abortívus. Fruſtrà enim venit; & pergit ad ténebras: & oblivióne delébitur nomen ejus. Non vidit ſolem: neque cognóvit diſtántiam boni & mali. Etiamſi duóbus míllibus annis víxerit: & non fúerit perfrúitus bonis; nonne ad unum locum próperant ómnia? Omnis labor hóminis in ore ejus: ſed ánima ejus non implébitur.

℟. Nonne Dóminus. 304.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiaſtæ.

Cap. 7.

QUid neceſſe eſt hómini majóra ſe quærere: cùm ignóret quid condúcat ſibi in vita ſua, número diérum peregrinatiónis ſuæ; & témpore quod velut umbra præterit? Aut quis ei póterit indicáre quid poſt eum futúrum ſub ſole ſit? Mélius eſt nomen bonum quàm unguenta pretióſa: & dies mortis die nativitátis. Mélius eſt ire ad domum luctûs quàm ad domum convívii; in illa enim finis cunctórum admonétur hó-

minum : & vivens cógitat quid futúrum ſit. Mélior eſt ira riſu : quia per triſtítiam vultûs corrígitur ánimus delinquentis. Cor ſapiéntium ubi triſtítia eſt : & cor ſtultórum ubi lætítia. Melius eſt à ſapiente córripi, quam ſtultórum adulatióne décipi; quia ſicut ſónitus ſpinárum ardéntium ſub olla, ſic riſus ſtulti : ſed & hoc vánitas. Calúmnia conturbat ſapientem : & perdet robur cordis illíus.

℟. Beátus homo. 302.

Lectio ij.

MElior eſt pátiens arrogante. Ne ſis velox ad iraſcendum : quia ira in ſinu ſtulti requieſcit. Ne dicas; Quid putas cauſæ eſt quòd prióra témpora melióra fuére quam nunc ſunt? Stulta enim eſt hujuſcémodi interrogátio. Utílior eſt ſapiéntia cum divítiis : & magìs prodeſt vidéntibus ſolem. Sicut enim prótegit ſapiéntia : ſic prótegit pecúnia. Hoc autem plus habet erudítio & ſapiéntia : quòd vitam tríbuunt poſſeſſóri ſuo. Consídera ópera Dei : quòd nemo poſſit corrígere quem ille deſpéxerit. In die bona frúere bonis : & malam diem præcáve. Sicut enim hanc, ſic & illam fecit Deus : ut non invéniat homo contra eum juſtas querimónias.

℟. Vani ſunt. 302.

Lectio iij.

NOli eſſe juſtus multùm; neque plus ſápias quã neceſſe eſt : ne obſtupeſcas. Ne ímpiè agas multùm; & noli eſſe ſtultus : ne moriáris in témpore non tuo. Bonum eſt te ſuſtentáre juſtum; ſed & ab illo ne ſúbtrahas manum tuam : quia qui timet Deum, nihil négligit. Sapiéntia confortávit ſapientem ſuper decem príncipes civitátis. Non eſt enim homo juſtus in terra, qui fáciat bonum : & non peccet. Sed & cunctis ſermónibus qui dicuntur, ne accómmodes cor tuum; ne fortè áudias ſervum tuum maledicentem tibi : ſcit enim conſciéntia tua quia & tu crebrò maledixiſti áliis.

℟. Finem. 302.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiaſtæ.

Cap. 8.

DEdi cor meum in cunctis opéribus quæ fiunt ſub ſole. Interdùm dominátur homo hómini in malum ſuum. Vidi ímpios ſepultos : qui étiam cùm adhuc víverent, in loco ſancto erant; & laudabantur in civitáte quaſi juſtórum óperum : ſed & hoc vánitas eſt. Etenim quia non profertur citò contra malos ſenténtia : abſque timóre ullo filii hóminum pérpetrant mala.

Attamen peccátor ex eo quod cénties fácit malum, & per patiéntiam ſuſtentátur: ego cognóvi quòd erit bonum timéntibus Deum, qui verentur fáciem ejus. Non ſit bonum ímpio, nec prolongentur dies ejus: ſed quaſi umbra tránſeant qui non timent fáciem Dómini. Eſt & ália vánitas: quæ fit ſuper terram. Sunt juſti, quibus mala provéniunt, quaſi ópera égerint impiórum: & ſunt ímpii qui ita ſecúri ſunt, quaſi juſtórum facta hábeant. Sed & hoc vaníſſimum júdico.

℟. Dómine. 303.

Lectio ij. Cap. 9.

OMnia hæc tractávi in corde meo: ut curióſè intellígerem. Sunt juſti atque ſapientes, & ópera eórum in manu Dei; & tamen neſcit homo utrùm amóre, an ódio dignus ſit: ſed ómnia in futúrum ſervantur incerta; eò quòd univerſa æquè evéniant juſto & ímpio, bono & malo, mundo & immundo, immolanti víctimas: & ſacrifícia contemnenti. Sicut bonus, ſic & peccátor: ut perjúrus, ita & ille qui verum déjerat. Hoc eſt péſſimum inter ómnia quæ ſub ſole fiunt: quia éadem cunctis evéniunt. Unde & corda filiórum hóminum implentur malítiâ & contemptu in vita ſua: & poſt hæc ad ínferos deducentur. Nemo eſt qui ſemper vivat: & qui hujus rei hábeat fidúciam.

℟. Vanitátem. 303.

Lectio iij.

HAnc quoque ſub ſole vidi ſapiéntiam: & probávi máximam. Cívitas parva, & pauci in ea viri: venit contra eam rex magnus; & vallávit eam extruxitque munitiónes per gyrum: & perfecta eſt obſídio. Inventuſque eſt in ea vir pauper & ſápiens; & liberávit urbem per ſapiéntiam ſuam: & nullus deinceps recordátus eſt hóminis illíus páuperis. Et dicébam ego meliórem eſſe ſapiéntiam fortitúdine. Quómodò ergo ſapiéntia páuperis contempta eſt; & verba ejus non ſunt audíta? Verba ſapiéntium audiuntur in ſiléntio: pluſquàm clamor príncipis inter ſtultos. Mélior eſt ſapiéntia quàm arma béllica: & qui in uno peccáverit, multa bona perdet.

℟. Nonne Dóminus. 304.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiaſtæ.

Cap. 10.

COr ſapientis in déxtera ejus: & cor ſtulti in ſiniſtra illíus. Sed & in via ſtultus ámbulans, cùm ipſe inſípiens ſit: omnes ſtultos æſtimat. Si ſpíritus poteſtátem habentis aſcénderit ſuper te, locum tuum ne di-

miſeris : quia curátio fáciet ceſſáre peccáta máxima. Eſt malum quod vidi ſub ſole ; quaſi per errórem egrédiens à fácie príncipis póſitum ſtultum in dignitáte ſublími : & dívites ſedére deorsùm. Vidi ſervos in equis : & príncipes ambulantes ſuper terram quaſi ſervos.

℟. Beátus homo. 302.

Lectio ij.

QUi fodit fóveam, íncidet in eam : & qui díſſipat ſepem, mordébit eum cóluber. Qui transfert lápides, affligétur in eis : & qui ſcindit ligna, vulnerábitur ab eis. Si retúſum fúerit ferrum, & hoc non ut priùs, ſed hebetátum fúerit; multo labóre exacuétur : & poſt indúſtriam ſequétur ſapiéntia. Si mórdeat ſerpens in ſiléntio : nihil eo minùs habet qui occultè détrahit. Verba oris ſapientis, grátia : & lábia inſipientis præcipitábunt eum. Inítium verbórum ejus ſtultítia : & novíſſimum oris illíus error péſſimus. Stultus verba multíplicat. Ignórat homo quid ante ſe fúerit : & quid poſt ſe futúrum ſit; quis ei póterit indicáre ?

℟. Vani ſunt. 302.

Lectio iij.

VÆ tibi, terra, cujus rex puer eſt : & cujus príncipes manè cómedunt. Beáta terra, cujus rex nóbilis eſt ; & cujus príncipes veſcuntur in témpore ſuo ad reficiendum : & non ad luxúriam. In pigrítiis humiliábitur contignátio : & in infirmitáte mánuum perſtillábit domus. In riſum fáciunt panem & vinum, ut epulentur viventes : & pecúniæ obediunt ómnia. In cogitatióne tua regi ne détrahas : & in ſecréto cubículi tui ne maledíxeris díviti ; quia & aves cœli portábunt vocem tuam : & qui habet pennas annuntiábit ſenténtiam.

℟. Finem loquendi. 302.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Eccleſiaſtæ.

Cap. 11.

MItte panem tuum ſuper tranſeuntes aquas : quia poſt témpora multa invénies illum. Da partem ſeptem, nec non & octo : quia ignóras quid futúrum ſit mali ſuper terram. Si replétæ fúerint nubes : imbrem ſuper terram effundent. Si cecíderit lignum ad auſtrum, aut ad aquilónem, in quocumque loco cecíderit : ibi erit. Qui obſervat ventum, non ſéminat : & qui conſíderat nubes, nunquam metet. Quómodò ignóras quæ ſit via ſpíritûs ; & quâ ratióne compingantur oſſa in ventre prægnantis : ſic neſcis ópera Dei qui

fábricátor eſt ómnium. Manè ſèmina ſemen tuum, & véſperè ne ceſſet manus tua; quia neſcis quid magis oriátur, hoc aut illud: & ſi utrumque ſimul, mélius erit.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 12.

MEmento Creatóris tui in diébus juventútis tuæ; ántequàm véniat tempus afflictiónis: & appropinquent anni, de quibus dicas; Non mihi placent: ántequàm tenebreſcat ſol, & lumen, & luna, & ſtellæ; & revertantur nubes poſt plúviam: quando commovebuntur cuſtódes domûs; & nutábunt viri fortíſſimi: & otióſæ erunt molentes in minúto número; & tenebreſcent videntes per forámina: & claudent óſtia in platéa, in humilitáte vocis molentis; & conſurgent ad vocem vólucris: & obſurdeſcent omnes fíliæ cárminis. Excelſa quoque timébunt, & formidábunt in via: florébit amygdalus; impinguábitur locuſta: & diſſipábitur cápparis; quóniam ibit homo in domum æternitátis ſuæ: & circuíbunt in platéa plangentes. Antequàm rumpátur funículus argénteus: & recurrat vitta aurea; & conterátur hydria ſuper fontem: & confringátur rota ſuper ciſternam; & revertátur pulvis in terram ſuam unde erat: & ſpíritus rédeat ad Deum qui dedit illum.

Lectio iij.

VAnitas vanitátum, dixit Eccleſiaſtes: & ómnia vánitas. Cùmque eſſet ſapientíſſimus Eccleſiaſtes, dócuit pópulum; & enarrávit quæ fécerat: & inveſtígans, compóſuit parábolas multas. Quæſívit verba utília: & conſcripſit ſermónes rectíſſimos, ac veritáte plenos. Verba ſapiéntium ſicut ſtímuli, & quaſi clavi in altum defixi: quæ per magiſtrórum conſílium data ſunt à paſtóre uno. His ámpliùs, fili mi, ne requíras. Faciendi plures libros nullus eſt finis: frequenſque meditátio, carnis afflíctio eſt. Finem loquendi páriter omnes audiámus. Deum time; & mandáta ejus obſerva: hoc eſt enim omnis homo. Et cuncta quæ fiunt, addúcet Deus in judícium pro omni erráto: ſive bonum, ſive malum illud ſit.

Ad Magníficat. *Ant.* I. *D.* Per ſapiéntiam ſanáti ſunt quicumque placuérunt tibi, Dómine, à princípio. *Sap.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Digitized by Google

DOMINICA XI. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Sapiéntiæ.

Cap. 1.

DIlígite juſtítiam, qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte: & in ſimplicitáte cordis quærite illum; quóniam invenítur ab his qui non tentant illum: appáret autem eis qui fidem habent in illum. Perverſæ enim cogitatiónes ſéparant à Deo: probáta autem virtus córripit inſipientes; quóniam in malévolam ánimam non introíbit ſapiéntia: nec habitábit in córpore ſúbdito peccátis.

℟. Beátus homo qui invénit ſapiéntiam: pretióſior eſt cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes ſémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ deſurſùm eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, modeſta, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

SPíritus enim ſanctus diſciplínæ effúgiet fictum; & áuferet ſe à cogitatiónibus quæ ſunt ſine intellectu: & corripiétur à ſuperveniente iniquitáte. Benignus eſt enim ſpíritus ſapiéntiæ; & non liberábit malédicum à lábiis ſuis: quóniam renum illíus teſtis eſt Deus; & cordis illíus ſcrutátor eſt verus: & linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit orbem terrárum; & hoc quod cóntinet ómnia: ſciéntiam habet vocis. Propter hoc qui lóquitur iníqua, non poteſt latére: nec prætériet illum corrípiens judícium.

℟. Vani ſunt omnes hómines * In quibus non ſubeſt ſciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui eſt. ℣. Inviſibília Dei per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur; ita ut ſint inexcuſábiles, * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

IN cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit; ſermónum autem illíus audítio ad Deum véniet: ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia: & tumultus murmuratiónum non abſcondétur. Cuſtodíte ergo vos à murmuratióne quæ nihil prodeſt, & à detractióne párcite linguæ; quóniam ſermo obſcúrus in vácuum non ibit: os autem quod mentítur, occídit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ veſtræ: neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum veſtrárum. Quóniam Deus

Digitized by Google

mortem non fecit : nec lætátur in perditióne vivórum.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, & † Mandáta ejus obſerva ; hoc eſt enim omnis homo. ℣. Finis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntia bona, & fide non ficta. * Deum. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccleſ.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Epiſt. 120. *Cap.* 4.

Lectio iv.

JUſtítia quæ vivit in ſeipſa, procul dúbio Deus eſt : atque incommutabíliter vivit. Sicut autem hæc cùm ſit in ſeipſa vita, étiam nobis ſit vita : cùm ejus efficimur utcumque partícipes ; ita cùm in ſeipſa ſit juſtítia, étiam nobis ſit juſtítia : cùm ei cohærendo juſtè vívimus ; & tantò magis minuſve juſti ſumus : quantò magis illi minuſve cohærémus. Unde ſcriptum eſt de unigénito Fílio Dei ; cùm ſit útique Patris Sapiéntia atque Juſtítia, & ſemper in ſeipſa ſit : quòd factus ſit nobis à Deo Sapiéntia & Juſtítia. Eſt planè ille ſummus Deus vera juſtítia : vel ille verus Deus ſumma juſtítia ; quam profectò eſuríre & ſitíre ea noſtra eſt in hac peregrinatióne juſtítia : & quâ póſteà ſaturári ea noſtra eſt in æternitáte plena juſtítia. Quid eſt autem áliud juſtítia : cùm in nobis eſt, vel quælibet virtus quâ rectè ſapienterque vívitur ; quàm interióris hóminis pulchritúdo ? Et certè ſecundùm hanc pulchritúdinem, magis quàm ſecundùm corpus : facti ſumus ad imáginem Dei.

℟. Dómine, ne adincreſcant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccáta mea abundent, & íncidam in conſpectu adverſariórum meórum. * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuſcémodi Dómino noſtro non ſérviunt, ſed per dulces ſermónes & benedictiónes ſedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16. *Sermo* 159. *aliàs* 17. *de verb. Apoſt. C.* 2. 5. *&* 6.

Lectio v.

AManda eſt juſtítia : & in hac juſtítia amanda gradus ſunt proficiéntium. Prius eſt ut amóri juſtítiæ non præponántur ómnia quæ delectant. Ipſe eſt primus gradus ; Quid eſt quod dixi ? Ut inter ómnia quæ delectant, plus te delectet ipſa juſtítia : non ut ália non delectent, ſed plus ipſa delectet. Delectant enim quædam naturáliter infir-

mitátem noſtram; ut cibus & potus delectant eſurientes atque ſitientes: ut nos delectat hæc lux quæ de cœlo fúnditur ſole exorto. Hæc lícita: ſed delectant étiam illícita. Juſtítia ſic delectet; ut vincat étiam lícitas delectatiónes: & ei delectatióni quâ lícitè delectáris, præpóne juſtítiam. Mentem veſtram delectet invisíbilis, pulchra, caſta, ſancta, canóra, dulcis juſtítia: ut non ad eam timóre cogámini. Si enim ad eam timóre cogímini: nondum delectat. Peccáre non debes; non timóre pœnæ: ſed amóre juſtítiæ. Quando peccabátis: delectabámini in peccátis veſtris. Timor vos adducébat ad peccandum; an ſuávitas peccáti? Reſpondébitis, Suávitas. Ad peccátum ſuávitas addúcit; & ad juſtítiam timor impíngit? Probáte vos, inſpícite vos. Amáte juſtítiam: quómodò amaſtis iniquitátem. Digna eſt juſtítia quæ à vobis ímpetret: ut exhibeátis illi quod exhibuiſtis iniquitáti.

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo neceſſária. ℣. Qui volunt dívites fieri, íncidunt in deſidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem. *Proverb.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

APpende juſtítiam & iniquitátem. Tantùmne digna eſt juſtítia; quantùm digna fuit iníquitas? Sic amanda eſt iſta; quómodò amáta eſt illa? Abſit ut ſic? ſed & útinam vel ſic! Ergo plus? Plus omnínò. In iniquitáte ſecútus es voluptátem: pro juſtítia tólera dolórem. Jam tibi dícitur; Frui me vis? contemne quidquid te áliud delectat: contemne pro me. Ecce contempſiſti: parùm eſt ut contemnas quidquid te delectábat; contemne quidquid te terrébat: contemne cárceres; contemne víncula: contemne equúleum; contemne tormenta: contemne mortem. Hæc viciſti: me inveniſti. Invénimus fórſitan áliquos qui præpónant juſtítiæ delectatiónem voluptátibus: & delectatióni córporis ſui. Qui autem pro illa pœnas, dolóres mortemque contemnat; putas eſt áliquis in vobis? Saltèm cogitémus quod profitéri non audémus. Quid cogitámus? Ubi cogitámus? Míllia Mártyrum ádjacent óculis noſtris: ipſi veri amatóres perfectíque juſtítiæ. O amáre; ô ire; ô ſibi períre; ô ad Deum perve-

Digitized by Google

níre! Sic armandus eſt amátor juſtítiæ: ſic armandus eſt amátor invisíbilis pulchritúdinis. Hoc quod loquor magnum eſt; ſummum eſt, perfectum eſt: óptimum eſt. Non habétis? Pétite, & accipiétis.

℟. Nonne Dóminus abyſſum & cor hóminum inveſtigávit? Cognóvit enim Dóminus omnem ſciéntiã: * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abſcondit ſe ab eo ullus ſermo. ℣. Non eſt ulla creatúra invisíbilis in conſpectu ejus: ómnia autem nuda & aperta ſunt óculis ejus: * Non præterit. Glória Patri. † Non abſcondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Marcum.

Cap. 7.

IN illo témpore: Exiens Jeſus de fínibus Tyri; venit per Sidónem ad mare Galilææ: inter médios fines Decapóleos. Et addúcunt ei ſurdum & mutum: & deprecabantur eum ut impónat illi manum. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Inter Homilias æſtivales de Tempore.

SUſpíciens Jeſus in cœlum, ingémuit, & ait illi: Ephphéta, quod eſt, Adaperíre; & ſtatim apertæ ſunt aures ejus: & ſolútum eſt vínculum linguæ ejus. Rectè ſanatúrus ægrótum Dóminus: ſúſpicit in cœlum, & ingémuit; ut ubi nobis ſperanda ſalus: & quâ compunctiónis vel lacrymárum ſit devotióne quærenda ac petenda ſigníficet. Suſpíciens in cœlum ingémuit; quia nos quos ad cœléſtia poſſidenda creávit: longè in terréſtria dejectos eſſe dóluit. Suſpíciens in cœlum ingémuit; ut nobis qui à cœléſtibus gáudiis per terréna oblectamenta diſcéſſimus: ad hæc per gémitus & ſuſpíria inſinuáret eſſe redeundum. Quod autem ait, Ephphéta, id eſt, Adaperíre: propter aures dicit ſanandas; quas ſúrditas diútina cláuſerat: ſed ad audiendum jam tactus patefécit ipsíus. Unde, credo, mos increbúerit Eccléſiæ; ut ſacerdótes illíus his quos percipiendis baptiſmi ſacramentis præparant: priùs inter cétera conſecratiónis exórdia, de ſalíva oris ſui nares tangant & aures, dicentes, Ephphéta; ut abjectis delectatiónibus nóxiis, ſolum Chriſti ſemper ampléctantur odórem: & relicto audítu linguæ nequam, áudiant verba Chriſti.

℟. Exiens de fínibus Tyri, * Venit Jeſus inter

médios fines Decapóleos, & addúcunt ei ſurdum & mutum. ℣. Deus ipſe véniet, & aures ſurdórum patébunt, & aperta erit lingua mutórum. * Venit. *Marc.* 7. *Iſ.* 35.

Lectio viij.

ET unuſquiſque noſtrûm, fratres cariſſimi, qui baptiſma Chriſti ritè ſuſcépit : hoc órdine conſecrátus eſt. Unde multùm neceſſe eſt : ut quod Dóminus in nobis propítius ablúere & ſanctificáre dignátus eſt; ipſi paſſim contamináre : & pro níhilo profanáre timeámus. Sed & ſi qui in cœnum nequítiæ ſordidantis incídimus : feſtinémus rursùm lacrymárum & pœniténtiæ fonte mundári. Renovémus áurium puritátem, quam nobis audítu fídei divínitùs conſtat fuiſſe collátam : caventes illud Apóſtoli quod quibuſdam exprobrans ait; Et à veritáte quidem audítum avertent : ad fábulas autem convertentur. Cohibeámus linguam à malo, quæ confeſſióne fídei ſanctificáta eſt; timeámus in ipſa quâ benedícimus Deum & Patrem : maledícere hómines qui ad imáginem Dei facti ſunt. Qui enim putat ſe religióſum eſſe, non refrænans linguam ſuam : hujus vana eſt relígio.

℟. Deprecabantur Jeſum, ut impónat illi manum. Et apprehendens eum de turba ſeorſùm, * Miſit dígitos ſuos in auriculas ejus, & éxpuens, tétigit linguam ejus. ℣. A Deo eſt omnis medéla. * Miſit dígitos. *Marc.* 7. *Eccli.* 38.

Lectio ix.

ECce enim dícitur quia apertæ ſunt aures ejus; & ſolútum eſt vínculum linguæ ejus : & loquebátur rectè. Qui ergo rectè loqui baptíſmatis noſtri témpore dídicimus : corde credendo ad juſtítiam, ore autem confeſſiónem faciendo ad ſalútem; curandum ſummópere eſt : ne poſt baptiſma ad injuſta & nóxia verba declinémus. Si enim, ipſo júdice atteſtante, omne verbum otióſum quod locúti fúerint hómines, reddent ratiónem de eo in die judícii : quid putámus fíeri de illis qui non ſolùm otióſa, ſed & criminóſa loquuntur; qui impudicítiæ, jactántiæ, blaſphémiæ, & quod máximè minùs licet : detractiónis ſermónibus ſervíre non timent; qui próferunt mendácia, teſtes falláces, qui ſéminant inter fratres diſcórdias ? Non ſolùm autem à malis aures linguamque ſatis autem eſt caſtigáre loquélis; ſi non étiam juxta Pſalmiſtam inclinémus aurem noſtram in verba oris Dei : ſi non ôs

Digitized by Google

noſtrum loquátur ſapiéntiam, & meditátio cordis noſtri prudéntiam. Sed & cunctos ſimul interióris exterioriſque hóminis noſtri ſenſus, qui cuncti in baptiſmo ablúti ſunt: opórtet mundos, ac bonis opéribus ſervémus ínſuper ſemper ornátos.

℟. Suſpíciens Jeſus in cœlum, ingémuit, & ait illi: Ephphéta, quod eſt, Adaperíre. Et ſtatim apertæ ſunt aures ejus, & * Solútum eſt vínculum linguæ ejus, & loquebátur rectè. ℣. Aures audiéntium diligenter auſcultábunt, & lingua balbórum velóciter loquétur & planè. * Solútum eſt. Glória Patri. * Solútum eſt. *Marc.* 7. *Iſ.* 32.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Præcépit illis ne cui dícerent. Quantò autem eis præcipiébat, tantò magis plus prædicábant, & eò ámpliùs admirabantur. *Marc.* 7.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui abundántiâ pietátis tuæ & mérita ſúpplicum excédis & vota: effunde ſuper nos miſericórdiam tuam; ut dimittas quæ conſciéntia métuit: & adjícias quod orátio non præſúmit. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Bene ómnia fecit; & ſurdos fecit audíre, & mutos loqui. *Marc.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 4.

JUſtus ſi morte præoccupátus fúerit: in refrigério erit. Senectus enim venerábilis eſt, non diuturna, neque annórum número computáta; cani autem ſunt ſenſus hóminis: & ætas ſenectútis vita immaculáta. Placens Deo factus eſt dilectus: & vivens inter peccatóres tranſlátus eſt. Raptus eſt, ne malítia mutáret intellectum ejus: aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Faſcinátio enim nugacitátis obſcúrat bona: & inconſtántia concupiſcéntiæ tranſvertit ſenſum ſine malítia. Conſummátus in brevi, explévit témpora multa; plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum. Pópuli autem videntes, & non intelligentes, nec ponentes in præcórdiis tália; quóniam gratia Dei & miſericórdia eſt in ſanctos ejus: & reſpectus in electos illíus. Condemnat autem juſtus mórtuus vivos ímpios: & juventus celériùs conſummáta longam vitam injuſti.

℟. Beátus homo. 313.

Lectio ij. Cap. 5.

TUnc ſtabunt juſti in magna conſtántia ad-

verſùs eos qui ſe anguſtiavérunt : & qui abſtulérunt labóres eórum. Videntes turbabuntur timóre horríbili ; & mirabuntur in ſubitatióne inſperátæ ſalútis : dicentes intra ſe, pœniténtiam agentes ; & præ angúſtia ſpíritûs gementes : Hi ſunt quos habúimus aliquandò in deríſum, & in ſimilitúdinem impropérii. Nos inſenſáti vitam illórum æſtimabámus inſániam, & finem illórum ſine honóre ; ecce quómodò computáti ſunt inter fílios Dei : & inter ſanctos ſors illórum eſt. Ergo errávimus à via veritátis ; & juſtítiæ lumen non luxit nobis : & ſol intelligéntiæ non eſt ortus nobis. Laſſáti ſumus in via iniquitátis & perditiónis ; & ambulávimus vias diffíciles : viam autem Dómini ignorávimus.

℟. Vani ſunt. 313.

Lectio iij.

JUſti autem in perpétuum vivent ; & apud Dóminum eſt merces eórum : & cogitátio illórum apud Altíſſimum. Ideò accípient regnum decóris, & diadéma ſpeciéi de manu Dómini ; quóniam déxterâ ſuâ teget eos : & bráchio ſancto ſuo defendet illos. Accípiet armatúram zelus illíus : & armábit creatúram ad ultiónem inimicórum. Induet pro thoráce juſtítiam : & accípiet pro gálea judícium certum. Sumet ſcutum inexpugnábile, æquitátem ; ácuet autem duram iram in lánceam : & pugnábit cum illo orbis terrárum contra inſenſátos.

℟. Finem loquendi páriter. 314.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 6.

MElior eſt ſapiéntia quã vires : & vir prudens quàm fortis. Audíte ergo, reges, & intellígite : díſcite, júdices fínium terræ. Præbéte aures, vos qui continétis multitúdines : & placétis vobis in turbis natiónum ; quóniam data eſt à Dómino poteſtas vobis, & virtus ab Altíſſimo qui interrogábit ópera veſtra, & cogitatiónes ſcrutábitur : quóniam cùm eſſétis miniſtri regni illíus, non rectè judicaſtis ; nec cuſtodiſtis legem juſtítiæ : neque ſecundùm voluntátem Dei ambulaſtis. Horrendè & citò apparébit vobis : quóniam judícium duríſſimum his qui præſunt, fiet.

℟. Dómine. 314.

Lectio ij.

EXíguo enim concéditur miſericórdia : potentes autem potenter tormenta patientur. Non enim ſúbtrahet perſónam cujuſquam

Deus ; nec verébitur magnitúdinem cujuſquam : quóniam puſillum & magnum ipſe fecit ; & æquáliter cura eſt illi de ómnibus : fortióribus autem fórtior inſtat cruciátio. Ad vos ergo, reges, ſunt hi ſermónes mei ; ut diſcátis ſapiéntiam : & non excidátis. Qui enim cuſtodíerint juſta juſtè, juſtificabuntur : & qui didícerint iſta, invénient quid reſpóndeant. Concupíſcite ergo ſermónes meos ; dilígite illos : & habébitis diſciplínam.

℞. Vanitátem & verba. 315.

Lectio iij.

CLara eſt, & quæ nunquam marceſſit ſapiéntia ; & fácilè vidétur ab his qui díligunt eam : & invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui ſe concupiſcunt : ut illis ſe prior oſtendat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit : aſſidentem enim illam fóribus ſuis invéniet. Cogitáre ergo de illa, ſenſus eſt conſummátus ; & qui vigiláverit propter illam : citò ſecúrus erit ; quóniam dignos ſeipsâ círcuit quærens, & in viis oſtendit ſe illis hiláriter : & in omni providéntia occurrit illis. Inítium enim illíus, veríſſima eſt diſciplínæ concupiſcéntia : cura ergo diſciplínæ, diléctio eſt, & diléctio, cuſtódia legum illíus eſt ; cuſtodítio autem legum, conſummátio incorruptiónis eſt : incorrúptio autem facit eſſe próximum Deo. Concupiſcéntia ítaque ſapiéntiæ dedúcit ad regnum perpétuum.

℞. Nonne Dóminus. 316.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 7.

EGo natus accépi commúnem áerem ; & in ſimíliter factam décidi terram : & primam vocem ſímilem ómnibus emíſi plorans. In involumentis nutrítus ſum, & curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo intróitus eſt ómnibus ad vitam : & símilis éxitus. Propter hoc optávi, & datus eſt mihi ſenſus ; & invocávi, & venit in me ſpíritus ſapiéntiæ : & præpóſui illam regnis & ſédibus ; & divítias nihil eſſe duxi in comparatióne illíus : nec comparávi illi lápidem pretióſum ; quóniam omne aurum, in comparatióne illíus, aréna eſt exígua : & tanquam lutum æſtimábitur argentum in conſpectu illíus. Super ſalútem & ſpéciem dilexi illam ; & propóſui pro luce habére illam : quóniam ineſtinguíbile eſt lumen illíus.

℞. Beátus homo. 313.

Digitized by Google

Lectio ij.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa : & innumerábilis honeſtas per manus illíus ; & lætátus ſum in ómnibus, quóniam antecedébat me iſta ſapiéntia : & ignorábam quóniam horum ómnium mater eſt. Quam ſine fictióne dídici ; & ſine invídia commúnico : & honeſtátem illíus non abſcondo. Infinítus enim theſaurus eſt homínibus ; quo qui uſi ſunt, partícipes facti ſunt amicítiæ Dei : propter diſciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex ſenténtia, & præſúmere digna horum quæ mihi dantur : quóniam ipſe ſapiéntiæ dux eſt, & ſapiéntium emendátor. In manu enim illíus & nos, & ſermónes noſtri : & omnis ſapiéntia, & óperum ſciéntia, & diſciplína.

℞. Vani ſunt. 313.

Lectio iij.

QUæcumque ſunt abſconſa & improvíſa, dídici : ómnium enim ártifex dócuit me ſapiéntia. Eſt enim in illa ſpíritus intelligéntiæ : ſanctus, únicus, múltiplex, ſubtílis, diſertus, móbilis, incoinquinátus, certus, ſuávis, amans bonum ; acútus, quem nihil vetat : benefáciens, humánus, benignus, ſtábilis, certus, ſecúrus, omnem habens virtútem ; ómnia proſpíciens, & qui cápiat omnes ſpíritus : intelligíbilis, mundus, ſubtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior eſt ſapiéntia : attingit autem ubíque propter ſuam mundítiam. Vapor eſt enim virtútis Dei : & emanátio quædam eſt claritátis omnipotentis Dei ſincéra ; & ídeò nihil inquinátum in eam incurrit : candor eſt enim lucis ætérnæ ; & ſpéculum ſine mácula Dei majeſtátis : & imágo bonitátis illíus.

℞. Finem. 314.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ. *C. 8.*

SApiéntia attingit à fine uſque ad finem fórtiter : & diſpónit ómnia ſuáviter. Hanc amávi, & exquisívi à juventúte mea ; & quæſívi ſponſam mihi eam aſſúmere : & amátor factus ſum formæ illíus. Generoſitátem illíus gloríficat, contubérnium habens Dei ; ſed & ómnium Dóminus diléxit illam : doctrix enim eſt diſciplínæ Dei, & electrix óperum illíus. Et ſi divítiæ appetuntur in vita ; quid ſapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia ? Si autem ſenſus operátur ; quis horum quæ ſunt, magìs quàm illa, eſt ártifex ?

Digitized by Google

Et ſi juſtítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes; ſobrietátem enim & prudéntiam docet, & juſtítiam, & virtútem: quibus utílius nihil eſt in vita homínibus.

℟. Dómine. 314.

Lectio ij.

PRopóſui ergo hanc addúcere mihi ad convivendum; ſciens quóniam mecum communicábit de bonis: & erit allocútio cogitatiónis & tædii mei. Habébo propter hanc claritátem ad turbas; & honórem apud ſenióres júvenis: & acútus invéniar in judício; & in conſpectu poténtium admirábilis ero: & fácies príncipum mirabuntur me; tacentem me ſuſtinébunt, & loquentem me reſpícient: &, ſermocinante me plura, manus ori ſuo impónent. Prætéreà habébo per hanc immortalitátem: & memóriam æternam his qui poſt me futúri ſunt, relinquam. Diſpónam pópulos: & natiónes mihi erunt ſúbditæ. Timébunt me audientes reges horrendi: in multitúdine vidébor bonus, & in bello fortis. Intrans in domum meam, conquieſcam cum illa; non enim habet amaritúdinem converſátio illíus, nec tædium convictus illíus: ſed lætítiam & gáudium. Hæc cógitans apud me, & commémorans in corde meo; quóniam immortálitas eſt in cognatióne ſapiéntiæ: & in amicítia illíus delectátio bona; & in opéribus mánuum illíus honeſtas ſine defectióne: & in certámine loquélæ illíus ſapiéntia; & præcláritas in communicatióne ſermónum ipsíus: circuíbam quærens, ut mihi illam aſſúmerem.

℟. Vanitátem. 315.

Lectio iij. Cap. 8 & 9.

ET ut ſcivi quóniã áliter non poſſem eſſe cóntinens, niſi Deus det: & hoc ipſum erat ſapiéntiæ, ſcire cujus eſſet hoc donum; ádii Dóminum, & deprecátus ſum illum: & dixi ex totis præcórdiis meis. Deus patrum meórum, & Dómine miſericórdiæ, qui feciſti ómnia verbo tuo: & ſapiéntiâ tuâ conſtituiſti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta eſt; ut diſpónat orbem terrárum in æquitáte & juſtítia: & in directióne cordis judícium júdicet; da mihi ſédium tuárum aſſiſtrícem ſapiéntiam: & noli me reprobáre à púeris tuis; quóniam ſervus tuus ſum ego, & fílius ancillæ tuæ, homo infirmus, & exígui témporis: & minor ad intellectum júdicii & legum. Nam & ſi quis erit conſummátus inter fílios hóminum: ſi ab illo abſúerit ſapién-

tia tua, in níhilum computábitur.

℟. Nonne. 316.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 13.

VAni ſunt omnes hómines, in quibus non ſubeſt ſciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui eſt, neque opéribus attendentes agnovérũt quis eſſet ártifex: ſed aut ignem, aut ſpíritum, aut citátum áerem; aut gyrum ſtellárum, aut nímiam aquam, aut ſolem & lunam: rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum ſi ſpécie delectáti, deos putavérunt; ſciant quantò his dominátor eórum ſpecióſior eſt: ſpeciéi enim generátor hæc ómnia conſtítuit. Aut ſi virtútem, & ópera eórum miráti ſunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior eſt illis; à magnitúdine enim speciéi & creatúræ: cognoſcibíliter póterit creátor horum vidéri.

℟. Beátus homo. 313.

Lectio ij.

SEd tamen adhuc in his minor eſt queréla. Et hi enim fortaſſe errant; Deum quærentes: & volentes inveníre. Etenim cùm in opéribus illíus converſentur, inquírunt: & perſuáſum habent quóniam bona ſunt quæ videntur. Iterùm autem nec his debet ignoſci. Si enim tantùm potuérunt ſcire, ut poſſent æſtimáre ſéculum; quómodò hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem ſunt, & inter mórtuos ſpes illórum eſt, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum & argentum, artis inventiónẽ; & ſimilitúdines animálium: aut lápidem inútilem opus manùs antíquæ.

℟. Vani ſunt. 313.

Lectio iij. Cap. 14.

ET hæc fuit vitæ humánæ decéptio: quóniam aut affectui, aut régibus deſervientes hómines, incommunicábile nomen lapídibus & lignis impoſuérunt. Et non ſuffécerat erraſſe eos circa Dei ſciéntiã; ſed & in magno viventes inſciéntiæ bello: tot & tam magna mala pacem appellant. Aut enim fílios ſuos ſacrificantes, aut obſcúra ſacrifícia facientes, aut inſániæ plenas vigílias habentes; neque vitam, neque núptias mundas jam cuſtódiunt: ſed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans contriſtat; & ómnia commiſta ſunt: ſanguis, homicídium, furtum & fictio, corrúptio & infidélitas, turbátio & perjúrium, tumultus bonórum; Dei immemorátio, animá-

rum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconſtántia: inordinátio mœchiæ & impudicitiæ. Infandórum enim idolórum cultúra: omnis mali cauſa eſt, & inítium & finis.

℟. Finem loquendi. 314.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Sapiéntiæ.

Cap. 15.

TU, Deus noſter, ſuávis & verus es, pátiens: & in miſericórdia dispónens ómnia. Etenim ſi peccavérimus, tuî ſumus, ſcientes magnitúdinem tuam; & ſi non peccavérimus: ſcimus quóniam apud te ſumus computáti. Noſſe enim te, conſummáta juſtítia eſt; & ſcire juſtítiam & virtútem tuam: radix eſt immortalitátis. Non enim in errórem induxit nos hóminum malæ artis excogitátio; nec umbra pictúræ, labor ſine fructu, effígies ſculpta per vários colóres, cujus aſpectus inſenſáto dat concupiſcéntiam: & díligit mórtuæ imáginis effígiem ſine ánima. Malórum amatóres digni ſunt qui ſpem hábeant in tálibus: & qui fáciunt illos; & qui díligunt: & qui colunt.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumantur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

SEd & fígulus mollem terram premens laborióſè fingit ad uſus noſtros unumquodque vas: & de eódem luto fingit quæ munda ſunt in uſum vaſa; & ſimíliter quæ his ſunt contrária: horum autem vaſórum quis ſit uſus, judex eſt fígulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto: ille qui pauló antè de terra factus fúerat; & poſt puſillum redúcit ſe unde acceptus eſt: repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura eſt illi, non quia laboratúrus eſt, nec quóniam brevis illi vita eſt: ſed concertátur aurifícibus & argentáriis; ſed & ærários imitátur: & glóriam præfert, quóniam res ſupervácuas fingit. Cinis eſt enim cor ejus: & terra ſupervácua ſpes illíus; & luto vílior vita ejus: quóniam ignorávit qui ſe finxit; & qui inſpirávit illi ánimam quæ operátur: & qui inſufflávit ei ſpíritum vitálem. Sed & æſtimavérunt luſum eſſe vitam noſtram; & converſatiónem vitæ compóſitam ad lucrum: & oportére undecumque étiam ex malo acquírere. Hic enim ſcit ſe ſuper omnes delínquere: qui ex terræ matéria fragília vaſa & ſculptília fingit.

Digitized by Google

Lectio iij.

OMnes enim inſipientes, & infelíces ſupra modum ánimæ ſuperbi, ſunt inimíci pópuli tui: & imperantes illi; quóniam ómnia idóla natiónum deos æſtimavérunt, quibus neque oculórum uſus eſt ad videndum; neque nares ad percipiendum ſpíritum: neque aures ad audiendum; neque dígiti mánuum ad tractandum: ſed & pedes eórum pigri ad ambulandum. Homo enim fecit illos: & qui ſpíritum mutuátus eſt, is finxit illos. Nemo enim ſibi ſímilem homo póterit deum fíngere. Cùm enim ſit mortális: mórtuum fingit mánibus iníquis. Mélior enim eſt ipſe his quos colit; quia ipſe quidem vixit, cùm eſſet mortális: illi autē nunquam.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Doctrínam ſapiéntiæ & diſciplínæ ſcripſit Jeſus fílius Sirach: beátus qui in iſtis verſátur bonis. Si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit. *Eccl.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XII.
poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Eccleſiáſtici.

Cap. 1.

OMnis ſapiéntia à Dómino Deo eſt, & cum illo fuit ſemper: & eſt ante ævum. Arénam maris, & plúviæ guttas, & dies ſéculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, & latitúdinem terræ; & profundum abyſſi quis dimenſus eſt? Sapiéntiam Dei præcedentem ómnia quis inveſtigávit? Prior ómnium creáta eſt ſapiéntia: & intellectus prudéntiæ ab ævo. Fons ſapiéntiæ Verbum Dei in excelſis: & ingreſſus illíus mandáta ætérna. Radix ſapiéntiæ cui reveláta eſt? & aſtútias illíus, quis agnóvit? Diſciplína ſapiéntiæ cui reveláta eſt & manifeſtáta? & multiplicatiónem ingreſſûs illíus quis intellexit? Unus eſt altíſſimus Creátor omnípotens & Rex potens, & metuendus nimis; ſedens ſuper thronum illíus: & dóminans Deus.

℟. Beátus homo qui invénit ſapiéntiam: pretióſior eſt cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes ſémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ deſurſùm eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, modeſta, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes ſémitæ illíus pacíficæ. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor: & dabit lætítiam, & gáudium, & lon-

gitúdinem diérum. Timenti Dóminum benè erit in extrémis : & in die defunctiónis ſuæ benedicêtur. Diléctio Dei honorábilis ſapiéntia. Quibus autem apparúerit in viſu : díligunt eam in viſióne & in agnitióne magnálium ſuórum. Inítium ſapiéntiæ, timor Dómini : & cum fidélibus in vulva concreátus eſt; cum electis féminis gráditur : & cum juſtis & fidélibus agnóſcitur. Timor Dómini, ſciéntiæ religióſitas. Religióſitas cuſtódiet & juſtificábit cor : jucunditátem atque gáudium dabit. Timenti Dóminum bene erit : & in diébus conſummatiónis illíus benedicétur.

℟. Vani ſunt omnes hómines * In quibus non ſubeſt ſciéntia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui eſt. ℣. Inviſibília Dei per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur; ita ut ſint inexcuſábiles, * In quibus non ſubeſt. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio iij.

FIli, concupiſcens ſapiéntiam; conſerva juſtítiam : & Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim & diſciplína, timor Dómini; & quod beneplácitum eſt illi, fides & manſuetúdo : & adimplébit theſauros illíus. Ne ſis incredíbilis timóri Dómini : & ne accéſſeris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conſpectu hóminum : & non ſcandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas, & addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem; & revélet Deus abſconſa tua : & in médio ſynagógæ elídat te; quóniam acceſſiſti malignè ad Dóminum : & cor tuum plenum eſt dolo & falláciâ.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, & † Mandáta ejus obſerva; hoc eſt enim omnis homo. ℣. Finis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſcientia bona, & fide non ficta. * Deum time. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccleſ.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro Morálium ſancti Gregórii Papæ. *L.* 1. *Cap.* 25.

SUnt nonnulli qui vitam ſuam négligunt : & dum tranſitória áppetunt; dum æterna vel non intélligunt : vel intellecta contemnunt; nec dolórem ſéntiunt : nec habére conſílium ſciunt. Cùmque ſuperna quæ amiſérunt, non conſíderant; eſſe ſe (heu míſeri!) in bonis felíces putant. Nequáquam enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant

mentis óculos érigunt; nequaquam ad contemplatiónem æternæ pátriæ, deſidérii áciem tendunt: ſed ſemetipſos in iis ad quæ projecti ſunt, deſerentes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiuntur; & in cæcitáte quam tólerant: quaſi in claritáte lúminis exultant.

℟. Dómine, ne adincreſcant ignorántiæ meæ, & multiplicentur delicta mea, & peccáta mea abundent, & íncidam in conſpectu adverſariórum meórum: * Dómine Pater, & Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuſcémodi Dómino noſtro, non férvient, ſed per dulces ſermónes & benedictiónes ſedúcunt corda innocéntium. * Dómine Pater. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio v.

At contrà, electórum mentes, dum cuncta tranſitória nulla eſſe conſpíciunt, ad quæ ſint cónditæ exquírunt: cùmque eórum ſatisfactióni nihil extra Deum ſúfficit; ipſa inquiſitiónis exercitatióne fatigátà illórũ cogitátio, in Conditóris ſui ſpe & contemplatióne requieſcit: ſupernis intérſeri cívibus áppetit; & unuſquiſque eórum adhuc in mundo, córpore póſitus, mente jam extra mundum ſurgit; ærumnam exílii, quam tólerat, deplórat: & ad ſublímem pátriam inceſſántibus ſe amóris ſtímulis excitat. Cùm ergo dolens videt quam ſit æternum quod pérdidit: ínvenit ſalúbre conſílium, temporále hoc deſpícere quod percurrit; & quò magis creſcit conſílii ſciéntia, ut peritúra déſerat: eò augétur dolor, quòd necdum ad manſúra pertingat.

℟. Vanitátem & verba mendácia longè fac à me, Dómine: * Mendicitátem & divítias ne déderis mihi; tríbue tantùm víctui meo neceſſária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in deſidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio vj.

Intuendum quoque eſt quam nullus dolor mentis ſit in actióne præcipitatiónis. Qui enim ſine conſíliis vivunt; qui ſeipſos rerum evéntibus præcípites déſerunt: nullo ínterim cogitatiónum dolóre fatigantur. Nam qui ſolerter in vitæ conſílio figit mentem: cautè ſeſe in omni actióne circumſpiciendo conſíderat; & ne ex re quæ ágitur, repentínus finis adverſuſque ſubrípiat: hunc priùs mólliter pósito pede cogitatiónis palpat;

Digitized by Google

penſat ne ab his quæ agenda ſunt, formído præpédiat: ne in his quæ differenda ſunt, præcipitátio impellat; ne prava per concupiſcéntiam aperto bello ſúperent: ne recta per inánem glóriam inſidiando ſupplantent.

℟. Nonne Dóminus abyſſum & cor hóminum inveſtigávit? cognóvit enim Dóminus omnem ſciéntiã: * Non præterit illum omnis cogitátus, & † Non abſcondit ſe ab eo ullus ſermo. ℣. Non eſt ulla creatúra inviſibilis in conſpectu ejus: ómnia autem nuda & aperta ſunt óculis ejus: * Non præterit. Glória Patri. † Non abſcondit. *Eccli.* 42. *Hebr.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 10.

IN illo témpore: converſus Jeſus ad diſcípulos ſuos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis quòd multi prophétæ & reges voluérunt vidére quæ vos vidétis: & non vidérunt. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 1. *de Doct. Ch. C.* 26.

QUóniam præcepto non opus eſt ut ſe quiſque & corpus ſuum díligat; id eſt, quóniam id quod ſumus, & id quod infra nos eſt, & ad nos tamen pértinet, inconcuſſâ natúræ lege dilígimus: reſtábat ut de illo quod ſupra nos eſt, & de illo quod juxta nos eſt, præcepta ſumerémus. Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo: & ex tota ánima tua; & ex tota mente tua: &, Díliges próximum tuum tanquam teipſum. In his duóbus præceptis tota lex pendet, & Prophétæ. Finis ítaque præcepti eſt diléctio: & ea gémina, id eſt, Dei & próximi. Quòd ſi te totum intélligas, id eſt, ánimum & corpus tuum: & próximum totum, id eſt, ánimum & corpus ejus; (homo enim ex ánimo conſtat & córpore:) nullum rerum diligendárum genus in his duóbus præceptis prætermiſſum eſt. Cùm enim præcurrat diléctio Dei, ejuſque dilectiónis modus præſcriptus appáreat; ita ut cétera in illum cónfluant, de dilectióne tua nihil dictum videtur: ſed cùm dictum eſt; Díliges próximum tuum tanquam teipſum: ſimul & tuî abs te diléctio non prætermiſſa eſt.

℟. Latrónes deſpoliavérunt hóminem: &, plagis impóſitis, abiérunt ſemivívo relicto. * Sacerdos, viſo illo, præterívit; ſimíliter

& Levíta: Samaritánus autem videns eum, miſericórdiâ motus eſt. ℣. Fácere miſericórdiam & judícium magìs placet Dómino, quàm víctimæ. * Sacerdos. *Luc.* 10. *Prov.* 21.

Lectio viij. Cap. 7.

ILle autem juſtè & ſanctè vivit, qui rerum íntegerr æſtimátor eſt; ipſe eſt autem qui ordinátam dilectiónem habet: ne aut díligat quod non eſt diligendum; aut non díligat quod eſt diligendum: aut ámpliùs díligat quod minus eſt diligendum; aut æquè díligat quod vel minus vel ámpliùs diligendum eſt: aut minus vel ámpliùs quod æquè diligendum eſt. Omnis peccátor in quantum peccátor eſt, non eſt diligendus; & omnis homo, in quantum homo eſt, diligendus eſt propter Deum: Deus verò propter ſeipſum. Et ſi Deus omni hómine ámpliùs diligendus eſt: ámpliùs quiſque debet Deum dilígere quàm ſeipſũ. Item ámpliùs álius homo diligendus eſt quàm corpus noſtrum; quia propter Deum ómnia iſta diligenda ſunt: & poteſt nobiſcum álius homo Deo pérfrui, quod non poteſt corpus; quia corpus per ánimam vivit: quâ frúimur Deo.

℞. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infundens óleum & vinum; & * Impónens illum in jumentum ſuum, duxit in ſtábulum, & curam ejus egit. ℣. Qui credit in Dómino, miſericórdiam díligit: miſericórdia & véritas præparant bona. * Impónens illum. *Luc.* 10. *Prov.* 14.

Lectio ix. Cap. 28 & 30.

OMnes autem æquè diligendi ſunt. Nam quòd nullum hóminum excéperit; qui præcépit ut próximum diligámus: & ipſe in Evangélio Dóminus oſtendit, & Paulus Apóſtolus. Namque ille cui duo ipſa præcepta protúlerat; atque in eis pendére totam legem prophetaſque díxerat: cùm interrogáret eum, dicens; Et quis eſt meus próximus? hóminem quemdam propóſuit deſcendentem ab Jerúſalem in Jéricho, incidiſſe in latrónes; & ab eis gráviter vulnerátum, ſáucium, & ſemivívum eſſe derelictum: cui próximum eſſe non dócuit; niſi qui erga illum recreandum atque curandum miſéricors éxtitit: ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipſe faterétur. Cui Dóminus ait; Vade, & tu fac ſimíliter: ut vidélicet eum eſſe próximum intelligámus; cui vel exhíbendum eſt offícium miſericórdiæ, ſi índiget: vel exhibendum eſſet, ſi indigéret.

Nullum autem exceptum eſſe cui miſericórdiæ denegétur officium, quis non vídeat? quando uſque ad inimícos étiam porrectum eſt, eódem Dómino dicente; Dilígite inimícos veſtros: benefácite iis qui odérunt vos.

℞. Quis horum trium videtur tibi próximus fuiſſe illi qui íncidit in latrónes? Legiſperítus dixit: Qui fecit miſericórdiam in illum. Ait Jeſus: * Vade, & tu fac ſimíliter. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te: útique fácere judícium, & dilígere miſericórdiam. * Vade. Glória. * Vade. *Luc.* 10. *Mich.* 6.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Legiſperítus tentans Jeſum, dixit: Magiſter, quid faciendo vitam æternam poſſidébo? At ille dixit ad eum: In lege quid ſcriptum eſt? Quómodò legis? Ille reſpondens dixit: Díliges Dóminũ Deum tuum. *Luc.* 10.

Oratio.

OMnípotens & miséricors Deus, de cujus múnere venit ut tibi à fidélibus tuis dignè & laudabíliter ſerviátur; tríbue, quæſumus, nobis: ut ad promiſſiónes tuas ſine offenſióne currámus. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex ómnibus víribus tuis, & ex omni mente tua; & próximum tuum ſicut teipſum: hoc fac, & vives. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 2.

FIli, accédens ad ſervitútem Dei; ſta in juſtítia & timóre: & præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, & ſúſtine; inclína aurem tuam, & ſúſcipe verba intellectûs: & ne feſtínes in témpore obductiónis. Súſtine ſuſtentatiónes Dei; conjúngere Deo, & ſúſtine: ut creſcat in noviſſimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe; & in dolóre ſúſtine: & in humilitáte tua patiéntiam habe; quóniam in igne probátur aurum & argentum: hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te; & dírige viam tuam, & ſpera in illum: ſerva timórem illíus, & in illo veteraſce.

℞. Beátus homo. 325.

Lectio ij.

REſpícite, fílii, natiónes hóminum: & ſcitóte, quia nullus ſperávit in Dómino, & confúſus eſt. Quis enim permanſit in

mandátis ejus, & derelictus eſt? aut quis invocávit eum, & deſpexit illum? Quóniam pius & miséricors eſt Deus; & remittet in die tribulatiónis peccáta: & protector eſt ómnibus exquiréntibus ſe in veritáte. Væ dúplici corde, & lábiis ſceleſtis, & mánibus malefaciéntibus: & peccatóri terram ingredienti duábus viis. Væ diſſolútis corde, qui non credunt Deo: & ídeò non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt ſuſtinéntiam; & qui dereliquérunt vias rectas: & divertérunt in vias pravas. Et quid fácient; cùm inſpícere cœperit Dominus? & non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipſíus: ſic & miſericórdia illíus cum ipſo eſt.

℟. Vani ſunt. 326.

Lectio iij.

QUi timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus: & qui díligunt illum, conſervábunt viam illíus. Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita ſunt ei: & qui díligunt eum, replebuntur lege ipſíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda ſua: & in conſpectu illíus ſanctificábunt ánimas ſuas. Qui timent Dóminum, cuſtódiunt mandáta illíus: & patiéntiam habébunt uſque ad inſpectiónem illíus, dicentes. Si pœniténtiam non egérimus; incidémus in manus Dómini: & non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipſíus: ſic & miſericórdia illíus cum ipſo eſt.

℟. Finem. 326.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 3.

QUi honórat patrem ſuum, vitâ vivet longióre: & qui óbedit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat parentes: & quaſi dóminis ſérviet his qui ſe genuérunt. In ópere & ſermóne, & omni patiéntia honora patrem tuum; ut ſupervéniat tibi benedíctio ab eo: & benedíctio illíus in novíſſimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum: maledíctio autem matris eradícat fundamenta. Ne gloriéris in contumélia patris tui: non enim eſt tibi glória, ejus confúſio; glória enim hóminis ex honóre patris ſui: & dédecus fílii pater ſine honóre. Fili, ſúſcipe ſenectam patris tui: & non contriſtes eum in vita illíus; & ſi defécerit ſenſu, véniam da: & ne ſpernas eum in virtúte tua.

℟. Dómine. 327.

Lectio ij.

FIli, in manſuetúdine ópera tua pérfice: & ſuper hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humi-

lia te in ómnibus ⁝ & coram Deo invénies grátiam; quóniam magna poténtia Dei ſolíus ⁝ & ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæſíeris, & fortióra te ne ſcrutátus fúeris; ſed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita ſemper ⁝ & in plúribus opéribus ejus ne fúeris curióſus. Non eſt enim tibi neceſſárium ea quæ abſcóndita ſunt vidére óculis tuis. In ſupervácuis rebus noli ſcrutári multiplíciter; & in plúribus opéribus ejus non eris curióſus ⁝ plúrima enim ſuper ſenſum hóminum oſtenſa ſunt tibi. Multos quoque ſupplantávit ſuſpício illórum ⁝ & in vanitáte detínuit ſenſus illórum.

℟. Vanitátem. 327.

Lectio iij.

COr durum habébit malè in novíſſimo; & qui amat perículum ⁝ in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit ſucceſſus ⁝ & pravus corde in illis ſcandalizábitur. Cor nequam gravábitur in dolóribus ⁝ & peccátor adjíciet ad peccandum. Synagógæ ſuperbórum non erit ſánitas ⁝ frutex enim peccáti radicábitur in illis, & non intelligétur. Cor ſapiéntis intellígitur in ſapiéntia ⁝ & auris bona áudiet cum omni concupiſcéntia ſapiéntiam. Sápiens cor & intelligíbile abſtinébit ſe à peccátis ⁝ & in opéribus juſtítiæ ſucceſſus habébit. Ignem ardentem extínguit aqua; & eleemóſyna reſiſtit peccátis ⁝ & Deus protector eſt ejus qui reddit grátiam; méminit ejus in póſterum ⁝ & in témpore casûs ſui invéniet firmamentum.

℟. Nonne. 328.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 4.

FIli, eleemóſynam páuperis ne defraudes ⁝ & óculos tuos ne tranſvertas à páupere. Animam eſurientem ne deſpéxeris ⁝ & non exáſperes páuperem in inópia ſua. Cor ínopis ne afflíxeris ⁝ & non prótrahas datum anguſtianti. Rogatiónem contribuláti ne abjícias ⁝ & non avertas fáciem tuam ab egéno. Ab ínope ne avertas óculos tuos propter iram ⁝ & non relinquas quæréntibus tibi retrò maledícere; maledicentis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus ⁝ exáudiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito; & presbytero humília ánimam tuam ⁝ & magnáto humília caput tuum. Declína páuperi ſine triſtítia aurem

Digitized by Google

tuam; & redde débitum tuum: & reſponde illi pacífica in manſuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu ſuperbi: & non ácidè feras in ánima tua. In judicando eſto pupillis miséricors ut pater: & pro viro matri illórum; & eris tu velut fílius Altíſſimi obédiens: & miserébitur tuî magìs quàm mater.

℟. Beatus homo. 325.

Lectio ij.

Fili, conſerva tempus: & devíta à malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Eſt enim confúſio addúcens peccátum: & eſt confúſio addúcens glóriam & grátiam. Ne accípias fáciem adverſùs fáciem tuam: nec adverſùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in caſu ſuo: nec retíneas verbum in témpore ſalútis. Non abſcondas ſapiéntiam tuam in decóre ſuo: in lingua enim ſapiéntia dignóſcitur; & ſenſus, & ſciéntia, & doctrína in verbo ſenſáti: & firmamentum in opéribus juſtítiæ. Non contradícas verbo veritátis illo modo: & de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vani ſunt. 326.

Lectio iij.

Non confundáris confitéri peccáta tua: & ne ſubjícias te omni hómini pro peccáto. Noli reſíſtere contra fáciem potentis: nec conéris contra ictum flúvii. Pro juſtítia agonizáre pro ánima tua; & uſque ad mortem certa pro juſtítia: & Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus eſſe in lingua tua: & inútilis, & remiſſus in opéribus tuis. Noli eſſe ſicut leo in domo tua; evertens doméſticos tuos: & ópprimens ſubjectos tibi. Non ſit porrecta manus tua ad accipiendum: & ad dandum collecta.

℟. Finem. 326.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 5.

Noli atténdere ad poſſeſſiónes iníquas: & ne díxeris; Eſt mihi ſuffíciens vita: nihil enim próderit in témpore vindictæ & obductiónis. Ne ſequáris in fortitúdine tua concupiſcéntiam cordis tui: & ne díxeris; Quómodò pótui? aut quis me ſubjíciet propter facta mea? Deus enim víndicans vindicábit. Ne díxeris: Peccávi; & quid mihi áccidit triſte? Altíſſimus enim eſt pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli eſſe ſine metu: neque adjícias peccátum ſuper peccátum. Et ne dicas; Miſerátio Dómini magna eſt: multitúdinis peccatórum

Digitized by Google

meórum miſerébitur. Miſericórdia enim & ira ab illo citò próximant : & in peccatóres reſpicit ira illíus.

℟. Dómine. 327.

Lectio ij.

NOn tardes converti ad Dóminum : & ne diſferas de die in diem ; súbitò enim véniet ira illíus : & in témpore vindictæ diſperdet te. Noli ánxius eſſe in divítiis injuſtis : non enim próderunt tibi in die obductiónis & vindictæ. Non véntiles te in omnem ventum ; & non eas in omnem viam : ſic enim omnis peccátor probátur in dúplici lingua. Eſto firmus in via Dómini ; & in veritáte ſenſûs tui, & ſciéntia : & proſequátur te verbum pacis & juſtítiæ.

℟. Vanitátem. 327.

Lectio iij.

ESto manſuétus ad audiendum verbum, ut intélligas : & cum ſapiéntia próferas reſponſum verum. Si eſt tibi intellectus, reſponde próximo ; ſin autem, ſit manus tua ſuper os tuum : ne capiáris in verbo indiſciplináto, & confundáris. Honor & glória in ſermóne ſenſáti : lingua verò imprudentis ſubvérſio eſt ipsíus. Non appelléris ſuſurro : & linguâ tuâ ne capiáris & confundáris. Super furem enim eſt confúſio & pœniténtia ; & denotátio péſſima ſuper bilinguem : ſuſurratóri autem ódium, & inimicítia, & contumélia. Juſtífica puſillum & magnum ſimíliter.

℟. Nonne Dóminus. 328.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 6.

VErbum dulce multíplicat amícos, & mítigat inimícos : & lingua eúcharis in bono hómine abundat. Multi pacífici ſint tibi : & conſiliárius ſit tibi unus de mille. Si póſſides amícum, in tentatióne póſſide eum : & ne fácilè credas ei. Eſt enim amícus ſecundùm tempus ſuum : & non permanébit in die tribulatiónis. Et eſt amícus qui convértitur ad inimicítiam : & eſt amícus qui ódium & rixam & convícia denudábit. Eſt autem amícus ſócius menſæ : & non permanébit in die neceſſitátis. Amícus ſi permánſerit fixus ; erit tibi quaſi coæquális : & in doméſticis tuis fiduciáliter aget.

℟. Beátus homo. 325.

Lectio ij.

AB inimícis tuis ſeparáte : & ab amícis tuis attende. Amícus fidélis, protéctio fortis : qui autem

Digitized by Google

ſnvenit illum, invénit theſaurum. Amíco fidéli nulla eſt comparátio ⁝ & non eſt digna ponderátio auri & argenti contra bonitátem fídei illíus. Amícus fidélis, medicamentum vitæ & immortalitátis ⁝ & qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam ⁝ quóniam ſecundùm illum erit amícus illíus.

℟. Vani ſunt. 326.

Lectio iij. *Cap. 7.*

NOli quærere à Dómino ducátum ⁝ neque à rege cáthedram honóris. Non te juſtífices ante Deum; quóniam ágnitor cordis ipſe eſt ⁝ & penès regem noli velle vidéri ſápiens. Noli quærere fíeri judex, niſi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes; ne fortè extimeſcas fáciem potentis ⁝ & ponas ſcándalum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immittas in pópulum; neque álliges duplícia peccáta ⁝ nec enim in uno eris immúnis. Noli eſſe puſillánimis in ánimo tuo. Exoráre ⁝ & fácere eleemóſynam ne deſpícias. Ne dicas ⁝ In multitúdine múnerũ meórum reſpíciet Deus; & offerente me Deo altíſſimo ⁝ múnera mea ſuſcípiet.

℟. Finem loquendi. 326.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 7.

NOn irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ ⁝ eſt enim qui humíliat & exaltat circumſpector Deus. Noli aráre mendácium adversùs fratrem tuum ⁝ neque in amícum ſimíliter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium ⁝ aſſidúitas enim illíus non eſt bona. Noli verbóſus eſſe in multitúdine presbyterórum ⁝ & non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laborióſa ópera ⁝ & ruſticatiónem creátam ab Altíſſimo. Non te réputes in multitúdine indiſciplinatórum. Meménto iræ ⁝ quóniam non tardábit.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NOn lædas ſervum in veritáte operantem ⁝ neque mercenárium dantem ánimam ſuam. Servus ſenſátus ſit tibi dilectus quaſi ánima tua; non defraudes illum libertáte ⁝ neque ínopem derelinquas illum. Pécora tibi ſunt? attende illis; & ſi ſunt utília ⁝ perſevérent apud te. Fílii tibi ſunt? érudi illos, & curva illos à pueritia illórum. Fíliæ tibi ſunt? ſerva corpus illárum, & non oſtendas

Digitized by Google

hilarem fáciem tuam ad illas. Trade filiam ; & grande opus féceris ⁝ & hómini ſenſáto da illam. Múlier ſi eſt tibi ſecundùm ánimam tuam ; non projícias illam ⁝ & odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum ; & gémitûs matris tuæ ne oblivíſcáris ⁝ memento quóniam niſi per illos natus non fuiſſes ; & retríbue illis ⁝ quómodò & illi tibi.

Lectio iij.

IN tota ánima tua time Dóminum ⁝ & ſacerdótes illíus ſanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit ⁝ & miniſtros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua ; & honorífica ſacerdótes ⁝ & propurga te cum bráchiis. Da illis partem , ſicut mandátum eſt tibi , primitiárum & purgatiónis ⁝ & de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum ; & ſacrifícium ſanctificatiónis ófferes Dómino ⁝ & inítia ſanctórum. Et páuperi pórrige manum tuam ⁝ ut perficiátur propitiátio & benedíctio tua. Grátia dati in conſpectu omnis viventis ⁝ & mórtuo non prohíbeas grátiam. Non deſis plorántibus in conſolatióne ⁝ & cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat viſitáre infirmum ⁝ ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre noviſſima tua ⁝ & in æternum non peccábis.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. C. Sapiéntia , & diſciplína , & ſciéntia legis apud Deum : diléctio , & viæ bonórum apud ipſum. *Eccli.* 11.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIII. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 8.

NOn júdices contra júdicem ⁝ quóniam ſecundùm quod juſtum eſt , júdicat. Cum audáce non eas in via ⁝ ne fortè gravet mala ſua in te ; ipſe enim ſecundùm voluntátem ſuam vadit ⁝ & ſimul cum ſtultítia illíus péries. Cum iracundo non fácies rixam ⁝ & cum audáce non eas in deſertum ; quóniam quaſi nihil eſt ante illum ſanguis ⁝ & ubi non eſt adjutórium, elídet te. Cum fátuis conſílium non hábeas ⁝ non enim póterunt dilígere , niſi quæ eis placent. Coram extráneo ne fácias conſílium ⁝ neſcis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuum manifeſtes ; ne fortè ínferat tibi grátiam falſam ⁝ & convitiétur tibi.

℟. Beátus homo, 325.

Lectio

Lectio ij. Cap. 10.

JUdex ſápiens judicábit pópulum ſuum : & principátus ſenſáti ſtábilis erit. Secundùm júdicem pópuli, ſic & miniſtri ejus : & qualis rector eſt civitátis, tales & inhabitantes in ea. Rex inſípiens perdet pópulum ſuum : & civitátes inhabitabuntur per ſenſum poténtium. In manu Dei poteſtas terræ : & útilem rectórem ſuſcitábit in tempus ſuper illam. In manu Dei proſpéritas hóminis : & ſuper fáciem ſcribæ impónet honórem ſuum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris : & nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vani ſunt. 326.

Lectio iij.

ODíbilis coram Deo eſt & homínibus ſupérbia : & execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfertur propter injuſtítias : & injúrias, & contumélias, & diverſos dolos. Aváro autem nihil eſt ſceléſtius. Quid ſuperbit terra & cinis? Nihil eſt iníquius quàm amáre pecúniam. Hic enim & ánimam ſuam venálem habet : quóniam in vita ſua projécit íntima ſua. Omnis potentátûs brevis vita. Languor prolíxior gravat médicum. Brevem languórem præcídit médicus : ſic & rex hódiè eſt, & cras moriétur. Cùm enim moriétur homo : hereditábit ſerpentes, & béſtias, & vermes. Inítium ſupérbiæ hóminis, apoſtatáre à Deo; quóniam ab eo qui fecit illum, receſſit cor ejus : quóniam inítium omnis peccáti eſt ſupérbia. Qui tenúerit illam, adimplébitur maledíctis : & ſubvertet eum in finem. Proptéreà exhonorávit Dóminus conventus malórum : & deſtruxit eos uſque in finem. Sedes ducum ſuperbórum deſtruxit Deus : & ſedére fecit mites pro eis.

℟. Finem. 326.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Hom. 20. *in Ep.* 2. *ad Cor.*

NE tardes converti ad Dóminum; & ne díſferas de die in diem : neſcis enim quid paritúra ſit ſuperventúra dies. Perículum enim & metus eſt in dilatióne : ſalus verò certa ac ſecúra, ſi nulla ſit dilátio. Virtútem ígitur cole; ſic enim ſive júvenis hinc abſcédas, tutò abſcédes : ſive ad ſenectútem pervénias; cum ampliſſimis ópibus excédes : duplicemque feſtivitátem per omnem vitam habébis; & à vítio ábſtinens : & virtútem amplexans.

℟. Dómine. 327.

Digitized by Google

Lectio v.

NE dicas; Erit tempus, quando converti licébit: verba enim hæc Deum valdè exáſperant. Cur enim, cùm ipſe tibi æterna ſécula promíſerit; tu, in præſenti vita quæ brevis & momentánea eſt, laboráre non vis: ſed ſic ignávus ac diſſolútus agis; quaſi hâc breviórem áliam quamdam inquíras? Annon eædem quotídie comeſſatiónes? annon eædem menſæ? annon éadem theatra? annon eædem pecúniæ?

℞. Vanitátem. 327.

Lectio vj.

INnebriátus es? ventri indulſiſti? rapuiſti? ſiſte jam gradum: verte te in diverſum. Confitére Deo grátiam, quòd non in médiis peccátis te abripúerit: ne quære áliud tibi prorogári tempus, ut malè operéris. Multi áliis fraudem facientes abrepti ſunt; & in manifeſtam damnatiónem abiérunt: time ne idem tibi áccidat. Sed multis, inquis, dedit Deus ſpátium: ut in última ſenecta confiterentur. Quid ígitur? Numquid & tibi dabit? Fortaſſe dabit, inquis. Cur dicis, Fortaſſe? Cóntigit aliquóties. Cógita quòd de ánima delíberas: & contrárium étiam pone, ac réputa, & dic; Quid autem, ſi non det? Quid autem ſi det, inquis? Dedit quidem ipſe: verùmtamen hoc illo tútius eſt & utílius.

℞. Nonne Dóminus abyſſum. 328.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecùndùm Lucam.

Cap. 17.

IN illo témpore: Dum iret Jeſus in Jerúſalem, tranſíbat per médiam Samaríam & Galilæam; & cùm ingrederétur quoddam caſtellum: occurrérunt ei decem viri lepróſi. Et réliqua.

Homília ſancti Bernardi Abbátis.

Serm. 27. de Diverſ. contra vitium ingratitudinis.

NOnne decem mundáti ſunt? Et novem ubi ſunt? Meminiſtis, credo, verba Salvatóris hæc eſſe: novem illórum ingratitúdinem arguentis. Bene ſiquidem oraſſe, obſecraſſe, poſtulaſſe leguntur, qui levavérunt vocem, dicentes: Jeſu, fili David, miſerére nobis. Sed défuit eis quarta, quam adjécit Apóſtolus, gratiárum áctio: quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus uſque hódiè ſatis importúnè petentes quod ſibi deeſſe cognóverint; ſed paucos ádmodùm nóvimus: qui dignas ſuper acceptis benefíciis grátias ágere videantur. Nec repre-

henſíbile eſt quod inſtanter pétimus; ſed planè petitióni negat effectum: quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ eſſe vidétur, ingrátis negáre quod póſtulant; ne contingat nobis, ut tantò gráviùs de ingratitúdine judicémur: quantò magìs accumulátis benefíciis ingráti probábimur extitiſſe. Ergo misericórdiæ res eſt in hac parte ſubtráhere misericórdiam; quemádmodùm iræ & indignatiónis misericórdiam exhibére: eam ſanè de qua per Prophétam ipſe Pater misericordiárum lóquitur, dicens; Misereámur ímpio: & non diſcet fácere juſtítiam.

℣. Cùm ingrederétur Jeſus quoddam caſtellum, occurrérunt ei decem viri leprósi, qui ſtetérunt à longè, dicentes: * Jeſu præceptor, miserére noſtrì. ℣. Tu es, Dómine, qui líberas ab omni malo: * Jeſu. *Luc.* 17. *Sap.* 16.

Lectio viij.

QUàm multos enim vidémus & plángimus, frátres, non conſiderantes quemádmodùm ingratitúdinis vermis interióra corródens: ob hoc tantùm córticem, quem vident, transforáre diſſímulet; ne fortè recógitent & erubeſcant, ipsâque verecúndiâ emendentur! Qui ſic interdum in nonnullis conſumpta eſſe interióra univerſa præſúmit: ut non vereátur ad ea quoque quæ foris appárent, venenátum prodúcere caput; niſi fortè quos vidémus manifeſtè apoſtatáre à Deo, repentè fíeri péſſimos arbitrámur: & non magìs paulátim defeciſſe, cùm comèderint aliéni robur eórum, & neſciérunt. Vides ergo non ómnibus prodeſſe, quòd à lepra ſeculáris converſatiónis, cujus peccáta manifeſta ſunt, emundantur: ſed nonnullis pejus in occulto ingratitúdinis ulcus oríri, quod tantò periculóſius ſit, quantò intérius. Et bene Salvátor hinc in Evangélio novem illos ubi ſunt quærit: quóniam longè à peccatóribus ſalus. Sic enim & primum hóminem poſt peccátum ubi ſit intérrogat: & in judício neſcíre ſeſe profitébitur operários iniquitátis, cùm legámus in Pſalmo; Quóniam novit Dóminus viam juſtórum: & iter impiórum períbit.

℟. Leprósos ut vidit Jeſus, dixit: * Ite, oſténdite vos ſacerdótibus. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt quid ſit inter ſanctum & pollútum, & inter mundum & immundum oſtendent eis. * Ite. *Luc.* 17. *Ezech.* 44.

Lectio ix.

FElix autem Samaritánus ille, qui cognóvit ſe nihil habére quod non accepiſſet: & idcircò ſervávit depóſitum; & cum gratiárum actióne ad Dóminum eſt reverſus! Felix, qui ad ſíngula dona grátiæ redit ad eum in quo eſt plenitúdo ómnium gratiárum: cui, dum nos pro acceptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiæ; ut majóra adhuc accípere mereámur! Omnínò enim ſola nos à profectu converſatiónis ímpedit ingratitúdo noſtra; dum quodam modo amiſſum réputans dator, quod ingrátus accépit, cavet ſibi de cétero, ne tantò plura amítteret: quantò plura conferret ingráto. Felix proinde, qui ſe alienígenam réputans: étiam pro mínimis quibuſque benefíciis non mínimas refert grates; gratúitum eſſe non dúbitans neque diſſímulans, quod alieno impénditur & ignóto! Nos autem míſeri & miſerábiles, cùm in inítio, dum adhuc aliénos æſtimámus; timoráti ſatis, ſatis devóti & húmiles inveniámur: tam fácile póſtmodùm oblivíſcimur, quàm gratúitum ſit quidquid accépimus; & præſumentes non bene quaſi de familiaritáte Dei, nequáquam advértimus quod mereámur audíre: Quóniam inimíci Dómini doméſtici ejus.

℟. Dum irent lepróſi, mundáti ſunt. * Unus autem regreſſus eſt cum magna voce magníficans Deũ, & † Cécidit in fáciem ante pedes Jeſu, grátias agens; & hic erat Samaritánus. ℣. Oblíti ſunt benefactórum Dei, & mirabílium ejus. * Unus. Glória Patri. † Cécidit. *Luc.* 17. *Pſ.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Dixit Jeſus: Nonne decem mundáti ſunt? Et novem ubi ſunt? Non eſt inventus qui redíret, & dáret glóriam Deo, niſi hic alienígena. *Luc.* 17.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, da nobis fídei, ſpei & caritátis augmentum; & ut mereámur áſſequi quod promittis: fac nos amáre quod præcipis. Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ait Samaritáno Jeſus: Surge, vade, quia fides tua te ſalvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 11.

IN veſtítu ne gloriéris unquam: nec in die honóris tui extolláris; quóniam mirabília ópera Altíſſimi ſolíus, & glorióſa: & abſconſa, & inviſa ópera illíus. Multi tyranni ſedé-

runt in throno : & inſuſpicábilis portávit diadéma. Multi potentes oppreſſi ſunt válidè : & glorióſi tráditi ſunt in manus alterórum. Priuſquàm intérroges, ne vitúperes quemquam : & cùm interrogáveris, córripe juſtè. Priuſquàm áudias, ne reſpóndeas verbum : & in médio ſermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non moleſtat, ne certéris : & in judício peccántium ne conſiſtas. Fili, ne in multis ſint actus tui : & ſi dives fúeris, non eris immúnis à delicto.

℟. Beátus homo. 325.

Lectio ij. Cap. 13.

QUi tetígerit picem, inquinábitur ab ea : & qui communicáverit ſuperbo, índuet ſupérbiam. Pondus ſuper ſe tollet, qui honeſtióri ſe commúnicat : & ditióri te ne ſócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam ? quando enim ſe collíſerint, confringétur. Dives injuſtè egit, & fremet : pauper autem læſus tacébit. Si largítus fúeris, aſſúmet te : & ſi non habúeris, derelinquet te. Si habes, convívet tecum, & evacuábit te : & ipſe non dolébit ſuper te. Si neceſſárius illi fúeris, ſupplantábit te : & ſubrídens ſpem dabit, narrans tibi bona, & dicet ; Quid opus eſt tibi ?

℟. Vani ſunt. 326.

Lectio iij.

ADvocátus à potentióre, diſcéde : ex hoc enim magìs te advocábit. Ne ímprobus ſis, ne impingáris : & ne longè ſis ab eo, ne eas in obliviónem. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo : nec credas multis verbis illíus ; ex multa enim loquéla tentábit te : & ſubrídens interrogábit te de abſcónditis tuis. Immítis ánimus illíus conſervábit verba tua : & non parcet de malítia, & de vínculis. Cave tibi, & attende diligenter audítui tuo : quóniam cum ſubverſióne tua ámbulas. Audiens verò illa quaſi in ſomnis vide : & vigilábis. Omni vitâ tuâ dílige Deum : & ínvoca illum in ſalúte tua. Omne ánimal díligit símile ſibi : ſic & omnis homo próximum ſibi.

℟. Finem. 326.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 13.

VEnátio leónis, ónager in erémo : ſic & páſcua dívitum ſunt páuperes. Et ſicut abominátio eſt ſuperbo humílitas : ſic & execrátio dívitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis ſuis ; húmilis autem, cùm cecíderit : expellétur & à notis. Díviti decepto multi recuperatóres ; locú-

Digitized by Google

tus eſt ſuperba : & juſtificavérunt illum. Húmilis deceptus eſt, ínſuper & argúitur : locútus eſt ſenſátè, & non eſt datus ei locus. Dives locútus eſt, & omnes tacuérunt : & verbum illíus uſque ad nubes perdúcent. Pauper locútus eſt, & dicunt ; Quis eſt hic ? & ſi offénderit : ſubvertent illum. Bona eſt ſubſtántia, cui non eſt peccátum in conſciéntia : & nequíſſima paupertas in ore ímpii.

℟. Dómine. 327.

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir qui non eſt lapſus verbo ex ore ſuo : & non eſt ſtimulátus in triſtítia delicti. Felix qui non hábuit ánimi ſui triſtítiam : & non éxcidit à ſpe ſua. Viro cúpido & tenáci ſine ratióne eſt ſubſtántia ; & hómini lívido ad quid aurum ? Qui acervat ex ánimo ſuo injuſtè, áliis cóngregat : & in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui ſibi nequam eſt, cui álii bonus erit ? & non jucundábitur in bonis ſuis. Qui ſibi ínvidet, nihil eſt illo néquius : & hæc reddítio eſt malítiæ illíus ; & ſi bene fécerit, ignoranter & non volens facit : & in novíſſimo manifeſtat malítiam ſuam.

℟. Vanitátem & verba mendácia. 327.

Lectio iij.

INſatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis : non ſatiábitur, donec conſúmat arefáciens ánimam ſuam. Oculus malus ad mala ; & non ſatiábitur pane : ſed índigens, & in triſtítia erit ſuper menſam ſuam. Fili, ſi habes, bénefac tecum : & Deo dignas oblatiónes offer. Memor eſto quóniam mors non tardat : & teſtamentum inferórum quia demonſtrátum eſt tibi ; teſtamentum enim hujus mundi : Morte moriétur. Ante mortem bénefac amíco tuo : & ſecundùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono : & partícula boni doni non te prætéreat. Nonne áliis relinques dolóres ; & labóres tuos in diviſióne ſortis ? Da & áccipe : & juſtífica ánimam tuam. Ante óbitum tuum operáre juſtítiam : quóniam non eſt apud ínferos inveníre cibum.

℟. Nonne Dóminus abyſſum. 328.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 20. & 21.

XEnia & dona excæcant óculos júdicum : & quaſi mutus in ore avertit correptiónes eórum. Sapiéntia abſconſa, & theſaurus inviſus ; quæ utílitas in

utriſque? Mélior eſt qui celat inſipiéntiam ſuam: quàm homo qui abſcondit ſapiéntiam ſuam. Fili, peccaſti? non adjícias iterùm; ſed & de priſtinis deprecáre: ut tibi dimittantur. Quaſi à fácie cólubri fuge peccáta; & ſi accéſſeris ad illa: ſuſcípient te. Dentes leónis, dentes ejus: interficientes ánimas hóminum. Quaſi rhomphæa bis acúta, omnis iníquitas: plagæ illíus non eſt ſánitas. Objurgátio & injúriæ annullábunt ſubſtántiam; & domus quæ nimis lócuples eſt, annullábitur ſupérbiâ: ſic ſubſtántia ſuperbi eradicábitur.

℞. Beátus homo. 325.

Lectio ij. Cap. 25.

IN tribus plácitum eſt ſpirítui meo: quæ ſunt probáta coram Deo & homínibus. Concórdia fratrum; & amor proximórum: & vir & múlier bene ſibi conſentientes. Tres ſpécies odívit ánima mea; & ággravor valdè ánimæ illórum: Páuperem ſuperbum; dívitem mendácem: ſenem fátuum & inſenſátum. Quæ in juventúte tua non congregaſti; quómodò in ſenectúte tua invénies? Quàm ſpecióſum canitiéi judícium; & presbyteris cognóſcere consílium! Quàm ſpecióſa veteránis ſapiéntia; & glorióſis intellectus & consílium! Coróna ſenum, multa perítia: & glória illórum, timor Dei.

℞. Vani ſunt. 326.

Lectio iij. Cap. 28.

QUi vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam: & peccáta illíus ſervans ſervábit. Relinque próximo tuo nocenti te: & tunc deprecanti tibi peccáta ſolventur. Homo hómini reſervat iram; & à Deo quærit medélam? In hóminem ſímilem ſibi non habet miſericórdiam; & de peccátis ſuis deprecátur? Ipſe cùm caro ſit, reſervat iram; & propitiatiónem petit à Deo? Quis exorábit pro delictis illíus? Memento noviſſimórum; & déſine inimicári: tabitúdo enim & mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei: & non iraſcáris próximo. Memoráre teſtamentum Altíſſimi: & déſpice ignorántiam próximi. Abſtine te à lite: & mínues peccáta.

℞. Finem. 326.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 31.

INtéllige quæ ſunt próximi tui ex teipſo. Utere quaſi homo frugi his quæ tibi apponuntur: ne, cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Ceſſa prior causâ diſciplínæ; & noli nímius

Digitized by Google

eſſe : ne fortè offendas. Et ſi in médio multórum ſediſti ; prior illis ne extendas manum tuam : nec prior poſcas bíbere. Quàm ſuffíciens eſt hómini erudíto vinum exíguum ! Et in dormiendo non laborábis ab illo : & non ſénties dolórem. Vigília, chólera & tortúra viro infruníto. Somnus ſanitátis in hómine parco. Dórmiet uſque manè : & ánima illíus cùm ipſo delectábitur.

℟. Dómine. 327.

Lectio ij.

AUdi me, fili ; & ne ſpernas me : & in noviſſimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis eſto velox : & omnis infírmitas non occurret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum : & teſtimónium veritátis illíus fidéle. Nequíſſimo in pane murmurábit cívitas : & teſtimónium nequítiæ illíus verum eſt. Diligentes in vino noli provocáre : multos enim exterminávit vinum. Ignis probat ferrum durum : ſic vinum corda ſuperbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus vinum in ſobrietáte ; ſi bibas illud moderátè : eris ſóbrius. Quæ vita eſt ei qui minúitur vino ? Quid defraudat vitam ? Mors.

℟. Vanitátem. 327.

Lectio iij.

VInum in jucunditátem creátum eſt : & non in ebrietátem, ab inítio. Exultátio ánimæ & cordis : vinum moderátè potátum. Sánitas eſt ánimæ & córpori ſóbrius potus. Vinum multum potátum irritatiónem, & iram : & ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animóſitas, imprudentis offénſio ; minórans virtútem : & fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum : & non deſpícias eum in jucunditáte illíus ; verba impropérii non dicas illi : & non premas illum in repetendo.

℟. Nonne Dóminus. 328.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 32.

AUdi tacens : & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adoleſcens, lóquere in tua cauſa vix. Si bis interrogátus fúeris : hábeat caput reſponſum tuum. In multis eſto quaſi ínſcius : & audi tacens ſimul, & quærens. In médio magnatórum non præſúmas : & ubi ſunt ſenes, non multùm loquáris. Ante grándinem præíbit coruſcátio ; & ante verecúndiam præíbit grátia : & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ ſurgendi non

Digitized by Google

te trices; præcurre autem prior in domum tuam, & illic avocáre, & illic lude: & age conceptiónes tuas, & non in delictis & verbo ſuperbo. Et ſuper his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te: & inebriantem te ab ómnibus bonis ſuis.

℟. Beátus homo. 326.

Lectio ij. Cap. 32. & 33.

FIli, ſine consílio nihil fácias: & poſt factum non pœnitébit. In via ruínæ non eas: & non offendes in lápides. Nec credas te viæ laborióſæ: ne ponas ánimæ tuæ ſcándalum. Et à fíliis tuis cave: & à doméſticis tuis attende. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ: hoc eſt enim conſervátio mandatórum. Qui credit Deo, attendit mandátis: & qui confídit in illo, non minorábitur. Timenti Dóminum non occurrent mala; ſed in tentatióne Deus illum conſervábit: & liberábit à malis. Sápiens non odit mandáta & juſtítias: & non illidétur quaſi in procella navis. Homo ſenſátus credit legi Dei: & lex illi fidélis.

℟. Vani ſunt. 326.

Lectio iij. Cap. 34.

QUi offert ſacrifícium ex ſubſtántia páuperum: quaſi qui víctimat fílium in conſpectu patris ſui. Panis egéntium, vita páuperum eſt: qui defraudat illum, homo ſánguinis eſt. Qui aufert in ſudóre panem: quaſi qui occídit próximum ſuum. Qui effundit ſánguinem; & qui fraudem facit mercenário: fratres ſunt. Unus ædíficans, & unus déſtruens; quid prodeſt illis niſi labor? Unus orans, & unus maledícens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, & íterùm tangit eum; quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis ſuis, & íterùm éadem fáciens; quid próficit humiliando ſe? oratiónem illíus quis exáudiet?

℟. Finem loquendi. 326.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Eccleſiáſtici.

Cap. 37.

CUm viro ſancto aſsíduus eſto; quemcumque cognóveris obſervantem timórem Dei: cujus ánima eſt ſecundùm ánimam tuam; & qui, cùm titubáveris in ténebris: condolébit tibi. Cor boni consílii ſtátue tecum: non eſt enim tibi áliud pluris illo. Anima viri ſancti enúntiat aliquandò vera: quàm ſeptem circumſpectóres ſedentes in excelſo ad ſpeculandum. Et in his ómnibus deprecáre Altíſſimum: ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera

verbum verax præcédat te: & ante omnem actum consílium ſtábile. Verbum nequam immutábit cor: ex quo partes quátuor oriuntur; bonum & malum, vita & mors: & dominátrix illórum eſt aſsídua lingua. Eſt vir aſtútus multórum erudítor: & ánimæ ſuæ inútilis eſt. Vir perítus multos erudívit: & ánimæ ſuæ ſuávis eſt. Qui ſophíſticè lóquitur, odíbilis eſt: in omni re defraudábitur.

[*Si fiat de Sabbato*, ℞℞℞. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ XII.*]

Lectio ij. *Cap.* 41.

O Mors, quàm amára eſt memória tua hómini pacem habenti in ſubſtántiis ſuis: viro quiéto, & cujus viæ directæ ſunt in ómnibus; & adhuc valenti accípere cibum! O mors, bonum eſt judícium tuum hómini indigenti, & qui minorátur víribus: defecto ætáte, & cui de ómnibus cura eſt; & incredíbili, qui perdit patiéntiam! Noli metúere judícium mortis. Memento quæ ante te fuérunt; & quæ ſuperventúra ſunt tibi: hoc judícium à Dómino omni carni. Et quid ſupervéniet tibi in beneplácito Altíſſimi? Sive decem, ſive centum, ſive mille anni: non eſt enim in inferno accuſátio vitæ.

Lectio iij.

VÆ vobis, viri ímpii: qui dereliquiſtis legem Dómini Altíſſimi. Et ſi nati fuéritis: in maledictióne naſcémini; & ſi mórtui fuéritis: in maledictióne erit pars veſtra. Omnia quæ de terra ſunt, in terrã convertentur: ſic ímpii à maledicto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipſórum: nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine; hoc enim magis permanébit tibi: quam mille theſauri pretióſi & magni. Bonæ vitæ númerus diérum: bonum autem nomen permanébit in ævum. Diſciplínam in pace conſerváte, fílii.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Numquid conſideraſti ſervum meum Job, quòd non ſit ei ſímilis in terra, vir ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo, & adhuc rétinens innocéntiam? *Job.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIV. poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Job.

Cap. 1.

VIr erat in terra Hus, nómine Job; & erat vir ille ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recé-

dens à malo : natíque ſunt ei ſeptem fílii & tres filiæ. Et fuit poſſéſſio ejus ſeptem míllia óvium, & tria míllia camelórum ; quingenta quoque juga boum, & quingentæ áſinæ, ac família multa nimis : eratque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant fílii ejus, & faciébant convívium per domos : unuſquiſque in die ſuo. Et mittentes vocábant tres ſorores ſuas : ut coméderent & bíberent cum eis. Cùmque in orbem tranſiſſent dies convívii ; mittébat ad eos Job, & ſanctificábat illos : conſurgenſque dilúculo, offerébat holocauſta pro ſíngulis. Dicébat enim ; Ne fortè peccáverint fílii mei : & benedíxerint Deo in córdibus ſuis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. Job córruens in terram, adorávit, & dixit : * Nudus egreſſus ſum de útero matris meæ, & nudus revertar illuc : Dóminus dedit, Dóminus abſtulit : ſit nomen Dómini benedictum. ℣. Nihil intúlimus in hunc mundum; haud dúbium quòd nec auferre quid póſſumus. * Nudus. *Job.* 1. 1. *Tim.* 6.

Lectio ij.

QUâdam autem die, cùm veniſſent fílii Dei ut aſſiſterent coram Dómino : áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus ; Unde venis ? Qui reſpondens, ait : Circuívi terram & perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum : Numquid conſideraſti ſervum meum Job, quòd non ſit ei ſímilis in terra ; homo ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo ? Cui reſpondens Satan, ait ; Numquid Job fruſtrà timet Deum ? Nonne tu vallaſti eum, ac domum ejus, univerſamque ſubſtántiam per circúitum ? Opéribus mánuum ejus benedixiſti ; & poſſéſſio ejus crevit in terra ? Sed extende páululùm manum tuam, & tange cuncta quæ póſſidet : niſi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan ; Ecce, univerſa quæ habet, in manu tua ſunt : tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egreſſuſque eſt Satan à fácie Dómini.

℟. Quis reſpondébit Deo ? vel quis dícere poteſt : Cur ita facis ? * Deus, cujus iræ nemo reſíſtere poteſt, & ſub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ſum ego, ut reſpóndeam ei ? ℣. Numquid dicit figmentum ei qui ſe finxit : Quid me feciſti ſic ? * Deus. *Job.* 9. *Rom.* 9.

Lectio iij.

CUm autem quâdam die fílii & fíliæ ejus co-

médeꝛent, & bíberent vinum in domo fratris ſui primogéniti; núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, & áſinæ paſcebantur juxta eos; & irruérunt Sabæi, tuleruntque ómnia, & púeros percuſſérunt gládio: & eváſi ego ſolus ut nuntiárem tibi. Cùmque adhuc ille loquerétur, venit alter, & dixit; Ignis Dei cécidit è cœlo, & tactas oves pueroſque conſumpſit: & effúgi ego ſolus ut nuntiárem tibi. Sed & illo adhuc loquente, venit álius, & dixit; Chaldæi fecérunt tres turmas, & invaſérunt camélos, & tulérunt eos, necnon & púeros percuſſérunt gladio: & ego fugi ſolus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebátur ille, & ecce álius intrávit, & dixit; Fíliis tuis & filiábus veſcéntibus & bibéntibus vinum in domo fratris ſui primogéniti: repentè ventus véhemens írruit à regióne deſerti; & concuſſit quátuor ángulos domùs, quæ córruens oppreſſit líberos tuos, & mórtui ſunt: & effúgi ego ſolus ut nuntiárem tibi.

℟. Benedíctio peritúri ſuper me veniébat, & cor víduæ conſolátus ſum: juſtítiâ indútus ſum: * Oculus fui cæco; & pes claudo; † Pater eram páuperum. ℣. Factus ſum infirmis infirmus: ómnibus ómnia factus ſum. * Oculus. Glória Patri. † Pater. *Job.* 29. 1. *Cor.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libris Morálium ſancti Gregórii Papæ.

Lib. 2. *Cap.* 18.

Dominus dedit, Dóminus ábſtulit: ſicut Dómino plácuit, ita factum eſt. Sanctus vir Job, tentante adverſário, cuncta perdíderat: ſed tamen ſciens quia contra ſe Satan tentandi vires, niſi permittente Dómino, non habébat, non ait; Dóminus dedit, diábolus ábſtulit: ſed, Dóminus dedit, Dóminus ábſtulit. Fortaſſe enim fúerat dolendum, ſi quod Cónditor déderat, hoſtis abſtuliſſet; at poſtquàm non ábſtulit niſi ipſe qui dedit, ſua recépit: non noſtra ábſtulit. Si enim ab illo accípimus quibus in hac vita útimur; cur doleámus quòd ipſo judicante exígimur, quo largiente fœnerámur? Nec aliquandò injuſtus eſt créditor, qui dum præfixo reddendi témpore non conſtríngitur: quandò vult, éxigit quod fœnerátur. Ubi & bene ſubjúngitur: Sicut Dómino plácuit, ita factum eſt. Cùm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur;

neceſſe eſt ut ad eum qui injuſtum velle nil poteſt : ſtúdia noſtræ voluntátis inclinémus.

℟. Beátus homo qui corrípitur à Deo. Increpatiónem ergo Dómini ne réprobes ; * Quia ipſe vúlnerat, & medétur. ℣. Noli neglígere diſciplínam Dómini, neque fatigéris, dum ab eo argúeris ; * Quia. *Job.* 5. *Hebr.* 12.

Lectio v.

MAgna quippe eſt conſolátio in eo quod díſplicet ; quòd illo ordinante erga nos ágitur : cui nonniſi juſtum placet. Si ígitur juſta placére Dómino ſcimus : pati autem nulla, niſi quæ Dómino placúerint, póſſumus ; juſta ſunt cuncta quæ pátimur : & valdè injuſtum eſt, ſi de juſta paſſióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quómodò aſſertiónem partis ſuæ contra adverſárium allegávit, audívimus : nunc quómodò in oratiónis ſuæ término júdicem benedicendo laudet, audiámus. Séquitur : Sit nomen Dómini benedictum. Ecce omne quod rectum ſenſit, Dómini benedictióne conclúſit : ut hinc adverſárius inſpíciat, & ad pœnam ſuam victus erubeſcat ; quia ipſe Dómino cóntumax, étiam in beatitúdine cónditus éxtitit : cui homo hymnum glóriæ étiam percuſſus dicit.

℟. Addidit Dñus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia ; & fratres ſui conſoláti ſunt eum. * Dóminus autem benedixit noviſſimis Job magis quàm princípio ejus. ℣. Fidélis Deus eſt, qui non patiétur vos tentári ſupra id quod poteſtis ; ſed fáciet étiam cum tentatióne proventum. * Dóminus. *Job.* 42. 1. *Cor.* 10.

Lectio vj.

INtuendum verò eſt quia hoſtis noſter tot nos jáculis pércutit : quot tentatiónibus afflígit. Quotídie namque in ácie ſtamus : quotídie tentatiónum ejus tela excípimus. Sed & nos contra illum jácula míttimus : ſi confoſſi tribulatiónibus humília reſpondémus. Beátus ígitur Job percuſſus damno rerum, percuſſus morte filiórum ; quia vim dolóris vertit in laudem Conditóris, dicens : Dóminus dedit, Dóminus ábſtulit ; ſicut Dómino plácuit, ita factum eſt : ſit nomen Dómini benedictum ; ſuperbum hoſtem humilitáte pérculit : crudélem patiéntiâ ſtravit.

℟. Patientes eſtóte & vos, & confirmáte corda veſtra : * Exemplum accípite labóris & patiéntiæ : † Sufferéntiam Job audiſtis,

Digitized by Google

& finem Dómini vidiſtis. ℣. Suſtinéte miſericórdiam Dómini: reſpícite natiónes hóminum; & ſcitóte quia nullus ſperávit in Dómino, & confúſus eſt. * Exemplum. Glória Patri. † Sufferéntiam. *Jac.* 5. *Eccli.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 6.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Nemo poteſt duóbus dóminis ſervíre; Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget: aut unum ſuſtinébit, & álterum contemnet. Non poteſtis Deo ſervíre & mammónæ. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in Monte. Cap. 14.

NEmo poteſt duóbus dóminis ſervíre. Ad hanc ipſam intentiónem referendum eſt quod conſequenter expónit, dicens; Aut enim unum ódio habébit, & álterum díliget: aut álterum patiétur, & álterum contemnet. Quæ verba diligenter conſideranda ſunt; nam qui ſint duo dómini, deinceps oſtendit, cùm dicit: Non poteſtis Deo ſervíre & mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicuntur. Cóngruit & Púnicum nomen: nam lucrum Púnicè Mammon dícitur.

℟. Ne ſollíciti ſitis ánimæ veſtræ quid manducétis, neque córpori veſtro quid induámini? * Nonne ánima plus eſt quàm eſca, & corpus pluſquàm veſtimentum? ℣. Quadraginta annis in deſerto nihil pátribus défuit; veſtimenta eórum non inveteravérunt. * Nonne. *Matth.* 6. 2. *Eſdr.* 9.

Lectio viij. Cap. 16.

NOlíte ergo ſollíciti eſſe, dicentes: Quid edémus; aut quid bibémus; aut quid veſtiémur? Hic manifeſtíſſimè oſtendit, non hæc eſſe appetenda, tanquam tália bona noſtra; ut propter ipſa debeámus bene fácere, ſi quid fácimus: ſed tamen eſſe neceſſária. Quid enim interſit inter bonum quod appetendum eſt; & neceſſárium quod ſumendum eſt: hâc ſenténtiâ declarávit, cùm ait; Quærite primùm regnum Dei & juſtítiam ejus: & hæc ómnia apponentur vobis. Regnum ergo & juſtítia Dei bonum noſtrum eſt; & hoc appetendum, & ibi finis conſtituendus: propter quod ómnia faciámus quæcumque fácimus.

℟. Reſpícite volatília cœ-

Digitized by Google

li : non ſerunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea; & Pater veſter cœleſtis paſcit illa. * Nonne vos magìs pluris eſtis illis? ℣. Dat jumentis eſcam ipſórum, & pullis corvórum invocántibus eum. * Nonne. *Matth.* 6. *Pſ.* 146.

Lectio ix.

SEd quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum perveníre poſsímus : quæ vita ſine his neceſsáriis agi non poteſt; Apponentur vobis hæc, inquit : ſed vos regnum Dei & juſtítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud, Primùm, ſignificávit quia hoc poſtériùs quærendum eſt, non témpore, ſed dignitáte : illud, tanquam bonum noſtrum; hoc, tanquam neceſſárium noſtrum : neceſsárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi grátiâ, ídeò debémus evangelizáre ut manducémus : ſed ídeò manducáre ut evangelizémus. Nam ſi proptéreà evangelizámus ut manducémus : vílius habémus Evangélium quàm cibum; & erit jam bonum noſtrum in manducando : neceſsárium autem in evangelizando.

℟. Nolíte ſollíciti eſſe, dicentes : Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquírunt : † Scit Pater veſter quia his indigétis. ℣. Peccatóri dedit Deus curam ſupérfluam, ut addat & cóngreget; & hoc vánitas eſt, & caſſa ſollicitúdo. * Hæc. Glória Patri. † Scit. *Matth.* 6. *Eccleſ.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *d.* Nemo poteſt duóbus dóminis ſervíre : non poteſtis Deo ſervíre & mammónæ. *Matth.* 6.

Oratio.

CUſtódi, Dómine, quæſumus, Eccléſiam tuam propitiatióne perpétuâ : & quia ſine te lábitur humána mortálitas; tuis ſemper auxíliis & abſtrahátur à nóxiis : & ad ſalutária dirigátur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Quærite primùm regnum Dei & juſtítiam ejus, & hæc ómnia adjicientur vobis. *Matth.* 6.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 1. & 2.

SUrrexit Job, & ſcidit veſtimenta ſua : & tonſo cápite córruens in terram, adorávit, & dixit. Nudus egreſſus ſum de útero matris meæ, & nudus revertar illuc : Dóminus dedit, Dóminus ábſtulit; ſicut Dómino plácuit, ita factum eſt : ſit nomen Dómini benedictum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis ſuis : neque ſtultum quid contra Deum locútus

Digitized by Google

eſt. Factum eſt autem cùm quâdam die veniſſent filii Dei, & ſtarent coram Dómino: veniſſet quoque Satan inter eos & ſtaret in conſpectu ejus; ut díceret Dóminus ad Satan; Unde venis? Qui reſpondens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam.

℟. Job córruens. 347.

Lectio ij.

ET dixit Dóminus ad Satan; Numquid conſideraſti ſervum meum Job, quòd non ſit ei ſimilis in terra: vir ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo; & adhuc rétinens innocéntiam? Tu autem commoviſti me adversùs eum: ut afflígerem eum fruſtrà. Cui reſpondens Satan, ait: Pellem pro pelle, & cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima ſua; alióquin mitte manum tuam, & tange os ejus & carnem: & tunc vidébis quòd in fáciem benedícat tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan; Ecce in manu tua eſt: verúmtamen ánimam illíus ſerva. Egreſſus ígitur Satan à fácie Dómini; percuſſit Job úlcere péſſimo, à planta pedis uſque ad vérticem ejus: qui teſtâ ſániem radébat, ſedens in ſterquilínio. Dixit autem illi uxor ſua; Adhuc tu pérmanes in ſimplicitáte tua? Bénedic Deo, & mórere. Qui ait ad illam; Quaſi una de ſtultis muliéribus locúta es: ſi bona ſuſcépimus de manu Dei; mala quare non ſuſcipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis ſuis.

℟. Quis reſpondébit. 347.

Lectio iij.

IGitur audientes tres amíci Job omne malum quod accidiſſet ei; venérunt ſínguli de loco ſuo: Eliphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sophar Naamathítes. Condíxerant enim, ut páriter venientes viſitárent eum: & conſolarentur. Cùmque elevaſſent procul óculos ſuos, non cognovérunt eum; & exclamantes ploravérunt: ſciſſiſque véſtibus, ſparſérunt púlverem ſuper caput ſuum in cœlum. Et ſedérunt cum eo in terra ſeptem diébus & ſeptem nóctibus; & nemo loquebátur ei verbum: vidébant enim dolórem eſſe vehementem.

℟. Benedíctio. 348.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 3.

POſt hæc apéruit Job os ſuum; & maledixit diéi ſuo: & locútus eſt. Péreat dies in qua natus ſum; & nox in qua dictum eſt: Conceptus eſt homo. Dies ille vertátur in ténebras; non requírat eum Deus déſuper:

& non illuſtrétur lúmine. Obſcúrent eum ténebræ, & umbra mortis; óccupet eum calígo: & involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebróſus turbo poſsídeat: non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménſibus. Sit nox illa ſolitária, nec laude digna: maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti ſunt ſuſcitáre Levíathan. Obtenebrentur ſtellæ calígine ejus: expectet lucem, & non vídeat, nec ortum ſurgentis auróræ; quia non conclúſit óſtia ventris qui portávit me: nec ábſtulit mala ab óculis meis.

℟. Beátus homo. 349.

Lectio ij. Cap. 4.

RESpondens autem Eliphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórſitan moleſtè accípies; ſed conceptum ſermónem tenére quis póterit? Ecce docuiſti multos, & manus laſſas roboraſti: vacillantes confirmavérũt ſermónes tui, & génua treméntia confortaſti; nunc autem venit ſuper te plaga & defeciſti: tétigit te, & conturbátus es. Ubi eſt timor tuus; fortitúdo tua; patiéntia tua; & perféctio viárum tuárum? Recordáre, óbſecro te, quis unquam ínnocens périit? aut quando recti deléti ſunt? Quin pótiùs vidi eos qui operantur iniquitátem; & ſéminant dolóres, & metunt eos, flante Deo, periiſſe: & ſpíritu iræ ejus eſſe conſumptos.

℟. Addidit. 349.

Lectio iij. Cap. 6.

RESpondens autem Job, dixit; Utinam appenderentur peccáta mea quibus iram mérui: & calámitas quam pátior, in ſtatéra; quaſi aréna maris hæc grávior apparéret: unde & verba mea dolóre ſunt plena; quia ſagittæ Dómini in me ſunt, quarum indignátio ébibit ſpíritum meum: & terróres Dómini mílitant contra me. Numquid rúgiet ónager, cùm habúerit herbam? aut múgiet bos, cùm ante præſépe plenum ſtéterit? aut póterit cómedi inſulſum, quod non eſt ſale condítum? aut poteſt áliquis guſtáre, quod guſtátum affert mortem? Quæ priùs nolébat tángere ánima mea: nunc præ angúſtia cibi mei ſunt. Quis det ut véniat petítio mea; & quod expecto, tríbuat mihi Deus? Et qui cœpit, ipſe me cónterat; ſolvat manum ſuam, & ſuccídat me? Et hæc mihi ſit conſolátio, ut affligens me dolóre: non parcat, nec contradícam ſermónibus Sancti.

℟. Patientes eſtóte. 349.

Digitized by Google

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 8.

RESpondens Baldad Suhítes, dixit; Uſquequò loquéris tália, & ſpíritus múltiplex ſermónes oris tui? Numquid Deus ſupplantat judícium? aut Omnípotens ſubvertit quid juſtum eſt? Etiamſi fílii tui peccavérunt ei, & dimíſit eos in manu iniquitátis ſuæ; tu tamen ſi dilúculo conſurréxeris ad Deum, & Omnipotentem fúeris deprecátus: ſi mundus & rectus incéſſeris; ſtatim evigilábit ad te: & pacátum reddet habitáculum juſtítiæ tuæ; in tantũ ut ſi prióra tua fúerint parva: & noviſſima tua multiplicentur nimis.

℟. Job córruens. 347.

Lectio ij. Cap. 9.

ET reſpondens Job, ait; Verè ſcio quòd ita ſit: & quòd non juſtificétur homo compóſitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo: non póterit ei reſpondére unum pro mille. Sápiens corde eſt, & fortis róbore; quis réſtitit ei, & pacem hábuit? Qui tránſtulit montes, & neſciérunt hi quos ſubvertit in furóre ſuo. Qui cómmovet terram de loco ſuo: & columnæ ejus concutiuntur. Qui præcipit ſoli, & non óritur: & ſtellas claudit quaſi ſub ſignáculo. Qui extendit cœlos ſolus: & gráditur ſuper fluctus maris. Qui facit Arctúrum, & Orióna, & Hyadas, & interióra Auſtri. Qui facit magna, & incomprehenſibília & mirabília: quórum non eſt númerus.

℟. Quis reſpondébit. 347.

Lectio iij.

SI vénerit ad me, non vidébo eum: ſi abíerit, non intélligam. Si repentè intérroget; quis reſpondébit ei? vel quis dícere poteſt; Cur ita facis? Deus, cujus iræ nemo reſiſtere poteſt: & ſub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo ſum ego, ut reſpóndeam ei; & loquar verbis meis cum eo? Qui etiamſi habúero quídpiam juſtum; non reſpondébo: ſed meum júdicem deprecábor. Et cùm invocantem exaudíerit me: non credo quòd audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me: & multiplicábit vúlnera mea étiam ſine cauſa. Non concédit requiéſcere ſpíritum meum: & implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quæritur, robuſtíſſimus eſt; ſi æquitas judícii: nemo audet pro me teſtimónium dícere. Si juſtificáre me volúero, os meum condemnábit me; ſi innocentem oſténdero: pravum me comprobábit.

℟. Benedíctio 348.

Digitized by Google

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 11.

RESpondens autem Sophar Naamathítes, dixit; Numquid qui multa lóquitur, non & áudiet? aut vir verbóſus juſtificábitur? Tibi ſoli tacébunt hómines? & cùm céteros irríſeris, à nullo confutáberis? Dixiſti enim: Purus eſt ſermo meus, & mundus ſum in conſpectu tuo. Atque útinam Deus loquerétur tecum, & aperíret lábia ſua tibi; ut oſténderet tibi ſecréta ſapiéntiæ, & quòd múltiplex eſſet lex ejus: & intellígeres quòd multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua.

℟. Beátus homo. 349.

Lectio ij. Cap. 12.

REſpondens autem Job, dixit: Ergo vos eſtis ſoli hómines; & vobiſcum moriétur ſapiéntia? Et mihi eſt cor ſicut & vobis, nec inférior veſtrî ſum; quis enim hæc quæ noſtis ignórat? Qui deridétur ab amíco ſuo ſicut ego, invocábit Deum; & exáudiet eum: deridétur enim juſti ſimplícitas. Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum: paráta ad tempus ſtatútum. Abundant tabernácula prædónum; & audacter próvocant Deum: cùm ipſe déderit ómnia in manus eórum. Nimírum intérroga jumenta, & docébunt te: & volatília cœli, & indicábunt tibi. Lóquere terræ, & reſpondébit tibi: & narrábunt piſces maris. Quis ignórat quòd ómnia hæc manus Dómini fécerit? In cujus manu ánima omnis viventis: & ſpíritus univerſæ carnis hóminis.

℟. Addidit. 349.

Lectio iij. Cap. 13.

AUdíte ergo correptiónem meam: & judícium labiórum meórum atténdite. Numquid Deus índiget veſtro mendácio; ut pro illo loquámini dolos? Numquid fáciem ejus accípitis; & pro Deo judicáre nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil poteſt? aut decipiétur ut homo veſtris fraudeléntiis? Ipſe vos árguet: quóniam in abſcóndito fáciem ejus accípitis. Statim ut ſe commóverit, turbábit vos: & terror ejus írruet ſuper vos. Memória veſtra comparábitur cíneri: & redigentur in lutum cervíces veſtræ. Tacéte paulíſper: ut loquar quodcumque mihi mens ſuggéſſerit. Quare lácero carnes meas déntibus meis; & ánimam meam porto in mánibus meis? Etiamſi occíderit me, in ipſo ſperá-

bo? verúmtamen vias meas in conſpectu ejus árguam. Et ipſe erit ſalvátor meus: non enim véniet in conſpectu ejus omnis hypócrita.

℟. Patientes. 349.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 32.

OMiſerunt tres viri iſti reſpondére Job: eò quòd juſtus ſibi viderétur. Et irátus, indignatuſque eſt Elíu fílius Bárachel Buzítes, de cognatióne Ram; irátus eſt autem adverſùm Job: eò quòd juſtum ſe eſſe díceret coram Deo. Porrò adverſùm amícos ejus indignátus eſt; eò quòd non inveniſſent reſponſiónem rationábilem: ſed tantúmmodò condemnaſſent Job. Igitur Elíu expectávit Job loquentem: eò quòd ſenióres eſſent qui loquebantur. Cùm autem vidiſſet quòd tres reſpondére non potuiſſent: irátus eſt vehementer. Reſpondenſque Elíu fílius Bárachel Buzítes, dixit; Júnior ſum témpore, vos autem antiquióres: idcircò demiſſo cápite, véritus ſum vobis indicáre meam ſenténtiam. Sperábam enim quòd ætas prolíxior loquerétur: & annórum multitúdo docéret ſapiéntiam. Sed, ut vídeo, ſpíritus eſt in homínibus: & inſpirátio Omnipotentis dat intelligéntiam. Non ſunt longævi ſapientes: nec ſenes intélligunt judícium.

℟. Job córruens. 347.

Lectio ij. Cap. 36.

ADdens quoque Elíu, hæc locútus eſt; Súſtine me páululùm, & indicábo tibi: adhuc enim hábeo quod pro Deo loquar. Répetam ſciéntiam meam à princípio: & operatórem meum probábo juſtum. Verè enim abſque mendácio ſermónes mei: & perfecta ſciéntia probábitur tibi. Deus potentes non ábjicit: cùm & ipſe ſit potens. Sed non ſalvat ímpios: & judícium paupéribus tríbuit. Non áuferet à juſto óculos ſuos; & reges in ſólio cóllocat in perpétuum: & illi eriguntur. Et ſi fúerint in caténis, & vinciantur fúnibus paupertátis; indicábit eis ópera eórum, & ſcélera eórum: quia violenti fuérunt.

℟. Quis reſpondébit. 347.

Lectio iij. Cap. 38.

REſpondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit. Quis eſt iſte involvens ſenténtias ſermónibus imperítis? Accinge ſicut vir lumbos tuos; interrogábo te: & reſponde mihi. Ubi eras quando ponébam fundamenta terræ? Indica mihi, ſi habes intelligéntiam. Quis póſuit menſúras ejus, ſi noſti? vel quis tetendit ſuper eam líneam? Super

Digitized by Google

quo baſes illíus ſolidátæ ſunt? aut quis demíſit lápidem angulárem ejus; cùm me laudárent ſimul aſtra matutína, & jubilárent omnes fílii Dei? Quis conclúſit óſtiis mare, quando erumpébat quaſi de vulva procédens: cùm pónerem nubem veſtimentum ejus; & calígine illud quaſi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis: & póſui vectem & óſtia. Et dixi; Uſque huc vénies, & non procédes ámpliùs: & hîc confringes tumentes fluctus tuos.

℟. Benedíctio. 348.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Job. *Cap.* 42.

RESpondens Job Dómino, dixit. Scio quia ómnia potes: & nulla te latet cogitátio. Quis eſt iſte qui celat conſílium abſque ſciéntia? ídeò inſipienter locútus ſum: & quæ ultra modum excéderent ſciéntiam meam. Audi, & ego loquar; interrogábo te: & reſponde mihi. Audítu auris audívi te: nunc autem óculus meus videt te. Idcircò ipſe me reprehendo: & ago pœniténtiam in favilla & cínere. Poſtquàm autem locútus eſt Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themanítem; Irátus eſt furor meus in te, & in duos amícos tuos: quóniam non eſtis locúti coram me rectum, ſicut ſervus meus Job. Súmite ergo vobis ſeptem tauros & ſeptem aríetes; & ite ad ſervum meum Job: & offerte holocauſtum pro vobis. Job autem ſervus meus orábit pro vobis; fáciem ejus ſuſcípiam, ut non vobis imputétur ſtultítia: neque enim locúti eſtis ad me recta, ſicut ſervus meus Job.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ABiérunt ergo Eliphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sophar Naamathítes; & fecérunt ſicut locútus fúerat Dóminus ad eos: & ſuſcépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque converſus eſt ad pœniténtiam Job: cùm oráret ille pro amícis ſuis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcumque fúerant Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres ſui, & univerſæ ſoróres ſuæ, & cuncti qui nóverant eum priùs, & comedérunt cum eo panem in domo ejus; & movérunt ſuper eum caput, & conſoláti ſunt eum ſuper omni malo quod intúlerat Dóminus ſuper eum: & dedérunt ei unuſquiſque ovem unam, & inaurem áuream unam.

Lectio iij.

DOminus autem benedixit noviſſimis Job magìs quàm princípio ejus; & facta ſunt ei quatuórdecim míllia óvium : & ſex míllia camelórum; & mille juga boum : & mille áſinæ. Et fuérunt ei ſeptem fílii & tres fíliæ. Et vocávit nomen uníus Diem; & nomen ſecundæ Cáſſiam : & nomen tértiæ Cornuſtíbii. Non ſunt autem inventæ mulíeres ſpecióſæ, ſicut fíliæ Job in univerſa terra : deditque eis pater ſuus hereditátem inter fratres eárum. Vixit autem Job poſt hæc, centum quadraginta annis; & vidit fílios ſuos, & fílios filiórum ſuórum uſque ad quartam generatiónem : & mórtuus eſt ſenex, & plenus diérum.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Tobías factus eſt cæcus : hanc autem tentatiónem ídeò Dóminus permíſit evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, ſicut & ſancti Job. *Tob.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XV.
poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Tobíæ.

Cap. 1.

TObías ex tribu & civitáte Néphthali, (quæ eſt in ſuperióribus Galilææ ſupra Naaſſon, poſt viam quæ ducit ad occidentem, in ſiniſtro habens civitátem Sephet;) cùm captus eſſet in diébus Salmánaſar regis Aſſyriórum in captivitáte tamen póſitus, viam veritátis non deſéruit : ita ut ómnia quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus qui erant ex ejus génere, impertíret. Dumque eſſet júnior ómnibus in tribu Néphthali : nihil tamen pueríle geſſit in ópere. Dénique cùm irent omnes ad vítulos áureos quos Jeróboam fécerat rex Iſrael; hic ſolus fugiébat conſórtia ómnium : ſed pergébat in Jerúſalem ad templum Dómini; & ibi adorábat Dóminum Deum Iſrael, ómnia primitíva ſua & décimas ſuas fidéliter ófferens : ita ut in tértio anno proſélytis & ádvenis miniſtráret omnem decimatiónem. Hæc & his ſimília ſecundùm legem Dei puérulus obſervábat.

℞. Tobías cùm eſſet júnior, nihil puerîle geſſit in ópere : dénique * Cùm irent omnes ad vítulos áureos, hic ſolus fugiébat conſórtia ómnium; ſed pergébat in Jerúſalem ad templum Dómini, & ibi adorábat. ℣. Pater tales quærit qui adórent eum. * Cùm. *Tob.* 1. *Joan.* 4.

Lectio ij.

CUm verò factus eſſet vir, accépit uxórem Annam de tribu ſua; genuítque ex ea fílium, nomen ſuum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit: & abſtinére ab omni peccáto. Igitur cùm per captivitátem deveniſſet cum uxóre ſua & fílio in civitátem Níniven, cum omni tribu ſua; cùm omnes éderent ex cibis gentílium, iſte cuſtodívit ánimam ſuam: & nunquam contaminátus eſt in eſcis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde ſuo, dedit illi Deus grátiam in conſpectu Salmánaſar regis; & dedit illi poteſtátem quòcumque vellet ire: habens libertátem quæcumque fácere voluiſſet.

℟. Quómodò potúeris, eſto miſéricors: ſi multum tibi fúerit, abundanter tríbue: * Si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri ſtude. ℣. Si voluntas prompta eſt, ſecundùm id quod habet accepta eſt, non ſecundùm id quod non habet: * Si exíguum. *Tob.* 4. 2. *Cor.* 8.

Lectio iij.

PErgébat ergo ad omnes qui erant in captivitáte: & mónita ſalútis dabat eis. Cùm autem veniſſet in Rages civitátem Medórum, & ex his quibus honorátus fúerat à rege, habuiſſet decem talenta argenti; & cùm in multa turba géneris ſui Gabélum egentem vidéret, qui erat ex tribu ejus: ſub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argenti. Poſt multum verò temporis, mórtuo Salmánaſar rege; cùm regnáret Sennácherib fílius ejus pro eo: & fílios Iſrael exóſos habéret in conſpectu ſuo; Tobías quotídie pergébat per omnem cognatiónem ſuam, & conſolabátur eos: dividebatque unicuíque, prout póterat, de facultátibus ſuis; eſurientes alébat, nudiſque veſtimenta præbébat: & mórtuis atque occíſis ſepultúram ſollícitus exhibébat.

℟. Noli timére, fili mi; páuperem quidem vitam gérimus, ſed * Multa bona habébimus, ſi timuérimus Deum, & receſſérimus ab omni peccáto, & fecérimus benè. ℣. Nonne Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, & herédes regni quod repromíſit diligéntibus ſe? * Multa. Glória Patri. * Multa. *Tob.* 4. *Jac.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Ambróſii Epíſcopi, de Tobía.

Cap. 1.

LEcto prophético libro, qui inſcríbitur Tobías,

Digitized by Google

quamvis plenè vobis virtútes ſancti Prophétæ Scriptúra inſinuáverit : tamen compendiário mihi ſermóne de ejus méritis recenſendis & opéribus apud vos utendum árbitror ; ut ea quæ Scriptúra hiſtórico more digeſſit látiùs : nos ſtrictiùs comprehendámus, virtútum ejus génera velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir juſtus, miséricors, hoſpitális ; & hoc virtútum prǽditus choro, ſúbiit ærumnam captivitátis, quam ferébat humíliter atque patienter : commúnem magìs injúriam quàm privátam dolens ; nec ſibi virtútum ſuffrágia nihil profuiſſe deplórans : ſed magìs eam ſibi contuméliam minórem peccatórum ſuórum prétio illátam arbitrátus. Méruit edictum : ne quis ex fíliis captivitátis mórtuum ſepultúræ daret.

℟. Cognáti Tobíæ irridébant vitam ejus : Tobías verò increpábat eos, dicens : * Fílii ſanctórum ſumus, & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus eſt his qui fidem ſuam nunquam mutant ab eo. ℣. Teneámus ſpei noſtræ confeſſiónem indeclinábilem ; fidélis enim eſt qui repromíſit. * Fílii ſanctórum ſumus. *Tob.* 2. *Hebr.* 10.

Lectio v.

At ille interdicto non revocabátur magis quàm incitabátur ; ne deſérere offícium pietátis, mortis metu viderétur : erat enim misericórdiæ prétium mortis pœna. Talis flagítii deprehenſus reus, vix tandem per amícum pótuit : direpto património, egénus & exul reſtítui ſuis. Iterùm in his verſabátur offíciis : & ſi quid alimenti foret, peregrínum cum quo cibum ſúmeret quærébat. Itaque cùm feſſus à ſepultúræ revertiſſet múnere : appóſitis ſibi edendi ſubsídiis, miſſo fílio, quærébat conſortem convívii. Dum convíva accérſitur, nuntiátis inſepulti córporis relíquiis, convívium deſerébat ; nec putábat pium ut ipſe cibum ſúmeret : cùm in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidiánum opus, & magnum.

℟. Quandò orábas cum lácrymis, & ſepeliébas mórtuos, & derelinquébas prándium tuum, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. * Ego ſum Ráphael ángelus, unus ex ſeptem qui aſtámus ante Dóminum. ℣. Grátia vobis & pax ab eo qui eſt, & à ſeptem ſpirítibus qui in conſpectu throni ejus ſunt. * Ego ſum. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

Lectio

Lectio vj. Cap. 2.

TAm ſancto feſſus offício Prophéta; dum requieſcit juxta paríetem aulæ, cadente de páſſerum nido ſtércore, albúgine cæcitátem íncidit: nec conqueſtus ingémuit, nec dixit; Hæc merces labórum meórum? Fraudári magis ſe dóluit obſequiórum, quàm oculórum múnere: nec cæcitátem pœnam, ſed impedimentum putábat. Et cùm victum mercéde levâret cónjugis: ne quid furtívum domum ſuam intráret, cavébat. Dénique plus honeſtáti quàm neceſſitáti cónſulens, cui ſua déerant; commodáverat próximo ſuo pecúniam quamdam: quam toto vitæ ſuæ témpore in tanta indigéntia non repopoſcit. Vix, ubi ſe feſſum vidit, & depóſitum ſenectúte, inſinuávit fílio; non tam cúpiens commodátum repóſcere: quàm ſollícitus ne fraudáret herédem. Quòd ígitur commodávit pecúniam, & non fœnerávit: juſti ſervávit officium. Malum eſt enim fœnus quo quæruntur uſúræ; ſed non illud fœnus malum de quo ſcriptum eſt: Fœnera próximo tuo in témpore neceſſitátis illíus.

℟. Quia acceptus eras Deo, * Neceſſe fuit ut tentátio probáret te; & † Nunc miſit me Dóminus ut curárem te, & Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. ℣. Quem díligit Dóminus, caſtígat; flagellat autem omnem filium quem récipit. * Neceſſe. Glória. † Nunc. *Tob.* 12. *Heb.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 7.

IN illo témpore: Ibat Jeſus in civitátem quæ vocátur Naïm: & ibant cum eo diſcípuli ejus, & turba copióſa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis: ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris ſuæ. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 98. de verbis Evang. Luc. 7. C. 4.

VIdeámus quid Chriſtus nos díſcere vóluit in tribus mórtuis quos ſuſcitávit. Reſuſcitávit fíliam mórtuam Archiſynagógi: ad quam ægrotantem petebátur ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit & hunc júvenem víduæ fílium; de quo nunc admóniti ſumus ut hinc iſta quæ ipſe largíri dignátur: cum veſtra caritáte loquerémur. Modò audiſtis quómodò excitátus eſt. Appropinquábat Dóminus civitáti: & ecce efferebátur mórtuus jam extra

portam. Miſericórdiâ commótus, quòd flebat mater vídua, & deſtitúta único fílio; fecit quod audiſtis, dicens: Adoleſcens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mórtuus, cœpit loqui: & réddidit illum matri ſuæ. Excitávit & Lázarum de ſepulcro.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus matris ſuæ; & hæc vídua erat. Quam cùm vidiſſet * Dóminus, miſericórdiâ motus ſuper eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non deſpíciet Dóminus víduam, ſi effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Lectio viij. Cap. 5.

ISta tria génera mortuórum ſunt tria génera peccatórum: quos hodièque ſúſcitat Chriſtus. Illa enim mórtua fília Archiſynagógi intùs erat in domo: nondùm erat de ſecrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intùs ſuſcitáta eſt: viva paréntibus rédditа. Iſte autem jam quidem non in domo: ſed tamen nondùm in ſepulcro; pariétibus elátus erat: terræ mandátus non erat. Qui ſuſcitávit mórtuam nondùm elátam: ſuſcitávit mórtuum jam elátum, nondùm ſepultum. Tértium reſtábat; ut & ſepultum ſuſcitáret: & hoc fecit in Lázaro.

℟. Acceſſit Jeſus, & tétigit lóculum: hi autem qui portábant, ſtetérunt. Et * Ait: Adoleſcens, tibi dico, Surge; & reſédit qui erat mórtuus. ℣. Deus noſter, Deus ſalvos faciendi; & Dómini Dómini éxitus mortis. * Ait. *Luc.* 7. *Pſ.* 67.

Lectio ix. Cap. 7.

HÆc ergo, cariſſimi, ſic audiámus, ut qui vivunt, vivant: qui mórtui ſunt, reviviſcant. Sive adhuc peccátum in corde conceptum eſt, & non proceſſit in factum: pœníteat, corrigátur cogitátio, ſurgat mórtuus intra domum conſciéntiæ. Sive jam, quod cogitávit, admíſit: nec ſic deſperétur. Non ſurrexit mórtuus intùs: ſurgat elátus. Pœníteat facti, de próximo reviviſcat; non eat in profundum ſepultúræ: non accípiat déſuper conſuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor: qui jam duro ſui moris lápide prémitur; qui jam urgétur conſuetúdinis póndere: qui jam quatriduánus putet. Nec ipſe deſpéret; profundus mórtuus eſt: ſed altus eſt Chriſtus. Novit clamando terréna ónera rúmpere; novit intrínſecùs per ſeipſum vivificáre: ſolvendum diſcípulis trádere. Agant étiam tales pœniténtiam: neque enim Lázaro reſuſcitáto poſt quatríduum ul-

ſus putor in vivente remánſerat. Ergo qui vivunt, vivant; quicumque autem mórtui ſunt, in quacumque harum trium morte ſe invénerint: agant ut celériter jam reſurgant.

℟. Sicut Pater ſúſcitat mórtuos, & vivíficat; * Sic & † Fílius quos vult, vivíficat. ℣. Non eſt fortis ſicut Deus noſter: Dóminus mortíficat, & vivíficat. * Sic. Glória Patri. † Fílius. *Joan.* 5. I. *Reg.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Qui erat mórtuus cœpit lóqui; & dedit illum Jeſus matri ſuæ. *Luc.* 7.

Oratio.

ECcléſiam tuam, Dómine, miſerátio continuáta mundet & múniat; &, quia ſine te non poteſt ſalva conſíſtere: tuo ſemper múnere gubernétur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* I. D. Accépit omnes timor, & magnificábant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus ſurrexit in nobis, & quia Deus viſitávit plebem ſuam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Tobíæ. *C.* 2.

POſt hæc cùm eſſet dies feſtus Dómini; & factum eſſet prándium bonum in domo Tobíæ, dixit fílio ſuo: Vade, & adduc áliquos de tribu noſtra, timentes Deum, ut epulentur nobiſcum. Cùmque abiiſſet: reverſus nuntiávit ei unum ex fíliis Iſrael jugulátum jacére in platéa. Statimque exíliens de accúbitu ſuo, relinquens prándium: jejúnus pervénit ad corpus; tollenſque illud portávit ad domum ſuam occultè: ut, dum ſol occubuiſſet, cautè ſepelíret eum. Cùmque occultaſſet corpus, manducávit panem cum luctu & tremóre; mémorans illum ſermónem quem dixit Dóminus per Amos prophétam: Dies feſti veſtri convertentur in lamentatiónem & luctum.

℟. Tobías. 358.

Lectio ij.

CUm verò ſol occubuiſſet: ábiit, & ſepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causâ intérfici juſſus es, & vix effugiſti mortis impérium; & íterùm ſépelis mórtuos? Sed Tobías plus timens Deum quàm regem, rapiébat córpora occiſórum; & occultábat in domo ſua: & médiis nóctibus ſepeliébat ea. Cóntigit autem ut quâdam die fatigátus à ſepultúra: véniens in domum ſuam, jactaſſet ſe juxta paríetem, & obdormiſſet; & ex nido hirúndinum dormienti illi cálida ſtércora incíderint ſuper

oculos ejus : fieretque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeò permíſit Dóminus eveníre illi ; ut póſteris darétur exemplum patiéntiæ ejus : ſicut & ſancti Job.

℟. Quómodò. 359.

Lectio iij. Cap. 2. & 3.

ANna verò uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídie : & de labóre mánuum ſuárum victum quem cónſequi póterat, deferébat. Unde factum eſt ut hædum caprárum accípiens detuliſſet domi ; cujus cùm vocem balantis vir ejus audiſſet, dixit : Vidéte ne fortè furtívus ſit ; réddite eum dóminis ſuis : quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere. Ad hæc uxor ejus iráta, reſpondit ; Manifeſtè vana facta eſt ſpes tua : & eleemóſynæ tuæ modò apparuérunt. Atque his & áliis hujuſcémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, & cœpit oráre cum lácrymis, dicens ; Juſtus es, Dómine, & ómnia judícia tua juſta ſunt : & omnes viæ tuæ, miſericórdia, & véritas, & judícium. Et nunc, Dómine, memor eſto meî, & ne vindictam ſumas de peccátis meis : neque reminiſcáris delicta mea, vel parentum meórum. Quóniam non obedívimus præceptis tuis : ídeò tráditi ſumus in direptiónem, & captivitátem, & mortem.

℟. Noli timére. 359.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Tobíæ. *C.* 4.

CUm Tobías putáret oratiónem ſuam exaudíri ut mori potuiſſet : vocávit ad ſe Tobíam fílium ſuum, dixitque ei. Audi, fili mi, verba oris mei : & ea in corde tuo quaſi fundamentum cónſtrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum ſépeli ; & honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus : memor enim eſſe debes quæ & quanta perícula paſſa ſit propter te in útero ſuo. Cùm autem & ipſa compléverit tempus vitæ ſuæ : ſepélias eam circa me. Omnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum ; & cave ne aliquandò peccáto conſéntias : & prætermittas præcepta Dómini Dei noſtri. Ex ſubſtántia tua fac eleemóſynam ; & noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere : ita enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quómodò potúeris : ita eſto miſéricors. Si multùm tibi fúerit, abundanter tríbue ; ſi exíguum tibi fúerit : étiam exíguum libenter impertíri ſtude. Præmium enim bonum tibi theſaurízas in die neceſſitátis ; quóniam eleemóſyna

ab omni peccáto & à morte líberat : & non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coram ſummo Deo eleemóſyna ómnibus faciéntibus eam.

℟. Cognáti. 360.

Lectio ij.

ATtende tibi, fili mi, ab omni fornicatióne : & præter uxórem tuam nunquam patiáris crimen ſcire. Supérbiam nunquam in tuo ſenſu, aut in tuo verbo dominári permittas : in ipſa enim inítium ſumpſit omnis perdítio. Quicumque tibi áliquid operátus fúerit; ſtatim ei mercédem reſtítue : & merces mercenárii tui apud te omnínò non remáneat. Quod ab álio óderis fíeri tibi : vide ne tu aliquandò álteri fácias. Panem tuum cum eſuriéntibus & egénis cómede : & de veſtimentis tuis nudos tege. Panem tuum & vinum tuum ſuper ſepultúram juſti conſtítue : & noli ex eo manducáre & bíbere cum peccatóribus. Consílium ſemper à ſapiente perquíre. Omni témpore bénedic Deum ; & pete ab eo, ut vias tuas dírigat : & ómnia consília tua in ipſo permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dediſſe me decem talenta argenti, dum adhuc infántulus eſſes, Gabélo, in Rages civitáte Medórum : & chirógraphum ejus apud me hábeo ; & ídeò perquíre quómodò ad eum pervénias, & recípias ab eo ſupra memorátum pondus argenti : & reſtítuas ei chirógraphum ſuum. Noli timére, fili mi : páuperem quidem vitam gérimus ; ſed multa bona habébimus, ſi timuérimus Deum, & receſſérimus ab omni peccáto : & fecérimus bene.

℟. Quando orábas. 360.

Lectio iij. Cap. 5.

TUnc reſpondit Tobías patri ſuo, & dixit : Omnia quæcumque præcepiſti mihi, fáciam, pater. Quómodò autem pecúniam hanc requíram : ignóro. Ille me neſcit, & ego eum ignóro ; quod ſignum dabo ei ? Sed neque viam per quam pergátur illuc : aliquandò cognóvi. Tunc pater ſuus reſpondit illi, & dixit ; Chirógraphum quidem illíus penès me hábeo : quod dum illi oſténderis, ſtatim reſtítuet. Sed perge nunc, & inquíre tibi áliquem fidélem virum, qui eat tecum ſalvâ mercéde ſuâ : ut, dum adhuc vivo, recípias eam. Tunc egreſſus Tobías invénit júvenem ſpléndidum, ſtantem præcinctum : & quaſi parátum ad ambulandum. Et ignórans quòd Angelus Dei eſſet, ſalutávit eum, & dixit ; Unde te habémus, bone júvenis ? At ille reſpon-

dit : Ex filiis Iſrael. Et Tobías dixit ei ; Noſti viam quæ ducit in regiónem Medórum ? Cui reſpondit ; Novi : & ómnia itínera ejus frequenter ambulávi ; & manſi apud Gabélum fratrem noſtrum, qui morátur in Rages civitáte Medórum : quæ póſita eſt in monte Ecbátanis.

℟. Quia acceptus. 361.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Libro Tobíæ. *Cap.* 6.

PRofectus eſt Tobías, & canis ſecútus eſt eum : & manſit primâ manſióne juxta flúvium Tigris. Et exívit ut lavaret pedes ſuos : & ecce piſcis immánis exívit ad devorandum eum. Quem expaveſcens Tobías, clamávit voce magnâ, dicens : Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus ; Apprehende bránchiam ejus : & trahe eum ad te. Quod cùm feciſſet ; attraxit eum in ſiccum : & palpitáre cœpit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus : Exéntera hunc piſcem ; & cor ejus, & fel & jecur repóne tibi : ſunt enim hæc neceſſária ad medicamenta utíliter. Quod cùm feciſſet ; aſſávit carnes ejus, & ſecum tulérunt in via : cétera ſaliérunt, quæ ſufficerent eis, quouſque perveníreut in Rages civitátem Medórum. Tunc interrogávit Tobías Angelum, & dixit ei ; Obſecro te, Azária frater, ut dicas mihi quod remédium habébunt iſta quæ de piſce ſerváre juſſiſti ? Et reſpondens Angelus, dixit ei ; Cordis ejus partículam ſi ſuper carbónes ponas, fumus ejus extrícat omne genus dæmoniórum, ſive à viro, ſive à muliére : ita ut ultrà non accédat ad eos. Et fel valet ad ungendos óculos in quibus fúerit albúgo : & ſanabuntur.

℟. Tobías. 358.

Lectio ij.

ET dixit ei Tobías ; Ubi vis ut maneámus ? Reſpondenſque Angelus, ait : Eſt hic Ráguel nómine, vir propinquus de tribu tua ; & hic habet fíliam nómine Saram : ſed neque máſculum, neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis ſubſtántia ejus : & oportet eam te accípere cónjugem. Pete ergo eam à patre ejus : & dabit tibi eam in uxórem. Tunc reſpondit Tobías, & dixit ; Audio quia trádita eſt ſeptem viris, & mórtui ſunt : ſed & hoc audívi, quia dæmónium occídit illos. Tímeo ergo, ne fortè & mihi hæc evéniant ; & cùm ſim únicus paréntibus meis : depónam ſenectútem illórum cum triſtítia ad ínferos.

℟. Quómodò. 359.

Lectio iij.

TUnc Angelus Ráphael dixit ei: Audi me, & oſtendam tibi qui ſunt, quibus prævalére poteſt dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita ſuſcípiunt; ut Deum à ſe & à ſua mente exclúdant, & ſuæ libídini ita vacent, ſicut equus & mulus quibus non eſt intellectus: habet poteſtátem dæmónium ſuper eos. Tu autem cùm accéperis eam, ingreſſus cubículum; per tres dies cóntinens eſto ab ea: & nihil áliud, niſi oratiónibus vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte, incenſo jécore piſcis: fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte, in copulatióne ſanctórum Patriarchárum admittéris. Tértiâ autem nocte benedictiónem conſequéris: ut fílii ex vobis procreentur incólumes. Tranſactâ autem tertiâ nocte; accípies vírginem cum timóre Dómini, amóre filiórum magìs quàm libídine ductus: ut in ſémine Abrahæ benedictiónem in fíliis conſequáris.

℟. Noli timére. 359.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Tobíæ.

Cap. 7.

INgreſſi ſunt ad Raguélem: & ſuſcépit eos Ráguel cum gáudio. Intuenſque Tobíam Ráguel, dixit Annæ uxóri ſuæ; Quàm ſímilis eſt júvenis iſte conſobríno meo! Et cùm hæc dixiſſet, ait; Unde eſtis, júvenes fratres noſtri? At illi dixérunt: Ex tríbu Néphthali ſumus, ex captivitáte Nínive. Dixitque illis Ráguel; Noſtis Tobíam fratrem meum? Qui dixérunt: Nóvimus. Cùmque multa bona loquerétur de eo; dixit Angelus ad Raguélem: Tobías de quo interrogas, pater iſtíus eſt. Et miſit ſe Ráguel, & cum lácrymis oſculátus eſt eum: & plorans ſupra collum ejus, dixit. Benedíctio ſit tibi, fili mi: quia boni & óptimi viri fílius es. Et Anna uxor ejus, & Sara ipſórum fília lacrymátæ ſunt. Poſtquàm autem locúti ſunt, præcépit Ráguel occídi aríetem: & parári convívium. Cùmque hortarétur eos diſcúmbere ad prándium, Tobías dixit; Hîc ego hódiè non manducábo, neque bibam, niſi priùs petitiónem meam confirmes: & promittas mihi dare Saram fíliam tuam.

℟. Cognáti. 360.

Lectio ij.

TUnc dixit Ráguel: Non dúbito quòd Deus preces & lácrymas meas in conſpectu ſuo admíſerit; & credo quóniam ídeò fecit vos veníre ad me, ut iſta

Digitized by Google

conjungerétur cognatióni ſuæ ſecundùm legem Móyſi: & nunc noli dúbium gérere quòd tibi eam tradam. Et apprehendens déxteram fíliæ ſuæ, dextræ Tobíæ trádidit, dicens; Deus Abraham, & Deus Iſaac, & Deus Jacob vobiſcum ſit: & ipſe conjungat vos, impleatque benedictiónem ſuam in vobis. Et acceptâ chartâ: fecérunt conſcriptiónem conjúgii. Et poſt hæc epuláti ſunt: benedicentes Deum. Vocavitque Ráguel ad ſe Annam uxórem ſuam: & præcépit ei ut præparáret álterum cubículum. Et introduxit illuc Saram fíliam ſuam, & lacrymáta eſt. Dixitque ei; Forti ánimo eſto, fília mea: Dóminus cœli det tibi gáudium pro tædio quod perpeſſa es.

℟. Quando orábas cum lácrymis. 360.

Lectio iij. Cap. 8.

TUnc hortátus eſt vírginem Tobías, dixitque ei: Sara, exurge, & deprecémur Deum hódiè, & cras, & ſecundum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur: tértiâ autem tranſactâ nocte, in noſtro érimus conjúgio; fílii quippe ſanctórum ſumus: & non póſſumus ita conjungi ſicut gentes quæ ignórant Deum. Surgentes autem páriter, inſtanter orábant ambo ſimul: ut ſánitas darétur eis. Dixitque Tobías; Dómine Deus patrum noſtrórum, benedícant te cœli & terræ, maréque & fontes, & flúmina: & omnes creatúræ tuæ quæ in eis ſunt. Tu feciſti Adam de limo terræ, dediſtique ei adjutórium Evam; & nunc, Dómine, tu ſcis quia non luxúriæ causâ accípio ſorórem meam cónjugem: ſed ſolâ poſteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in ſécula ſeculórum. Dixit quoque Sara; Miſerére nobis, Dómine, miſerére nobis: & conſeneſcámus ambo páriter ſani.

℟. Quia acceptus eras Deo. 361.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Tobíæ.

Cap. 8. & 9.

ADjurávit Ráguel Tobíam, ut duas hebdómadas morarétur apud ſe. De ómnibus autem quæ poſſidébat Ráguel, dimídiam partem dedit Tobíæ: & fecit ſcriptúram, ut pars dimídia quæ ſupérerat poſt óbitum eórum, Tobíæ domínio deveníret. Tunc vocávit Tobías Angelum ad ſe, quem quidem hóminem exiſtimábat, dixitque ei: Azária frater, peto ut auſcultes verba mea. Si meipſum tradam tibi ſervum, non ero condignus provi-

déntiæ tuæ : tamen óbſecro te, ut aſſúmas tibi animália ſive ſervítia, & vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum; reddaſque ei chirógraphum ſuum, & recípias ab eo pecúniam : & roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipſe quóniam númerat pater meus dies : & ſi tardávero unâ die plus, contriſtátur ánima ejus. Et certè vides quómodò adjurávit me Rágue! : cujus adjuramentum ſpérnere non poſſum. Tunc Ráphael aſſúmens quátuor ex ſervis Raguélis, & duos camélos, in Rages civitátem Medórum perrexit; & invéniens Gabélum, reddidit ei chirógraphum ſuum : & recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavitque ei de Tobía fílio Tobiæ, ómnia quæ geſta ſunt : fecitque eum ſecum veníre ad núptias.

℟. Tobías. 358.

Lectio ij. Cap. 10.

CUm verò moras fáceret Tobías causâ nuptiárum, ſollícitus erat pater ejus Tobías, dicens; Putas quare morátur fílius meus, aut quare detentus eſt ibi? Putaſne Gabélus mórtuus eſt; & nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contriſtári nimis ipſe, & Anna uxor ejus cum eo; & cœpérunt ambo ſimul flere : eò quòd die ſtatúto mínimè reverterétur fílius eórum ad eos. Flebat ígitur mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat; Heu, heu me, fili mi, ut quid te míſimus peregrinári, lumen oculórum noſtrórum, báculum ſenectútis noſtræ, ſolátium vitæ noſtræ, ſpem poſteritátis noſtræ? ómnia ſimul in te uno habentes, te non debúimus dimittere à nobis. Cui dicébat Tobías : Tace, & noli turbári; ſanus eſt fílius noſter : ſatis fidélis eſt vir ille cum quo míſimus eum.

℟. Quómodò potúeris, eſto miséricors. 359.

Lectio iij. Cap. 11.

ANna autem ſedébat ſecùs viam quotídie in ſupercílio montis : unde reſpícere póterat de longínquo. Et dum ex eódem loco ſpecularétur adventum ejus, vidit à longè : & íllicò agnóvit veniéntem fílium ſuum; currenſque nuntiávit viro ſuo, dicens : Ecce venit fílius tuus. Dixitque Ráphael ad Tobíam; At ubi introíeris domum tuam, ſtatim adóra Dóminum Deum tuum : & grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, & oſculáre eum. Statimque lini ſuper óculos ejus ex felle iſto piſcis quod portas tecum; ſcias enim quóniam mox aperiéntur óculi ejus : & vidébit pater

Digitized by Google

tuus lumen cœli, & in aſpectu tuo gaudébit. Tunc præcucurrit canis qui ſimul fúerat in via : & quaſi núntius advéniens, blandimento ſuæ caudæ gaudébat. Et conſurgens cæcus pater ejus, cœpit offendens pédibus cúrrere : & datâ manu púero, occurrit óbviàm fílio ſuo ; & ſuſcípiens oſculátus eſt eum cum uxóre ſua : & cœpérunt ambo flere præ gáudio. Cùmque adoraſſent Deum, & grátias egiſſent : conſedérunt. Tunc ſumens Tobías de felle piſcis, linívit óculos patris ſui ; & ſuſtínuit quaſi dimídiam ferè horam : & cœpit albúgo ex óculis ejus, quaſi membrána ovi, égredi ; quam apprehendens Tobías traxit ab óculis ejus : ſtatimque viſum recépit. Et glorificábant Deum.

℟. Noli timére. 359.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Tobíæ.

Cap. 12.

VOcávit ad ſe Tobías fílium ſuum, dixitque ei ; Quid póſſumus dare viro iſti ſancto qui venit tecum ? Reſpondens Tobías, dixit patri ſuo ; Pater, quam mercédem dábimus ei ? aut quid dignum póterit eſſe benefíciis ejus ? Me duxit & reduxit ſanum : pecúniam à Gabélo ipſe recépit ; uxórem ipſe me habére fecit : & dæmónium ab ea ipſe compéſcuit ; gáudium paréntibus ejus fecit : meipſum à devoratióne piſcis erípuit ; te quoque vidére fecit lumen cœli : & bonis ómnibus per eum repléti ſumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare ? Sed peto te, pater mi, ut roges eum ſi fortè dignábitur medietátem de ómnibus quæ alláta ſunt, ſibi aſſúmere. Et vocantes eum, pater ſcílicet & fílius, tulérunt eum in partem : & rogáre cœpérunt ut dignarétur dimídiam partem ómnium quæ attulérant, acceptam habére.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

TUnc dixit eis occultè ; Manifeſto vobis veritátem : & non abſcondam à vobis occultum ſermónem. Quando orábas cum lácrymis ; & ſpeliébas mórtuos : & derelinquébas prándium tuum ; & mórtuos abſcondébas per diem in domo tua, & nocte ſepeliébas eos : ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo : neceſſe fuit ut tentátio probáret te. Et nunc miſit me Dóminus ut curárem te : & Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. Ego enim ſum Ráphael Angelus : unus ex

ſeptem qui aſtámus ante Dóminum. Cùmque hæc audiſſent, turbáti ſunt: & trementes cecidérunt ſuper terram in fáciem ſuam. Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolíte timére. Etenim cùm eſſem vobiſcum, per voluntátem Dei eram: ipſum benedícite, & cantáte illi. Videbar quidem vobiſcum manducáre, & bíbere: ſed ego cibo inviſíbili & potu, qui ab homínibus vidéri non poteſt, utor. Tempus eſt ergo ut revertar ad eum qui me miſit.

Lectio iij. *Cap.* 14.

IN hora autem mortis ſuæ vocávit ad ſe Tobíam fílium ſuum, & ſeptem júvenes fílios ejus nepótes ſuos, dixitque eis: Propè erit intéritus Nínive; non enim éxcidit verbum Dómini: & fratres noſtri qui diſperſi ſunt à terra Iſrael, revertentur ad eam. Omnis autem deſerta terra ejus replébitur; & domus Dei quæ in ea incenſa eſt, íterùm reædificábitur: ibíque revertentur omnes timentes Deum; & relinquent gentes idóla ſua, & vénient in Jerúſalem, & inhabitábunt in ea: & gaudébunt in ea omnes reges terræ, adorantes regem Iſrael. Audíte ergo, fílii mei, patrem veſtrum: Servíte Dómino in veritáte, & inquírite ut faciátis quæ plácita ſunt illi; & fíliis veſtris mandáte ut fáciant juſtítias & eleemóſynas: ut ſint mémores Dei, & benedícant eum in omni témpore in veritáte, & in tota virtúte ſua. Nunc ergo, fílii, audíte me, & nolíte manére hìc: ſed quâcumque die ſepeliéritis matrem veſtram circa me in uno ſepulcro; ex eo dirígite greſſus veſtros ut exeátis hinc: vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei. Factum eſt autem poſt óbitum matris ſuæ; Tobías abſceſſit ex Nínive cum uxóre ſua, & fíliis, & filiórum fíliis: & reverſus eſt ad sóceros ſuos. Invenitque eos incólumes in ſenectúte bona: & curam eórum geſſit, & ipſe clauſit óculos eórum; & omnem hereditátem domûs Raguélis ipſe percépit: viditque quintam generatiónem, fílios filiórum ſuórum. Et compléris annis nonaginta-novem in timóre Dómini: cum gáudio ſepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, & omnis generátio ejus in bona vita, & in ſancta converſatióne permanſit; ita ut accepti eſſent tam Deo quam homínibus: & cunctis habitántibus in terra.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Venit Aſſur in multitúdine fortitúdinis ſuæ: Dóminus autem omnípotens trádidit

Digitized by Google

eum in manus féminæ, & confódit eum. *Judith.* 16.

Oratio.

TUa nos, quæſumus, Dómine, grátia ſemper & prævéniat & ſequátur: ac bonis opéribus júgiter præſtet eſſe intentos. Per Dóminum.

DOMINICA XVI.
poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit liber Judith.

Cap. 1.

ARphaxad rex Medórum ſubjugáverat multas gentes império ſuo: & ipſe ædificávit civitátem potentíſſimam, quam appellávit Ecbátanis, ex lapídibus quadrátis & ſectis; fecit muros ejus in latitúdinem cubitórum ſeptuaginta, & in altitúdinem cubitórum triginta: turres verò ejus póſuit in altitúdinem cubitórum centum. Per quadrum verò eárum latus utrumque vicenórum pedum ſpátio tendebátur: poſuitque portas ejus in altitúdinem túrrium. Et gloriabátur quaſi potens in poténtia exércitûs ſui: & in glória quadrigárum ſuárum. Anno ígitur duodécimo regni ſui; Nabuchodónoſor rex Aſſyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contra Arphaxad: & obtínuit eum.

℟. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces veſtras, ſi manentes permanſéritis in jejúniis & oratiónibus: * Mémores eſtóte Móyſi qui Amalec confidentem in virtúte ſua, non ferro pugnando, ſed précibus ſanctis orando dejécit. ℣. Omnia quæcumque petiéritis in oratióne credentes, accipiétis. * Mémores. *Judith.* 4. *Matth.* 21.

Lectio ij. Cap. 2.

ANno tértio-decimo Nabuchodónoſor regis, vigéſimâ & ſecundâ die menſis primi: factum eſt verbum in domo Nabuchodónoſor regis Aſſyriórum, ut defénderet ſe. Vocavitque omnes majóres natu, omneſque duces, & bellatóres ſuos: & habuit cum eis myſtérium conſílii ſui; dixitque cogitatiónem ſuam in eo eſſe: ut omnem terram ſuo ſubjugáret império. Quod dictum cùm placuiſſet ómnibus: vocávit Nabuchodónoſor rex Holofernem príncipem milítiæ ſuæ, & dixit ei; Egrédere adverſùs omne regnum Occidentis: & contra eos præcípuè qui contempſérunt impérium meum.

℟. Judith vídua habens ſuper lumbos ſuos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ ſuæ: & erat hæc in ómnibus famoſíſſima; * Quóniam timébat Dómi-

Digitized by Google

num valdè : nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis & eleemóſynis quas faciébat; * Quóniam. *Judith.* 8. *Act.* 9.

Lectio iij. Cap. 4.

TUnc audientes hæc filii Iſrael, qui habitábant in terra Juda : timuérunt valdè à fácie ejus. Tremor, & horror inváſit ſenſus eórum, ne hoc fáceret Jerúſalem & templo Dómini : quod féceret céteris civitátibus & templis eárum. Et miſérunt in omnem Samaríam per circúitum uſque Jéricho : & præoccupavérunt omnes vértices móntium; & muris circumdedérunt vicos ſuos : & congregavérunt frumenta in præparatiónem pugnæ. Sacerdos étiam Elíachim ſcripſit ad univerſos qui erant contra Eſdrelon, quæ eſt contra fáciem campi magni juxta Dóthain : & univerſos per quos viæ tránſitus eſſe póterat; ut obtinérent aſcenſus móntium per quos via eſſe potérat ad Jerúſalem : & illic cuſtodírent ubi anguſtum iter eſſe póterat inter montes. Et fecérunt fílii Iſrael ſecundùm quod conſtitúerat eis ſacerdos Dómini Elíachim.

℟. Æquo ánimo eſtóte, fratres, expectémus à Dómino miſericórdiam; * Fórſitan enim indignatiónem ſuam abſcindet, & † Dabit glóriam nómini ſuo. ℣. Nihil ſollíciti ſitis, ſed in omni oratióne & obſecratióne petitiónes veſtræ innoteſcant apud Deum; * Fórſitan. Glória Patri. † Dabit. *Judith.* 7. *Philip.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Ambróſii Epiſcopi, de Elía & jejúnio. *Cap.* 9.

POtentes vinum prohibentur bíbere : ne cùm bíberint, obliviſcantur ſapiéntiam. Bibebant vinum in ebrietáte potentes, qui Holoferni príncipi milítiæ regis Aſſyriórum ſe trádere geſtiébant; ſed non bibebat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis ſuæ ! præter feſtórum diérum ſolemnitátes. His armis muníta proceſſit : & omnem Aſſyriórum circúmvenit exércitum. Sóbrii vigóre conſílii ábſtulit Holofernis caput; ſervávit pudicítiam : victóriam reportávit. Hæc enim ſuccincta jejúnia, in caſtris prætendébat aliénis : ille vino ſepultus jacébat, ut ictum vúlneris ſentíre non poſſet. Itaque uníus mulíeris jejúnium innúmeros ſtravit exércitus Aſſyriórum.

℟. Reputantes peccátis noſtris hæc ipſa ſupplícia minóra eſſe, * Flagella

Dómini, quibus corrípimur, ad emendatiónem, & non ad perditiónem noſtram eveniſſe credámus. ℣. Dum judicámur, à Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. * Flagella. *Judith.* 8. 1. *Cor.* 11.

Lectio v.

ESther quoque púlchrior facta eſt jejúnio : Dóminus enim grátiam ſóbriæ mentis augébat. Omne genus ſuum, id eſt, totum pópulum Judæórum à perſecutiónis acerbitátibus liberávit; ita ut regem ſibi fáceret eſſe ſubjectum : non libídinis ardóre flammátum, ſed cœleſti miſeratióne converſum; ita ut & pœna retorqueréntur in ímpium : & honor ſacris redderétur altáribus. Itaque illa quæ tríduo jejunávit contínuo, & corpus ſuum aquâ lavit, plus plácuit : & vindictam rétulit. Aman autem, dum ſe regáli jactat convívio : inter ipſa vina pœnam ſuæ ebrietátis exolvit. Eſt ergo jejúnium reconciliatiónis ſacrifícium; virtútis incrementum : quod fecit étiam féminas fortióres augmento grátiæ.

℟. Quia pátiens Dóminus eſt, in hoc ipſo pœniteámus : * Humiliémus illi ánimas noſtras, & expectémus húmiles conſolatiónem ejus. ℣. Deus ſuperbis reſiſtit, humílibus autem dat grátiam. * Humiliémus. *Judith.* 8. *Jac.* 4.

Lectio vj. Cap. 10.

NOn omnis fames acceptábile jejúnium facit : ſed fames quæ Dei timóre ſuſcípitur. Non ſola fames quæritur : ſed plena diſciplína jejúnii. Aliis dícitur ; In diébus jejuniórum veſtrórum invenítis voluntátes veſtras : & omnes ſúbditos vobis ſtimulátis. Non tale jejúnium ego elégi : dicit Dóminus. Quod jejúnium improbétur, audívimus : nunc audiámus quod ſit probábile. Sed ſolve omnem colligatiónẽ injuſtítiæ tuæ ; diſſolve obligatiónes violentárum commutatiónum : dimitte confractos in remiſſiónem, & omnem conſcriptiónem iníquam dirumpe; frange eſurienti panem tuum : & egénos non habentes tectum, induc in domum tuam ; & ſi víderis nudum, coóperi eum : & doméſticos séminis tui non deſpícias.

℟. Non in multitúdine eſt virtus tua, Dómine, nec ſuperbi ab inítio placuérunt tibi ; ſed * Humílium & manſuetórum ſemper tibi plácuit deprecátio. ℣. Omnis qui ſe exaltat, humiliábitur; & qui ſe humíliat, exaltábitur. * Humílium & manſuetórum. Glória Patri. * Humílium &

manſuetórum. *Judith.* 9. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam.

Cap. 14.

IN illo témpore : Cùm intráret Jeſus in domum cujuſdam príncipis Phariſæórum ſábbato manducáre panem ; & ipſi obſervábant eum : & ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Lib. 16. *Moral. in Job*, *C.* 23. & 24.

QUantálibet ſit juſtítia óperis, apud internum Júdicem nulla eſt : ſi hanc élevat tumor mentis. Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória : & qui inclináverit óculos ſuos, ipſe ſalvábitur. Quæ nimírum ſenténtia à Veritátis ore non díſcrepat, dicentis ; Omnis qui ſe exaltat, humiliábitur : & qui ſe húmiliat, exaltábitur. Unde & per Salomónem dícitur ; Antequàm conterátur, exaltátur cor hóminis : & ántequàm gloriétur, humiliátur. Rectè autem dícitur : Qui inclináverit óculos ſuos, ipſe ſalvábitur ; quia quantùm per membrórum miniſtérium deprehendi poteſt : prima ſupérbiæ oſtenſio eſſe in óculis ſolet. Oculos ergo inclináre, eſt nullum reſpiciendo deſpícere : ſed ſe minórem atque ímparem cunctis quos áſpicit, æſtimáre. Salvábitur qui óculos inclínat ; quia qui falſum ſupérbiæ vérticem déſerit : veritátis altitúdinem aſcendit.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non diſcumbas in primo loco, ne fortè honorátior te ſit invitátus, & qui te vocávit, dicat tibi : Da huic locum. ℣. Ubi fúerit ſupérbia, ibi erit & contumélia ; ubi autem eſt humílitas, ibi & ſapiéntia. * Non. *Luc.* 14. *Prov.* 11.

Homil. 7. *in Evang. n.* 4.

Lectio viij.

REſtat ergo ut in omne quod ſcit, ſeſe mens déprimat ; ne quod virtus ſciéntiæ cóngregat : ventus elatiónis tollat. Cùm bona, fratres, ágitis, ſemper ad memóriam malè acta revocáte ; ut dum cautè culpa conſpícitur : nunquam de bono ópere incautè ánimus lætétur. Superióres ínvicem, eos máximè qui vobis commiſſi non ſunt, próximos veſtros atténdite ; quia & quos ágere áliqua prava conſpícitis : quæ in eis láteant bona neſcítis. Magnus ergo unuſquiſque eſſe ſtúdeat ; ſed tamen áliquo modo eſſe ſe néſciat : ne dum ſibi magnitúdinem arroganter tríbuit,

amittat. Hinc étenim per Prophétam dícitur; Væ qui ſapientes eſtis in óculis veſtris: & coram vobiſmetipſis prudentes. Hinc Paulus ait: Nolíte prudentes eſſe apud voſmetipſos. Hinc contra ſuperbientem Saül dícitur; Cùm eſſes párvulus in óculis tuis: caput in tríbubus Iſrael factus es. Ac ſi apertè dicerétur; Cùm tu te párvulum conſpíceres: ego te præ céteris magnum feci. Quia verò tu te magnum cónſpicis: à me parvus æſtimáris.

℟. Recumbe in noviſſimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, aſcende ſupériùs; * Tunc erit tibi glória coram ſimul diſcumbentibus. ℣. Mélius eſt ut dicátur tibi, Aſcende, quam ut humiliéris. * Tunc. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio ix.

SI ergo ſancti viri, étiam cùm agunt fórtia, de ſemetipſis vília ſéntiunt; quid in ſua excuſatióne dictúri ſunt qui ſine ópere virtútis intumeſcunt? Sed etſi quælibet bona adſint ópera, nulla ſunt: niſi ex humilitáte condiantur. Miranda quippe áctio cum elatióne non élevat: ſed gravat. Qui enim ſine humilitáte virtútes cóngregat, in ventum púlverem portat; & unde áliquid ferre cérnitur: inde detériùs cæcátur. In cunctis ergo quæ ágitis, fratres mei, radícem boni óperis humilitátem tenéte: nec quibus jam ſuperióres, ſed, quibus adhuc inferióres eſtis aſpícite; ut dum meliórum vobis exempla propónitis: ad majóra ſemper aſcéndere ex humilitáte valeátis.

℟. Superbum ſéquitur humílitas; * Et † Húmilem ſpíritu ſuſcípiet glória. ℣. Qui potens eſt, diſperſit ſuperbos, & exaltávit húmiles; * Et húmilem. Glória Patri. † Húmilem. *Prov.* 29. *Luc.* 1.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Jeſus dixit ad Legiſperítos & Pharifæos: Si licet ſábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipſe verò apprehenſum ſanávit hydrópicum, ac dimíſit. *Luc.* 14.

Oratio.

TUa nos, quæſumus, Dómine, grátia ſemper & prævéniat & ſequátur: ac bonis opéribus júgiter præſtet eſſe intentos. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Reſpondens Jeſus ad Legiſperítos, dixit: Cujus veſtrûm áſinus aut bos in púteum cadet, & non contínuò éxtrahet illum die ſábbati? Et non póterant ad hæc reſpondére illi. *Luc.* 14.

Digitized by Google

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Judith.

Cap. 8.

ERat Judith relicta vídua jam annis tribus, & ménſibus ſex. Et in ſuperióribus domûs ſuæ fecit ſibi ſecrétum cubículum: in quo cum puellis ſuis clauſa morabátur. Et habens ſuper lumbos ſuos cilícium; jejunábat ómnibus diébus vitæ ſuæ: præter ſábbata, & neoménias, & feſta domûs Iſrael. Erat autem eleganti aſpectu nimis: cui vir ſuus relíquerat divítias multas, & famíliam copióſam, ac poſſeſſiónes armentis boum & grégibus óviū plenas. Et erat hæc in ómnibus famoſíſſima, quóniam timébat Dóminum valdè: nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℟. Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces veſtras, ſi manentes permanſéritis in jejúniis & oratiónibus: * Mémores eſtóte Móyſi qui Amalec confidentem in virtúte ſua, non ferro pugnando, ſed précibus ſanctis orando dejécit. ℣. Omnia quæcumque petiéritis in oratióne credentes, accipiétis. * Mémores eſtóte. *Judith.* 4. *Matth.* 21.

Lectio ij. *Cap.* 10.

FActum eſt autem cùm deſcénderet montem circa ortum diéi: occurrérunt ei exploratóres Aſſyriórum, & tenuérunt eam, dicentes; Unde venis? aut quo vadis? Quæ reſpondit. Filia ſum Hebræórum: ídeò ego fugi a fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi quòd dentur vobis in deprædatiónem; pro eo quòd contemnentes vos, noluérunt ultrò trádere ſeipſos: ut invenírent miſericórdiā in conſpectu veſtro. Hac de cauſa cogitávi mecum, dicens; Vadam ad fáciem príncipis Holofernis, ut índicem illi ſecréta illórum, & oſtendam illi quo áditu poſſit obtinére eos: ita ut non cadat vir unus de exércitu ejus. Et cùm audiſſent viri illi verba ejus, conſiderábant fáciem ejus: & erat in óculis eórum ſtupor, quóniam pulchritúdinem ejus mirabantur nimis. Et dixérunt ad eam: Conſervaſti ánimam tuam, eò quòd tale reperiſti conſílium, ut deſcénderes ad dóminum noſtrum. Hoc autem ſcias, quóniam cùm ſtéteris in conſpectu ejus, bene tibi fáciet: & eris gratíſſima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernáculum Holofernis, annuntiantes eam. Cùmque intraſſet ante fáciem ejus: ſtatim captus eſt in ſuis óculis Holofernes.

℟. Judith vídua habens ſuper lumbos ſuos cilícium, jejunábat ómnibus diébus

Digitized by Google

vitæ ſuæ : & erat hæc in ómnibus famoſíſſima ; * Quóniam timébat Dóminum valdè : nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis & eleemóſynis quas faciébat ; * Quóniam. *Judith.* 8. *Act.* 9.

Lectio iij. Cap. 13.

ERat Judith ſola in cubículo. Porrò Holofernes jacébat in lecto nímiâ ebrietáte ſopítus. Dixitque Judith puellæ ſuæ, ut ſtaret foris ante cubículum, & obſervárer. Stetitque Judith ante lectum, orans cum lácrymis, & labiórum motu in ſiléntio, dicens : Confirma me, Dómine Deus Iſrael, & réſpice in hac hora ad ópera mánuum meárum ; ut, ſicut promiſiſti, Jerúſalem civitátem tuam érigas : & hoc quod credens per te poſſe fíeri cogitávi, perfíciam. Et cùm hæc dixiſſet ; acceſſit ad columnam quæ erat ad caput léctuli ejus : & pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exolvit. Cùmque evaginaſſet illum, apprehendit comam cápitis ejus, & ait : Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percuſſit bis in cervícem ejus : & abſcídit caput ejus.

℟. Æquo ánimo eſtóte, fratres, expectémus à Dómino misericórdiam ; * Fórſitan enim indignatiónem ſuam abſcindet, & † Dabit glóriam nómini ſuo. ℣. Nihil ſollíciti ſitis, ſed in omni oratióne & obſecratióne petitiónes veſtræ innoteſcant apud Deum ; * Fórſitan. Glória Patri. † Dabit. *Judith.* 7. *Philip.* 4.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Judith. *Cap.* 15.

CUm omnis exércitus decollátum Holofernem audiſſet : fugit mens & consílium ab eis ; & ſolo tremóre & metu agitáti, fugæ præsídium ſumunt : ita ut nullus loquerétur cum próximo ſuo ; ſed inclináto cápite, relictis ómnibus, evádere feſtinábant Hebræos, quos armátos ſuper ſe veníre audiébant : fúgientes per vias campórum & ſémitas cóllium. Videntes ítaque fílii Iſrael fugientes, ſecúti ſunt illos : deſcenderuntque clangentes tubis, & ululantes poſt ipſos. Et quóniam Aſſyrii non adunáti, in fugam ibant præcípites ; fílii autem Iſrael uno ágmine perſequentes : debilitábant omnes quos inveníre potuiſſent.

℟. Reputantes peccátis noſtris hæc ipſa ſupplícia minóra eſſe, * Flagella Dómini, quibus corrípimur, ad emendatiónem, & non ad perditiónem noſtram eveniſſe credámus. ℣. Dum judicámur, à Dó-

mino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. * Flagella. *Judith.* 8. 1. *Cor.* 11.

Lectio ij.

JOacim autem ſummus Póntifex de Jerúſalem venit in Bethúliam, cum univerſis presbyteris ſuis: ut vidéret Judith. Quæ cùm exiſſet ad illum, benedixérunt eam omnes unâ voce, dicentes: Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſrael, tu honorificéntia pópuli noſtri; quia féciſti viríliter, & confortátũ eſt cor tuum: eò quòd caſtitátem amáveris, & poſt virum tuum, álterum neſcíeris; ídeò & manus Dómini confortávit te: & ídeò eris benedicta in æternum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. Per dies autem triginta vix collecta ſunt ſpólia Aſſyriórum à pópulo Iſrael.

℟. Quia pátiens Dóminus eſt, in hoc ipſo pœniteámus: * Humiliémus illi ánimas noſtras, & expectémus húmiles conſolatiónem ejus. ℣. Deus ſuperbis reſiſtit, humílibus autem dat grátiam. * Humiliémus. *Judith.* 8. *Jac.* 4.

Lectio iij. Cap. 16.

ET factum eſt poſt hæc, omnis pópulus poſt victóriam venit in Jerúſalem adoráre Dóminum: & mox ut purificáti ſunt, obtulérunt omnes holocauſta, & vota, & repromiſſiónes ſuas. Porrò Judith univerſa vaſa béllica Holofernis quæ dedit illi pópulus; & conópeum quod ipſa ſuſtúlerat de cubíli ipsíus: óbtulit in anathéma oblivionis. Erat autem pópulus jucundus ſecundùm fáciem Sanctórum: & per tres menſes gáudium hujus victóriæ celebrátum eſt cum Judith. Poſt dies autem illos unuſquiſque rédiit in domum ſuam; & Judith magna facta eſt in Bethúlia: & præclárior erat univerſæ terræ Iſrael. Erat étiam virtúti cáſtitas adjuncta: ita ut non cognóſceret virum ómnibus diébus vitæ ſuæ, ex quo defunctus eſt Manaſſes vir ejus. Erat autem diébus feſtis procédens cum magna glória. Manſit autem in domo viri ſui annos centum-quinque; & dimíſit Abram ſuam líberam: & defuncta eſt, ac ſepulta cum viro ſuo in Bethúlia. Luxitque illam omnis pópulus diébus ſeptem.

℟. Non in multitúdine eſt virtus tua, Dómine, nec ſuperbi ab inítio placuérunt tibi; ſed * Humílium & manſuetórum ſemper tibi plácuit deprecátio. ℣. Omnis qui ſe exaltat, humiliábitur; & qui ſe humíliat, exaltábitur. * Humílium & manſuetórum. Glória Patri. * Humílium

& manſuetórum. *Judith.* 9. *Luc.* 18.

Oratio.

TUa nos, quæſumus, Dómine, gratia ſemper & prævéniat & ſequátur: ac bonis opéribus júgiter præſtet eſſe intentos: Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

DIE XX. MAII,
In Feſto
S. AUSTREGESILI,
Epiſcopi.
Simplex.

Pridiè, VESPERÆ de Feria. A Capitulo, de Communi Pontificum. Oratio, Quæſumus, Dómine. xxv.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ. Et ſic in omnibus Simplicibus, niſi aliter notetur.

Lectio iij.

AUſtregéſilus Bitúricis ortus Agundíno patre, nóbili ſed ténuis fortúnæ viro: in puerítia lítteris máximè ſacris inſtitútus eſt. Adultus Guntramni regis, cujus in aula Mappárii fungebátur offício: grátiam conſecútus, nihil ínterim de chriſtiánæ vitæ exercítiis remíſit. Oratióni ac eleemóſynis intentus: vigíliis étiam & abſtinéntiâ corpus macerábat. Oblátis dívitis puellæ núptiis, caſtitátem ad quam ſe vocátum ſentiébat, prætulit. Accuſátus à Betheléno qui Fiſcália in próprium cómmodum convérterat: juſſus eſt à rege ſingulári pugnâ accuſatiónem exarmáre. Cùm, indicto ad certámen die, Bethelénus equo dilapſus; divíno judício interiiſſet: Auſtregéſilus immúnis inventus à crímine, regis benevoléntiâ recuperávit. Sed deinceps áulicæ vitæ pertæſus; Ætherii inter optimátes commendatiſſimi conſílio: Aunárium Autiſidiorenſem Epíſcopum ádiit, à quo Subdiáconus fuit ordinátus. Póſtea ab Æthério, qui ad Sedem Lugdunenſem evectus fúerat: Présbyter ac ſancti Nicétii Abbas factus eſt. Auſtregéſilus tantâ virtútum famâ apud Aunárium & Æthérium per annos viginti quátuor incláruit; ut poſt Apollináris óbitum à clero & pópulo Bituricenſi expetítus: annuente Theodórico ſecundo Burgúndiæ rege, conſecrátus fúerit Epíſcopus. Bituricenſem Eccléſiam cùm annis duódecim rexiſſet: virtútum ómnium fulgóre præfulgens; multiſque cla-

rus miráculis obdormívit in Dómino : anno ſexcentéſimo vigéſimo-quarto.

Oratio, Quæſumus, Dómine. xxv.

DIE XXIII.

In Feſto

SANCTI DESIDERII, Viennenſis Epiſcopi, & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Pridiè AD VESPERAS, *Oratio*, Fac nos. *infrà. Fit Commem. S. Deſiderii*, *Lingonenſis Epiſc. & Mart. Ant.* Bonum certámen. ℣. Adjútor. xj. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

Lectio iij.

DEſidérius Auguſtodúni natus, eccleſiáſticæ diſciplínæ ſtúdio Viennam profectus, Naamátio pontífici adhæſit; à quo doctrínis póſtmodùm imbútus eccleſiáſticis, ſub eódem pontífice, ſicut & ſub Philippo, Evántio, ac Vero, clericáli offício & diáconi miniſtério functus : Vero vitâ functo in epiſcopátu ſucceſſor datus eſt. Illi & Syágrio Auguſtodunenſi Gregórius magnus, Auguſtínum à ſe in Angliam prædicandi evangélii causâ miſſum : per lítteras commendávit. Cùm autem Brunichildis Regínæ impietátes zelo Epiſcopáli argúeret; illum capitáli exinde ódio proſecúta, Cabilonenſe convocári curat concílium, in quo, ipsâ inſtigánte, Deſidérius depónitur : ſubrogatóque in ejus locum Dómnolo, in ínſulam quamdam exílio detrúditur. Exáctis in exílio quátuor annis : Sedi ſuæ reſtitútus eſt. Sed cùm in depravátos aulicórum mores inſúrgere non deſiſteret; ejuſdem Brunichildis juſſu apud Priſciniácum agri Lugdunenſis vicum, (nunc ſanctum Deſidérium ad Chalarónam in principátu Dombárum,) anno Dómini círciter ſexcentéſimo-octávo, lapídibus & fúſtibus interfectus eſt : & in eódem loco ſepultus. ¶ In eumdem diem íncidit páſſio ſancti Deſidérii Epíſcopi : qui circa ſéculi tértii médium Lingonenſi præerat Eccléſiæ. Dum Bárbari à remóta Germánia profecti, tranſacto Rheno, per Gállias hoſtíliter graſſabantur; hic áudiens urbem ab ipſis premi, extremáque cívibus imminére : éxiit cum cleri populíque primóribus, hóſtium ducem pro ſuis rogatúrus. Sed Bárbaro précibus invicto, deprecatórem cum ſóciis ſtatim jugulári jubente; Deſidérius pro óvibus ultrò caput objíciens : gládio percuſſus migrávit ad Chriſtum.]

Digitized by Google

AD LAUDES.

Oratio.

FAc nos, quæſumus, Dómine Deus noſter, in cunctis adverſitátibus fortes exíſtere; qui beáto Deſidério mártyri tuo atque pontífici, fortitúdinem tuâ grátiâ tribuiſti: ut ad mortem uſque pro juſtítia decertáret. Per Dóminum.

Pro Commemoratione S. Deſiderii Lingonenſis Epiſc. & Mart. Ant. Juſtum non derelíquit. ℣. Poſuiſti, Dómine. xiv. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

DIE XXVIII.

In Feſto SANCTI GERMANI, Pariſienſis Epiſcopi.

Simplex.

De Communi Pontificum. Oratio, Deus, Sanctórum. *infrà.*

Lectio iij.

GErmánus apud Æduos honeſtis paréntibus natus; à ſancto Scopilióne propinquo ſuo educátus eſt: cum quo ad matutínas preces Eccléſiam, mille paſſus penè diſtantem, quâcumque áeris intempérie adíbat. Présbyter à ſancto Agrippíno ordinátus ex mónacho per Nectárium Agrippíni ſucceſſórem: factus eſt Abbas monaſtérii ſancti Symphoriáni Auguſtodunenſis. Euſébio Pariſiórum Epíſcopo mórtuo ſuffectus: nihil remíſit de vitæ auſteritáte quam in monaſtério égerat. Horâ noctis tértiâ Eccléſiam ingreſſus, non recedébat ante dilúculum: céteris de Clero per tres vigílias ſibi viciſſim ad pſallendum ſuccedéntibus. Ita Deo erat intentus, ut de illo ſemper áliquid conferret in privátis collóquiis; lectiónes ſacras ad menſam adhibéret: & dum iter ágeret, curſum canónicum nudo cápite étiam inter equitandum perſólveret. Mira ejus in páuperes, máximè verò in ſervos captivoſque redimendos, beneficéntia fuit; quod ei Childebertum regem ita conciliávit: ut ex régio ærário ad pias largitiónes ingentem ei pecúniam ſubminiſtráret. Profectus ad Synodum Bituricenſem, in qua Felix eſt ordinátus; Judæum quemdam lucrátus eſt, ejuſque cónjugem à dæmone obſeſſam liberávit: quæ mox unà cum multis áliis Judæis chriſtiánam fidem profeſſa eſt. Auguſtodúni, in ordinatióne Syágrii, Florentíno, qui póſteà Matiſconenſis Epíſcopus fuit: óculi uſum reſtítuit. Sedit in Concílio Pariſienſi tértio & quarto: & in Turonenſi ſecundo. Onerátus tandem méritis claruſque miráculis in pace quiévit quinto Ca-

lendas Junii : anno Dómini quingentéſimo ſeptuagéſimo-ſexto.

Oratio.

DEus, Sanctórum tuórum ſplendor mirábilis : qui hunc diem beáti Germáni Pontíficis depoſitióne conſecraſti ; da Eccléſiæ tuæ in ejus natalítio exultanti : ut apud miſericórdiam tuam exemplis ejus protegátur & méritis. Per Dóminum noſtrum.

FESTA JUNII.

DOMINICÂ PRIMÂ JUNII,

IN FESTO SS. POTHINI,

PRIMI LUGDUNENSIS EPISCOPI,

BLANDINÆ VIRGINIS,

Ac ceterorum quadraginta ſex Martyrum Lugdunenſium.

SOLEMNE-MINUS.

[*Si hanc in Dominicam inciderit Feſtum Pentecoſtes, vel SS. Trinitatis, anticipabitur Feſtum SS. Martyrum in Dominica intra Octavam Aſcenſionis.*]

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Sabbato.

Ant. 1. J. MIttam ex eis qui ſalváti fúerint ad gentes, ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam. *Iſ.* 66.

Ant. 2. D. Seminábo eos in pópulis, & confortábo eos in Dómino ; & in nómine ejus ambulábunt. *Zach.* 10.

Ant. 3. a. Scient germen eórum in médio populórum : omnes qui víderint eos cognoſcent illos, quia iſti ſunt ſemen cui benedixit Dóminus. *Iſ.* 61.

Ant. 4. E. Addúcent fratres veſtros de cunctis géntibus donum Dómino ; & aſſúmam ex eis in Sacerdótes & Levítas, dicit Dóminus. *Iſ.* 66.

Ant. 5. a. Incurvábitur ſublímitas hóminum ; & elevábitur Dóminus ſolus in die illa ; & idóla pénitùs contereníur *Iſ.* 2.

Capitulum.

Capitulum. Iſ. 49.

HÆc dicit Dóminus Deus ; Ecce levábo ad gentes manum meam ⁝ & ad pópulos exaltábo ſignum meum ; Et áfferent fílios tuos in ulnis ⁝ & fílias tuas ſuper húmeros portábunt.

Hymnus.

SAncta, Lugdúnum, tibi lux refulget,
Quâ Deo plenus, pater atque Paſtor,
Pothínus ſummos, Sociíque ducunt
Morte triumphos.

Impius Præſes, ſcelus omne Sanctis
Objicit ; doctè júvenis perórans
Véttius cauſam fídei, fidéles
Crímine purgat.

Débilem morbo ſenióque curvum
Pothínum miles rapit ad tribúnal ;
Víribus fractum, necis imminentis
Firmat imágo.

Præco ſtat Chriſti, fideíque teſtis ;
Cálcibus, pugnis, lapidumque nube
Occidit ; ſed mens reſolúta, cœli
Surgit ad arces.

Attalus, Sanctus, Bíblias, Matúrus,
Poſt feras, nervos, cáthedram flagrantem,
Mille tormentis laniáta reddunt
Córpora Chriſto.

Quin ſacro deſit nihil ut triumpho,
Qui metu victi cecidére, ſurgunt ;
Féminæ pugnas íneunt, & ipſe
Pónticus infans.

Mártyrum matris título decóra,
Plúries victrix, rémanet ſuperſtes,
Ut novam cœlo generáre pergat
Blándina prolem.

Exhibet Chriſtum, religáta palo ;
Efferi cornu laceráta tauri,
Impio tandem jugulátur enſe
Hóſtia Virgo.

Summa laus Patri, Genitóque ſumma,
Laus tibi compar, utriuſque Flamen,
Dante quo ſanguis pretióſus urbem
Servet in ævum.
Amen.

℣. Dñus dabit verbum evangelizántibus. ℟. Virtúte multâ. *Pſ.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ecce ſuper montes pedes evangelizantis, & annuntiantis pacem. Célebra, Juda, feſtivitátes tuas, & redde vota tua. *Nahum*, 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis.

¶ *Poſt Veſperas vadit Clerus Primatialis Eccleſiæ ad S. Nicetium, ubi eaſdem iterùm cantat.*]

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi, Ant. Hymnus, Capit. & reliqua de Sabbato. In fine Hymni dicitur Doxologia : Uni ſit & trino Deo, &c. *ut infrà ad Horas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen ſuum, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUæ dies terris tibi ſacra, Martyr,
Hæc redit noſtræ ſacra civitáti;
Tu bonus noſtros, tua nos propágo,
Excipe cantus.

Noſtra gens per te modò Chriſtiána
Se tibi debet, tibi ceſſit error;
Luce luſtraſti pópulos ſub alta
Nocte jacentes.

Dæmonum cultus, ſimulácra Divûm,
Sacra cum fanis, & adhuc madentes
Sórdido, vili pécudum cruóre,
Díruis aras.

Hic labor magnus; ſed enim feróces
Et reluctantes pópulos docéri,
Et jugo Chriſti, tibi pœna major,
Súbdere gentes.

Impias mentes tenet obſtinátus
Error, & denſis frúitur tenébris:
Fers diem: vulſis melióra ſpinis
Sémina mandas.

Cáritas urget; malè contumáces
Increpas audax. Hóminem Deumque
Prædicas Chriſtum, nece qui piávit
Crímina mundi.

Hunc Deum, ligno crucis in probróſo
Mórtuum rident, reſonáre Chriſtum
Non tamen ceſſas, cúpidus viciſſim
Fúndere vitam.

Núncius Chriſti rápitur Sacerdos,
Quoſque luſtráli, priùs expiátos,
Tínxerat lymphâ, ſócius peremptos
Junxit Olympo.

Laus tibi, magni Dominátor Orbis,
Quos tu creaſti, memor uſque ſerva,
Quem fides veri ſtudióſa Trinum
Credit & unum.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Audívi vocem Dómini dicentis : Quem mittam? & quis ibit nobis? Et dixi : ecce ego, mitte me. *Iſ.* 6.

Ant. 6. F. Dóminus dixit mihi : In gentes nunc ego mitto te, aperíre óculos eórum, ut convertantur à ténebris ad lucem. *Act.* 26.

Ant. 2. D. Dixit Spíritus, ut irem nihil hæſitans : venérunt autem mecum & ſex fratres. *Act.* 11.

℣. Laudáte Dóminum, omnes gentes : ℟. Laudáte eum, omnes pópuli. *Pſ.* 116.

Lectio j.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicenſes. *Cap.* 1.

GRátias ágimus Deo ſemper pro ómnibus vobis, memóriam veſtrî facientes in oratiónibus noſtris ſine intermiſſióne : mémores óperis fídei veſtræ, & labóris, & caritátis, & ſuſtinéntiæ ſpei Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ante Deum & Patrem noſtrum ; ſcientes, fratres dilecti à Deo, electiónem veſtram : quia Evangélium noſtrum non fuit ad vos in ſermóne tantùm ; ſed, & in virtúte, & in Spíritu ſancto, & in plenitúdine multa : ſicut ſcitis quales fuérimus in vobis propter vos. Et vos imitatóres noſtrî facti eſtis & Dómini ; excipientes verbum in tribulatióne multa, cum gáudio Spíritûs ſancti : ita ut facti ſitis forma ómnibus credéntibus.

℟. Voluiſti, Dómine, * Ut dignam percíperent peregrinatiónem puerórum Dei, quæ tibi ómnium cárior eſt terra. ℣. In omnem regiónem annuntiábam ut pœniténtiam ágerent & converterentur, digna pœniténtiæ ópera facientes ; * Ut. *Sap.* 12. *Act.* 26.

Lectio ij. Cap. 1. *&* 2.

IN omni loco fides veſtra, quæ eſt ad Deum, profecta eſt : ita ut non ſit nobis neceſſe quidquam loqui. Ipſi enim de nobis annúntiant qualem introítum habuérimus ad vos ; & quómodò converſi eſtis ad Deum à ſimulácris, ſervíre Deo vivo & vero, & expectáre Fílium ejus de cœlis : quem ſuſcitávit ex mórtuis, Jeſum, qui erípuit nos ab ira ventúra. Nam ipſi ſcitis, fratres, introítum noſtrum ad vos, quia non inánis fuit : ſed antè paſſi & contuméliis affecti, ſicut ſcitis.

℟. Cùm veniſſem propter Evangélium Chriſti, & óſtium mihi apertum eſſet in Dómino, non hábui re-

quiem : * Deo autem grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu, & odórem notítiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco. ℣. Dóminus vóluit ut ſanctificáret pópulum ſuũ, & magnificáret legem, & extólleret : * Deo. 2. *Cor.* 2. *Iſ.* 42.

Lectio iij.

FIdúciam habúimus in Deo noſtro : loqui ad vos Evangélium Dei in multa ſollicitúdine. Exhortátio enim noſtra, non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo : ſed, ſicut probáti ſumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium ; ita lóquimur, non quaſi homínibus placentes : ſed Deo qui probat corda noſtra. Neque enim aliquandò fúimus in ſermóne adulatiónis, ſicut ſcitis ; neque in occaſióne avarítiæ, Deus teſtis eſt : nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm poſſémus vobis óneri eſſe ut Chriſti Apóſtoli : ſed facti ſumus párvuli in médio veſtrûm, tanquam ſi nutrix fóveat fílios ſuos. Ita deſiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non ſolùm Evangélium Dei ; ſed étiam ánimas noſtras : quóniam cariſſimi nobis facti eſtis.

℟. Uſque ad vos pervénimus in Evangélio Chriſti, * Non gloriantes in aliénis labóribus ; ſpem autem habentes creſcentis fídei veſtræ, in vobis magnificári, étiam in illa quæ ultra vos ſunt evangelizáre. ℣. Dóminus Deus oppróbrium pópuli ſui áuferet de univerſa terra : exultábimus & lætábimur in ſalutári ejus, * Non. Glória Patri. * Non. 2. *Cor.* 10. *Iſ.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Fide obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hereditátem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. a. Surrexit, & ábiit juxta verbum Dómini ; & cœpit introíre in civitátem. *Jonæ*, 3.

Ant. 8. c. Incitabátur ſpíritus ejus in ipſo, videns idololatríæ déditam civitátem. *Act.* 17.

℣. Omnes dii géntium, dæmónia ; ℟. Dóminus autem cœlos fecit. *Pſ.* 95.

Lectio iv.

Ex Epiſtola Eccleſiárum Viennenſis & Lugdunenſis, ad Eccléſias Aſiæ & Phrygiæ.

Euſeb. Hiſt. Eccleſ. L. 5. *C.* 1.

BEatiſſimus Pothínus, Eccléſiæ Lugdunenſis Epíſcopus nonagenário major, ob córporis infirmitátem vix ſpíritum trahens ; ſed præ cupiditáte martyrii mirâ alacritáte ánimi fir-

Digitized by Google

mátus : ad tribúnal trahebátur. Quò perlátus, proſequéntibus ipſum Magiſtrátibus civitátis, & universâ plebe váriis cum clamóribus impetente, tanquam ipſe Chriſtus eſſet : egrégium édidit teſtimónium. Interrogátus à Præſide quiſnam eſſet Chriſtianórum Deus : reſpondit ; Si dignus fúeris : cognoſces. Poſt hæc inhumánè raptátus, & innúmeris plagis affectus eſt ; cùm ii quidem qui própiùs aſtábant, cálcibus & pugnis illum contumeliósè appéterent : qui verò lóngiùs diſtábant, quidquid ad manum erat in ipſum conjícerent ; omnes dénique gravíſſimi piáculi reos ſe exiſtimárent : niſi pro ſua quiſque parte ei petulanter inſultárent. Quippe hoc modo injúriam deórum ſuórum ultúros ſe arbitrabantur. Exinde vix adhuc ſpirans, in cárcerem projectus eſt : tandemque poſt bíduum ánimam exhalávit.

℟. Dixit Dóminus illi : Lóquere, & ne táceas ; propter quod ego ſum tecum, * Quóniam pópulus eſt mihi multus in hac civitáte. ℣. Verbum meum non revertétur ad me vácuum : ſed fáciet quæcumque vólui, & proſperábitur ; * Quóniam. *Act.* 18. *Iſ.* 55.

Lectio v.

MAtúrus verò neophytus, & Sanctus Diáconus Viennenſis cum Blandína ancilla & Attalo : ducti ſunt ad béſtias in amphitheátrum. Et Matúrus quidem ac Sanctus conſuéta illìc flagrórum vérbera pertulérunt ; & beſtiárum ipſos trahéntium morſus, ipſam poſtrémò férream cáthedram, cui ſuperpóſita Mártyrum membra cùm torrerentur : illórum nares moleſtíſſimus nidor implébat. Hi ergo máximo certámine perfuncti : tandem juguláti ſunt. Blandína autem ad palum ſuſpenſa : béſtiis objecta eſt. Quæ cùm in crucis ſpéciem ſuſpenſa cernerétur : Deóque intentíſſimè ſupplicáret ; máximam alacritátem addébat certántibus : quippe qui ſub ſoróris perſóna cérnerent illum qui pro ipſis crucifixus eſt. Cùmque nulla tunc béſtia corpus ejus attigiſſet ; depóſita ex ſtípite, rursùs in cárcerem conjícitur : in áliud certámen reſerváta.

℟. Circumdántibus eum diſcípulis, ſurgens intrávit civitátem : * Cùmque evangelizaſſent civitáti, & docuiſſent multos, confirmábant ánimas diſcipulórum, exhortantes ut permanérent in fide. ℣. Adjuvábant eum fratres ejus ; & directa eſt ſalus in manu

ejus; * Cùmque. *Act.* 14. 1. *Mach.* 3.

Lectio vj.

ATtalus quoque cùm per amphitheátrũ circumducerétur, præcedente eum tabellâ, in qua Latíno sermóne ſcriptum erat; Hic eſt Attalus Chriſtiánus: Præſes poſtquàm civem Románum eum eſſe cómperit; redúci in cuſtódiam jubet: lítteris ad Cæſarem datis de his qui inclúſi tenebantur. Ineunte ígitur ſolemni apud nos mercátu, Præſes addúci jubet Mártyres ad tribúnal: tanquam in theatráli pompa eos pópulis oſtentans. Cùmque illos dénuò interrogaſſet; quicumque cives Románi reperti ſunt, cápite truncávit: réliquos trádidit béſtiis. Céterùm ingens glória acceſſit Chriſto per eos qui priùs quidem negáverant: tunc verò confitebantur fidem. Quibus exámini ſubjectis, Alexander natióne Phryx, profeſſióne médicus; plures jam annos morátus in Gálliis, cùm illos ad fídei confeſſiónem nútibus hortarétur: cunctis qui tribúnal circúmdabant tanquam partúriens videbátur. Inſtans íllicò Præſes interrogávit eum quis eſſet; qui cùm Chriſtiánum ſe eſſe dixiſſet: irátus judex eum ad béſtias damnávit. Poſtrídie ígitur unà cum Attalo ingreſſus eſt: nam & hunc Præſes béſtiis íterùm tradíderat. Ambo ítaque cùm ómnia tormentórum génera in amphitheátro ſuſtinuiſſent: gládio percuſſi ſunt. Ultimo tandem ſpectaculórum die, Blandína rursùs illáta eſt: unà cum Póntico adoleſcente quíndecim círciter annos nato. Et Pónticus quidem cuncta ſupplícia generósè perpeſſus: emíſit ſpíritum. Beáta verò Blandína poſt flagra, poſt béſtias, poſt ſartáginem, retículo inclúſa, tauro objecta eſt, à quo diù in altum jactáta: tandem & ipſa inſtar víctimæ juguláta eſt.

℟. Cùm ſumpſiſſet cor ejus audáciam propter vias Dómini, étiam excelſa & lucos ábſtulit, * Et † Miſit de ſuis ut docérent in civitátibus. ℣. Credidérunt quotquot erant præordináti ad vitam æternam: diſſeminabátur autem verbum Dómini per univerſam regiónem; * Et miſit. Glória Patri. † Miſit. 2. *Paral.* 17. *Act.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Evangélium noſtrum non fuit ad vos in ſermóne tantùm, ſed & in virtúte, & in Spíritu ſancto, & in plenitúdine multa. 1. *Theſſ.* 1.

Ant. 4. f. Etſi áliis non

Digitized by Google

ſum Apóſtolus, ſed tamen vobis ſum; nam ſignáculum Apoſtolátûs mei vos eſtis in Dómino. 1. *Cor.* 9.

Ant. 5. C. Quæ eſt noſtra ſpes, aut gáudium, aut coróna glóriæ? Nonne vos ante Dóminum Jeſum? vos enim eſtis glória noſtra & gáudium. 1. *Theſſ.* 2.

℣. Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: ℟. Facti ſumus lætantes. *Pſ.* 125.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Marcum.

Cap. 16.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Euntes in mundum univerſum prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tom. V. Serm. 233. 5. *n.* 1. & 3.

AUdiſtis quid díxerit Dóminus diſcípulis ſuis poſt reſurrectiónem. Miſit eos ad Evangélium prædicandum, & factum eſt: prædicátum eſt Evangélium, pervénit ad nos. Bréviter conſtítuit nobis, loquens diſcípulis ſuis; quid faciámus: quid ſperémus. Ait enim; Qui credíderit, & baptizátus fúerit: ſalvus erit. Exígitur à nobis fides: offertur ſalus. Erígite fidem, evígilet cor veſtrum; recordámini hóminem, in quo decepti ſumus: recordámini hóminem, à quo redempti ſumus. Ille homo numquid Fílius hóminis? Adam homo erat: fílius hóminis non erat. Ideò Dóminus Chriſtus aſsíduè ſe dicit fílium hóminis: ut fáciat nos recordári hóminem qui non fuit fílius hóminis; ut recordémur in illo mortem, in iſto vitam: in illo peccátum, in iſto remiſſiónem peccatórum; in illo vínculum, in iſto libertátem: in illo damnatiónem, in iſto abſolutiónem.

℟. Scitis quáliter unumquemque veſtrùm (ſicut pater fílios ſuos) deprecántes vos & conſolantes, teſtificáti ſumus ut ambularétis dignè Deo, * Qui vocávit vos in ſuum regnum & glóriam. ℣. Oculi veſtri vidérunt ómnia ópera Dómini magna quæ fecit, ut cuſtodiátis univerſa mandáta illíus. * Qui. 1. *Theſſ.* 2. *Deut.* 11.

Lectio viij. n. 4. & 5.

SAlvátor venit: mórtuus eſt, ſed mortem occídit; finívit in ſe quam timebámus: ſuſcépit illam, & occídit illam. Ubi eſt mors? Quære in Chriſto, jam non eſt: ſed fuit & mórtua eſt ibi. O vita mors mortis! Bono ánimo eſtó-

Digitized by Google

te : moriétur & in nobis. Quod præceſſit in cápite, reddétur in membris : moriétur & in nobis mors. Sed quandò ? In fine ſéculi, in reſurrectióne mortuórum quam crédimus; qui enim credíderit, & baptizátus fúerit : ipſe ſalvus erit. Séquere quod tímeas; Qui autem non credíderit : condemnábitur. Ergo mors moriétur in nobis : victúra eſt in damnátis. Ubi mors néſciet mortem, ſempiterna mors erit : quia æterna tormenta erunt. In nobis moriétur : & non erit.

℟. Cùm apud vos eſſémus, prædicebámus vobis paſſúros nos tribulatiónes, ſicut & factum eſt, & ſcitis : * Ideò conſoláti ſumus in omni neceſſitáte & tribulatióne noſtra per fidem veſtram. ℣. Vos ſcitis quanta ego & fratres mei fécimus, & angúſtias quales vídimus. * Ideò. 1. *Theſſ.* 3. 1. *Mach.* 13.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis.

℟. Non in vácuum cucurri, neque in vácuum laborávi; * Sed etſi ímmolor ſupra ſacrifícium, & obſéquium fídei veſtræ, gáudeo, & congrátulor ómnibus vobis; idipſum autem † Et vos gaudéte, & congratulámini mihi. ℣. Non mihi contingat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis; * Sed. Glória Patri. † Et vos. *Philip.* 2. 1. *Mach.* 13.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 3. a. ADduxérunt eum ad tribúnal, dicentes : Quia contra legem hic perſuádet homínibus cólere Deum. *Act.* 18.

Ant. 5. a. Trahébant & quoſdam fratres ad príncipes civitátis, clamantes : Quóniam hi qui urbem cóncitant, & huc venérunt, contra decréta Cæſaris fáciunt. *Act.* 17.

Ant. 7. c. Viri regis dixérunt ad eos : Fácite ſecundùm verbum regis, & vivétis. Et dixérunt : Non faciémus. 1. *Mach.* 2.

Ant. 1. g. Ibant prompti.

Canticum. Baruch, 5.

EXue te, Jerúſalem, ſtolâ luctûs & vexatiónis tuæ; * & índue te decóre & honóre ejus, quæ à Deo tibi eſt, ſempiternæ glóriæ.

Circúmdabit te Deus diplóide juſtítiæ, * & impónet mitram cápiti honóris æterni.

Deus enim oſtendet ſplendórem ſuum in te * omni qui ſub cœlo eſt.

Nominábitur enim tibi nomen tuum à Deo in ſempiternum : * Pax juſtítiæ, & honor pietátis.

Digitized by Google

Exurge, Jerúſalem, & ſta in excelſo, * & circúmſpice ad orientem;

Et vide collectos fílios tuos ab oriente ſole uſque ad occidentem, * in verbo Sancti gaudentes Dei memóriâ.

Exiérunt enim abs te pédibus ducti ab inimícis: * addúcet autem illos Dóminus ad te, portátos in honóre ſicut fílios regni.

Ant. Ibant prompti, de cœlo habentes adjutórem, & miſerantem ſuper eos Dóminum. 2. *Mach.* 11.

Ant. 4. E. Vir ætáte provectus, & vultu decórus, glorioſíſſimâ mortem compleclens, voluntárië præíbat ad ſupplícium. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SIcut abundant paſſiónes Chriſti in nobis: ita & per Chriſtum abundat conſolátio noſtra; ſive autem tribulámur, pro veſtra exhortatióne & ſalúte: ſive conſolámur, pro veſtra conſolatióne.

Hymnus.

QUantis noſtra fides empta labóribus!
Quam tot purpúrei ſánguine Mártyres
Signátam, cáleant ut ſacra péctora,
Tranſmiſére nepótibus.
Hâc ſpirámus adhuc, vívimus hâc fide;
Hinc ſpes certa venit, náſcitur hinc ſalus.
Si non degéneres nos ſéquimur Patrem,
Natis laus erit & Patri.
Ex hoc fonte ſacro pléniùs háuſimus:
Chriſti Relígio móribus íntegra
Ad nos uſque redit; plena Deo fluit
His doctrína canálibus.
Æternùm cita mors vívere Mártyri
Dum ſpondet, próperat Martyr ovans mori:
Palmam, dum móritur, conſéquitur ſibi;
Nos firmat, docet & mori.
Verus Paſtor, oves ſánguine quas tuo
Feciſti próprias, paſce bonus; regas.
Et nos namque tui te ſéquimur Ducem,
Duc in pínguia páſcua.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini,
Qui dat Martyribus mille neces pati,
Et per fúnera víncere.
Amen.

℣. Secundùm magnitúdinem bráchii tui, Dómine, ℞. Póſſide fílios mortificatórum. *Pſ.* 78.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Ludíbria & vérbera experti, ínſuper & víncula & cárceres, tentáti ſunt;

in occiſióne gládii mórtui ſunt. *Hebr.* 11.

Oratio.

OMnípotens Deus, qui beáti Pothíni Apóſtoli & Pontíficis noſtri prædicatióne, Blandínæ Vírginis, ſociorumque Mártyrum fortitúdine, patres noſtros ſedentes in ténebris & umbra mortis illumináre dignátus es: concéde nobis, quæſumus; ut tanti benefícii ſemper mémores, fidem quam profitémur: júgiter opéribus noſtris oſtendámus. Per Dóminum noſtrum.

Fit Commem. Dominicæ occurrentis.

AD HORAS, in fine Hymnorum, Doxologia.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Adduxérunt eum.

CANON ad Calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Trahébant.

Capitulum. 1. Cor. 4.

MAledícimur, & benedícimus: perſecutiónem pátimur, & ſuſtinémus; blaſphemámur, & obſecrámus: tanquam purgamenta hujus mundi facti ſumus, ómnium peripſéma uſque adhuc; Non ut confundam vos hæc ſcribo: ſed ut fílios meos caríſſimos móneo.

℟. *br.* Diripiébant nos, * nec oblíti ſumus te. * Allelúia, allelúia. Diripiébant. ℣. Et iníquè non égimus * in teſtamento tuo. * Allelúia. Glória. Diripiébant. *Pſ.* 43.

℣. Speráte in Deo, omnis congregátio pópuli: ℟. Deus adjútor noſter in ætenum. *Pſ.* 61.

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Viri regis.

Capitulum. 2. Cor. 4.

HAbentes ſpíritum fídei, ſicut ſcriptum eſt; Crédidi, propter quod locútus ſum: & nos crédimus, propter quod & lóquimur; ſcientes quóniam qui ſuſcitávit Jeſum, & nos cum Jeſu ſuſcitábit, & conſtítuet vobiſcum: ómnia enim propter vos.

℟. *br.* Salvaſti nos, Dómine, * de affligéntibus nos. * Allelúia, allelúia. Salvaſti nos. ℣. Et in nómine tuo * confitébimur in ſéculum. * Allelúia. Glória. Salvaſti nos. *Pſ.* 43.

℣. Confundantur omnes qui adórant ſculptília, ℟. Et qui gloriantur in ſimulácris ſuis. *Pſ.* 96.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Vir.

Digitized by Google

Capitulum. Act. 20.

NIhil véreor, nec fácio ánimam meam pretioſiórem quàm me, dúmmodò conſummem curſum meum; & miniſtérium verbi quod accépi à Dómino Jeſu: teſtificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. *br.* In Deo * faciémus virtútem. * Allelúia, allelúia. In Deo * faciémus virtútem. ℣. Et ipſe ad níhilum dedúcet * tribulantes nos. * Allelúia. Glória Patri. * In Deo faciémus virtútem. * Allelúia. *Pſ.* 59.

℣. In nómine tuo, Dómine, ℟. Spernémus inſurgentes in nobis. *Pſ.* 43.

AD II. VESPERAS.

In Pſ. Dixit Dóminus. 27.

Ant. 4. E. COnsídera Iſrael; ſuper excelſa tua ínclyti interfecti ſunt. Quómodò cecidérunt fortes? Amábiles & decóri in vita ſua, in morte quoque non ſunt diviſi. 2. *Reg.* 1.

In Pſ. Crédidi. 108.

Ant. 3. a. Vidi ſedes, & ánimas decollatórum propter teſtimónium Jeſu, & propter verbum Dei. *Apoc.* 20.

In Pſ. Niſi quia. 51.

Ant. 6. F. Sedérunt ſuper ſedes, & judícium datum eſt illis; & vixérunt, & regnavérunt cum Chriſto. *Apoc.* 20.

In Pſ. Qui confídunt. 90.

Ant. 5. C. In his ſecunda mors non habet poteſtátem; ſed erunt Sacerdótes Dei & Chriſti, & regnábunt cum illo. *Apoc.* 20.

In Pſ. In convertendo. 52.

Ant. 7. G. Oſſa eórum púllulent de loco ſuo; nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt ſe in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Capitulum. Hebr. 13.

MEmentóte præpoſitórum veſtrórum, qui vobis locúti ſunt verbum Dei; quorum intuentes éxitum converſatiónis: imitámini fidem.

Hymnus, Sancta, Lugdúnum. *ſuprà*, 385.

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Per fidem vicérunt regna, operári ſunt juſtítiam, adepti ſunt repromiſſiónes; ideóque & nos per patiéntiam currámus ad propóſitum nobis certámen. *Hebr.* 11. & 12.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. Dominicæ occurrentis.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi, Ant. Hymnus, Capit. & reliqua de Dominica. In fine Hymni, Doxologia: Uni ſit & trino Deo, *&c. ut ſuprà ad Horas.*

Digitized by Google

DIE II. JUNII.
In Feſto
SS. MARCELLINI, ET PETRI, Mart.
Simplex.

De Communi plurium Martyrum. Oratio, Deus inviſíbilis. xviij.

Lectio iij.

DIocletiáno & Maximiáno in Chriſtiános ſæviéntibus; Marcellínus Eccléſiæ Románæ Présbyter, & Petrus Exorciſta pro fide Chriſti, ſenténtiâ Seréni júdicis: clam cápite truncáti ſunt inter vepres, in ſilva, quæ tunc nigra dicebátur, & póſteà ſilvæ cándidæ nomen accépit; ubi urbe póſtmodùm ædificátâ, Sedes epiſcopális fixa eſt: quæ anno milléſimo centéſimo vigéſimo à Callixto ſecundo ſummo Pontífice, Epiſcopátui Portuenſi uníta fuit. Horum córpora cùm Lucilla pia múlier ipsórum mártyrum revelatióne didiciſſet fuiſſe in altam ſpecum juſſu júdicis projecta: hinc erepta, honorífìcè ſepulta ſunt. Hæc Damáſus ſummus Póntifex ſcripto à ſe cármine memóriæ trádidit: aitque ſe olim adoleſcentem ab ipſo ſanctórum Mártyrum carnífice id audiſſe. Horum quótidie nomen in altáris ſacrifício commemorátur.

Oratio. Deus inviſíbilis. xviij.

VESPERÆ de Feria, à Capitulo de Sequenti.

DIE III.
In Feſto.
S. CLOTILDIS, Reginæ Francorum, Viduæ.
Semiduplex-minus.

De Communi Sanctarum Mulierum.

Pridie AD VESPERAS.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Sanctificátus eſt vir infidélis per mulíerem fidélem. 1. *Cor.* 7.

Oratio, Réſpice, quæſumus. *infrà.*

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una. Et ſic in omnibus Semiduplicibus-minoribus.

Lectio ij.

CLotildis, Chilperíci regis fília, paréntibus à pátruo Gundobaldo Burgundiónum Rege necátis: Clodovéo adhuc éthnico, ab ipſo Gundobaldo in cónjugem trádita eſt. Quæ cùm primogénitum peperiſſet: eum, tolerante magis quàm approbante Clodovéo, baptizári juſſit. Cùm autem infantis, cui nomen impóſitum fúerat Ingoméres, in albis defuncti mortem ægrè ferret Clodovéus, ac baptiſmo imputáret; gráviter Clotildem objurgávit: áſſerens deos pátrios ob contemptum núminis

ſui irátos, ſibi fílium eripuiſſe. At illa; Deo, inquit, omnipotenti, creatóri ómnium, grátias ago: qui me non uſquequáque judicávit indignam ut de útero meo génitum regno ſuo dignarétur aſcíre. Alterum fílium Regína cùm genuiſſet; hunc quoque baptizári vóluit: & appellátus eſt Clodoméres. Qui cùm ægrotáre cœpiſſet; affirmante rege fore ut idem ei quod fratri contíngeret: matris précibus conváluit.

Lectio iij.

AT Regína non ceſsábat hortári virum: ut, abjectâ idololatríâ, Deum verum cóleret. Sed ille ſuperſtitióni Francórum adhæſit; donec in expeditióne Alamánnica, inclinátam cernens ſuórum áciem: monitórum cónjugis memor, auxílio Chriſti imploráto, de hóſtibus triumphávit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi órdinem rei geſtæ cognóvit: advocávit ſanctum Remígium, à quo Clodovéus fidem edoctus, baptizátus eſt, & chríſmate ſacro inunctus. Poſt mortem Clodovéi, Turónos ádiit Clotildis: ibíque ad ſepulcrum ſancti Martíni ſummâ pietáte réliquum vitæ exégit; pernox in vigíliis, eleemóſynis aliiſque piis opéribus intenta: muníſica erga Eccléſias & Monaſtéria. Clodoméris in bello Burgúndico occíſi fílios, nepótes ſuos: Theodovaldum, Guntárium, & Clodoaldum apud ſe educávit. Tandem plena diérum, Turónis migrávit ad Dóminum; & Paríſios inter pſalléntium choros tranſláta, ſepulta eſt à fíliis Childeberto & Clotário régibus, ad latus Clodovéi, in ſacrário Baſílicæ ſancti Petri: ubi corpus ſanctæ Genovéfæ quieſcit.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Cùm invocaſſet ómnium rectórem & ſalvatórem Deum, convertit Deus ſpíritum regis. *Eſther*, 15.

Oratio.

REſpice, quæſumus, Dómine, ad Francórum benignus Impérium; & quibus per devótam ſanctæ Clotildis inſtántiam donum fídei contuliſti: iiſdem nunc per ejus interceſſiónem tríbue ſincérum chriſtiánæ pietátis affectum. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Tu honorificéntia pópuli noſtri; quia feciſti viríliter, & confortátum eſt cor tuum. *Judith*, 15.

Oratio, Réſpice. *ſuprà.*

Digitized by Google

DIE VI.

In Feſto SANCTI CLAUDII, Veſuntini Epiſcopi.

Semiduplex-minus.

De Communi Pontificum.

Lectio ij.

CLáudius ex nóbili família apud Salinenſes in Orientáli Burgúndia ortus; tranſacto ætátis ſuæ anno ſéptimo, probatíſſimis litterárum magiſtris tráditus : non ſolùm artes quas vocant liberáles, intra paucos annos plenè dídicit; verùm étiam lítteras véteris & novi Teſtamenti, vitas Sanctórum, & Doctórum homílias : ſub ipſis magiſtris adoleſcens privátim legendo percurrébat. Erat enim jam in hac ætáte ingénio dócilis; corde férvidus; móribus ornátus : & ſacris opéribus totus déditus. Canónicis Veſuntionénſibus adſcriptus, divínis offíciis aſsíduus intérerat : & quod ab iis illi ſupérerat témporis; illud omne, aut opéribus caritátis, aut divínæ legis meditatióni : aut ſacrárum litterárum ſtúdio, aut ſermónibus ſapiéntium auſcultandis inſumébat. In Archiepíſcopũ Veſuntionenſem electus poſt óbitum Gerváſii Epiſcopi, primùm totus in eo fuit ut fugâ delitéſceret; ſed rem divíni consílii eſſe tandem intélligens : humíliter obedívit. Póntifex factus, verbi divíni ſemen per totam Diœcéſim ſuam ſpárgere ſtudióſè : & magno cum fructu aggreſſus eſt. Commiſſam ſibi Provínciam ſæpè viſitábat. Negótiis Eccleſiáſticis determinandis ita vacábat : ut ab Horis Canónicis, niſi évidens eſſet necéſſitas, non abeſſet. Subſcripſit Concílio Epaonenſi, ac paulò poſt Lugdunenſi : anno quingentéſimo décimo-séptimo ſub ſancto Viventíolo.

Lectio iij.

IMplétis per annos ſeptem óptimi Paſtóris pártibus; vitam monáſticam in cœnóbio ſancti Eugendi juxta fines ſuæ Diœcéſis amplexus eſt : ubi vigíliis, oratiónibus, jejúniis, fratrum ómnium factus exemplar; poſt ſancti Injurióſi óbitum : in Abbátem electus eſt. Quo múnere per quinquaginta quinque annos tantâ ſanctitáte & vigilántiâ perfunctus : ut multi cùm Clérici, tùm Láïci, étiam nobilióres ex diverſis pártibus ad eum certátim confluérent; quos ille in cœtum ſuum benignè admittens : ópere & ſermóne, ad ſumma virtútum atque perfecta provehébat. Tandem cùm número, &

ſanctitáte, & neceſſáriis ad vitam cómmodis auctum fuiſſet monaſtérium; labórum mercédem adeptúrus, in cœlum receptus eſt: Childeberti Francórum Regis anno quarto. Corpus ejus hácteǹus íntegrum magnâ religióne à pópulis frequentátur in ejuſdem monaſtérii Basílica, quæ ex Abbatiáli, à ſéculis áliquot ſancti Cláudii nómine inſignítâ; in Cathedrálem, conſentiente Rege, à Benedicto décimo-quarto erecta eſt: anno Dómini milléſimo ſeptingentéſimo quadragéſimo-ſecundo.

Oratio.

DEus, juſtórum lux & via, qui beátum Cláudium à paſtoráli ſollicitúdine, in vitæ mundo abſcónditæ, ſémitas mirabíliter deduxiſti: exaudi nos propítius, & concéde; ut ejus exemplo & interceſſióne honóres fúgere: & in noviſſimo loco recúmbere gaudeámus. Per Dóminum.

DIE XI.
In Feſto
SANCTI BARNABÆ,
Gentium Apoſtoli.
Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 2. D. MUltitúdinis credéntium erat cor unum & ánima una: nec quiſquam eórum quæ poſſidébat, áliquid ſuum eſſe dicébat. *Act.* 4.

Ant. 6. F. Erant illis ómnia commúnia; & virtúte magnâ reddébant Apóſtoli teſtimónium reſurrectiónis Jeſu Chriſti Dómini noſtri. *Act.* 4.

Ant. 1. a. Grátia magna erat in ómnibus illis, neque quiſquam egens erat inter illos. *Act.* 4.

Ant. 5. a. Quotquot poſſeſſóres agrórum aut domórum erant, vendentes afferébant prétia eórum quæ vendébant. *Act.* 4.

Ant. 8. G. Ponébant ante pedes Apoſtolórum: dividebátur autem ſíngulis, prout cuíque opus erat. *Act.* 4.

Capitulum. Deut. 33.

QUi dixit patri ſuo & matri ſuæ: Néſcio vos; & frátribus ſuis: Ignóro vos, & neſciérunt fílios ſuos; hi cuſtodiérunt elóquium tuum: & pactum tuum ſervavérunt.

Hymnus.

CŒlo datur quiéſcere,
Terris relictis, Bárnaba:
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

Quem propter, agro véndito,
Opes cadúcas déſeris,
Magno rependens fœnore
En fundus ipſe fit tuus.

Tu ſacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,
Jubente ſancto Spíritu,
Chriſti creáris núntius.
Quas non adis mundi plagas,
Pauli labórum párticeps!
Vos unus ambo Spíritus,
Vos una junxit cáritas.
Quam veſtra gens Chriſti fidem
Luci rebellis réppulit,
Nil hæſitantes bárbaris
Portaſtis illam géntibus.
Fac, Chriſte, noſtris ſe tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis ſuæ
Cœleſte donum réſpuant.
Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Beátus qui intélligit ſuper egénum & páuperem: ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Pſ.* 40.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Joſeph qui cognominátus eſt Bárnabas ab Apóſtolis, cùm habéret agrum, véndidit eum, & áttulit prétium, & póſuit ante pedes Apoſtolórum. *Act.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio S. Silæ, Gentium Apoſtoli. Ant. Prædicábant. ℣. Dóminus dabit. ij. *Oratio, infrà.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Caput córporis Eccléſiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Coloſſ.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Supréme. *ut in Communi Apoſtolorum.* ij.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Bárnabas apprehenſum Saulum duxit ad Apóſtolos, & narrávit illis quómodò in via vidiſſet Dóminum, & quia locútus eſt ei. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Quidam ex iis qui diſperſi fúerant à tribulatióne quæ facta fúerat ſub Stéphano, cùm introiſſent Antiochíam, loquebantur & ad Græcos, annuntiantes Dóminum Jeſum. *Act.* 11.

Ant. 1. *f.* Miſérunt Apóſtoli Bárnabam uſque ad Antiochíam; qui cùm perveniſſet, & vidiſſet grátiam Dei, gavíſus eſt. *Act.* 11.

℣. Ego in Dómino gaudébo, ℟. Et exultábo in Deo Jeſu meo. *Cant. Habac.* 3.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt. j. Lect. ℟. Bárnabas hortabátur omnes in propóſito cordis permanére in Dómino; * Quia erat vir bonus, & plenus Spíritu ſancto, & fide. ℣. Mónita ſalútis dabat eis, & conſolabátur eos; * Quia erat. *Act.* 11. *Tob.* 1.

Poſt. ij. Lect. ℟. Cùm inveniſſet Bárnabas Saulum, perduxit Antiochíam; *

Et annum totum converſáti in Eccléſia, docuérunt turbam multam: ita ut cognominarentur primùm Antiochíæ Diſcípuli, Chriſtiáni. ℣. Annuntiavérunt opus quod operátus es, Deus, in diébus eórum; * Et annum. *Act.* 11. *Pſ.* 43.

Poſt iij. Lect. ℟. Diſcípuli, proùt quiſque habébat, propoſuérunt ſínguli in miniſtérium míttere habitántibus in Judæa frátribus: quod & fecérunt, * Mittentes ad ſenióres † Per manus Bárnabæ & Sauli. ℣. Prædicátum eſt ut deferrent ſínguli prétium Dómino: lætatíque ſunt cuncti, & ingreſſi contulérunt, * Mittentes. Glória Patri. † Per. *Act.* 11. 2. *Paral.* 24.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Erant in Eccléſia quæ erat Antiochíæ, Prophétæ & Doctóres, in quibus Bárnabas & Saulus. *Act.* 13.

Ant. 3. à. Miniſtrántibus illis Dómino, & jejunántibus, dixit illis Spíritus ſanctus: Segregáte mihi Saulum & Bárnabam in opus ad quod aſſumpſi eos. *Act.* 13.

Ant. 7. b. Jejunantes, & orantes, imponenteſque eis manus, dimiſérunt illos. *Act.* 13.

℣. Dómini eſt aſſúmptio noſtra: ℟. Locútus es in viſióne ſanctis tuis, Dómine. *Pſ.* 88.

Lectio iv.

Barnabas, qui & Joſeph, Levítes, Cyprius génere; agro véndito quem poſſidébat, prétium áttulit ad pedes Apoſtolórum: ad quos & póſteà Paulum adduxit recens converſum. Jeroſólymis Antiochíam miſſus ab Eccléſia quæ accéperat quoſdam ibi diſcípulos Dóminum Jeſum Græcis annuntiaſſe; cùm vidiſſet grátiam Dei, gavíſus eſt: & hortabátur omnes in propóſito cordis permanére in Dómino. Profectus eſt inde Tarſum ut quæreret Paulum; quem cùm inveniſſet, perduxit Antiochíam: & annum totum converſáti ſunt ibi in Eccléſia; & docuérunt turbam multam: ita ut cognominarentur primùm Antiochíæ Diſcípuli, Chriſtiáni.

℟. Proconſul Sérgius Paulus, accersítis Bárnabâ & Saulo, deſiderábat audíre verbum Dei: ſed * Reſiſtébat illis Elymas magus, & cécidit in eum calígo. Proconſul autem cùm vidiſſet factum, crédidit, admírans ſuper doctrína Dómini. ℣. Póſuit Dóminus in eis verba ſignórum ſuórum, & prodigiórum in terra. * Reſiſtébat. *Act.* 13. *Pſ.* 104.

Lectio v.

ORtâ fame ab Agabo prædictâ, collectas eleemóſynas ad fratres in Judæa habitantes cum Paulo détulit. Quo expléto miniſtério reverſi ſunt, aſſumpto Joanne cui cognómen erat Marcus. Cùm autem Antiochíæ in Eccléſia cum céteris Prophétis & Doctóribus miniſtrárent Dómino, & jejunárent; dixit Spíritus ſanctus: ſegregáte mihi Saulum & Bárnabam in opus ad quod aſſumpſi eos. Tunc jejunantes, & orantes, imponenteſque eis manus, dimiſérunt illos. Itaque Seleucíam venérunt, inde in Cyprum; ac multas prætéreà urbes regioneſque peragrárunt: prædicantes Evangélium, & conſtituentes per ſíngulas Eccléſias Preſbyteros.

℟. Repléti zelo Judæi contradicébant his quæ dicebantur, blaſphemantes. * Tunc conſtanter Paulus & Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; ſed quóniam repéllitis illud, & indignos vos judicátis æternæ vitæ, ecce convértimur ad Gentes. ℣. Dedérunt húmerum recedentem, & cervícem ſuam induravérunt; nec audiérunt. * Tunc. *Act. Cap.* 13. 2. *Eſdr.* 9.

Lectio vj.

CUm autem Lyſtris propter claudum à Paulo ſanátum pro diis haberentur; vocarentque turbæ Bárnabam Jovem, Paulum verò Mercúrium: vix deterruérunt turbas ne ipſis ſacrifícia offerrent. Reverſi Antiochíam, ortâ ibi ſeditióne propter Judæos qui volébant Gentes ad Deum converſas circumcídi, rem ad Apóſtolos retulérunt; qui in Concílio Jeroſolymitáno ſuper ea re decrétum ſtatuérunt: remiſeruntque eos ad Eccléſiam Antiochíæ, adjunctis Judâ & Silâ, ſcribentes per manus eórum. Poſtrémò Bárnabas digreſſus à Paulo, unà cum Marco navigávit in Cyprum. Multis demum perfunctus pro Chriſto labóribus: glorióſo fine quiévit. Refert Alexander Cyprius corpus ejus in Inſula Cypro Zenóne imperante repertum eſſe: ad cujus pectus erat Evangélium Matthæi, ipsíus Bárnabæ manu conſcriptum.

℟. Diſſeminabátur verbum Dómini: & * Audientes Gentes gavíſæ ſunt, & glorificábant verbum Dómini; Judæi autem excitavérunt perſecutiónem in Paulum & Bárnabam, & ejecérunt eos de fínibus ſuis. ℣. Ecce ego: dicit Dóminus, ecce ego ad

Digitized by Google

Gentem quæ non invocábat nomen meum ; expandi manus meas totâ die ad pópulum incrédulum. * Audientes. Glória Patri. * Audientes. *Act.* 13. *Iſ.* 65.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Bárnabas & Paulus, excuſſo púlvere pedum, venérunt Icónium; & illîc fiduciáliter agébant in Dómino, teſtimónium perhibente verbo grátiæ ſuæ. *Act.* 13. & 14.

Ant. 5. a. Cùm factus eſſet ímpetus Gentílium & Judæórum, ut contuméliis affícerent & lapidárent eos, confugérunt ad civitátes Lycaóniæ; & ibi evangelizantes erant. *Act.* 14.

Ant. 4. f. Sacerdos Jovis volébat ſacrificáre : quod ubi audiérunt Bárnabas & Paulus, conſciſſis túnicis ſuis, vix ſedavérunt turbas, ne ſibi immolárent. *Act.* 14.

℣. Non nobis, Dómine, ſed nómini tuo da glóriam, ℟. Super miſericórdia tua & veritáte tua. *Pſ.* 113.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 10.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſoſtomi.

In Matth. Homil. 34. *n.* 1.

POſtquàm Dóminus omnem curam à diſcipulórum ánimis ejécerat; ac ſignórum ſpectáculo muníerat : & quaſi férreos adamantinoſque reddíderat; ſeculáribus ómnibus ſuperióres, & ab omni temporánea ſollicitúdine liberátos : demum illa prædícit mala quæ ipſos invaſúra erant, non ſolùm ea quæ pauló poſt futúra; ſed étiam ea quæ poſt multum témporis erant eventúra : diu ante illos ad bellum præparans contra diábolum ſuſcipiendum. Multa enim hinc bona emergébant. Primò, quòd ipsíus præſciéntiæ vim agnóſcerent : ſecundò, quòd nemo ſuſpicári poſſet hæc mala ob doctóris imbecillitátem evenire; tertiò, ne ii qui hæc paſſúri erant, percelleréntur, ſi hæc inexpectáta & præter ſpem accidiſſent : quartò, ne hæc crucis témpore audientes turbarentur.

℟. Bárnabas & Paulus exiliérunt in turbas, clamantes & dicentes : Viri, quid hæc fácitis ? * Et nos mortáles ſumus, símiles vobis hómines, annuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum qui fecit cœlum & terrã. ℣. Omnes dii populórum, idóla;

Dñus autem cœlos fecit; * Et nos. *Act.* 14. 1. *Paral.* 16.

Lectio viij.

JAm verò ut intélligant novam eſſe hanc bellandi legem, & inaudítum aciéi modum, cùm nudos mittat; unâ indútos túnicâ, ſine cálceis, ſine virga, ſine cíngulo vel pera, quos ali jubet ab excipiéntibus, non hîc finem dicendi facit: ſed ſuam oſtendens ineffábilem poténtiam, dicit; Sic abeuntes óvium manſuetúdinem exhibéte, etiamſi contra lupos itúri, nec modò contra lupos: ſed étiam in médio lupórum. Neque tantùm óvium manſuetúdinem jubet habére: ſed étiam ſimplicitátem columbæ. Sic præſertim meam oſtendam fortitúdinem, cùm oves lupos vícerint, etiamſi in médio lupórum ſint; & innúmeris mórſibus lacerentur, nec modò non deleantur: ſed étiam lupos convertant.

℟. Numquid non habémus poteſtátem manducandi & bibendi, ſicut & céteri Apóſtoli? An ego ſolus & Bárnabas non habémus poteſtátem hoc operandi? Sed non uſi ſumus hâc poteſtáte, ne quod offendículum demus Evangélio. ℣. Dixit Dóminus ad Aaron: Pro offício ſacerdotáli accípies de his quæ ſanctificantur & obláta ſunt: in ſanctuário cómedes. * An ego. 1. *Cor.* 9. *Num.* 10.

[*Quandò transfertur Feſtum*,

Lectio ix.

MAjus certè atque mirabílius eſt voluntátem adverſariórum mutáre; animumque transformáre, quàm illos occídere: & hæc cùm illi duódecim eſſent tantùm, & totus orbis lupis eſſet plenus. Erubeſcámus ígitur qui contrà facientes quaſi lupi inimícos invádimus. Quámdiu enim oves ſumus, víncimus: atque etſi innúmeris circúmdati lupis, ſuperámus. Si verò lupi efficiámur, víncimur: Paſtóris quippe auxílio deſtitúimur. Non enim ille lupos, ſed oves paſcit; tunc autem te relinquit, ac diſcédit: quia non finis illum virtútem ſuam oſténdere.]

Lectio ix.

De ſancto Sila.

SIlas, qui & Silvánus, ab Apóſtolis electus eſt: qui cum Juda epíſtolam perferret Antiochíam, & referret de geſtis à Synodo Jeroſolymitána. Inde Silas cum Paulo Apóſtolo profectus: perambulávit Syriam & Cilíciam. Philippis comprehenſi, virgis cæſi, multiſque plagis affecti; miſſi ſunt in cárcerem: ſtrictis ligno pédibus. Quibus orántibus Deum; aperta ſunt

Digitized by Google

óſtia cárceris : & captivórum ómnium víncula ſolúta. Quo ſtupendo miráculo factum eſt : ut cuſtos cárceris cum omni domo ſua baptizarétur. Cùm autem perambulaſſent Amphípolim, Appollóniam, Beróeam, ubíque prædicantes Evangélium Dei; Paulus Athénas profectus eſt, Silâ & Timótheo remanéntibus : quos Paulus celériter ad ſe veníre præcépit. Cúmque ad eum de Macedónia Corínthum veniſſent : inſtábat verbo Paulus, ipſis adjuvántibus. Scripsérunt étiam unà cum Paulo Silas & Timótheus utramque ad Theſſalonicenſes epíſtolam. Silas dénique conſummáto evangélicæ prædicatiónis múnere : in paſſióne ſua Chriſtum gloríficans, requiévit.

℞. Reverſi ſunt Bárnabas & Paulus per civitátes, confirmantes ánimas diſcipulórum, exhortanteſque ut permanérent in fide, & * Quóniam per multas tribulatiónes oportet nos intráre in regnum Dei. ℣. Vos ſcitis quanta fécimus, & angúſtias quales vídimus; * Quóniam. Glória. * Quóniam. *Act.* 14. 1. *Mach.* 13.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. BArnabas & Paulus, cùm conſtituiſſent per ſíngulas Eccléſias Presbyteros, & oraſſent cum jejunatiónibus, commendavérunt eos Dómino, in quem credidérunt. *Act.* 14.

Ant. 8. c. Cùm veniſſent Antiochíam, unde erant tráditi grátiæ Dei, in opus quod complevérunt, retulérunt quanta feciſſet Deus cum illis, & quia aperuiſſet Géntibus óſtium fídei. *Act.* 14.

Ant. 6. F. Deſcendentes quidam de Judæa, docébant: Quia niſi circumcidámini, non poteſtis ſalvári. Facta eſt ergo diſceptátio non mínima Paulo & Bárnabæ adversùs illos. *Act.* 15.

Ant. 1. a. Statútum eſt ut aſcénderent Paulus & Bárnabas ad Apóſtolos : illi ergo deducti ab Eccléſia, pertranſíbant narrantes converſiónem Géntium. *Act.* 15.

Ant. 4. d. Cùm veniſſent Jeroſólymam, ſuſcepti ſunt ab Eccléſia, & ab Apóſtolis, & à ſenióribus, annuntiantes quanta Deus feciſſet cum illis. *Act.* 15.

Capitulum. Act. 15.

TAcuit omnis multitúdo; & audiébant Bárnabam & Paulum : narrantes quanta Deus feciſſet ſigna & prodígia in Géntibus per eos.

Hymnus, Quem miſit. *ut in Communi.* vij.

℣. Annúntient nomen

Dómini, & laudem ejus in Jeruſalem, ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Pſ.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Jacóbus, Cephas & Joannes dextras dedérunt mihi & Bárnabæ ſocietátis; ut nos in gentes, ipſi autem in circumciſiónem: tantùm ut páuperum mémores eſſémus. *Galat.* 2.

Oratio.

DEus, qui beátum Bárnabam, plenum fide & Spíritu ſancto, ad opus converſiónis Géntium aſſúmere dignátus es: concéde propítius; ut mémores labóris & caritátis ejus: dignè Evangélio Chriſti quod prædicávit, conversári mereámur. Per eumdem... in unitáte ejuſdem.

Fit Commem. S. Silæ, Gentium Apoſtoli. Ant. Vos qui ſecúti. ℣. Príncipes. v.

Oratio.

DEus, qui per beátum Silam virum primum in frátribus, géntibus viam ſalútis annuntiári voluiſti; da, ut quem plagis pro tuì nómine exceptis, verum Chriſti diſcípulum eſſe probaſti: noſtrum páriter apud te patrónum eſſe largiáris. Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Bárnabas & Paulus.

AD TERTIAM.

Ant. 8.c. Cùm veniſſent.

Capitulum. Rom. 9.

GEntes quæ non ſectabantur juſtítiam, apprehendérunt juſtítiam; juſtítiam autem, quæ ex fide eſt: Iſrael verò ſectando legem juſtítiæ, in legem juſtítiæ non pervénit; Quare? Quia non ex fide, ſed quaſi ex opéribus.

℟. *br.* Elégit nobis Dóminus * Hereditátem ſuam. Elégit nobis. ℣. Subjécit pópulos nobis * & gentes, Hereditátem. * Glória. Elégit. *Pſ.* 46.

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam: ℟. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Deſcendentes.

Capitulum. Galat. 2.

SUbintroiérunt falſi fratres exploráre libertátem noſtram quam habémus in Chriſto Jeſu: ut nos in ſervitútem redígerent; quibus neque ad horam céſſimus ſubjectióne: ut véritas Evangélii permáneat apud vos.

℟. *br.* Iníquè non égimus * In teſtamento tuo, Dómine. Iníquè. ℣. Et non receſſit retrò * cor noſtrum, * In teſtamento. Glória. Iníquè. *Pſ.* 43.

℣. Confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia Dómini:

℟. Et véritas ejus manet in æternum. *Pſ.* 116.

AD NONAM.

Ant. 4. d. Cùm veniſſent.

Capitulum. 2. Cor. 4.

ABdicámus occulta decoris, non ambulantes in aſtútia, neque adulterantes verbum Dei: ſed in manifeſtatióne veritátis commendantes noſmetipſos ad omnem conſciéntiam hóminum coram Deo.

℟. *br.* In Deo * Laudábimur totâ die. In Deo. ℣. Et in nómine tuo * confitébimur in ſéculum:* Laudábimur. Glória. In Deo. *Pſ.* 43.

℣. Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, ℟. Et mirabília ejus quæ fecit. *Pſ.* 77.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. *G.* PLácuit Apóſtolis & ſenióribus viros mittere Antiochíam cum Paulo & Bárnaba, ſcribentes per manus eórum. *Act.* 15.

Ant. 3. c. Deſcendérunt Antiochíam; & congregátâ multitúdine, tradidérunt epíſtolam; quam cùm legiſſent, gavíſi ſunt ſuper conſolatióne. *Act.* 15.

Ant. 7. c. Paulus & Bárnabas demorabantur Antiochíæ, docentes & evangelizantes cum áliis plúribus verbum Dómini. *Act.* 15.

Ant. 6. *C.* Dixit ad Bárnabam Paulus: Reverterentes viſitémus fratres, quibus prædicávimus verbum Dómini. *Act.* 15.

Ant. 2. D. Bárnabas, aſſumpto Marco, navigávit in Cyprum; Paulus verò, electo Silâ, perambulábat Syriam. *Act.* 15.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu: & odórem notítiæ ſuæ mánifeſtat per nos in omni loco.

Hymnus, Cœlo datur. *ut in I. Veſperis*, 399.

℣. Dediſti nos tanquam oves eſcárum, ℟. Et in géntibus diſperſiſti nos. *Pſ.* 43.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Bárnabas & Paulus tradidérunt ánimas ſuas pro nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Act.* 15.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

DIE XIII.

In Feſto

S. RAGNEBERTI,

Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris. Oratio, Deus, qui beátum. xij.

Lectio iij.

RAgnebertus ex nobiliſſima Francórum progénie ortus; Radeberti provinciárum inter Ligerim &

Séquanam Ducis fílius : in primis ætátis inítiis liberálibus diſciplínis erudítus ; virtútibus & méritis præclárus fuit : ſub finem primæ ſtirpis Regum Fránciæ. In eum Ebroínus, qui loco Theodórici imperábat, cœpit debacchári : ſicut & in omnes probos. Et virum ſummâ pietáte & religiónis zelo conſpícuum ; tanquam in caput ſuum conjuraſſet : clam périmi juſſit. Sic factus Ragnebertus Chriſti martyr, ad æterna præmia migrávit : circa annum Chriſti ſexcentéſimum octogéſimum. Hujus corpus diu quiévit in loco non longè à móntibus Juréníibus ſito ; qui olim Bredo aut Vallis Vebronna nuncupabátur : ubi juſſu Ebroíni lánceâ confoſſus martyrium fórtiter conſummáverat. Ibidem exſtat in território Lugdunenſi Abbátia Ordinis ſancti Benedicti : quæ ſancti Ragneberti nomen óbtinet. Póſteà aſportátæ hujus relíquiæ in quemdam vicum non ignóbilem apud Seguſiános in Comitátu Forenſi ; eódem ipsíus nómine déinde inſignítum : ibi honorífice depóſitæ ſunt.

Oratio, Deus, qui beátum. xij.

VESPERÆ de Feria ; à Capitulo de Sequenti.

DIE XIV.
In Feſto S. BASILII MAGNI, Cæſarienſis Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris.

Semiduplex-majus.

De Communi Doctorum. *Oratio*, Excita, Dómine. xxxij.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente ; è tribus fit una. Et ſic in omnibus Semiduplicibus-majoribus.

Lectio ij.

BAsílius, Cæſaréæ in Cappadócia natus : propter doctrínæ & morum excelléntiam cognomento Magnus ; cùm Cæſaréæ & Bizántii lítteris óperam dediſſet, Athénas venit : ubi cum Gregório Theólogo ſanctæ amicítiæ fœdus íniit. Reverſus in pátriam ; cùm ſanctæ Macrínæ Vírginis ſoróris ſuæ consílio mundo renuntiáre ſtatuïſſet : in Ægyptum, Palæſtínam, Cœleſyriam & Meſopotámiam iter fecit, ſolitários inviſúrus. Deinde in erémum Ponti ſeceſſit : ubi cóndito monaſtério, & collocátis juxta Anachorétas Cœnobítis, monáſticas régulas conſtítuit. Tum ab Euſébio Cæſaréæ in Cappadócia Epíſcopo Présbyter, licèt invítus, conſecrátur. Ob cujus póſteà malévolum in ſe ánimum íterùm in Ponti ſolitúdinem ſe recépit ; unde Cæſaréam

Cæſaréam revocátus eſt aliquantò poſt, ut Euſébium in perſecutióne Valentis Imperatóris Ariáni laborantem ⁝ in Eccléſiæ adminiſtratióne adjuváret. In ſumma annónæ caritáte páuperes Cæſaréæ in unum coactos ſuſtentávit ; ſuis étiam mánibus cibos miniſtrans ⁝ quos verbi divíni pábulo condiébat. Euſébio inter manus ejus defuncto, annitente Gregório, Gregórii Nazianzéni patre, ſubrogátus eſt ⁝ & anno trecentéſimo ſeptuagéſimo ante autumnum ordinátus.

Lectio iij.

VAlente íterùm in Cathólicos ſæviente ; Modeſtum ejus Præfectum extréma ſibi minitantem tantâ libertáte repreſſit, ut pertérritus ille díxerit ⁝ Nemo me ad hanc uſque diem ita allocútus eſt. Cui Basílius ⁝ Neque enim forſan in Epíſcopum incidiſti. Admirátus tantam ánimi fortitúdinem Modeſtus, Valentem adit ; Imperátor, inquit, ab hujus Eccléſiæ Antíſtite victi ſumus ⁝ minis ſupérior eſt, ſermónibus fírmior, & verbórum blandítiis fórtior. Cùm ígitur Valens, inſtántibus Ariánis, Basílium relegáre ſtatuiſſet ; & jam exílii decréto eſſet ſubſcriptúrus ⁝ manum ejus Deus mirabíliter inhíbuit. Modeſtum, ingraveſcente morbo, ut ſibi ignóſceret deprecantem, ſanitáti reſtítuit. Eccléſiæ Orientális ab Ariánis vexátæ, & Antiocheno dißídio ſciſſæ, calamitátibus permótus ; egit apud ſanctum Athanáſium, & álios Orientis Epíſcopos ⁝ ut auxílium ipſi ab Occidentálibus Epíſcopis poſtulárent. Mónachis leges ſanctíſſimas, totíque Eccléſiæ probátas póſuit. Nihil propter labóres contínuos de vitæ auſteritáte remíſit. Stratus erat humi léctulus ⁝ aſsíduæ vigíliæ, panis & ſal pro obſónio, & aqua pro potu. Ex qua vivendi ratióne graves morbos contraxit ; quibus confectus, óbiit primà die Januárii, has inter voces ⁝ In manus tuas, Dómine, commendo ſpíritum meum. Illi pauló poſt óbitum, conſecrátum feſtum diem refert ejus frater ſanctus Gregórius Nyſſénus.

Oratio, Excita, Dómine, xxxij.

DIE XVI.
In Feſto
SS. FERREOLI,
ET FERRUCIONIS,
Martyrum, ſancti Irenæi
Diſcipulorum.

Semiduplex-minus.

De Communi plurium Martyrum.

Pridie AD VESPERAS, *Oratio*, Omnípotens. *infrà.*

Fit Commem. ſanctorum Cyrici & Julittæ, Mart. Ant. Beáti. ℣. Multæ. xviij. *Oratio*, Pietátem. *infrà ad Laudes.*

Lectio ij.

FErréoli & Ferruciónis Mártyrum paſſiónem ante ſua témpora ſcriptam laudat in libro de glória Mártyrum Gregórius Turonenſis; in qua Ferréolus Présbyter, & Ferrúcio Diáconus à beáto Irenæo Lugdunenſi Epíſcopo, ad vitæ apoſtólicæ ratiónem inſtitúti dicuntur, & Veſuntiónem miſſi: ut Evangélium prædicárent. Illîc potentes ópere & ſermóne: magnam pópuli partem ab idolórum cultu ad Chriſti fidem adduxérunt. Quâ de causâ apud Cláudium júdicem ſeditiónis accusáti: eodemque jubente comprehenſi, ad tróchleas extenſi ſunt, & flagelláti. Deinde in cárcerem reclúſi, amputátis linguis, ſubuliſque ad manus, pedes & pectus confixi; ſicque váriis tormentórum genéribus cruciáti: martyrium gládio conſummárunt. Cryptam in qua ſepulti ſunt: plúrimis claruiſſe miráculis refert idem Gregórius Turonenſis. Inde nonnullas relíquias Paríſios allátas, & collocátas in ſancti Vincéntii Basílica, quæ nunc ſancti Germáni à Pratis dícitur: Childebertus rex público diplomáte commémorat.

Lectio iij.

De SS. Martyribus, Cyrico & Julitta.

Ex Epíſtola Theodóri Epíſcopi Icónii.

Apud Ruinart. ad an. 305.

COmprehénditur ínclyta Martyr Julitta, tenellâ valde ætáte puellum Cyricum complectens: tum illa tribunáli adhíbita, nomenque ac fortúnam, patriamque rogáta; Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſibi nomen aſcívit, dicens: Chriſtiána ſum. Irâ accenſus Prætor Alexander tolli ab ea púerum juſſit ac ad ſe addúci: quippe elegantem, ac necdum per ætátem quidquam ſcientem. Matrem verò, compóſito córpore atque diſtento: crudis nervis immániter cædi imperávit. Vi autem abs ſtrénuæ Mártyris ſinu avulſum púerum; totumque in matrem geſtientem, nec ab eo ocellos avocantem: carnífices Prætóri ádhibent. Accepto Prætor manu púero blandè delíniens: à fletu cohibére omníno nitebátur. Puer verò intentis in matrem lumínibus caput avertébat: manibuſque obnítens Prætóris fáciem unguículis ſcalpébat. Æmu-

lam vocem pronuntiávit ipſam matris prædicatiónem edens ac clamans : Chriſtiánus ſum. Excandeſcens agreſtis fera, nec enim homo nuncupandus ; è ſublími ſólio púerum terræ állidit : præclári Mártyris cérebro ea in confeſſióne ad gráduum ángulos collíſo. Judex ſenténtiam dicit : cædi gládio féminæ cervícem. [Celebérrima eſt per totam Gálliam horum Mártyrum memória ; ex quo ſanctus Amátor, Autiſſiodorenſis Epíſcopus, ex Orientáli peregrinatióne redux : eórum córpora ex Antiochía detuliſſe tráditur.]

AD LAUDES.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui in ſanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis : da méntibus noſtris eamdem fídei caritatiſque virtútem ; ut ſanctórum tuórum Ferréoli & Ferruciónis, quorum gaudémus triumphis : proficiámus exemplis. Per Dóminum.

Pro Commem. ſanctorum Cyrici & Julittæ, Ant. Datæ ſunt. ℣. In æternum. xx.

Oratio.

PIetátem tuam, Dómine, súpplices deprecámur ; ut dum ſanctórum Cyrici & Julittæ matris ejus paſſiónem cólimus : peccatórum véniam conſequámur. Per Dóminum.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti. Oratio, Quæſumus, Dómine. xxv.

Fit Commem. SS. Mart. Ferreoli, & Ferrucionis. Ant. Datæ ſunt. ℣. In æternum. xx. *Oratio*, Omnípotens. *ſuprà ad Laudes.*

Deinde S. Aureliani, Epiſcopi. Ant. Ego ſum óſtium. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, fidélium. xxv.

DIE XVII.
In Feſto SANCTI AVITI, Viennenſis Epiſcopi.

Semiduplex-minus.

De Communi Pontificum.

Lectio ij.

AVítus apud Arvernos nóbili génere natus, Isícii Senatóris & Audéntiæ fílius, ac beáti Apollináris Valentíni Epíſcopi frater ; circa annum quadringentéſimum nonagéſimum : eídem Isício in Epiſcopátu Viennenſi ſucceſſit. Zelo Cathólicæ fídei Ariános hæréticos ínſequens, Gondebaldum Burgundórum Regem eâdem hæreſi infectum, tantâ argumentórum mole convícit ; ut Chriſtum Fílium Dei, & Spíritum ſanctum æquálem Patri confeſſus : clam ut chriſmarétur expetíerit,

ait Gregórius Turonenſis; ſed témpori ſérviens, fidem pudóre malo negávit: ſancto tamen Pontífici, cujus consíliis utebátur, alióquin amiciſſimus. Ejus juſſu contra Neſtórium & Eutychem duos libellos édidit Avítus. Quin & Hormiſdæ Románo Pontífici luculenter ſcripſit: ipſi insínuans Eccléſiæ Conſtantinopolitánæ ſchiſmáticos in cauſa Acácii non fácilè ad pacem admitti debére. Pari Eccleſiáſticæ diſciplínæ ſtúdio incenſus; ad Concílium Epaonenſe multos convocávit Epíſcopos: Lugdunenſi quoque ſub Viventíolo Excommunicatiónis ſenténtiam tulit cum áliis Epíſcopis adversùs inceſtuóſum quemdam Stéphanum Ærárii régii Præfectum. Piis opéribus déditus: ad Ligúriæ captívos liberandos eleemóſynas multas cóntulit. Regíque Sigiſmundo, quem in pietáte erudíerat; quemque póſteà immániter occíſum vehementer dóluit: Monaſtérii Agaunenſis exſtruendi consílium dedit. Demum conſummátus virtútibus; diem clauſit extrémum Nonis Februárii: poſt annum quingentéſimum quinquagéſimum-quartum. Hâc die, quæ ejus Ordinatióne ſacra eſt: illíus memóriam colit Eccléſia Lugdunenſis.

Lectio iij.

De ſancto Aureliano Epiſcopo.

AUreliánus poſt Auxámum beáti Cæſárii ſucceſſórem: ad Arelatenſem Sedem evectus eſt. Apud Vigílium Summum Pontíficem tanti méritò habebátur: ut pállium étiam non petítum ab eo accéperit. Quin & in Childeberti, Clodovæi Magni fílii, toto regno Sedis Apoſtólicæ Vicárius fuit; in ea ſcílicet parte: quæ Neúſtria, ſive Gállia Occidentális dicebátur. Príncipis benevoléntiâ ſapienter uſus, tum ad tuendam, tum ad reſtaurandam Eccléſiæ diſciplínam; ejus munificéntiam ad id adhíbuit: quò plura pietátis loca inſtitúeret. Erexit præſertim duo Monaſtéria, unum virórum, áliud moniálium; régulam à ſe ſcriptam tradens: ipſis beáti Cæſárii inſtitútis ſtrictiórem. Vir exímius & verè húmilis corde: eam his verbis inſcripſit. Aureliánus peccátor régulam hanc in Chriſti nómine inſtítuit. Concílio Aurelianenſi quinto poſt beátum Sacerdótem Lugdunenſem ſubſcripſit. In cauſa trium Capitulórum, cùm Vigílio litteras dediſſet; morte præventus: Summi Pontíficis reſcriptum non recépit. Immatúro fúnere abreptus poſt paucos Epiſcopátùs annos;

óbiit Lugdúni, décimo-ſexto Calendas Júlii : circa médium ſéculi ſexti. In Basílica Apoſtolórum, póſteà ſancti Nicétii nuncupáta, tumulátus eſt : in qua ejus Relíquiæ aſſervantur. Tam pretióſas Exúvias Hugo Thabarienſis Epíſcopus; ex delegatióne Capítuli Lugdunenſis, Sede vacante : recognóvit anno milléſimo trecentéſimo-octávo.

AD LAUDES.

Oratio, Quæſumus, Dómine. xxv.

Pro Commem. S. Aureliani Epiſcopi. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum fecit. xxvij. *Oratio*, Deus, fidélium. xxv.

DIE XIX.

In Feſto
SS. GERVASII & PROTASII,
Martyrum.

Simplex.

De Communi plurium Martyrum. Oratio, Mártyrum. *infrà.*

Lectio iij.

Ex Epíſtola ſancti Ambróſii Epíſcopi ad Marcellínam ſorórem. *Epiſt.* 22.

PRíncipes pópuli quos álios niſi ſanctos Mártyres æſtimáre debémus : quorum jam in númerum diu antè ignoráti Protáſius Gervaſiuſque proferuntur; qui ſtérilem Martyribus Ecclésiam Mediolanenſem, jam plurimórum matrem filiórum, lætári paſſiónis própriæ fecérunt & títulis & exemplis? Apéruit óculos noſtros Dóminus : vídimus auxília quibus ſumus ſæpè defenſi. Non videbámus hæc : ſed habebámus tamen. Patrónos habebámus : & neſciebámus. Invénimus unum hoc : quo videâmur præſtáre majóribus. Sanctórum Mártyrum cognitiónem quam illi amiſérunt : nos adepti ſumus. Eruuntur nóbiles relíquiæ è ſepulcro ignóbili : oſtenduntur cœlo trophæa; ſánguine túmulus madet : appárent cruóris triumphális notæ; inviolátæ relíquiæ loco ſuo & órdine repertæ : avulſum húmeris caput. Nunc ſenes répetunt audiſſe ſe aliquandò horum Mártyrum nómina : titulumque legiſſe. Períderat cívitas ſuos Mártyres : quæ rápuit aliénos. Et ſi hoc Dei munus eſt, tamen grátiam quam tempóribus ſacerdótii mei Dóminus Jeſus tríbuit : negáre non poſſum; & quia ipſe martyr eſſe non méreor : hos vobis Mártyres acquisívi. Succédant víctimæ triumpháles in locum ubi Chriſtus hóſtia eſt; ſed ille ſuper altáre, qui pro ómnibus paſſus eſt : iſti ſub altári, qui illíus redempti ſunt paſſióne.

Oratio.

MArtyrum tuórum, Dómine, Gerváſii & Protáſii palmas ánnuâ celebratióne venerantes, ſúpplices te rogámus; ut quos cœleſti glóriâ ſublimaſti: nobis pérpeti ſuffrágio concédas ſubveníre. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

DIE XXI.

In Feſto SS. ALBANI & Sociorum ejus Martyrum.

Simplex.

De Communi plurium Martyrum. Oratio, Deus inviſíbilis. xviij.

Lectio iij.

SAnctus Albánus, quem multi colunt ut primum magnæ Británniæ Mártyrem: ad palmam Martyrii pervénit per offícia caritátis. Nam cùm adhuc idolórum cúltui déditus eſſet; virum quemdam Chriſti miniſtrum, cui inſtábant perſecutóres, apud ſe recépit: & ſtudioſíſſimè occultávit. Contínuis hóſpitis ſui vigíliis & oratiónibus ad cultum veri Dei excitátus; & grátiâ Dei ſuperveniente permótus, ſua idóla pravoſque mores exhorreſcens: Chriſtiánam Religiónem ampléxus eſt. Interim áudiens adeſſe mílites qui hóſpitem ad Præfectum dúcerent; illíus véſtibus indútus, mílitibus ſe óbtulit: ſicque ad Præfectum, qui tunc Verolámii áderat, adductus; ut ad príſtinum idolórum cultum remeáret: nullis minis addúci pótuit. Quare irátus judex, qui ſe quoque illúſum hábitûs commutatióne nóverat; nedum eam probáret religiónem, quæ tam exímia humanitátis offícia ſuis cultóribus ſuadéret: de família vitæque génere Albánum percontátur. Quanta fúerit Mártyris virtus: ex ejus reſponſióne patet. De família vitæque génere non reſpondébo, inquit; Quid enim hoc tua intereſt? ſed ſi de religióne agátur: ſcito me Chriſtiánum. Ex qua reſponſióne, irâ excandeſcens judex; poſt acerba vérbera: Albánum cápite damnávit. Paſſus eſt cum eo miles, qui ejus caput obtruncáre juſſus fúerat: divíno útique derepentè immutátus miráculo. Alii ſancti Mártyres qui hódiè coluntur, non eódem die: ſed eâdem perſecutióne, & in eádem regióne ſub finem ſéculi tértii paſſi ſunt.

Oratio, Deus inviſíbilis. xviij.

VESPERÆ de Feria; à Capitulo de Sequenti.

DIE XXII.
In Feſto SANCTI PAULINI, Nolani Epiſcopi.

Semiduplex minus.

De Communi Pontificum. *Oratio*, Deus. *infrà.*

Pridie AD VESPERAS ſit Commem. ſanctæ Conſortiæ Virg. Ant. Complácuit. xlix. ℣. Audi, fília. xlviij. *Oratio*, Deus, qui habitáculum. liij.

Lectio ij.

PAulínus, conſulári & patrício génere natus Hebrómagi in Santónia; pátrio in óppido ad Garumnam flúvium haud procul à Burdégala: rhetóricis & poéticis ártibus ab Auſónio inſtitútus eſt. Património peramplo potítus, ac in ipſo juventútis flore Conſulátum conſecútus: Theráſiam piam ac locúpletem mulíerem uxórem duxit; è qua poſt longa vota fílius ei in Hiſpánia, quò cum uxóre ob negótia profectus fúerat, natus eſt: qui ſub octávum ab ortu diem Complúti óbiit. Circa annum vitæ ſuæ trigéſimum-octávum à Delphíno Burdegalenſi Epíſcopo baptizátus: relictâ cognatióne, in Hiſpániam ſoli Deo vacatúrus rédiit, Theráſiâ à viri propóſito non diſſentiente. Sed cùm virtus ejus latére non poſſet, Barcínone, facto in eum multitúdinis ímpetu: die Natális Dómini presbyterum ſe ordinári à Lámpio Barcinonenſi Epíſcopo paſſus eſt; eâ tamen lege ut Eccléſiæ Barcinonenſi non alligarétur: in ſacerdótium tantùm Dómini, non in locum Eccléſiæ conſecrátus.

Lectio iij.

INde, poſt facultátes, étiam conjugáles, in Gállia potíſſimùm paupéribus erogátas, in Itáliam profectum: ut Nolæ, juxta quam prædium ipſi erat, ad túmulum ſancti Felícis réliquum vitæ Deo ſervíret; ſanctus Ambróſius Clero ſuo aſcríbere vóluit: ut, etſi diverſis in locis dégeret, ipsíus présbyter cenſerétur. Romæ, multórum de Clero invídiâ laborávit. Nolæ dénique poſtquàm per ſéxdecim annos mónachi vitam egiſſet: ejuſdem civitátis Epiſcopátum ſuſcípere coactus eſt. Vaſtántibus póſteà Nolam Gothis, Paulínus ex opulentíſſimo dívite, ut ſanctus Auguſtínus ſcribit, voluntáte paupérrimus, & copioſíſſimè ſanctus, cùm ab eis tenerétur: ſic in corde ſuo precabátur; Dómine, non excrúcier propter aurum & argentum: ubi enim ſint

ómnia mea tu ſcis. Tandem cùm láterum dolóre correptus eſſet ; cubículum in quo jacébat, terræ motu contrémuit : ac pauló poſt ánimam Deo réddidit, anno ſalútis quadringentéſimo trigéſimo-primo. Multa eleganter ſcripſit vérſibus & ſolútâ oratióne. Hunc ſanctus Martínus diſcípulis imitandum proponébat : ſuumque ſéculum felix judicábat tantæ fídei virtutiſque documento. Hunc & ſanctus Hierónymus ferventíſſimæ fídei presbýterum : beátus autem Euchérius Lugdunenſis peculiáre Gálliæ exemplum, ac ubérrimum eloquéntiæ fontem appellábat. ¶ Hâc item die colit Eccléſia Lugdunenſis beátam Vírginem Conſórtiam : quam beáti Euchérii ante ordinatiónem & Gallæ uxóris ejus fíliam fuiſſe tradunt. His pari conſenſu ſecedéntibus; matri conſtanter adhærens Conſórtia, & ad mortem uſque illibátæ virginitátis propóſitum ſervans : ſanctíſſimè óbiit circa annum quadringentéſimum ſexagéſimum-octávum.]

AD LAUDES.

Oratio.

DEus, qui ómnia pro te relinquéntibus, in hoc ſéculo céntuplum, & in futúro vitam æternam promiſiſti : concéde propítius; ut ſancti Pontíficis Paulíni veſtígiis inhærentes, peritúra contemnámus : & ad ſola mansúra ſuſpirémus. Per Dóminum.

Pro Commemoratione ſanctæ Conſortiæ. Ant. Exultábit. ℣. Sitívit. *Oratio*, Deus, qui habitáculum. liij.

AD VESPERAS ſit Commemoratio SS. Zachariæ & Elizabeth, parentum S. Joannis Baptiſtæ.

Ant. Fuit ſacerdos quidam nómine Zacharías, de vice Abía ; & uxor illíus Elízabeth de filiábus Aaron. *Luc.* 1.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Oratio, Ut juſti. *infrà ad Laudes.*

DIE XXIII.

In Vigilia Nativitatis S. JOANNIS BAPTISTÆ.

¶ *Si hæc Vigilia occurrat intra Octavam Corporis Chriſti, ſit de Octava cum Commem. Vigiliæ, & SS. Zachariæ & Elizabeth.*]

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ ſequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, è tribus ſiunt duæ.

Duo ℟℟. *priora de Tempore.*

Digitized by Google

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam.

Cap. 1.

FUit in diébus Heródis regis Judææ Sacerdos quidam, nómine Zacharías, de vice Abía; & uxor illíus de filiábus Aaron : & nomen ejus Elízabeth. Erant autem juſti ambo ante Deum. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Comment. in Luc. Lib. 1. §. 15. & 16.

DOcet nos Scriptúra divína non ſolùm mores in iis qui prædicábiles ſunt; ſed étiam parentes oportére laudári : ut véluti tranſmiſſa immaculátæ puritátis heréditas in iis quos vólumus laudáre, præcellat. Quæ enim ália inténtio hoc loco ſancti Evangeliſtæ; niſi ut ſanctus Joannes Baptiſta nobilitétur paréntibus, miráculis, móribus, múnere, paſſióne? Sic étiam ſancti Sámuel mater Anna laudátur; ſic Iſaac à paréntibus nobilitátem pietátis accépit : quam póſteris derelíquit. Sacerdos ítaque Zacharías, nec ſolùm ſacerdos; ſed étiam de vice Abía : id eſt, nóbilis inter ſuperióres famílias. Et uxor, inquit, ejus de filiábus Aaron. Non ſolùm ígitur à paréntibus, ſed étiam à majóribus ſancti Joannis nobílitas propagátur; non ſeculári poteſtáte ſublímis : ſed religiónis ſucceſſióne venerábilis. Tales enim majóres habére débuit prænúntius Chriſti; ut non repentè conceptam, ſed à majóribus acceptam : & ipſo infúſam jure natúræ prædicáre fidem Domínici viderétur adventûs.

℞. Ne tímeas, Zacharía; quóniam exaudíta eſt deprecátio tua : & * Uxor tua Elízabeth páriet tibi fílium, & † Vocábis nomen ejus Joannem. ℣. Dixit Deus : Benedícam uxóri tuæ, & ex illa dabo tibi fílium cui benedictúrus ſum: * Uxor. Glória. † Vocábis. *Luc.* 1. *Gen.* 17.

Poſt Antiph. ad Benedictus. *quæ ſumitur ex Pſalterio, dicuntur Preces flexis genibus*, 154.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus : ut família tua per viam ſalútis incédat; & beáti Joannis Præcurſóris hortamenta ſectando : ad eum quem prædixit ſecúra pervéniat, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum vivit.

Pro Commemoratione SS. Zachariæ & Elizabeth, Ant. Erant juſti ambo ante Deum, incedentes in juſtificatiónibus Dómini ſine queréla. *Luc.* 1.

℣. Qui timétis Dóminum, ſperáte in illum: ℟. Et in oblectatiónem véniet vobis miſericórdia. *Eccli.* 2.

Oratio.

UT juſti ſimus ante te, Dómine; da nos beatórum Zacharíæ & Elízabeth précibus & imitatióne, in ómnibus mandátis & juſtificatiónibus tuis: incédere ſine queréla. Per Dóminum noſtrum.

Deinde fit Commemoratio communis, 155.

AD HORAS, Preces flexis genibus.

DIE XXIV.

IN NATIVITATE

S. JOANNIS BAPTISTÆ,

PRIMATIALIS ECCLESIÆ PATRONI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 8. *G.* CUm ſacerdótio fungerétur Zacharías in órdine vicis ſuæ, appáruit illi Angelus Dómini ſtans à dextris altáris incenſi. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Ne tímeas, Zacharía; exaudíta eſt deprecátio tua: & uxor tua Elízabeth páriet tibi fílium. *Luc.* 1.

Ant. 1. J. Vocábis nomen ejus Joannem: & erit gáudium tibi, & exultátio; & multi in nativitáte ejus gaudébunt. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Vinum & ſíceram non bibet; & Spíritu ſancto replébitur adhuc ex útero matris ſuæ. *Luc.* 1.

Ant. 4. *D.* Multos filiórum Iſrael convertet ad Dóminum Deum ipſórum, & præcédet paráre Dómino plebem perfectã. *Luc.* 1.

Capitulum. Malach. 4.

ECce ego mittam vobis Elíam Prophétam, ántequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis; & convertet cor patrum ad fílios, & cor filiórum ad patres eórum: ne fortè véniam, & percútiam terram anathémate.

Hymnus.

CHriſte, prolapſi reparátor orbis,

Ut tuum caſto celebré-
mus omnes
Ore Baptiſtam, máculas
profáni
Elue cordis.

Hunc paratúrum Dómino
ſequenti
Sémitam priſci cecinêre
vates :
Vátibus cunctis fuit ipſe
major,
Júdice Chriſto.

Hinc & inclúſus genitrícis
alvo,
Sentit exultans Dómi-
num latentem ;
Jamque cœleſti trépidat
veníre
Obvius Agno.

Quid fide pendes dúbiâ,
Sacerdos?
Muta torpébit tibi vox:
at infans
Prótinus naſcens pátriæ
reſolvet
Víncula linguæ.

Quin repromiſſam, ſúbitus
Prophéta,
Cernis humáno géneri
ſalútem ;
Núntias pacem, reſeraſ-
que fatis
Grándibus ora.

Gaudet admírans pópulus
ſtupetque :
Quis puer, clamant,
erit iſte, cujus
Se ſtatim prodit manife-
ſta tantis
Glória ſignis?

Laus ſit æternæ ſua Trini-
táti,
Quæ novam mundo pa-
ritúra lucem,
Prævium Soli vóluit
Joannem
Súrgere ſidus.
Amen.

℣. Suſcepiſti me, Dó-
mine, de útero matris meæ:
℟. Confitébor tibi, quia
mirabília ópera tua. *Pſ.*
138.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F.
Dixit Zacharías ad Ange-
lum : Unde hoc ſciam ?
Et reſpondens Angelus,
dixit : Ecce non póteris lo-
qui uſque in diem quo hæc
fiant, pro eo quòd non cre-
didiſti verbis meis. *Luc.* 1.

*Oratio, ut infrà ad Lau-
des.*

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria.

Ant. 8. *G.* Erit magnus
coram Dómino, & Spíritu
ſancto replébitur adhuc ex
útero matris ſuæ. *Luc.* 1.

Hymnus, Grates. 161.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. D. Præcédet ante
Dóminum in ſpíritu & vir-
túte Elíæ, paráre Dómino
plebem perfectam. *Luc.* 1.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum Dei à Joan-
ne demonſtrátum, * Ve-
níte, adorémus. *Joan.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

EXiit cunis pretióſus in-
fans,
Munus Excelſi : venit
ut tenello

Digitized by Google

Córpori robur, nova ditat intùs
Grátia mentem.
Jamque conventus fúgiens profános,
Hórridis blandâ procul urbe luſtris,
Mílitem Chriſto parat, innocentes
Sævus in artus.
Cinctus hirſúti ſpóliis caméli,
Arido vitam toleráre victu
Gaudet, inſulſas médicans agreſti
Melle locuſtas.
Scílicet, ſacrâ ſtimulante flammâ,
Pérfidam natus renováre gentem,
Ad patrum mentes revocábit olim
Corda nepótum.
Qui creat mundum, ſit honos Parenti:
Laus tibi compar, Reparátor orbis:
Æquus ambórum ſit honos per omne
Tempus Amóri.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Zacharías & uxor illíus Elízabeth erant juſti ante Deum, incedentes in ómnibus mandátis Dómini. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Non erat illis fílius, eò quòd eſſet Elízabeth ſtérilis, & ambo proceſſiſſent in diébus ſuis. *Luc.* 1.

Ant. 4. E. Et ecce Elízabeth concépit fílium in ſenectúte ſua; quia non erit impoſsíbile apud Deum omne verbum. *Luc.* 1.

℣. Adhuc multiplicabuntur in ſenecta úberi, ℟. Et benè patientes erunt. *Pſ.* 91.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt. j. Lect. ℟. Concépit Elízabeth, & occultábat ſe ménſibus quinque, dicens: * Quia ſic fecit mihi Dóminus in diébus quibus reſpexit auferre oppróbrium meum inter hómines. ℣. Exaltábitur ſenectus mea in misericórdia úberi; * Quia. *Luc.* 1. *Pſ.* 91.

Poſt. ij. Lect. ℟. Intrávit María in domum Zacharíæ, & ſalutávit Elízabeth; * Et factum eſt ut audívit ſalutatiónem Maríæ Elízabeth, exultávit infans in útero ejus. ℣. Prævenisti eum, Dómine, in benedictiónibus dulcédinis. * Et. *Luc.* 1. *Pſ.* 20.

Poſt. iij. Lect. ℟. Repléta eſt Spíritu ſancto Elízabeth, & exclamávit voce magnâ: Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? * Ecce † Exultávit in gáudio infans in útero meo. ℣. Experimento dídici quia be-

Digitized by Google

nedíxerit mihi Deus propter te. * Ecce. Glória Patri. † Exultávit. *Luc.* 1. *Gen.* 30.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Elízabeth implétum eſt tempus pariendi, & péperit fílium. *Luc.* 1.

Ant. 1. g. Audiérunt vicíni & cognáti ejus, quia magnificávit Dóminus miſericórdiam ſuam cum illa; & congratulabantur ei. *Luc.* 1.

Ant. 6. F. Venérunt circumcídere púerum; & mater ejus dixit: Vocábitur Joannes. *Luc.* 1.

℣. O Dómine, quia ego ſervus tuus: ℟. Ego ſervus tuus, & fílius ancillæ tuæ. *Pſ.* 115.

Lectio iv.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 292. *de Nativ. S. J. B.*

NAtivitátis Joánnis dies hodiernus tráditur: hódie celebrátur. Hoc majórum traditióne ſuſcépimus: hoc ad póſteros imitandâ devotióne tranſmíttimus. Quâ re póſitâ, occurrit quéſtio non prætereunda; Quare natálem, quo eſt ortus ex útero Joannes, pótiùs celebrámus, quàm cujúſlibet Apóſtoli, vel Mártyris, vel Prophétæ, vel Patriarchæ? Si interrogémur; quid reſpondébimus? Quantùm mihi vidétur, quantùm meárum vírium mediocritáti occurrit: hæc cauſa eſt. Diſcípuli Dómini nati ſunt, & per ætátis acceſſum ad annos capacióres perducti, in diſcipulátum aſſumpti ſunt; illórum póſteà fides Dómino adhæſit: ſed nullíus illórum natívitas Dómino militávit. Recordémur & Prophétas, recolámus Patriarchas; nati ſunt hómines: ætátis acceſſu repléti Spíritu ſancto Chriſtum prophetavérunt. Nati ſunt, ut póſteà prophetárent. Joannis autem ipſa natívitas Dóminum Chriſtum prophetávit: quem conceptum ex útero ſalutávit.

℟. Innuébant patri ejus, quem vellet vocári eum. Et póſtulans pugillárem, ſcripſit: * Joannes eſt nomen ejus: & miráti ſunt univerſi. ℣. Vocabitur nomen quod os Dómini nominábit * Joannes. *Luc.* 1. *Iſ.* 62.

Lectio v.

HIc Joannes non invenítur inter diſcípulos Dómini: ſed invenítur pótiùs diſcípulos habuiſſe cum Dómino. Quid eſt hoc? Quid eſt iſte homo? Homo tantus; quis homo tantus? Tamen non ſequebátur inter diſcípulos Dóminum: & ſequebantur eum diſcípuli; abſit ut dicam contra Dóminum: ſed ta-

Digitized by Google

men quaſi extra Dóminum. Diſcípulos habébat Chriſtus : diſcípulos habébat Joannes; docébat Chriſtus: docébat Joannes. Quid jam dicam? Baptizábat Joannes: baptizábat Chriſtus. Plus hîc de baptiſmo dico: à Joanne baptizátus eſt Chriſtus. Magna jam eminére cauſa cœpit; quâ fúerat & Chriſtus à Patre mittendus: & Joannes à Chriſto præmittendus. Prior miſſus eſt Joannes: ſed ſicut ab obſequéntibus antecéditur judex. Poſtérior homo creátus eſt Chriſtus: ſed Joannem creávit Deus Chriſtus.

℞. Apertum eſt illico os Zacharíæ, & replétus eſt Spíritu ſancto; & prophetávit, dicens: Tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis; * Præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus. ℣. Noli dícere: Puer ſum, dixit Dóminus; quóniam ad ómnia quæ mittam te, ibis; * Præíbis. *Luc.* 1. *Jer.* 1.

Lectio vj.

ERat ígitur Joannes homo perfectus quidem, & cujus tanta grátia commendáta eſt; ut ipſe de illo Dóminus díceret: In natis mulíerum nemo exurrexit major Joanne Baptiſtâ. Iſte ergo tam magnus agnoſcit Dóminum in parvo magnum: agnoſcit homo eum qui vénerat homo Deus. Si enim in natis mulíerum, hoc eſt, in homínibus, nemo exurrexit major Joanne Baptiſtâ; quiſquis Joanne plus eſt, non tantùm homo: ſed & Deus eſt. Débuit ergo tantus iſte & diſcípulos próprios habére: & cum diſcípulis ſuis magiſtrum ómnium Chriſtum cognóſcere. Quod enim eſt majus teſtimónium veritátis, quàm ſe humiliando eum agnóſcere; cui æmulando póterat invidére? Putári Chriſtus pótuit, & nóluit. Dixérunt hómines, cùm fallerentur in eo; Num fortè hic eſt Chriſtus? Reſpondit ille quòd non erat: ut manéret quod erat. Inde quippe Adam lapſus pérdidit quod erat: quia id quod non erat uſurpávit.

℞. Puer creſcébat, & confortabátur ſpíritu: * Et † Erat in deſertis uſque in diem oſtenſiónis ſuæ ad Iſrael. ℣. Crevit puer, & benedixit ei Dóminus, cœpitque Spíritus Dómini eſſe cum eo; * Et. Glória. † Erat. *Luc.* 1. *Judic.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Factum eſt verbum Dómini ſuper Joannem in deſerto, & venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptiſmum pœniténtiæ. *Luc.* 3.

Ant. 8. c. Ipſe Joannes habébat veſtimentum de

pilis camelórum, & zonam pellíceam circa lumbos ſuos; eſca autem ejus erat locuſtæ, & mel ſylveſtre. *Matth.* 3.

Ant. 5. a. Vox clamantis in deſerto: Paráte viam Dómini; exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúſalem. *Iſ.* 40.

℣. Vox Dómini in virtúte: ℟. Vox Dómini in magnificéntia. *Pſ.* 28.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam. *Cap.* 1.

Elízabeth implétum eſt tempus pariendi: & péperit fílium. Et audiérunt vicíni & cognáti ejus; quia magnificávit Dóminus miſericórdiam ſuam cum illa: & congratulabantur ei. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. Lib. 2. *n.* 30.

Habet ſanctórum edítio lætítiam plurimórum; quia commúne eſt bonum: juſtítia enim commúnis eſt virtus. Et ídeò in ortu juſti futúræ vitæ inſigne præmíttitur: & grátia ſecutúræ virtútis exultatióne vicinórum præfigurante ſignátur. Pulchrè autem tempus quo fuit in útero Prophéta, deſcríbitur, ne Maríæ præſéntia taceátur; ſed tempus ſilétur infántiæ, eò quòd præſéntiâ Dómini matris in útero roborátur: qui infántiæ impedimenta neſcívit. Et ídeò in Evangélio nihil ſuper eo légimus, niſi ortum ejus, & oráculum; exultatiónem in útero: vocem in deſerto. Neque enim ullam infántiæ ſenſit ætátem, qui ſupra natúram, ſupra ætátem in útero ſitus matris: à menſúra perfectæ cœpit ætátis plenitúdinis Chriſti.

℟. Fuit homo miſſus à Deo, cui nomen erat Joannes: * Non erat ille lux, ſed ut teſtimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. ℣. Surrexit quaſi ignis; & verbum ipsíus quaſi fácula ardébat. * Non erat ille. *Joan.* 1. *Eccli.* 48.

Lectio viij. n. 31.

Mirè ſanctus Evangeliſta præmittendum putávit, quòd plúrimi infantem patris nómine Zacharíæ appellandum putáverint; ut advertas matri non nomen alicújus diſplicuiſſe degéneris: ſed id ei ſancto infúſum Spíritu, quod ab Angelo antè Zacharíæ fúerat prænuntiátum. Et quidem ille mutus intimáre vocábulum fílii nequívit uxóri: ſed per prophétiam Elízabeth dídicit quod non didícerat à maríto. Joannes eſt, inquit, nomen ejus: hoc eſt, non nos ei nomen impónimus, qui jam à Deo nomen accépit. Habet vocábulum ſuum quod agnóvimus: non quod

elégimus. Habent hoc mérita Sanctórum : ut à Deo nomen accípiant ; & benè ádditur : Quia nemo in cognatióne ejus vocabátur hoc nómine ; ut intélligas nomen non géneris eſſe : ſed vatis.

℞. Joannes teſtimónium pérhibet de Verbo, & clamat, dicens : Qui poſt me ventúrus eſt, ante me factus eſt, quia prior me erat ; * Et de plenitúdine ejus nos omnes accépimus. ℣. Ego novíſſimus, in benedictióne Dei & ipſe ſperávi. * Et de plenitúdine. *Joan.* 1. *Eccli.* 33.

Lectio ix. n. 32.

SCripſit autem : Joannes eſt nomen ejus. Et hìc nomen non impónitur, ſed aſtrúitur ; meritòque contínuò reſolúta eſt lingua ejus : quia quam vínxerat incredúlitas, fides ſolvit. Credámus & nos ígitur, ut loquámur ; ut lingua noſtra quæ incredulitátis vínculis eſt ligáta : ratiónis voce ſolvátur. Scribámus ſpíritu myſtéria, ſi vólumus loqui ; ſcribámus prænũntiũ Chriſti, non in tábulis lapídeis : ſed in tábulis cordis carná libus. Etenim qui Joannem lóquitur : Chriſtum prophétat.

℞. Qui miſit me, ille mihi dixit : * Super quem víderis Spíritum deſcendentem, & manentem ſuper eum, † Hic eſt qui baptízat in Spíritu ſancto. ℣. Dóminus formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum, factus eſt fortitúdo mea ; & dixit : * Super. Glória. † Hic. *Joan.* 1. *Iſ.* 49.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 7.d. EXiſtimante pópulo de Joanne, ne fortè eſſet Chriſtus, reſpondit : Véniet fórtior me, cujus non ſum dignus ſólvere corrígiam calceamentórum. *Luc.* 3.

Ant. 4. f. Confeſſus eſt : Non ſum ego Chriſtus : ego vox clamantis in deſerto, Dirígite viam Dñi. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Prædicábat, dicens : Ego baptizávi vos aquâ ; ille verò baptizábit vos Spíritu ſancto. *Marc.* 1.

Ant. 5. a. Vidit Jeſum.

Canticum. Iſ. 40.

SUper montem excelſum aſcende tu, * qui evangelízas Sion.

Exalta in fortitúdine vocem tuam, * qui evangelízas Jerúſalem.

Exalta, noli timére ; * dic civitátibus Juda : Ecce Deus veſter.

Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, * & bráchium ejus dominábitur.

Ecce merces ejus cum eo, * & opus illíus coram illo.

Digitized by Google

Sicut Paſtor gregem ſuum paſcet : * in bráchio ſuo congregábit agnos, & in ſinu ſuo levábit; fœtas ipſe portábit. [*Et dicitur per Octavam, quandò ſit de ea.*]

Ant. Vidit Jeſum, & ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Hic eſt de quo dixi: Poſt me venit vir, qui ante me factus eſt. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Lex & Prophétæ, uſque ad Joannem: ex eo regnum Dei evangelizátur. Allelúia. *Luc.* 16.

Capitulum. Act. 19.

JOannes baptizávit baptiſmo pœniténtiæ pópulum, dicens; in eum qui ventúrus eſſet poſt ipſum, ut créderent : hoc eſt, in Jeſum.

Hymnus.

NUnc ſuis tandem novus è latébris
Prodit Elías, populiſque Chriſtum
Clamat, expróbrans ſua viperínæ
Crímina proli.
En Deus judex, Deus en propinquat
Véntilans fruges: ſúperis recondet
Tríticum cellis, paleaſque diros
Tradet in ignes.
Hujus adventu, rígidum ſuperbi
Déprimant montes caput; erigantur
Vállium paſſim cava: corrigantur
Prava viárum.
Sancte Præcurſor, date præco lucis,
Excitet ſomno tua vox inertes;
Ut graves olim fugiámus Agni
Víndicis iras.
Summa laus Patri, genitóque Verbo:
Æquus ambórum ſit honos Amóri,
Qui ſacrum Chriſti púgilem potenter
Ungit & armat.
Amen.

℣. Docébo iníquos vias tuas; ℟. Et ímpii ad te convertentur. *Pſ.* 50.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. A diébus Joannis Baptiſtæ, regnum cœlórum vim pátitur, & violenti rápiunt illud. *Matth.* 11.

Oratio.

DEus, qui præſentem diem honorábilem nobis in beáti Joannis Nativitáte feciſti; da pópulis tuis ſpirituálium grátiam gaudiórum : & ómnium fidélium mentes dírige in viam ſalútis ætérnæ. Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Pſalmi de Dominica: & ſic ad ceteras Horas.

Ant. 7. d. Exiſtimante pópulo.

AD TERTIAM.

Ant. 4. f. Confeſſus eſt.

Capitulum. Iſ. 52.

GAudéte, & laudáte ſimul, deſerta Jerúſalem: quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, redémit Jerúſalem; Parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium: & vidébunt omnes fines terræ ſalutáre Dei noſtri.

℞. *br.* Vox Dómini * concutientis deſertum. * Allelúia, allelúia. Vox Dómini. ℣. Vox Dómini * revelábit condenſa. * Allelúia. Glória Patri. Vox. *Pſ.* 28.

℣. Dabit Deus voci ſuæ vocem virtútis: ℞. Date glóriam Deo ſuper Iſrael. *Pſ.* 67.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Prædicábat.

Capitulum. Act. 13.

DEus ex ſémine David ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum: prædicante Joanne ante fáciem adventûs ejus baptiſmum pœniténtiæ omni pópulo Iſrael.

℞. *br.* Altíſſimus * dedit vocem ſuam. * Allelúia, allelúia. Altíſſimus. ℣. Et apparuérunt * fontes aquárum. * Allelúia. Glória. Altíſſimus. *Pſ.* 17.

℣. Vox Dómini ſuper aquas: ℞. Dóminus dilúvium inhabitáre facit. *Pſ.* 28.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Lex & Prophétæ.

Capitulum. Act. 13.

CUm impléret Joannes curſum ſuum, dicébat: Quem me arbitrámini eſſe, non ſum ego; ſed ecce venit poſt me: cujus non ſum dignus calceamenta pedum ſólvere.

℞. *br.* Parávi lucernam * Chriſto meo. * Allelúia, allelúia. Parávi. ℣. Super ipſum * efflorébit ſanctificátio mea. * Allelúia. Glória Patri. Parávi. *Pſ.* 131.

℣. Prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum: ℞. Et oſtendam illi ſalutáre meum. *Pſ.* 90.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 6. F. CŒpit Jeſus dícere ad turbas de Joanne: Quid exiſtis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, & pluſquàm Prophétam. *Matth.* 11.

Ant. 5. C. Hic eſt de quo ſcriptum eſt: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. *Matth.* 11.

Ant. 7. *d.* Amen dico vobis: Non ſurrexit inter natos muliérum major Joanne Baptiſtâ. *Matth.* 11.

Ant. 4. E. A ventre matris conſecrátus eſt Prophéta, evértere, & erúere, & pérdere, & íterùm renováre. *Eccli.* 49.

Ant. 1. D. Si vultis recípere, ipſe eſt Elías qui ventúrus eſt. *Matth.* 11.

Digitized by Google

Capitulum. Eccli. 46.

IN fide ſua probátus eſt Prophéta ; & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis : quia vidit Deum lucis.

Hymnus.

QUid moras nectis ? Dómino jubenti
Cede : qui ſacro lavat igne corda,
Hic tuis ardet mánibus, Joannes,
Amne lavári.

Quis fuit ſenſus tibi, cùm vidéres
Súpplicis ritu dare colla pronum,
Cui pedum ſummo réputes honóri
Sólvere lora ?

Cernis ut, nimbo rutilante, Chriſto
Spíritus, Patris comitante voce,
Incubat ; ſeſe Triadiſque tota
Pandit imágo ?

Díligens inſtas óperi miniſter :
Víctimam mundi ſcelus auferentem
Prædicas agnum, digitóque fidus
Indice monſtras.

Immemor laudis própriæ, magiſtro
Débitos Chriſto próperas alumnos
Réddere : ardébas mínui, decébat
Créſcere Chriſtum.

Nec fidem vitâ ſat erit probaſſe ;
Víndicem læſi rígidum pudóris
Te manet carcer : Dómino cruentâ
Morte præíbis.

Lætus æternum célebret Parentem
Orbis : æternum célebret Parentis
Fílium : par ſit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Loquébar de teſtimóniis tuis, Dómine, ℟. Et non confundébar. *Pſ.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Joannes teſtimónium perhíbuit veritáti ; ille erat lucerna ardens & lucens. *Joan.* 5.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Proſperi, Eccleſiæ Doctoris. Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus homo. xxviij. *Oratio*, Excita, Dómine. xxxij.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Dominica. Reliqua ut heri.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
NATIVITATIS
S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Semiduplex-minus.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟℟. *è Nocturno diei, ſecundùm Fe-*

Digitized by Google

riam ; nempè , Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj. è II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato , è III. Noct.

Lectio j. de Scriptura occurrente , tribus in unam junctis.

Lectiones ij. & iij. ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Dicitur Canticum de die , cùm ſit de Octava.

Ant. ſola. 5. a. Vidit Jeſum , & ait : Ecce Agnus Dei , ecce qui tollit peccátum mundi. Hic eſt de quo dixi : Poſt me venit vir , qui ante me factus eſt. *Joan.* 1.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus ; da córdibus noſtris illam tuárum rectitúdinem ſemitárum : quam beáti Joannis Baptiſtæ in deſerto vox clamantis edócuit. Per Dóminum.

AD HORAS , non dicitur Allelúia *in* ℟ ℟ ℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 6. F. Cœpit Jeſus dícere ad turbas de Joanne : Quid exiſtis vidére ? Prophétam ? Etiam dico vobis , & pluſquàm Prophétam. *Matth.* 11.

AD COMPLETORIUM.

Ut ſuprà , pag. 419.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Totum Officium ſit de Dominica , ut in Pſalterio , incipiendo à I. Veſperis , quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem , cum Commem. Octavæ in utriſque Veſperis & Laudibus.

DIE XXV.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

In Nativitate S. Joannis Baptiſtæ.

AUdíte , fratres , quid Dóminus de Joanne loquátur : cujus ſolemnis hódie Natívitas celebrátur. Ille , inquit , erat lucerna ardens & lucens. Non ait , lucens & ardens ; quia Joannis ex fervóre ſplendor : non fervor pródiit ex ſplendóre. Sunt enim qui non eò lucent , quia fervent : ſed magìs fervent , ut lúceant. At iſti planè non fervent caritátis ſpíritu : ſed ſtúdio vanitátis. Vultis noſſe quēádmodùm arſit Joannes , & luxit ? Ego utrumque in eo tríplicem poſſe árbitror inveníri : & ardórem ſcílicet & ſplendórem. Ardens enim erat in ſeipſo , vehementi auſteritáte converſatiónis ; erga Chriſtum , íntimo quodam & pleno fervóre devotiónis : erga peccantes próximos , conſtántiâ líberæ increpatiónis. Luxit nihilóminùs , ut paucis díxerim , exemplo , dígito , verbo ; & ſeipſum oſtendens ad imi-

Digitized by Google

tatiónem : & lumináre majus quod latébat, ad peccatórum remiſſiónem ; & ipſas quoque ténebras noſtras illúminans : útique ad correctiónem.

Lectio iij.

De S. Proſpero, Eccleſiæ Doctore.

PRoſper Aquitánis paréntibus ortus : non minùs pietáte fideíque propugnandæ zelo, quàm eloquéntiâ & eruditióne cláruit. In Provínciam facto itínere : Maſsíliæ & in vicínia plures, inter quos eminébat Caſſiánus, Presbyteros invénit; qui non cathólicè de grátia Chriſti ſentientes : natúræ víribus ſine præveniente grátia fidem habére & ſalútis opus incípere penes hóminem eſſe docébant. Célebrem confeſtim unà cum Hilário Syracúſio ad Auguſtínum ſcripſit epíſtolam : in qua erróres quos detéxerat confutandos ipſi propónit. Hujus consílio rem aggreſſus Auguſtínus, de Prædeſtinatióne Sanctórum & de dono perſeverántiæ libros édidit. Sed reniténtibus cum pervicácia Semipelagiánis ; imò Auguſtínum quaſi novórum dógmatum aſſertórem tradúcere non véritis : Proſper illórum calúmnias invictè confutávit. Scribens ad Rufínum áſſerit non ſolùm Románam Africanamque Eccléſiam ; ſed univerſos promiſſiónis fílios, ſicut in tota fide : ita in grátiæ confeſſióne cum Auguſtíno congrúere. Ipſórum autem conátus fórtiùs adhuc effríngere cúpiens, Cœleſtínum Papam Proſper ádiit ; à quo graves ad vários Galliárum Præſules lítteras rétulit : ut obtrectántium Auguſtíni doctrínæ compéſcerent audáciam. Tantâ fretus auctoritáte, novis labóribus totum ſe dévovens ; grátiæ inimícos ſæpè renaſcentes, contra quos véluti in grátiam ingrátos exímium jam edíderat librum : debelláre non déſtitit. Póſteà cum Leóne, qui, dum in Gálliis verſabátur, ad Petri Sedem fúerat electus, Romam pétiit : ut in ſcribendis lítteris ipſi daret óperam. Ibi hujúſmodi curis diſtentus, pietatiſque cultor aſsíduus : circa annum ſalútis quadringenteſimum-ſéptimum migrávit in cœlum. Tanta in eo doctrína & ſanctimónia mícuit : ut vir Dei & Eccléſiæ Doctor méritò habeátur.

Pro ejus Commem. Ant. Sapiéntia. ℣. Annuntiávi. *Oratio*, Excita, Dómine. xxxij.

AD VESPERAS ſit Commem. SS. Joannis & Pauli, Martyrum. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xv. *Oratio*, Quæſumus. *ut infrà ad Laudes.*

Digitized by Google

Die XXVI.
DE OCTAVA.
Lectio ij.

Sermo ſancti Cyrilli Hieroſolymitáni Epíſcopi. *Catecheſi 3. de Baptiſmo.*

VEteris teſtamenti finis & inítium novi: Baptiſmus. Hujus enim primus auctor Joannes: quo major inter natos mulíerum nullus; qui Prophetárum quidem finis fuit: omnes enim Prophétæ & Lex uſque ad Joannem. Evangelicárum verò rerum, idem princípium éxtitit. Inítium, inquit Evangeliſta, Evangélii Jeſu Chriſti, & quæ ſequuntur: fuit Joannes in deſerto baptízans. Moſes máximus eſt legiſlátor; & omnes Prophétæ admirábiles: ſed non majóres Joanne. Non ego Prophétas cum Prophétis conferre áudeo: ſed ipſe tum illórum, tum noſtrî herus Dóminus Jeſus pronuntiávit; Major inter natos mulíerũ Joanne non ſurrexit: non inter natos vírginum, ſed mulíerum. Magni ſervi ad conſervos comparátio: Fílii verò ad ſervos incomparábilis eſt exuperántia & grátia. Vides quantum hóminem hujus grátiæ ducem elégit Deus? Nihil omníno poſſidentem, & ſolitúdinis amantem; locuſtas edentem, melle famem explentem: veſte ex pilis caméli indútum; qui étiam in útero matris cùm geſtarétur: à Spíritu ſancto ſanctificátus eſt.

Lectio iij.

De SS. Joanne & Paulo, Martyribus.

JOannis & Pauli mártyrum conſtántiam, adversùs renaſcentem ſub Juliáno Apóſtata idololatríam, teſtátur Gregórius Turonenſis Romæ potiſſimùm célebrem extitiſſe: ubi in aula régia nutríti, & Conſtantínæ Conſtantíni magni fíliæ addicti fuiſſe traduntur. Hi ſpeciáli Imperatóris mandáto compelláti, ut ad eum intra certum tempus veníerent: & público Jovis ſacrifício adeſſent; intra id ſpátium, bona ſua, quò expeditióres ad Dóminum migráre poſſent: paupéribus diſtribuérunt. Tum ſpreto Jovis cultu, Chriſti fidem coram Terentiáno campi ductóre, qui régii mandáti executiónem urgébat, fórtiter aſſerentes, domi capítibus abſciſſis; quia Juliánus intra aulam nutrítos públicè occídere timébat: martyrio coronáti ſunt. Horum Mártyrum nómina ad altáris ſacrifícium tota jam Latína Ecclésia commémorat: unde eórum venerátio ſenſim per omnes Occidentis Ecclésias propagáta eſt.

Digitized by Google

Pro eorumdem Commem. *Ant.* Beáti. ℣. Multæ tribulatiónes. xviij.

Oratio.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut nos gemináta lætítia hodiernæ feſtivitátis excípiat; quæ de beatórum Joannis & Pauli glorificatióne procédit: quos éadem fides & páſſio verè fecit eſſe germános. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat.

AD VESPERAS, fit Commem. S. Leonis II. Papæ. *Ant.* Elégit ipſum. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui pópulis tuis. xxv.

DIE XXVII.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 37. *al.* 38. *in Matth.*

QUemádmodùm apud reges, qui propè currum incédunt, áliis dignitáte majóres ſunt: ſic Joannes prope Chriſtum advenientem incédere cérnitur. Vide quómodò hinc ejus excelléntiam declárat; neque hîc gradum ſiſtit, ſed étiam póſteà effert ſenténtiam, dicens: Amen dico vobis; non ſurrexit inter natos mulíerum major Joanne Baptiſtâ, id eſt, non péperit múlier illo majórem: ſúfficit hæc senténtia. Sed ſi vis ex rebus ipſis edíſcere: consídera illíus menſam, victum, mentis ſublimitátem. Nam ſic vivébat, ac ſi in cœlo fuiſſet; atque naturálibus ſupérior neceſſitátibus, mirábilem quamdam carpébat viam, in hymnis & oratiónibus totum tempus tránſigens: cum mortálium némine, ſed cum ſolo Deo collóquia miſcens. Néminem quippe conſervórum nóverat, non ſe conſpiciendum præbébat, non lacte alebátur; non lecto, non tecto, non foro, non aliâ quâpiam humánâ re fruebátur: & tamen manſuétus erat ſimul atque véhemens.

Lectio iij.

De S. Leone II. Papa.

LEo nómine ſecundus, qui Romæ poſt ſanctum Agathónem ſedit: humánis divinisque lítteris græcè ac latínè fuit multùm erudítus. Muſicórum étiam perítus: hymnos pſalmoſque in Eccléſia cantári ſólitos ad meliórem cantum reduxit. Probávit Acta ſextæ Synodi, contra Monothélitas, qui unam tantúmmodò voluntátem & operatiónem in Chriſto prædicábant, Conſtantinópoli nuper celebrátæ. Ipſa deinde ad Hiſpániæ Epíſcopos ſubſcribenda miſit: ut ómnium auctoritáte confoſſis nullum ſupereſſet hæréticis effúgium. Commiſſum gregem férvidâ ca-

ritáte próſequens ; ádeò páuperes, víduas, & pupillos eleemóſynis, consílio & ópera ſublevábat ! ut ipſórum pater méritò haberétur. Dum autem ſíngulos ad piè vivendum verbo & exemplo hortabátur impénſiùs ; poſt menſem Pontificátûs décimum, anno ſexcentéſimo octogéſimo quarto ! migrávit in cœlum.

Pro ejuſdem Commem. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, qui pópulis tuis. xxv.

DIE XXVIII.

In Vigilia SS. Apoſtolorum PETRI & PAULI.

Officium fit de Octava Nativitatis S. Joannis Bapt. niſi ſimul currat Octav. Corporis Chriſti : tunc enim de hac fit cum Comm. alterius (ſine ejus Lect.) & Vigiliæ SS. Apoſt. cum ejus Homil.

Omnia ut ceteris diebus intra Octavam.

Lect. j. de Script. occur. è tribus fit una.

Duo ℟ ℟. *priora è Noct. Feſti ſecundùm Feriam. Tertium de Vigilia.*

Lectio ij.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi. 290. *num.* 1.

SAnctus Joannes Baptiſta miſſus eſt ante fáciem Chriſti præparáre vias ejus. Teſtimónium Chriſti de Joanne eſt. Teſtimónium Joannis de Chriſto eſt. Utrumque teſtimónium conſiderémus ; quod perhíbuit Dóminus ſervo ! & quod perhíbuit ſervus Dómino. Si in natis mulíerum non ſurrexit major Joanne Baptiſtâ ; qui major illo eſt, quid eſt ? Joannes magnus homo ! ſed homo. Chriſtus Joanne major ! quia Deus & homo. Ambo mirabíliter nati ; præço & judex ! lucerna & dies ; vox & Verbum ! ſervus & Dóminus. De ſtérili ſervus ! de vírgine Dóminus.

Lectio iij.

De Vigilia SS. Petri & Pauli.

Léctio ſancti Evangélii ! ſecundùm Matthæum.

Cap. 16. 13.

IN illo témpore ! Venit Jeſus in partes Cæſaréæ Philippi, & interrogábat diſcípulos ſuos, dicens ; Quem dicunt hómines eſſe Fílium hóminis ? Et réliqua.

Homília ſancti Leónis Papæ.

Serm. 3. *in Anniverſ. aſſumpt. ſuæ.*

DIcitur beatíſſimo Petro ! Tibi dabo claves regni cœlórum ; & quæcumque ligáveris ſuper terram ! erunt ligáta & in cœlis. Transívit quidem étiam in álios Apóſtolos jus poteſtátis iſtíus ; & ad omnes Eccléſiæ príncipes decréti hujus conſtitútio commeávit ! ſed

ſed non fruſtrà uni commendátur quod ómnibus intimétur. Petro enim ídeò hoc ſinguláriter créditur : quia cunctis Eccléſiæ rectóribus forma Petri præpónitur. Manet ergo Petri privilégium : ubicumque ex ipsíus fertur æquitáte judícium. Nec nímia eſt vel ſevéritas vel remíſſio ; ubi nihil erit ligátum, nihil ſolútum : niſi quod beátus Petrus aut ſólverit aut ligáverit. Inſtante autem paſſióne ſuâ, Dóminus, quæ diſcipulórum erat turbatúra conſtántiam, Simóni inquit ; Simon, ecce ſátanas expoſtulávit vos, ut cérneret ſicut tríticum : ego autem rogávi pro te, ut non defíciat fides tua. Commúne erat ómnibus Apóſtolis perículum de tentatióne formídinis, & divínæ protectiónis auxílio páriter indigébant : quóniam diábolus omnes exagitáre, omnes cupiébat elídere ; & tamen ſpeciális à Dómino Petri cura ſuſcípitur, & pro fide Petri própriè ſupplicátur : tanquam aliórum ſtatus cértior ſit futúrus, ſi mens príncipis victa non fúerit. In Petro ergo ómnium fortitúdo munítur ; & divínæ grátiæ ita ordinátur auxílium, ut fírmitas quæ per Chriſtum Petro tribúitur : per Petrum Apóſtolis conferátur.

℟. Simon, ecce ſátanas expetívit vos, ut cribráret ſicut tríticum : ego autem rogávi pro te, ut non defíciat fides tua ; * Et † Tu aliquandò converſus, confírma fratres tuos. ℣. Convertam te, & antè fáciem meam ſtabis, & quaſi os meum eris. * Et. Glória. † Tu. *Luc.* 22. *Jerem.* 15.

AD LAUDES.

Pro Commem. Vigiliæ SS. Petri & Pauli, Antiph. & ℣. de Pſalterio.

Oratio.

Deus, qui nobis beatórum Apoſtolórum Petri & Pauli natalítia præveníre concédis ; tríbue nos, quæſumus, ſemper & eórum benefíciis confovéri : & oratiónibus adjuvári. Per Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXIX JUNII.

IN FESTO SS. APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. D. RESpíciens Joannes Jeſum dicit: Ecce Agnus Dei. Et audiérunt eum duo diſcípuli loquentem, & ſecúti ſunt Jeſum. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Erat Andréas frater Simónis Petri, unus ex duóbus qui audíerant à Joanne, & ſecúti fúerant Jeſum. *Joan.* 1.

Ant. 3. à. Invénit hic primùm fratrem ſuum Simónem, & dixit ei: Invénimus Meſsíam. *Joan.* 1.

℟ *Ant.* 4. E. Adduxit Andréas Simónem fratrem ſuum ad Jeſum. *Joan.* 1.

Ant. 5. a. Intúitus Simónem Jeſus, dixit: Tu es Simon fílius Jona: tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1.

Capitulum. 1. Cor. 1.

IGnobília mundi, & contemptibília elégit Deus; & ea quæ non ſunt, ut ea quæ ſunt deſtrúeret: ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus.

Hymnus.

QUos junxit unus, vita dum manſit, labor,
Quos una clarat morte palma Mártyres,
Ambo ſacráti príncipes exércitûs,
Cœlo receptos una vos colit dies.

Vos, anguláris cui ſubeſt Chriſtus lapis,
Fundátis Ædem: myſtico vos córpori,
Cui præſidére gaudet auguſtum Caput,
Fulgére clara juſſit ambo lúmina.

In te poteſtas clávium, Petre, éminet;
Te, Paule, flumen írrigat ſciéntiæ:
Uterque Paſtor, & magiſter, & parens,
Olimque mundo deſtináti júdices.

Infirmitátem carnis experti tamen,
Noſtis cadúcam fictilis teſtam luti;

Et conſecúti grátiam, cliéntibus
Præſtátis ultrò quam piè poſcunt opem.
Vos ergo votis ſúpplicum ſolémnibus
Adeſte: lapſis impetráte grátiam;
Ut Chriſtiánis aſſequámur móribus,
Quæ ſancta mundo tradidiſtis dógmata.
Sit ſempiterno ſempiterna laus Patri:
Petro ſupernus quem revelávit Pater,
Æterne Fili, laus tibi ſit, máxima;
Sit par ſuprémo laus decuſque Flámini.
Amen.

℣. Súſcitans Dóminus à terra ínopem, ℟. Ut cóllocet eum cum princípibus. *Pſ.* 112.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Ait Jeſus Simóni qui vocátur Petrus, & Andréæ fratri ejus: Veníte poſt me. Illi contínuò, relictis rétibus, ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Octavæ S. Joannis Baptiſtæ.

AD COMPLETORIUM.

Omnia de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum qui ædificávit nos ſuper fundamentum Apoſtolórum, * Veníte, adorémus. *Epheſ.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ORbe nunc toto celebrentur ambo
Príncipes, orbis decus atque lumen,
Mille qui Chriſto peperére verbi
Sémine gentes.
Auctor incœpti Deus: ille terras
Incolens, primas tibi, Petre, defert.
Mox vocat Paulum, ſúperas regreſſus
Victor ad arces.
Alter æterni Patris erúditur
Voce delapsâ: ſuper aſtra raptus.
Alter arcánæ ſacra veritátis
Flúmina potat.
Quanta ſub vili látitat poteſtas
Córpore! infirmos tua ſanat umbra,
Petre: letháles tua, Paule, pellunt
Línteа morbos.
Mérgitur ponto ſuperante Petrus:
Náufragum Paulus flúitat per æquor:
Chriſte, ades, ſævoſque jubes utríque
Párcere fluctus.
Heu! fidem cernis titubáre noſtram:
Tu vacillantes rege, Chriſte, greſſus:
Fac, Deus, tantos dócili ſequámur
Corde magiſtros.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Grátia data eſt mihi à Deo, ut ſim miniſter Chriſti Jeſu in Géntibus, ſanctíficans Evangélium Dei. *Rom.* 15.

Ant. 1. f. Qui operátus eſt Petro in Apoſtolátum circumciſiónis, operátus eſt & mihi inter gentes. *Galat.* 2.

Ant. 7. d. Secundùm revelatiónem mihi data eſt grátia hæc, in Géntibus evangelizáre inveſtigábiles divítias Chriſti, & quæ ſit diſpenſátio ſacramenti abſcónditi à ſéculis. *Epheſ.* 3.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam ejus. ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Pſ.* 95.

Lectio j.

Incipit Epíſtola prima beáti Petri Apóſtoli. *Cap.* 1. 1. *ad* 9.

PEtrus Apóſtolus Jeſu Chriſti, electis ádvenis diſperſiónis Ponti, Galátiæ, Cappadóciæ, Aſiæ, & Bithyniæ, ſecundùm præſciéntiam Dei Patris, in ſanctificatiónem Spíritûs; in obediéntiam, & aſperſiónem ſánguinis Jeſu Chriſti: Grátia vobis & pax multiplicétur. Benedictus Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti; qui ſecundùm miſericórdiam ſuam magnam regenerávit nos in ſpem vivam, per reſurrectiónem Jeſu Chriſti ex mórtuis: in hereditátem incorruptíbilem, & incontaminátam, & immarceſcíbilem, conſervátam in cœlis in vobis; qui in virtúte Dei cuſtodímini per fidem in ſalútem: parátam revelári in témpore noviſſimo. In quo exultábitis, módicùm nunc ſi oportet contriſtári in váriis tentatiónibus: ut probátio veſtræ fídei multò pretióſior auro (quod per ignem probátur) inveniátur in laudem, & glóriam, & honórem, in revelatióne Jeſu Chriſti; quem, cùm non vidéritis, dilígitis: in quem nunc quoque non videntes créditis; credentes autem exultábitis lætítiâ inenarrábili, & glorificátâ: reportantes finem fídei veſtræ, ſalútem animárum.

℟. Ecce ego mittam piſcatóres multos, dicit Dóminus, & piſcabuntur fílios Iſrael: * Et oſtendam eis manum meam; & ſcient quia nomen mihi Dóminus. ℣. Vidit Jeſus Simónem & Andréam fratrem ejus, & dixit eis: Fáciam vos fíeri piſcatóres hóminum; * Et. *Jerem.* 16. *Marc.* 1.

Lectio ij. v. 10. *ad* 15.

DE qua ſalúte exquiſiérunt atque ſcrutáti ſunt Prophétæ, qui de futúra in vobis grátia prophetavérunt; ſcrutantes in quod vel quale tempus ſi-

Digitized by Google

gnificáret in eis Spíritus Chriſti : prænúntians eas quæ in Chriſto ſunt paſſiónes, & poſterióres glórias; quibus revelátum eſt, quia non ſibimetipſis, vobis autem miniſtrábant ea quæ nunc nuntiáta ſunt vobis per eos qui evangelizavérunt vobis, Spíritu ſancto miſſo de cœlo : in quem deſíderant Angeli proſpícere. Propter quod ſuccincti lumbos mentis veſtræ, ſóbrii perfectè ſperáte in eam, quæ offertur vobis, grátiam, in revelatiónem Jeſu Chriſti : quaſi fílii obediéntiæ, non configuráti prióribus ignorántiæ veſtræ deſidériis; ſed ſecundùm eum, qui vocávit vos, Sanctum : & ipſi in omni converſatióne ſancti ſitis.

℟. Póſitus ſum ego prædicátor, & Apóſtolus, & magiſter Géntium : ob quam cauſam * Pátior, ſed non confundor; ſcio enim cui crédidi. ℣. Ipſe Deus meus, & Salvátor meus : in Deo glória mea, & ſpes mea in Deo eſt. * Pátior. 2. *Tim.* 1. *Pſ.* 61.

Lectio iij.

Cap. 3. 13. *ad fin.*

QUis eſt qui vobis nóceat; ſi boni æmulatóres fuéritis? Sed & ſi quid patímini propter juſtítiam, beáti. Timórem autem eórum ne timuéritis : & non conturbémini. Dóminum autem Chriſtum ſanctificáte in córdibus veſtris : paráti ſemper ad ſatisfactiónem omni poſcenti vos ratiónem de ea, quæ in vobis eſt, ſpe; ſed cum modéſtia & timóre, conſciéntiam habentes bonam : ut in eo quòd détrahunt vobis, confundantur, qui calumniantur veſtram bonam in Chriſto converſatiónem. Mélius eſt enim benefacientes (ſi voluntas Dei velit) pati, quàm malefacientes : quia & Chriſtus ſemel pro peccátis noſtris mórtuus eſt, juſtus pro injuſtis; ut nos offerret Deo, mortificátus quidem carne : vivificátus autem ſpíritu. In quo & his, qui in cárcere erant, ſpirítibus véniens prædicávit; qui incréduli fúerant aliquandò, quandò expectábant Dei patiéntiam in diébus Noë, cùm fabricarétur arca : in qua pauci, id eſt, octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam. Quod & vos nunc ſímilis formæ ſalvos facit baptiſma : non carnis depoſítio ſórdium, ſed conſciéntiæ bonæ interrogátio in Deum per reſurrectiónem Jeſu Chriſti; qui eſt in déxtera Dei, deglútiens mortem, ut vitæ ætérnæ herédes efficerémur : profectus in cœlum, ſubjectis ſibi Angelis, & poteſtátibus, & virtútibus.

℟. Evangélium quod

evangelizátum eſt à me, non eſt ſecundùm hóminem; * Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, ſed per revelatiónem Jeſu Chriſti. ℣. Dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo, ecce conſtítui te ſuper gentes. * Neque. Glória. * Neque. *Galat.* 1. *Jerem.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Multi diſcipulórum abiérunt retro. Dixit ergo Jeſus ad duódecim: Numquid & vos vultis abíre? *Joan.* 6.

Ant. 5. a. Reſpondit Simon Petrus: Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ æternæ habes. *Joan.* 6.

Ant. 3. *à*. Nos credídimus & cognóvimus quia tu es Chriſtus Fílius Dei. *Joan.* 6.

℣. Magnus es tu, & fáciens mirabília: ℟. Tu es Deus ſolus. *Pſ.* 85.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Eccleſiáſticis. *Cap.* 1.

SImon Petrus, fílius Joannis, províncíæ Galilææ, è vico Bethsäída, frater Andréæ Apoſtóli, & princeps Apoſtolórum; poſt Epíſcopátum Antiochenſis Eccléſiæ, & prædicatiónem diſperſiónis eórum qui de circumciſióne credíderant: in Ponto, Galátia, Cappadócia, Aſia, & Bythynia; ſecundo Cláudii Imperatóris anno, ad expugnandum Simónem magum, Romam pergit: ibíque annis viginti quinque Cáthedrā ſacerdotálem ténuit, uſque ad últimum Nerónis annum, id eſt, décimum-quartum; à quo affixus cruci, martyrio coronátus eſt, cápite ad terram verſo & in ſublíme pédibus elevátis: ásſerens ſe indignum qui ſic crucifigerétur, ut Dóminus ſuus. Scripſit duas Epíſtolas quæ Cathólicæ nominantur. Sepultus Romæ in Vaticáno juxta viam Triumphálem: totíus orbis veneratióne celebrátur.

℟. Beátus es, Simon Barjóna, quia caro & ſanguis non revelávit tibi, ſed Pater meus qui in cœlis eſt; & ego dico tibi: * Quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificábo Eccléſiam meam. ℣. Ego rogávi pro te, ut non defíciat fides tua; & tu aliquandò converſus, confirma fratres tuos. * Quia. *Matth.* 16. *Luc.* 22.

Lectio v. Cap. 15.

PAulus Apóſtolus, qui antè Saulus, extra númerum duódecim Apoſtolórum, de tribu Bénjamin & óppido Judææ Gíſchalis fuit: quo à Románis capto, cum paréntibus ſuis Tarſum Cilíciæ commigrávit; à quibus ob ſtúdia legis miſſus Jeroſólymam: à Gamaliéle viro doctíſſimo, cujus Lucas

méminit, erudítus eſt. Cùm autem interfuiſſet neci mártyris Stéphani, & acceptis à Pontífice templi epíſtolis, ad perſequendos eos qui Chriſto credíderant, Damaſcum pérgeret; revelatióne compulſus ad fidem, quæ in Actibus Apoſtolórum ſcríbitur: in vas electiónis de perſecutóre tranſlátus eſt. Cùmque primùm ad prædicatiónem ejus Sérgius Paulus Proconſul Cypri credidiſſet: ab eo, quòd eum Chriſti fídei ſubégerat, ſortítus eſt nomen Paulus; & juncto ſibi Bárnaba, multis úrbibus peragrátis, revertenſque Jeroſólymam: à Petro, Jacobóque, & Joanne Géntium Apóſtolus ordinátur.

℟. In Gentes ego mitto te, Saule, aperíre óculos eórum, * Ut convertantur à ténebris ad lucem, & de poteſtáte ſátanæ ad Deum, ut accípiant remiſſiónem peccatórum, & ſortem inter ſanctos. ℣. Vade, quóniam ego in natiónes longè mittam te. * Ut. *Act.* 26. *Act.* 22.

Lectio vj.

ET quia in Actibus Apoſtolórum pleníſſimè de ejus converſatióne ſcriptum eſt: hoc tantùm dicam; quod poſt paſſiónem Dómini vigéſimo-quinto anno, id eſt, ſecundo Nerónis: eo témpore quo Feſtus procurátor Judææ ſucceſſit Felíci, Romam vinctus mittitur; & biénnium in líbera manens cuſtódia: adversùs Judæos de adventu Chriſti quotídie diſputávit. Sciendum autem in prima ſatisfactióne, (necdum Nerónis império roboráto, nec in tanta erumpente ſcélera, quanta de eo narrant hiſtóriæ;) Paulum à Neróne dimiſſum, ut Evangélium Chriſti in Occidentis quoque pártibus prædicáret: ſicut ipſe ſcribit in ſecunda Epíſtola ad Timótheum. Hic décimo-quarto Nerónis anno; eódem die quo Petrus, Romæ pro Chriſto cápite truncátus: ſepultus eſt viâ Oſtienſi, anno poſt paſſiónem Dómini tricéſimo-séptimo.

℟. Aſſiſtens Paulo Dóminus, ait: Conſtans eſto; * Sicut enim teſtificátus es de me in Jerúſalem, ſic te oportet & Romæ teſtificári. ℣. Ne tímeas, Paule; Cæſari te oportet aſsíſtere. * Sicut. Glória. * Sicut. *Act.* 23. *Act.* 27.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Víncula & tribulatiónes me manent; ſed nihil horum véreor, dúmmodò conſummem curſum meum, & miniſtérium verbi quod accépi. *Act.* 20.

Ant. 3. c. Ego non ſolùm alligári, ſed & mori parátus ſum propter nomen Dómini Jeſu. *Act.* 21.

Digitized by Google

Ant. 8. G. Non in vácuum laborávi; ſed etſi ímmolor ſupra ſacrifícium, & obſéquium fidei veſtræ, gáudeo, & congrátulor ómnibus vobis. *Philipp.* 2.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℞. Confiteantur tibi pópuli omnes. *Pſ.* 66.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Joannem. *C.* 21.

IN illo témpore: Dixit Simóni Petro Jeſus; Simon Joannis, díligis me plus his? Dicit ei; Etiam, Dómine: tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 296. *n.* 3.

REſurgit Dóminus, appáret diſcípulis. Videt jam Petrus viventem: cui morienti timúerat. Videt non Dóminum occíſum: ſed mortem in Dómino occíſam. Jam ergo confirmátus exemplo carnis ipsíus Dómini mortem non eſſe uſque ádeò metuendam: docétur amáre. Modò opus eſt ut amet, jam viſo Dómino vivo poſt mortẽ; modò amet, modò ſecúrus amet: ſecúrus quia ſecutúrus. Dóminus ergo; Petre, amas me? Et ille: Amo, Dómine. Et íterùm hoc, & tértiò hoc; ut ter confiterétur amor: quod ter negáverat timor. Vidéte, percípite, díſcite. Non áliud quàm, Amas? interrogátur: non áliud quàm, Amo, reſpondétur. Reſpondenti dícitur: Paſce oves meas.

℞. Dicit Simóni Petro Jeſus: Simon Joannis, díligis me plus his? Dicit ei: Etiam, Dómine; * Tu ſcis quia amo te. ℣. Contriſtátus eſt Petrus, quia dixit ei Jeſus tértiò, Amas me? Et dixit ei: Dómine, tu ómnia noſti. * Tu ſcis quia amo te. *Joan.* 21.

Lectio viij. n. 3. *&* 4.

COmmendátis Petro óvibus ſuis; & commendáto ſibi Petro cum óvibus ſuis: jam prænúntiat paſſiónem, & dicit. Cùm eſſes júnior, cingébas te, & ibas quò velles: cùm autem ſénior factus fúeris, alter te cinget, & feret quò tu non vis. Hoc autem dicébat; ait Evangeliſta: ſigníficans quâ morte clarificatúrus eſſet Deum. Vidétis hoc pertinére ad paſcendas oves Dómini: ut non recuſétur mors pro óvibus Dómini. Paſce oves meas. Commendat oves idóneo; an minùs idóneo? Primò, quas oves commendat? Pretióſas, emptas non auro, non argento: ſed ſánguine. Si dóminus homo commendáret ſervo ſuo oves ſuas; procul dúbio cogitáret utrùm pecúlium ſervi illíus idóneum eſſet pré-

Digitized by Google

tium óvium ſuárum, & díceret: ſi perdíderit, ſi diſſipáverit, ſi conſúmpſerit, habet unde reddat. Commendáret ergo ſervo idóneo oves ſuas: & ſervi facultátes in pecúnia quæreret pro óvibus quas pecúniâ comparávit.

℟. Dixit Jeſus Petro: Cùm eſſes júnior, cingébas te, & ambulábas ubi volébas; * Cùm autem ſenúeris, extendes manus tuas, & álius te cinget, & ducet quò tu non vis. ℣. Velox eſt deposítio tabernáculi mei, ſecundùm quod & Dóminus noſter Jeſus Chriſtus ſignificávit mihi. * Cùm. 2. *Petr.* 1.

Lectio ix. n. 4. *&* 5.

NUnc verò Dóminus Jeſus Chriſtus; quia ſervo commendat oves quas ſánguine comparávit: idoneitátem ſervi in paſſióne ſánguinis quærit. Tanquam díceret; Paſce oves meas: commendo tibi oves meas. Quas oves? Quas emi ſánguine meo. Mórtuus ſum pro eis. Amas me? Mórere pro eis. Et quidem ſervus ille hóminis homo pecúniam rédderet pro conſumptis óvibus: Petrus réddidit ſánguinem pro óvibus conſervátis. Eia, fratres; áliquid pro témpore volo dícere. Quod Petro commendátum eſt, quod Petro mandátum eſt, non Petrus ſolus: ſed étiam álii Apóſtoli audiérunt, tenuérunt, ſervavérunt, maximèque ipſe conſors ſánguinis & diéi Paulus Apóſtolus. Audiérunt iſta: & ad nos audienda tranſmiſérunt. Páſcimus vos: páſcimur vobiſcum. Det nobis Deus vires ſic amandi vos: ut poſsímus étiam mori pro vobis, aut effectu aut affectu.

℟. Tempus reſolutiónis meæ inſtat. Bonum certámen certávi, * Curſum conſummávi, fidem ſervávi. In réliquo † Repóſita eſt mihi coróna juſtítiæ. ℣. Grátia Dei in me vácua non fuit; ſed abundántiùs illis ómnibus laborávi; non ego autem, ſed grátia Dei mecum. * Curſum. Glória. † Repóſita. 2. *Tim.* 4. 1. *Cor.* 15.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. a. FActa eſt vox ad Petrum: Surge & mandúca: quod Deus purificávit, tu commúne ne díxeris. *Act.* 10.

Ant. 3. a. Apériens Petrus os ſuum, dixit: In veritáte cómperi, quia non eſt perſonárum acceptor Deus. *Act.* 10.

Ant. 6. F. Adhuc loquente Petro, cécidit Spíritus ſanctus ſuper omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Ant. 4. *D.* Obſtupuérunt.

Canticum. Iſ. 57.

QUàm pulchri ſuper montes pedes annuntiantis & prædicantis pacem, * annuntiantis bonum,

Prædicantis ſalútem, * dicentis Sion: Regnábit Deus tuus!

Vox ſpeculatórum tuórum, * levavérunt vocem, ſimul laudábunt;

Quia óculo ad óculum vidébunt * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte, & laudáte ſimul, deſerta Jerúſalem; * quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, redémit Jerúſalem.

Parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum * in óculis ómnium géntium;

Et vidébunt omnes fines terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Ant. Obſtupuérunt ex circumciſióne fidéles qui vénerant cum Petro, quia & in natiónes grátia Spíritûs ſancti effúſa eſt. *Act.* 10.

Ant. 5. a. Glorificavérunt Deum, dicentes: Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Capitulum. Act. 10.

AUdiébant illos loquentes linguis & magnificantes Deum: Tunc reſpondit Petrus; Numquid aquam quis prohibére poteſt, ut non baptizentur hi qui Spíritum ſanctum accepérunt ſicut & nos? Et juſſit eos baptizári in nómine Dómini Jeſu Chriſti.

Hymnus.

JAm nil Hebræis, Géntium plebs, ínvide,
Dignáta eiſdem, fauſta plebs, honóribus:
Ovíle ſummus Paſtor expandit ſuum,
Novuſque primo grex adunáris gregi.

Promiſſa Patrum, Chriſte, natus éxequi,
De ſtirpe Jacob quæris amiſſas óves;
Petrumque, primo quem locaviſti gradu,
Tanto labóri ſúfficis vicárium.

Divína Gentes at ſimul cleméntia
Reſpectat, illis, Paule, Doctor mítteris:
Arcána profers tu Dei myſtéria:
Tu chriſtiánæ præco fulges grátiæ.

Utrimque fervet úberi fructu labor:
Judæus, an ſis bárbarus, nil intereſt:
Diverſa quamquàm ſors duóbus óbtigit,
Par univerſi cura ſuccíndit gregis.

Sit ſempiterno ſempiterna laus Patri:
Petro ſupernus quem revelávit Pater,

Æterne Fili, laus tibi ſit máxima:
Sit par ſuprémo laus decuſque Flámini.
Amen.

℣. Conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Dei ſumus adjutóres: nemo gloriétur in homínibus; ómnia enim veſtra ſunt, ſive Paulus, ſive Cephas: vos autem Chriſti, Chriſtus autem Dei. 1. *Cor.* 3.

Oratio.

DEus, qui hodiernam diem Apoſtolórum tuórum Petri & Pauli martyrio conſecraſti; da Eccléſiæ tuæ eórum in ómnibus ſequi præceptum: per quos religiónis ſumpſit exórdium. Per Dóminum.

Fit Commem. Octavæ S. Joannis Baptiſtæ. Ant. A diébus. ℣. Docébo. 425. *Oratio*, Omnípotens. 428.

AD HORAS Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Facta eſt.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Apériens.

Capitulum. Act. 10.

IN omni gente, qui timet Deum & operátur juſtítiam, acceptus eſt illi; Verbum miſit Deus filiis Iſrael, annúntians pacem per Jeſum Chriſtum: hic eſt ómnium Dóminus.

℟. *br.* Deus excelſus * ſubjécit pópulos nobis. * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Et gentes * ſub pédibus noſtris. * Allelúia. Glória. Deus. *Pſ.* 46.

℣. Benedícite, gentes, Deum noſtrum; ℟. Et audítam fácite vocem laudis ejus. *Pſ.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Adhuc.

Capitulum. Act. 15.

AB antíquis diébus Deus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, & crédere; & qui novit corda Deus, teſtimónium perhíbuit: dans illis Spíritum ſanctum ſicut & nobis.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Annuntiavérunt cœli * juſtítiam ejus. * Allelúia, allelúia. Annuntiavérunt. ℣. Vidérunt omnes pópuli * glóriam ejus. * Allelúia. Glória. Annuntiavérunt. *Pſ.* 96.

℣. Afferte Dómino, pátriæ géntium, ℟. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Pſ.* 95.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Glorificavérunt.

Capitulum. Act. 15.

NIhil diſcrévit Deus inter nos & illos, fide puríficans corda eórum; Nunc ergo quid tentátis

Deum, impónere jugum ſuper cervíces diſcipulórum, quod neque patres noſtri, neque nos portáre potúimus? Sed per grátiam Dómini Jeſu Chriſti crédimus ſalvári, quemádmodùm & illi.

℟. *br.* Tu es, Deus, * qui facis mirabília. * Allelúia, allelúia. Tu es. ℣. Notam feciſti in pópulis * virtútem tuam. * Allelúia. Glória. Tu es. *Pſ.* 76.

℣. Non nobis, Dómine, ſed nómini tuo da glóriam ℟. Super miſericórdia tua & veritáte tua. *Pſ.* 113.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 2. D. JUſtum árbitror, quándiu ſum in hoc tabernáculo, ſuſcitáre vos in commonitióne. 2. *Petr.* 1.

Ant. 3. a. Velox eſt depoſítio tabernáculi mei, ſecundùm quod & Dóminus noſter Jeſus Chriſtus ſignificávit mihi. 2. *Petr.* 1.

Ant. 7. a. Dabo óperam & frequenter habére vos poſt óbitum meum, ut horum memóriam faciátis. 2. *Petr.* 1.

Ant. 4. E. Properantes in adventum diéi Dómini; ſatágite immaculáti & inviolári ei inveníri in pace. 2. *Petr.* 3.

Ant. 1. D. Dómini noſtri longanimitátem, ſalútem arbitrémini, ſicut & caríſſimus frater noſter Paulus, ſecundùm datam ſibi ſapiéntiam, ſcripſit vobis. 2. *Petr.* 3.

Capitulum. 2. Petr. 3.

VEſtram éxcito in commonitióne ſincéram mentem; ut mémores ſitis eórum quæ prædixi verbórum à ſanctis Prophétis & Apoſtolórum veſtrórum, præceptórum Dómini & Salvatóris.

Hymnus.

TAndem labórum, glorióſi Príncipes,
Fructum tenétis: fana paſſim córruunt:
Quin ipſa latè Roma victrix géntium,
Se Chriſtiáno jam ſtupet ſubdi jugo.
Sævit Tyrannus; at triumphant víctimæ:
Alter per enſem victor, alter per crucem,
Cœlo corónam laureáti póſſident,
Fuſuſque ſanguis chriſtiános ſéminat.
Superba ſordent Cæſares cadávera,
Queîs urbs litábat ímpii cultûs ferax:
Apoſtolórum gloriátur óſſibus,
Fixamque adórat cóllibus ſuis crucem.
Nunc ô cruóre purpuráta nóbili,
Noviſque felix Roma conditóribus,

Digitized by Google

Horum trophæis aucta, quantò vériùs
Regína fulges orbe toto cívitas!
Sit ſempiterno ſempiterna laus Patri:
Sit ſempiternum Fílio Patris decus:
Qui nectis ambos, æquus ambóbus, tibi,
Divíne, ſit laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti ſunt ℟. Cum Deo Abraham. *Pſ.* 46.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Príncipes & ínclyti Iſrael, amábiles & decóri in vita ſua, in morte quoque non ſunt divíſi. 2. *Reg.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. Octavæ S. Joannis Baptiſtæ. Ant. Joannes. ℣. Loquebar. 427. *Oratio*, Omnípotens. 428.

Deinde S. Martialis Epiſcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, cujus ineffábili misericórdiâ. *infrà*, 456.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi, Ant. Hymnus, Capitulum & reliqua de Dominicâ.

DOMINICA PROXIMA

POST FESTUM SS. APOST. PETRI ET PAULI.

IN FESTO SS. IRENÆI, LUGDUNENSIS EPISCOPI, MARTYRIS ET ECCLESIÆ DOCTORIS, *DIŒCESIS PATRONI,* Et Sociorum ejus Martyrum.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Sabbato.

Ant. 3. a. IN bonis juſtórum exultábit cívitas, & benedictióne juſtórum exaltábitur. *Prov.* 11.

Ant. 6. F. Imperantes in præſenti pópulo ſanctíſſima verba, glóriam adepti ſunt; & in diébus ſuis habentur in láudibus. *Eccli.* 44.

Ant. 8. G. Dedérunt ſe perículo, ut ſtarent ſancta, & lex; & glóriâ magnâ

glorificavérunt gentem. 1. *Mach.* 14.

Ant. 7. d. Fílii eórum propter illos uſque in æternum manent : ſemen eórum & glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Ant. 1. f. Córpora ipſórum in pace ſepulta ſunt, & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44.

Capitulum. Iſ. 66.

MIttam ex eis qui ſalváti fúerint ad Gentes in mare, in Africam, & Lydiam tendentes ſagittam, in Itáliam, & Græciam, ad ínſulas longè, ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam ; & annuntiábunt glóriam meam Géntibus : & addúcent omnes fratres veſtros.

Hymnus.

DEbitis patrem canat Irenæum
Cívitas hymnis, Socioſque pugnæ,
Qui ſacras unà meruére fuſo
Sánguine palmas.

Fóntibus puris, duce Polycarpo,
Ebibit tantos pietátis hauſtus,
Ut jugo Chriſti velit univerſas
Súbdere Gentes.

Póthino primùm datus adminiſter,
Súblevat longo ſénio gravátum,
Et grégem ſignis moniſque ſanctum
Firmat & auget.

Præſulem factum novus ardor urit,
Hæreſes pellit, ſimulácra calcat,
Dum rogat pacem, metuenda ponit
Fúlmina victor.

Non oves illi ſatis eſt tuéri :
Cáritas neſcit generóſa fines :
Próximas miſſis fídei Miniſtris
Afferit urbes.

In Dei Sanctos furit ut tyrannus,
Primus ad pugnam volat Irenæus ;
Plura Sanctórum moriendo vincunt
Míllia mortem.

Summa laus Patri, Genitóque ſumma ;
Spíritus, compar tibi ſit poteſtas ;
Dante te, ſanguis pretióſus urbem
Servet in ævum.
Amen.

℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die.
℟. Æſtimári ſumus ſicut oves occiſiónis. *Rom.* 8.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Vicérunt propter ſánguinem Agni, & propter verbum teſtimónii ejus, & non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem ; prop-

téreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. *Apoc.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis.

¶ *Poſt Veſperas vadit Clerus Primatialis Eccleſiæ ad S. Irenæum in monte, ubi eaſdem iterùm cantat.*]

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi, Ant. Hymnus, Capitulum, & reliqua de Sabbato.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen ſuum, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

AD ſanctos cíneres cúrrite, cívitas;
Sunt hæc plena Deo pígnora Mártyrum.
Hîc cunæ fídei, fúneris in ſinu
Vitam pléniùs háuſimus.
Hic mons ara fuit; víctima Póntifex;
Fuſus pro Dómino fumat adhuc cruor;
Præcónes fídei frígida péctora
Linguâ ſánguinis éxcitant.
Hìc quot prodígiis ſe Deus áſſerit!
Hîc ſurdi pátulis áuribus áudiunt:
Cæcis hìc ſua lux rédditur, & ſuus
Contractis vigor ártubus.
Hîc ſupplex gemat urbs: ſeu cálamo ſeges
Areſcente perit, ſeu mádido natat;
Imbres mox dócilis ſol dabit úberes,
Aut pellet nócuos procul.
His quæ fervet adhuc veſtra fides locis,
Accendat gélidis pectóribus fidem:
Quandò veſtra, Patres, progénies ſumus,
Et veſtro ſata ſánguine.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini,
Fulti cujus ope prælia ſúſtinent,
Contemptâ nece, Mártyres.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. J. Confortámini & viríliter ágite in lege, quia in ipſa glorióſi éritis. 1. *Mach.* 2.

Ant. 2. D. Æmulatóres eſtóte legis, & date ánimas veſtras pro teſtamento patrum veſtrórum. 1. *Mach.* 2.

Ant. 3. a. Non audiémus verba regis, nec ſacrificábimus tranſgredientes legis noſtræ mandáta. 1. *Mach.* 2.

℣. Gládium evaginavérunt peccatóres ℟. Ut trucídent rectos corde. *Pſ.* 36.

Tres Lectiones è I. Noct. Dominicæ occurrentis.

Digitized by Google

Poſt. j. Lect. ℟. Laudémus viros glorióſos ; & parentes noſtros in generatióne ſua : * Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntiâ ſuâ à ſéculo. ℣. Omnes iſti in generatiónibus gentis ſuæ glóriam adepti ſunt, & in diébus ſuis habentur in láudibus. * Multam. *Eccli.* 44.

Poſt ij. Lect. ℟. Fílii ſanctórum ſumus : * Et vitam illam expectámus quam Deus datúrus eſt his, qui fidem ſuam nunquam mutant ab eo. ℣. Per multas tribulatiónes oportet nos intráre in regnum Dei. * Et. *Tob.* 2. *Act.* 14.

Poſt iij. Lect. ℟. In benedictióne juſtórum exaltábitur cívitas : * Et vocábitur Jerúſalem cívitas veritátis, & mons Dómini exercítuum, mons ſanctificátus. ℣. Aſcendent ſalvatóres in montem, & erit Dómino regnum. * Et. Glória Patri. * Et. *Prov.* 11. *Zach.* 8. *Abd.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Erunt ſuper omnem montem excelſum, & ſuper omnem collem elevátum rivi curréntium aquárum in die interfectiónis multórum. *Iſa.* 30.

Ant. 5. a. Abiit draco fácere prælium cum réliquis qui cuſtódiunt mandáta Dei, & habent teſtimónium Jeſu Chriſti. *Apoc.* 12.

Ant. 6. F. Velocióres fuérunt perſecutóres noſtri áquilis cœli, ſuper montes perſecúti ſunt nos, in deſerto inſidiáti ſunt nobis. *Thren.* 4.

℣. Iníquè non égimus in teſtamento tuo, Dómine. ℟. Et non receſſit retrò cor noſtrum. *Pſ.* 43.

Lectio iv.

IRenæus Occidentálium, & præcípuè Gallórum lumen méritò dictus : in Aſia minóre ortum hábuit. A ſancti Joannis Apóſtoli diſcípulis Pápiâ & Polycarpo verbis fídei diligenter fuit excultus & enutrítus. Eo attenti ánimi ſtúdio magiſtrum Polycarpum audiébat ; ut ejus vitæ formam, agendi ratiónem, córporis ſpéciem, ſermónes quos ad pópulum habébat, doctrínam, étiam ſenex, memóriâ tenéret : & aſsíduè revólveret. Non divínis tantùm, ſed & humánis lítteris óperam déderat : ita ut ómnium doctrinárum, teſte Tertulliáno, curioſíſſimus fúerit explorátor. A beáto Polycarpo miſſus in Gálliam, Lugdúni ſúbſtitit : civitátis illíus Paſtórem Pothínum labóribus ac ſénio fatiſcentem ſublevatúrus. In excolenda Dómini vínea ſtrénuè labórans, tantâ fídei ſcientiæque præſtántiâ enítuit ; ut à Confeſſóribus Lugdunénſibus ob quaſdam

Digitized by Google

quæſtiónes legátus Romam miſſus fúerit: honoríficas ſuper nómine ſuo, ut ait Hierónymus, ad Eleuthérium Románum Pontíficem lítteras pérferens. Eum ſancti Confeſſóres non tam ut Presbyterum Eccléſiæ ſuæ, quàm ut incredíbili zelo erga teſtamentum Chriſti flagrantem eídem Eleuthério reverentiſſimè commendábant.

℟. Vidi eos qui vicérunt béſtiam, habentes cítharas Dei; & cantantes cánticum Agni, dicentes: * Magna & mirabília ſunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens, quis non timébit te? ℣. Mirábilis Deus in Sanctis ſuis, Deus Iſrael ipſe dabit virtútem, & fortitúdinem plebi ſuæ. * Magna. *Apoc.* 15. *Pſ.* 67.

Lectio v.

CUm Póthinus unà cum Sóciis glorióſo martyrio conſummátus fuiſſet: Epiſcopátum Lugdunenſis Eccléſiæ ſuſcépit Irenæus. Ad has ínfulas evectus ſe totum cóntulit: ut illáta Eccléſiæ ſuæ præcedenti perſecutióne damna reſarcíret. Mórtuas oves ad vitam revocávit; diſperſas collégit; collectas fovit; & verbo & exemplo in príſtinum ſtatum reſtítuit: eárum númerum plúrimâ Gentílium multitúdine mirum in modum adáugens. Intra módicum témporis ſpátium, totam civitátem exhíbuit Chriſtiánam. Commiſſi ſibi pópuli fidem aſsíduè confirmans: & Gentíles, & cunctos ſui témporis hæréticos eruditíſſimis ſcriptis aggreſſus eſt. Horum, teſte Epiphánio, ómnia proſtrávit evertitque mendácia: quinque libros adversùs hæreſes ſcribens. Alia édidit volúmina, quæ recenſet Hierónymus. Synodum coégit in Gállia; in qua de die quo Paſcha celebrári deбéret, actum eſt: & confutáti ſunt Gnóſtici, Valentíni ſequáces. Peractâ Synodo, ſcripſit nómine Fratrum quibus præerat: & pacem Orientáles inter & Occidentáles, ad éxitum felíciter perduxit vir non veritátis tantùm, ſed & pacis in Eccléſia tuendæ ſtudioſíſſimus.

℟. Magnum certámen ſuſtinuiſtis paſſiónum, oppróbriis & tribulatiónibus ſpectáculum facti: * Cognoſcentes vos habére meliórem & manentem ſubſtántiam. ℣. Probátio fídei veſtræ, multò pretióſior auro quod per ignem probátur, inveniétur in laudem, & glóriam, & honórem. * Cognoſcentes. *Heb.* 10. 1. *Petr.* 1.

Lectio vj.

IRenæus vicinárum Provinciárum novus Apóſto-

lus, Veſuntiónem Ferréolum Presbyterum & Ferruciónem Diáconum: Felícem verò Sacerdótem, Fortunátum & Achillæum Valéntiam miſit. Hábuit & álios diſcípulos inſignes: Cáium nempè, & Hippólytum Epíſcopum & Mártyrem. Deo totus devinctus, illíus amóre flagrans ei miniſtrábat aſsíduè: cui munus ad altáre frequenter & ſine intermiſſióne offerri debére profitebátur. Tandem vir Spíritûs ſancti donis áfſluens, ac cœléſtibus ornamentis, ut ait Epiphánius, ad certámen perunctus: delátus eſt velut núminum cúltui infensíſſimus. Unde tantâ rábie in ſanctum Antíſtitem, ejuſque gregem perſecutóres efferbuérunt: ut ad plura míllia, cum eo trucidatórum númerum ſuccreviſſe antíqui teſtentur Scriptóres. Martyrium hoc celebérrimum ſub Sevéro Imperatóre cóntigit: ineunte ſéculo tértio. Sacrum beáti Irenæi corpus Zachárias Présbyter ſepelívit in colle urbi nunc ſuperpóſito, in crypta Eccléſiæ ſancti Joannis: quæ, mutáto nómine, ſancti Irenæi dicta eſt. Póſteà Calviniánórum furóre ejus Relíquiis in profluentem conjectis; ſacrum ejus caput ſervátum eſt: & in Eccléſia Primatiáli religióſè cólitur.

℟. Tradidérunt córpora ſua * Ne ſervírent, & ne adorárent omnem deum, excepto Deo ſuo. ℣. Conſtantes effecti ſunt, & pro légibus mori paráti. * Ne ſervírent. Glória Patri. * Ne ſervírent. *Dan.* 3. 2. *Mach.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Módico nunc dolóre ſuſtentáto, ſub teſtamento ætérnæ vitæ effecti ſunt. 2. *Mach.* 7.

Ant. 8. G. Agnus qui in médio throni eſt, reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7.

Ant. 7. b. Tantam habentes impóſitam nubem téſtium, per patiéntiam currámus ad propóſitum nobis certámen. *Heb.* 12.

℣. Transívimus per ignem & aquam. ℟. Et eduxiſti nos in refrigérium. *Pſ.* 65.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 10. 28.

In illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non poſſunt occídere: ſed pótiùs timéte eum, qui poteſt & ánimam & corpus pérdere in gehennam. Et réliqua.

Homília ſancti Euchérii Lugdunenſis Epíſcopi.

In SS. Epipod. & Alex.

Ad tenendam fidem, ad excolendam religiónẽ;

non nobis áliqua de longinquo ſunt expectanda documenta: paternis inſtrúimur magiſtériis, ac doméſticis admonémur exemplis. Num nobis ad cor noſtrum clamat cognáti viva vox ſánguinis? Díſcite, inquit, ex nobis, fidem quærendo acquírere; vivendo excólere: moriendo ſerváre. Díſcite plus peccátum timére quàm gládiũ. Díſcite propter vitam magis juſtítiam amáre quàm vitam, fidemque & timórem Dei. Quem nos in média belli tribulatióne ſervávimus: obſerváte, ne vos in pace, vel pacis ſecuritáte perdátis. Cavéte ne ánchoram ſpei ac religiónis, quam nos cuſtodívimus in fluctu: vos amittátis in portu. Cavéte ne vitam bonam, ſi quandò afflictiónibus ſúbditam vidéritis: míſeram judicétis. Cavéte ne in aréna mundi, in qua ad ſubeundos agónes miſſi ſumus: áliquam felicitátem expectandã putétis. Beatitúdo parári hîc poteſt: non poteſt acquíri. Non hîc quæras, quod hîc nec Chriſtus invénit. Si mundus pacem habéret: glóriam Mártyres non habérent.

℟. Moriámur omnes in ſimplicitáte noſtra: * Et teſtes erunt ſuper nos cœlum & terra quòd injuſtè pérditis nos. ℣. In defenſiónem Evangélii póſiti ſumus, pro quo legatióne fúngimur in caténa. * Et teſtes erunt. 1. *Mach.* 1. *Phil.* 1. *Epheſ.* 6.

Lectio viij.

HI ergo ſunt, dilectíſſimi fratres, qui tranſiérunt per magnas tribulatiónes; qui lavérunt ſtolas ſuas: & cándidas eas fecérunt in ſánguine Agni. Hi ſunt commilitónes illórum, qui ſecundùm Apóſtolum, lapidáti ſunt, ſecti ſunt, & tentáti ſunt, in occiſióne gládii mórtui ſunt: egentes, anguſtiáti, afflicti, quibus dignus non erat mundus. Sed inter hæc fortaſſe, caríſſimi, quandò boni & ſancti tanta hîc mala patiuntur, áliquis intra ſe cógitet, & dicat: Certum eſt rerum Dóminum non reſpícere quæ noſtra ſunt. O quicumque ille es, quómodò réſpicis Sanctórum labóres; cur non réſpicis remuneratiónes? Ecce per totum mundum, in ſanctis Apóſtolis atque Martyribus, felicitáti advérſitas viam fecit: ſalúti perdítio militávit. Quandò cultor Dei advérſis laboráre permíttitur, non deféritur: ſed probátur.

℟. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti ſunt juſtítiam, fortes facti ſunt in bello, lapidáti ſunt, ſecti ſunt, tentáti ſunt: * In occiſióne gládii mórtui ſunt.

℣. Omnes teſtimónio fídei probáti. * In occiſióne. *Heb.* 11.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis.

℟. Consídera, Iſrael, pro his qui mórtui ſunt ſuper excelſa tua vulneráti; Inclyti Iſrael ſuper montes tuos interfecti ſunt: * Quómodò cecidérunt fortes in prælio? Quómodò cecidérunt robuſti, & periérunt? ℣. Amábiles & decóri in vita ſua, in morte quoque non ſunt divíſi. * Quómodò. 2. *Reg.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. J. Vidi ánimas decollatórum propter teſtimónium Jeſu, & propter verbum Dei; & vicérunt, & regnavérunt cum Chriſto. *Apoc.* 20.

Ant. 2. D. Hi qui amicti ſunt ſtolis albis, qui ſunt? & unde venérunt? hi ſunt qui venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt ſtolas ſuas in ſánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 4. E. Effudérunt ſánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúſalem, & non erat qui ſepelíret. *Pſ.* 78.

Ant. 6. F. Confundantur.

Canticum. Iſ. 66.

Venio ut cóngregem cum ómnibus géntibus & linguis: * & vénient, & vidébunt glóriam meam.

Et ponam in eis ſignum: * & mittam ex eis qui ſalváti fúerint, ad Gentes in mare,

In Africam, & Lydiam tendentes ſagittam; * in Itáliam & Græciam, ad ínſulas longè,

Ad eos qui non audiérunt de me, * & non vidérunt glóriam meam.

Et annuntiábunt glóriam meam Géntibus, * & addúcent omnes fratres veſtros de cunctis Géntibus donum Dómino,

In equis & in quadrígis, & in lécticis, & in mulis, & in carrúcis, * ad montem ſanctum meum Jerúſalem, dicit Dóminus;

Quómodò ſi ínferant fílii Iſrael munus in vaſe mundo * in domum Dómini.

Et aſſúmam ex eis in ſacerdótes & levítas, * dicit Dóminus.

Quia ſicut cœli novi, & terra nova, quæ ego fácio ſtare coram me, dicit Dóminus: * ſic ſtabit ſemen veſtrum, & nomen veſtrum.

Et erit menſis ex menſe, & ſábbatum ex ſábbato: * véniet omnis caro ut adóret coram fácie mea, dicit Dóminus.

Ant. Confundantur omnes qui adórant ſculptília, & qui gloriantur in ſimulácris ſuis. *Pſ.* 96.

Ant. 1. G. Patres noſtri

annuntiavérunt nobis opus quod operátus es in diébus eórum & in diébus antíquis. *Pſ.* 43.

Capitulum. 1. Theſſ. 4. 1.

FRatres, rogámus vos, & obſecrámus in Dómino Jeſu; ut quemádmodùm accepiſtis à nobis, quómodò opórteat vos ambuláre, & placére Deo, ſic & ambulétis: ut abundétis magis.

Hymnus.

NOſtræ concínimus gentis Apóſtolum,
Per quem ſancta Dei Rellígio ſtetit,
Per quem tincta ſacro ſánguine cívitas
Fructus prótulit úberes.

Heu! te, ſancte ſenex, quis furor ímpetit?
Cur plebs imméritam te rapit ad necem?
Nil morum grávitas, nil venerábilis
Frontis caníties movet.

Urbem per médiam, víctima nóbilis
Raptáris lácero córpore púlchrior.
Dum fers tanta, ſiles; córporis ímmemor
Cœlum mente præóccupas.

Quò te cumque furor bárbarus ábripit,
Fuſus vulnéribus ſignat iter cruor,
Quo, ſparſo véluti ſémine, léctior
Surgit Chriſtíadum ſeges.

Hæc mors magnánimum Pontíficem decet,
Qui ſe pro pópulis dévovet hóſtiam:
Sic patri móriens, Chriſte, litáveras
Factus víctima Póntifex.

Nutu cuncta tuo qui regis, ô Pater!
Fili, cuncta tuâ qui réparas Cruce;
Fac qui corda foves, Spíritus, ut Patrum
In natis amor árdeat.
Amen.

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Deus tentávit eos, & invénit eos dignos ſe: tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quaſi holocauſti hóſtiam accépit illos, & in témpore erit reſpectus illórum. *Sap.* 3.

Oratio.

DEus, qui beátum Irenæum Paſtórem nobis exímium, & Eccléſiæ tuæ Doctórem máximum providére dignátus es: concéde, quæſumus; ut ſicut pro óvibus ſuis ánimam ponens, eas in paſſióne conſortes hábuit: ita nos fide ejus & doctrínâ renováti,

corde & ópere illi ſemper adhærére mereámur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus : per ómnia ſecula ſeculorum.

Fit Commemor. Dominicæ occurrentis.

AD HORAS, Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. J. Vidi ánimas:

CANON ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Hi qui amicti.

Capitulum. Tit. 3.

ERámus aliquandò & nos inſipientes, incréduli, errantes, ſervientes deſidériis & voluptátibus váriis, in malítia & invídia agentes, odíbiles, odientes ínvicem; Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit Salvatóris noſtri Dei, non ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos : ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit.

℟. *br.* Dómini eſt * aſſúmptio noſtra. * Allelúia, allelúia. Dómini. ℣. Et Sancti Iſrael * Regis noſtri. * Allelúia. Glória. Dómini. *Pſ.* 88.

℣. Laudáte eum, omnes pópuli; ℟. Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus. *Pſ.* 116.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Effudérunt.

Capitulum. 2. Theſſ. 2.

VOcávit vos Deus per Evangélium noſtrum in acquiſitiónem glóriæ Dómini noſtri Jeſu Chriſti : Itaque, fratres, ſtate, & tenéte traditiónes quas didiciſtis.

℟. *br.* Confirma hoc, Deus, * quod operátus es in nobis. * Allelúia, allelúia. Confirma. ℣. A templo tuo * in Jerúſalem. * Allelúia. Glória. Confirma.

℣. Deus Iſrael ipſe dabit virtútem, ℟. Et fortitúdinem plebi ſuæ. *Pſ.* 67.

AD NONAM.

Ant. 1. G. Patres noſtri.

Capitulum. 1. Theſſ. 3.

NEmo moveátur in tribulatiónibus iſtis : ipſi enim ſcitis quòd in hoc póſiti ſumus; Nam & cùm apud vos eſſémus, prædicebámus vobis paſſúros nos tribulatiónes : ſicut & factum eſt, & ſcitis.

℟. *br.* Hæc ómnia venérunt ſuper nos, * nec oblíti ſumus te, Dómine. * Allelúia, allelúia. Hæc ómnia. ℣. Et iníquè non égimus * in teſtamento tuo. * Allelúia. Glória. Hæc ómnia. *Pſ.* 43.

℣. Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Pſ.* 89.

Digitized by Google

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Dominica. Antiphonæ ut in I. Veſperis.

Capitulum. Hebr. 13.

MEmentóte Præpoſitórum veſtrórum, qui vobis locúti ſunt verbum Dei; quorum intuentes éxitum converſatiónis: imitámini fidem.

Hymnus ut in I. Veſperis.

℣. Juſtórum ánimæ in manu Dei ſunt. ℟. Et non tanget illos tormentum mortis. *Sap.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. d. Sit memória illórum in benedictióne; & oſſa eórum púllulent de loco ſuo, & nomen eórum permáneat in æternum, pérmanens ad fílios illórum, ſanctórum virórum glória. *Eccli.* 46.

Orátio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. Dominicæ occurrentis.

AD COMPLETORIUM.

Omnia de Dominica.

DIE XXX.

DE OCTAVA

Nativ. S. Joannis Baptiſtæ.

Lectio ij.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 57. *al.* 58. *in Matth.*

PRophétæ utrumque adventum mémorant: atque unius, qui ſecundus eſt, præcurſórem dicunt futúrum eſſe Elíam. Prióris verò fuit Joannes, quem Chriſtus Elíam vocábat; non quòd Elías eſſet: ſed quòd ejús miniſtérium impléret. Sicut enim ille præcurſor erit ſecundi adventûs: ita & hic prióris fuit. Díxerat Chriſtus diſcípulis; Ipſe eſt Elías qui ventúrus eſt: hic verò dicit, Jam venit; & rurſum: Elías véniet & reſtítuet ómnia. Sed ne turberis, neque errórem in dictis ſuſpicéris; ſi modò ventúrum eſſe: modò veniſſe dicat. Hæc ómnia vera ſunt. Nam cùm dicit Elíam ventúrum, & reſtitutúrum eſſe ómnia, de ipſo Elía lóquitur, deque futúra Judæórum converſióne; cùm autem dicit, Ipſe eſt, qui ventúrus erat; propter miniſtérii ſimilitúdinem: Joannem Elíam vocat. Nam Prophétæ quemque Regem virtúte clarum, Davídem vocábant; & Judæos, príncipes Sodomórum, ac fílios Æthíopum: idque ex morũ ſimilitúdine.

Lectio iij.

De S. Martiale, Epiſcopo.

MArtiális, ad diſſeminandam inter Gentes verbi divíni prædicatiónem, ordinátus Epíſcopus; ab inítio presbyteros duos Alpiniánum & Auſtricliniánum adjutóres hábuit, qui eum, ut refert Gregórius Turonenſis, ab Oriente ſecúti: comitáti ſunt in Galliárum regiónes, ad quas miſſus eſt à Románis Epíſ-

copis. Hoc in múnere cùm álios ſex Epíſcopos collégas habéret : áliis ália loca peténtibus, ipſe Aquitániæ Apoſtolátum cum Stremónio, qui apud Arvernos conſédit, partítus eſt; & ſtatim uſque ad Bitúrigum civitátem, quam unus ex eórum diſcípulis aggreſſus eſt : efficacíſſimo ópere fidem propagávit. Per ália quoque ejuſdem provínciæ óppida jactis Religiónis ſanctæ fundamentis, tandem Lemóvicas advénit : quâ in urbe ut primùm prædicáre cœpit; crédidit ac profeſſa eſt præ céteris Chriſti nomen Valéria Leocádii Senatóris fília, quæ virginitátem Deo vovit : & mox prima ómnium in Aquitánia ſánguinem martyrio profúdit. Statim verò ſedátâ illíus perſecutiónis procellâ, ita deinceps in illa civitáte Martiális exemplo virtutibuſque, ſalútis doctrína conváluit; ut ferè pópulus omnis, abjectis ſimulacrórum rítibus, ad cultum Dei ſeſe conferret : nec ipſe álibi Sedem Epiſcopátûs ſui collocandam dúceret. Non tamen ídeò vicínas Pictónum, Santonumque regiónes prorſus neglexit : in quibus Burdégalam uſque palam ac líberè annuntiaſſe tandem regnúm Dei in ſenectúte tráditur. Demum poſt annos octo ſupra viginti miniſtério verbi impenſos : felíciter migrávit ad Dóminũ. Cónditum eſt corpus ejus in crypta, quam miráculis plúrimis ſuo témpore inclaruiſſe refert Gregórius Turonenſis : ubi étiam duo Presbyteri qui ei ad mortem uſque adhæſerant, conjunctis túmulis, ſepulti ſunt.

Pro ejuſdem commemoratione. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv.

Oratio.

DEus, cujus ineffábili miſericórdiâ beátus Róntifex Martiális in géntibus evangelizávit inveſtigábiles divítias Chriſti; da nos ejus interceſſióne créſcere in ſciéntia tua, & in omni ópere bono fructificantes : ſecundùm Evangélii veritátem coram te ambuláre. Per eumdem Dñum.

VESPERÆ de die Octava, ut in primis Veſperis Feſti.

Fit Commem. S. Domitiani, Abbatis. Ant. Egrédere. ℣. Potens. xxxv. *Oratio*, Da nobis. xxxix.

COMPLETORIUM ut ſuprà, 419.

FESTA

FESTA JULII.

DIE I.
OCTAVA
NATIVITATIS
S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Duplex-minus.

Omnia ut in die Feſti, exceptis quæ ſequuntur. Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Máximi Epíſcopi. *Homil.* 3. *in Nat. S. Joan. Bapt.*

FEſtivitátem præſentis diéi, Fratres cariſſimi, venerandi Joannis Baptiſtæ genuína Natívitas conſecrávit; qui idcirco in hoc ſéculum ſupernâ diſpenſatióne directus dictus eſt, ut non ſolùm ipſe prophetáli ſublimarétur glóriâ: ſed ut & ómnium étiam per eum Prophetárum præcónia firmarentur. Nec imméritò illum præcípuo honóre nunc venerámur, qui ſpeciáli quâdam grátiâ ob hoc Redemptórem mundi novíſſimus prophetávit: ut oſténderet eum primus. Hic enim eſt ſolus Prophetárum, qui Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, quem álii in longa témpora futúrum præſciérunt; própriis óculis vidére méruit: & annuntiáre præſentem.

Lectio v.

HIc eſt ille quem, inſpirante Deo, præſcius annúntiat Iſaías, dicens; Vox clamantis in deſerto: Paráte viam Dómini. Quàm cóngruè, Fratres cariſſimi, beátus Joannes prædicátus eſt Vox, qui cœleſtis Verbi & præco mittebátur & teſtis: Hic eſt ille, cujus per Angelum Gabriélem prænuntiátur Natívitas, & nomen, & méritum. Hic eſt, qui judício cœleſtis ſenténtiæ cunctis mortálibus anteferſtur, dicente Dómino: Non ſurrexit inter natos mulíerum major Joanne Baptiſtâ. Quàm pulchrè dictum eſt, inter natos mulíerum non eſſe majórem: quia ille omnímodis major erat Joanne, qui de Vírgine naſcebátur. Hic eſt étiam qui máluit à Rege proſterni: quàm Regem non increpáre peccantem.

Lectio vj.

ADvértite, dilectíſſimi, quantam huic reveréntiam, quantum devotiónis debeámus impéndere; qui

ut honorábilis ſit, à ſancto eſt Spíritu prophetátus: promiſſus ab Angelo; laudátus à Dómino: & perpétuâ ſanctæ mortis glóriâ conſecrátus. Decébat namque ut myſticam Nativitátem ejus mirábilis vita ſequerétur: & ſanctam perfectamque vitam mors Deo devóta conclúderet. Propter quod, Fratres, rectíſſimè toto orbe Chriſti Eccléſia primórdia Nativitátis ejus lætíſſimâ Feſtivitáte concélebrat; qui ætérna mortálibus adeſſe gáudia: ſtupenti mundo teſtis fidelíſſimus revelávit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam. *Cap.* 1.

FActum eſt in die octávo, venérunt circumcídere púerum: & vocábant eum nómine patris ſui Zachariã. Et reſpondens mater ejus, dixit: Néquaquam, ſed vocábitur Joannes. Et dixérunt ad illam: Quia nemo eſt in cognatióne tua, qui vocétur hoc nómine. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 2. *in Cap.* 1. *Luc.*

BEnè ádditur quia nemo in cognatióne ejus vocabátur hoc nómine; ut intélligas nomen non généris eſſe: ſed Vatis. Zacharías quoque nutu interrogátur; ſed quia incredúlitas ei affátum eripúerat & audítum: quod voce non póterat, manu & lítteris eſt locútus; ſcripſit enim dicens: Joannes eſt nomen ejus. Et hoc nomen non impónitur, ſed aſtrúitur; meritóque contínuò reſolúta eſt lingua ejus: quia quam vínxerat incredúlitas, fides ſolvit. Credámus & nos ígitur, ut loquámur; ut lingua noſtra, quæ incredulitátis vínculis eſt ligáta: ratiónis voce ſolvátur. Scribámus ſpíritu myſtéria, ſi vólumus loqui: ſcribámus prænúntium Chriſti; non in tábulis lapídeis: ſed in tábulis cordis carnálibus. Etenim qui Joannem lóquitur: Chriſtum prophétat.

Lectio viij.

ET Zacharías pater ejus implétus eſt Spíritu ſancto: & prophetábat. Vide quàm bonus Deus, & fácilis indulgére peccátis; non ſolùm abláta reſtítuit: ſed étiam inſperáta concédit. Ille dudum mutus prophétat; hæc enim grátia Dei máxima: quòd eum qui negáverant, confiténtur. Nemo ergo diffídat: nemo véterum cónſcius delictórum præmia divína deſpéret. Novit Dóminus mutáre ſenténtiam: ſi tu nóveris emendáre delictum.

Digitized by Google

Lectio ix.

De S. Domitiano, Abbate.

IN Calendas Július íncidit Depoſítio viri beatíſſimi Domitiáni Abbátis, in território Lugdunenſi: loco qui vallis Vebronna nuncupátur. Romæ natus dícitur: & inde in Monaſtérium Lirinenſe ſe recepiſſe. Poſthæc in Bugéſium ad torrentem Bebrónam devéniens, in locis Jurénſibus apud Sebuſiános conſtructis duóbus Oratóriis: primus illic Eremíticam vitam exércuit; & plúrimos in Dei ſervítio ággregans ſéculo quinto, Monaſtérium rexit, quod ſancti Ragneberti nomen obtínuit: in quo & mórtuus eſt virtútibus clarus.

Te Deum.

AD LAUDES.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus; da córdibus noſtris illam tuárum rectitúdinem ſemitárum: quam beáti Joannis Baptiſtæ in deſerto vox clamantis edócuit. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per.

Pro Commem. S. Domitiani, Abbatis. Ant. Ecce ego. ℣. Veníte. xxxviij. *Oratio*, Da nobis. xxxix.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE II.

In Feſto VISITATIONIS B. MARIÆ VIRGINIS.

Duplex minus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 1.g. QUæ eſt iſta quæ aſcendit per deſertum ſicut vírgula fumi, ex aromátibus myrrhæ, & thúris, & univerſi púlveris pigmentárii? *Cant.* 3.

Ant. 4. d. Quàm pulchri ſunt greſſus tui, Fília príncipis! *Cant.* 7.

Ant. 5. C. Quàm pulchri ſuper montes pedes annuntiantis bonum! *Iſ.* 52.

Ant. 8. c. Arca fœderis Dómini véniat in médium noſtrî, ut ſalvet nos. 1. *Reg.* 4.

Ant. 6. F. Deſcendiſti, Dómine, & à fácie tua montes defluxérunt: óculus non vidit abſque te, quæ præparaſti expectántibus te. *Iſ.* 64.

Capitulum. Eccli. 4.

QUi tenúerint ſapiéntiam, vitam hereditábunt: & quo introíbit, benedícet Deus; Qui ſérviunt ei, obſequentes erunt Sancto: & eos qui díligunt illam, díligit Deus.

Hymnus.

QUò ſanctus ardor te rapit,
O Virgo, flos ô Vírginum?

Digitized by Google

Quò tendis, & cito gradu
Conſcendis alta móntium?
Urget ſacer te Spíritus
Toto replétam Númine:
Matris Dei jam dígnitas
Nil caritáti détrahit.
Tibi propinquam ſánguine
Matrem puella víſitas,
Conceſſa cui divínitùs
Gratáris alvi múnera.
O quanta matrum gáudia!
Stupente natúrâ, gravem
Anum ſtupes, quæ Vírginem
Fœtam Deo te prædicat.
Abſcónditum ſub íntimo
Ceu nube portábas ſinu
Solem, ſuo qui prótinus
Luſtrábit orbem lúmine.
¶ Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriuſque Spíritus.
Amen.

℣. Víſita nos in ſalutári tuo, Dómine, ℟. Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum. *Pſ.* 105.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſrael ſalvátor: in Dómino juſtificábitur & laudábitur omne ſemen Iſrael. *Iſ.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Octavæ Nativ. S. Joannis Baptiſtæ.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio. Hymnus, Virgo Dei génitrix. 161.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus, *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MOntes, ſuperbum vérticem,
Quà Virgo tranſit, súbdite,
Cui ſe libenter ſtérnerent
Vel ipſa cœli sídera.
Occulta quæ latet domi,
Audet foràs ſe pródere:
Semper ſibi timens pudor
Se caritáte prótegit.
It illa, non nectit moras:
Fugit vidéri, nec minùs
Fugit vidére, ne ſuo
Quidquam pudóri détrahat.
Beáta quam preſſit pede,
Tellus! beáta ſémita!
Colles beáti, qui ſimul
Cum matre ſenſiſtis Deum!
Beatióres hóſpites,
Vos ô quibus cœléſtia,
Loquente matre Vírgine,
Audíre verba cóntigit!
Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriuſque Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Concépit Elízabeth, & occultábat ſe ménſibus quinque, dicens: Quia reſpexit Dóminus au-

Digitized by Google

ferre oppróbrium meum. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. In menſe ſexto miſſus eſt Angelus Gábriel à Deo ad Maríam Vírginem deſponsátam Joſeph. *Luc.* 1.

Ant. 7. *d.* Ingreſſus Angelus ad eam, dixit: Ecce concípies in útero, & páries fílium; & vocábitur Altíſſimi Fílius. *Luc.* 1.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt. j. Lect. ℟. Ecce Elízabeth cognáta tua concépit fílium in ſenectúte ſua, & hic menſis ſextus eſt illi quæ vocátur ſtérilis; * Quia non erit impoſsíbile apud Deum omne verbum. ℣. Plantáti in domo Dómini, adhuc multiplicabuntur in ſenecta úberi; * Quia. *Luc.* 1. *Pſ.* 91.

Poſt. ij. Lect. ℟. Chriſti generátio ſic erat: Mater ejus * María invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. ℣. Prope timentes Dóminum ſalutáre ipsíus. * María. *Matth.* 1. *Pſ.* 84.

Poſt. iij. Lect. ℟. Quod in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem fílium; * Ipſe enim † Salvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, & relíquiæ fratrum ejus convertentur; * Ipſe. Glória Patri. † Salvum. *Matth.* 1. *Mich.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Ponam viſitatiónem tuam, pacem, dicit Dóminus; & occupábit ſalus muros tuos. *Iſ.* 60.

Ant. 8. c. Effundam Spíritum meum ſuper ſemen tuum, & benedictiónem meam ſuper ſtirpem tuam. *Iſ.* 44.

Ant. 1. a. Hódie ſalus dómui huic facta eſt; venit enim Fílius hóminis quærere, & ſalvum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

℣. Viſitaſti terram, Deus ſalutáris noſter: ℟. Multiplicaſti locupletáre eam. *Pſ.* 64.

Lectio iv.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. Lib. 2. *n.* 19.

MOrále eſt ómnibus ut qui fidem éxigunt: fidem áſtruant. Et ídeò Angelus, cùm abſcóndita nuntiáret; ut fides aſtruerétur exemplo, ſenióris féminæ ſterilíſque conceptum vírgini Maríæ nuntiávit: ut poſsíbile Deo omne quod ei placúerit afféreret. Ubi audívit hoc María, non quaſi incrédula de oráculo; nec quaſi incerta de núntio; nec quaſi dúbitans de exemplo; ſed quaſi læta pro voto, religióſa pro officio: feſtína præ gáudio, in montána perrexit. Quò enim, jam Deo plena, niſi ad ſu-

Digitized by Google

perióra, cum feſtinatióne conténderet? Neſcit tarda molímina ſancti Spíritûs grátia.

℟. Exurgens María ábiit in montána * Cum feſtinatióne, in civitátem Juda. ℣. En dilectus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea, * Cum feſtinatióne. *Luc.* 1. *Cant.* 2.

Lectio v.

IN montána Virgo cum feſtinatióne, Virgo offícii memor, injúriæ ímmemor, affectu vigente, non ſexu, relictâ perrexit domo. Díſcite, vírgines, non circumcursáre per aliénas domos; non demorári in platéis: non áliquos in público miſcére ſermónes. María in domo ſera: feſtínat in público. Didiciſtis, vírgines, pudórem Maríæ: díſcite humilitátem. Venit propinqua ad próximam, júnior ad ſeniórem; nec ſolùm venit, ſed étiam prior ſalutávit: decet enim ut quantò cáſtior virgo, tantò humílior ſit. Sit magiſtra humilitátis: in qua eſt proféſſio caſtitátis. Eſt & cauſa pietátis: eſt étiam norma doctrínæ. Contuendum eſt enim quia ſupérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur; María ad Elízabeth: Chriſtus ad Joannem.

℟. Intrávit María in domum Zacharíæ, & ſalutávit Elízabeth; * Et exultávit infans in útero ejus. ℣. Factum eſt verbum tuum, Dómine, in gáudium & lætítiam cordis, * Et exultávit. *Luc.* 1. *Jerem.* 15.

Lectio vj.

CItò quoque adventûs Maríæ: & præſéntiæ Domínicæ benefícia declarantur. Símul enim ut audívit ſalutatiónem Maríæ Elízabeth; exultávit infans in útero ejus: & repléta eſt Spíritu ſancto. Vide diſtinctiónem, ſingulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elízabeth audívit: ſed Joannes prior grátiam ſenſit. Illa natúræ órdine audívit: iſte exultávit ratióne myſtérii. Illa Maríæ, iſte Dómini ſenſit adventum. Iſtæ grátiam loquuntur, illi intùs operantur; pietatiſque myſtérium maternis adoriuntur profectibus: duplicíque miráculo prophétant matres ſpíritu parvulórum. Exultávit infans: repléta eſt mater. Non priùs mater repléta, quàm fílius; ſed cùm fílius eſſet replétus Spíritu ſancto: replévit & matrem.

℟. Ut audívit ſalutatiónem Maríæ Elízabeth, exultávit infans in útero ejus; * Et repléta eſt Spíritu ſancto Elízabeth. ℣. Benedixit Dóminus dómui ejus, & ómnibus quæ habébat:

Digitized by Google

* Et. Glória Patri. * Et. *Luc.* 1. 1. *Paral.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Venit mihi gáudium à Sancto ſuper miſericórdia quæ véniet ab Æterno ſalutári noſtro. *Baruch*, 4.

Ant. 4. d. Ecce Deus ſalvátor meus, & factus eſt mihi in ſalútem. *Iſ.* 12.

Ant. 1. g. Dixit mihi Dóminus: Servus meus es tu, & glorificátus ſum in óculis Dómini, & factus eſt fortitúdo mea. *Iſ.* 49.

℣. De ventre matris meæ, ℟. Tu es protector meus. *Pſ.* 70.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 1.

EXurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum feſtinatióne, in civitátem Juda; & intrávit in domum Zacharíæ: & ſalutávit Elízabeth. Et réliqua.

Homília ſancti Bernardi Abbátis.

De 12. *Prærog. B. M. V. num.* 10.

IN omni textu quátuor Evangeliórum, ſi benè memínimus, nonniſi quater María loquens audítur. Primò quidem ad Angelum, ſed cùm jam ſemel atque iterùm allocútus eam fuiſſet: ſecundò ad Elízabeth, quandò vox ſalutatiónis ejus Joannem exultáre fecit in útero, & eâ magnificante Maríam, ipſa magìs Dóminum magnificáre curávit; tértiò ad Fílium, cùm jam eſſet annórum duódecim, quòd ipſa & pater ejus dolentes quæſiſſent eum: quartò in núptiis ad Fílium, & miniſtros. Si Maríam dilígitis; ſi conténditis ei placére: æmulámini modéſtiam ejus. Nec in ſola tamen Maríæ taciturnitáte commendátur humílitas: ſed evidéntiùs réſonat in ſermóne. Audíerat, Quod ex te naſcétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei: & nihil áliud quàm ancillam ejus ſe eſſe reſpondit. Inde ventum eſt ad Elízabeth: & contínuò Vírginis glória ſinguláris eídem per Spíritum revelátur. Dénique & mirabátur perſónam venientis, dicens; Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me?

℟. Exclamávit Elízabeth voce magnâ, & dixit: * Et unde hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? ℣. Quid eſt homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? * Et unde. *Luc.* 1. *Pſ.* 8.

Lectio viij.

COmmendábat & vocem ſalutantis, adjíciens; Ut facta eſt vox ſalutatiónis tuæ in áuribus meis:

Digitized by Google

exultávit in gáudio infans in útero meo. Et beatificábat fidem credentis; Beáta, ínquiens, quæ credidiſti: quóniam perficientur in te quæ dicta ſunt tibi à Dómino. Magna quidem præcónia; ſed & devóta humílitas nihil ſibi paſſa retinére, in eum magìs universa refúdit: cujus in ſe benefícia laudabantur. Tu, inquit, magníficas matrem Dómini: ſed, Magníficat ánima mea Dóminum. In voce mea fílium pérhibes exultaſſe in gáudio; ſed, Exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo: & ipſe quoque, tanquam amícus ſponſi, gáudio gaudet ad vocem ſponſi. Beátam eſſe dicis quæ credidiſſet; ſed credulitátis & beatitúdinis cauſa reſpectus eſt ſupernæ pietátis, ut ex hoc magìs beátam me dicant omnes generatiónes: quia ancillam húmilem & exíguam reſpexit Deus.

℟. Beáta quæ credidiſti: * Perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. ℣. Non eſt Deus quaſi homo, ut mentiátur. Dixit ergo, & non fáciet? locútus eſt, & non implébit? * Perficientur. *Luc.* 1. *Num.* 23.

Lectio ix.

VErúmtamen numquid putámus, fratres, Elízabeth ſanctam in eo quod per Spíritum útique loquebátur, erraſſe? Abſit. Beáta planè quam reſpexit Deus: & beáta quæ crédidit. Hic enim magnus divínæ reſpectiónis éxtitit fructus. Ineffábili síquidem artifício Spíritûs ſupervenientis tantæ humilitáti magnanímitas tanta in ſecretário virgínei cordis acceſſit: ut hæ quoque nihilóminùs fiant ſtellæ ex reſpectu mútuo clarióres; quòd vidélicet nec humílitas tanta mínuit magnanimitátem: nec magnanímitas tanta humilitátem. Agit hoc nimírum in córdibus electórum grátiæ prærogatíva divínæ, ut eos nec humílitas puſillánimes fáciat: nec magnanímitas arrogantes; magìs autem cooperentur ſibi, ut non ſolùm nulla ex magnanimitáte ſubintret elátio: ſed hinc máximè provehátur humílitas; ut inveniantur eò ámpliùs timoráti, & largitóri múnerum non ingráti: ac viciſſim ex occaſióne humilitátis puſillanímitas nulla ſubrépat; ſed quò minùs de ſua quiſque vel in mínimis præſúmere conſuévit: eò ámpliùs étiam in magnis quibuſque de divína virtúte confídat.

℟. Ait María: * Magníficat ánima mea Dóminum. Et † Exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. ℣. Veníte, audíte; & narrábo, omnes qui timétis

Deum, quanta fecit ánimæ meæ: * Magníficat. Glória. † Exultávit. *Luc.* 1. *Pſ.* 65.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* VIdérunt eam, & beatíſſimam prædicavérunt, & laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 4. A. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Ecce ut facta eſt vox ſalutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. *Luc.* 1.

Ant. 4. f. Amícus ſponſi.

Canticum. Judith, 13.

APeríte portas, quóniam nobiſcum eſt Deus, * qui fecit virtútem in Iſrael.

Laudáte Dóminum Deum noſtrum, * qui non deſéruit ſperantes in ſe.

Et in me ancilla ſua adimplévit miſericórdiam ſuam, * quam promíſit dómui Iſrael.

Et interfécit in manu mea * hoſtem pópuli ſui.

Confitémini illi, omnes; quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Ant. Amícus ſponſi qui audit eum, gáudio gaudet propter vocem ſponſi. *Joan.* 14.

Ant. 7. c. Benedíctus Dóminus Deus Iſrael, qui miſit te; & benedíctum elóquium tuum. 1. *Reg.* 25.

Capitulum. Prov. 3.

VIæ ſapiéntiæ, viæ pulchræ: & omnes ſémitæ illíus pacíficæ; lignum vitæ eſt his qui apprehénderint eam: & qui tenúerit eam, beátus.

Hymnus.

AD prima verba Vírginis,
Intùs movente Spíritu,
In matris alvo cónditus
Infans Joannes géſtiit.

Agnóvit infantem Deum:
Quem ſenſit, ardet pródere;
Vates & infans, quà poteſt,
Adeſſe Chriſtum núntiat.

Hic jam Redemptóris vices,
Præcónis ille ſúſtinet:
Materna clauſtra non vetant
Quin ambo munus ímpleant.

Felix puer, felix parens,
Felix ſacerdos, & domus,
Qui per parentem Vírginem
Deo fruuntur hóſpite!

Mundo redemptor qui venis;
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriuſque Spíritus.
Amen.

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. D. Benedíctus Dóminus Deus

Iſrael, quia viſitávit & fecit redemptiónem plebis ſuæ. *Luc.* 1.

Oratio.

ADeſto Eccléſiæ tuæ, miſéricors Deus; & fílios adoptiónis júgiter in ejus ſinu purífica: qui Maríæ clauſus útero, Joannem in ſinu Elízabeth ſanctificaſti. Qui vivis & regnas.

AD HORAS, dicitur in fine Hymn. Doxol. ¶ Mundo redemptor, &c. *ut ſuprà*, 460.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Vidérunt.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Benedicta tu.

Capitulum. Geneſ. 22.

BEnedícam tibi; & benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ: eò quòd obediſti voci meæ.

℟. *br.* Benedicentur in ipſo * omnes tribus terræ. * Allelúia, allelúia. Benedicentur. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum. * Allelúia. Glória. Benedicentur. *Pſ.* 71.

℣. Ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum: ℟. Vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. *Pſ.* 44.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce.

Capitulum. Joel, 2.

SCiétis quia in médio Iſrael ego ſum: & ego Dóminus Deus veſter, & non eſt ámpliùs; & non confundétur pópulus meus in æternum: Et erit poſt hæc; Effundam Spíritum meum ſuper omnem carnem: & prophetábunt fílii veſtri, & fíliæ veſtræ.

℟. *br.* Vox exultatiónis * & ſalútis. * Allelúia, allelúia. Vox exultatiónis. ℣. In tabernáculis * juſtórum. * Allelúia. Glória Patri. Vox. *Pſ.* 117.

℣. Signátum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Dómine: ℟. Dediſti lætítiam in corde meo. *Pſ.* 4.

AD NONAM.

Ant. 7. c. Benedictus.

Capitulum. Tob. 21.

BEnedícite Deum cœli; & coram ómnibus vivéntibus confitémini ei: quia fecit vobiſcum miſericórdiam ſuam.

℟. *br.* In Dómino * laudábitur ánima mea. * Allelúia, allelúia. In Dómino. ℣. Audiant manſuéti * & lætentur. * Allelúia. Glória Patri. In Dómino.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipſum. *Pſ.* 33.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. *C.* REſpexit Deus humilitátem ancillæ ſuæ: ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

Digitized by Google

Ant. 1. D. Fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Ant. 4. E. Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

Ant. 5. C. Fecit poténtiam in bráchio ſuo, diſperſit ſuperbos, & exaltávit húmiles. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Suſcépit Iſrael púerum ſuum, recordátus miſericórdiæ ſuæ, ſicut locútus eſt ad patres noſtros, Abraham & ſémini ejus. *Luc.* 1.

Capitulum. 1. Petr. 5.

DEus ſuperbis reſiſtit, humílibus autem dat grátiam; Humiliámini ígitur ſub potenti manu Dei: ut vos exaltet in témpore viſitatiónis.

Hymnus.

CEteri nunquam, niſi vagiendo,
Prímitùs vocem púeri profundunt:
Unus in cunctis álacris Joannes
Prævenit ortum.

Hunc ſibi nondum génitum ſacrávit
Patris æterni Génitus Prophétam:
Spíritu gaudens canit hinc futúra
Utraque mater.

Ecce quàm fructu génitrix utróque
Digna! quàm fructus genitríce dignus!
Hæc Deum Virgo, ſtérilis recondit
Illa Prophétam.

Fac tuos puris hódie clientes,
Virgo, colluſtret rádiis Redemptor
Ille, quem prodit nova naſcitúro
Grátia Vati.

Det ſequi certo pede quà præiſti,
Dum Patris ſummi paritúra Prolem,
Vilis ancillæ títulum modeſto
Péctore præfers.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque nexus,
Spíritus ſemper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Exultábit cor meum in ſalutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Pſ.* 12.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Manſit María cum Elízabeth quaſi ménſibus tribus, & reverſa eſt in domum ſuam. *Luc.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio. Hymnus, Virgo Dei génitrix, 161.

Die VII.
In Feſto SANCTI THOMÆ Cantuarienſis Epiſcopi, & Martyris.

Semiduplex-majus.

De Communi unius Martyris.

Oratio, Omnípotens. *infrà.*

Lectio ij.

THomas Londíni natus, ex Angliæ Cancellário Cantuarienſis Epíſcopus creátus eſt. In ea dignitáte póſitus, abdicáto Cancellárii múnere; vitam quam aliquándiu ad ſéculi génium égerat: ad ſeveriórem diſciplínam cœpit exígere. Magnátum in ſe véhemens ódium concitávit; quòd opes Eccléſiæ quas inváſerant: reſtítui feciſſet. Henríco ſecundo, qui Epíſcopos ad ſervandas regni conſuetúdines júribus Eccléſiæ contrárias, ſacramento præſtito, volébat adígere: fórtiter réſtitit. Quamobrem Sede dejectus, in exílium pulſus eſt: advectuſque in Fránciam, Pontiniáci primùm in diœcéſi Autiſſiodorenſi, tum Sénonis, moxque Paríſiis apud ſanctum Victórem aliquándiu manſit. Venit póſteà Lugdúnum, ubi ab ómnibus honorificentíſſimè exceptus eſt: præcípuè verò ab Archipræſule & à Capítulo, à quibus domum in clauſtro, villamque dictam aulam de Quinciáco in donum accépit. Séptimo exílii anno, agéntibus Alexandro tértio Pontífice, & Ludovíco ſéptimo Francórum rege; in grátiam Henríci reſtitútus eſt: & Cantuáriam reverſus. Sed cùm illîc novis quotídie calúmniis impeterétur: conqueſtus eſt Henrícus rex per unum ſacerdótem ſtare quóminùs pace fruerétur.

Lectio iij.

AUlici quátuor gratum ſe regi factúros rati: Thomam in Eccléſia veſpertínis Horis óperam dantem aggrediuntur. Qui Cléricis templi áditus præclúdere conántibus accurrens; Non eſt, inquit, Dei Eccléſia cuſtodienda more caſtrórum: pro ipſa libenter mortem ſubíbo. Tum flexis génibus, ſe Deo, beátæ Maríæ, ſanctis Eccléſiæ ſuæ Patrónis & Mártyri Dionyſio commendans; caput impiis mánibus præcidendum óbtulit anno ætátis quinquagéſimo-ſecundo: Chriſti verò milléſimo centéſimo ſeptuagéſimo. Henrícus tam atróci facínore perculſus, tríduo ab omni penè cibo abſtínuit: & per quadraginta dies pœniténtiam egit. Thomam póſteà miráculis inſignem Alexander tértius Sanctis aſcripſit. Ad cujus túmulum Lu-

dovícus ſéptimus cùm oráret: Philippi fílii gravíſſimo morbo laborantis ſanitátem impetrávit. Lugdúni in ejus honórem, viginti círciter poſt ejus óbitum annis; Lugdunenſe Capítulum collegiátam decem Canonicórum Eccléſiam dotávit: Præpóſitum ſuæ Eccléſiæ illi præfíciens, quæ huc uſque ſancti Thomæ de Forvério nomen óbtinet.

Oratio.

OMnípotens, ſempitérne Deus, qui beáto Thomæ Pontífici & Mártyri tuo uſque ad mortem pro juſtítia certáre tribuiſti; fac nos ejus méritis, vitæ frágilis amórem abjícere: & ad te qui ſolus vera vita es, perveníre. Per Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE VIII.
In Feſto
SS. ANGELORUM
CUSTODUM.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 7. a. ECce ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, & cuſtódiat in via, & introdúcat in locum quem parávi. *Exod.* 23.

Ant. 4. *D.* Obſerva eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes; quia non dimittet cùm peccáveris, & eſt nomen meum in illo. *Exod.* 23.

Ant. 8. G. Si audíeris vocem Angeli mei, & féceris ómnia quæ loquor; inimícus ero inimícis tuis, præcedetque te Angelus meus. *Exod.* 23.

Ant. 5. a. Edúcam voſcum pace, dicit Dóminus; Angelus enim meus vobiſcum eſt; ipſe autem exquíram ánimas veſtras. *Baruch*, 6.

Ant. 6. *C.* Ne dicas coram Angelo: Non eſt providéntia; ne irátus Deus diſſipet cuncta ópera mánuum tuárũ. *Eccleſ.* 5.

Capitulum. Iſ. 63.

DIxit Dóminus; Pópulus meus eſt, fílii non negantes: & factus eſt eis Salvátor; In omni tribulatióne eórum non eſt tribulátus, & Angelus faciéi ejus ſalvávit eos: in dilectióne ſua & in indulgéntia ſua ipſe redémit eos, & portávit eos.

Hymnus.

CUſtódes hóminum pſállimus Angelos,
Natúræ frágili quos Pater áddidit
Cœleſtis cómites, inſidiántibus
Ne ſuccúmberet hóſtibus.
Nam quòd corrúerit próditor Angelus,
Conceſſis méritò pulſus honóribus,

Ardens invídiâ, péllere nítitur
Quos cœlo Deus ádvocat.
Huc Cuſtos ígitur pérvigil ádvola,
Avertens pátriâ de tibi créditâ
Tam morbos ánimi, quàm requiéscere
Quidquid non ſinit íncolas.
Qui lucis Pater eſt, glória ſit Patri:
Qui lux ipſa Patris, glória Fílio:
Amborumque tibi, nexus amábilis,
Compar glória, Spíritus. Amen.

℣. Qui hábitat in adjutório Altíſſimi, ℟. In protectióne Dei cœli commorábitur. *Pſ.* 90.

Ad Magníficat. *Ant.* I. D. Deus viros ínſtruit diſciplínâ, ut avertat hóminem ab his quæ facit: ſi fúerit pro eo Angelus loquens, miſerébitur ejus, & dicet: Líbera eum; & vidébit fáciem ejus. *Job*, 33.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. *Thomæ Cantuar. Epiſc. & Mart. Ant.* Juſtum. ℣. Poſuiſti. xiv. *Oratio*, Omnípotens. *ſuprà.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. In conſpectu Angelórum, * Veníte, adorémus Dóminum. *Pſ.* 137.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Cuſtódes. *ut ſuprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. I. *D.* Cùm inveniſſet Angelus Dómini Agar in ſolitúdine, dixit ad illam: Ecce páries fílium, vocabiſque nomen ejus Iſmael, eò quòd audíerit Dóminus afflictiónem tuam. *Geneſ.* 16.

Ant. 7. d. Venérunt duo Angeli; & eos qui vim faciébant Loth, percuſſérunt cæcitáte; eduxeruntque eum, dicentes: Salva ánimam tuam. *Geneſ.* 19.

Ant. 3. *à.* Dixit Abraham ad ſervum ſeniórem domûs ſuæ: Dóminus Deus cœli mittet Angelum ſuum tecum, & díriget viam tuam. *Geneſ.* 24.

℣. Flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo: ℟. Angeli cuſtódient te in ómnibus viis tuis. *Pſ.* 90.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Vidit Jacob in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacúmen illíus tangens cœlum, Angelos quoque Dei aſcendentes, & deſcendentes per eam; pavenſque inquit: * Non eſt hîc áliud niſi domus Dei, & porta cœli. ℣. Amen, amen dico vobis; vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei aſcendentes, & deſcendentes ſupra Fílium hóminis. * Non eſt. *Geneſ.* 28. *Joan.* I.

Poſt ij. Lect. ℟. Jacob

ábiit itínere quo cœperat; fueruntque ei óbviàm Angeli Dei: quos cùm vidiſſet, ait: * Caſtra Dei ſunt hæc. ℣. Erat Jeſus in deſerto, & tentabátur à ſátana; eratque cum béſtiis, & Angeli miniſtrábant illi. * Caſtra. *Geneſ.* 32. *Marc.* 1.

Poſt iij. Lect. ℟. Jacob in fortitúdine ſua directus eſt cum Angelo, & inváluit ad Angelum; * Et † Confortátus eſt, flevit & rogávit. ℣. Jeſus factus in agónia, prolíxiùs orábat: appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum: * Et. Glória. † Confortátus eſt. *Oſeæ,* 12. *Luc.* 22.]

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. *C.* Benedixit Jacob fíliis Joſeph, & ait: Angelus qui éruit me de cunctis malis, benedícat púeris iſtis. *Geneſ.* 48.

Ant. 8. G. Deſcendérunt patres noſtri in Ægyptum, & clamávimus ad Dóminum, & exaudívit nos, miſitque Angelum qui eduxit nos de Ægypto. *Num.* 20.

Ant. 5. C. Angelus Dei qui præcedébat Iſrael, ſtetit inter caſtra Ægyptiórum, & caſtra Iſrael. *Exod.* 14.

℣. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Pſ.* 33.

Lectio iv.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

In Pſ. Qui hábitat. *Serm.* 12. *n.* 4.

ANgelis ſuis mandávit de te. Mira dignátio, & verè magna diléctio caritátis! Quis enim, quibus, de quo, quid mandávit? Studióſè conſiderémus, fratres: diligenter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? Cujus ſunt Angeli? cujus mandátis obtémperant? cujus obédiunt voluntáti? Nempe Angelis ſuis mandávit de te, ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis: nec cunctantur quin étiam in mánibus tollant te. Summa ergo Majeſtas mandávit Angelis, & Angelis ſuis mandávit; illis útique ſublímibus, tam beátis, tam próximis, ſibi cohæréntibus, tam familiáriter adhæréntibus: & verè doméſticis Dei. Mandávit autem de te. Tu quis es? Dómine, quid eſt homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam réputas eum? quaſi verò non ſit homo putrédo, & fílius hóminis vermis.

℟. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens: Vade in terram quam jurávi Abraham, Iſaac & Jacob; & mittam præcurſó-

rem tuì Angelum, * Ut ejíciam Chananæum, & intres in terram fluentem lacte & melle. ℣. Ego Jeſus miſi Angelum meum teſtificári in Eccléſiis: Etiam vénio citò, * Ut. *Exod.* 33. *Apoc.* 22.

Lectio v. n. 6.

UT cuſtódiant te in ómnibus viis tuis. Quantam tibi debet hoc verbum inferre reveréntiam; afferre devotiónem; conferre fidúciam! Reveréntiam pro præséntia; devotiónem pro benevoléntia: fidúciam pro cuſtodia. Cautè ámbula, ut vidélicet cui adſunt Angeli; ſicut eis mandátum eſt: in ómnibus viis tuis. In quovis diverſório; in quovis ángulo: Angelo tuo reveréntiam habe. Tu ne áudeas illo præſente, quod vidente me non audéres. An præſentem eſſe dúbitas quem non vides? Adſunt ígitur, & adſunt tibi; non modò tecum: ſed étiam pro te. Adſunt ut prótegant: adſunt ut proſint.

℟. Apéruit Dóminus óculos Bálaam, & vidit Angelum ſtantem in via, evagináto gládio; adoravitque eum pronus in terram. * Cui Angelus dixit: Ego veni ut adverſárer tibi, quóniam perverſa eſt via tua. ℣. Dicit qui habet romphæam utráque parte acútam: Hábeo adversùs te quia habes tenentes doctrínam Bálaam. * Cui Angelus dixit. *Num.* 22. *Apoc.* 2.

Lectio vj.

IN mánibus portábunt te. In tuis quidem viis cuſtódient te: & dedúcent párvulum, quâ poteſt párvulus ambuláre. Céterùm non te patiéntur tentári ſuprà quàm ſuſtinére potes: ſed in mánibus tollent, ut pertránſeas offendículum. Quàm fácilè tranſit, qui illis portátur in mánibus! Quóties ergo graviſſima cérnitur urgére tentátio, & tribulátio véhemens imminére; ínvoca Cuſtódem tuum, ductórem tuum: adjutórem tuum in opportunitátibus, in tribulatióne. Incláma eum, & dic: Dómine, ſalva nos, perímus. Non dormit neque dormítat, etſi ad tempus quandóque diſſímulet; ne fortè periculóſiùs ab illíus te mánibus ipſe præcípites: ſi te eis ignoráveris ſuſtentátum.

℟. Cùm vidiſſent Angelum Dómini aſcendentem in flamma altáris Mánue & uxor ejus, dixit Mánue: Morte moriémur, quia vídimus Deum. Cui reſpondit múlier: * Si Dóminus nos vellet occídere, de mánibus noſtris holocauſtum non ſuſcepiſſet. ℣. Habémus grátiam per

quam ſerviámus placentes Deo cum metu & reveréntia : * Si Dóminus. Glória Patri. * Si Dóminus. *Judic.* 13. *Heb.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vidit David evaginátum gládium in manu Angeli, dixitque : Ego ſum qui peccávi ; præcepitque Dóminus Angelo, & convertit gládium ſuum in vagínam. 1. *Paral.* 21.

Ant. 5. a. Miniſter Eliſéi vidit exércitum in circúitu civitátis, nuntiavitque ei. At ille reſpondit : Noli timére : plures enim nobiſcum ſunt, quàm cum illis. 4. *Reg.* 6.

Ant. 1. g. Qui miſſi erant à rege Sennácherib, quia blaſphemavérunt te, Dómine, éxiit Angelus, & percuſſit ex eis centum octoginta quinque míllia. 1. *Machab.* 7.

℣. Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti ; ℟. Et Angelus Dómini coarctans eos. *Pſ.* 34.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 18.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Vidéte ne contemnátis unum ex his puſillis ; dico enim vobis quia Angeli eórum in cœlis ſemper vident fáciem Patris mei : qui in cœlis eſt. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

Lib. 3. *Comm. in C.* 8. *Matth.*

VIdéte ne contemnátis unum de puſillis iſtis qui credunt in me. Arctíſſimum vínculum mútui amóris impóſuit : ad eos præcípuè qui verè in Dómino credidiſſent. Puſillórum enim Angeli quotídie Deum vident : quia Fílius hóminis venit ſalváre quæ pérdita ſunt. Ergo & Fílius hóminis ſalvat ; & Deum Angeli vident : & Angeli puſillórum ſunt.

℟. Próferens Judith caput Holofernis, oſtendit, dicens : Vivit ipſe Dóminus, quóniam cuſtodívit me Angelus ejus, & revocávit me vobis : * Confitémini illi, omnes ; quóniam bonus, quóniam in séculum miſericórdia ejus. ℣. Et Petrus dixit : Scio verè quia miſit Dóminus Angelum ſuum, & erípuit me de manu Heródis : * Confitémini. *Judith*, 13. *Act.* 12.

Lectio viij.

FIdéliũ oratiónibus præeſſe Angelos abſolúta auctóritas eſt. Salvatórum ígitur per Chriſtum oratiónes Angeli quotídie Deo ófferunt. Ergo periculósè ille contémnitur ; cujus deſidéria ac poſtulatiónes ad æternum & inviſíbilem Deum : ambitióſo Angeló-

rum famulátu ac miniſtério pervehuntur. Atque ut ingentem eſſe in cœlis lætítiam réditu humánæ salútis oſténderet: comparatiónis póſuit exemplum ejus qui oves nonaginta novem in móntibus reliquiſſet; & errantem unam requiſiſſet: quâ inventâ, plus gáudii ſit, quàm habebátur in nonaginta-novem conſervatióne lætítiæ.

℟. Angelus Dómini deſcendit cum Azária & ſóciis ejus in fornácem: & excuſſit flammam de fornáce & non tétigit eos omníno ignis. Tunc hi tres quaſi ex uno ore laudábant, * Et benedicébant Deum. ℣. Injecérunt manus in Apóſtolos; Angelus autem Dómini eduxit eos; qui intravérunt in templum, & docébant, * Et benedicébant. *Dan.* 3. *Act.* 5.

Lectio ix.

OVis una, homo intelligendus eſt: & ſub hómine uno univérſitas ſentienda eſt. Sed in uníus Adæ erróre omne hóminum genus aberrávit. Ergo nonaginta-novem non errantes; multitúdo Angelórum cœléſtium opinanda eſt: quibus in cœlo eſt lætítia & cura ſalútis humánæ. Igitur, & quærens hóminem, Chriſtus eſt: & nonaginta-novem relicti, cœleſtis glóriæ multitúdo eſt; cui cum máximo gáudio errans homo: in Dómini córpore eſt relátus.

℟. Dániel regi reſpondens, ait: Deus meus miſit Angelum ſuum, & conclúſit ora leónum, & non nocuérunt mihi: * Ipſe eſt Deus vivens, & æternus in ſécula. ℣. Paulus ſtans in navi, dixit: Aſtitit mihi Angelus Dei, cujus ſum ego dicens: ecce donávit tibi Deus omnes qui návigant tecum: * Ipſe eſt. Glória. * Ipſe eſt. *Dan.* 6. *Act.* 27.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. ANgelus Dómini dixit: Dómine exercítuum, úſquequò tu non miſeréberis Jerúſalem, & úrbium Juda, quibus irátus es? *Zach.* 1.

Ant. 6. F. Reſpondit Dóminus Angelo verba conſolatória, dicens: Conſolábitur adhuc Dóminus Sion, & éliget adhuc Jerúſalem. *Zach.* 1.

Ant. 1. a. Angelus egrediebátur dicens: Abſque muro habitábitur Jerúſalem; & ego ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu ejus. *Zach.* 2.

Ant. 7. *d.* Suſcitávit me Angelus qui loquebátur in me, & ait: Sciétis quia Dóminus exercítuum miſit me ad vos. *Zach.* 4.

Ant. 3. à. Próteget Dóminus habitatóres Jerúſa-

tlm ; & erit domus David quaſi Dei, ſicut Angelus Dómini in conſpectu eórum. *Zach.* 12.

Capitulum. Iſaïæ, 62.

SUper muros tuos, Jerúſalem, conſtítui custódes : totâ die & totâ nocte, in perpétuum non tacébunt; Qui reminiſcímini Dómini, ne taceátis, & ne detis ſiléntium ei : donec ſtabíliat, & donec ponat Jerúſalem laudem in terra.

Hymnus.

REgnátor orbis ſummus & árbiter,
Cui prona ſervit Cúria Cœlitûm;
Quæ voce ſolâ tu creaſti,
Perpétuâ regis ipſe curâ.
Nobis fidéles próvidus Angelos
Miſſos olympo ſuppéditas duces,
Qui nos tot obſeſſos periclis
Incólumes ſine labe ſervent;
Ne nos malignis fráudibus óccupet,
Incauta fallat péctora ſúbdolus
Suáſor malórum; ne redemptam
Abrípiat lanietque prædam.
Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Tibíque compar glória, Spíritus,
Qui per ſalútis tot miniſtros
Das pátrias remeáre ſedes.
Amen.

℣. Inclinávit cœlos, & deſcendit Dóminus : ℟. Aſcendit ſuper Chérubim. *Pſ.* 17.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Cùm páriter prompto ánimo procéderent Jeroſólymis, appáruit præcédens eos eques in veſte cándida; tunc omnes ſimul benedixérunt miſericordem Dóminum.

Oratio.

DEus, qui ineffábili providéntiâ ſanctos Angelos tuos ad noſtram cuſtódiam míttere dignáris : largíre ſupplícibus tuis; & eórum ſemper protectióne defendi : & æternâ ſocietáte gaudére. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 4. E. Angelus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Reſpondit.

Capitulum. Zach. 1.

DIxit ad me Angelus qui loquebátur in me : Clama, dicens; Zelátus ſum Jerúſalem & Sion zelo magno, & irâ magnâ ego iraſcor ſuper gentes opulentas : quia ego irátus ſum parùm, ipſi verò adjuvérunt in malum; Propétereà hæc dicit Dóminus : Revertar ad Jerúſalem in miſericórdiis.

℟. *br.* Surge, Dómine; * Et diſſipentur inimíci tui. Surge. ℣. Et fúgiant qui

odérunt te; * à fácie tua, * Et diſſipentur. Glória Patri. Surge, Dómine. *Cant. Moyſi, Num.* 10.

℣. Fiat via illórum ténebræ, & lúbricum; ℟. Et Angelus Dómini pérſequens eos. *Pſ.* 34.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Angelus.

Capitulum. Zach. 9.

CIrcúmdabo domum meam ex his qui mílitant mihi, euntes & revertentes; & non transíbit ſuper eos ultrà exactor: quia nunc vidi in óculis meis.

℟. *br.* Dómine Deus meus, *Magnificátus es vehementer. Dómine. ℣. Qui facis Angelos tuos, ſpíritus; * & miniſtros tuos, ignem urentem, * Magnificátus es. Glória Patri. Dómine. *Pſ.* 103.

℣. Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: ℟. Dóminus in eis. *Pſ.* 67.

AD NONAM.

Ant. 3. à. Próteget.

Capitulum. 2. Mach. 15.

DOminátor cœlórum, mitte Angelum tuum bonum ante nos; in timóre & tremóre magnitúdinis bráchii tui: ut métuant qui cum blaſphémia véniunt adversùs ſanctum pópulum tuum.

℟. *br.* Qui ſedes ſuper Chérubim, * Dómine Deus virtútum. Qui ſedes. ℣. Oſtende fáciem tuam, * & ſalvi érimus, * Dómine. Glória Patri. Qui ſedes. *Pſ.* 79.

℣. Dóminus virtútum nobiſcum, ℟. Suſceptor noſter Deus Jacob. *Pſ.* 45.

[*In Primatiali, VESPERÆ de Sequenti, cum Commem. SS. Angelorum.*]

EXTRA PRIMATIALEM.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. VIdéte ne contemnátis unum de puſillis qui in me credunt; dico enim vobis quia Angeli eórum ſemper vident fáciem Patris mei qui in cœlis eſt. *Matth.* 18.

Ant. 4. E. Dico vobis: Gáudium erit coram Angelis Dei ſuper uno peccatóre pœniténtiam agente. *Luc.* 15.

Ant. 6. F. Mittet Dóminus Angelos ſuos: & congregábunt electos ejus. *Matth.* 24.

Ant. 8. G. Omnes ſunt adminiſtratórii Spíritus, in miniſtérium miſſi propter eos qui hereditátem cápient ſalútis. *Hebr.* 1.

Ant. 5. C. Cecidérunt coram Agno, habentes ſínguli cítharas, & phíalas plenas odoramentórum, quæ ſunt oratiónes Sanctórum. *Apoc.* 5.

Capitulum. Apoc. 8.

ANgelus venit, & ſtetit ante altáre, habens thuríbulum áureum: & data ſunt illi incenſa multa;

Digitized by Google

ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium ſuper altáre áureum quod eſt ante thronum Dei : & aſcendit fumus incenſórum de oratiónibus Sanctórum de manu Angeli coram Deo.

Hymnus, Cuſtódes. 469.

℣. In conſpectu Angelórum pſallam tibi, Deus meus: ℟. Adorábo ad templum ſanctum tuum, & confitébor nómini tuo. *Pſ.* 137.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Unus de Angelis oſtendit mihi civitátem ſanctam Jeruſalem; & habébat murum habentem portas duódecim; & in portis Angelos duódecim. *Apoc.* 21.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

DIE IX.

[*In Primatiali*,

In Feſto

CONSECRATIONIS

majoris Altaris.

Solemne-minus.

Omnia ut habentur ad calcem in Anniverſario Dedicationis Eccleſiæ, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Ezech. 44.

SAcerdótes & Levítæ ingredientur Sanctuárium meum; & ipſi accédent ad menſam meam, ut miniſtrent mihi : & cuſtódiant ceremónias meas.

Poſt Hymnum, ℣. Circúmdabo altáre tuum, Dómine; ℟. Ut enarrem univerſa mirabília tua. *Pſ.* 25.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Fecérunt dedicatiónem altáris, & obtulérunt holocauſta cum lætítia, & ſacrifícium ſalutáris, & laudis. Allelúia. 1. *Mac.* 4.

Oratio, Omnípotens. *infrà ad Laudes.*

Poſt Benedicámus, *fit in Presbyterium Proceſſio, in qua cantatur ſub tono* 5. C. *Pſ.* Quàm dilecta. 105. *Deinde in Presbyterio cantatur* ℟. *ix. Officii Nocturni Dedicationis Eccleſiæ, quo finito, Hebdomadarius dicet ante majus altare duas ſequentes Orationes in tono Orationis Veſperarum, ſine* Dóminus vobiſcum.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui dediſti fámulis tuis, in confeſſióne veræ fídei, æternæ Trinitátis glóriam agnóſcere; & in poténtia majeſtátis adoráre unitátem : quæſumus; ut ejuſdem fídei firmitáte : ab ómnibus ſemper muniámur adverſis.

Oratio.

DEus, qui inter apoſtólicos Sacerdótes, fámulum tuum Alphonſum Ludovícum, Cardinálem Antíſtitem noſtrum, Pontificáli feciſti dignitáte vigére : præſta, quæſumus; ut eórum quoque perpétuo : ag-

gregétur consórtio. Per Dóminum.

COMPLETORIUM, ut in Pſalterio.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro ſecundo Paralipómenon. *Cap.* 6. *v.* 12.

STetit Sálomon coram Altári Dómini ex adverſo univerſæ multitúdinis Iſrael: & extendit manus ſuas. Et deinceps, flexis génibus, contra univerſam multitúdinem Iſrael: & palmis in cœlum levátis, ait. Ergone credíbile eſt ut hábitet Deus cum homínibus ſuper terram? Si cœlum & cœli cœlórum non te cápiunt; quantò magis domus iſta quam ædificávi? Sed ad hoc tantùm facta eſt, ut reſpícias oratiónem ſervi tui, & obſecratiónem ejus, Dómine Deus meus; & áudias preces quas fundit fámulus tuus coram te: ut apérias óculos tuos ſuper domum iſtam diébus ac nóctibus; ſuper locum, in quo pollícitus es, ut invocarétur nomen tuum, & exaudíres oratiónem quam ſervus tuus orat in eo: & exáudias preces fámuli tui, & pópuli tui Iſrael.

Lectio ij.

De Ezechiéle Prophéta. *Cap.* 43. *v.* 4. 18.

MAjeſtas Dómini ingreſſa eſt templum per viam portæ, quæ reſpiciébat ad Orientem. Et elevávit me Spíritus, & introduxit me in átrium intérius: & ecce repléta erat glóriâ Dómini domus. Et audívi loquentem ad me de domo; & vir qui ſtabat juxta me, dixit ad me: Fili hóminis; locus ſólii mei, & locus veſtigiórum pedum meórum, ubi hábito in médio filiórum Iſrael in æternum: & non pólluent ultrà domus Iſrael nomen ſanctũ meum. Qui fabricáti ſunt limen ſuum juxta limen meum, & poſtes ſuos juxta poſtes meos: & murus erat inter me & eos; & polluérunt nomen ſanctum meum in abominatiónibus quas fecérunt: propter quod conſumpſi eos in ira mea. Et dixit ad me: Fili hóminis, hæc dicit Dóminus Deus. Hi ſunt ritus altáris, in quacumque die fúerit fabricátum: ut offerátur ſuper illud holocauſtum, & effundátur ſanguis.

Lectio iij.

De libro primo Machabæórum. *Cap.* 4. *v.* 42.

ELégit Judas Sacerdótes ſine mácula, voluntátem habentes in lege Dei; & mundavérunt ſancta: & tulérunt lápides contaminatiónis in locum immundum. Et ædificavérunt Altáre novum; & incenſum poſuérunt ſuper altáre: &

Digitized by Google

accendérunt lucernas quæ ſuper candelábrum erant, & lucébant in templo. Et poſuérunt ſuper menſam panes; & appendérunt vela: & conſummavérunt ómnia ópera quæ fécerant. Et ante matutínum ſurrexérunt; & obtulérunt ſacrifícium ſecundùm legem: ſuper altáre holocauſtórum novum quod fecérunt. Secundùm tempus, & ſecundùm diem, in qua contaminavérunt illud Gentes: in ipſa renovátum eſt in cánticis, & cítharis, & cinyris, & in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem; & adoravérunt: & benedixérunt in cœlum eum qui proſperávit eis. Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo; & obtulérunt holocauſta cum lætítia: & Sacrifícium ſalutáris & laudis.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Cyrilli Jeroſolymitáni Epíſcopi.

Catecheſi 22.

CErtus eſto, te córporis & ſánguinis Chriſti dono dignátum fuiſſe. Cujus rei quæ ſit vis, éxplicat tibi David, dicens: Paraſti in conſpectu meo menſam ex adverſo iis qui afflígunt me. Quod autem ait, hujúſmodi eſt. Ante adventum tuum menſam dæmones homínibus apparáverant contaminátam; inquinatíſſimam: & diabólicâ poteſtáte refertam. Verùm poſtquàm adveniſti, ô Dómine, paraſti in conſpectu meo menſam. Et rectè quidem; menſa enim illa communiónem habébat cum dæmónibus: iſthæc verò cum Deo.

Lectio v.

Ex Tractátu ſancti Optáti Milevitáni. *De ſchiſmate Donat. adversùs Parmen.* l. 6.

QUid tam ſacrílegum, quàm altária Dei, [in quibus & vos aliquandò obtuliſtis,] frángere, rádere, removére; in quibus vota pópuli, & membra Chriſti portáta ſunt: quò Deus omnípotens invocátus ſit, quò poſtulátus deſcendit Spíritus ſanctus; unde à multis pignus ſalútis æternæ & tutéla fídei, & ſpes reſurrectiónis accepta eſt? Quid eſt enim altáre, niſi ſedes & córporis & ſánguinis Chriſti? Hæc ómnia furor veſter aut raſit, aut fregit, aut remóvit. Hoc modo Judæos eſtis imitáti. Illi injecérunt manus Chriſto in cruce: à vobis percuſſus eſt in altári.

Lectio vj.

Ex ſancto Germáno Epíſcopo Conſtantinopolitáno. *Theor. rerum Eccleſ.*

ECcléſia eſt ubi myſticum illud, ac vivum ſacrifícium fit; ſancta menſa

eſt, vice loci ſepultúræ, in quo póſitus eſt Chriſtus: in qua propónitur verus & cœleſtis panis fidélibus. Eſt quoque ipſa Dei ſedes, in qua ſupercœleſtis Deus, córpore aſſumpto requiévit; in qua menſa, ut étiam in myſtica illa ſua cœna, in médio Apoſtolórum ſuórum ſedens, & accípiens panem & vinum, dicit ſuis diſcípulis & Apóſtolis: Accípite, manducáte, & bíbite ex eo. Hoc eſt enim corpus meum, & ſanguis meus.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 22.

IN illo témpore: Accepto, Jeſus, pane, grátias egit, & fregit, & dedit Apóſtolis, dicens. Hoc eſt corpus meum, quod pro vobis datur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi. (46. *aliàs* 45. *in Joan.*)

CHriſtus ſe concupiſcéntibus videndum non modò præbuit; ſed tangendum, comedendum, déntibus terendum, commiſcendum: deſideriumque implévit omne. Ab illa ergo menſa recedámus tanquam leónes ignem ſpirantes, diábolo terríbiles; cogitantes quod ſit caput noſtrum: & quantam nobis dilectiónem exhibúerit. Sanguis aram áuream ſacrávit: ſi in figúris tantam vim hábuit; ſi umbram ita mors hórruit; veritátem, quæſo, quantùm formidábit?

Lectio viij.

TRemenda verè myſtéria Eccléſiæ: horrendum verò altáre. Ex paradíſo fons ſcatúriit ſenſíles emittens flúvios: ex hac menſa fons ſcatúrit flúvios emittens ſpirituáles. Ad hunc fontem eliguntur non sálices infructuóſæ; ſed árbores ad ipſum cœlum uſque pertingentes: quæ fructus ſemper prodúcunt tempeſtívos, qui nunquam marceſcunt. Si quis æſtuat, hunc ádeat fontem: & ardórem témperet. Supernum enim habet princípium & radícem: unde & irrigátur.

Lectio ix.

EX hoc fonte multi rivi manant: quos emittit Paraclétus. Hic fons lucis eſt: veritátis rádios diffundens. Huic étiam aſtant ſupernæ virtútes, alveórum pulchritúdinem intuentes: quia cláriùs propóſitæ rei vim, & inacceſſos rádios perſpíciunt. Ut enim ſi quis in liquefactum aurum manum vel linguam injíciat, ſi tamen id fíeri poſſit; ſtatim inaurátam reddit: id propóſita

propóſita myſtéria longè méliùs ánimæ præſtant. Flúvius enim igne ferventiùs ebullit; at non urit: ſed ábluit tantùm.

Te Deum.

AD LAUDES.

Capitulum. Lev. 6.

IGnis in altári ſemper ardébit; quem nútriet ſacerdos ſubjíciens ligna manè: per ſíngulos dies.

Poſt Hymnum, ℣. Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus: ℟. Adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus. *Pſ.* 95.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Si offers munus tuum ad altáre, & recordátus fúeris, quia frater tuus habet áliquid adversùm te: relinque ibi munus tuum ante altáre, & vade priùs reconciliári fratri tuo, & tunc véniens ófferes munus tuum. *Matth.* 5.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, altáre hoc tuo nómini dedicátum cœléſtis virtútis benedictióne ſanctífica: & ómnibus in te ſperántibus auxílii tui munus oſtende; ut hîc & ſacramentórum virtus: & votórum obtineátur effectus. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Capitulum. Mach. 4.

STátuit Judas, & fratres ejus, & univerſa eccléſia Iſrael, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus ſuis; ab anno in annum per dies octo: cum lætítia & gáudio.

AD SEXTAM.

Capitulum. Ezech. 43.

FAcient ſacerdótes ſuper altáre holocauſta veſtra; & quæ pro pace ófferunt: & placátus ero vobis, ait Dóminus Deus.

AD NONAM.

Capitulum. Heb. 9.

TAbernáculum factum eſt primum, in quo erant candelábra, & menſa, & propoſítio panum, quæ dícitur Sancta; poſt velamentum autem ſecundum, tabernáculum: quod dícitur Sancta Sanctórum.

IN II. VESPERIS.

Capitulum. Apoc. 8.

STetit Angelus ante altáre habens thuríbulum áureum: & data ſunt illi incenſa multa; ut daret de oratiónibus ſanctórum ómnium ſuper altáre áureum: quod eſt ante thronum Dei.

Poſt Hymnum, ℣. Tranſíbo in locum tabernáculi admirábilis; ℟. Uſque in domum Dei. *Pſ.* 41.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Introíbimus in tabernáculum ejus; adorábimus in loco, ubi ſtetérunt pedes ejus. Allelúia. *Pſ.* 131.

Oratio, Omnípotens. *ut ſuprà ad Laudes.*

Deinde fit Commem. SS.

Digitized by Google

Septem Fratrum & ſanctæ Felicitatis. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xv. *Oratio*, Fac nos. *infrà.*

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.]

EXTRA PRIMATIALEM, eodem die fit Officium de Feria.

DIE X.

In Feſto

SS. SEPTEM FRATRUM, ET S. FELICITATIS

Eorum matris, Martyrum.

Simplex.

De Communi plurium Martyrum.

Oratio, Fac nos. *infrà.*

Lectio iij.

SEptem Fratres fílii ſanctæ Felicitátis, Romæ in perſecutióne Marci Antoníni, à Públio Præfecto primùm blandítiis, deinde terróribus tentáti ſunt : ut, ejurátâ Chriſti fide, idólis ſacra fácerent. Adhortante matre, tantam hauſére conſtántiam : ut à religiónis ſanctæ propóſito, nec ſpe, nec metu deterréri potúerint. Itaque in fídei confeſſióne perſeverantes : vária tormentórum & mortis génera perpeſſi ſunt. Januárius plumbátis cæſus eſt : Felix & Philippus fúſtibus contúſi ; Silvánus ex altíſſimo loco præceps dejectus : Alexandro, Vitáli & Martiáli caput amputátum. Mater eórum círciter quinto poſt menſe, abſciſſo cápite : eamdem martyrii glóriam conſecúta eſt.

Oratio.

FAc nos, Dómine, in tribulatiónibus gaudére propter te ; qui glorióſos fratres eorúmque matrem in filiórum ſuórum paſſióne lætantem : eódem martyrio coronaſti. Per Dóminũ.

VESPERÆ de Pſalterio. A Capitulo de Sequenti, ut in Communi Abbatum, xxxiv. *Oratio*, Deus, qui beátum. *ut infrà.*

DIE XI.

In Feſto

SANCTI BENEDICTI, Abbatis.

Semiduplex-minus.

De Communi Abbatum.

Lectio ij.

BEnedictus Núrſiæ in Sabínis claro génere ortus, relictis quibus Romæ inſtituebátur liberálibus diſciplínis, ut totum ſe Chriſto daret : in altíſſima ſpelunca eo loco qui Sublácus dícitur, per triénnium delítuit. Sed jam erumpente ex illis látebris famâ ejus ſanctitátis, quidam mónachi ſe illi inſtituendos tradidérunt ; qui póſteà cùm regulárem ejus diſciplínam ferre non poſſent : venénum ipſi miſcére in potu conſtítuunt. Ille póculum oblátum crucis ſigno confrégit : ac relicto monaſtério,

in ſolitúdinem ſe recépit. Sed cùm multi ad eum quotídie diſcípuli confluérent : duódecim monaſtéria ædificávit. Póſteà migrávit ad Caſsínum, anno quingentéſimo vigéſimo nono; ubi ſimulácrum Apóllinis comminuit, & aram evertit : ibíque ſancti Joannis Baptiſtæ, & ſancti Martíni ſacella conſtruxit. Incolas autem chriſtiánis præceptis ímbuit. Scripſit Monachórum régulam; quam ſanctus Gregórius diſcretióne præcípuam : ſermóne luculentam appellat.

Lectio iij.

MUlta prophético ſpíritu ventúra prædixit. Aliquot ante ménſibus quàm è vita migráret, præmónuit diſcípulos quo die eſſet moritúrus; ac ſepulcrum in quo ſuum corpus condi vellet : ſex ante diébus quàm eò inferrétur, juſſit aperíri. Sextóque die deferri vóluit in oratórium, ubi Domínici córporis & ſánguinis perceptióne munítus; ſublátis in cœlum mánibus orans, inter manus diſcipulórum ánimam efflávit vigéſimo-primo die Mártii : anno ſalútis quingentéſimo quadragéſimo-tértio. Sancti viri oſſa unà cum relíquiis ſanctæ Scholáſticæ ſorόris ejus è Caſſinenſi monaſtério à ſancto Aigulfo Mártyre in Gállias advecta : atque in cœnóbium Floriacenſe, nunc ſancti Benedicti ad Lígerim, circa annum ſexcenteſimum quinquagéſimum-tértium tranſláta ſunt undécimâ die Júlii.

Oratio.

DEus, qui beátum Benedictum Abbátem, de ejus quæ in mundo eſt concupiſcéntiæ corruptióne ereptum, Chriſto fidéliter adhærére feciſti : quæſumus; ut contra ſéculi hujus illécebras tuâ virtúte roboráti : bravíum ſupernæ vocatiónis conſtanter pérſequi, & felíciter áſſequi valeámus. Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD VESPERAS, pro Commem. S. Viventioli, Lugdunenſis Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Da nobis. *infrà.*

DIE XII.
In Feſto
SANCTI VIVENTIOLI,
Lugdunenſis Epiſcopi.
Simplex.
De Communi Pontificum.
Lectio iij.

VIventiólus in Jurenſi monaſtério, quod déinceps ſancti Cláudii nomen accépit, monáſticam vitam profeſſus : illícque présbyter factus; ob ipsíus pietátis ſplendórem, defuncto beáto Stéphano, ómnium votis ad Lugdu-

nenſem Sedem evectus eſt: circa inítia ſéculi ſexti. Ejus ſtúdio, datâ Epíſtolâ (quæ extat) ad Comprovinciáles ſuos, coactum eſt à beáto Avíto Epiſcopórum Regni Burgúndiæ Nationále Concílium apud Epaónam, vicum in Viennenſi Diœcéſi nunc Albónem nuncupátum prope Rhódanum; ad reſarciendam Eccléſiæ diſciplínam: in quo Viventíolus velut clarum ſydus effulſit. Aliud ipſe Lugdúnum convocáverat contra inceſtuóſum quemdam Stéphanum, Regis Ærárii præfectum: unde ab iráto Sigiſmundo cum áliis Epíſcopis in exílium actus eſt. Agaunenſis tamen Monaſtérii fundatiónem & erectiónem póſteà impetrávit: eíque Ambróſium Abbátem Inſulæ Bárbaræ præficiendum curávit. Bonis tandem plenus opéribus obdormívit in Dómino: & in Eccléſia ſancti Nicétii ſepultus eſt. Extant ad eum quátuor Avíti Viennenſis Epíſtolæ; & honoríficam de ipſo mentiónem facit Agobardus: ex quo eum doctiſſimum virum fuiſſe díſcimus.

Oratio.

DA nobis, quæſumus omnípotens Deus, ducis & paſtóris noſtri Viventióli dignè memóriam venerári; & ſicut ille ſuam précibus, te annuente, prótegit ſedem: ita animábus noſtris adversùs cunctas hóſtium verſútias ſit ipſe munímen. Per Dóminum.

DIE XIV.
In Feſto
S. BONAVENTURÆ,
Epiſcopi & Doctoris.

Semiduplex-majus.

De Communi Doctorum.
Oratio, Deus. *infrà.*

Lectio ij.

BOnaventúra Balneorégii in Etrúria natus; anno ætátis vigéſimo ſecundo in Ordinem Fratrum Minórum aſcríbi vóluit: ubi Alexandro Alenſi magiſtro uſus, tantos progreſſus fecit; ut ſéptimo poſt anno libros Sententiárum Paríſiis públicè interpretátus ſit: & láuream doctorálem adeptus. Miniſter generális ſéptimus poſt ſanctum Franciſcum electus; Ordinem in Províncias Cuſtodiaſque divíſit: & ſingulárem in ejus adminiſtratióne prudéntiam ac ſollicitúdinem adhíbuit. Archiepiſcopátum Eboracenſem in Anglia ſibi à Clemente quarto oblátum recuſávit. Cùm autem Gregórius décimus, Clementis ſucceſſor, Concílium generále Lugdúni indixiſſet, cui præfuit; Bonaventúram ad ſe vocávit, quem honóres licèt fugientem, in Cardinálium collégium, & ab ipſo inítio (quod dudum

Digitized by Google

deſuefactum erat) in Epiſcopórum órdinem coaptávit: propter exímias virtútes, novo, ut tum viſum eſt, exemplo præfíciens eumdem Eccléſiæ Albanenſi, quæ nonniſi antiquióribus Cardinálibus jam à duóbus ferè ſéculis committi ſolébat.

Lectio iij.

HAc ille ampliſſimâ dignitáte auctus: in propugnanda cathólica fide, & gerendis rebus difficíllimis; egrégiam in Concílio generáli, quod Lugdunenſe ſecundum dícitur, præſtitit óperam: pravas opiniónes acérrimè confutávit; ejuſque prudéntiâ, doctrínâ & oratiónibus, ſubláto ſchíſmatis diſsídio: Míchaei Palæólogus Græcórum Imperátor, orientaleſque natiónes ad Apoſtólicæ Sedis communiónem rediérunt. Migrávit è vita in eódem Concílio quinquaginta tres annos natus: anno Chriſti milléſimo ducentéſimo ſeptuagéſimo-quarto, décimâ-quartâ Július. Corpus ejus ingenti honóre in ſui Ordinis Basílicâ Lugdúni tumulátum eſt, Græcis ſimul ac Latínis conclamántibus: cecidiſſe columnã Chriſtianitátis. Exímiâ miraculórum claritáte ante & poſt óbitum effulſit. Multa ſcripſit, in quibus lectórem ſic docendo áfficit: ut in íntimos ánimi receſſus penetráre videátur. Eum Sixtus quartus in Sanctórum númerum rétulit: & inter Doctóres Eccléſiæ renuntiávit Sixtus quintus. Calviniſtárum immanitáti, à quibus ſacræ ejus Relíquiæ ſéculo décimo-ſexto cremátæ ſunt, caput ejus ſubductum eſt; quod etiamnum aſſervátum in eádem æde divi Franciſci, ſubinde ſancti Bonaventúræ nomen adeptâ: magno Lugdunénſiũ cívium concurſu ſicut ſinguláre patrocínium cólitur.

Oratio.

DEus, qui in Eccléſia tua beátum Bonaventúram Pontíficem ac Doctórem lucére & ardére feciſti; da nobis cœleſtis ejus doctrínæ ſenſu ſic intus áffici: ut & dilectiónis illíus valeámus ſuavitáte repléri. Per Dóminum.

AD VESPERAS ſit Commemoratio S. Albrici Epiſc. de Communi Pontificum. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Exaudi. *infrà.*

DIE XV.
In Feſto
SANCTI ALBRICI,
Epiſcopi.
Simplex.
De Communi Pontificum.
Lectio iij.

BEáti Albrici célebris eſt memória apud Montisbriſónis óppidum. Epíſco-

pum fuiſſe, & quidem Lugdunenſem tradunt hiſtórici indígenæ. In quibuſdam Martyrológiis Gallicánis ad diem ſecundam Januárii, quæ ejus natális dies eſt, recenſétur : & in ſupplicatiónibus públicis invocátur Lugdúni. Circa inítium ſéculi ſexti floruiſſe créditur. Ejus relíquias olim intra caſtri ſui ſepta religioſíſſimè ſervábant Foréſii Cómites; ſed cùm ſub beátæ Maríæ vírginis invocatióne in civitáte Monsbriſonenſi Eccléſiam magnis súmptibus ædificaſſet Guido Comes: ſacras beáti Albrici exúvias illuc transferri curávit anno milléſimo ducentéſimo vigéſimo tértio; quæ ab eo témpore tanti depóſiti múnere decorátur : & Canonicórum collégio gaudet.

Oratio.

EXaudi nos, Deus, ſalutáris noſter; & intercedente beáto Pontífice Albrico, pópulum tuum & ab iracúndiæ tuæ terróribus líbera : & misericórdiæ tuæ fac largitáte ſecúrum. Per Dóminum.

DIE XVII.
In Feſto
SS. SPERATI,
& Sociorum ejus, Mart.
Simplex.

De Communi plurium Martyrum. Oratio, Deus, inviſibilis fortitúdo. xviij.

Lectio iij.

Ex Actis Mártyrum Scillitanórum.

Apud Baronium, anno 202.

CArthágine præcepérunt Magiſtrátus aſtáre ſibi Sperátum & Sócios ejus (qui Africánæ Eccléſiæ protomártyres eſſe creduntur.) Aſtántibus eis, Saturnínus Proconſul dixit : Poteſtis véniam à dóminis noſtris Imperatóribus Sevéro & Antoníno promeréri : ſi converſi fuéritis ad deos noſtros. Sperátus dixit : Dóminum verum & regem adorámus. Saturnínus dixit: Jura per Génium regis noſtri. Sperátus dixit; Ego Imperatóris mundi Génium néſcio : ſed cœleſti Deo meo ſérvio. Sequenti die Saturnínus dixit Speráto; Perſevéras ut Chriſtiánus ſis? Sperátus dixit : Etiam perſevéro. Audientes omnes qui cum illo retenti fúerant : conſenſérunt confeſſióni illíus. Proconſul dedit in eos ſenténtiam per exceptórem, dicens ſic : Sperátum, Narzálem, Cittínum, Vetúrium, Felícem, Acyllínum, Letántium, Januáriam, Generóſam, Veſtínam, Donátam & Secundam, Chriſtiános ſe eſſe confitentes; & Imperatóri honórem dare recuſantes : cápite truncári præcípimus. Hæc cùm eſſent ex tabella recitáta; Sperátus

& qui cum eo erant, omnes dixérunt: Deo grátias conférimus. His dictis: truncáta ſunt ſingulórum cápita menſe Júlio, die décimoſéptimo. Beáti Speráti relíquias Lugdúnum ex Africa Cároli Magni témpore delátas; ac in majóri Eccléſia ſancti Joannis Baptiſtæ recónditas: ſanctus Ado in Martyrológio teſtátur.

Oratio, Deus, inviſíbilis fortitúdo. xviij.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, ex Communi Doctorum. xxvij. *Oratio*, Deus, qui Eccléſiam. *infrà.*

Fit Commemoratio ſanctæ Symphoroſæ & Filiorum ejus Martyrum. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xv. *Oratio*, Deus, qui mirábilem. *infrà.*

DIE XVIII.

In Feſto S. THOMÆ, AQUINATIS, Eccleſiæ Doctoris.

Semiduplex - minus.

De Communi Doctorum.

Lectio ij.

THomas, Landulfo Cómite Aquináte, ac Theodórâ Cómitis Theatíni fíliâ natus: quintum annum agens, Caſſinátibus Mónachis pietáte & lítteris imbuendus tráditur. Inde Neápolim ſtudiórum causâ miſſus, anno ætátis décimo-octávo: ſancti Domínici Ordinem ingreſſus eſt. Quod cùm parentes indignè ferrent: Lutétiam Pariſiórum míttitur. Verùm in itínere juſſu fratrum per vim raptus: in caſtrum paternæ ditiónis deductus eſt. Ibi cùm à frátribus, tùm à ſoróribus várie exagitátus; quò ſanctum mutáret propóſitum, eárum álteri perſuáſit, ut, contemptis ſéculi pompis: ſacris ſe virgínibus adjúngeret. Mulíerem quoque impudícam, quæ ad labefactandam ejus caſtitátem introducta fúerat: titióne fugávit. E caſtro per feneſtram poſt biénnium ferè íntegrum emiſſus, Neápolim redúcitur; unde Romam, póſteà Paríſios à Joanne Teutoníco, Ordinis Generáli, ductus, tùm Colóniam Agrippínam miſſus eſt: ut Alberto Magno doctóre uterétur. Paríſios revocátus; poſt prælectas Petri Lombardi ſenténtias: gradum Magiſtérii obtínuit. Nunquam ſe lectióni aut ſcriptióni dabat, niſi poſt oratiónem, ad quam in exponendis difficilióribus Scriptúræ locis jejúnium adhibébat; dícere ſólitus, quidquid ſciret non tam ſe ſtúdio & labóre ſuo reperiſſe: quàm divínitùs tráditum accepiſſe. Nullum penè fuit ſcriptórum genus, in quo non eſſet diligentíſſimè versátus; ac ne ex re-

rum ſubtiliórum inquiſitióne caritátis ardor tepéſceret: collatiónes Patrum aſſíduè pervolvébat. Scripta ejus, & multitúdine, & varietáte, ac in rebus étiam intricatíſſimis perſpicuitáte ádeò excellunt: ut eam ob cauſam Doctóris Angélici nomen adeptus ſit.

Lectio iij.

DElátum ſibi à Clemente-quarto Archiepiſcopátum Neapolitánum conſtanter recusávit. Miſſus à Gregório décimo ad Concílium Lugdunenſe, in itínere morbo correptus; divertit in monaſtérium Foſſanovenſe Ordinis Ciſtercienſis in diœcéſi Terracinenſi: & in ipſo ingreſſu mortem præſéntiens, ait; Hæc réquies mea in ſéculum ſéculi: hîc habitábo, quóniam elégi eam. Tum rogátus à frátribus: expóſuit Cántica Canticórum. Deficiéntibus víribus: exhibéri ſibi pétiit Eccléſiæ Sacramenta. Priuſquàm autem Viáticum ſuſcíperet; profúſus in lácrymas ad præſéntiam Domínici Córporis, & aſſuétâ amóris Dei dulcédine liquefactus, hæc verba protuliſſe refertur: Ego de ſanctíſſimo Córpore Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & áliis Sacramentis multa dócui; multa ſcripſi in fide Jeſu Chriſti, & ſanctæ Románæ Eccléſiæ: cujus correctióni cuncta ſubjício. Recepto deinde Viático, & áliis Eccléſiæ Sacramentis; tértio die obdormívit in Dómino, anno ætátis quadragéſimo-nono: Chriſti verò milléſimo ducentéſimo ſeptuagéſimo-quarto. Clarus miráculis, à Joanne vigéſimo ſecundo Sanctis aſcriptus eſt décimo-quinto Calendas Auguſti: anno milléſimo trecentéſimo vigéſimo-tértio. ¶ Eódem die cólitur ſancta Symphoróſa Tiburtína, Getúlii tribúni & mártyris uxor, quæ juſſu Imperatóris ad ſanum Hérculis ducta; primò álapis cæſa: tum capillis ſuſpenſa; demum ingenti ſaxo ad collum alligáto, in flumen projecta eſt: cujus corpus, frater ejus cólligens, ſepelívit. Poſtrídie Adriánus juſſit ſeptem ejus fílios circa Hérculis templum tot ſtipítibus affigi: & ad tróchleas extendi. Tunc ibídem Creſcéntio guttur transfígitur; Juliáno pectus confóditur: Neméſio cor tranſverberátur; Primitívo trajícitur umbílicus: Juſtínus in dorſo perforátur; gládio Stácteus in látere vulnerátur: Eugénius à ſummo uſque dorſum fínditur. Córpora in altam fóveam projecta: póſteà Romam tranſláta ſunt.

Digitized by Google

Oratio.

DEus, qui Eccléſiam tuam beáti Thomæ Doctóris mirâ eruditióne claríficas, & ſanctâ operatióne fœcundas: da nobis, quæſumus; & quæ dócuit intellectu conſpícere: & quæ egit imitatióne complére. Per Dóminum.

Pro Commem. ſanctæ Symphoroſæ & Filiorum ejus Martyrum. Ant. Beáti qui perſecutiónem. ℣. Multæ. xviij.

Oratio.

DEus, qui mirábilem matrem Symphoróſam, & fílios ejus mártyres, velut tótidem grata holocauſta in ſuavíſſimi odóris ſacrifícium accepiſti: fac nos, ipſis interveniéntibus, in vita & in morte acceptas tibi hóſtias offerri. Per Dóminum.

AD VESPERAS, fit Commem. S. Rheticii Epiſc. Ant. Elégit ipſum. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Quæſumus, Dómine. xxv.

DIE XIX.
In Feſto
SANCTI RHETICII,
Epiſcopi.
Simplex.
De Communi Pontificum.
Lectio iij.

RHetícius nóbili proſápiâ ortus: non minùs litterárum cultu quàm morum integritáte à téneris annis excélluit. Tranſactâ adoleſcéntiâ, uxórem omnínò ſibi virtúte parem elégit: quæ cum ipſo piis opéribus certátim incúbuit. Póſteà uxóre defunctâ, eligente urbis pópulo, Æduenſi Eccléſiæ præfectus, in Epiſcopátu talem ſe præbuit: ut vitæ ipsíus ſánctitas Pontificâtûs grátiam æquáret. Graſſabátur tunc témporis ſchiſma Donatiſtárum: qui Cæciliáni Carthaginenſis Epíſcopi ordinatiónem criminantes, ab ipsíus communióne & ab ipſa Eccléſia recéſſerant. Rogátus ab ipſis Conſtantínus Imperátor, ut ab Epíſcopis è Gállia miſſis accusátio dijudicarétur; Rhethícium nominávit unà cum Materno Agrippinenſi, & Maríno Arelatenſi: qui hac de cauſa cum Melchíade ſummo Pontífice cognóſcerent. Hábitum eſt ígitur Romæ Concílium novémdecim Epiſcopórum: in quo poſt Melchíadem ſedit primo loco Rhetícius, latáque fuit in Donátum ſenténtia. Intérfuit étiam Concílio Arelatenſi: in quo, damnátis iterùm Schiſmáticis, plúribus Canónibus firmáta eſt Eccleſiáſtica diſciplína. Tanto dénique fulgóre cláruit in Eccléſia Rhetícius: ut à ſancto Hierónymo celebérrimæ famæ Epíſcopus, & ab Auguſti-

Digitized by Google

no homo Dei & vir magnæ in Eccléſia auctoritátis fúerit appellátus. Anno círciter trecentéſimo tricéſimo-quarto in cœlum migraſſe créditur.

Oratio, Quæſumus, Dómine. xxv.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, xlvij.

DIE XX.

In Feſto SANCTÆ MARGARITÆ, Virginis & Martyris.

Simplex.

De Communi Virginum.

Lectio iij.

ASſignátur hâc die Feſtū beátæ Margarítæ, de qua præter ipsíus nomen, quod Græci Latiníque váriè accípiunt : vix áliquid nobis tradidérunt Scriptóres Eccleſiáſtici, niſi eam fuiſſe vírginem ac martyrio coronátam. Quo témpore ipsíus cultus in Eccléſia inítium hábuit, omnínò non conſtat; ſed eum eſſe antiquiſſimum : & in Gállia ab undecimo ſéculo vigére non eſt dúbium. Solemni ritu celebrabátur in Anglia pluſquàm trecentis annis ante Schiſma Henríci octávi Anglórum Regis : & in Litániis antíquis Románæ Eccléſiæ, teſte Barónio, invocáta invenítur.

Oratio, Deus, qui inter cétera. lij.

VESPERÆ de Feria; à Capitulo de Sequenti, vij.

DIE XXI.

In Feſto SANCTI VICTORIS, Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

UBi Maſsíliæ in Chriſtiános perſecútio Diocletiáni & Maximiáni juſſu cœpit recrudéſcere; Victor profeſſióne miles, ingentem Chriſtiánæ fídei zelum anhélans : confeſtim comprehenſus eſt. Cùm autem idólis ſacrificáre nollet : Præfectórum tribunálibus oblátus eſt; ibíque Chriſtum líberè confeſſus, quia vir nóbilis erat : Maximiáni Imperatóris audiéntiæ reſervátus eſt. Hic, fruſtrà tam blandítiis quàm terróribus adhíbitis, ut eum ad ſacrifícia perurgéret; loris ligátum, retortis bráchiis & pedes fune conſtrictum : per médiam civitátem trahi præcépit. Tum ad tribunália Præfectórum reductus, dum alter álterum crudelitáte víncere nítitur; recedente Eutychio qui primus aggreſſus Mártyrem fúerat : Aſtérii juſſu, cujus tandem eſt poteſtáti tráditus, fúſtibus crudeliſſimè cæſus, deinde ſuſpenſus, & táureis cruciátus eſt. Dénique cùm exhíbitam

ſibi aram in qua ſacrificáret, calce excuſſiſſet : pedem ei præſes abſcindi juſſit. Cum autem in confeſſióne conſtans permanéret; ſubjectus molæ piſtrináriæ, atque ita contrítus : martyrium conſummávit.

Oratio.

CONtere, Dómine, ſátanam ſub pédibus noſtris; qui beáto Victóri mártyri tuo in confeſſióne tui nóminis : cultum dæmonióorum calcáre tribuiſti. Per Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXII.
In Feſto
SANCTÆ MARIÆ MAGDALENES.
Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 4.E. JEſus iter faciébat per civitátes & caſtella, prædicans & evangelízans regnum Dei; & duódecim cum illo. *Luc.* 8.

Ant. 2. D. Mulíeres, inter quas erat María Magdaléne, cùm eſſet Jeſus in Galilæa, ſequebantur eum. *Marc.* 15.

Ant. 7. d. Erant curátæ à ſpirítibus malignis & infirmitátibus; & miniſtrábant ei de facultátibus ſuis. *Luc.* 8.

Ant. 1. D. De María Magdaléne Jeſus ejécerat ſeptem dæmónia. *Marc.* 16.

Ant. 8. G. Ejiciébat ſpíritus verbo, ut adimplerétur quod dictum eſt : Ipſe infirmitátes noſtras accépit, & ægrotatiónes noſtras portávit. *Matth.* 8.

Capitulum. Tob. 11.

BEnedíco te, Dómine, Deus Iſrael : quia tu caſtigaſti me, & tu ſalvaſti me.

Hymnus.

PRocul maligni cédite ſpíritus,
Nunc imperanti cédite Númini,
Feſſamque duris Magdalénam
Párcite nunc agitáre pœnis.

Chriſti jubentis númine térriti
Fugêre ſeptem : mox ſibi réddita
Te, Chriſte, conſectátur unum,
Et mémori tibi mente ſervit.

Quin & cruentâ de trabe péndulo
Chriſto litábat mille dolóribus :
Quam vellet inſontis Magiſtri
Sola graves toleráre pœnas!

Miſcére fletus ſánguinis æmulos
Non ceſſat, aſtans víctima víctimæ :
Chriſtus ſilendo, nil rependit :
Quàm méliùs probat hinc amantem!

Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Sit ſumma puro laus quoque Flámini,
Afflante quo ſemper caleſcunt
Æthéreis pia corda flammis. Amen.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Qui ſanat omnes infirmitátes tuas. *Pſ.* 102.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *C.* Quod eſt hoc verbum, quia in poteſtáte & virtúte ímperat immundis ſpirítibus, & éxeunt? *Luc.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui manifeſtat ſe diligéntibus eum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 14.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Plagis Magiſtri ſáucia
Dum mœſta largos fúnderet
María fletus, ácrior
Revixit in pœnis amor.

Non turba, non vetat crucis
Mortiſque diræ ſcándalum,
Inter furentes quærere
Ligno peremptum mílites.

Quis tantus ignáram labor
Exercet? Extinctam doles
In morte vitam: quid gemis,
Mors ipſa cùm victrix cadit?

En ille, quem luges amans,
Præſens reſumpto córpore,
Notis amantem te redux
Primam ſalútat vócibus.

O ſi beátos tángere,
O ſi tenére fas pedes!
Sed hic perennis non datur
Guſtáre vitæ gáudia.

Impléta nunc Apóſtolam
Promiſſa te primam choro
Apoſtolórum grándia
Jubent referre núntia.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Sicut malus inter ligna ſylvárum, ſic dilectus meus inter fílios. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem deſideráveram ſedi, & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 4. d. Surge, Aquilo; & veni, Auſter: perfla hortum meum, & fluant arómata illíus. *Cant.* 4.

℣. Adhæſit ánima mea poſt te: ℟. Me ſuſcépit déxtera tua. *Pſ.* 62.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Fortis eſt ut mors diléctio: lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum; * Aquæ multæ non potuérunt extínguere

caritátem. ℣. Stabant juxta crucem Jeſu mater ejus, & ſoror matris ejus María Cléophæ, & María Magdaléne. * Aquæ. *Cant.* 8. *Joan.* 19.

Poſt ij. Lect. ℟. Aſpícient ad me: & plangent planctu, quaſi ſuper unigénitum, & * Dolébunt ſuper eum, ut in morte primogéniti. ℣. Jeſus clamans, expirávit: erant autem de longè aſpicientes María Magdaléne, & áliæ quæ cum eo aſcénderant Jeroſólymam. * Dolébunt. *Zach.* 12. *Marc.* 15.

Poſt iij. Lect. ℟. Accepto Joſeph córpore Jeſu, póſuit illud in monumento ſuo novo, & ábiit: * Erat ibi María Magdaléne, & áltera María, ſedentes contra ſepulcrum. ℣. Abjecérunt in terram cápita ſua vírgines Jerúſalem. * Erat. Glória Patri. * Erat. *Matt.* 27. *Thren.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Num quem díligit ánima mea vidiſtis? quæſívi illum, & non invéni. *Cant.* 3.

Ant. 5. C. Fíliæ Jerúſalem, ſi invenéritis dilectum, nuntiáte ei quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 7. a. Quò declinávit dilectus tuus? & quærémus eum tecum. *Cant.* 5.

℣. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte; ℟. Dum dícitur mihi: Ubi eſt Deus tuus? *Pſ.* 41.

Lectio iv.

Sermo ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 25. *in Evang.*

MARía Magdaléne, poſtquàm venit ad monumentum, ibíque corpus Domínicum non invénit, ſublátum crédidit: atque diſcípulis nuntiávit. Qui venientes vidérunt: atque ita eſſe ut múlier díxerat, credidérunt. Et de eis prótinus ſcriptum eſt: Abiérunt ergo diſcípuli ad ſemetipſos. Ac deinde ſubjúngitur: María autem ſtabat ad monumentum foris, plorans. Quâ in re penſandum eſt hujus mulíeris mentem quanta vis amóris accénderat: quæ à monumento Dómini, étiam diſcípulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invénerat: flebat inquirendo; & amóris ſui igne ſuccenſa: ejus quem ſublátum crédidit, ardébat deſidério. Unde cóntigit ut eum tunc ſola vidéret, quæ remánſerat ut quæreret; quia nimírum virtus boni óperis, perſeverántia eſt: & voce Veritátis dícitur; Qui perſeveráverit uſque in finem: hic ſalvus erit.

℟. Una sábbati María Magdaléne * Venit manè, cùm adhuc ténebræ eſſent, ad monumentum, & vidit lápidem ſublátum à monumento. ℣. Benè conſurgit

dilúculo, qui quærit bona: * Venit. *Joan.* 20. *Prov.* 11.

Lectio v.

Sed María cùm fleret, inclinávit ſe: & proſpexit in monumentum. Certè jam monumentum vácuum víderat, jam ſublátum Dóminum nuntiáverat; quid eſt quòd ſe iterùm inclínat, iterùm vidére desíderat? Sed amanti ſemel aſpexiſſe non ſúfficit: quia vis amóris intentiónem multíplicat inquiſitiónis. Quæſívit ergo priùs, & mínimè invénit; perſeverávit ut quæreret: unde & cóntigit ut inveníret; actumque eſt ut deſidéria diláta créſcerent: & creſcéntia cáperent quod inveniſſent. Sancta enim deſidéria dilatióne creſcunt: ſi autem dilatióne defíciunt, deſidéria non fuérunt. Hoc amóre arſit quiſquis ad veritátem pertíngere pótuit. Hinc Eccléſia in Cánticis Canticórum dicit: Vulneráta caritáte ego ſum. Hinc rurſus ait; Anima mea liquefacta eſt: ut dilectus locútus eſt.

℞. Cucurrit ad Petrum María Magdaléne, & ad álium diſcípulum quem amábat Jeſus, & dicit illis: Tulérunt Dóminum de monumento, * Et neſcímus ubi poſuérunt eum. ℣. Quæſívi quem díligit ánima mea: quæſívi illum, & non invéni: * Et. *Joan.* 20. *Cant.* 3.

Lectio vj.

Mens namque hóminis, Conditóris ſui ſpéciem non quærentis, malè dura eſt: quia in ſemetipſa rémanet frígida. At ſi ardére jam ex deſidério cœperit ad ſequendum quem díligit: liquefacta per ignem amóris currit. Fit deſidério ánxia: vileſcunt in ſéculo cuncta quæ placébant; nihil eſt quod extra Conditórem líbeat: & quæ priùs delectábant ánimum, fiunt póſtmodùm vehementer oneróſa. Nihil ejus mœſtítiam conſolátur: quouſque adhuc qui deſiderátur, non aſpícitur. Mœret mens: lux ipſa faſtídio eſt. Iſta ítaque quæ ſic amat; ſe ad monumentum quod perſpéxerat: iterùm inclínat.

℞. Exiit Petrus, & ille álius diſcípulus, & venérunt ad monumentum: María autem * Stabat ad monumentum foris, plorans. ℣. Donec propinquet, non conſolábitur; & non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat, * Stabat. Glória Patri. * Stabat. *Joan.* 20. *Eccli.* 35.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Páululùm cùm pertranſiſſem eos, invéni quem díligit ánima mea. *Cant.* 3.

Ant. 6. F. Ego dilecto meo; & ad me convérſio ejus. *Cant.* 7.

Digitized by Google

Ant. 8. c. Anima mea liquefacta eſt, ut dilectus meus locútus eſt. *Cant.* 5.

℣. Defecit caro mea & cor meum: ℟. Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. *Pſ.* 72.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Cap. 20.

IN illo témpore: María ſtabat ad monumentum foris, plorans. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Joan. Tract. 121.

SUblátum eſſe Dóminum de monumento diſcípulis ejus nuntiáverat María Magdaléne: quò illi venientes, invenérunt ſola linteámina quibus corpus fúerat involútum. Abiérunt ergo ad ſemetipſos diſcípuli; id eſt, ubi habitábant: & unde ad monumentum cucúrrerant. María autem ſtabat ad monumentum foris, plorans; viris enim recedéntibus, infirmiórem ſexum in eódem loco fórtior figébat affectus: & óculi qui Dóminum quæſíerant, & non invénerant, lácrymis jam vacábant; ámpliùs dolentes quòd fúerat de monumento ablátus, quàm quòd fúerat in ligno occíſus: quóniam magiſtri tanti, cujus eis vita ſubtracta fúerat, nec memória remanébat. Tenébat ítaque ad monumentum jam dolor iſte mulíerem.

℟. Dum fleret María, * Inclinávit ſe, & proſpexit in monumentum, & vidit duos Angelos in albis ſedentes, unum ad caput & unum ad pedes; ubi póſitum fúerat corpus Jeſu. ℣. Præ ſollicitúdine quiéſcere non pótuit. * Inclinávit ſe. *Joan.* 20. *Jerem.* 49.

Lectio viij.

DIcit ei Jeſus: Noli me tángere. Aut ſic dictum eſt: Noli me tángere, nondũ enim aſcendi ad Patrẽ meũ; ut in illa fémina figurarétur Eccléſia de Géntibus, quæ in Chriſtum non crédidit: niſi cùm aſcendiſſet ad Patrem; aut ſic in ſe credi vóluit Jeſus: hoc eſt, ſic ſe ſpirituáliter tangi, quòd ipſe & Pater unum ſint. Ejus quippe íntimis ſénſibus quodámmodò aſcendit ad Patrem: qui ſic in eo profécerit ut Patri agnoſcat æquálem. Aliter non rectè tángitur: id eſt, áliter non rectè in eum créditur.

℟. Dicunt ei Angeli: Múlier, quid ploras? Dicit eis: * Quia tulérunt Dóminum meum, & néſcio ubi poſuérunt eum. ℣. Idcirco ego plorans, & óculus meus dedúcens aquas; * Quia. *Joan.* 20. *Thren.* 1.

Digitized by Google

Lectio ix.

POterat autem ſic crédere María, ut eum putáret ímparem Patri; quod útique prohibétur, cùm ei dícitur, Noli me tángere: id eſt, Noli in me ſic crédere, quemádmodùm adhuc ſapis. Quómodò enim non carnáliter adhuc in eum credébat; quem ſicut hóminem flebat? Nondum enim aſcendi, inquit, ad Patrem meum. Ibi me tanges: quandò me credíderis Patri non ímparem Deum.

℟. In ſimplicitáte cordis quærite Dóminum; * Quóniam † Invenítur ab his qui non tentant eum: appáret autem eis qui fidem habent in illum. ℣. Converſa eſt María retrorsùm, & vidit Jeſum ſtantem; * Quóniam. Glória. † Invenítur. *Sap.* 1. *Joan.* 20.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. VIdit Jeſum María, & non ſciébat quia Jeſus eſt; & dicit ei: Múlier, quid ploras? quem quæris? *Joan.* 20.

Ant. 3. à. María exíſtimans quia hortulánus eſſet, dicit ei: Dómine, ſi tu ſuſtuliſti eum, dícito mihi ubi poſuiſti eum; & ego eum tollam. *Joan.* 20.

Ant. 5. a. Dicit ei Jeſus: María. Converſa illa, dicit ei: Rabbóni, quod dícitur, Magiſter. *Joan.* 20.

Ant. 8. G. Dicit ei Jeſus: Noli me tángere; nondum enim aſcendi ad Patrem meum. *Joan.* 20.

Ant. 7. ç. Vade ad fratres meos, & dic eis: Aſcendo ad Patrem meum, & Patrem veſtrum; Deum meū, & Deum veſtrum. *Joan.* 20.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; & qui manè vígilant ad me: invénient me.

Hymnus.

MAría ſacro ſáucia vúlnere,
Non jam dolendum quid Dóminum doles?
Semper renaſcens hic amóris
Unde tibi violentus ardor?
Quem quæris ipſo fúneris in ſinu,
Victo triumphat fúnere clárior.
Vivit: retecto jam ſepulcro,
Ecce jacent revolúta ſaxa.
Myrrham quid affers, vánaque bálſama
Hæc luce functis débita múnera:
Mox ille donandos Olympo
Non eget his redivívus artus.
Ingens amantem te dolor índicat;
Amans viciſſim ſe Deus óbtulit:

Agnoſce vocem tu Magiſtri
Nómine te próprio vocantis.
Tu prima teſtis, prímaque núntia,
Velox in urbem prótinùs ádvola;
Chriſtíque nutantes Miniſtros
Plena Deo propióre firma.
Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Sit ſumma puro laus quoque Flámini,
Afflante quo ſemper caleſcunt
Æthéreis pia corda flammis. Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Appáruit Jeſus primò Maríæ Magdalénæ. Illa vadens, nuntiávit his qui cum eo fúerant, lugéntibus & fléntibus. *Marc.* 16.

Oratio.

DEus, qui beátæ Maríæ Magdalénæ mentem tanto tuæ dilectiónis ardóre inflammaſti; ut Jeſu Fílio tuo non ſolùm viventi, verùm étiam mórtuo, obſéquia humanitátis impéndere ſincéro feſtináret affectu: concéde propítius; ut apud miſericórdiam tuam pro noſtris reátibus intercédat: quæ eumdem Fílium tuum Dóminum noſtrum prima ómnium vidére méruit reſurgentem. Qui tecum vivit & regnat.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Vidit Jeſum.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. María.

Capitulum. Cant. 3.

SUrgam, & circuíbo civitátem: per vicos & platéas quæram quem díligit ánima mea.

℟. *br.* Deus, Deus meus, * Ad te de luce vígilo. Deus. ℣. Sitívit in te * ánima mea: * Ad te. Glória. Deus. *Pſ.* 62.

℣. Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Pſ.* 26.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Dicit ei.

Capitulum. Sap. 6.

SApiéntia fácilè vidétur ab his qui díligunt eam: & invenítur ab his qui quærunt illam; Præóccupat qui ſe concupiſcunt: ut illis ſe prior oſtendat.

℟. *br.* Exquisívi Dóminum, * Et exaudívit me. Exquisívi. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus meis * erípuit me, * Et. Glória. Exquisívi. *Pſ.* 33.

℣. Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, ℟. Conſolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam. *Pſ.* 93.

Digitized by Google

AD NONAM.

Ant. 7. ç. Vade ad fratres meos.

Canticum. Tob. 12.

SAcramentum regis abſcóndere bonum eſt : ópera autem Dei reveláre & confitéri honoríficum eſt.

℟. *br.* Confitébor tibi, Dómine, * in toto corde meo. Confitébor. ℣. Narrábo * ómnia mirabília tua, * In toto. Glória. Confitébor. *Pſ.* 9.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo : ℟. Dómine, tu ſciſti. *Pſ.* 39.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. *f.* REgreſſæ mulíeres à monumento, nuntiavérunt Undecim ómnia quæ víderant ; erat autem María Magdaléne, & Joanna, & céteræ quæ cum eis erant. *Luc.* 24.

Ant. 3. a. Et ecce Jeſus occurrit illis, dicens : Avéte. Illæ autem acceſſérunt, & tenuérunt pedes ejus, & adoravérunt eum. *Matth.* 28.

Ant. 4. E. Ait illis Jeſus : Nolíte timére : ite, nuntiáte frátribus meis, ut eant in Galilæam ; ibi me vidébunt. *Matth.* 28.

Ant. 5. C. Audiérunt Apóſtoli quòd víveret Dóminus, & viſus eſſet à María. *Marc.* 16.

Ant. 6. F. Venit María Magdaléne annúntians diſcípulis, Quia vidi Dóminum. *Joan.* 20.

Capitulum. Act. 10.

QUem occidérunt ſuſpendentes in ligno ; hunc Deus ſuſcitávit tértiâ die : & dedit eum maniſeſtum fíeri.

Hymnus, María ſacro. 496.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis : ℟. In médio eccléſiæ laudábo te. *Pſ.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Erant Apóſtoli perſeverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus ; & repléti ſunt omnes Spíritu ſancto. *Act.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Deinde fit Commem. S. Apollinaris, Epiſcopi & Martyris. Ant. Ecce. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Deus. *infrà.*

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

DIE XXIII.

In Feſto

SANCTI APOLLINARIS,

Epiſcopi & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

Sermo ſancti Petri Chryſólogi.

Serm. 128.

BEátus Apollináris primo ſacerdótio ſolus hanc Eccléſiam Ravennátem vernáculo atque ínclyto martyrii honóre decorávit. Nec eum quiſ-

Digitized by Google

quam Confeſſóris vocábulo, minórem credat eſſe quàm Mártyrem : quem Dei nutu quotidiánum & multíplicem reverſum cónſpicit ad agónem. Audi Paulum dicentem : Quotídie mórior. Semel mori parum eſt eum qui poteſt Regi ſuo glorióſam ſæpè de hóſtibus referre victóriam. Non tam mors, quàm fides & devótio, Mártyrem facit ; & ſicut virtútis eſt in ácie, in conflictu pro re amáta ſuccúmbere : ita perfectæ virtútis eſt diu ágere, & conſummáre certámina. Injécit tela quæ pótuit, & ómnia armórum ſuórum génera cállidus exégit inimícus ; nec tamen fortíſſimi ductóris movére mentem pótuit : aut temeráre conſtántiam. Feſtinábat Chriſtus ad Mártyrem : Martyr ſuum feſtinábat ad Regem. Sed ut propugnatórem ſuum ſibi Eccléſia ſancta retinéret : Chriſto vehementer occurrit ; ut vincenti juſtítiæ reſerváret corónam : & ſibi, belli témpore, præliatóris ſui præſéntiam condonáret. Fundébat ſæpè Confeſſor ſánguinem ſuum : ſuiſque vulnéribus, fide mentis ſuæ teſtabátur auctórem. Cœlum ſuſpíciens, carnem deſpiciébat & terram. Vicit tamen, ténuit : & à ſuo deſidério retardári Mártyrem ténera adhuc Eccléſiæ impetrávit infántia. Et quid plura, fratres ? Egit, egit Eccléſia ſancta mater : ut nuſquàm à ſuo ſepararétur Antíſtite. Ecce vivit, ecce ut bonus Paſtor ſuo médius aſſiſtit in grege ; nec unquam ſeparátur ſpíritu : qui córpore præceſſit ad tempus. Præceſſit, dico, hábitu : céterùm ipsâ inter nos córporis ſui habitatióne quieſcit. Extinctus eſt diábolus ; perſecútor occúbuit : ecce regnat & vivit qui pro Rege ſuo deſiderávit occídi.

Oratio.

DEus, qui hunc diem beáti Apollináris Sacerdótis tui pretióſâ morte conſecraſti : tríbue nobis fámulis tuis ; ut cujus venerandam celebrámus feſtivitátem : précibus ejus indulgéntiam conſequámur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum ; qui tecum vivit & regnat.

DIE XXV.
In Feſto SANCTI JACOBI, (*Zebed.*) Apoſtoli.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, præter ea quæ hîc habentur propria.

Pridie ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Procédens Jeſus, vidit Jacóbum & Joannem fratrem ejus in navi, cum Zebedæo patre eórum, re-

ficientes rétia ſua; & vocávit eos. Illi autem, relictis rétibus & patre, ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

Oratio, Omnípotens. *infrà, ad Laudes*, 503.

Fit Commem. S. Chriſtophori, Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Adeſto. xij.

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

JAcóbus Zebedæi fílius, Joannis Apóſtoli frater, natióne Galilæus: vocátus à Chriſto cum fratre, relicto patre cum mercenáriis & rétibus, secútus eſt Dóminum; qui impóſuit utríque nomen Boanerges: quod eſt, Fílii tonítrui. Is unus fuit ex tribus Apóſtolis quos Salvátor máximè dilexit: voluitque intereſſe miráculo, cùm Jáiri Archiſynagógi fíliam à mórtuis excitávit. Eum étiam cum Petro & Joanne aſſumpſit Chriſtus teſtem ſuæ Transfiguratiónis. Ambitióſæ illíus petitiónis occaſióne, quâ fratres ambo Dóminum rogábant, ut alter ad déxteram ejus, alter ad ſiniſtram in glória ſedéret; ſuam Chriſtus eorumque paſſiónem prædixit his verbis: Cálicem quem ego bibo, bibétis; & baptiſmo quo ego baptízor: baptizabímini.

Lectio v.

JAcóbum quoque cum Petro & Joanne aſſumpſit Chriſtus; cùm éxiit in montem Olivéti, Patrem rogatúrus ántequàm à Judæis apprehenderétur: & poſt Reſurrectiónem appáruit eídem cum Petro, & áliquot áliis piſcántibus ad mare Tiberíadis. Quamvis autem hos tres, Petrum, Jacóbum & Joannem, Dóminus per tot ſigna céteris prætuliſſet; non tamen, inquit Clemens Alexandrínus, poſt Servatóris aſcenſum de primo honóris gradu inter ſe contendérunt: ſed Jacóbum, cognómine Juſtum, Hieroſolymórum Epíſcopum elegérunt. Duódecim verò tríbubus quæ erant in diſperſióne: Jacóbus Zebedæi prædicátor deſtinátus fuiſſe tráditur. Sed ántequàm ab Hieroſólymis diſcéderet, Heródes, ut Judæis ſe gratum exhibéret; Jacóbum in civitáte Evangélium Chriſti prædicantem: in ipſo azymórum die, cápitis condemnávit. Hunc in virginitáte uſque ad mortem permanſiſſe refert Epiphánius. Ejus corpus Compoſtellam in Hiſpánia tranſlátum magnâ veneratióne cólitur: conveniéntibus eò, religiónis & voti causâ, ex to-

Digitized by Google

to terrárum orbe peregrínis. Céterùm memória ipsíus natális hodierno die, qui Tranſlatiónis dies eſt, ab Eccléſia celebrátur: cùm ipſe, circa Feſtum Paſchæ, primus Apoſtolórum, Hieroſólymis profúſo ſánguine teſtimónium Jeſu Chriſto déderit.

Lectio vj.

Ex libro ſéptimo Hypotypóſeon ſancti Clementis Presbyteri Alexandríni.

Euſ. hiſt. Eccl. Lib. 2. C. 9.

IS qui Jacóbum judício obtúlerat, cùm illum vidiſſet Chriſti fidem líberè confitentem; commótus viri conſtántiâ: ſe quoque Chriſtiánum eſſe affirmávit. Ambo igítur ſimul ad ſupplícium ducti ſunt. Cùmque inter eundum rogaſſet Jacóbum comes, ut ſibi véniam daret: paulíſper morátus Jacóbus; Pax tibi, inquit: ſtatimque illum oſculátus eſt. Ita ſimul ambo cápite truncári, interiêre.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 20.

IN illo témpore: Acceſſit ad Jeſum mater filiórum Zebedæi, cum fíliis ſuis, adórans & petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

33. *de Petit. Filiorum Zeb. n. 5.*

DUo ſunt quæ ínnuit Chriſtus, dicens; Neſcítis quid petátis: unum, quod de regno loquantur de quo ſermónem Chriſtus non inſtitúerat; non enim de terréno annuntiátum erat: álterum, quòd dum ſedis prærogatívam & céteris clarióres vidéri contendunt, ádmodùm intempeſtívè iſta quærant; tempus enim illud non coronárum aut præmiórum: ſed certáminum, luctárum, labórum, ſudórum, ſtadiórum atque præliórum fuit. Hoc ígitur ſibi vult illud quod ait: Neſcítis quid petátis; dum de his apud me verba fácitis, cùm necdum labóres ullos exantlavéritis: cùm incorréctus adhuc máneat orbis terrárum; nondum è carcéribus exiliiſtis: nondum ad ineunda luctámina vos exuiſtis. Poteſtis bíbere cálicem quem ego bibitúrus ſum, & baptíſmo quo ego baptízor baptizári? cálicem hoc loco & baptíſmum, crucem ſuam & mortem appellans; cálicem quidem, quóniam cum voluptáte illam adíbat: baptíſmum autem, quia per illam orbem terrárum expurgábat. Quod autem dicit, eſt hujúſmodi; Poteſtis oc-

cídi & mortem oppétere? horum enim nunc tempus eſt: fúnerum, periculórum, labórum. Verùm illi, Póſſumus, ínquiunt; cùm nec intélligant quid affirment: ſed adducti ſpe impetrandi poſtuláta, promittant.

Lectio viij.

AT illis ait; Cálicem quidem meum bibétis, & baptiſmo quo ego baptízor baptizabímini: mortem ſic appellans; nam & Jacóbo gládio caput abſciſſum: & multóties mórtuus eſt Joannes. Sedére autem ad déxteram meam & ad ſiniſtram non eſt meum dare: ſed quibus parátum eſt. Quod hîc dicit, eſt ejúſmodi: Vos quidem moriémini, occidémini, & honórem martyrii obtinébitis; ſed ut ómnium primi ſitis, non eſt meum dare: ſed eórum qui decertant, accípere, ob majus nempe ſtúdium, ob majórem ánimi alacritátem. Id enim præſtandum habet certáminum árbiter, ut non témerè, aut quoquómodò præmia largiátur; ſed honórem fortitúdini déferat: hoc nimírum & Chriſtus facit; & ita locútus eſt, ut indicáret non ipsíus eſſe ſolíus dare: ſed eórum qui decertant, accípere. Nam ſi ſolíus eſſet ipsíus; omnes hómines ſalvi fíerent: & ad agnitiónem veritátis veníꝛent; ſi ſolíus eſſet ipsíus, differentes honóres non eſſent: omnes enim ipſe cóndidit, & æquáliter eſt illi cura de ómnibus.

Lectio ix.

De ſancto Chriſtophoro, Martyre.

CHriſtóphori Mártyris quàm célebris & antíqua venerátio per univerſam Eccléſiam fúerit; teſtantur tum cétera Græcórum & Latinórum Martyrológia, tum perveruſtum illud & primárium quod ſancti Hierónymi nómine circumfertur: & jam à ſéptimo ſéculo deſcríbi cœpit in Eccléſiis. Ædes verò ſacræ & Basílicæ ſub ejus invocatióne Deo dicátæ: étiam ævo anterióre, per diverſas Gálliæ & Itáliæ partes reperiuntur. Etenim corpus ſancti Remígii, qui ſéculo quinto flóruit; & Francórum gentem ad amplectendam Chriſti fidem perduxit: Remis in ædícula ſancti Chriſtóphori ſepultũ fuiſſe ſcríbitur. Século verò ſequenti: Gregórius magnus in Epíſtola ad Secundínum Tauromenitánum Epíſcopum méminit monaſtérii, ſancti Chriſtóphori nómine insignis, in Sicília. Simíliter in Hiſpánia ſanctus Eulógius Présbyter, qui in perſecutióne Arábica de certamínibus Mártyrum memoriále ſcripſit: mentiónem bis facit monaſtérii

juxta Córdubam, quod ſancti Chriſtóphori patrocínio gloriabátur.

Te Deum.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Cálicem quem ego bibo, bibetis; & baptiſmo quo ego baptízor, baptizabímini. *Marc.* 10.

Oratio.

OMnípotens, ſempiterne Deus, qui Apoſtolórum tuórum primítias beáti Jacóbi sánguine dedicaſti; da, quæſumus, Eccléſiæ tuæ, ejus ſemper & confeſſióne firmári: & patrocíniis confovéri. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Chriſtophori, Ant. Bonum. ℣. Adjútor. xj. *Oratio*, Adeſto. xij.

VESPERÆ de Communi Apoſtolorum, vj.

Poſt Hymnum, ℣. Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii: ℟. Conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Miſit Heródes rex manus, ut afflígeret quoſdam de Eccléſia; occídit autem Jacóbum fratrem Joannis gládio. *Act.* 12.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commemoratio SS. Joachim & Annæ, Parentum B. Mariæ Virginis, Ant. Egrediétur virga de radíce Jeſſe, & flos de radíce ejus aſcendet, & requieſcet ſuper eum Spíritus Dómini. *Iſ.* 11.

℣. Jurávi in ſancto meo, ſi David méntiar: ℟. Semen ejus in æternum manébit. *Pſ.* 88.

Oratio, Deus, qui beátis. *infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

DIE XXVI.

In Feſto SS. JOACHIM & ANNÆ, Parentum B. Mariæ Virg.

Duplex-minus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum factum ex sémine David ſecundùm carnem, * Veníte, adorémus. *Rom.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

PRomiſſa mundo gáudia
Jam ſperat humánum genus;
Adſunt beáti cónjuges,
Orbíque Chriſtum præparant.

Hunc Anna votis ádvocans,
Summi parentem Núminis,
Thori fidélis præmium,
Favente cœlo, cóncipit.

Fœcunda radix púllulans
Florem tenellum próferet,
Qui lætus optáto dabit
Fructum ſalútis gérmine.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória

Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dóminus teſtificátus eſt inter te & uxórem: & hæc párticeps tua, & uxor fœderis tui. *Malach.* 2.

Ant. 3. à. Fáciat Dóminus hanc mulíerem quæ ingréditur domum tuam, ſicut Rachel & Liam, quæ ædificavérunt domum Iſrael. *Ruth*, 4.

Ant. 4. E. Fiat domus tua ſicut domus Phares, ex ſémine quod tibi déderit Dóminus ex hac puella. *Ruth*, 4.

℣. Benedicti vos à Dómino, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 113.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Tu, Dómine Deus, elegiſti Abraham, & inveniſti cor ejus fidéle coram te, & percuſſiſti cum eo fœdus, & impleſti verba tua; * Quóniam juſtus es. ℣. Ex fide ſunt fílii Abrahæ, benedicentur cum fidéli Abraham; * Quóniam. 2. *Eſdr.* 9. *Galat.* 3.

Poſt ij. Lect. ℟. Quærite Dóminum, & confirmámini; quærite fáciem ejus ſemper: * Mementóte mirabílium ejus, ſemen Abraham ſervi ejus. ℣. Filii Dei eſtis per fidem, ſemen Abraham eſtis, ſecundùm promiſſiónem herédes: * Mementóte. *Pſ.* 104. *Gal.* 3.

Poſt iij. Lect. ℟. Deus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt ad Abraham, & Iſaac, & Jacob, ſervórum ſuórum fidélium; * Et † Exáudiat oratiónes veſtras. ℣. Vos Dóminus multíplicet, & abundáre fáciat caritátem veſtram in ínvicem, * Et exáudiat. Glória Patri. † Exáudiat. 2. *Mach.* 1. 1. *Theſſ.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Erant ambo incedentes in ómnibus mandátis & juſtificatiónibus Dómini ſine queréla. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Exaudítæ ſunt preces ambórum in conſpectu glóriæ ſummi Dei. *Tob.* 3.

Ant. 1. a. Dóminus amávit eos, elegitque ſemen eórum poſt eos. *Deut.* 10.

℣. Oculi Dómini ſuper juſtos, ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Pſ.* 33.

Lectio iv.

Sermo ſancti Joannis Damaſcéni.

Orat. 1. *de Nat. Virg. Mariæ.*

Quóniam futúrum erat ut Dei génitrix Virgo ex Anna naſcerétur; natúra grátiæ germen antevértere

vértere non auſa eſt : ſed manſit fructûs expers, donec grátia fructum éderet. Naſci ſiquidem primogénitam oportébat, ex qua naſcitúrus eſſet omnis creatúræ primogénitus : in quo ómnia conſtant. O par beátum Jóachim & Anna! vobis omnis creatúra obſtricta eſt. Per vos enim donum ómnium donórum præſtantíſſimum Creatóri óbtulit : nempe caſtam matrem quæ ſola Creatóre digna erat.

℟. Ex toto corde ſuo * Orábant Deum ut viſitáret pópulum ſuum Iſrael. ℣. Expectábant redemptiónem Iſrael : * Orábant. *Judith*, 4. *Luc.* 2.

Lectio v.

EXulta, Jóachim, quóniam ex fília tua Puer natus eſt nobis, & Fílius datus eſt nobis; & vocábitur nomen ejus, magni consílii : hoc eſt, ſalútis univerſi mundi, Angelus, Deus, Fortis. Neſtórius erubeſcat : & ori manum impónat. Puer iſte Deus eſt; quî ergo puérperam Dei genitrícem negas? Si quis ſanctam Vírginem Dei genitrícem non confitétur : aliénus eſt à Deitáte. Non meum hoc dictum eſt, etſi meus eſt ſermo : hanc enim diviníſſimam hereditátem à Theólogo patre Gregório accépi. O beátum par Joachim & Anna, immaculatíſſimum prorſus! Ex fructu ventris veſtri cognoſcímini, velut alícubi Dóminus ait : Ex frúctibus eórum cognoſcétis eos. Uti Deo gratum erat, atque eâ dignum quæ ex vobis orta eſt : vitæ veſtræ ratiónes inſtituiſtis. Caſtâ enim & ſanctâ converſatióne veſtrâ virginitátis moníle protuliſtis.

℟. Tulit uxórem : & dedit illi Dóminus ut concíperet & páreret. Dixeruntque mulíeres : Benedictus Dóminus, qui * Non eſt paſſus ut defíceret famíliæ tuæ nomen in Iſrael. ℣. Deus Iſrael ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, & memorári teſtamenti ſui ſancti, * Non. *Ruth*, 4. *Luc.* 1.

Lectio vj.

O Caſtiſſimum rationálium túrturum par Jóachim & Anna! vos caſtitátem, quam natúræ lex præſcríbit conſervantes, ea quæ natúram ſúperant, divínitùs eſtis conſecúti : mundo quippe Dei matrem viri néſciam peperiſtis. Vos piè & ſanctè in humána natúra vitam agentes, fíliam Angelis ſuperiórem : nuncque Angelórum dóminam edidiſtis. O ſpecioſíſſima dulciſſimaque puella! O lílium inter ſpinas, ex generoſíſſima, & máximè nobilíſſima, ac máximè régia

radíce Davídicâ progénitum ! O roſa quæ ex ſpinis, Judæis ſcílicet, orta es, divinóque odóre cuncta perfudiſti ! O fília Adami, & Dei mater ! Beátæ ulnæ quæ te geſtavérunt ; lábia item quibus caſtis óſculis tuis frui conceſſum eſt !

℞. Cùm eſſent juſti, * Erudiérunt fíliam ſuam ſecundùm legem Móyſi. ℣. Coæquálem nobiſcum ſortíti fidem in juſtítia Dei noſtri & Salvatóris, * Erudiérunt. Glória. * Erudiérunt. *Dan.* 13. 2. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. In ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te ; nomen tuum & memoriále tuum in deſidério ánimæ. *Iſ.* 26.

Ant. 7. d. Nunc, Dómine Deus Iſrael, firmentur verba tua quæ locútus es ſervo tuo David. 3. *Reg.* 8.

Ant. 6. F. Dabis veritátem Jacob, miſericórdiam Abraham, quæ juraſti pátribus noſtris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℞. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam. *Cap.* 3.

IN illo témpore : Jeſus erat incípiens quaſi annórum triginta, ut putabátur, fílius Joſeph, qui fuit Heli. Et réliqua.

Homília ſancti Irenæi, Epíſcopi & Mártyris.

Lib. 3. *adv. hæreſ. C.* 33.

LUcas genealógiam quæ eſt à generatióne Dómini noſtri uſque ad Adam, ſeptuaginta duas generatiónes habére oſtendit ; finem conjungens inítio : & ſignificans quóniam ipſe eſt qui omnes gentes exinde ab Adam diſperſas, & univerſas linguas, & generatiónes hóminum cum ipſo Adam in ſemetipſo recapitulátus eſt. Unde & à Paulo typus futúri dictus eſt ipſe Adam.

℞. Qui ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes ; propter quam cauſam non confúnditur fratres eos vocáre ; * Nuſquam enim Angelos, ſed ſemen Abrahæ apprehendit. ℣. Quid eſt homo, quòd memor es ejus ? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum ? Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis. * Nuſquam. *Hebr.* 2. *Pſ.* 8.

Lectio viij.

PRophéta dicit : Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii. Primogénitus enim mortuórum natus Dóminus in ſinum ſuum recípiens príſtinos patres, regenerávit eos in vitam Dei ; ipſe inítium vivéntium factus : quóniam Adam inítium mo-

Digitized by Google

riéntium factus eſt. Propter hoc & Lucas inítium generatiónis à Dómino inchoans in Adam rétulit; ſignificans quóniam non illi hunc: ſed hic illos in Evangélium vitæ regenerávit. Sic autem & Evæ inobediéntiæ nodus ſolutiónem accépit per obediéntiam Maríæ; quod enim alligávit virgo Eva per incredulitátem: hoc virgo María ſolvit per fidem.

℟. Miſericórdia Dómini ab æterno & uſque in æternum ſuper timentes eum; * Et juſtítia illíus in fílios filiórum, his qui ſervant teſtamentum ejus. ℣. Miſericórdia Dómini à progénie in progénies timéntibus eũ. * Et juſtítia. *Pſ.* 102. *Luc.* 1.

Lectio ix.

NEceſſe ergo fuit Dóminum ad pérditam ovem venientem, & tantæ diſpoſitiónis recapitulatiónem facientem, & ſuum plaſma requirentem, illum ipſum hóminem ſalváre qui factus fúerat ſecundùm imáginem aut ſimilitúdinem ejus, id eſt, Adam, adimplentem témpora ejus condemnatiónis quæ facta fúerat propter inobediéntiam, quæ Pater póſuit in ſua poteſtáte; quóniam & omnis diſpoſítio ſalútis quæ circa hóminem fuit: ſecundùm plácitum fiébat Patris; uti non vincerétur Deus: neque infirmarétur ars ejus. Si enim qui factus fúerat à Deo homo, ut víveret, hic amittens vitam, læſus à ſerpente qui depraváverat eum, jam non reverterétur ad vitam, ſed in totum projectus eſſet morti; victus eſſet Deus: & ſuperaſſet ſerpentis nequítia voluntátem Dei; ſed quóniam Deus invictus & magnánimus eſt, magnánimum quidem ſe exhibuit ad correctiónem hóminis: & probatiónem ómnium. Per ſecundum autem hóminem alligávit fortem: dirípuit vaſa ejus; & evacuávit mortem: vivíficans eum hóminem qui fúerat mortificátus.

℟. Deus Iſrael jusjurandum jurávit ad Abraham patrem noſtrum, datúrum ſe nobis, ut ſine timóre ſerviámus illi * In ſanctitáte & juſtítia coram ipſo, † Omnibus diébus noſtris. ℣. Filii ſanctórum ſumus; & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus eſt his qui fidem ſuam nunquam mutant ab eo, * In ſanctitáte. Glória. † Omnibus. *Luc.* 1. *Tob.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. LAudémus glorióſos parentes in generatióne ſua, quorum pietátes non defuérunt. *Eccli.* 44.

Ant. 2. D. Semen benedictórum Dómini eſt, & nepótes eórum cum eis. *Iſ.* 65.

Ant. 4. A. Dívites in virtúte glóriam adepti ſunt, & in diébus ſuis habentur in láudibus. *Eccli.* 44.

Ant. 6. C. Qui de illis nati ſunt, reliquérunt nomen narrandi laudes eórum. *Eccli.* 44.

Ant. 8. G. Cum fémine eórum pérmanent bona: ſemen eórum & glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Capitulum. Rom. 9.

NOn omnes qui ex Iſrael ſunt, ii ſunt Iſraelítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes fílii: ſed in Iſaac vocábitur tibi ſemen; Id eſt, non qui fílii carnis, hi fílii Dei: ſed qui fílii ſunt promiſſiónis, æſtimantur in fémine.

Hymnus.

REgále Davídis genus,
Et cónjugum par nóbile,
Mundo datúri Vírginem,
Matrem futúram Núminis:

Qui ſacra nectit víncula,
Vos jungit ínnocens amor;
Pioſque ſenſus ápprobans
Divínus aſpírat favor.

Virtúte ſolà dívites
Non vos opum fallax decus,
Sed corde fervens cáritas,
Et caſta commendat fides.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Dóminus fáciens miſericórdiam Chriſto ſuo David, ℟. Et fémini ejus uſque in ſéculum. *Pſ.* 17.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Benedictus Dóminus Deus Iſrael; quia erexit cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui beátis Jóachim & Annæ tantam grátiam conferre dignátus es, ut ex eis unigéniti Fílii tui mater naſcerétur: concéde propitius; ut quorum feſtivitátem celebrámus: eórum précibus promiſſam in Chriſto ſalútem conſequámur. Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Laudémus.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Semen.

Capitulum. Act. 3.

VOs eſtis fílii Prophetárum, & teſtamenti, quod diſpóſuit Deus ad pa-

tres noſtros; dicens ad Abraham : Et in ſémine tuo benedicentur omnes famíliæ terræ.

℟. *br.* Beáta gens * Cujus eſt Dóminus Deus ejus. Beáta gens. ℣. Pópulus quem elégit * in hereditátem ſibi. * Cujus. Glória. Beáta. *Pſ.* 32.

℣. Firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum, ℟. Et teſtamentum ipsíus ut manifeſtétur illis. *Pſ.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. 4. A. Dívites virtúte.

Capitulum. Eccli. 10.

SEmen hóminum honorábitur hoc, quod timet Deum; ſemen autem hoc exhonorábitur : quod præterit mandáta Dómini.

℟. *br.* Cuſtodiébant * Teſtimónia ejus. Cuſtodiébant. ℣. Et præceptum * quod dedit illis, * Teſtimónia ejus. Glória. Cuſtodiébant. *Pſ.* 98.

℣. In nómine tuo exultábunt totâ die; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Pſ.* 88.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Cum ſémine.

Capitulum. Prov. 17.

COróna ſenum fílii filiórum : & glória filiórum patres eórum.

℟. *br.* Hæc eſt generátio * Quæréntium Dóminum. Hæc eſt generátio. ℣. Quæréntium * fáciem Dei Jacob, * Quæréntium. Glória. Hæc eſt. *Pſ.* 23.

℣. Plantáti in domo Dómini, ℟. In átriis domûs Dei noſtri florébunt. *Pſ.* 91.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. EXcelſus jurejurando dedit Abrahæ glóriam in gente ſua, & ut ſtellas exaltáre ſemen ejus. *Eccli.* 44.

Ant. 1. D. In Iſaac eódem modo fecit : benedictiónem ómnium géntium dedit illi, & teſtamentum confirmávit ſuper caput Jacob. *Eccli.* 44.

Ant. 4. d. Quæ ad patres repromíſſio facta eſt, hanc Deus adimplévit fíliis. *Act.* 13.

Ant. 8. c. Státuit teſtamentum David regi fílio Jeſſe de tribu Juda : herédítas ipſi & fémini ejus. *Eccli.* 45.

Ant. 6. F. Hujus Deus ex fémine ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum. *Act.* 13.

Capitulum. Rom. 9.

SUnt Iſraelítæ, quorum adóptio eſt filiórum, & glória, & teſtamentum, & legiſlátio, & obſéquium, & promiſſa; quorum patres, & ex quibus eſt Chriſtus ſecundùm carnem, qui eſt ſuper ómnia Deus benedictus in ſécula : Amen. ℟. Deo grátias.

Hymnus, Promiſſa. 503.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. a. Suſcépit Deus Iſrael púerum ſuum, recordátus miſericórdiæ ſuæ, ſicut locútus eſt ad patres noſtros, Abraham, & sémini ejus in ſécula. *Luc.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Peregrini, Lugdunenſis Presbyteri. Ant. Notum fáciet. ℣. Oculi mei. xlij. *Oratio*, Dómine, Deus omnípotens. xlv.

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

DIE XXVII.
In Feſto
S. PEREGRINI,
Lugdunenſis Presbyteri.
Simplex.

De Communi Juſtorum.

Lectio iij.

PEregrinus Presbyter flóruit Lugdúni, ſub inítia séculi tértii. Vir fuit miræ ſanctitátis. Declínans perſecutiónis procellam ſub Severo Imperatóre: aliquándiu latitávit in quadam ſolitúdine prope Lugdúnũ. Hanc ſolitúdinem fuiſſe Inſulã Bárbarã prope Lugdúnũ: Deíparæ cultu nunc celebérrimam, multi tradunt. Ejus beatitátem mirácula crebra teſtantur. Corpus ejus in Basílica ſancti Juſti cónditum fuiſſe, patet ex recognitióne reliquiárum hujus Eccléſiæ: anno milléſimo ducentéſimo octogéſimo - séptimo legítimè factâ.

Oratio, Dómine, Deus omnipotens. xlv.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti.

DIE XXVIII.
In Feſto
S. PANTALEONIS,
Martyris.
Simplex.

De Communi unius Martyris. Oratio, Præſta, quæſumus. xj.

Lectio iij.

PAntáleon, áliàs Pantaléemon, pátriâ Nicomedienſis, Euſtórgii ſenatóris fílius, profeſſióne médicus; in ætáte florenti ab Hermoláo ſanctíſſimo ſene fídei Chriſtiánæ myſtériis imbútus eſt: ſacróque tinctus lavácro, inſígnia édidit mirácula, vários Chriſti virtúte curans languóres. Patrem ab ímpia ſuperſtitióne abductum, ſacris Chriſtiánæ pietátis initiári procurávit, & pauló poſt defunctum tumulávit; patrimónium omne in páuperes erogávit: multoſque ad fidem adduxit. Qua de cauſa Maximiáni Imperatóris juſſu Nicomédiæ comprehenſus: tortus equúlei pœnâ, & lámpadum igne dirè cruciátus eſt. Ad extrémum cá-

Digitized by Google

pitis obtruncatióne glorioſiſſimi agónis láuream recépit. Caput ejus século nono ineunte ex Africa in Gálliam Lugdúnum, Carolo magno imperante, adveĉtum: atque a Leydrádo Epíſcopo, in Basílica ſanctórum Joannis ac Stephani magnâ reverentiâ collocátum fuit.

Oratio, Præſta, quæſumus. xj.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti.

DIE XXIX.

In Feſto

SS. LAZARI, MARTHÆ, ET MARIÆ,

Chriſti hoſpitum.

Semiduplex-majus.

Pridie AD VESPERAS.

Capitulum. Hebr. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis; & hoſpitalitátem nolíte oblivíſci: per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hoſpítio receptis.

Hymnus.

FLagrans amóre, pérditos,
Dum nos Redemptor quæreret,
Defeſſus ad Martham Deus
Seſe recépit hóſpitam.

Beáta, quæ tantum ſuis
Amíca tectis hóſpitem
Fovére gaudet, & Deo
Inferre convívæ dapes!

Dum Martha paſcit, paſcitur
María felix, ac ſedens,
Magnóque tuta júdice,
Partem potítur óptimam.

Nunc, Martha, nunc ſedens Deo,
Et ipſa verbo paſceris;
Et juge ſe tuus tibi
Convíva dat convívium.

Da, Chriſte, ſanctórum quies;
Sic nos ad unum téndere
Per multa, poſthâc óptimâ
Ut parte poſsímus frui.
Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum:
℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat. *Pſ.* 100.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Diligébat Jeſus Martham, & ſorórem ejus Maríam & Lázarum. *Joan.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Lupi, Epiſcopi, Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui beátum. *infra ad Laudes.*

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum cum homínibus converſátum, * Veníte, adorémus. *Baruch*, 3.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

REdditum luci, Dómino vocante,

Digitized by Google

Lázarum, turbæ, domitamque mortem
Láudibus feſtis, moduliſque ſacri
Dícite cantûs.

Ille qui Chriſtum méruit frequenti
Hóſpitem gaudens recreáre mensâ,
Fœtidus clauſo, data præda morti,
Cónditur antro.

Heu! tuâ præſens ope ſi jacenti
Fata qui præſcis, Deus, aſtitiſſes;
Víveret, necdum premerentur atrâ
Lúmina nocte.

Jamque mors, vitæ Dómino ſolútam,
Si jubes, reddet ſpoliáta prædam:
Nunc & extinctus ſúperas amícus
Surget ad auras.

Ecce dilecti lácrymis honóras
Hóſpitis funus, fremitúque prodis,
Quàm pio plangas, Pater, impiórum
Corde ruínam.

Ut Patrem ſemper pia Spiritumque
Omne plebs tecum célebret per ævum,
Chriſte, credentes ánimas ſecundæ
Eripe morti. Amen.

Pſalmi de Feria ſub tribus Antiph. ſequent.

Ant. 1. a. Erat quidam languens Lázarus à Bethánia, de caſtello Maríæ & Marthæ ſoróris ejus. *Joan.* 11.

Ant. 3. c. Miſérunt ſorores ejus ad Jeſum, dicentes: Dómine, ecce quem amas, infirmátur. *Joan.* 11.

Ant. 8. c. Venit Jeſus, & invénit Lázarum quátuor dies jam in monumento habentem. *Joan.* 11.

℣. Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: ℟. Univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus. *Pſ.* 40.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Dixit Martha ad Jeſum: Dómine, ſi fuiſſes hìc, frater meus non fuiſſet mórtuus; ſed & nunc * Scio quia quæcumque popóſceris à Deo, dabit tibi Deus. ℣. Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam: áuribus pércipe lácrymas meas. * Scio. *Joan.* 11. *Pſ.* 38.

Lectio ij.

Ex Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Joan. Tract. 49. *n.* 4.

INfirmabátur in Bethánia Lázarus: quod caſtellum erat próximum Jeroſólymis. Miſérunt ergo ſoróres ejus ad Dóminum, nuntiantes quòd ægrotáret frater eárum: ut, ſi dignarétur, veníret, & eum ab

ægritúdine liberáret. Ille díſtulit ſanáre, ut poſſet reſuſcitáre. Quid ergo renuntiavérunt ſoróres ejus? Dómine, ecce quem amas infirmátur. Non dixérunt, Veni: amanti enim tantúmmodò nuntiandum fuit. Non auſæ ſunt dícere, Veni & ſana: non auſæ ſunt dícere, Ibi jube & hîc fiet. Nihil horum iſtæ: ſed tantúmmodò, Dómine, ecce quem amas infirmátur. Súfficit ut nóveris: non enim amas & déſeris. * Venit ítaque Jeſus: & invénit eum quátuor dies jam in monumento habentem. Frémuit, lacrymávit: voce magnâ clamávit. Quàm diffícilè ſurgit; quem moles malæ conſuetúdinis premit! Sed tamen ſurgit; occultâ grátiâ intùs vivificátur: ſurgit poſt vocem magnam. Quid eſt factum? Voce magnâ clamávit: Lázare, veni foràs. Et ſtatim pródiit, qui fúerat mórtuus, ligátus manus & pedes ínſtitis: & fácies illíus ſudário erat ligáta. Quómodò proceſſit ligátis pédibus, miráris, & non miráris quia ſurrexit quatriduánus? In utróque poténtia Dómini erat: non vires mórtui. Proceſſit & adhuc ligátus eſt: adhuc involútus, tamen jam foràs proceſſit. Quid ſigníficat? Quandò contemnis, mórtuus jaces; & ſi tanta quanta dixi contemnis, ſepultus jaces: quandò confitéris, procédis. Quid eſt enim procédere; niſi ab occultis velut exeundo manifeſtári? Sed ut confiteáris; Deus facit magnâ voce clamando: id eſt, magnâ grátiâ vocando.

℟. Dixit Marthæ Jeſus: Ego ſum reſurréctio, & vita. Credis hoc? Ait illi: Utique, Dómine, ego crédidi quia * Tu es Chriſtus Fílius Dei vivi, qui in hunc mundum veniſti. ℣. Tu es, Dómine, qui vitæ & mortis habes poteſtátem, & dedúcis ad portas mortis, & redúcis: * Tu es. *Joan.* 11. *Sap.* 16.

Lectio iij.

De S. Lupo, Epiſcopo.

Lupus Tulli Leucórum nóbili famíliâ natus: uxórem duxit Pœmeníolam, ſancti Hilárii Arelatenſis ſorórem. Qui cùm ſéptimo conjúgii anno réliquum vitæ in continéntia dégere decreviſſent; Lupus ad beátum Honorátum Lirinenſem Abbátem ſe cóntulit: unde poſt annum cùm Matiſcónem veniſſet; ut quod ſibi de facultátibus ſupérerat, paupéribus erogáret: improvíſò ad Trecenſem Epiſcopátum raptus eſt. Biénnio pòſt electus eſt à Synodo Gallicána, qui cum ſancto Germáno Autiſſiodorenſi in Británniam majórem ad expugnandam

Pelagiánam hæreſim profiſciſceretur. Unde Trecas reverſus; Hunnis in Gálliam effúſis, ſuis précibus urbem ab iis ſervávit incólumem: ipſumque Attilam eórum ducem in ſui veneratiónem convertit. Annis círciter viginti, tábulâ pro lecto uſus eſt, cilício pro interióre túnica; in oratióne alternis nóctibus pérvigil, in jejúniis aſsíduus, ſolo pane hordeáceo sábbato víctitans: cenſus ſuos alendis paupéribus, captiviſque rediméndis impéndere ſólitus. Diſcípulos hábuit ſanctos Epíſcopos Polychrónium Virdunenſem, Sevérum Trevirenſem, & Alpínum Catalaunenſem: ipſe, ob exímias virtútes, Pontíficum Gallicanórum dictus fácilè princeps. Cùm autem annis quinquaginta duóbus ſacerdótio functus fuiſſet: clarus miráculis ábiit ad Dóminum.

℟. Lacrymátus eſt Jeſus. Dixérunt ergo Judæi: * Ecce quomodò amabat eũ! ℣. Omni témpore díligit qui amicus eſt, & frater in angúſtiis comprobátur: * Ecce quómodò amábat eum! Glória Patri. * Ecce. *Joan.* 11. *Prov.* 17.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria; & ſic in reliquo Officio.

Ant. 3. *a.* JEſus venit ad monumentum Lázari. Erat autem ſpelunca, & lapis ſuperpóſitus erat ei. Ait Jeſus: Tóllite lápidem. *Joan.* 11.

Ant. 8. G. Dicit Martha, ſoror ejus qui mortuus fúerat: Dómine, jam fœtet; quatriduánus eſt enim. *Joan.* 11.

Ant. 4. A. Dicit Marthæ Jeſus: Nonne dixi tibi quóniam, ſi credíderis, vidébis glóriam Dei? *Joan.* 11.

Ant. 7. a. Voce magnâ clamávit Jeſus: Lázare, veni foras; & ſtatim pródiit qui fúerat mórtuus. *Joan.* 11.

Ant. 1. a. Pródiit Lázarus, ligátus pedes & manus inſtitis, & fácies illíus ſudário erat ligáta. Dixit Jeſus: Sólvite eum. *Joan.* 11.

Capitulum. Ezech. 37.

HÆc dicit Dóminus Deus; Ecce ego apériam túmulos veſtros, & edúcam vos de ſepulcris veſtris: & ſciétis quia ego Dóminus.

Hymnus.

PAnditur ſaxo túmulus remóto,
Intimos clamor pénetrat receſſus,
Et Deum ſentit dócili jubentem
Aure cadáver.
Proh ſtupor! notas répetit medullas
Spíritus; cæcam pédibus revinctus

Dum viam carpit, ſibimet ſuperſtes
Prodit & heres.
Ipſa ſic ruptis inimíca vinclis
Mors fugit, vinci pátiens: futúris
Summa prælúdit tua ſic triumphis,
Chriſte, poteſtas.
Ut Patrem ſemper pia Spiritumque
Omne plebs tecum célebret per ævum,
Chriſte, credentes ánimas ſecundæ
Eripe morti.
Amen.

℣. Eripuiſti ánimam meam de morte, ℟. Ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium. *Pſ.* 55.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Multi ex Judæis, qui vénerant ad Maríam & Martham, & víderant quæ fecit Jeſus, crediderunt in eum. *Joan.* 11.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, Dómine, ut cum Lázaro in novitáte vitæ ambulantes: te in tuis cum Martha páſcere, & à te cum María verbi tui meditatióne paſci mereámur. Qui vivis & regnas.

Pro Commem. S. Lupi Epiſc. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv.

Oratio.

DEus, qui beátum Lupum Antíſtitem, chriſtiánæ fídei tribuiſti eſſe defensórem; præſta, ut, ejus ſuffragántibus méritis: Spíritûs ſancti gratiâ nos illumináre digneris. Per Dóminum ... in unitáte ejuſdem.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *à.* Jeſus venit.

AD TERTIAM.

Ant. S. G. Dicit Martha.

Capitulum. Thren. 3.

LApſa eſt in lacum vita mea, & poſuérunt lápidem ſuper me: Inundavérunt aquæ ſuper caput meum; dixi, Perii: invocávi nomen tuum de lacu noviſſimo.

℟. *br.* De ventre ínferi clamávi, * Et exaudiſti vocem meam. De ventre. ℣. Projeciſti me * in profundum, * Et exaudiſti vocem meam. Glória Patri. De ventre ínferi clamávi.

℣. Sublevábis de corruptióne vitam meam, ℟. Dómine Deus meus. *Cant. Jonæ*, 2.

AD SEXTAM.

Ant. 4. A. Dicit Marthæ Jeſus.

Capitulum. Eccli. 2.

SUſtine, & in humilitáte tua patiéntiam habe; quóniam in igne probátur aurum & argentum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis: Crede Deo, & recuperábit te.

℟. *br.* Spera in Dómino, * Et ipſe fáciet. Spera. ℣.

Digitized by Google

Et dabit tibi * petitiónes cordis tui, * Et ipſe fáciet. Glória Patri. Spera.

℣. Dóminus amat judícium, ℟. Et non derelinquet ſanctos ſuos. *Pſ.* 36.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Pródiit.

Capitulum. Oſee, 13.

DE manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos; ero mors tua, ô mors! morſus tuus ero, inferne.

℟. *br.* Humiliátus ſum, * Et liberávit me Dóminus. Humiliátus ſum. ℣. Erípuit ánimam meam * de morte, * Et liberávit me. Glória Patri. Humiliátus ſum. *Pſ.* 114.

℣. Conſcidiſti ſaccum meum, ℟. Ut cantet tibi glória mea. *Pſ.* 29.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. *D.* JEſus venit Betháníam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem ſuſcitávit Jeſus. *Joan.* 12.

Ant. 8. G. Cognóvit turba multa ex Judæis quia illîc eſt; & venérunt, non propter Jeſum tantùm; ſed ut Lázarum vidérent, quem ſuſcitávit à mórtuis. *Joan.* 12.

Ant. 7. *d.* Fecérunt ei cœnam ibi, & Martha miniſtrábat; Lázarus verò unus erat ex diſcumbéntibus cum eo. *Joan.* 12.

Ant. 6. *C.* María accépit libram unguenti nardi píſtici, pretióſi, & unxit pedes Jeſu, & extersit capillis ſuis; & domus impléta eſt ex odóre unguenti. *Joan.* 12.

Ant. 1. D. Ubicumque prædicátum fúerit Evangélium iſtud in univerſo mundo, & quod fecit hæc, narrábitur in memóriam ejus. *Marc.* 14.

Capitulum. Apoc. 3.

ECce ſto ad óſtium, & pulſo; ſi quis audíerit vocem meam, & aperúerit mihi jánuam, intrábo ad illum! & cœnábo cum illo, & ipſe mecum.

Hymnus.

INtrante Chriſto Bethánicam domum,
Currámus omnes: hóſpite ſpléndidam
Simóne cœnam præparante,
Tam célebrem penetrémus aulam.

Hîc dum miniſtrat Martha celer gradu,
Fraterque lætas áſſidet ad dapes;
María, Chriſto tu fragranti
Vaſa reples pretióſa nardo.

Pedes inungens, térgere crínibus
Gaudes; liquórem fundis & in caput;
Et vaſe fracto, mox inundans,
Tecta novo récreans odóre.

Sed cur iníquo dente lacéſſeris,
Dum glorióſis obſéquiis vacas?
Unguenta fundens, antevertis
Exéquias morientis Agni.
Quantùm per orbem Chriſtíadum fides
Diffúſa vaſtas ſubjíciet plagas,
Tantùm Maríæ grande factum
Per pópulos reſonábit omnes.
Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Sanctóque compar glória Flámini,
Quo dante jam nunc ſponſa Chriſti
Perpétuâ frúitur quiéte. Amen.

℣. Myrrha, & gutta; & cáſia à veſtimentis tuis, ℟. Ex quibus delectavérunt te fíliæ regum. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Veníte, benedicti Patris mei, poſſidéte parátum vobis regnum: eſurívi enim, & dediſtis mihi manducáre: ſitívi, & dediſtis mihi bíbere: hoſpes eram, & collegiſtis me. *Matth.* 25.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. SS. Abdon & Sennen, Martyrum. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xv. *Oratio*, Deus, qui ſanctis. *infrà.*

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

DIE XXX.
In Feſto SS. ABDON & SENNEN, Martyrum.

Simplex.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio iij.

Abdon & Sennen Romæ paſſi ſunt ſub Décio: cùm de Pérſide veniſſent. Ibi diverſis pœnis maceráti; ad última interfecti ſunt tértio Calendas Auguſti: & ſepulti in Pontiáni cœmetério ad urſum pileátum, ubi eórum cernuntur imágines æri incíſæ. Antiquíſſimum horum Mártyrum cultum índicant; tum Calendárium Románæ Eccléſiæ circa médium séculi quarti exarátum: tum ómnia Eccléſiæ Occidentális Martyrológia. Romæ ad eórum honórem cónditam fuiſſe antíquitùs Basílicam conſtat ex Anaſtáſio bibliothecário: quæ ab Adriáno Papa século octávo reſtauráta eſt. Jam à plúribus séculis eórum in Gállias cultus pervénit: ubi ad conſervandos contra grándinem terræ fructus invocantur.

Oratio.

Deus, qui ſanctis tuis Abdon & Sennen ad hanc glóriam veniendi copióſum munus grátiæ con-

Digitized by Google

tuliſti : da fámulis tuis ſuórum veniam peccatórum ; ut Sanctórum tuórum intercedéntibus méritis : ab ómnibus mereantur adverſitátibus liberári. Per Dñum.

VESPERÆ Feriales ; à Capitulo de Sequenti, ex Communi Pontificum, xx. *Oratio*, Da nobis. *infrà.*

Fit Commem. S. Ignatii Presbyt. Ant. Notum fáciet. ℣. Oculi, xlij. *Oratio*, Dómine Deus. xlv.

DIE XXXI.
In Feſto SANCTI GERMANI, Autiſſiodorenſis Epiſcopi.

Semiduplex minus.

De Communi Pontificum.

Lectio ij.

GErmánus nóbili génere Autiſſiodóri natus ; poſt auditória Gallicána, Romæ juris períriam adeptus cauſas egit : ibíque uxórem duxit. Provínciæ ſuæ viſitátor conſtitútus, in Gálliam rédiit : ubi venatióni nímium déditus, ab Amatóre Autiſſiodorenſi Epíſcopo reprehenſus eſt ; quòd ferárum quas venando céperat, trunca capita, ex ritu gentílium, de árbore quæ in médio civitátis erat : non ſine fidélium offenſióne ſuſpénderet. Sed ubi Germánum ſibi ſucceſſórem futúrum divínitùs cómperit Amátor, Auguſtodúnum ſe cóntulit : ut Germáni in Clerum aſciſcendi poteſtátem a Júlio Præfecto impetráret. Quod ut obtínuit, Germánum, reſciſſo capillítio, clericáli veſte índuit. Creátus Epíſcopus, ſúbitò mutátur in virum álterum ; exinde namque cœpit séculi pompam aſpernari : uxórem habére pro ſoróre ; vitam áſperam dúcere : cilício carnem domáre ; vilem indúere hábitum : ſua paupéribus erogáre ; ómnibus ſine perſonárum acceptióne hoſpítium præbére : oratiónem vix unquam intermíttere. Cùm autem Pelagiána hæreſis in Británnia majóre graſſarétur : ad eam extirpandam Gálliæ Epíſcopi, rogántibus Britannis, miſérunt Germánum cum Lupo Trecenſi, qui ínſulam purgárent ab erróre. Cláruit ibi Germánus mirácu- lis, & Britannis, quos Saxonum Pictonumque juncti premébant exércitus, præ ceteris inſignem procurávit victóriam, non armórum vi : ſed Clericórum & mílitum précibus, & clamóre quo divínitùs hoſtes extérriti in fugam acti ſunt. In Gálliam redux ; cùm accepiſſet civitátem ſuam tribútis, aliiſque calamitátibus ádmodùm premi, Arelátem ſe cóntulit ad Auxiliárem Gálliæ Præfectum : qui Germáni précibus pro

plebe vexáta profúſis ultrò ánnuit. Rogátus à Británnis, ut quod cœperat opus abſólveret; adjuncto ſibi cómite Sevéro* Trevirenſi, in ínſulam iterùm profectus: renaſcentem Pelagiánam hæreſim prorſus extinxit. Alanórum regem Eocharícum, cum exercitu in Arem óricos rebelles ab Aétio patrício miſſum: manu ad habénas equi injectâ, avocávit. Inde expetítâ Ravennâ, ut à Valentiniáno Imperatóre véniam ipſis péteret: ab ipſo ejuſque matre Placídia, ſummo honóre exceptus eſt. Ibi paucis poſt diébus ex hac vita deceſſit: anno Epiſcopátûs trigéſimo-primo, Chriſti quadringenteſimo quadragéſimo-octávo. Corpus ejus póſtea honorífico comitátu Autiſſiodórum délatum eſt.

Lectio iij.

De ſancto Ignatio.

IGnátius in Diœceſi Pompelonenſi nobílibus paréntibus natus eſt. Adoleſcens à milítia ſeculári ex lectióne piórum librórum ad Deum converſus, factâ in monte Serráto ómnium delictórum exomologéſi; apud Minoriſſam inter egénos quibus viliſſima étiam obſéquia exhibébat: vitam áſperam egit. Hinc Romam, dein Jeroſólymam ſe cóntulit; perluſtratiſque ſacris locis, in Hiſpániam reverſus, tricéſimum jam agens annum: Grammáticis, Philoſóphicis, atque Theológicis óperam dedit. Paríſios poſteà profectus, ſtúdia illa repétiit; eleemoſynis ínterim victitans: nec intermiſſis caritátis & pœniténtiæ opéribus. Ibi ſócios ſibi adjunxit Pariſienſis Académiæ grádibus inſignes: qui in inferiori Eccleſia Montis Mártyrum ſeſe omnes in próximi auxílium devovérunt. Et hæc fuère Societátis Jeſu incunábula: quam poſteà, áddito ad tria religiónis vota de Miſſiónibus quarto, Ignátius inſtítuit. Ad Deum ómnia referebat: his verbis, Ad majorem Dei glóriam, velut ſymbolo uti ſólitus. Romæ obdormívit in Dómino: eumque Gregórius décimus-quintus Sanctis aſcripſit.

Oratio.

DA nobis, Dómine, in hac ſancti Germáni feſtivitáte, cœleſtis grátiæ, quam ille verbis, opéribus, & miráculis aſſeruit, præſens adeſſe præſídium; ut dum tanti Præſulis exempla mirámur & cólimus: ejus étiam fidem & actiónes imitémur. Per Dñum.

Pro Commem. S. Ignatii, *Ant.* Fidúciam. ℣. Emitte. *Orat.* Dómine Deus. xlv.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti.

Digitized by Google

FESTA AUGUSTI.

Die I.
In Feſto
SANCTI PETRI,
Apoſtoli, ad Vincula.
Semiduplex-majus.

AD VESPERAS.

Capitulum. Jerem. 1.

EGo dedi te hódie in civitátem munítam, & in columnam férream, & in murum æreum ſuper omnem terram : régibus Juda, princípibus ejus, & ſacerdótibus, & pópulo terræ; & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt : quia ego tecum ſum, ait Dóminus, ut líberem te.

Hymnus, Qui Chriſtiáno. *infrà.*

℣. Dómine Deus meus, in te ſperávi; ℟. Salvum me fac ex ómnibus perſequéntibus me. *Pſ.* 7.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Dóminus Deus auxiliátor meus, & ſcio quia non confundar. *Iſ.* 50.

Oratio, Deus, qui beátum. *infrà, ad Laudes.*

Fit Commem. S. Germani, Epiſcopi. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum fecit. xxvij. *Oratio*, Da nobis. *ſuprà.*

Deinde SS. Machabæorum, & eorum matris, Martyrum. Ant. Paráti ſumus mori magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Machab.* 7.

℟. Iníquè non égimus in teſtamento tuo, Dómine; ℟. Et non receſſit retrò cor noſtrum. *Pſ.* 47.

Oratio, Fraterna. *infrà, ad Laudes.*

[*Poſt Veſperas vadit Clerus Primatialis Eccleſiæ ad S. Petrum veterem, ubi iterùm eaſdem cantat.*]

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum qui ſolvit compéditos, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 145.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUi Chriſtiáno gloriantur nómine,
Ahéna fruſtrà vincla captívos tenent;
Fruſtrà ſatelles ſervat inſomnis fores :
Inter caténas mente ſtant libérrimâ.
Ornant revinctos invidendæ cómpedes;
Nec ponderóſæ, quas amor leves facit,
Non denſa tetri cárceris nox óbſidet,
Æterna ſummo quos manet cœlo dies.

Dulces caténæ ! quæ reum
non árguunt,
Sed Chriſti amantem quæ
probant Apóſtolum :
Regum corónis, áureis
monílibus,
Vos ſacra pluris æſti-
mámus víncula.
Patri ſuprémo ſit ſupréma
glória;
Tibíque laudes totus or-
bis cóncinat,
Æterne Fili, ſplendor
æterni Patris :
Compar ſit almo laus
decuſque Flámini.
Amen.

Pſalmi de Feria ſub tribus Antiph. ſequentibus.

Ant. 7. ç. Dabo te pópulo huic in murum æreum, & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt. *Jerem.* 15.

Ant. 4. *D.* Ne tímeas, ſerve meus, neque páveas; quia ecce ego ſalvábo te. *Jerem.* 30.

Ant. 8. *G.* Ego ante te ibo, & glorióſos terræ humiliábo : portas æreas cónteram, & vectes férreos confringam. *Iſ.* 45.

℣. Laudábilem invocábo Dóminum, ℟. Et ab inimícis meis ſalvus ero. 2. *Reg.* 22.

Lectio j.

De Actibus Apoſtolórum.

Cap. 12.

Miſit Heródes rex manus, ut affligeret quoſdam de Eccléſia. Occídit autem Jacóbum fratrem Joannis gládio. Videns autem, quia placéret Judæis : appóſuit ut apprehénderet & Petrum. Erant autem dies azymórum. Quem cùm apprehendiſſet, miſit in cárcerem; tradens quátuor quaterniónibus mílitum cuſtodiendum : volens poſt Paſcha prodúcere eum pópulo. Et Petrus quidem ſervabátur in cárcere. Orátio autem fiébat ſine intermiſſióne ab Eccléſia ad Deum pro eo. Cùm autem productúrus eum eſſet Heródes; in ipsa nocte erat Petrus dórmiens inter duos mílites vinctus caténis duábus : & cuſtódes ante óſtiū cuſtodiébant cárcerem. Et ecce Angelus Dómini áſtitit, & lumen refulſit in habitáculo; percuſſóque látere Petri, excitávit eum, dicens : Surge velóciter. Et cecidérunt caténæ de mánibus ejus. Dixit autem Angelus ad eum : Præcíngere, & cálcea te cáligas tuas. Et fecit ſic. Et dixit illi; Circumda tibi veſtimentum tuum : & ſéquere me. Et éxiens ſequebátur eum; & neſciébat quia verum eſt, quod fiébat per Angelum : exiſtimábat autem ſe viſum vidére. Tranſeuntes autem primam & ſecundam cuſtódiam; venérunt ad portam férream, quæ ducit

Digitized by Google

ad civitátem ⁝ quæ ultrò aperta eſt eis. Et exeuntes proceſſérunt vicum unum ⁝ & contínuò diſceſſit Angelus ab eo. Et Petrus ad ſe reverſus dixit ; Nunc ſcio verè quia miſit Dóminus Angelum ſuum ⁝ & erípuit me de manu Heródis, & de omni expectatióne plebis Judæórum.

℟. Princeps Sacerdótum, & omnes qui cum illo erant, poſuérunt Apóſtolos in cuſtódia pública. Angelus autem Dómini per noctem apériens jánuas cárceris, dixit : Ite, * Et ſtantes loquímini in templo verba vitæ hujus. ℣. Exultáte in conſpectu ejus qui edúcit vinctos in fortitúdine ; * Et ſtantes. *Act.* 5. *Pſ.* 67.

Lectio ij.

PEtrus Apóſtolus propter nomen Dómini Jeſu víncula & cárceres, non unâ vice, nec uno in loco expertus eſt. Nam primò quidem ſtatim à Pentecoſte, claudo ad portam templi ſanáto, dum pópulum cum Joanne allóquitur ; invídiâ Sacerdótum in cuſtódiam detrúſus eſt ⁝ unde productus in craſtinum, tantam oſtendit conſtántiam ; ut ipſi príncipes ſatis admirári non poſſent intérritam hóminis illiterári libertátem ⁝ & númerus credéntium, auctâ ex ipſis Apóſtoli vínculis fidúciâ, ad quinque míllia accréſceret. Non ita multò pòſt cùm ſolâ Petri prætereuntis umbrâ omnis cujuſque morbi ſpécies ſanarétur ; rurſus per Pontíficem & Sadducæos ipſe cum céteris Apóſtolis in cárcerem públicum adductus eſt ⁝ & pòſteà flagellis cæſus, quòd ob hóminum interdicta ⁝ juſſa Dei à ſe contemni non poſſe reſpondiſſet. * Tértiâ vice, occíſo Jacóbo, cùm Heródes hanc cædem Judæis non ingrátam eſſe perſpíceret ⁝ Petrum ítidem in cárcerem trudi, & caténis duábus vinctum ; per quátuor mílitum quaterniónes aſſervári præcépit ⁝ unde nihilóminùs per Angelum mirabíliter eductus eſt. Ultimò, Romæ cùm martyrium pértulit, in cuſtódia Mamertíni aſſervátus, & Nerónis juſſu caténis conſtrictus fuiſſe tráditur ⁝ quæ in Románа Eccléſia ſpeciáli honóre à primis séculis hábitæ ſunt. Scribit autem Arátor, ejuſdem Eccléſiæ ſexto século Subdiáconus, étiam ex Jeroſólymis Petri caténas, aut certè unam ex iis quibus illic vinctus fúerat ; jam Romæ ſuâ ætáte ſervátas fuiſſe ⁝ unde non mediócriter aucta eſt illárum venerátio ; ſtructâ præſertim, ut ex áliis Eccléſiæ Románæ monumentis perſpícitur ⁝ per juniórem Eudóxiam Valenti-

niáni tértii uxórem in monte Eſquilíno Baſílicâ, nómine ſancti Petri ad Víncula. Quæ cùm Calendis Auguſti dedicáta eſſet: ejus memóriæ dies feſtus inſtitútus eſt.

℟. Præcipiendo præcépimus vobis ne docerétis in nómine iſto; & ecce repleſtis Jerúſalem doctrínâ veſtrâ. Reſpondens Petrus, & Apóſtoli, dixérunt: * Obedíre oportet Deo magis quàm homínibus. ℣. Eſt Dóminus vivus ipſe in cœlo potens, qui juſſit. * Obedíre. *Act.* 5. 2. *Machab.* 15.

Lectio iij.

De SS. Machabæis.

MAchabæi fratres ſeptem quorum memória Calendis Auguſti conſignáta eſt in Martyrológiis: ante Chriſti témpora pro pátriis légibus ab Antíocho Epíphane váriis ſuppliciórum genéribus tentáti, fórtiter ſánguinem fudérunt. Horum diem natálem jam à quarto ſéculo ſolemnem in Eccléſia fuiſſe; teſtes ſunt Gregórius Nazianzénus aliíque ſancti Patres, qui eo die ſermónes ad pópulum habuérunt: in quibus eórum triumphos eo potiſſimùm nómine magnificéntiùs éfferunt; quòd qui nondum propóſito Chriſti exemplo, tantam conſtántiam oſtendérunt: multò fortióres fuiſſent, ſi poſt paſſiónem Chriſti illos in certámen deſcéndere contigiſſet; quamvis ómnibus Dei amatóribus ſemper fuiſſe perſuáſum teſtentur néminem eórum qui ante adventum Chriſti martyrio conſummáti ſunt: id ſine fide in Chriſtum cónſequi potuiſſe.

℟. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo, ita ut in platéas ejícerent infirmos; ut, veniente Petro, ſaltem umbra illíus obumbráret quemquam illórum: qui * Curabantur omnes. ℣. Erit odor ejus ut Líbani; convertentur ſedentes in umbra ejus, & vivent. * Curabantur omnes. Glória Patri. * Curabantur. *Act.* 5. *Oſ.* 14.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria; & ſic in reliquo Officio.

Ant. 2. D. MIſit Heródes rex manus, ut affĺigeret quoſdam de Eccléſia; appóſuit autem ut apprehénderet & Petrum, quem miſit in cárcerem *Act.* 12.

Ant. 3. c. Petrus ſervabátur in cárcere; orátio autem fiébat ſine intermiſſióne ab Eccléſia ad Deum pro eo. *Act.* 12.

Ant. 6. F. Cùm productúrus eum eſſet Heródes, in ipſa nocte erat Petrus dórmiens inter duos mílites, vinctus caténis duábus. *Act.* 12.

Ant. 7. *d.* Angelus Dó-

mini áſtitit, & lumen reful-ſit in habitáculo ; percuſſóque látere Petri, excitávit eum : & cecidérunt caténæ de mánibus ejus. *Act.* 12.

Ant. 5. a. Dixit Angelus ad eum : Circumda tibi veſtimentum tuum, & ſéquere me. Et éxiens ſequebátur eum, & neſciébat quia verum eſt quod fiébat per Angelum. *Act.* 12.

Capitulum. Sap. 10.

SApiéntia juſtum non derelíquit : ſed à peccatóribus liberávit eum ; deſcenditque cum illo in fóveam : & in vínculis non derelíquit illum.

Hymnus.

PEtrum, tyranne, quid caténis óbruis,
Jubeſque condi cárceris nigro ſpecu?
Quid trux ſatelles ante limen éxcubat?
Carcer, ſatelles, vincla non Petrum tenent.

Fulgens ab alto venit Ales æthere ;
Recédit horror, & fugat noctem dies :
Jubente Chriſto, rupta vincla cóncidunt ;
Panduntur ultrò clauſa ferro límina.

Cœleſtis ille ductor oſtendit viam :
It Petrus ; atque ſómnium quod fit, putat,
Verùm, receptâ mente, victrícem Dei
Suæ ſalútis certus agnoſcit manum.

Lux noſtra, Chriſte, noſtra libertas, vides
Quibus caténis vínciant nos crímina,
Et quanta noſtris íncubet nox méntibus :
Cæcis diem fer, rumpe vinctis víncula.

Patri ſuprémo ſit ſupréma glória ;
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, ſplendor æterni Patris :
Compar ſit almo laus decuſque Flámini.
Amen.

℣. Dirupiſti víncula mea : ℟. Tibi ſacrificábo hóſtiam laudis. *Pſ.* 115.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Petrus ad ſe reverſus, dixit : Nunc ſcio verè quia miſit Dóminus Angelum ſuum, & erípuit me de manu Heródis, & de omni expectatióne plebis Judæórum. *Act.* 12.

Oratio.

DEus, qui beátum Petrum Apóſtolum, à vínculis abſolútum, illæſum abíre feciſti : noſtrórum, quæſumus, abſolve víncula peccatórum ; ut ab eórum néxibus expedíti : viam mandatórum tuórum liberâ mente currámus. Per Dóminum.

Pro Commem. SS. Machabæorum, Ant. Rex mundi

defunctos nos pro ſuis légibus in æternæ vitæ reſurrectióne ſuſcitábit. 2. *Machab.* 7.

℣. Judicábit Dóminus pópulum ſuum, ℟. Et in ſervis ſuis deprecábitur. *Pſ.* 134.

Oratio.

FRaterna nos, Dómine, Mártyrum tuórum coróna lætíficet; quæ & fídei noſtræ præbeat incrementa virtútum: & multíplici nos ſuffrágio conſolétur. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Miſit.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. Petrus.

Capitulum. Jac. 5.

ORáte pro ínvicem, ut ſalvémini: multùm enim valet deprecátio juſti aſsídua.

℟. *br.* Clamavérunt juſti, * Et Dóminus exaudívit eos. Clamavérunt. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus eórum * liberávit eos, * Et. Glória. Clamavérunt. *Pſ.* 33.

℣. Exaudívit páuperes Dóminus, ℟. Et vinctos ſuos non deſpexit. *Pſ.* 68.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Cùm productúrus.

Capitulum. Jerem. 17.

ECce ipſi dicunt ad me; Ubi eſt verbum Dómini? véniat; Et ego non ſum turbátus, te paſtórem ſequens: & diem hóminis non deſiderávi.

℟. *br.* In pace in idipſum * Dórmiam & requieſcam. In pace. ℣. Quóniam tu, Dómine, * ſinguláriter in ſpe conſtituiſti me, * Dórmiam. Glória. In pace. *Pſ.* 4.

℣. Deus meus, in te confído, non erubeſcam; ℟. Neque irrídeant me inimíci mei. *Pſ.* 24.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Dixit Angelus.

Capitulum. Geneſ. 49.

DIſſolúta ſunt víncula brachiórum: & mánuum illíus per manus Potentis Jacob.

℟. *br.* Miſit de cœlo Dóminus, * Et liberávit me. Miſit. ℣. Dedit in oppróbrium * conculcantes me, * Et liberávit me. Glória. Miſit. *Pſ.* 56.

℣. Salvum me fecit Dóminus, ℟. Quóniam vóluit me. *Pſ.* 17.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. *G.* USque ad mortem periclitátus ſum, & liberátus ſum grátiâ Dei. *Eccli.* 34.

Ant. 5. C. Dóminus mihi áſtitit, & liberátus ſum de ore leónis. 2. *Tim.* 4.

Ant. 6. F. Factus es mihi adjútor, Dómine, &

Digitized by Google

liberaſti me à rege iníquo. *Eccli.* 51.

Ant. 1. g. Liberaſti me ſecundùm multitúdinem miſericórdiæ nóminis tui, de mánibus quæréntium ánimam meam. *Eccli.* 51.

Ant. 3. a. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Capitulum. 2. Reg. 22.

PRævénit me in die afflictiónis meæ: & factus eſt Dóminus firmamentum meum; & eduxit me in latitúdinem: liberávit me, quia complácui ei.

Hymnus, Petrum. 524.

℣. Deus, edúcis me ab inimícis meis; ℟. Propréreà confitébor tibi in géntibus. 2. *Reg.* 22.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Narrávit Petrus quómodò Dóminus eduxiſſet eum de cárcere, dixitque; Nuntiáte Jacóbo & frátribus hæc; & egreſſus ábiit in álium locum. *Act.* 12.

Oratio, *ut ſuprà ad Laudes.*

Fit Commem. S. Stephani, *Papæ & Martyris*, *Ant.* Ecce. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xij.

Deinde S. Euſebii Epiſcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Sancti Euſébii. *infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

DIE II.
In Feſto
SANCTI STEPHANI,
Papæ & Martyris.
Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

STéphanus poſt Lúcium, ſucceſſórem Cornélii, Románam rexit Eccléſiam. Hunc ádiit Basílides in Hiſpánia Epíſcopus: qui unà cum Martiále à Concílio Epiſcopórum Hiſpániæ propter idololatríam & ália crímina Sede ſuâ dejectus, ad communiónem láicam redactus fúerat; & ab eo, rei geſtæ & tácitæ veritátis ignáro, obtínuit ut Sedi ſuæ reſtitueretur: ad ſuperióra peccáta falláciæ & circumventiónis crimen adjungens. Graſſabátur his tempóribus Novatianórum hæreſis, quæ pœniténtibus lenitátis paternæ ſolátia claudébat: ſine ſpe pacis & communicatiónis. His cùm ſe Marciánus Arelatenſis adjunxiſſet; Stéphanus eâ de re primùm à Fauſtíno Lugdunenſi: ſubinde à ſancto Cypriáno mónitus eſt in hunc modum; Dirigantur in Províncam & ad plebem Areláte conſiſtentem à te lítteræ, quibus abſtento Marciáno, álius in locum ejus ſubſtituátur: & grex Chriſti,

qui in hodiernum ab illo diſſipátus & vulnerátus contémnitur, colligatur. Póſtea Eccléſiæ diſcíſſiæ, ad unitátem reverſæ ſunt: & rédditā inſperátò pacem ipſi Stéphano per litteras gratulátus eſt ſanctus Dionyſius Alexandrínus. Alia non minor exorta eſt controvérſia: utrùm baptizáti ab hæréticis ad Eccleſiam redeuntes, dénuò eſſent baptizandi; de qua ad Cypriánum ita ſcripſit Stéphanus: Nihil innovétur niſi quod tráditum eſt. Demum poſt adminiſtrátam per tres annos Eccléſiam: in perſecutióne Valeriáni Martyr occúbuit. ¶ Eódem die cólitur memória Euſébii Vercellárum Epíſcopi: qui fídei integritáte, ſacrâ eruditióne, curâque Paſtoráli excélluit. Júvenes Eccléſiæ ſuæ miniſtros in omni doctrínæ bonæque converſatiónis ſtúdio curávit apud ſe inſtítui: & ita ad monachórum inſtar Clericórum vitam compóni primus in Occidente vóluit. Ariánis invicto réſtitit ánimo, congregatâque Synodo, Nicænam fidem ſubſcribendam primùm propónens: peſſúndedit ipſórum adversùs Athanáſium machinatiónes. Sed iiſdem ſubinde moliéntibus, Imperatóris Conſtántii juſſu Scytópolim exul ábiit; ubi famem, ſitim & vérbera perpeſſus: ſæpe étiam mortis periculum adivit. Deinde ab exilio revocatus plurimas luſtrávit Orientis Provincias: ut labantes in fide firmaret lapſoſque pénitùs erígeret. Ad ſuos tandem poſt tot labóres reverſus: anno círciter trecenteſimo ſeptuageſimo in pace Vercellis óbiit.

Oratio, Deus, cujus grátia. xij.

Pro Commem. S. Euſebii Epiſc. Ant. Ego ſum. ℣. Elegit. xxv.

Oratio.

SAncti Euſébii Pontíficis tríbue nos, Dómine, conſtántiam imitári: qui ſanctórum divinitátis Verbi tui Confeſſórum número méruit aggregári. Per Dóminum noſtrum.

EXTRA PRIMATIALEM, Veſperæ Feriales; à Capitulo de Sequenti.

[*IN PRIMATIALI Veſperæ integræ de Sequenti.*]

DIE III.

In Inventione RELIQUIARUM Sancti Stephani, Protomartyris.

Semiduplex majus.

[*IN PRIMATIALI, Duplex-majus.*

Omnia de Communi unius Martyris, exceptis quæ ſequuntur.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria ; & ſic in toto Officio.

Poſt Hymnum, ℣. In Deo ſperávi : ℟. Non timebo quid fáciat mihi caro. *Pſ.* 55.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In tribulatione mea invocábo Dóminum, & ad Deum meum clamábo ; & exáudiet de templo ſuo vocem meam. 2. *Reg.* 22.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum quem vidit Stéphanus ſtantem à dextris Dei, * Veníte, adorémus. *Act.* 7.

Pſ. 94. Veníte. 2.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Corpora ſanctórum Stéphani Protomártyris, Gamaliélis, Nicodémi & Abibónis, quæ diu latúerant : Luciáno Presbytero divínitùs admónito, inventa ſunt prope Jeroſólymam, Theodóſio junióre & Honório imperántibus. Cujus rei famâ magna hóminum multitúdo commóta, eò convénit ; pluresque váriis morbis affecti : ſani rediérunt. Sacræ relíquiæ ſummâ celebritáte in ſanctam Eccléſiam Sion illátæ ſunt ; ex quibus váriæ partículæ in Africam, Gálliam, aliaſque orbis partes delátæ : multis claruérunt miráculis.

Lectio v.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 318. *de Mart. Steph.*

Audíſtis, cùm paſſiónis Stéphani léctio legerétur de libro canónico Actuum Apoſtolórum, quemádmodùm lapidátus ſit à Judæis ; quemádmodùm commendáverit Dómino ſpíritum ſuum : quemádmodùm étiam in extrémo, génibus fixis, oráverit pro lapidatóribus ſuis. Hujus corpus ex illo uſque ad iſta témpora látuit. Nuper autem appáruit, ſicut ſolent apparére ſanctórum Mártyrum córpora, revelatióne Dei : quandò plácuit Creatóri. Præcedéntibus enim ſignis, locus demonſtrátus eſt : & quómodò fúerat revelátum, ſic & inventum eſt. Multi inde relíquias accepérunt, quia Deus vóluit : & huc venérunt. Commendátur ergo caritáti veſtræ & locus & dies : utrumque celebrandum in honórem Dei, quem confeſſus eſt Stéphanus. Nos enim in iſto loco non aràm fécimus Stéphano : ſed de relíquiis Stéphani aram Deo.

Lectio

Lectio vj.

Ex Libro ejuſdem de Civitáte Dei.

Lib. 22. Cap. 8.

AD aquas Tibilitánas Epíſcopo afferente Projecto relíquias Mártyris glorioſíſſimi Stéphani: ad ejus Memóriam veniébat magnæ multitúdinis concurſus. Ibi cæca múlier, ut ad Epíſcopum portantem pígnora ſacra duceréтur, orávit; flores quos ferébat dedit: recépit, óculis admóvit, prótinùs vidit. Stupéntibus qui áderant, præíbat exultans, viam carpens: & viæ ducem ultériùs non requírens. Memoráti Memóriam Mártyris, quæ póſita eſt in Caſtello Sinitenſi, quod Hipponenſi colóniæ vicínum eſt; ejuſdem loci Lucillus Epíſcopus, pópulo præcedente atque ſequente, portábat: fíſtula, cujus moléſtiâ jam diu laboráverat; & familiaríſſimi ſui médici, qui eam ſecáret, operiebátur manus: illíus piæ ſárcinæ vectatióne, ubi ſanctas attigiſſet relíquias, repentè ſanáta eſt.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 23.

IN illo témpore: Dicébat Jeſus. Væ vobis, Scribæ & Phariſæi hypócritæ, qui ædificátis ſepulcra Prophetárum, & ornátis monumenta juſtórum: & dícitis; Si fuiſſémus in diébus patrum noſtrórum: non eſſémus ſócii eórum in ſánguine Prophetárum. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 317 de Protomart. 5.

DOminus amárè & acerbè árguit Judæos, ſed amando: Væ vobis, Scribæ & Phariſæi hypócritæ. Quandò dicébat iſta; quis non díceret quia óderat illos? Venit ad crucem, & ait; Pater, ignoſce illis: quia néſciunt quid fáciunt. Sic & Stéphanus in ſermóne ſuo priùs árguit; Durâ cervíce, & non circumciſi corde & áuribus: vos ſemper Spíritui ſancto reſíſtitis, ſicut & patres veſtri; quem Prophetárum non occidérunt patres veſtri? Iſta dicendo, quaſi odit, quaſi ſævit. Lingua clamat: cor amat.

Lectio viij.

AUdívimus linguam clamantem: probémus ánimum diligentem. Nam cùm ad lápides cucurriſſent: jactábant in illum. Et cùm tanta eſſet in docendo conſtántia: vidéte qualis extíterit in morte patiéntia. Hi enim íctibus lápidum corpus ipſíus quatiébant; & ille pro eis orábat: contundebátur homo extérior,

Digitized by Google

& ſupplicábat intérior. Sed Dóminus qui cínxerat, qui probáverat; qui ei caractérem, non in manu, ſed in fronte poſúerat: ſpectábat déſuper mílitem ſuum; juvatúrus certantem: coronatúrus vincentem.

Lectio ix.

DEnique oſtendit ſe illi. Ecce enim, inquit, vídeo cœlos apertos: & Fílium hóminis ſtantem ad dextram Dei. Solus vidébat: quia illi ſoli apparébat. Et quid ait pro ſe? Dómine Jeſu, áccipe ſpíritum meum. Pro ſe rogans ſtetit, pro illis genuflexit; pro ſe erectus, pro illis curvus: pro ſe celſus, pro illis húmilis; genuflexit, & ait: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Et hoc dicto, obdormívit. O ſomnus pacis! Qui inter lápides inimicórum dormívit; quómodò in ſuis cinéribus vigilábit?

Te Deum.

AD LAUDES.

Poſt Hymnum ℣. Scuto bonæ voluntátis tuæ, ℟. Coronaſti eum, Dómine. *Pſ.* 5.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; & ejicientes eum extra civitátem, lapidábant. *Act.* 7.

Oratio.

OMnípotens, ſempiterne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani sánguine dedicaſti: tríbue, quæſumus; ut pro nobis interceſſor exiſtat: qui pro ſuis étiam perſecutóribus exorávit Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum vivit.

AD II. VESPERAS.

Poſt Hymnum, ℣. Omnia oſſa mea dicent: ℟. Dómine, quis símilis tibi? *Pſ.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Poténtiâ nemo vicit illum, nec superávit illum verbum áliquod; & mórtuum prophetávit corpus ejus. *Eccli.* 48.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. de Tranſlat. S. Juſti, Lugdun. Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui hunc diem. *infrà*, 531.]

EXTRA PRIMATIALEM, ubi fit ritu Semiduplici majore, omnia de Communi unius Martyris, additis quæ ſequuntur.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Lectio ij. Córpora ſanctórum. *ut ſuprà*, 528.

Lectio iij. Audiſtis. *ut ſuprà*, 528. *Oratio*, Omnipotens, *ut ſuprà.*

AD VESPERAS, *ſi*

Commem. de Tranſlatione S. Juſti, Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui hunc diem. *infrà.*

DIE IV.
In Feſto TRANSLATIONIS CORPORIS SANCTI JUSTI, Lugdunenſis Epiſcopi.
Simplex.

De Communi Pontificum.

Lectio iij.

TAnto Cives Lugdunenſes amóre proſecúti ſunt Antíſtitem ſuum nómine & méritis Juſtum; tántaque fuit eórum ánimi mémoris píetas: ut, illo in Ægyptíaca ſolitúdine vitâ functo, ejus ſacrum corpus in ſuam civitátem addúcere ardenter concupíerint. Quaprópter inacceſſas præ ardóribus ſolitúdines ſcrutári non dubitárunt: ut qui ſpíritu cum ipſis erat, eſſet & córpore. Reperto tandem pretióſo pígnore: illud cum ſumma alacritáte Lugdúnum advexérunt. Tum in Ecclésia ſancti Stéphani ſuper aram ſancto Euſtáchio ſacram honorífice repóſitum; ad Basílicam ſanctórum Machabæórum, quæ póſteà ſancti Juſti dicta eſt: ſolemni cum apparátu tranſlátum fuit. Ibi egrégii Præſulis, & Viatóris ejus miniſtri Relíquiæ condigno cultu cónditæ ſunt, & aſſervátæ ad id uſque témporis: quo Calviniáni in ſacra Sanctórum pígnora in hac urbe ímpiè deſæviérunt. Caput tamen ſanctíſſimi Antíſtitis eórum immanitáti ereptum fuit: & etiamnum religióſè cólitur.

Oratio.

DEus, qui hunc diem honorábilem nobis in beáti Pontíficis Juſti tranſlatióne tribuiſti: da, quæſumus, Ecclésiæ tuæ in hac celebritáte lætítiam; ut cujus Relíquias pio amóre venerátur in terris: ejus interceſſiónibus ſublevétur in cœlis. Per Dóminum.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti.

DIE V.
In Feſto SANCTI DOMINICI, Presbyteri, Inſtitutoris Ord. Prædic.
Simplex.

Omnia de Communi Juſtorum, iis ſumptis quæ ſunt propria Sacerdoti, & additis quæ ſequuntur.

Lectio iij.

DOmínicus Calárogæ in Hiſpánia ex nóbili Guſmannórũ famîlia natus: Paléntiæ liberálibus diſciplínis ac Theológiæ óperam dedit. Quo in ſtúdio cùm plúrimùm profeciſſet: annos natus viginti-novem inter Canónicos Reguláres Uxamenſis Ecclésiæ coop-

Digitized by Google

tátus eſt. Hujus ingénium & virtus máximè enítuit: tum in impietáte Mahumetanórum expugnanda, tum præcípuè in evertendis Albigénſibus hæréticis qui Tolosátes pervértere conabantur. Huic óperi, non ſine crebro vitæ diſcrímine per annos novem, verbo, précibus, & miráculis incúbuit. Pósteà cœpit adcíſcere ſibi ſócios, quibuſcum vitæ commúnis ratiónem inſtitúeret: quos Fulço, Tolosánus Epíſcopus, cùm ſe hæréticis ad fidem revocandis, & pravis mortálium móribus corrigendis devovérent, in diœcéſi ſua retinére conſtítuit; Domínicum verò ſecum Romam adduxit ad Synodum quam in Basílica Lateranenſi quartam Innocéntius Papa tértius indíxerat; ut de propóſito inſtitúto cum Pontífice ágeret: ejuſque confirmatiónem obtinéret. Sed hæc Innocéntio, propter Decrétum quod de vetandis novis Ordínibus enixè à Pátribus in Synodo petebátur, differenda viſa eſt: & Domínicus ínterim dimiſſus, ut cum ſóciis unam ex approbátis ánteà régulis elígeret. Quo facto, Romam rédiens, ab Honório tértio qui próximus Innocéntio ſuccéſſerat: approbatiónem Ordinis ſui ſub Auguſtíni régula, & Prædicatórum título, impetrávit. Tandem anno Chriſti ducentéſimo vigéſimo-primo ſupra milléſimum, ætátis quinquagéſimo-primo, Bonóniæ poſt celebráta Ordinis comítia, febre correptus: caritátem, humilitátem, paupertátem frátribus teſtamento relinquens; obdormívit in Dómino ſextâ die Auguſti: quem miráculis clarum pósteà Gregórius nonus in Sanctórum númerum rétulit.

Oratio.

DEus, qui Eccléſiam tuam beáti Domínici illumináre dignátus es méritis & doctrínis; concéde ut ejus interceſſióne temporálibus non deſtituátur auxíliis: & ſpirituálibus ſemper profíciat increméntis. Per Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE VI.
In Feſto
TRANSFIGURATIONIS
DOMINI.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 5. C. MAgnália ſapiéntiæ ſuæ decorávit Dóminus. Quàm deſiderabília ſunt! & quis ſatiábitur videns glóriam ejus? *Eccli.* 42.

Ant. 1. g. Laudis ejus

plena eſt terra : ſplendor ejus ut lux erit. *Habac.* 3.

Ant. 2. D. Confundétur ſol, cùm regnáverit Dóminus in monte, & in conſpectu ſenum ſuórum fúerit glorificátus. *Iſ.* 24.

Ant. 3. a. Ipſi vidébunt glóriam Dómini, & decórem Dei noſtri. *Iſ.* 35.

Ant. 6. F. Cánticum erit & lætítia cordis, & audítam fáciet Dóminus glóriam vocis ſuæ. *Iſ.* 30.

Capitulum. Coloſ. 1.

MYſtérium, quod abſcónditum fuit à ſéculis, & generatiónibus : nunc manifeſtátum eſt ſanctis Dei; Quibus vóluit notas fácere divítias glóriæ ſacramenti hujus in géntibus : quod eſt Chriſtus, in vobis ſpes glóriæ.

Hymnus.

HOc, juſſa quondam rúmpimus,
Feſto die, ſiléntia :
Celáta dudum jam decet
Vulgáre nos myſtéria.

Montis ſub alto vértice,
Tribus vocátis téſtibus,
O Chriſte, viſus háctenus
Terris homo, pates Deus.

Tuæ latens lucis jubar
Sacros in artus éffluit :
Veſtis tuo te númine,
Tibíque totus rédderis.

Cœlo tonante, prótinùs
Audíta ſummi vox Patris :
Te, nube ruptâ, Fílium,
Quo gloriátur, áſſerit.

Hic eſt Magiſter ómnium,
Quem pronus orbis áudiat :
Siléte, mortáles; Deus
Qui nos docet, fatur Deus.

¶ Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec mínor
Laus utriuſque Flámini.
Amen.

℣. Apud te eſt, Dómine, fons vitæ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Pſ.* 35.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. A ſéculo non audiérunt, neque áuribus percepérunt; óculus non vidit, Deus, abſque te, quæ præparaſti expectántibus te. *Iſ.* 64.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio ſancti Xyſti, Papæ & Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Quæſumus, omnípotens Deus. *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

In fine Hymni, Doxologia : ¶ Qui, nube ruptâ. *ut ſuprà.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Splendórem glóriæ Dei Chriſtum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUàm nos potenter állicis!
Te, Chriſte, quandò détegis,

Te quandò celas, próvidus
Nobis peræquè cónſulis.
Hîc nos adoptat fílios
Qui te vocávit Fílium;
Sponſor futúræ glóriæ
Dat certa nobis pígnora.
E nube quid, Pater, probas?
De monte, Fili, quid doces?
Umbris procul cedéntibus,
Reſtábat una véritas.
Ut juſſa Patris ímpleas
Mactanda mundo víctima,
Formam reſúmens príſtinam,
Mortalitáti rédderis.
Fac, Chriſte, qui nobis lates,
Obſcúra dum regit fides,
Fracto ſolútos córpore
Nos te vidére, te frui.
Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriuſque Flámini.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Aſſumpſit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joannem, & aſcendit in montem ut oráret. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Ducit illos in montem excelſum ſeorſum ſolos, & transfigurátus eſt coram ipſis. *Marc.* 9.

Ant. 3. c. Facta eſt, dum oráret, ſpécies vultûs ejus áltera; & reſplénduit fácies ejus ſicut ſol. *Luc.* 9. *Matth.* 17.

℣. Speciósus formâ præ fíliis hóminum: ℟. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. *Pſ.* 44.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Date Dómino glóriam nómini ejus: * Veníte in conſpectu ejus, & adoráte Dóminum in decóre ſancto. ℣. Deus Patrum noſtrórum glorificávit Fílium ſuum Jeſum, * Veníte. 1. *Paral.* 16. *Act.* 3.

Poſt ij. Lect. ℟. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer: * Confeſſiónem & decórem induiſti, amictus lúmine ſicut veſtimento. ℣. Veſtimenta facta ſunt ſplendéntia & cándida nimis. * Confeſſiónem. *Pſ.* 103. *Marc.* 9.

Poſt iij. Lect. ℟. Deus qui glorificátur in concílio ſanctórum, * Magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt. ℣. Notam fécimus vobis Dómini noſtri Jeſu Chriſti virtútem & præſéntiam, ſpeculatóres facti illíus magnitúdinis. * Magnus. Glória. * Magnus. *Pſ.* 88. 2. *Petr.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Erat ſpécies glóriæ Dómini quaſi ignis ardens, ſuper vérticem montis. *Exod.* 24.

Ant. 8. G. Petrus, & qui cum illo erant, graváti erant ſomno; & evigilan-

tes, vidérunt majeſtátem ejus. *Luc.* 9.

Ant. 4. E. Ecce apparuérunt illis Móyſes & Elías cum eo loquentes. *Matth.* 17.

℣. In concílio juſtórum & congregatióne: ℟. Magna ópera Dómini. *Pſ.* 110.

Lectio iv.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tom. V. Serm. 78.

INſpicienda nobis & tractanda eſt, caríſſimi, víſio iſta quam Dóminus demonſtrávit in monte. Ipſa eſt enim de qua díxerat; Amen, dico vobis, quia ſunt hìc quidam de circumſtántibus, qui non guſtábunt mortem: donec vídeant Fílium hóminis in regno ſuo. Poſt dies ſex aſſumpſit tres diſcípulos, Petrum, Joannem & Jacóbum: & aſcendit in montem. Ipſi tres erant quidem de quibus díxerat; Sunt hìc qui non guſtábunt mortem: donec vídeant Fílium hóminis in regno ſuo. Regnum ſuum dicit: quod multis locis appellat regnum cœlórum. Regnum autem cœlórum eſt regnum ſanctórum. Hoc ut oſtenderétur: vidéte quid factum eſt. Dóminus ipſe Jeſus reſplénduit ſicut ſol; veſtimenta ejus facta ſunt cándida ſicut nix: & loquebantur cum eo Móyſes & Elías. Ipſe Jeſus quidem, ipſe ſplénduit ſicut ſol, ſe lumen eſſe ſigníficans: quod illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Quod eſt iſte ſol óculis carnis, hoc ille óculis cordis: & quod iſte cárnibus, hoc ille córdibus.

℟. Ecce duo viri loquebantur cum Jeſu. * Erant autem Móyſes & Elías viſi in majeſtáte, & dicébant exceſſum ejus quem completúrus erat in Jerúſalem. ℣. Dóminus ortus eſt, appáruit de monte; ſancti in manu illíus ſunt. * Erant. *Luc.* 9. *Deut.* 33.

Lectio v. Serm. 79.

VEſtimenta ejus factæ ſunt cándida ſicut nix. Hoc ſigníficat Eccléſiæ mundatiónem, cui dictum eſt per Prophétam: Etſi fúerint peccáta veſtra ſicut phœnícium, tanquam nivem dealbábo. Elías & Móyſes colloquebantur ei: quia Evangélii grátia teſtimónium habet à Lege & Prophétis. In Móyſe Lex: in Elía Prophétæ. Plácuit Petro tria fíeri tabernácula: Móyſi unum; Elíæ unum: & Chriſto unum. Delectábat eum montis ſolitúdo: tædium patiebátur à tumultu rerum humanárum. Sed tria tabernácula quare quærébat; niſi quia unitátem Legis, Prophétiæ, & Evangélii nondum ſciébat? Dé-

Digitized by Google

nique nube emendátus eſt. Hæc eo loquénte, inquit: ecce nubes lúcida obumbrávit eos. Ecce unum tabernáculum nubes fecit; tu tria quare quærébas?

℟. Factum eſt, cùm diſcéderent Móyſes & Elías ab illo, ait Petrus ad Jeſum: * Præceptor, bonum eſt nos hîc eſſe. ℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quam abſcondiſti timéntibus te! * Præceptor. *Luc.* 9. *Pſ.* 30.

Lectio vj.

Serm. 78. *unde ſuprà.*

VErbum Dei Chriſtus; verbum Dei in Lege: verbum in Prophétis. Quid, Petre, quæris divídere? magìs oportet adjúngere. Tria quæris: intéllige & unum. Nube ergo obumbrante omnes, ſónuit & vox de nube, dicens: Hic eſt Fílius meus dilectus. Ibi erat Móyſes, ibi Elias; non eſt dictum: Hi ſunt fílii mei dilecti. Aliud eſt enim únicus: áliud adoptáti. Ille commendabátur: unde Lex & Prophétæ gloriabantur. Hoc audíto: illi cecidérunt in terram. Jam demonſtrátur nobis in Eccléſia regnum Dei. Hîc Dóminus, hîc Lex & Prophétæ; ſed Dóminus, tanquã Dóminus: Lex in Móyſe; Prophétia in Elía: ſed ipſi tanquam ſervi, tanquam miniſtri. Ipſi tanquam vaſa: ipſe tanquam fons. Móyſes & Prophétæ dicébant & ſcribébant: ſed de illo implebantur, quandò fundébant. Dóminus autem porrexit manum: & excitávit jacentes. Deinde néminem vidérunt: niſi ſolum Jeſum. Quandò eos Dóminus erexit: reſurrectiónem ſignificávit. Poſt reſurrectiónem ut quid tibi Lex? ut quid tibi Prophétia? Ideò non appáret Elías: non appáret Móyſes. Rémanet tibi: ut ſit Deus ómnia in ómnibus. Deſcende, Petre: requiéſcere cupiébas in monte, deſcende laboráre; habe caritátem, prædica veritátem: tunc pervénies ad æternitátem, ubi invénies ſecuritátem.

℟. Erant in timóre extérriti, & ait Petrus: * Si vis, faciámus hîc tria tabernácula, tibi unum, Móyſi unum, & Elíæ unum. ℣. Mélior eſt dies una in átriis tuis ſuper míllia. * Si vis. Glória Patri. * Si vis. *Marc.* 9. *Matth.* 17. *Pſ.* 89.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Adhuc Petro loquente, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. *Matth.* 17.

Ant. 5. a. Opéruit nubes montem, & habitávit glória Dómini tegens illum nube. *Exod.* 24.

Ant. 1, a, Petrus, & qui

cum illo erant, timuérunt, intrántibus illis in nubem; & vox facta eſt de nube. *Luc.* 9.

℣. Intónuit de cœlo Dóminus, ℟. Et Altíſſimus dedit vocem ſuam. *Pſ.* 17.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 17.

IN illo témpore: Aſſúmit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joannem fratrem ejus; & ducit illos in montem excelſum ſeorſum: & transfigurátus eſt ante eos. Et réliqua.

Homília ſancti Leónis Papæ.

Serm. 94. *de Transfig.*

PRæſens quidem erat in Fílio Pater: & in illa Dómini claritáte quam ad diſcipulórum temperârat aſpectum, non ſeparabátur ab Unigénito Genitóris eſſéntia; ſed ad commendandam proprietátem utriuſque perſónæ, ſicut víſui ſignificávit Fílium ſplendor ex córpore: ſic audítui Patrem vox nuntiávit ex nube. Quâ voce acceptâ, diſcípuli quòd in fáciem cecidérunt, & timuérunt valde, non de Patris tantùm: ſed & de Fílii majeſtáte tremuérunt; altióri enim ſenſu unam utriuſque intellexérunt deitátem: & quia in fide non erat hæſitátio, non fuit in timóre diſcrétio. Latum ergo illud & múltiplex teſtimónium fuit: & plus in verbórum virtúte quàm in ſono vocis audítum eſt. Dicente enim Patre: Hic eſt Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui, ipſum audíte; nonne evidenter audítum eſt, Hic eſt Fílius meus, cui ex me & mecum eſſe ſine témpore eſt? quia nec Génitor Génito prior: nec Génitus eſt Genitóre poſtérior. Hic eſt Fílius meus, quem à me non ſéparat déitas, non dívidit poteſtas, non diſcernit ætérnitas: qui eam quam mecum habet æqualitátem, non rapínâ appétiit, nec uſurpatióne præſumpſit; ſed manens in forma glóriæ meæ, ut ad reparandum genus humánum exequerétur commúne consílium: uſque ad formam ſervílem inclinávit incommutábilem deitátem.

℟. Ecce vox de nube dicens: Hic eſt Fílius meus diléctus, in quo mihi benè complácui; * Ipſum audíte. ℣. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus; * Ipſum. *Matth.* 17. *Iſ.* 55.

Lectio viij.

HUnc ergo, in quo mihi benè per ómnia pláceo: & cujus prædicatióne manifeſtor, cujus humilitáte claríficor, incunctanter au-

díte; quia ipſe eſt véritas & vita: ipſe virtus mea atque ſapiéntia. Ipſum audíte; quem legis myſtéria prænuntiavérunt: quem Prophetárum ora cecinérunt. Ipſum audíte; qui ſánguine ſuo mundum rédimit, qui diábolum ligat, & vaſa ejus rapit: qui peccáti chirógraphum & prævaricatiónis pacta dirumpit. Ipſum audíte; qui viam áperit ad cœlum: & per crucis ſupplícium gradus vobis aſcenſiónis parat ad regnum. Quid trepidátis redími? Quid pavétis sáucii liberári? Fiat quod, me volente, vult Chriſtus. Abjícite carnálem formídinem, & fidéli vos armáte conſtántiâ: indignum eſt enim ut in Salvatóris paſſióne timeátis, quod ipsíus múnere nec in veſtro fine metuétis.

℟. Dum fíeret vox, inventus eſt Jeſus ſolus: * Et audientes diſcípuli, cecidérunt in fáciem ſuam, & timuérunt valde. Dixitque eis Jeſus: Súrgite, & nolíte timére. ℣. Deus majeſtátis intónuit: vox Dómini in virtúte, vox Dómini in magnificéntia. * Et. *Luc.* 9. *Matth.* 17. *Pſ.* 28.

Lectio ix.

De ſancto Xyſto.

XYſtus ſecundus Stéphano ſucceſſit in Sede Romána. Ad eum Dionyſius Alexandrínus ſcripſit epíſtolam de Baptíſmate: quâ étiam eum commonefécit de exorta apud Ptolemáidem Pentapóleos urbem Sabellianórum hæreſi. Sed & in ália epíſtola ſenténtiam ejus expétiit de ímpio quodam hæreticórum baptiſmo: quem ſe dudum ſuſcepiſſe quidam fidélis aſſerébat. Cùm autem, acrióri adversùs Chriſtiános perſecutióne decrétâ, Valeriánus inter ália, reſcripto ad Senátum dato, edixiſſet ut Epíſcopi, Presbyteri & Diácones animadverterentur: Xyſtus, ſimul cum Quarto, ſextâ die Auguſti in cœmetério animadverſus eſt. Quem cùm ſanctus Lauréntius ad martyrium duci cérneret, in has voces flens erúpit; Quò progrédieris ſine fílio, Pater? quò, Sacerdos ſancte, ſine miniſtro próperas? Cui Xyſtus: Non ego te déſero, fili; majóra te manent certámina: poſt tríduum me ſequéris. Glorióſam Xyſti mortem ſanctus Cypriánus Epíſcopis Africæ per Succeſſum illórum collégam ſignificári vóluit; quò ſuos quiſque corroboráret, ut gaudérent magis quàm timérent in hac confeſſióne, in qua ſcirent Chriſti mílites non périmi: ſed coronári.

Digitized by Google

℟. Deus qui dixit de ténebris lucem ſplendéſcere, * Ipſe † Illuxit in córdibus noſtris, ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei in fácie Chriſti Jeſu. ℣. Ecce oſtendit nobis Dóminus Deus noſter majeſtátem & magnitúdinem ſuam: vocem ejus audívimus. * Ipſe. Glória. † Illuxit. 2. *Cor.* 4. *Deut.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. FIlii Sion, exultáte, & lætámini in Dómino Deo veſtro, quia dedit vobis doctórem juſtítiæ. *Joel*, 2.

Ant. 8. c. Vocem nos audívimus de cœlo allátam, cùm eſſémus cum ipſo in monte ſancto. 2. *Petr.* 1.

Ant. 5. a. Venit vox de nube, dicens: Hic eſt Fílius meus cariſſimus, audíte illum. *Marc.* 9.

Ant. 7. d. Ipſum audiétis, juxta ómnia quæcumque locútus fúerit. *Act.* 3.

Ant. 3 *a.* Omnis ánima quæ non audíerit Prophétam illum, exterminábitur de plebe. *Act.* 3.

Capitulum. Hebr. 12.

VIdéte ne recuſétis loquentem; ſi enim illi non effugérunt, recuſantes eum qui ſuper terram loquebátur: multò magis nos, qui de cœlis loquentem nobis avértimus.

Hymnus.

JEſu dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gáudium
Et omne deſidérium.

Mane nobiſcum, Dómine,
Et nos illuſtra lúmine,
Pulsâ mentis calígine,
Mundum replens dulcédine.

Quandò cor noſtrum víſitas,
Tunc lucet ei véritas:
Mundi vileſcit vánitas,
Et intùs fervet cáritas.

Jeſu mi bone, ſéntiam
Amóris tui cópiam:
Da mihi per præſéntiam
Tuam vidére glóriam.

Quem tuus amor ébriat,
Novit quid Jeſus ſápiat:
Quàm felix eſt quem ſátiat!
Non eſt ultrà quod cúpiat.

Tu fons miſericórdiæ,
Tu verè lumen pátriæ,
Pelle nubem triſtítiæ,
Dans nobis lucem glóriæ.
Amen.

℣. Glóriâ & honóre coronaſti eum, Dómine; ℟. Et conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum. *Pſ.* 8.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Amplióris glóriæ Jeſus præ Móyſe dignus eſt hábitus, quantò amplióremhonórem

habet domûs qui fabricávit illam. *Hebr.* 3.

Oratio.

DEus, qui fídei ſacraménta in Unigéniti tui glorióſa Transfiguratióne, patrum teſtimónio roboraſti; & adoptiónem filiórum perfectam, voce delapsâ, in nube lúcida mirabíliter præſignaſti: concede propítius; ut ipsíus Regis glóriæ nos coherédes effícias: & ejuſdem glóriæ tríbuas eſſe conſortes. Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia.

Pro Commem. S. Xyſti, *Ant.* Bonum. ℣. Adjútor. xj.

Oratio.

QUæſumus, omnípotens Deus; ut nos virtúte ſancti Spíritûs & ad credendum dóciles, & ad confitendum fortes effícias: qui beáto Xyſto Pontífici, propter verbum tuum & teſtimónium Jeſu, ánimam ſuam pónere tribuiſti. Per eumdem Dóminum... in unitáte ejuſdem Spíritûs.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

¶ Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriuſque Flámini.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Fílii Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui accepiſti à Deo Patre. * honórem & glóriam. 2. *Petr.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Vocem.

Capitulum. 1. Joan. 5.

SI teſtimónium hóminum accípimus, teſtimónium Dei majus eſt; quóniam hoc eſt teſtimónium Dei, quod majus eſt: quóniam teſtificátus eſt de Fílio ſuo.

℟. *br.* Fílii hóminum, * úſquequò gravi corde? * Allelúia, allelúia. Fílii. ℣. Scitóte quóniam mirificávit Dóminus * Sanctum ſuum. * Allelúia. Glória. Fílii. *Pſ.* 4.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies veſtræ non confundentur. *Pſ.* 33.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Venit vox.

Capitulum. Iſ. 42.

ECce ſervus meus, ſuſcípiam eum: electus meus, complácuit ſibi in illo ánima mea; dedi Spíritum meum ſuper eum: judícium géntibus próferet.

℟. *br.* Ipſe invocábit me: * Pater meus es tu. * Allelúia, allelúia. Ipſe. ℣. Deus meus, * & ſuſceptor ſalútis meæ. * Allelúia. Glória Patri. Ipſe. *Pſ.* 88.

℣. Hódie ſi vocem ejus audiéritis, ℟. Nolíte obdurāre corda veſtra. *Pſ.* 94.

AD NONAM.

Ant. 3. *à.* Omnis ánima.

Capitulum. Hebr. 2.

PRopterea abundántiùs oportet obſerváre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus; Si enim qui per Angelos dictus eſt ſermo, factus eſt firmus: & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit juſtam mercédis retributiónem; quómodò nos effugiémus, ſi tantam neglexérimus ſalútem?

℟. *br.* Audiam quid loquátur in me * Dóminus Deus. * Allelúia, allelúia. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem ſuam. * Allelúia. Glória. Audiam. *Pſ.* 84.

℣. Notas mihi feciſti vias vitæ: ℟. Adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo, Dómine. *Pſ.* 15.

AD II. VESPERAS.

Ant. 7. ç. VOcávit nos Deus vocatióne ſuâ ſanctâ, ſecundùm grátiam quæ manifeſtáta eſt nunc per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti. 2. *Tim.* 1.

Ant. 6. F. Appáruit grátia ejus erúdiens nos, ut abnegantes impietátem & ſeculária deſidéria, ſóbriè, & juſtè, & piè vivámus, expectantes adventum glóriæ ejus. *Tit.* 2.

Ant. 4. E. In ipſo edocti eſtis, depónere vos véterem hóminem qui corrúmpitur ſecundùm deſidéria erróris. *Epheſ.* 4.

Ant. 3. a. Quos præſcívit Deus, & prædeſtinávit conformes fieri imáginis Fílii ſui; ut ſit ipſe primogénitus in multis frátribus. *Rom.* 8.

Ant. 1. f. Nondum appáruit quid érimus: ſcimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum ſícuti eſt. 1. *Joan.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 15.

PRimus homo de terra, terrénus; ſecundus homo de cœlo, cœleſtis: qualis terrénus, tales & terréni; & qualis cœleſtis, tales & cœleſtes: Igitur ſicut portávimus imáginem terréni, portémus & imáginem cœleſtis.

Hymnus, Hoc, juſſa. 533.

℣. Satiábor, Dómine, ℟. Cùm apparúerit glória tua. *Pſ.* 16.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Noſtra conversátio in cœlis eſt, unde Salvatórem expectámus Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui reformábit corpus humilitátis noſtræ, configurátum córpori claritátis ſuæ. *Philipp.* 3.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

DIE X.
In Feſto
SANCTI LAURENTII,
Diaconi & Martyris.
Semiduplex majus.

[*IN ECCLESIA S. Stephani. Duplex minus.*

Omnia de Communi unius Mart. exceptis quæ ſequuntur.

IN I. VESPERIS.

—Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Ignem ardentem extínguit aqua, & eleemóſyna reſiſtit peccátis: & Deus proſpector eſt ejus qui reddit grátiam. *Eccli.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

83. *In nat. ſancti Laurentii.*

CUm furor gentílium poteſtátum in electíſſima quæque Chriſti membra ſæ víret, ac præcípuè eos qui órdinis erant ſacerdotális impéteret; in Levítam Lauréntium, qui non ſolùm in miniſtério ſacramentórum, ſed étiam diſpenſatióne eccleſiáſticæ ſubſtántiæ præeminébat, ímpius perſecútor efférbuit: dúplicem ſibi prædam de unius viri comprehenſióne promittens; quem ſi feciſſet ſacræ pecúniæ traditórem: fáceret étiam veræ religiónis exortem. Armátur ítaque gémina face homo pecúniæ cúpidus, & veritátis inimícus; avarítiâ, ut rápiat aurum: impietáte, ut áuferat Chriſtum. Póſtulat ſibi ab immaculáto ſacrárii præſule opes eccleſiáſticas, quibus avidíſſimus inhiábat, inferri. Cui Levíta caſtíſſimus, ubi eas repóſitas habéret oſtendens; numeroſíſſimos ſanctórum páuperum óbtulit greges, in quorum victu atque veſtítu inamiſsíbiles condíderat facultátes: quæ tantò intégriùs erant ſalvæ, quantò ſánctiùs probabantur expenſæ.

Lectio v.

FRemit ergo prædo fruſtrátus; & in ódium religiónis, quæ talem divitiárum uſum inſtituiſſet, ardeſcens, direptiónem theſauri potióris aggréditur, apud quem nullam denariórum ſubſtántiam reperiſſet: ut illud depóſitum, quo ſacrátiùs erat dives, auferret. Renuntiáre Chriſto Lauréntium jubet: & ſolidíſſimam illam Levítici ánimi fortitúdinem diris parat urgére ſupplíciis; quorum ubi prima nihil óbtinent: vehementióra ſuccédunt. Láceros artus, & multâ vérberum ſectióne conſciſ-

ſos, ſubjecto præcipit igne torréri; ut per cratem férream, quæ jam de fervóre contínuo vim in ſe habéret urendi: converſórum alternâ mutatióne membrórum, fíeret cruciátus veheméntior, & pœna prodúctior.

Lectio vj.

NIhil óbtines, nihil próficis, ſæva crudélitas. Subtráhitur inventis tuis matéria mortális; & Lauréntio in cœlos abeunte: tu déficis. Flammis tuis ſuperári caritátis Chriſti flamma non pótuit: & ſégnior fuit ignis qui foris uſſit, quàm qui intùs accendit. Sæviſti, perſecútor, in Mártyrem; ſæviſti, & auxiſti palmam: dum ággeras pœnam. Nam quid non ad victóriæ glóriam ingénium tuum réperit; quandò in honórem tranſiérunt triumphi étiam inſtrumenta ſupplícii? Gaudeámus ígitur, dilectiſſimi, gáudio ſpiritáli; & de feliciſſimo ínclyti viri fine gloriémur in Dómino, qui eſt mirábilis in Sanctis ſuis: in quibus nobis & præsídium conſtítuit & exemplum; atque ita per univerſum mundum clarificávit glóriam ſuam, ut à ſolis ortu uſque ad occáſum, Leviticórum lúminum coruſcante fulgóre, quàm clarificáta eſt Jeroſólyma Stéphano: tam illuſtris fíeret Roma Lauréntio.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Joannem.

Cap. 12.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Amen, amen dico vobis; niſi granum frumenti cadens in terram, mórtuum fúerit: ipſum ſolum manet; ſi autem mórtuum fúerit: multum fructum affert. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 26. è XL. à Sirm. editis.

AGnoſcit fides veſtra granum quod in terram cécidit: & mórtuum multiplicátum eſt. Agnoſcit, inquam, hoc granum fides veſtra: quia ipſum hábitet in mente veſtra. Hoc enim quod de ſeipſo díxerit Chriſtus: nullus ámbigit Chriſtiánus. Sed planè illo mórtuo grano & multiplicáto, multa grana ſunt ſparſa in terram; ex quibus eſt & beátus Lauréntius: cujus ſeminatiónem hódie celebrámus.

Lectio viij.

DE illis autem granis ſparſis toto orbe terrárum quanta pulluláverit ſeges vidémus, gaudémus,

ſumus : ſi tamen & nos per illíus grátiam ad hórreum pertinémus. Neque enim ad hórreum pértinet quidquid in ſégete eſt. Eadem quippe plúvia, útilis & nutritória : & tríticum paſcit & páleam. Abſit ut ſimul utrumque in hórreo recondátur; quamvìs ſimul utrumque in agro nutriátur : & ſimul utrumque in área triturétur.

Lectio ix.

NUnc tempus eligendi eſt. Antequàm veniat ventilátio, fiat morum ſeparátio; ſicut in área granum adhuc mundatióne diſcérnitur : nondum ventilábro último ſeparátur. Audíte me, grana ſancta : imò, audíte primum granum per me. Non amétis in hoc ſéculo ánimas veſtras. Nolíte amáre, ſi amátis; ut non amando ſervétis : quia non amando plus amátis. Qui amat in hoc ſéculo ánimam ſuam : perdet eam. Granum lóquitur; granum quod in terram cécidit, & mortificátum eſt ut multiplicarétur, lóquitur : audiátur, quia non mentítur. Quod admónuit, ipſe fecit; inſtruxit præcepto : præceſſit exemplo.

Te Deum.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Cutis mea denigráta eſt ſuper me, & oſſa mea aruérunt præ cáumate. *Job.* 30.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, omnípotens Deus, vitiórum noſtrórum flammas extínguere : qui beáto Lauréntio tribuiſti tormentórum ſuórum incéndia ſuperáre. Per Dóminum.

IN II. VESPERIS.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Confitébor tibi, Dómine, quóniam liberaſti me*, ſecundùm multitúdinem miſericórdiæ nóminis tui, à preſſúra flammæ quæ circúmdedit me. *Eccli.* 51.

℣. Igne me examinaſti, Dómine; ℟. Et non eſt inventa in me iníquitas. *Pſ.* 16.

Oratio, Da nobis. *ſuprà.*

Fit Commem. ſanctæ Claræ, Virg. Ant. Compláċuit. xlix. ℣. Audi, fília. xlviij. *Oratio*, Deus, qui habitáculum. liij.

COMPLETORIUM ut in Pſalterio.]

EXTRA ECCLESIAM S. Stephani, ubi fit ritu Semiduplici-majore, omnia de Communi unius Martyris, additis quæ ſequuntur.

Pridie, *Ad* Magníficat. *Ant.* 2. D. Ignem. *ut ſuprà.* 542.

Oratio, Da nobis. *ſuprà.*

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente; tribus in unam junctis.

Lectio ij. Cùm furor. *ut ſuprà*, 542.

Lectio iij. Fremit ergo. *ut ſuprà*, 542.

Orat. Da nobis. *ut ſuprà.*

AD VESPERAS.

Ad Magníficat. *Ant.* Confitébor. ℣. Igne. *Oratio*, Da nobis. *ut ſuprà.*

Fit Commem. ſanctæ Claræ, Virg. Ant. Complácuit. xlix. ℣. Audi, fília. xlviij. *Oratio*, Deus, qui habitáculum. liij.

DIE XI.

In Feſto

SANCTÆ CLARÆ, Virginis.

Simplex.

De Communi Virginum.

Lectio iij.

CLara nóbili génere Aſsíſii in Umbria nata, facultátibus in páuperes erogátis, século renuntiávit; & permóta præſertim ſancti Franciſci adhortatiónibus: arctíſſimam vitæ ratiónem amplexa eſt. Plures ejuſdem inſtitúti ſócias: & præ céteris Hortulánam matrem & ſoróres ſibi adjunxit. Paupertátis ádeò amans fuit; ut ne monaſtérium poſſeſſiónes habéret: ipſi étiam Gregório nono ſufficientes réditus aſſignáre volenti reſtíterit. Saracénis, juſſu Fridericí Imperatóris, Aſsíſium obſidéntibus; & cœnóbium cui illa præerat jamjam invaſúris, infirma ad portam duci vóluit: atque hóſtibus óbjici, ſimul & præferri cápſulam argénteam ébore inclúſam, in qua ſanctíſſima Euchariſtia ſervabátur. Cùmque coram Chriſto proſtráta oráret ut ſorores tutarétur; vocem quaſi púeri audívit: Ego vos ſemper cuſtódiam. Iterùmque pro civitáte precáta, eamdem vocem audívit dicentem; Graváma ſuſtinébit: ſed múnere meo defendétur. Tuncque Saracéni divínitùs térriti: per ipſos quos conſcénderant muros fugérunt. Tandem cùm annis ferè quadraginta duóbus monaſtérium rexiſſet: óbiit in Dómino. Eam Alexander quartus inter ſanctas Vírgines rétulit.

Oratio, Deus, qui habitáculum. liij.

DIE XIII.

In Feſto SS. Martyrum

HIPPOLYTI,

ET SOCIORUM EJUS.

Simplex.

De Communi plurium Martyr.

Pridie AD VESPERAS, fit Commem. ſanctæ Radegundis, Francorum Reginæ, Ant. Exultávit. ℣. Averte. lvj. *Oratio*, Deus, qui beátam. *infrà.*

Lectio iij.

HIppólytus, teſte Gregório Turonenſi, pro Chriſti nómine Martyr occúbuit: eódem témpore quo Sixtus Románæ Ec-

cléſiæ Epíſcopus, & Lauréntius Achidiáconus. Idem in Patrum quibuſdam ſermónibus, ut Lauréntii heres & diſcípulus commendátur; quod créditus ſit unus ex illis fuiſſe, quos, Prudéntio teſte, mira viri libertas ad ampleƈtendam Chriſti fidem: & ſtatim ſuſcipiendam baptiſmi grátiam, permóverat. Prætéreà dícitur in vulgátis Lauréntii aƈtis funus ejus curaſſe cum Juſtíno Presbytero: & ab eódem ſacrifícii Domínici, quod tunc ſuper Mártyris túmulum óbtulit, párticeps faƈtus; ex quo partem Eucharíſtiæ ſecum détulit: quam credéntibus de domo ſua diſtríbuit. Hoc ubi perfécit, ſummiſſis à perſecutóre milítibus comprehenſus; magnâ fidúciâ Chriſti fidem coram Præsídibus confeſſus eſt: deinde tormentis addiƈtus. Cùm nihilóminùs in Chriſti teſtimónio perſtáret; indómitis equis alligátus, per loca ſpinis & cárduis cónſita raptátus eſt: & ſic, laceráto córpore, vitâ ceſſit. ¶ Eódem die celebrátur memória ſanƈtæ Radegundis, quæ Clotárii primi ex captíva conjux: beneficéntiam in páuperes, vigílias ſtatas, crebras oratiónes, cilícii uſum, vini abſtinéntiam, jejúnia, ſummam dénique vitæ aſperitátem cum régia dignitáte conjunxit. Occíſo fratre juſſu Clotárii, ipſo permittente, ab aula diſcédens, ſanƈtum Medardum ádiit; cùmque monáſticam veſtem ſuſcepiſſet: in Diáconam ab eo benediƈta eſt. Piƈtávos profeƈta, ibi ex munificéntia Regis, monaſtérium Vírginum ſub Régula ſanƈti Cæsárii Arelatenſis cóndidit: impetravitque póſteà à Concílio Turonenſi ſecundo Congregatiónis ſuæ tutélam & confirmatiónem. Eâ autem pietáte Radegundis ſacrifícium Eucharíſtiæ proſequebátur: ut in illíus uſum panes própriis mánibus confíceret, quos diverſis ſuppeditábat Eccléſiis; ac, præter cétera pietátis offícia, id illi máximè curæ erat: ut pro Régibus indeſinenter preces fíerent in monaſtério. Abiit ad Dóminum anno quingentéſimo oƈtogéſimo-ſéptimo.

Oratio.

DEus, qui in córdibus Mártyrum tuórum Hippólyti & Sociórum ejus flammas tantæ dileƈtiónis accendiſti; ut mundi nec blandítiis, nec terróribus vincerentur: da nobis eumdem tuæ caritátis affeƈtum; ut te unum poſſidére cupientes, te unum amíttere metuentes: ómnia mundi próſpera, & ad-

verſa æquáliter deſpiciámus. Per Dóminum noſtrum.

Pro Commem. ſanctæ Radegundis. Ant. Orátio humiliantis. lx. ℣. Humiliábam. lix.

Oratio.

DEus, qui beátam ancillam tuam Radegundim in frágili ſexu conſtitútam ſanctificaſti vocatióne miſericórdiæ : ſúſcipe propítius preces noſtras, & præſta ; ut ſicut tecum eſt illa méritis : ita à nobis non recédat exemplis. Per Dóminum noſtrum.

DIE XIV.
In Vigilia
ASSUMPTIONIS
BEATÆ MARIÆ.

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ ſequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Duo ℟℟. *priora de Tempore.*

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Joannem. *C.* 19.

IN illo témpore : Stabant juxta crucem Jeſu Mater ejus, & ſoror matris ejus María Cléophæ, & María Magdaléne. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Hom. 85. *aliàs* 84. *in Joan.*

IPſe crucifixus matrem ſuam diſcípulo commendat : ut nos dóceat ad extrémum uſque hálitum, parentum curam præcípuam eſſe gerendam. Quandò ígitur Mater intempeſtívè acceſſit, dicit. Quid mihi & & tibi eſt, múlier? &, Quæ eſt mater mea ? Hic verò magnum éxhibet amórem : & diſcípulo quem diligébat ipſam commendat. Matrem verò commendans, dicit : Ecce fílius tuus. O quantum honórem diſcípulo collátum ! Cùm enim ipſe jam abíret : ipſam diſcípulo curandam tradit. Quia enim credíbile erat ipſam, ut potè matrem, dolére & patrocínium quærere ; jure illam diſcípulo tradit, dicens : Ecce mater tua. Hæc porrò dicébat, ipſos mútuo conjungens amóre : quod cùm intellígeret diſcípulus, ipſam in ſua accépit. Cur autem nullam áliam memorávit mulíerem ; licèt ália quoque aſtáret ? Ut nos docéret plus tribuendum mátribus eſſe. Ut enim parentes, cùm ſpiritália impédiunt, ne cognoſcendi quidem ſunt ; ſic cùm non ea cóhibent, omne débitum eſt ipſis præſtandum, & áliis ſunt anteponendi : quia nos genuérunt, educârunt, milleque mala ſubiérunt. Sic Marciónis impudéntiam réprimit. Si enim ſecundùm carnem natus non eſſet, nec matrem habéret;

Digitized by Google

cur tantam de illa ſola gerit curam?

℟. Cùm vidiſſet Jeſus matrem & diſcípulum ſtantem quem diligébat, dicit matri ſuæ: Múlier, ecce fílius tuus; deinde dicit diſcípulo: * Ecce Mater tua. ℣. Cùm accéperit Deus ánimam meam, honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: * Ecce. Glória. * Ecce. *Joan.* 19. *Tob.* 4.

AD LAUDES dicuntur Preces, flexis genibus, 154.

Oratio.

DEus, qui virginálem úterum beátæ Maríæ, in quo requiéſceres, elígere dignátus es; da nobis Aſſumptiónis ejus ſolémnia præveniéntibus: dignum in córdibus noſtris habitáculum tuæ præparáre majeſtáti. Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Fit Commem. Communis, 155.

AD HORAS, Preces flexis genibus.

DIE XV.

IN ASSUMPTIONE BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 8. J. ECce tu pulchra es, amíca mea, ecce tu pulchra es: óculi tui columbárum. *Cant.* 1.

Ant. 8. G. Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu ſupergreſſa es univerſas. *Prov.* 31.

Ant. 4. E. Indue te decóre, & honóre ejus, quæ à Deo tibi eſt, ſempiternæ glóriæ. *Baruch*, 5.

Ant. 3. a. Circúmdabit te Deus diplóide juſtítiæ, & impónet mitram cápiti honóris æterni. *Baruch*, 5.

Ant. 5. C. Eris coróna glóriæ in manu Dómini, & diadéma regni in manu Dei tui; quia complácuit Dómino in te. *Iſ.* 62.

Capitulum. Cant. 6.

PUlchra es, amíca mea, ſuávis; & decóra ſicut Jerúſalem: terríbilis ut caſtrórum ácies ordináta.

Hymnus.

O Vos æthérei, pláudite, cives:
Hæc eſt illa dies clara triumpho,
Quâ matrem plácidâ morte ſolútam
Natus ſidéreâ ſúſcipit aulâ.
Quæ non, Virgo, tibi dona rependit!
Cœli divítias éxplicat omnes:
Verbum veſtíeras carne; viciſſim
Te Verbum próprio lúmine veſtit.
Qui velo látuit carnis, aperti
Pleno te sátiat Núminis hauſtu:
Et quem virgíneo lacte cibaſti,
In jugem tibi dat ſe Deus eſcam.
O conceſſa tibi quanta poteſtas!
Per te quanta venit grátia terris!
Cunctis Cœlítibus célſior una,
Solo facta minor, Virgo, Tonante.
Quæ Regína ſedes próxima Chriſto,
Alto de ſólio vota tuórum
Audi; namque potes flectére Natum,
Virgo mater: amas nos quoque natos.
Divínæ Soboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Magna eſt glória ejus
℟. In ſalutári tuo, Dómine. *Pſ.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. In plenitúdine ſancta admirábitur, & in multitúdine electórum habébit laudem, & inter benedictos benedicétur. *Eccli.* 24.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria.

Ant. 4. d. Ego dilecto meo, & ad me convérſio ejus. *Cant.* 7.

Hymnus, Virgo Dei génitrix. 161.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem deſideráveram, ſedi; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUæ cœlo nova nunc ádditur hoſpes!

Digitized by Google

Seſe tota poli Régia pandit :
Ruptis Virgo parens líbera vinclis ,
Caro ſe próperat réddere Nato.

Quantùm delítuit páupere tecto ,
Tantùm ſpléndida tunc fulget in aſtris :
Se veláre quibus mater amábat ,
Denſas Natus amat rúmpere nubes.

Olim quæ fúerat juncta maríto ,
Et de connúbio crédita mater ,
Totum jam cólitur nota per orbem
Cum matris títulis íntegra virgo.

Ancillæ tríbuit quæ ſibi nomen ,
Cœleſti dóminans regnat in aula :
Quæ tot paſſa neces , Prolis amóre ,
Jam ſecúra , ſuâ Prole triumphat.

Noſtras , tu nova lux , díſcute noctes :
Tu Regína , graves ſolve caténas :
Cæcos , ſtella maris , dírige curſus ;
Da , quo tu frúeris , cérnere Natum.

Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit , glória Patri :
Cujus Virgo parens , glória Nato :
Quo fœcunda , tibi glória , Flamen.
Amen.

Pſalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Fortis eſt ut mors diléctio : aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. *Cant.* 8.

Ant. 4. E. Adjúro vos, fíliæ Jerúſalem , ut nuntiétis dilecto meo quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 8. G. Ego dórmio ; & cor meum vígilat : vox dilecti mei pulſantis : ſurrexi , ut aperírem dilecto meo. *Cant.* 5.

℣. Unam pétii à Dómino , hanc requíram : ℟. Ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ. *Pſ.* 26.

Lectio j.

Incípiunt Cántica Canticórum. *Cap.* 1.

OSculétur me óſculo oris ſui ; quia melióra ſunt úbera tua vino : fragrántia unguentis óptimis. Oleum effúſum nomen tuum : ídeò adoleſcéntulæ dilexérunt te. Trahe me : poſt te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me rex in cellária ſua : exultábimus & lætábimur in te ; mémores úberum tuórum ſuper vi-

Digitized by Google

num : recti díligunt te. Nigra ſum, ſed formóſa, fíliæ Jerúſalem : ſicut tabernácula Cedar, ſicut pelles Salomónis. Nolíte me conſideráre quòd fuſca ſim : quia decolorávit me ſol.

℟. Quid mihi eſt in cœlo ? & * A te quid vólui ſuper terram ? Defécit caro mea, & cor meum : Deus cordis mei, & pars mea in æternum. ℣. Mihi vívere Chriſtus eſt, & mori lucrum. * A te. *Pſ.* 72. *Philipp.* 1.

Lectio ij.

EQuitátui meo in cúrribus Pharaónis aſſimilávi te, amíca mea. Pulchræ ſunt genæ tuæ ſicut túrturis : collum tuum ſicut monília. Murénulas áureas faciémus tibi, vermiculátas argento. Dum eſſet rex in accúbitu ſuo : nardus mea dedit odórem ſuum. Faſcículus myrrhæ dilectus meus mihi : inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri dilectus meus mihi, in víneis Engaddi. Ecce tu pulchra es, amíca mea ; ecce tu pulchra es : óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilecte mi, & decórus. Léctulus noſter flóridus ; tigna domórum noſtrárum cédrina : laqueária noſtra cypréſſina.

℟. Concupiſcit & déficit ánima mea in átria Dómini : * Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum. Vidébitur Deus deórum in Sion. ℣. Scio quia ſecundùm expectatiónem & ſpem meam in nullo confundar. * Cor meum. *Pſ.* 83. *Philipp.* 1.

Lectio iij. Cap. 2.

EGo flos campi, & lílium convállium. Sicut lílium inter ſpinas : ſic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna ſylvárum : ſic dilectus meus inter fílios. Sub umbra illíus quem deſideráveram, ſedi : & fructus ejus dulcis gútturi meo. Introduxit me in cellam vináriam : ordinávit in me caritátem. Fulcíte me flóribus ; ſtipáte me malis : quia amóre lángueo. Leva ejus ſub cápite meo : & déxtera illíus amplexábitur me. Adjúro vos, fíliæ Jerúſalem, per cápreas cervoſque campórum, ne ſuſcitétis, neque evigiláre faciátis dilectam : quoadúſque ipſa velit. Vox dilecti mei : ecce iſte venit sáliens in móntibus ; tranſíliens colles : símilis eſt dilectus meus cápreæ, hinnulóque cervórum. En ipſe ſtat poſt paríetem noſtrum, reſpíciens per feneſtras : proſpíciens per cancellos. En dilectus meus lóquitur mihi ; Surge, própera, amíca mea : columba mea, formóſa mea, & veni. Jam enim hyems trán-

Digitized by Google

ſiit; imber ábiit & receſſit: flores apparuérunt in terra noſtra; tempus putatiónis advénit: vox túrturis audíta eſt in terra noſtra; ficus prótulit groſſos ſuos: víneæ florentes dedérunt odórem ſuum.

℟. Deſíderat ánima mea ad te, Deus: * Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum. † Quandò véniam, & apparébo ante fáciem Dei! ℣. Quæ retrò ſunt oblivíſcens, ad deſtinátum pérſequor, ad bravíum ſupernæ vocatiónis Dei in Chriſto Jeſu. * Sitívit. Glória Patri. † Quandò. *Pſ.* 41. *Philipp.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Veni in hortum meum, ſoror mea, ſponſa: méſſui myrrham meā cum aromátibus meis. *Cant.* 5.

Ant. 6. F. Jam hyems tránſiit: ſurge, amíca mea, ſpecióſa mea, & veni: oſtende mihi fáciem tuam; fácies enim tua decóra. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Favus diſtillans, lábia tua, ſponſa; mel & lac ſub lingua tua. *Cant.* 4.

℣. Glória fíliæ Regis ab intus: ℟. In fímbriis áureis circumamícta varietátibus. *Pſ.* 44.

Benedictiones de Sanctis.

Lectio iv.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

In Aſſumptione B. M. V. Serm. 1.

VIrgo hódie glorióſa cœlos aſcendens: ſupernórum gáudia cívium copióſis ſine dúbio cumulávit augmentis. Hæc eſt enim, cujus ſalutatiónis vox & ipſos exultáre facit in gáudio: quos materna adhuc víſcera claudunt. Quòd ſi párvuli necdum nati ánima liquefacta eſt, ut María locúta eſt: quid putámus quænam illa fúerit cœleſtium exultátio; cùm & vocem audíre, & vidére fáciem, & beátâ ejus frui præſéntiâ meruérunt? Nobis verò, caríſſimi, quæ in ejus Aſſumptióne ſolemnitátis occáſio, quæ cauſa lætítiæ, quæ matéria gaudiórum! Maríæ præſéntiâ totus illuſtrátur orbis: ádeò ut & ipſa jam cœleſtis pátria cláriùs rútilet virgíneæ lámpadis irradiáta fulgóre. Méritò proinde réſonat in excelſis gratiárum áctio, & vox laudis.

℟. Veni de Líbano, ſponſa mea, * Veni, coronáberis. Odor unguentórum tuórum ſuper ómnia arómata. ℣. Corónam juſtítiæ reddet juſtus Judex: * Veni. *Cant.* 4. 2. *Tim.* 4.

Lectio v.

Sed plangendum nobis quàm plaudendum magis eſſe vidétur. Quantùm enim de ejus præſéntia cœlum exultat; numquid non cónſequens eſt ut tantùm lúgeat hic noſter inférior mundus ejus abſéntiam? Ceſſet tamen queréla noſtra, quia nec nobis hìc eſt manens cívitas; ſed eam inquírimus: ad quam hódie María benedicta pervénit. In qua ſi conſcripti cives ſumus, dignum profectò eſt étiam in exílio, étiam ſuper flúmina Babylónis, ejus nos recordári; nos communicáre gáudiis; ejus participáre lætítiam; maximéque eam quæ tam copioſo ímpetu lætíficat hódie civitátem Dei: ut ſentiámus & ipſi ſtillicídia ſtillántia ſupra terram. Præceſſit nos Regína noſtra; præceſſit & tam glorióſè ſuſcepta eſt: ut fiduciáliter ſequantur Dóminam ſérvuli clamantes; Trahe: nos poſt te in odórem unguentórum tuórum currémus.

℟. Tota pulchra es, amíca mea, & * Mácula non eſt in te; veni de Líbano: odor veſtimentórum tuórum ſicut odor thuris. ℣. Qui non inquinavérunt veſtimenta ſua, ambulavérunt mecum in albis, quia digni ſunt. * Mácula.

Cant. 4. *Apoc.* 3.

Lectio vj.

Advocátam præmíſit peregrinátio noſtra: quæ tanquam Júdicis mater, & mater miſericórdiæ, ſupplíciter & efficáciter ſalútis noſtræ negótia pertractábit. Pretióſū hódie munus terra noſtra diréxit in cœlum: ut dando & accipiendo felíci amicitiárum fœdere copulentur humána divínis; terréna cœléſtibus: ima ſummis. Illò enim aſcendit fructus terræ ſublímis: unde data óptima & dona perfecta deſcendunt. Aſcendens ergo in altum Virgo beáta: dabit ipſa quoque dona homínibus. Quidni daret? Síquidem nec facultas ei deeſſe póterit, nec voluntas. Regína cœlórum eſt, miſéricors eſt: dénique mater eſt unigéniti Fílii Dei. Nihil enim ſic poteſt poteſtátis ejus ſeu pietátis magnitúdinem commendáre; niſi fortè aut non créditur Dei Fílius honoráre matrem, aut dubitáre quis poteſt omnínò in affectum caritátis tranſiſſe Maríæ víſcera: in quibus ipſa quæ ex Deo eſt cáritas, novem ménſibus corporáliter requiévit.

℟. Anteíbit fáciem tuam juſtítia tua, * Et glória Dómini cólliget te; & † Dóminus implébit ſplendóribus ánimam tuam. ℣. Abundanter miniſtrábitur intrói-

tus in æternum regnum; * Et glória. Glória Patri. † Dóminus. *Iſ.* 58. 2. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. C. En dilectus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea, columba mea, formóſa mea, & veni. *Cant.* 2.

Ant. 2. D. Anima mea liquefacta eſt, ut locútus eſt dilectus meus. *Cant.* 5.

Ant. 1. a. Totus deſiderábilis, talis eſt dilectus meus; & ipſe eſt amícus meus. *Cant.* 5.

℣. In juſtítia apparébo conſpéctui tuo: ℟. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Pſ.* 15.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam. *Cap.* 1.

IN illo témpore: Exclamávit voce magnâ Elízabeth, & dixit ad Maríam. Beáta quæ credidiſti: quóniam perficientur ea, quæ dicta ſunt tibi à Dómino. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Expoſit. in Luc. cap. 1.

AIt María: Magníficat ánima mea Dóminum. Et exultávit ſpíritus meus: in Deo ſalutári meo. Tanto, inquit, me Dóminus támque inaudíto múnere ſublimávit, quod non ullo linguæ offício explicári, ſed ipſo vix íntimi péctoris affectu váleat comprehendi; & ídeò totas ánimæ vires in agendis gratiárum láudibus óffero: totum in contemplanda magnitúdine ejus cui non eſt finis, quidquid vivo, séntio, diſcerno, gratulanter impendo; quia & ejuſdem Jeſu, id eſt ſalutáris, ſpíritus meus æternâ divinitáte lætátur: cujus caro mea temporáli conceptióne fetátur. Quia reſpexit humilitátem ancillæ ſuæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Cujus humílitas reſpícitur: rectè beáta ab ómnibus cognominanda gratulátur.

℟. Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, * Et dixit mihi: Inter electos meos hereditáre. Et ſic in Sion firmáta ſum. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens eſt. * Et dixit. *Eccli.* 24. *Luc.* 10.

Lectio viij.

QUia fecit mihi magna qui potens eſt. Solet ánima illa cui Dñus magna fácere dignátur, dignis eum præcóniis magnificáre; & ad conſortes ejuſdem voti ac propóſiti poteſt cohortando dícere: Magnificáte Dóminum mecum, & exaltémus nomen ejus ínvicem. Et miſericórdia ejus in pro-

génies & progénies: timéntibus eum. A ſpeciálibus ſe donis ad generália Dei judícia convertens; totíus humáni géneris ſtatum deſcribit: & quid ſuperbi, quid húmiles mereantur; quid filii Adæ per líberum arbítrium, quid filii Dei ſint per grátiam: alternis vérſibus éxplicat. Non ergo, inquit, ſoli mihi fecit magna qui potens eſt; ſed & in omni gente & progénie qui timet eum, & operátur juſtítiam: acceptus eſt illi.

℟. Fulcíte me flóribus, ſtipáte me malis; quia amóre lángueo. Vox dilecti mei, * Ecce iſte venit. ℣. Spíritus & ſponſa dicunt: Veni. * Ecce. *Cant.* 2. *Apoc.* 22.

Lectio ix.

FEcit poténtiam in bráchio ſuo: in ipſo Dei Fílio ſigníficat. Depóſuit potentes de ſede: & exaltávit húmiles. Quia vidélicèt per omnes ſéculi generatiónes & períre ſuperbi, & húmiles exaltári: piâ juſtâque divínæ poténtiæ diſpenſatióne non ceſſant. Suſcépit Iſrael púerum ſuum memorári miſericórdiæ. Pulchrè púerum Dómini appellat Iſrael: qui ab eo ſit ad ſalvandum ſuſceptus. Sicut locútus eſt ad patres noſtros: Abraham & sémini ejus in sécula. Semen Abrahæ, non carnále, ſed ſpiritále ſigníficat; id eſt, non ejus tantùm carne progénitos: ſed ſive in circumciſione, ſive in præpútio fídei illíus veſtigia ſecútos.

℟. Apertum eſt templum Dei in cœlo, * Et ſignum magnum appáruit in cœlo: Múlier amicta ſole, & luna ſub pédibus ejus, & † In cápite ejus coróna ſtellárum duodecim. ℣. Aſtitit regína à dextris tuis, Deus, in veſtitu deauráto, circúmdata varietáte. * Et. Glória. † In. *Apoc.* 11. & 12. *Pſ.* 44.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. g. QUæ eſt iſta quæ aſcendit de deſerto delíciis áffluens, innixa ſuper dilectum ſuum? *Cant.* 8.

Ant. 5. a. Aſcendit ſicut vírgula fumi ex aromátibus myrrhæ, & thuris, & univerſi púlveris pigmentárii. *Cant.* 3.

Ant. 7. c. Dóminus cóntulit ei ſplendórem, ut incomparábili decóre ómnium óculis apparéret. *Judith*, 10.

Ant. 6. C. Vidérunt.

Canticum. Judith, 13.

BEnedixit te Dóminus in virtúte ſua, * quia per te ad níhilum redegit inimícos noſtros.

Benedicta es tu, fília, à

Dómino Deo excelſo * præ ómnibus muliéribus ſuper terram.

Benedictus Dóminus, * qui creávit cœlum & terram:

Qui te dirwęxit * in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum;

Quia hódie nomen tuum ita magnificávit, * ut non recédat laus tua de ore hóminum.

Et dicitur per Octavam, quandò ſit de ea.

Ant. Vidérunt eam fíliæ, & beatíſſimam prædicavérunt, & laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 3. a. Benedictus Dóminus, qui exaltávit eam: Amen. Allelúia. *Tob.* 13.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ eſt iſta, quæ progréditur quaſi auróra conſurgens: pulchra ut luna, electa ut ſol; terríbilis ut caſtrórum ácies ordináta?

Hymnus.

PAráta cùm te póſcerent,
O Virgo, cœli præmia,
Purum ſacrátis ártubus
Amor reſolvit ſpíritum.

Sed victa partu mors tuo
Te labis expertem nequit,
Suis nec audet ſtríngere
Vitæ parentem néxibus.

O qualis inter óbvios
Regína ſcandit Cœlites!
Quam pulchra, celſæ próxima
Sedi Tonantis, áſſidet!

Amicta ſole fémina,
Lunamque ſubjectam premens,
Biſſéna cui cingunt caput
Fulgóre miro sídera.

O tu, clientûm cui preces,
Cui vota cordi, Júdicem
Præbére nobis, quod potes,
Patróna, placátum velis.

Sit noſtra per te laus Patri:
Tuóque grata Fílio,
Et utriuſque Flámini,
In ſeculórum ſécula.
Amen.

℣. Tu Dómine, ſuſceptor meus es, ℟. Glória mea, & exaltans caput meum. *Pſ.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. In plenitúdine ſanctórum deténtio mea: quaſi cedrus exaltáta ſum, & quaſi cypreſſus in monte Sion. *Eccli.* 24.

Oratio.

VEneranda nobis, Dómine, hujus diéi feſtívitas opem cónferat ſalutárem: in qua ſancta Dei Génitrix mortem ſúbiit temporálem; nec tamen mortis néxibus déprimi pótuit: quæ Fílium tuum Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum de ſe génuit incarnátum. Qui tecum vivit.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória

Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Quæ eſt iſta.

Capitulum de Dominica.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

CANON.

Ex ſancto Bernardo.

Epiſt. 174. *num.* 2. & 3.

EXalta (Matrem Dñi, vírginem régiam) exaltátam ſuper choros Angelórum ad cœléſtia regna; Hæc de illa cantat Eccléſia, & dócuit illum diem cum ſumma veneratióne recolendum: quo aſſumpta de ſéculo nequam, cœlis quoque íntulit celeberrimórum feſta gaudiórum.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Aſcendit.

Capitulum. Eccli. 24.

SIcut cinnamómum & bálſamum aromatízans odórem dedi: quaſi myrrha electa dedi ſuavitátem odóris.

℟. *br.* In voluntáte tua * deduxiſti me, Dómine. * Allelúia, allelúia. In voluntáte. ℣. Et cum glória * ſuſcepiſti me. * Allelúia. Glória Patri. In. *Pſ.* 72.

℣. Propter innocéntiam ſuſcepiſti me, Deus; ℟. Et confirmaſti me in conſpectu tuo in ætérnum. *Pſ.* 40.

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Dóminus.

Capitulum. Iſ. 61.

INdumento juſtítiæ circúmdedit me Deus meus, quaſi ſponſum decorátum corónâ: & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Convertiſti planctum meum * in gáudium mihi. * Allelúia, allelúia. Convertiſti. ℣. Conſcidiſti ſaccum meum, * & circumdediſti me lætítiâ. * Allelúia. Glória Patri. Convertiſti.

℣. Dómine, in voluntáte tua, ℟. Præſtitiſti decóri meo virtútem. *Pſ.* 29.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Benedictus.

Capitulum. Eccli. 24.

IN civitáte ſanctificáta requiévi; & in Jerúſalem poteſtas mea: Et radicávi in pópulo honorificáto; & in parte Dei mei heréditas illíus: & in plenitúdine ſanctórum deténtio mea.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Hæc réquies mea * in ſéculum ſéculi. * Allelúia, allelúia. Hæc réquies mea. ℣. Hic habitábo, * quóniam elégi eam. * Allelúia. Glória. Hæc.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam, ℟. Tu &

arca ſanctificatiónis tuæ. *Pſ.* 131.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Officio parvo.

Ant. PRæcépit rex iis qui 1. D. in conſpectu ejus miniſtrábant, ut introdúcerent regínam coram ſe, póſito ſuper caput ejus diadémate. *Eſther*, 1.

Ant. 2. D. Surrexit rex in occurſum ejus; poſituſque eſt thronus matri regis, quæ ſedit ad déxteram ejus. 3. *Reg.* 2.

Ant. 3. a. Hábuit grátiam & miſericórdiam coram rege ſuper omnes mulíeres, fecitque eam regnáre. *Eſther*, 2.

Ant. 4. E. Rex dedit regínæ ómnia quæ vóluit & petivit ab eo. 3. *Reg.* 10.

Ant. 5. C. Benedixérunt eam omnes unâ voce, dicentes: Tu glória Jerúſalem, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith*, 15.

Capitulum. Judith, 13.

BEnedictus Dóminus, quia hódie nomen tuum ita magnificávit; ut non recédat laus tua de ore hóminum: qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

Hymnus, O vos æthérei. *ut in I. Veſperis*, 549.

℣. Poſuiſti, Dómine, in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióſo. *Pſ.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Reſpexit Deus humilitátem ancillæ ſuæ: ecce ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens eſt. *Luc.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Rochi. *Ant.* Qui confídunt. ℣. Sperent. xlij. *Oratio*, Pópulum. *infrà*, 560.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitul. de Dominica. Reliqua ut heri, 549.

Hodie, ex voto Regis Chriſtianiſſimi Ludovici XIII, poſt II. Veſperas fit Proceſſio, ad quam cantantur Litaniæ B. M. Virginis; Tum Pſalm. 19. Exáudiat. 94. *ſub tono* 1. D. *Deinde quæ ſequuntur:*

Ant. Dómine, ſalvum fac Regem; & exáudi nos in die, quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19.

Ant. Sub tuum præſídium confúgimus, ſancta Dei Génitrix: noſtras deprecatiónes ne deſpícias in neceſſitátibus; ſed à perículis cunctis líbera nos ſemper, Virgo glorióſa & benedicta.

℣. Mittat ei Dóminus auxílium de ſancto; ℟. Et de Sion tueátur eum. *Pſal.* 19.

Oratio.

DEus Regum ac regnórum Rex, moderátor & cuſtos, qui unigénitum Fílium tuum Dóminum noſtrum ſanctiſſimæ

Vírgini matri in terris ſubditum eſſe voluiſti ; ut in eo nobis exemplum humilitátis & obediéntiæ præſignáres : fámuli tui Regis Chriſtianíſſimi, totiuſque pópuli vota ſecundo favóre proſéquere ; ut, qui ejuſdem ſe Vírginis tutélæ devótâ ſponſióne cónſecrant : perpétuæ in hac vita tranquillitátis, & ætérnæ libertátis in cœlo præmia conſequantur. Per eumdem Dóminum.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
ASSUMPTIONIS.

Semiduplex minus.

Omnia ut in die, præter ea quæ hic notantur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟℟. *ex Nocturno diei, ſecundùm Feriam : nempe, Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj. è II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, è III. Noct.*

Lectio j. de Scriptura occurrente ; è tribus fit una.

Lectio ij. & iij. ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Dicitur Canticum de Feſto, quandò fit de Octava.

Ant. ſola. 6. *C.* Vidérunt eam fíliæ, & beatíſſimam prædicavérunt, & laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Oratio.

Famulórum tuórum, Dómine, delictis ignoſce ; & qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus : Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur. Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD HORAS non dicitur Allelúia *in* ℟℟℟. *brevibus.*

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 2. D. Póſuit rex diadéma regni in cápite ejus. *Eſther*, 2.

AD COMPLETORIUM, ut ſuprà, 549.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Totum Officium fit de Dominica, ut in Pſalterio, incipiendo à I. Veſperis quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum commem. Octavæ in utriſque Veſperis & Laudibus.

DIE XVI.
In Feſto
SANCTI ROCHI,
Laici.

Semiduplex majus.

De Communi Juſtorum.

Lectio ij.

Rochus circa ſéculi décimi-tértii finem in civitáte Montiſpéſſuli equeſtri género natus ; utróque parente mórtuo, poſt facultátes magna ex parte paupéribus erogátas : Ro-

Digitized by Google

mánam peregrinatiónem aggreſſus eſt. Peſte in Itália tunc graſſante: ſtrénuam per Noſocómia in ægrotórum miniſtériis exhíbuit óperam. Quod cùm tam Romæ quàm áliis in úrbibus præſtitiſſet; noviſſimè apud Placéntiam ipſe peſtiléntiâ correptus eſt: ubi in magna rerum ómnium inópia, mira patiéntiæ & fídei ſpecímina præbuit. Recuperátâ ſanitáte, cùm in pátriam reverterétur; inter bellórum tumultus pro exploratóre comprehenſus: ipsíque pátruo mínimè ágnitus, in cárcerem, eo jubente, conjícitur. Ibi per quinquénnium acerbíſſima quæque perpeſſus, óbiit, eâ ſanctitátis opinióne, ut ſtatim pópulo perſuáſum fúerit: quoſcumque peſte laborantes, Rochi patrocínio ſalútem eſſe conſecutúros. Quod cùm ſæpè áliàs, tum máximè Concílii œcuménici Conſtantienſis témpore comprobátum dícitur. Nam cùm ea in urbe peſtis ánteà crudéliter ſævíret: delátâ Patrum decréto per vicos & cómpita civitátis in ſolemni ſupplicatióne Rochi imágine, ſtatim quiévit. Hinc ubíque locórum ejus imágines expóſitæ, & ſacella, témplaque ſub ejus nómine Deo dicáta fuérunt.

Lectio iij.

De Octava.

Sermo ſancti Procli Epíſcopi. *In S. Deip. Orat. 5. hab. in Concilio Epheſ.*

QUamvìs ómnium Sanctórum memóriæ mirábiles ſint: nihil tamen diéi hujus ſolémniis æquále ad glóriam. Abel propter ſacrifícium celebrátur; Abrahã propter fidem præcláris láudibus cumulátur; Móyſes tanquam legiſlátor prædicátur; Elías, ut zelótes, teſtimónium habet: David, ut pater myſtérii in carne peracti, commendátur; verùm nihil tale eſt qualis eſt Dei génitrix María: ipſa enim, quem illi in ænígmate vidérunt, incarnátum in útero portávit. Cunctas res creátas, ô homo, cogitatióne percurre: & vide an quicquam ſit æquále vel majus Maríâ Deíparâ. Terram úndique luſtra, cœlos mente ſcrutáre, invisíbiles omnes virtútes cógita: ac pérſpice num ſit in univerſis creátis áliud ejúſmodi miráculum.

Oratio.

POpulum tuum, quæſumus, Dómine, ad te confugientem paternâ récipe pietáte; ut qui tuæ iracúndiæ flagella formídant: intercedente beáto Rocho, tuâ mereantur miſericórdiâ liberári. Per Dóminum.

Digitized by Google

Fit Commem. Octav. Aſſumptionis. Ant. In plenitúdine. ℣. Tu, Dómine. 556. *Oratio*, Famulórum. *ſuprà*, 559.

AD VESP. fit Commem. Octav. Aſſumptionis. Ant. Reſpexit. ℣. Poſuiſti. 558. *Oratio*, Famulórum. 559.

Deinde ſancti Mamantis, Martyris. Ant. Ecce. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Omnípotens. *infrà*, 562.

DIE XVII.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Ambróſii Epíſcopi, de Virgínibus.

Lib. 2. c. 2.

SIt vobis tanquam in imágine deſcripta virgínitas vítaque beátæ Maríæ: de qua velut ſpéculo refúlgeat ſpécies caſtitátis & forma virtútis. Hinc ſumátis licèt exempla vivendi: ubi tanquam in exemplári magiſtéria expreſſa probitátis, quid corrígere; quid effúgere: quid tenére debeátis oſtendunt. Primus diſcendi ardor nobílitas eſt magiſtri. Quid nobílius Dei matre? quid ſplendídius eâ quam ſplendor elégit? quid cáſtius eâ quæ corpus ſine córporis contagióne generávit? Talis fuit María: ut ejus unius vita ómnium ſit diſcíplina. Si ígitur auctor non díſplicet, opus probémus; ut quicumque ſibi ejus exoptat præmium: imitétur exemplum. Quantæ in una vírgine ſpécies virtútum émicant? Secrétum verecúndiæ; vexillum fídei, devotiónis obſéquium: virgo intra domum; comes ad miniſtérium: mater ad templum. O quantis illa virgínibus occurret? quantas complexa ad Dóminum trahet, dicens; Hæc thorum fílii mei, hæc thálamos nuptiáles immaculáto ſervávit pudóre! Quemádmodùm eas ipſe Dóminus commendábit Patri, nimírùm illud répetens ſuum; Pater ſancte, iſtæ ſunt quas cuſtodívi tibi: peto ut ubi ego ſum, & ipſæ ſint mecum. Tunc étiam María tympanum ſumens, choros virgináles excitábit cantantes Dómino: quòd per mare ſéculi ſine ſeculáribus flúctibus tranſiérunt.

Lectio iij.

De ſancto Mamante.

MAmas qui & Mammes, nullo natálium ſplendóre, ſed exímiâ ſanctitáte illuſtris; Cæſaréæ in Cappadócia martyrio coronátus eſt, imperante Aureliáno: circa annum ducentéſimum ſeptuagéſimum quartum. Hunc ſancti Patres Baſílius & Gregórius Nazianzénus ſummis láudibus extulérunt: & ad ejus ſepulcrum multa perpetráta fuiſſe mirácula ambo teſtantur. Inter

Digitized by Google

illa hoc præcípuum referri ſolet ; quòd cùm Gallus & Juliánus Conſtantíni Imperatóris ex fratre nepótes, amplíſſimã Basílicam in honórem ſancti Mártyris ædificáre decreviſſent, partíto inter ſe ópere : pars ejuſdem quæ Gallo obtígerat, felíciter attollebátur ; ex opéribus autem Juliáni ália ſibi cohærére vix póterant : ália pénitùs corruébant. Quo prodígio quid prænuntiátum fúerat innótuit : cùm Juliánus, ejurátâ Chriſtiánâ religióne, ad idololatríam rédiit. Hujus Mártyris relíquiæ in Gálliam tranſlátæ ſunt : & Língonis aſſervantur.

Pro ejus Commem. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjútor meus. xj.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui beáto Mártyri tuo Mamanti certámen forte dediſti, ut mundum & blandientem vínceret & ſævientem ; concéde, ut, quam in júvene mirámur, fídei firmitátem : imitári valeámus. Per Dóminum.

DIE XVIII.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

Ex Homília ſancti Andréæ Cretenſis.

In S. Annuntiatione.

BEnedicta tu inter mulíeres. Verè quidem benedicta : nam benedixit te Deus ſuum tabernáculum ; quandò paternâ glóriâ exímiè plenum hóminem Chriſtum Jeſum, eumdemque Deum, ex quibus ac in quibus perfectus conſtat natúris : incomprehensâ ratióne útero geſtaſti. Benedicta tu inter mulíeres ; quæ cœleſtem theſaurum, in quo ſunt omnes theſauri ſapiéntiæ & ſciéntiæ abſcónditi, in virginitátis tuæ invioláto thálamo : nihil anguſtátum complexa es. Benedicta tu in muliéribus ; quæ ſola benedictiónem hereditáre conſecúta es : quam Deus per Abraham géntibus promíſerat.

Lectio iij.

BEnedicta tu in muliéribus ; quam generatiónes beátam dicunt : quam Reges gloríficant ; quam Príncipes venerantur : cujus vultum dívites plebis deprecantur ; ac poſt quam vírgines quà ſequentes : quà præeuntes in templum Regis unà contendunt. Benedicta tu in muliéribus : quam Iſaías prophéticis óculis videns Propheتiſſam & Vírginem appellávit. Verè benedicta tu : quam Ezéchiel Orientem prænuntiávit ; & portam clauſam, per quam Deus ſolus tránſeat : & quæ íterùm clauſa máneat. Sola tu verè benedicta : quam montem magnum

vir deſideriórum Dániel vidit; Habacucque ille admirábilis, montem umbróſum: quam prætéreà avus tuus David, montem Dei, montem pínguem, montem coagulátum; montem dénique in quo ſit beneplácitũ Deo habitáre in eo: prophéticè decantávit. Benedicta tu in muliéribus; quam Zacharías, in divínis perſpicaciſſimus, vidit áureum candelábrum, lucernis ſeptem, & ſeptem infusóriis ſpléndidum: nempe ſeptem divíni Spíritûs chariſmátibus úndique colluſtrátum.

AD VESPERAS fit Commem. S. Badulphi, Abbatis. Ant. Egrédere. ℣. Potens in terra. xxxv. *Oratio*, Deus, cujus múnere. xxxviij.

DIE XIX.
DE OCTAVA.

Lectio ij.

De Sermóne ſanctiBernardi, Abbátis.

In Aſſumpt. B. M. Virg. 4.

DE Vírginis glória nec ſilére devótio pátitur; nec dignum áliquid ſtérilis concípere cogitátio: aut inerudíta poteſt locútio parturíre. Hinc eſt quòd & ipſi cœleſtis cúriæ príncipes in conſideratióne tantæ novitátis clamant non ſine admiratióne; Quæ eſt iſta, quæ aſcendit de deſerto, delíciis áffluens? Ac ſi maniféſtiùs dicant; Quanta eſt hæc, aut unde ei aſcendenti útique de déſerto affluéntia tanta deliciárum? Nec enim pares inveniuntur delíciæ vel in nobis, quos in civitáte Dómini lætíficat flúminis ímpetus: qui à vultu glóriæ, voluptátis torrente potámur. Quæ eſt iſta, quæ de ſub ſole, ubi nihil eſt niſi labor & dolor, & afflíctio ſpíritûs, aſcendit delíciis ſpirituálibus áffluens? Quidni delícias díxerim, virginitátis decus cum múnere fœcunditátis, humilitátis inſigne, diſtillantem caritátis favum, miſericórdiæ víſcera, plenitúdinem grátiæ, prærogatívam glóriæ ſinguláris?

Lectio iij.

De S. Badulpho Abbate.

BAdulphus mártyres ſub Antoníno Imperatóre Lugdúni paſſos ſummo religiónis ſtúdio proſequens: prope ipsórum martyrii locum ad confluentes Araris & Rhódani ſibi manſiúnculam ſtruxit. Inde cryptam adíre ſólitus, in qua ſervabantur ſacra mártyrum pígnora: ibi aſſíduis orationibus diu noctúque vacábat. Abditus primùm tam exímiæ ſanctitátis fulgor, propter ingraveſcentem adversùs Chriſtiános perſecutiónem, tandem pródiit: cùm, rédditâ per Conſtantínum magnum Eccléſiæ pace, chriſtiánam fidem amplecti

Digitized by Google

tutóque profitéri lícuit. Tum Badulphus, ſibi devinctis plúribus diſcípulis, quos ipſíus virtútis fama undéquaquè addúxerat: cænóbii Athanacenſis fundamenta jecit, ubi mediante, ut aiunt, ſeculo quarto, extrémum vitæ diem ſanctíſſimè clauſit. Ipſíus corpus ſub eódem altári cum ſanctórum Mártyrum Pothíni ac Sociórum ſacris cinéribus requieviſſe tráditur: donec à Calviniánis anno milléſimo quingentéſimo-ſecundo fuit ímpiè cremátum.

Pro ejuſdem Commem. Ant. Ecce ego. ℣. Veníte. *Oratio*, Deus, cujus múnere. xxxviij.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti. Oratio, Deus, qui beátum. *infrà.*

Fit Commem. Octavæ Aſſumptionis. Ant. Reſpexit. ℣. Poſuiſti. 558. *Oratio*, Famulórum. 559.

DIE XX.

In Feſto SANCTI BERNARDI, Abbatis, & Eccleſiæ Doctoris.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

BErnardus, Fontánis in Burgúndia nobílibus & piis paréntibus natus; anno ætátis vigéſimo-ſecundo, Ciſtercienſe monaſtérium cui Stéphanus Hardingus tértius à ſancto Roberto præerat, ingreſſus eſt: ejuſque exemplo triginta ſócii idem vitæ genus amplexi ſunt. Ut autem ſe ad arctiórem obſervántiam excitáret: hoc ſæpiùs in ore habébat; Bernarde, ad quid veniſti? Vigilando ítaque, jejunando & laborando, eos in pietáte fecit progreſſus: ut à Stéphano Abbáte Ciſtercienſi ad conſtruendum Claravallenſe monaſtérium, júvenis licèt mitterétur. Cujus póſteà deſignátus Abbas, à Guillelmo Catalaunenſi Epíſcopo: abſente Joſceranno Epíſcopo Lingonenſi, benedictiónem accépit. Ibi pro victu pulmenta, ſæpiùs ex fagi fóliis confecta: panis ex hórdeo, mílio, & vícia. Ibi labor aſſíduus, húmiles caſæ, ſolitúdo ingens in magna fratrum multitúdine, ſilentíque tanta obſervántia; ut médiâ die médiæ noctis ſiléntium inveniréturà ſuperveniéntibus: nihilque præter labórum ſónitus & voces laudántium Deum, pénitùs audirétur.

Lectio iij.

MUltos labóres pro Eccléſia ſuſtínuit: & plúribus Concíliis intérfuit. Innocéntium ſecundum Ro-

mánum Pontíficem in extinguendo ſchíſmate Petri Leónis: cùm apud vários Príncipes, tum in Concílio Stampenſi, & in Concílio Piſáno egrégiè adjúvit. Imperatórem Lothárium jus inveſtiturárum ſibi vindicantem ſólitâ loquendi libertáte reprehendit: & à ſuſceptis consíliis dimóvit. Victóri, qui Petro Leónis & ipſe pſeudopóntifex ſubrogátus fúerat: perſuáſit ut Innocéntio obſequerétur. Vários erróres impugnávit. Rodulphum mónachum ácriter repreſſit: qui Judæos interficiendos eſſe contendébat. Juſſu Eugénii tértii, qui & diſcípulus ipsíus fúerat, & ad quem libros de Conſideratióne ſcripſit; concionante Bernardo, ſacra in Saracénos expedítio ſuſcepta eſt: quæ tamen felícem éxitum non hábuit. Hinc multórum agitátus eſt dictériis: quæ patientíſſimè tulit. Quinque Epiſcopátus oblátos recusávit: ac inter álios Genuenſem & Mediolanenſem. Multa ſcripſit; ex quibus appáret eum doctrínâ pótiùs divínitùs tráditâ: quàm labóre comparátâ inſtructum fuiſſe. Unde & quidquid in Scriptúris valébat & in eis ſpirituáliter ſentiébat: máximè in ſilvis & in agris meditando & orando ſe accepiſſe fatebátur. Sexaginta tres annos natus, miráculis plúribus éditis: in monaſtério Claravallenſi obdormívit in Dómino; anno Chriſti milléſimo centéſimo quinquagéſimo-tértio: ſepultuſque eſt ante altáre beatíſſimæ Vírginis, quam religióne ſinguléri colúerat.

Oratio.

Deus, qui beátum Bernardum Abbátem caritátis tuæ igne ſuccenſum in Eccléſia tua lucére ſimul & ardére feciſti: ejus interceſſióne concéde; eódem nos caritátis Spíritu fervéntes: coram te ſemper ut fílios lucis ambuláre. Per Dóminum... in unitáte ejuſdem Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

Fit Commem. Octavæ Aſſumpt. Ant. In plenitúdine. ℣. Tu, Dómine. 556. *Oratio*, Famulórum. *ſuprà*, 559.

AD VESPERAS, fit Commem. S. Sidonii Apollinaris, Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, fidélium lumen. xxv.

Deinde Commem. Octavæ Aſſumpt. Ant. Reſpexit. ℣. Poſuiſti. 558. *Oratio*, Famulórum. 559.

Ultimò, S. Joannæ-Franciſcæ, Viduæ. Ant. Exultávit. ℣. Averte. lvj. *Oratio*, Omnípotens. *infrà*, 567.

DIE XXI.
In Feſto
SANCTI SIDONII
APOLLINARIS,
Epiſcopi.
Semiduplex minus.
De Communi Pontificum.
Lectio ij.

CAius Sóllius Sidónius Apollináris, Gálliæ decus exímium, Lugdúni ortum illuſtrem hábuit. Ita lítteris humánis Romæ paternâ curâ fuit imbútus: ut adhuc adoleſcens quos habúerat magiſtros longè ſuperáret. Hujus urbis præfectúram adeptus: ſuæ in rebus gerendis ſolértiæ & integritátis famam plúrimùm adauxit. In Gálliam reverſus; alter Ambróſius, è tribunáli raptus ad epiſcopátum Arvernenſis urbis: licèt reluctans, ordinátus eſt. Tunc dimiſſis séculi dignitátibus, totus in divínis & eccleſiáſticis ſciéntiis, ita brevi profécit: ut de his omnes ejus ſenténtiam requírerent. Res difficíllimæ viri ádeò perſpicácis fídei committebantur; ut cóntigit in electióne Bituricenſis Epíſcopi: quam ad Sidónii arbítrium Præſules congregáti retulérunt. A téneris annis pius: in Epiſcopátu ſánctior ſemper fuit. Omnia ſua paupéribus erogábat: in quos ante Epiſcopátum fúerat beneficentíſſimus. Témpore famis, præter egénos ſuæ diœcéſis, áluit quátuor míllia exterórum. Rogatiónum uſum à Mammerto Viennenſi inſtitútum, primus Gálliæ Epiſcopórum recépit. Ariánæ hæreſis expugnátor acérrimus: in Evágrium Viſigothórum regem líberè invectus eſt. Regímine ſuæ Eccléſiæ ac bonis ómnibus à duóbus Presbyteris ſpoliátus: illátam ſibi injúriam patientíſſimè tulit. Suæ Sedi reſtitútus; labóribus, & váriis córporis afflictatiónibus conſumptus: ad cœli præmia evolávit.

Lectio iij.
De ſancta Joanna-Franciſca, Vidua.

JOanna-Franciſca Divióne in Burgúndia claris orta natálibus: ab ineunte ætáte exímiæ pietátis édidit ſpecímina. Poſt matris óbitum Baróni de Chantal núptui trádita: ſuórum móribus excolendis, paupéribus ſublevandis, ceteriſque Religiónis opéribus impensè ſtúduit. Viro in venatióne interempto, perfectióris vitæ consílium íniens, continéntiæ voto ſe obſtrinxit. Módicâ famíliâ, ténui veſtitu victúque contenta, quidquid à doméſticis curis ſupérerat témporis, précibus, piis lectiónibus, eleemóſynis, laboríque impen-

Digitized by Google

débat. Ardéntiùs in dies caritáte ferveſcens; ſuadente beáto Franciſco Saléſio, domo egreſſa, parente, ſócero, filio dénique ipſo fruſtrà ejus vocatióni obſiſténtibus: ſacri Inſtitúti Viſitatiónis ſanctæ Maríæ fundamenta jecit. Tum ejuſdem Ordinis leges íntegrè cuſtódiens, factaque ómnium virtútum exemplar, ſoróres mónitis, exemplo, ſcriptiſque pietátem ſpirántibus ad caritátem excitáre non déſtitit: donec plena méritis, cœlóque matúra, Molínis die Decembris décimâ tertiâ, anno milléſimo ſexcentéſimo quadragéſimo-primo ábiit ad Dóminum. Ejus corpus deinceps Annécium fuit tranſlátum: ubi magno religiónis ſtúdio cólitur. Eam dénique miráculis ante & poſt óbitum claram Clemens décimus-tértius albo Sanctórum adjécit.

AD LAUDES.

Oratio, Deus, fidélium lumen. xxv.

Fit Commem. Octavæ Aſſumpt. Ant. In plenitúdine. ℣. Tu, Dómine. 556. *Oratio*, Famulórum. *ſuprà*, 559.

Deinde ſanctæ Joannæ-Franciſcæ, Ant. Orátio. lx. ℣. Humiliábam. lix.

Oratio.

OMnípotens & miſéricors Deus, qui beátam Joannam-Franciſcam tuo amóre ſuccenſam, admirábili ſpíritûs fortitúdine, per omnes vitæ ſémitas in via perfectiónis donaſti; quique per illam illuſtráre Eccléſiam tuam novâ prole voluiſti: ejus méritis, & précibus concéde; ut, qui infirmitátis noſtræ cónſcii de tua virtúte confídimus: cœleſtis grátiæ auxílio, cuncta nobis adversántia vincámus. Per Dóminum noſtrum ..... in unitáte ejuſdem.

VESPERÆ de die Octava, ut in I. Veſperis Feſti, 548.

Fit Commem. ſancti Symphoriani, Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. *ut in Communi*, viij. *Oratio*, Sancti Martyris. *infrà*, 570.

DIE XXII.
Octava
ASSUMPTIONIS
BEATÆ MARIÆ.
Duplex-minus.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, exceptis quæ ſequuntur. Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.
Lectio iv.

De Sermóne ſancti Bernardi Abbátis.

In Aſſumpt. Serm. 4. n. 5.

NOn eſt quod me magis delectet: ſed nec quod térreat magis, quàm de

glória Vírginis matris habére ſermónem. Ecce enim ſi in ea laudávero virginitátem : mihi multæ vírgines poſt eam videntur offerri. Si humilitátem prædicávero : invenientur fortè vel pauci, qui, docente Fílio ejus, mites facti ſunt & húmiles corde. Si magnificáre volúero miſericórdiæ ejus multitúdinem ; ſunt áliqui miſericórdiæ viri : étiam & mulíeres. Unum eſt, in quo nec primam ſímilem viſa eſt : nec habére ſequentem, gáudia matris habens cum virginitátis honóre. Maríæ privilégium eſt, non dábitur álteri ; ſinguláre eſt : ſed contínuò étiam indicíbile invenítur.

Lectio v.

VErúmtamen non hoc tantùm : ſed céteras quoque virtútes ſinguláres prorsùs invénies in María, quæ videbantur eſſe commúnes. Quæ enim vel angélica púritas virginitáti illi áudeat comparári : quæ digna fuit Spíritûs ſancti ſacrárium fíeri ; & habitáculum Fílii Dei ? Quanta verò & quàm pretióſa humilitátis virtus cum tanta puritáte, cum innocéntia tanta, cum conſciéntia prorſus abſque delicto ; imò cum tanta grátiæ plenitúdine ? Unde tibi humílitas, & tanta humílitas, ô beáta ? Digna planè quam reſpíceret Dóminus ; cujus decórem concupíſceret Rex : cujus odóre ſuavíſſimo ab æterno illo paterni ſinûs attraherétur accúbitu.

Lectio vj.

ECce jam quibus potúimus votis aſcendentem te ad Fílium dedúximus : & proſecúti ſumus ſaltem à longè, Virgo benedicta. Sit pietátis tuæ ipſam quam apud Deum grátiam inveniſti, notam fácere mundo : reis véniam, medélam ægris, puſillis corde robur, afflictis conſolatiónem, periclitántibus adjutórium & liberatiónem ſanctis tuis précibus obtinendo. In hac quoque die ſolemnitátis & lætítiæ dulcíſſimum Maríæ nomen cum laude invocántibus ſérvulis, per te, Regína clemens, grátiæ ſuæ múnera largiátur Jeſus Chriſtus Fílius tuus, Dóminus noſter ; qui eſt ſuper ómnia Deus benedictus in ſécula : Amen.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam. *Cap.* 11.

IN illo témpore : Loquente Jeſu ad turbas ; extollens vocem quædam múlier de turba, dixit illi : Beátus venter qui te portávit. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Luc. Cap. 11. Lib. 4.

MAgnæ devotiónis & fídei hæc múlier oſténditur; quæ Scribis & Phariſæis Dóminum tentántibus, ſimul & blaſphemántibus, tantâ ejus incarnatiónem præ ómnibus ſinceritáte cognoſcit, tantâ fidúciâ confitétur: ut & præſéntium prócerum calúmniam & futurórum confundat hæreticórum perfídiam. Nam ſicut tunc Judæi, ſancti Spíritûs ópera blaſphemando, verum conſubſtantialemque Patri Dei Fílium negábant; ſic hærétici, póſteà negando Maríam ſemper vírginem, ſancti Spíritûs operante virtúte, naſcitúro ex humánis membris Unigénito Dei carnis ſuæ matériam miniſtraſſe: verum conſubſtantialemque matri fílium hóminis fatéri non debére dixérunt. Sed ſi caro Verbi Dei ſecundùm carnem naſcentis à carne Vírginis matris pronuntiátur extránea: ſine cauſa venter qui eum portaſſet, & úbera quæ lactaſſent, beatificarentur.

Lectio viij.

NOs ígitur, his contra Eutychen dictis, extollámus vocem cum Eccléſia Cathólica, cujus hæc múlier typum geſſit: extollámus & mentem de médio turbárum, dicamuſque Salvatóri; Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti! Verè enim beáta parens, quæ, ſicut quidam ait, enixa eſt puérpera Regem, qui cœlum terramque tenet per ſécula; cujus Numen & æterno complectens ómnia gyro, impérium ſine fine manet: quæ ventre beáto gáudia matris habens cum virginitátis honóre; nec primam ſímilem viſa eſt: nec habére ſequentem. At ille dixit; Quinímò, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt! Pulchrè Salvátor atteſtatióni mulíeris ánnuit: non eam tantúmmodò quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat; ſed & omnes qui idem Verbum ſpirituáliter audítu fídei concípere: & boni óperis cuſtódiâ vel in ſuo vel in proximórum corde párere, & quaſi álere ſtudúerint, aſſevérans eſſe beátos; quia & eádem Dei Génitrix & inde quidem beáta: quia Verbi incarnandi miniſtra eſt facta temporális; ſed inde multò beátior: quia ejuſdem ſemper amandi cuſtos manébat æterna.

Lectio ix.

De ſancto Symphoriano.

SYmphoriánus Auguſtodúni, patre Fauſto nóbili & chriſtiáno, oriundus; cùm ſimulácrum Be-

Digitized by Google

recynthiæ, plaudente pópulo, per urbem carpento veherétur: ad tantum ſcelus exhórruit, & idólum ſe adoratúrum negávit. Quare ad Heráclium virum Conſulárem tanquam ſeditióſus ſtatim addúcitur; qui loris cæſum in cárcerem conjécit: unde eductus póſteà, & coram eódem júdice Chriſtum prædicans, cápite damnátus eſt. Qui cùm ad ſupplícium ducerétur; matrem ſic clamantem audívit: Nate, nate Symphoriáne, memento Dei vivi; ſurſum, fili, erecto corde, áſpice regnantem in cœlis: hódie tibi vita non tóllitur, ſed mutátur in mélius. Igitur extra muros eductus, à carníſice occíſus eſt. Non procul à loco martyrii ſanctus Euphrónius, Présbyter, ac póſteà Æduenſis Epíſcopus, in memóriam ejus Baſílicam exſtruxit.

Te Deum.

AD LAUDES.

Oratio.

Deus, qui ſanctíſſimam Vírginem Maríam Genitrícem tuam ſuper omnes Angelórum Ordines paradíſi sédibus collocaſti; ejuſdem nos ſuffrágiis, poſt emenſum ſanctæ vitæ ſtádium: ad æterna júbeas regna perdúci. Qui vivis & regnas.

Pro Commem. S. Symphoriani, Mart. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. xj.

Oratio.

Sancti Mártyris tui Symphoriáni mérita nos, Dómine, pretióſa tueantur; in quibus ópera tua prædicantes: & exemplis ejus accendi, & præmiis ſociári mereámur. Per Dóminum.

AD VESPERAS, fit Commem. SS. Minervii, Eleazari, ac Sociorum, Martyrum. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xv. *Oratio,* Mártyrum tuórum. *infrà.*

DIE XXIII.
In Feſto
SS. MINERVII,
ELEAZARI,
ac Sociorum, Martyrum.

Semiduplex-minus.

De Communi plurium Martyrum.

Lectio ij.

Minérvius Lugdúni martyrium paſſus eſt iiſdem feliciſſimis tempóribus, quibus Chriſtiánum nomen martyrii ſacrum pignus erat; & Lugdunenſis Eccléſia contínuis & innúmeris ádeò Mártyrum triumphis adornabátur: ut vix ulla poſt Románam tot Martyribus poſſit gloriári. Paſſus eſt étiam cum eo Eleázarus; qui ut martyrio glorioſióri coronarétur: octo fílios ante ſe hortátu

præmíſit Mártyres. Omnes namque verbo & exemplo Chriſti hóſtias effécit; paréntibus concívibus exemplum oſtendens: quibus curis, quo étiam zelo fílios Deo débeant conſecráre.

Lectio iij.

HI ſancti Mártyres, beatórum Pothíni & Irenæi Præſulum, mónitis & exemplis incitáti: nullam perſecutórum rábiem pro Chriſti amóre timuérunt. Quorum córpora in ſancti Irenæi monte fuérunt cóndita; in quo tot Mártyres requieſcunt: ut terra Sanctórum, & réquies Mártyrum, ſummâ ómnium Lugdunénſium veneratióne méritò débeat appellári.

Oratio.

MArtyrum tuórum Minérvii, & Eleázari, ac Sociórum, quæſumus, Dómine, contínuâ interceſſióne ſuper nos miſericórdiam tuam multíplica; ut quorum patrocíniis confídimus: ipsórum précibus perpétuæ ſalútis auxílium nobis adeſſe ſentiámus. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

VESPERÆ de Sequenti. Fit Commem. SS. Martyrum Minervii, Eleazari, ac Sociorum. Ant. Datæ ſunt. ℣. In æternum. xx. *Oratio*, Mártyrum. *ſuprà.*

DIE XXIV.

In Feſto

S. BARTHOLOMÆI, Apoſtoli.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

BArtholomæus, unus ex Duódecim quos elégit Jeſus & Apóſtolos nominávit; poſt ejus Aſcenſiónem, accepto Spíritu ſancto, in Indiam profectus: Chriſti fidem, ut ſcribit Euſébius in Hiſtória Eccleſiáſtica, fertur illis Géntibus prædicaſſe; & Evangélium Matthæi Hebráicis conſcriptum lítteris reliquiſſe: quod quidem ad Pantæni témpora ſervátum eſſe memorátur. Idem refert in libro de Scriptóribus Eccleſiáſticis Hierónymus. Poſtquàm enim Pantænum in Indiam à Demétrio Alexandríæ Epíſcopo, rogántibus illíus gentis legátis, miſſum rétulit; ſubdit eumdem inter gentes illas comperiſſe, olim adventum Dómini Jeſu juxta Matthæi Evangélium à Bartholomæo, qui inter

duódecim Apóſtolos numerátur: illic fuiſſe prædicátum. In cujus rei fidem ipſum Matthæi exemplar Hebráicis lítteris ſcriptum ſecum Alexandríam revertens detúlerat. Fide Gentílibus prædicátâ: Bartholomæus vitam martyrio conſummávit.

Lectio v.

De Sermóne ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 33. *in Cap.* 9. *Matth.*

VIden miniſtérii magnitúdinem? Viden Apoſtolórum dignitátem? Nihil ſensíbile jubentur dícere; nec ſicut Móyſes & Prophétæ prióres: ſed nova quædam & inexpectáta. Neque enim tália ipſi prædicábant; ſed terram & terréna bona: hi autem regnum cœlórum, & quæ ibi ſunt ómnia. Neque inde ſolùm hi majóres ſunt: ſed étiam ex obediéntia. Neque enim recúſant, neque cunctantur ſicut véteres illi: ſed etiamſi perícula, bella & intolerabília mala áudiant; cum obſequéntiâ multâ imperáta ſuſcípiunt: ut potè qui regni ſint præcónes. Et quid mirum, ínquies, ſi nihil durum & áſperum prædicatúri, ſúbitò paruérunt? quid dicis? nihil durum prædicáre juſſi ſunt? Non audis cárceres, abductiónes ad mortem, bella civília, univerſórum ódium? Quæ ómnia ipſis paulò poſt eventúra eſſe dicébat.

Lectio vj.

DIábolo cum orbe toto & turbâ dæmonum innúmerâ contra Duódecim illos irruente: non brevi témpore, ſed per totum vitæ ſpátium vicérunt illi & ſuperârunt. Quodque mirum eſt, non cæſis hóſtibus: ſed mutátis & converſis. Illud enim máximè ubíque obſervandum eſt, ipſos nec occidiſſe, nec deleviſſe inſidiatóres ſuos: ſed, cùm illos dæmónibus pares cepiſſent, Angelis æquáles feciſſe, humánam natúram hâc ímprobâ tyránnide liberantes; illos autem ſceleſtos dæmones, qui ómnia conturbábant: à médio foro & à dómibus, imò étiam à deſerto expulérunt. Quodque mirabílius eſt, non inſtructâ ácie hoc faciébant: ſed malè hábiti implébant ómnia. Habébant enim in médio póſitos illos ínſimæ conditiónis viros quos ligábant, verberábant, circumagébant: nec póterant eórum ora cláudere; ſed ſicut rádium ſolis vincíre nemo poteſt: ſic non póterant ipſórum linguam alligáre. Cujus rei cauſa erat; non illi quidem qui loquebantur: ſed Spíritûs virtus.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Lucam. *Cap.* 6.

IN diebus illis ⁝ Exiit Jeſus in montem oráre ⁝ & erat pernoctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus eſſet, vocávit diſcípulos ſuos ⁝ & elégit duódecim ex ipſis, quos & Apóſtolos nominávit. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. Lib. 5. *n.* 43.

SPécies tibi, Chriſtiáne, datur ⁝ forma præſcríbitur quam débeas æmulári. Quid enim te pro ſalúte tua fácere oportet; quandò pro te Chriſtus in oratióne pernoctat? Quid te fácere cónvenit, cùm vis áliquod pietátis offícium adoríri; quandò Chriſtus miſſúrus Apóſtolos, orávit priùs, & ſolus orávit? Nec uſquam álibi, ſi non fallor, oraſſe cum Apóſtolis reperítur ⁝ ubíque ſolus óbſecrat. Dei enim consílium humána vota non cápiunt ⁝ nec quiſquam interiórum poteſt eſſe párticeps Chriſto.

Lectio viij.

VIs ſcire quóniam mihi, non ſibi oráverit? Vocávit, inquit, diſcípulos ſuos; & elégit duódecim ex ipſis ⁝ quod ad propagandum auxílium ſalútis humánæ per terrárum orbem ſatóres fídei deſtináret. Simul adverte cœleſte consílium ⁝ non ſapientes áliquos, non dívites, non nóbiles; ſed piſcatóres & publicános, quos dirígeret, elégit ⁝ ne traduxiſſe prudéntia; ne redemiſſe divítiis; ne poténtiæ nobilitatiſque auctoritáte traxiſſe áliquos ad ſuam grátiam viderétur ⁝ ut veritátis rátio, non diſputatiónis grátia, prævaléret.

Lectio ix.

ELígitur & Judas, non per imprudéntiam ⁝ ſed per providéntiam. Quanta eſt véritas, quam nec adversárius miniſter infirmat! quanta morálitas Dómini, qui periclitári magìs apud nos judícium ſuum quàm affectum máluit! ſuſcéperat enim hóminis fragilitátem ⁝ & ídeò nec has partes recusávit, infirmitátis humánæ. Vóluit déferi, vóluit prodi, vóluit ab Apóſtolo ſuo tradi; ut tu à ſócio deſertus, à ſócio próditus, moderátè feras tuum erraſſe judícium ⁝ periiſſe benefícium.

Te Deum.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui hujus diei venerandam ſanctamque lætítiam in beáti Apóſtoli tui Bartholomæi feſtivitáte tribuiſti; da Eccléſiæ tuæ, quæſumus, &

Digitized by Google

amáre quod crédidit : & prædicáre quod dócuit. Per Dóminum.

AD VESP. ſit Commem. S. Ludovici. Ant. Quæsívit Dóminus ſibi virum juxta cor ſuum, & præcépit ei ut eſſet dux ſuper pópulum ſuum. 1. *Reg.* 13.

℣. Invéni ſervum meum: ℟. Oleo ſancto meo unxi eum. *Pſ.* 88.

Oratio, Deus. *infrà.*

DIE XXV.
In Feſto
SANCTI LUDOVICI,
REGIS FRANCIÆ.

Duplex minus.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Regem regum Dóminum, * Veníte, adorémus. 1. *Tim.* 6.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

REx ſumme regum, qui potenti númine
Quo ſunt creáta regna nutu dívidis,
Dum thure fumant templa, voce pérſonant,
Audi profúſas Regis in laudem preces.

Naſcens in ipſa Ludovícus púrpura,
Sceptris avítis parvus ádmovet manus;
Piæque ductu matris, ignárus mali,
Servíre Chriſto diſcit, ántequàm regat.

Juſti ſevérus cultor, urbes légibus,
Amóre cives cóntinens, hoſtes metu:
Pietáte cœlum flectit, aras éxcitat;
Deóque templa, tecta nudis érigit.

Mox chriſtiáni ſerus ultor ſánguinis
Emenſus æquor, inque littus bárbarum
Vexilla pandens, urget armis ímpios,
Unóque vitam pro Deo paciſcitur.

Sit Trinitáti ſempiterna glória,
Honor, poteſtas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia,
Per cuncta regnat ſeculórum ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Confortátus eſt in regno ſuo, & Dóminus Deus ejus erat cum eo, & magnificávit eum in excelſum. 2. *Paral.* 1.

Ant. 2. D. Fecit quod bonum & plácitum erat in conſpectu Dei ſui; & ſubvertit altária peregríni cultûs. 2. *Paral.* 14.

Ant. 3. a. Percuſſit fœdus coram Dómino, ut ambuláret poſt eum, & cuſtodíret præcepta ejus; & fecit omnes ſervíre Dómino Deo ſuo. 2. *Paral.* 34.

℣. Dómine, in virtú-

te tua lætábitur rex, ℟. Et ſuper ſalutáre tuum exultábit vehementer. *Pſ.* 20.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Locútus es ſanctis tuis, & dixiſti, Dómine: * Exaltávi electum de plebe mea; manus enim mea auxiliábitur ei, & bráchium meum confortábit eum. ℣. Deus elegit patres noſtros, & ſuſcitávit illis regem; cui teſtimónium pérhibens, dixit: * Exaltávi. *Pſ.* 88. *Act.* 13.

Poſt ij. Lect. ℟. Ecce dedit vobis Dóminus regem: * Si timuéritis Dóminum, & ſerviéritis ei, éritis & vos & rex qui ímperat vobis, ſequentes Dóminum Deum veſtrum. ℣. Deum timéte, regem honorificáte, quia ſic eſt voluntas Dei: * Si. 1. *Reg.* 12. 1. *Petr.* 2.

Poſt iij. Lect. ℟. Díſſipat ímpios rex ſápiens: miſericórdia & véritas cuſtódiunt regem, * Et † Roborábitur cleméntiâ thronus ejus. ℣. Qui cuſtodíerit uſque in finem ópera mea, dabo illi poteſtátem ſuper gentes, & reget eas. * Et roborábitur. Glória Patri. † Roborábitur. *Prov.* 20. *Apoc.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Fortis in bello, máximus in ſalútem electórum Dei, expugnáre inſurgentes hoſtes, quam glóriam adeptus eſt! *Eccli.* 46.

Ant. 5. a. Invocávit Altíſſimum potentem, in oppugnando inimícos úndique; & audívit illum magnus & ſanctus Deus. *Eccli.* 46.

Ant. 6. F. Succinxit ſe arma béllica ſua in prælíis, & protegébat caſtra gládio ſuo. 1. *Mach.* 3.

℣. Véritas mea & miſericórdia mea cum ipſo; ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Pſ.* 88.

Lectio iv.

Ludovícus nonus, Francórum Rex, anno ætátis duodécimo, patri Ludovíco ſucceſſit: regnumque ſub tutéla Blanchæ ſapientíſſimæ matris adminiſtráre cœpit. Hæc fílium à púero ſanctis documentis inſtitúerat, dícere ſólita: Mallem, fili, te vitâ & regno privátum, quàm lethalis peccáti reum agnóſcere. In ipſo regni exórdio, viros ſpectátæ virtútis & prudéntiæ, cùm è cléricis, tum è láicis, in consílium adhíbuit: & Albigenſes perduelles, paternis jam armis impetítos, ſubégit. Rebus cum finítimis princípibus compóſitis: totum ſe divíno cúltui promovendo dedit. Duello & blaſphémiis pénitùs extirpandis incúbuit: hiſtriónes

& joculatóres regno éxpulit. Beneficia eccleſiáſtica nónniſi probátis perſónis, neque jam áliud habéntibus, niſi illo abdicáto, conferébat. Adeò juſtítiæ ſtudióſus fuit: ut quàcumque transíret, illáta ſi qua forent à comitátu damna, per plures notæ æquitátis viros inquíri juberet ac reſarcíri; & contra Saracénos profectúrus, mónitos per præcónem ſúbditos volúerit: ut qui læſi fortè eſſent, ipſum adírent, ómnibus factúrum ſatis.

℟. Sancta in manu extraneórum facta ſunt: vaſa glóriæ noſtræ captíva abducta ſunt: * Quæ erat líbera, facta eſt ancilla: quò ergo nobis adhuc vívere? Omnis qui zelum habet legis ſtátuens teſtaméntum, éxeat poſt me. ℣. Aſcendérunt gentes ſuper latitúdinem terræ: & circuiérunt caſtra ſanctórum & civitátem dilectam. * Quæ. 1. *Mach.* 2. *Apoc.* 20.

Lectio v.

TRicéſimo ætátis anno gravi morbo affectus: acceptâ cruce ab Epíſcopo Pariſienſi, ſacrum bellum vovit. Et poſt áliquot annos, contractis ingéntibus cópiis, matri commiſsâ regni curâ: mare trajécit. Atque ubi primùm Saracénos in líttore aſtantes conſpexit; è navi in mare enſe diſtricto congreſſúrus insíliit: fugatiſque hóſtibus, Damiátam victor intrávit. Sed debilitáto póſtmodùm ex lue exércitu, victus ipſe captuſque eſt; neque, per totum captivitátis tempus, Horárum Canonicárum, quas ubíque ad uſum Eccléſiæ Pariſienſis quotídie perſolvébat: recitatiónem intermíſit. Cùm de pace actum eſt, ipſe conditiónes Saracénis dedit: mirántibus quòd victus victóribus leges impóneret. Pacto fœdere, Rex cum exércitu liber dimíttitur; cùmque in pecúnia numeranda, Saracénis non adverténtibus, errátum eſſet: íntegrum pecúniæ pondus ſolvi vóluit, violáti pacti alióquin reis. Annos deinde círciter quátuor, quò Saracénos ad ſervandas induciárum conditiónes adígeret, in Syria commorátus; Chriſtiános multos è vínculis erípuit, Gentiles fídei præceptis ímbuit: ac Chriſtianórum urbes áliquot & caſtra ſuis ſúmptibus inſtaurávit. Interim mater ejus migrat è vita; cujus ut mortem accépit, in génua prócidens, obortis lácrymis, hæc verba prótulit: Grátias tibi ago, Dómine, qui matrem únicè dilectam quam ad tempus commodáveras, recepiſti;

piſti; ita ſit ut plácitum eſt coram te : ſit nomen Dómini benedictum.

℟. Cuſtodívit illum Dóminus ab inimícis, & * In vínculis non derelíquit illum, & dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

Lectio vj.

IN Gálliam rédiens, navi prope Cyprum ad ſyrtes alliſâ; coram ſacra Euchariſtia, cujus in navi aſſervandæ facultátem à Legáto Apoſtólico obtinúerat, ſupplíciter orans : ab imminente naufrágii perículo liberátus eſt. Cùmque navis ad réliquum itíneris minùs tuta à nautis renuntiarétur; Rex pius, rejectâ prócerum ſenténtiâ, in áliam transíre nóluit : ne ſexcenti ferè hómines qui metu perículi ex eâdem navi deſcendiſſent, in ínſula remanérent, inde nunquam aut vix reverſúri; malle ſe dicens, cum líberis & uxóre, Deo áuſpice, perículum adíre : quàm ſibi ſuiſque cum tanto totque hóminum damno conſúlere. Poſt réditum, piis opéribus impénſiùs ſtúduit. Plúrima Lutétiæ aliiſque in locis ædificávit aut perfécit monaſtéria : & páuperum hoſpítia. Frequens viſébat ægrótos, quibus non ſúmptibus modò : ſed & mánibus própriis miniſtrábat. In páuperes munificentíſſimè próvidus, virgínibus dotem, provínciis annónæ inópiâ laborántibus alimenta, univerſis egéntibus neceſſária ſuppeditábat. Veſte vulgári utebátur; cilício & jejúnio ſæpè corpus affligébat : ſtatis jejuniórum & feſtórum diébus, cónjuge abſtinens. Cùm in Africam trajeciſſet, bellum dénuò Saracénis illatúrus : jamque, captâ Carthágine, caſtra prope Tunétum in eórum conſpectu poſuiſſet; mortem imminére ſéntiens : documenta Rege digna Chriſtianiſſimo, ſuâ manu conſcripta, Philippo filio & ſucceſſóri trádidit; illudque Davídicum próferens : Introíbo in domum tuam; adorábo ad templum ſanctum tuum, & confitébor nómini tuo, Dómine : ánimam Deo réddidit apud Cartháginem; anno ætátis quinquagéſimo quinto : Chriſti verò milléſimo ducentéſimo ſeptuagéſimo. Eum miráculis illuſtrem Bonifácius octávus Sanctórum albo inſéruit.

℟. Ipſe eſt directus divínitùs in pœniténtiam gentis, & * Tulit abominatiónes impietátis; & gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, & † In diébus peccatórum corroborávit pietá-

tem. ℣. Dei miniſter in bonum, vindex in iram ei qui malum agit, * Tulit. Glória Patri. † In diébus. *Eccli.* 49. *Rom.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Vólui nequáquam abúti poténtiæ magnitúdine, ſed cleméntiâ & lenitáte gubernáre ſubjećtos. *Eſther*, 13.

Ant. 8. c. Adversùm me terra mea non clamat, nec ánimam agricolárum ejus afflixi. *Job*, 31.

Ant. 1. *D.* Non putávi aurum robur meum, nec lætátus ſum ſuper multis divítiis meis. *Job*, 31.

℣. Dilexi mandáta tua ſuper aurum & topázion: ℟. Propteréà ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Pſ.* 118.

Lectio vij.

Léćtio ſanćti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 18. 18.

IN illo témpore: Interrogávit Jeſum quidam princeps, dicens; Magiſter bone: quid fáciens vitam æternam poſſidébo. Et réliqua.

Homília ſanćti Auguſtíni Epíſcopi.

De Civitate Dei. Lib. 5. *Cap.* 24.

CHriſtiános Imperatóres non ídeò felíces dícimus: quia vel diútiùs imperârunt; vel imperantes fílios morte plácidâ reliquérunt; vel hoſtes Reipúblicæ domuérunt: vel inimícos cives adversùs ſe inſurgentes & cavére & opprímere potuérunt. Hæc enim & ália vitæ hujus ærumnóſæ, vel múnera, vel ſolátia quidam étiam cultóres dæmonum accípere meruérunt: qui non pértinent ad regnum Dei, quò pértinent iſti; & hoc ipsíus miſericórdiâ faćtum eſt, ne ab illo iſta, qui in eum créderent: velut ſumma bona deſiderárent.

℟. Auris áudiens beatificábat me, eò quòd liberaſſem páuperem vociferantem, & pupillum cui non eſſet adjútor. * Cùm ſedérem rex, circumſtante exércitu, eram tamen mœréntium conſolátor. ℣. Sic decet nos implére omnem juſtítiam: * Cùm. *Job*, 29. *Matth.* 3.

Lectio viij.

SEd felíces eos dícimus, ſi juſtè ímperant; ſi inter linguas ſublímiter honorántium & obſéquia nimis humíliter ſalutántium non extolluntur: ſed ſe hómines eſſe meminérunt; ſi ſuam poteſtátem, ad Dei cultum máximè dilatandum, majeſtáti ejus fámulam fáciunt: ſi Deum timent, díligunt, colunt; ſi plus amant illud regnum ubi non timent habére conſortes:

ſi tárdiùs víndicant, fácilè ignoſcunt; ſi eamdem vindíctam pro neceſſitáte regendæ tuendæque Reipúblicæ, non pro ſaturandis inimicitiárum ódiis exérunt: ſi eamdem véniam, non ad impunitátem iniquitátis; ſed ad ſpem correctiónis indulgent: ſi quod áſperè coguntur plerumque decérnere, miſericórdiæ lenitáte & beneficiórum largitáte compenſant; ſi luxúria tantò eis eſt caſtigátior, quantò poſſet eſſe libérior: ſi malunt cupiditátibus pravis, quàm quibúſlibet géntibus imperáre.

℟. Juſtítiâ indútus ſum; & veſtívi me, ſicut veſtimento & diadémate, judício meo: * Pater eram páuperum; & cauſam quam neſciébam, diligentíſſimè inveſtigábam. ℣. Judícium ſine miſericórdia illi qui non fecit miſericórdiam; ſuperexaltat autem miſericórdia judícium. * Pater. *Job*, 29. *Jac.* 2.

Lectio ix.

ET ſi hæc ómnia fáciunt, non propter ardórem inánis glóriæ; ſed propter caritátem felicitátis ætérnæ: ſi pro ſuis peccátis, humilitátis & miſeratiónis & oratiónis ſacrifícium Deo ſuo vero immoláre non négligunt; tales Chriſtiános imperatóres dícimus eſſe felíces interim ſpe, póſteà reipsâ futúros: cùm id quod expectámus advénerit.

℟. Regna terræ, cantáte Deo, pſállite Dómino, * Quóniam rex omnis terræ Deus. ℣. Lucerna civitátis ſanctæ Jerúſalem eſt Agnus; & reges terræ ásferent glóriam ſuam, & honórem in illam; * Quóniam. Glória Patri. * Quóniam. *Pſ.* 47. & 66. *Apoc.* 21.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. MAgnificávit eum Dóminus, & dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit ante eum rex. 1. *Paral.* 29.

Ant. 4. E. Operátus eſt bonum, & rectum & verum coram Dómino Deo ſuo, volens requírere Deum ſuum in toto corde ſuo: fecitque, & proſperátus eſt. 2. *Paral.* 31.

Ant. 8. G. Fecit judícium & juſtítiam, judicávit cauſam páuperis & egéni, quia cognóvit me, dicit Dóminus. *Jerem.* 22.

Ant. 7. d. Perambulávit civitátes, & pérdidit ímpios ex eis, & nominátus eſt uſque ad noviſſimum terræ. 1. *Mach.* 3.

Ant. 2. D. De omni corde ſuo laudávit Dóminum, & dilexit Deum qui fecit illum, & dedit illi contra inimícos poténtiam. *Eccli.* 47.

Digitized by Google

Capitulum. 1. Eſdr. 3.

BEnedictus Dóminus Deus patrum noſtrórum; qui dedit hoc in corde regis : ut glorificáret domum Dómini.

Hymnus.

TEmpla nunc fument, reſonentque cantu,
En triumpháto Lodoícus hoſte
Quærit æternas, tibi militando,
Chriſte, corónas.

Hic tuos ardet reparáre cultus:
Hic gregem tuto fugitívum ovíli
Reddit: hic armis tua chriſtiánis
Sacra tuétur.

Béllicæ vixdum memor ille laudis,
Cuncta qui ſubdit, tibi ſervit uni:
Imperes unus, ſatis imperábit,
Te duce, princeps.

Stat tuâ fidens ope, fortiorque
Sumit ex ipſis ánimos ruínis:
Jura dat victus, ſedet inter ipſos
Arbiter hoſtes.

Summa laus ſummo ſuper aſtra Patri:
Fílio compar hómini Deóque;
Nec tibi diſpar, utriuſque ſacri
Nexus amóris.
Amen.

℣. Ego primogénitum ponam illum. ℟. Excelſum præ régibus terræ. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. In tentatióne inventus eſt fidélis: ídeò dedit illi Dóminus glóriam in gente ſua, créſcere illum quaſi terræ cúmulum; & ut ſtellas exaltáre ſemen ejus. *Eccli.* 44.

Oratio.

DEus, qui beátum regem Ludovícum, de terréno regno ad cœleſtis regni glóriam tranſtuliſti; ejus, quæſumus, méritis & interceſſióne : Regis regum Jeſu Chriſti Fílii tui fácias nos eſſe conſortes. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus : per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Magnificávit eum Dóminus, & dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit ante eum rex. 1. *Paral.* 29.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Operátus eſt bonum, & rectum & verum coram Dómino Deo ſuo, volens requírere Deum ſuum in toto corde ſuo: fecitque, & proſperátus eſt. 2. *Paral.* 31.

Capitulum. Deut. 17.

DIſcat rex timére Deum, & cuſtodíre verba ejus, & cæremónias ejus quæ in lege præcepta ſunt; nec elevétur cor ejus in ſu-

Digitized by Google

pérbiam ſuper fratres ſuos, neque declínet in partem déxteram vel ſiniſtram: ut longo témpore regnet ipſe, & fílii ejus.

℟. *br.* Erudímini, reges * Qui judicátis terram. Erudímini. ℣. Servíte Dómino * in timóre. * Qui. Glória. Erudímini. *Pſ.* 2.

℣. Rex qui ſperat in Dómino, ℟. In miſericórdia Altíſſimi non commovébitur. *Pſ.* 20.

AD SEXTAM.

Ant. 8. G. Fecit judícium & juſtítiam, judicávit cauſam páuperis & egéni, quia cognóvit me, dicit Dóminus. *Jerem.* 22.

Capitulum. Prov. 29.

REx qui júdicat in veritáte páuperes: thronus ejus in ætérnum firmábitur.

℟. *br.* Judicábit páuperes pópuli, * Salvos fáciet fílios páuperum. Judicábit. ℣. Et humiliábit * calumniatórem; * Salvos. Glória. Judicábit. *Pſ.* 71.

℣. Ad níhilum deductus eſt in conſpectu ejus malignus; ℟. Timentes autem Dóminum gloríficat. *Pſ.* 14.

AD NONAM.

Ant. 2. D. De omni corde ſuo laudávit Dóminum, & diléxit Deum qui fecit illum, & dedit illi contra inimícos poténtiam. *Eccli.* 47.

Capitulum. Eccli. 47.

STare fecit cantóres contra altáre, & in ſono eórum dulces fecit modos; & dedit in celebratiónibus decus, & ornávit témpora uſque ad conſummatiónem vitæ: ut laudárent nomen ſanctum Dómini, & amplificárent manè Dei ſanctitátem.

℟. *br.* Confiteantur tibi, Dómine, * Omnes reges terræ. Confiteantur. ℣. Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna eſt glória Dómini, * Omnes reges terræ. Glória Patri. Confiteantur. *Pſ.* 137.

℣. Deus, cánticum novum cantábo tibi, ℟. Qui das ſalútem régibus. *Pſ.* 143.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. IN géntibus non erat rex símilis ei, & dilectus Deo ſuo erat; & póſuit eum Deus regem ſuper omnem Iſrael. 2. *Eſdr.* 13.

Ant. 7. ç. Símilis illi non fuit rex, qui reverterétur ad Dóminum in omni corde ſuo, & in tota ánima ſua, & in univerſa virtúte ſua. 4. *Reg.* 23.

Ant. 3. a. Confirmávit omnes húmiles pópuli ſui, & legem exquiſívit: ſancta glorificávit, & multiplicávit vaſa ſanctórum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. f. Hortabátur ſuos, ne formidárent ad ad-

Digitized by Google

ventum natiónum, ſed in mente habérent adjutória ſibi facta de cœlo. 2. *Mach.* 15.

Ant. 4. E. Spíritu magno vidit última, & conſolátus eſt lugentes in Sion. *Eccli.* 48.

Capitulum. Iſ. 60.

JErúſalem, aperientur portæ tuæ júgiter; die ac nocte non claudentur, ut afferátur ad te fortitúdo géntium, & reges eárum adducantur: gens enim & regnum quod non ſervíerit tibi, períbit.

Hymnus.

TE ſancte rursùs, Ludovíce, prælia
Divína poſcunt: tu crucis clavum tenens,
Speíque ſacras ánchorâ fundans rates,
Moves tyrannis bella, Chriſto mílitas.

Vincis cadendo: mors tibi victóriam
Aufert & addit: corpus hìc palmæ tegunt
Nondum ſepultum; ſed triumpho nóbili
Cœlum parátur, & corónis sídera.

Tuus paternæ rédditus terræ cinis
Regnum tuétur, dum throno præſens Dei,
Æterna regnans paſcis inter lília,
Favenſque blando noſtra cernis lúmine.

Sit Trinitáti ſempiterna glória,
Honor, poteſtas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia,
Per cuncta regnat ſeculórum ſécula.
Amen.

℣. Introíbo in domum tuam, Dómine: ℟. Adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo. *Pſ.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Ambulábunt reges in ſplendóre ortûs tui, Jerúſalem; & miniſtrábunt tibi, & vénient, & adorábunt veſtígia pedum tuórum. *Iſ.* 60.

Oratio.

DEus, qui beátum regem Ludovícum, de terréno regno ad cœleſtis regni glóriam tranſtuliſti; ejus, quæſumus, méritis & interceſſióne: Regis regum Jeſu Chriſti Fílii tui fácias nos eſſe conſortes. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.
Amen.

Pro Commem. S. Hippolyti Epiſc. & Martyris.

Ant. Ecce Deus ſalvátor meus, fiduciáliter agam, & non timébo; quia fortitúdo mea & laus mea Dóminus, & factus èſt mihi in ſalútem. *Iſ.* 12.

℣. In Deo ſperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Pſ.* 55.

Oratio.

DEus, cujus grátia beátum Hippolytum Pontíficem tuum in Sacerdótiū elégit; doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perſeverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum chriſtiánum & inſtrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

DIE XXVI.

In Feſto

S. HIPPOLYTI, Epiſcopi & Martyris, S. Irenæi diſcipuli.

Simplex.

De Communi unius Martyris.

Lectio iij.

INter illuſtrióres Eccléſiæ Lugdunenſis alumnos Hippolytus, magnus appellátus, flóruit imprímis, Alexandro Sevéro imperante. Magiſtrum hábuit ſanctum Irenæum Lugdunenſem. Fuit Epíſcopus, teſte Hierónymo: ſed incertæ omnínò huc uſquè Sedis. Fídei Chriſtiánæ promovendæ ſtúdio flagrans: éxteris natiónibus Evangélii lucem détulit. Ejus ſanctitátem & vária ac luculenta in ſacros códices ſcripta, antíqui Patres exímiè prædicârunt. Veritátem orthodoxam, contra omnes ſui témporis hæréticos, verbis & ſcriptis mirâ eruditióne plenis, invictíſſimè aſséruit. Hunc virum benevolentíſſimum prædicat Chryſóſtomus; & inter illos doctóres recenſet, qui tanquam luminária in mundo reſplenduérunt: verbum vitæ continentes. Ad ejus doctrínam tanquam ad ſpirituálium fóntium fluenta invitábat Theodorétus. Ejus exemplo ad ſcribendum in Canónicas Scriptúras adductus eſt Orígenes. Vitam mártyrii glóriâ conſummávit.

Oratio.

DEus, cujus grátia beátum Hippolytum Pontíficem tuum in Sacerdótiū elégit; doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perſeverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum chriſtiánum & inſtrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

VESPERÆ Feriales; à Capitulo de Sequenti, ex Communi Doctorum, xxvij.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo ætérnæ ſalútis beátum Cæſárium miniſtrum tribuiſti; præſta, ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris: interceſſórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

DIE XXVII.
In Feſto SANCTI CÆSARII, Epiſcopi & Doctoris.

Semiduplex-majus.

De Communi Doctorum.

Lectio ij.

CÆſárius Cabilóne claro génere ortus; in ínſula Lirinenſi ſub Porcário Abbáte mónachus: & póſteà cellerárius fuit. Quo múnere poſt breve tempus abſolútus; ita per jejúnia, vigílias & orandi ſtúdium, vires córporis attrívit: ut Arélatem valetúdinis recuperandæ causâ miſſus fúerit. Illîc cum Æónio Arelatenſi Antíſtite ſtatim ob ſacræ doctrínæ deſidérium junxit conſuetúdinem. Is Cæsárium, perſpectâ morum ejus innocéntiâ, Diáconum, & tandem, impetráto Porcárii Abbátis conſenſu, Presbyterum ordinávit; & Arelatenſi Eccléſiæ aſcripſit: in qua nihilóminùs curſum canónicum inſtitutiónis monáſticæ, máximè verò humilitátem, caritátem, obſéquium, & patiéntiam monaſtérii ſemper retínuit. Hinc triénnio ferè ante mortem Æónii, ſuburbánæ ínſulæ monaſtério ab eódem præfectus eſt; qui cùm eum jamprídem ſibi ſucceſſórem cúperet: ſuum hâc de re votum cívibus & Gothórum princípibus expóſuit. Cæsárius verò, ne id fíeret, arreptâ fugâ, in ſepulcris aliquándiu delítuit: verùm, Deo ſic volente, detectus & inventus, Pontificátûs quidem onus, cogente caritátis neceſſitáte, ſuſcépit. Tértiæ, Sextæ, & Nonæ Offícia in majóre Basílica ſancti Stéphani inſtítuit: Laïcoſque hortabátur Dei laudes in Eccléſia cánere, ut eos à fábulis avocáret. Ter apud reges Gothos proditiónis accusátus, ac tóties in exílium, & in cárcerem detrúſus; ter innocéntiâ ejus manifeſtis argumentis comprobátâ, abſolútus eſt: & ad Eccléſiam ſuam remiſſus. In hac síngulis ferè diébus prædicábat: áliis verò Eccléſiis hómilias pópulo recitandas ſuppeditábat; inter bella quibus tunc ferè contínuis Arelatenſis província deflagrábat: captívis redimen-

dis ſacram ſuppelléctilem diſtráhere non dubitávit; in hoc cum Ambróſio conſéntiens, ei diſplicére non poſſe de ſuppelléctili ſua dari redemptiónem: qui prius ſemetipſum pro redemptióne hóminis tradidiſſet. Pielláre cœnóbium in civitáte conſtruxit: cujus prima lex erat, ut nulli unquam licéret exíre è monaſtério.

Lectio iij.

PLúribus intérfuit præfuitque Concíliis: imprímis Arauſicáno ſecundo, in quo de grátia, & líbero arbítrio viginti quinque Cánones promulgáti ſunt; in quibus inter cétera definítum eſt Cánone quinto, quòd, ſi quis, ſicut augmentum, ita étiam inítium fídei, ipſumque credulitátis affectum naturáliter nobis ineſſe dicat: Apoſtólicis dogmátibus adversári comprobétur. Hoc erróre damnáto, ſana de Chriſti grátia doctrína ex ipſis Auguſtíni ſenténtiis ſancíta eſt: juxta Capítula quæ à Felíce Románo Pontífice, auctoritáte Sedis Apoſtólicæ muníta, Cæſárius ſuſcéperat. Quæ cùm íterùm jurgántibus nonnullis invidióſè traducerentur in vulgus; hábita eſt Valéntiæ ad Iſaram áltera Synodus ad quam Cæſárius, infirmitátis causâ, conveníre non pótuit: ſed Cypriánum Tolonenſem Epíſcopum doctíſſimum diſcipulórum miſit. Quo agente, Patrum ómnium judício Synodi Arauſicánæ definítio comprobáta eſt: & tandem extincta conténtio; poſt quam à Cæſário utriuſque Synodi geſtis Romam per Arménium Abbátem miſſis, Bonifácius qui Felíci ſuccéſſerat: utriuſque acta cathólicâ reſponſióne & Apoſtólicâ auctoritáte firmávit. Scripſit præter hæc Cæſárius ſpeciálem librum de grátia Dei, & líbero arbítrio, adversùs ſenténtiam Fauſti Rhegienſis Epíſcopi; & in Scriptúram enarratiónes, & homílias, cum epíſtolis ſuper vária rerum divinárum argumenta, viris Religióſis, ut in appéndice Gennádii légitur, omnínò neceſsárias: unde poſt Irenæum & Hilárium præcípuus Eccléſiæ Gallicánæ Doctor agnóſcitur. Cùm annum ágeret Epiſcopátûs trigéſimum-quartum, omnis Gothórum dítio cis Alpes ſita, ex ceſſióne Vítigis regis à Francis recepta eſt: & inde Cæſárius ad annos ſex Childeberto regi páruit. Demum exactis in Pontificátu annis quadraginta, prídie feſtum ſancti Auguſtíni, uti ſe, & optáre, & ſperáre díxerat; è vivis exceſſit anno ætátis

ſeptuagéſimo-tértio, Chriſti quingentéſimo quadragéſimo-ſecundo: & in Basílica ſanctæ Mariæ ſepultus eſt.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo æternæ ſalútis beátum Cæsárium miniſtrum tribuiſti; præſta, ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris: interceſſórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti.

DIE XXVIII.
In Feſto
SANCTI AUGUSTINI, Epiſc. & Eccleſ. Doct.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ ſequuntur.

Pridie, ad Magníf. *Ant.* 6. F. Grátiâ Dei ſum id quod ſum, & grátia ejus in me vácua non fuit. 1. *Cor.* 15.

Oratio, Omnípotens. *ut infrà ad Laudes.*

Fit Commem. S. Cæſarii, *Ant.* Qui docti. ℣. Beátus. xxxiij. *Oratio*, Deus, qui pópulo tuo. *ut ſuprà.*

Deinde S. Juliani, *Mart. Ant.* Ecce. ℣. In Deo. viij. *Orat.* Deus, qui. *infrà*, 588.

Lectio ij.

AUguſtínus, Tagaſtæ in Africa natus: adoleſcens in amóres illícitos & Manichæórum hæreſim impégit. Carthágine primùm Rhetóricam dócuit, deinde Romæ, ac Medioláni; ubi cùm Ambróſii frequens eſſet audítor, paulátim in Cathólicos propénſior factus: ſacros códices, à quorum lectióne priùs abhorrébat; evólvere ſtudióſiùs cœpit: & novæ vitæ inſtitútum meditári. Verùm cùm diu multùmque ſecum ipſe luctátus, converſiónem procraſtinaſſet: tandem inſólitâ voce admónitus ut légeret, ex verbis Apóſtoli in quæ íncidit; derepentè mutátus eſt: & ab Ambróſio aliquantò pòſt, annum agens tricéſimum-tértium, in Páſchate baptizátus. Cùm pátriam repéteret, matri ad Oſtia Tiberína defunctæ ſupréma chriſtiánæ pietátis offícia perſolvit. Reverſus in Africam, rus ſe recépit: ut uni Deo vacáret. Hippónem evocátus, ut virum ipsíus audiendi cúpidum Deo lucrarétur: raptus à pópulo, invítus atque ubertim flens, Présbyter civitátis ordinátus eſt à Valério Epíſcopo; qui véritus jam ſenior, ne ſibi Auguſtínus ab áliis Eccléſiis præriperétur: obtínuit à Primáte Carthaginenſi, ut ſibi adhuc vi-

Digitized by Google

venti darétur Coepíſcopus. In Epiſcopátu commúnem vitæ ratiónem, quam Présbyter inſtitúerat, cum Cléricis ténuit. Veſtis ejus ac ſuppellex nec nítida nimiùm, nec abjecta. Ita frugáli & parcâ mensâ utebátur; ut non niſi propter hóſpites & infirmos carnes ad legúmina & ólera adhibéret: eamque lectióne aut diſputatióne, exclúsâ pénitùs obtrectatióne, ſemper condiébat. Cauſis dirimendis vacábat per totam diem, ſæpè jejúnus. Ut páuperes áleret, cùm non eſſet ália facultas: ſacra vaſa frangi jubébat. Pupillos duntaxat inviſébat & víduas; feminárum autem monaſtéria non adíbat: niſi urgente neceſſitáte.

Lectio iij.

ACérrimus contra omnes hæreſes cathólicæ veritátis propugnátor: Manichæos, quos ſtatim à baptiſmo aggreſſus fúerat, tum ſcriptis tum públicis diſputatiónibus confutávit. Arianórum hæreſim ſinguléri veritátis illuſtratióne profligávit. Eccléſiæ unitátis ſtúdio, quam adversùs Donatiſtas validíſſimè tutátus eſt, Epíſcopos penè trecentos induxit; ut ſchiſmáticis ad Eccléſiam redeúntibus, non honórem modò ſédium ſervárent: ſed &, ſi opus eſſet, Epiſcopátum céderent. Grátiam Chriſti, ſuo témpore à Pelagiánis impugnátam, invictíſſimè aſſéruit: eorumque in Semipelagiánis relíquias, morti jam próximus, repreſſit. Adversùs Paganórum calúmnias & erróres Religiónem Chriſtiánam, eruditíſſimo præſertim ópere de Civitáte Dei, vindicávit. In Confeſſiónum ac Retractatiónum libris, à ſe geſta ſcríptaque magnâ cum humilitáte ſevérus judex recénſuit. De Scriptúra váriis tractátibus ſapientíſſimè diſſéruit. Difficíllimas quæſtiónes undequáque ſibi propóſitas ſuis epíſtolis enodávit. Eum Theodóſius júnior nominátim invitávit ad Synodum Ephesínam in cauſa Neſtórii, cujus erróres jam ipſe ſcriptis præfocáverat: ſed morte præventus, Concílio intereſſe non pótuit. Vándalis enim tértium jam menſem Hippónem obſidéntibus, in extrémum morbum íncidit; atque ubi lecto decúbuit: Pſalmos de pœniténtia paríeti juſſit affígi, quos profúſis lácrymis júgiter meditátus; & per decem últimos dies ſoli inténtus oratióni, obdormívit in Dómino anno ætátis ſeptuagéſimo-ſexto: Chriſti quadringentéſimo trigéſimo. Pro commendanda córporis ejus depoſitióne, ſacrifícium Deo oblátum eſt.

Teſtamentum nullum fecit: quia unde fáceret, ait Poſſídius, Chriſti pauper non hábuit. ¶ Eódem die memorátur Juliánus Viennenſis, qui hortante ſancto Ferréolo, cujus in milítia comes erat; Viennâ ubi Diocletiáni perſecútio fervébat, diſceſſit, non præ mortis metu: ſed ut, paréntibus & facultátibus relictis, ad ſubeundum martyrium eſſet expedítior. Igitur ad Arvernos ſe cóntulit: & imminente ibi perſecutióne, ad Brivatenſem vicum pervénit. Cùm autem intellígeret inſtáre perſecutóres: víduam rogávit ut ejus ope delitéſceret. Vix illa petitióni ejus ánnuit, cùm ecce prosíliens ad ſatéllites; Nolo, ait, diútiùs commorári in hoc ſéculo: quia toto ánimi ardóre Chriſtum ſítio. Moxque ab illis, reſecto gútture, necátus eſt.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Miniſtérium verbi accépi à Dómino Jeſu, teſtificári Evangélium grátiæ Dei. *Act.* 20.

Oratio.

OMnípotens & miséricors Deus, qui beátum Auguſtínum Evangélii grátiæ tuæ teſtem & propugnatórem in Eccléſia ſuſcitaſti: ejuſdem grátiæ, quæſumus, in nobis oſtende virtútem; ut & voluntátem tuam, te docente, cognóſcere: & eam corde magno valeámus, te operante, perfícere. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

Pro Commem. ſancti Juliani, Ant. Bonum. ℣. Adjútor. xj.

Oratio.

DEus, qui in corde beáti Mártyris Juliáni ignem ſancti tui amóris accendiſti: ut perſecutórum ſupplícia, te vincente, deſpíceret; da nobis, ut cujus natalítia cólimus: interceſſióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXIX.
In Feſto DECOLLATIONIS S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Duplex-majus.

[*IN PRIMATIALI, Solemne-minus.*]

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 3. a. ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam. *Malach.* 3.

Ant. 1. g. Mittam vobis Elíam Prophétam, ántequam véniat dies Dómini. *Malach.* 4.

Ant. 2. D. Convertet cor patrum ad fílios, & cor filiórum ad Patres eórum. *Malach.* 4.

Ant. 6. F. Erit quómodò ſcriptum eſt in Fílium hóminis, ut multa patiátur, & contemnátur. *Marc.* 9.

Ant. 4. f. Si vultis récipere, Joannes ipſe eſt Elías qui ventúrus eſt. *Matth.* 11.

Capitulum. Act. 13.

DEus ex ſémine David ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael Salvatórem Jeſum; prædicante Joanne ante fáciem adventûs ejus baptiſmum pœniténtiæ omni pópulo Iſrael.

Hymnus.

QUis ille, ſylvis è penetrálibus
Egreſſus, ad ſe tot pópulos trahit?
Ab ore pendentes loquentis
Quâ ſúbitò tenet arte turbas?
An ille faſtu regífico tumens,
Molli ſolútus díffluit ótio?
Levis-ne arundo ventilátur
Arbítrio populáris auræ?
Atqui ter annos jam décies trahit
Vitam in profundis sáltibus áſperam,
Virtútis Elíæ futúrus
Atque ánimi generóſus heres.
Ergo ſevéram Núminis ómnibus
Oſtentat iram, non tímidus mori:
Aſſertor acer veritátis,
In próceres tonat, inque plebem.
Aulâ receptum non rétinet timor,
Non blanda flectit grátia Príncipis,
Contamináti quin reprendat
Flagítium opprobriumque lecti.
Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

℣. Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; ℟. Et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu. *Pſ.* 74.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Dico vobis quia Elías jam venit, & non cognovérunt eum; ſed fecérunt in eo quæcumque voluérunt. *Matth.* 17.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. S. Auguſtini, Ant. Máximus in ſalútem electórum Dei expugnáre

inſurgentes hoſtes : quis ante illum réſtitit ? nam hoſtes ipſe Dóminus perduxit. *Eccli.* 46.

℣. Beátus vir qui diſpónit ſermónes ſuos in judício: ℟. In æternum non commovébitur. *Pſ.* 111.

Oratio, Omnípotens & miſéricors Deus. *ſuprà*, 588.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum qui dat voci ſuæ vocem virtútis, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 67.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

IMpúnè Vati non erit, ímpotens
Totum furórem fémina cólligit;
Iræque cauſas aggerando
Extímulat fera corda regis.

Quid non libído cogis adúltera?
Dantur caténis innócuæ manus:
At alligári veritátis
Néſcia vox, ſua jura ſervat.

Chriſtum vel atro cárceris in ſpecu
Præco fidélis núntiat; & ſuos
Divína patranti Magiſtro
Diſcípulos jubet ire teſtes.

Vinctus triumphat; tu pávitans fremis,
Tyranne. Cæcum mens malè cónſcia
Quatit flagellum: ſtricta Vatem
Impávidum fériet ſecúris.

Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *à.* Venit Joannes in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum. *Luc.* 3.

Ant. 5. a. Hic eſt qui dictus eſt per Iſaíam Prophétam, dicentem: Vox clamantis in deſerto, Paráte viam Dómini. *Matth.* 3.

Ant. 8. *G.* Exíbat ad eum omnis Judæa; & baptizabantur ab eo in Jordáne, confitentes peccáta ſua. *Matth.* 3.

℣. Vox Dómini ſuper aquas, ℟. Vox Dómini concutientis deſertum. *Pſ.* 28.

Lectiones de Script. occur.

Poſt. j. Lect. ℟. Videns Joannes multos Phariſæórum venientes ad baptiſmum ſuum, dixit eis: Progénies viperárum, quis demonſtrávit vobis fúgere à ventúra ira? * Fácite ergo fructum dignum pœniténtiæ. ℣. Replétus ſum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício, & virtúte; ut an-

núntiem Iſrael peccátum ſuum : * Fácite. *Matth.* 3. *Mich.* 3.

Poſt. ij. Lect. ℟. Interrogábant eum turbæ : Quid faciémus ? Dicébat illis : Qui habet duas túnicas, det non habenti. Et dixit ad Publicános : * Nihil ámpliùs quàm quod conſtitútum eſt vobis, faciátis. ℣. Vir ſi fécerit juſtítiam, per vim nihil rapúerit, panem ſuum eſurienti déderit, vitâ vivet : * Nihil. *Luc.* 3. *Ezech.* 18.

Poſt iij. Lect. ℟. Interrogábant eum & mílites : Quid faciémus & nos ? Ait illis : Contenti eſtóte ſtipéndiis veſtris. * Multa quidem & ália exhortans, † Evangelizábat pópulo. ℣. Mónita ſalútis dabat eis, & conſolabátur eos : * Multa. Glória. † Evangelizábat pópulo. *Luc.* 3. *Tob.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Venérunt ad Joannem, & dixérunt ei : Ille cui tu teſtimónium perhibuiſti trans Jordánem, ecce hic baptízat ; & omnes véniunt ad eum. *Joan.* 3.

Ant. 2. D. Reſpondit Joannes : Ipſi vos mihi teſtimónium perhibétis, quòd díxerim : Non ſum ego Chriſtus, ſed quia miſſus ſum ante illum. *Joan.* 3.

Ant. 1. a. Illum oportet créſcere, me autem mínui. Qui deſurſum venit, ſuper omnes eſt. *Joan.* 3.

℣. Tu es lucerna mea, Dómine : ℟. In te enim curram accinctus. 2. *Reg.* 22.

Lectio iv.

Sermo ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 28. *in Ep.* 2. *ad Cor.*

UT virtúte nihil púrius eſt : ſic improbitáte nihil obſcœnius eſt. Illa enim ſole ſplendídior eſt : hæc cœno fœtídior. Atque hoc ſuo teſtimónio comprobáre illi queant, qui in cœno volutantur, atque in ténebris verſantur : cùm ab áliquo eórum, qui in virtúte vivunt, ſeſe coárgui víderint, vel étiam eum conſpéxerint. Tum demum miſériam ſuam apértiùs agnoſcunt ; ac velut immiſſo quodam rádio fœditátem ſuam cóntegunt : atque antè conſciórum ora erubeſcunt ; étiamſi hic ſervus ſit, ille liber : hic ſúbditus, ille rex. Sic Heródes, cùm reprehenſiónum pudórem ferre non poſſet : (ſíquidem prophéticæ vocis ingens, ac præclárus ſplendor erat) Joannem in cárcerem conjécit ; tanquam qui nudus eſſet, ac lucernam extínguere conarétur : ut rurſùs in ténebris dégeret. Cur enim non eum contempſit ? Num Joannes eum

Digitized by Google

in judícium tractúrus erat? Num adultérii pœnas ab eo expétiit? Nonne reprehénſio duntaxat erant ea quæ dicebantur? Quid ergo métuit ac tremit? Annon verba erant, ac ſimplex ſermo? Sed hujúſmodi verba magìs quàm res ipſæ pungébant. Non eum ad judícium, ſed ad áliud conſciéntiæ tribúnal pertrahébat; omneſque eos qui líberâ cogitatióne ſuffrágium tunc ferébant: júdices ipſi conſtituébat. Quocirca tremébat tyrannus: virtútis ſplendórem haud ferens. Vides quanta philoſóphiæ vis ſit? Eum qui caténis vinctus erat, tyranno ſplendidiórem réddidit: effecitque ut hic illum formidáret ac trémeret.

℟. Heródes cùm corriperétur à Joanne de Herodíade uxóre fratris ſui, & de ómnibus malis quæ fecit, * Adjécit & hoc ſuper ómnia, & inclúſit Joannem in cárcere. ℣. Non récipit ſtultus verba prudéntiæ; & cùm in profundum vénerit peccatórum, contemnit: * Adjécit. *Luc.* 3. *Prov.* 18.

Lectio v.

Ex Libro ejuſdem ad eos qui ſcandalizati ſunt. C. 22.

PErpende quómodò affectum fuiſſe veriſímile eſt Heródem reprehenſum à vincto; cùm cérneret nihil eum de loquendi libertáte propter caténam remíttere: ſed occídi malle quàm pulchérrimam illam líberè loquendi facultátem amíttere. Cógita quis ex homínibus illíus ætátis, vel étiam conſequentis ævi, cùm hæc cérneret & audíret; quantùmvis deſes ac remiſſus eſſet, at exíguo tamen judício valéret: non ſummam utilitátem inde decérperet. Noli enim mihi commemoráre ſcelerátos & ſtultos hómines, ſocordes, totos córpori curando addictos, ac fóliis levióres. Iſti enim non his ſolùm, ſed re quâvis quæ accíderit, offenduntur; non áliter ac pópulus Judæórum, qui & cùm manna coméderet: & cùm panem, páriter moróſus erat & offendebátur, ſive in Ægypto eſſet, ſive ab Ægypto liberátus, ſive adeſſet Moyſes, ſive abeſſet. Verùm illos in médium mihi prodúcito, qui ſóbrii erant & vígiles: & cum ánimo tuo réputa quantam ipſos probábile ſit utilitátem inde percepiſſe; cùm ánimam conſtantem cérnerent, mentem invictam, linguam máximâ libertáte loquendi præditam: hóminem deſerti íncolam, regem ſuperáre; vinctum eſſe, nec tamen cédere: cápite truncári, nec ſilére.

℟. Joannes in vínculis duos de diſcípulis ſuis miſit ad Jeſum. In ipſa autem hora multos curávit Jeſus à languóribus, & ait: Dícite Joanni quæ vidiſtis; & * Beátus qui non fúerit ſcandalizátus in me. ℣. Ne extimeſcas fáciem potentis, & ponas ſcándalum in æquitáte tua: * Beátus. *Matth.* 11. *Luc.* 7. *Eccli.* 7.

Lectio vj.

SEd ne hic quidem ſubſiſte: verùm ea quæ ſecúta ſunt, exámina. Caput amputávit Heródes: cápite truncátus eſt Joannes. Quis ergo beátus ab ómnibus prædicátur? quis imitandus propónitur? quis celebrátur? quis coronátur? quis præcóniis ornátur? quis laudátur? quis commendátur? quis in hunc uſque diem reprehendit? Nonne in síngulis Eccléſiis hic quidem clamat; Non licet tibi habére uxórem fratris tui? ille verò diffamátur étiam poſt óbitum ob adultérium, insániam, & audáciam? Consídera verò præter ea quæ dicta ſunt: quanta virtus eſſet captívi, tyranni imbecíllitas. Nam hic quidem non pótuit linguam unam compéſcere: ſed, eâ ſublátâ, ſexcenta pro illa & cum illa ora reſerávit. Síquidem unuſquiſque dum Evangélium illud legit, dicit: Non licet tibi habére uxórem fratris tui; & ſine Evangélio in cœtibus, in congréſſibus, vel étiam ad ipſos últimos mundi límites, hanc vocem áudies: & juſtum illum vidébis etiamnum clamantem, inculcantem, & nequítiam tyranni redarguentem. Quid ergo detrimenti cepit ex óbitu juſtus ille? quid ex morte violenta? quid ex caténa? quid ex cárcere? Quos autem non correxit, quibus cor sáperet; ex iis quæ dixit, ex iis quæ paſſus eſt, ex iis quæ nunc prædicat: eádem prorſus quæ cùm víveret?

℟. Cùm diſceſſiſſent núntii Joannis, cœpit Jeſus de Joanne dícere ad turbas: Quid exiſtis in deſertum vidére? Arúndinem vento agitátam? * Dico vobis: † Major inter natos mulíerum Prophétâ Joanne Baptiſtâ nemo eſt. ℣. Sicut Angelus Dei, ſic eſt, ut nec benedictióne nec maledictióne moveátur; * Dico. Glória Patri. † Major. *Luc.* 7. 2. *Reg.* 14.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. A diébus Joannis Baptiſtæ uſque nunc, regnum cœlórum vim pátitur, & violenti rápiunt illud. *Matth.* 11.

Ant. 7. a. Omnes Prophétæ & lex uſque ad Joannem prophetavérunt. Qui

habet aures audiendi, áudiat. *Matth.* 11.

Ant. 1. f. Omnis pópulus áudiens, & publicáni, juſtificavérunt Deum, baptizáti baptiſmo Joannis: Phariſæi autem consílium Dei ſprevérunt, non baptizáti ab eo. *Luc.* 7.

℣. Deféctio ténuit me
℟. Pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam. *Pſ.* 118.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Marcum.

Cap. 6.

IN illo témpore: Heródes miſit, ac ténuit Joannem; & vinxit eum in cárcere: propter Herodíadem uxórem Philippi fratris ſui. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 3. *de Virg.*

QUóniam Joannis prænúntii Chriſti non ſtrictim prætereunda eſt recordátio; íntereſt ut quis, & à quibus, & quam ob cauſam, quo modo, & quo témpore ſit occíſus: advértere debeámus. Ab adúlteris juſtus occíditur: & à reis in júdicem capitális ſcéleris pœna convértitur. Deinde præmium ſaltatrícis: mors eſt Prophétæ. Poſtrémò (quod étiam omnes bárbari horrére conſuevérunt) inter épulas atque convívia conſummandæ crudelitátis profertur edíctum: & à convívio ad cárcerem, de cárcere ad convívium, ferális flagítii circumfertur obſéquium. Quanta in uno facínore ſunt crímina!

℟. Heródes dúxerat Herodíadem. Dicébat Joannes Heródi: * Non licet tibi habére uxórem fratris tui. ℣. Ne ſequáris in fortitúdine tua concupiſcéntiam cordis tui; Deus enim vindicans vindicábit: * Non. *Marc.* 6. *Eccli.* 5.

Lectio viij.

QUis non, cùm è convívio ad cárcerem curſári vidéret, putáret Prophétam juſſum eſſe dimitti? Quis, inquam, cùm audíſſet natálem eſſe Heródis, ſolemne convívium, puellæ optiónem eligendi quod vellet datam, miſſum ad Joannem ob ſolutiónem non arbitrarétur? Quid crudelitáti cum delíciis? Quid cum funéribus voluptáti? Rápitur ad pœnam Prophéta, conviváli témpore, conviváli præcepto, quo non cúperet vel abſolvi; perímitur gládio: caput ejus affertur in diſco. Hoc crudelitáti férculum debebátur: quo inſatiáta épulis féritas veſcerétur.

℟. Heródias inſidiabátur Joanni, & volébat occídere eum, nec póterat; * Heródes enim metuébat

Joannem, ſciens eum virum juſtum & ſanctum. ℣. Fortitúdo símplicis, via Dómini; & pavor his qui operantur malum: * Heródes. *Marc.* 6. *Prov.* 10.

Lectio ix.

INtuére, rex acerbíſſime, tuo ſpectácula digna convívio. Pórrige déxteram, ne quid ſævítiæ tuæ deſit: ut inter dígitos tuos rivi défluant ſancti cruóris. Et quóniam non exſaturári épulis fames, non reſtingui póculis pótuit inaudítæ ſævítiæ ſitis: bibe sánguinem ſcaturiéntibus adhuc venis exſecti cápitis profluentem. Cerne óculos in ipſa morte ſcéleris tui teſtes: averſantes conſpectum deliciárum. Clauduntur lúmina, non tam mortis neceſſitáte: quàm horróre luxúriæ. Os áureum illud exangue, cujus ſenténtiam ferre non póteras, conticeſcit: & adhuc timétur.

℟. In diébus ſuis non pertímuit príncipem, & poténtiâ nemo vicit illum, * Nec ſuperávit illum verbum áliquod. ℣. Heródes propter Herodíadem volens Joannem occídere, tímuit pópulum, quia ſicut Prophétam eum habébant: * Nec. Glória Patri. * Nec. *Eccli.* 48. *Matth.* 14.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. a. HEródes ténuit Joannem, & alligávit eum, & póſuit in cárcerem propter Herodíadem. *Matth.* 14.

Ant. 8. G. Die natális Heródis ſaltávit fília Herodíadis, & plácuit Heródi; unde cum juramento pollícitus eſt ei dare quodcumque poſtulaſſet ab eo. *Matth.* 14.

Ant. 7. d. Illa præmónita à matre ſua, Da mihi, inquit, hic in diſco caput Joannis Baptiſtæ. *Matth.* 14.

Ant. 6. C. Contriſtátus eſt rex: propter juramentum autem, & eos qui páriter recumbébant, juſſit dari. *Matth.* 14.

Ant. 1. a. Miſſo ſpiculatóre, præcépit afferri caput ejus in diſco. *Marc.* 6.

Capitulum. Jerem. 1.

EGo dedi te hódie in civitátem munítam, & in columnam férream, & in murum æreum ſuper omnem terram: régibus Juda, princípibus ejus, & ſacerdótibus, & pópulo terræ.

Hymnus.

ECce, ſaltantis prétium puellæ,
Fertur in diſco caput amputátum:
Hæc cruentátis nova proferuntur
Fércula menſis.

Quæ rudes ſylvis pópulos docébat,
Quæ Deum totâ reſonábat aulâ,
Illa vox, eheu! gládio reſecta,
Muta ſilébit.

Occídit Vates, & adhuc timétur;
Vox ſilet Verbi, cruor ille clamat:
Sancta fraterni temeráta carpit
Fœdera lecti.

Nube ſub denſa jubar involútum
Vénerat cæcis aperíre ſeclis:
Sole matúro, velut umbra, ceſſit
Lúcifer Orbi.

Summa laus Patri, genitóque Verbo:
Et tibi compar, utriuſque nexus
Spíritus ſemper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Superbi iníquè agébant uſquequáque: ℟. A lege autem tua non declinávi. *Pſ.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Miſit Heródes, & decollávit Joannem in cárcere; & allátum eſt caput ejus in diſco, & datum eſt puellæ; & puella dedit matri ſuæ. *Matth.* 14. *Marc.* 6.

Oratio.

Deus, qui beátum Joannem Baptiſtam, & naſcentis & morientis Fílii tui Præcurſórem eſſe voluiſti; concéde, ut ſicut ille veritátis & juſtítiæ Martyr occúbuit: ita nos pro veritáte & juſtítia ad mortem uſque certémus. Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spiritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Heródes ténuit Joannem, & alligávit eum, & póſuit in cárcerem propter Herodíadem. *Matth.* 14.

AD TERTIAM.

Ant. 8. *G.* Die natális Heródis ſaltávit fília Herodíadis, & plácuit Heródi; unde cum juramento pollícitus eſt ei dare quodcumque poſtulaſſet ab eo. *Matth.* 14.

Capitulum. Eccleſ. 5.

Ne témerè quid loquáris; neque cor tuum ſit velox ad proferendum ſermónem coram Deo: Deus enim in cœlo, & tu ſuper terram.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Deus, iníqui * Inſurrexérunt ſuper me. Deus. ℣. Et ſynagóga poténtium * quæſiérunt ánimam meam, * Inſurrexérunt. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 85.

Digitized by Google

℣. Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; ℟. Et qui laudábant me, adversùm me jurábant. *Pſ.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Illa præmónita à matre ſua, Da mihi, inquit, hic in diſco caput Joannis Baptiſtæ. *Matth.* 14.

Capitulum. Iſ. 5.

VÆ qui potentes eſtis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miſcendam ebrietátem : qui juſtificátis ímpium pro munéribus, & juſtítiam juſti aufertis ab eo ; Propter hoc ſicut dévorat ſtípulam lingua ignis, & calor flammæ exúrit : ſic radix eórum quaſi favilla erit, & germen eórum ut pulvis aſcendet.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Adversùm me loquebantur, * Qui ſedébant in porta. Adversùm. ℣. Et in me pſallébant * qui bibébant vinum, * Qui ſedébant. Glória Patri. Adversùm. *Pſ.* 68.

℣. Deus, ne derelinquas me in cogitátu illórum ; ℟. Et ánimæ irreverenti & infrunítæ ne tradas me. *Cant. Eccli.* 23.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Miſſo ſpiculatóre, præcépit afferri caput ejus in diſco. *Marc.* 6.

Capitulum. Eccli. 49.

MAlè tractavérunt illum, qui à ventre matris conſecrátus eſt Prophéta ; evértere, & erúere, & pérdere : & iterùm ædificáre, & renováre.

℟. *br.* Príncipes * Perſecúti ſunt me gratìs. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidávit cor meum. Perſecúti ſunt. Glória. Príncipes. *Pſ.* 118.

℣. Eripe me, Dómine, de operántibus iniquitátem : ℟. Et de viris sánguinum ſalva me. *Pſ.* 58.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. *à.* ACcedentes diſcípuli Joannis, tulérunt corpus ejus, & ſepeliérunt illud. *Matth.* 14.

Ant 1. f. Audívit Heródes famam Jeſu, & ait : Hic eſt Joannes Baptiſta : ipſe ſurrexit à mórtuis. *Matth.* 14.

Ant. 5. C. Hæſitábat ; & ait : Joannem ego decollávi. Quis eſt iſte de quo tália áudio ? Et quærébat vidére eum. *Luc.* 9.

Ant. 8. G. Venientes diſcípuli Joannis, nuntiavérunt Jeſu. Quod cùm audiſſet Jeſus, ſeceſſit inde in navícula, in locum deſertum ſeorſum. *Matth.* 14.

Ant. 6. F. Venérunt multi ad Jeſum & dicébant : Quia Joannes quidem ſignum fecit nullum : ómnia

autem quæcumque dixit de hoc, vera erant. Et credidérunt in eum. *Joan.* 10.

Capitulum. Iſ. 57.

JUſtus perit, & non eſt qui recógitet in corde ſuo; Et viri miſericórdiæ colliguntur, quia non eſt qui intélligat: à fácie enim malítiæ collectus eſt juſtus.

Hymnus.

OMnibus manat cruor ecce venis:
Hinc ſitim longam sátia, Tyranne,
Et cibos inter pateraſque puro
Sánguine liba.
Ut caput vidit, dápibus parátis,
Triſte fumanti natitáre tabo,
Hæſit, impaſtis fremuitque menſis
Fúneris auctor.
Non tamen frontis grávitas ſerénæ
Ceſſit immíti violáta ferro:
Dura miteſcit plácido ſub ore
Mortis imágo.
Sic ſuo rurſum Deus hunc præíre
Núntium Chriſto jubet, inferiſque
Ferre præcónem nova liberandi
Gáudia mundi.
Qui Deo plenus rígidis futúrum
Móribus Chriſtum rudis exprimébat,
Débuit durâ quoque morte totum
Réddere Chriſtum.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque nexus
Spíritus ſemper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

℣. Cuſtódit Dóminus ánimas Sanctórum ſuórum: ℟. De manu peccatóris liberábit eos. *Pſ.* 96.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Venit Joannes in via juſtítiæ, & non credidiſtis ei: Publicáni autem & meretríces credidérunt ei; vos autem videntes, nec pœniténtiam habuiſtis póſteà, ut crederétis ei. *Matth.* 21.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

DIE XXXI.
In Feſto
SANCTI PAULINI,
Trevirenſis Epiſcopi, & fidei Confeſſoris.

Semiduplex - minus.

De Communi Pontificum.

Oratio.

DEus, pro cujus nómine beátus Paulínus Confeſſor tuus & Póntifex paſſiónes invictâ fide ſuſtínuit; da nos ejus exemplo magìs elígere affligi in hoc ſéculo: quàm temporális peccáti habére jucun-

ditátem. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

Lectio ij.

PAulínus Trevirórũ Galliæ tunc clariſſimæ Metrópolis Epíſcopus: ſanctum Maximínum, & in ſede, & in ardentíſſimo pro cathólica veritáte zelo ſecútus eſt. Sedébat jam anno trecentéſimo quadragéſimo-nono; cùm Athanáſio Urſácii & Valentis libellum miſit: qui injuriárum ei illatárum pœniténtiam vel agébant vel fingébant. Paucis abhinc annis cùm Conſtántius Ariánus Concílium Areláte congregaſſet; omneſque ferè Epíſcopi vi ac Arianórum metu in Athanáſii damnatiónem conſentírent: eórum ſe perditióni ſimulationíque non míſcuit Paulínus; imò tantis iſtórum ſceléribus contraívit: piam fidem vindicávit conſtantíſſimè, consórtium Arianórum execrátus eſt. Et quia illi fides cara, ac véritas ómnibus pótior: in Athanáſium ſubſcríbere, quamvis cum paucis, omnínò rénuit.

Lectio iij.

SOlitis illum blandítiis fruſtrà ſollicitávit Conſtántius. Neque enim unquam addúci pótuit ut vel Ariánæ céderet hæreſi, vel falſis in Athanáſium calúmniis crédere ſe fíngeret. Hoc uno crímine, (neque enim ullum áliud vel effictum eſt,) indignus Eccléſiâ ab Epíſcopis, dignus exílio à rege judicátus: primus ex Occidentálibus in hac cauſa vexillum confeſſiónis éxtulit. Tali ſacerdóte ſanctam Eccléſiam Trevirenſem ſpoliávit Conſtántius, fidem térruit edictis, ipſum uſque ad mortem ſæpè mutátis fatigávit exíliis; extra Chriſtiánum quoque relegávit nomen, jubens inter Montaniſtas in Phrygia dégere: ubi anno trecentéſimo quinquagéſimo-octávo defunctus eſt vir beátæ paſſiónis.

Oratio.

DEus, pro cujus nómine beátus Paulínus Confeſſor tuus & Póntifex paſſiónes invictâ fide ſuſtínuit; da nos ejus exemplo magìs elígere afflígi in hoc ſéculo: quam temporális peccáti habére jucunditátem. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum.

AD VESPERAS pro Commem. S. Lupi, Epiſcopi.

Ant. Elégit ipſum Dóminus ab omni vivente offerre ſacrifícium Deo, incenſum

Digitized by Google

& bonum odórem pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti : ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónſulis, & amóre domináris : quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis miniſtros; da, quæſumus, intercedente beáto Lupo Pontífice, ſpíritum ſapiéntiæ, quibus præeſſe dediſti Eccléſiæ tuæ : ut de profectu ſanctárum óvium fiant gáudia æterna Paſtórum. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus : per ómnia sécula ſeculórum.

COMMUNE

Digitized by Google

COMMUNE SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi, & in cæteris, ad I. Veſperas ſemper dicuntur Pſalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. I. D. VOcávit Jeſus diſcípulos ſuos, & elégit duódecim ex ipſis, quos & Apóſtolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad ſe quos vóluit; & dedit illis poteſtátem curandi infirmitátes, & ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos miſit Jeſus, præcípiens eis: Ite ad oves quæ periérunt domûs Iſrael. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egreſſi autem, circuíbant per caſtella, evangelizantes, & curantes ubíque. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 2.

CUm inítium accepiſſet ſalus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt, in nos confirmáta eſt; conteſtante Deo ſignis & portentis, & váriis virtútibus: & Spiritûs ſancti diſtributiónibus ſecundùm ſuam voluntátem.

Hymnus.

LÆtáre, cœlum; pláuſibus
Tellus reſultet æmulis:
Apoſtolórum glóriam
Solemnis inſtaurat dies.

Vos, ceu tubis ſonántibus,
Chriſtum per orbem ſpárgitis:
Vos illa ſacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Chriſto, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos ſólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Deſiderátam póſcite
Ægris medélam móribus;

Sublímis ut cùm vénerit,
Vobis ſimul ſedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Digitized by Google

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Pſ.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent: & dæmónia multa ejiciébant; & ungébant óleo multos ægros, & ſanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

[*In Solemnibus majoribus ad Completorium, (in quo dicuntur Pſal. Feriales.) Ant.* 1. a. Vos eſtis lux mundi: lúceat lux veſtra coram homínibus. *Matth.* 5.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox ſpeculatórum Sion: parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. *Iſ.* 52.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum, Apoſtolórum Magiſtrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SUpréme, quales, Arbiter,
Tibi miniſtros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vaſis amas commíttere!

Hæc nempè plena lúmine
Tu vaſa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube ſciſſâ, fúlgura.

Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruſcant, pérpluunt.

Chriſtum ſonant; verſæ ruunt
Arces ſuperbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic verſa quondam mœnia.

Fac, Chriſte, cœleſtes tubæ,
Somno graves nos éxcitent:
Accenſa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*In Feſtis à populo feriatis, dicuntur Pſalmi de Dominica, ſcilicet ad Officium Noct. Laudes, Horas, II. Veſp. & Completorium ſubſequens.*

Aliis diebus, dicuntur Pſalmi de Feria.

Et ſic in omni alio Communi.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jeſus duódecim Apóſtolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infirmos curáte, mórtuos ſuſcitáte, dæmones ejícite: gratìs accepiſtis, gratìs date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte poſſidére aurum, neque argentum, neque pecúniã in zonis veſtris: dignus enim eſt operárius cibo ſuo. *Matth.* 10.

℣. Cuſtodiébant teſtimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Pſ.* 98.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente.

[*In Solemnibus majoribus, Lectiones ſunt propriæ; & ſic in omni alio Communi.*]

℟. *j.* Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum: * Eſtóte ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſímplices ſicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia; & próteget gradientes ſimplíciter: * Eſtóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij.* Tradémini à paréntibus, & cognátis, & amícis; & morte affícient ex vobis: & capillus de cápite veſtro non períbit. * In patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blaſphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipſe conſolábor vos. * In patiéntia. *Luc.* 21. *Iſ.* 51.

℟. *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini; * Non enim vos eſtis qui loquímini, ſed Spíritus Patris veſtri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio veſtrûm, nolíte timére; * Non. Glória Patri. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; & ſi ibi fúerit fílius pacis, requieſcet ſuper illum pax veſtra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit, ſpernit eum qui miſit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; & quod in aure audítis, prædicáte ſuper tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Pſ.* 95.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Vos eſtis qui permanſiſtis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego diſpóno vobis ſicut diſpóſuit mihi Pater meus regnum. ℣. Diſpóſui teſtamentum electis meis: * Et. *Luc.* 22. *Pſ.* 88.

℟. *v.* Jam non dicam vos ſervos: vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini; ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur: útique cognoſcétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Iſ.* 43.

Digitized by Google

℟. *vj.* Elégi vos, & póſui vos, ut eátis, & fructum afferátis, & fructus veſter máneat; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod ſalvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet iſtud; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 15. *Iſ.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Principes géntium dominantur eórum; & qui majóres ſunt, poteſtátem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, ſit veſter miniſter; ſicut Fílius hóminis non venit miniſtrári, ſed miniſtráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta ſunt vobis, dícite: Servi inútiles ſumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ſed nómini tuo da glóriam, ℟. Super miſericórdia tua & veritáte tua. *Pſ.* 113.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Evangelium & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte ſermónis mei quem ego dixi vobis: * Non eſt ſervus major dómino ſuo: ſi me perſecúti ſunt, & vos perſequentur. ℣. Locúti ſunt adversùm me linguâ dolóſâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me: * Non eſt. *Joan.* 15. *Pſ.* 108.

℟. *viij.* De mundo non eſtis, ſed ego elégi vos de mundo; proptéreà odit vos mundus: ſed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus ſanctos ſuos; éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos: * Confídite. *Joan.* 15. *Pſ.* 36.

℟. *ix.* Pater ſancte, ſerva eos in nómine tuo quos dediſti mihi. Sicut tu me miſiſti in mundum, ego miſi eos in mundum; & * Pro eis ego ſanctífico meipſum, ut ſint & ipſi ſanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Iſrael prædicábunt. * Pro eis. Glória Patri. * Pro eis. *Joan.* 17. *Iſ.* 29.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* JEſus locútus eſt úndecim diſcípulis, dicens: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes ſerváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remi-

Digitized by Google

ſéritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta ſunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs ſancti in vos; & éritis mihi teſtes uſque ad último mum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiſcum ſum ómnibus diébus, uſque ad conſummatiónem séculi. *Matth.* 28.

Capitulum. Epheſ. 4.

CHriſtus dedit quoſdam quidem Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas; álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres, & Doctóres; ad conſummatiónem ſanctórum in opus miniſtérii: in ædificatiónem córporis Chriſti.

Hymnus.

CŒleſtis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Biſſéna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:
Merſis gravi calígine,
Per vos dies renáſcitur:
Quos vanus error lúſerat,
Illuſtrat alma véritas.
Non vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo ſed irríſæ Crucis,
Chriſto rebelles ſúbditis.
Quibus gemébat ſúbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excuſſo jugo,
Liber Dei ſub légibus.
Vulgáta terris ómnibus
Per vos Dei myſtéria:
Sic veſtra terris ómnibus
Præclara facta pérſonant.
Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti ſunt ℟. Cum Deo Abraham. *Pſ.* 46.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos, judicantes duódecim tribus Iſrael. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD HORAS, Antiph. de Laudibus, quartâ prætermiſſâ; quod ſemper obſervatur, niſi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jeſus.

Cetera, ut in Pſalterio.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu: & odórem notítiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco.

[*In Solemnibus-minoribus & ſuprà, ac per Octav.* (*niſi aliter notetur*) *in* ℟℟℟. *brevibus additur* * Allelúia, allelúia. *Iſque ritus ſervatur in quolibet Communi.*]

℟. *br.* In omnem terram * Exívit ſonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines

Digitized by Google

℟. *vj.* Elégi vos, & póſui vos, ut eátis, & fructum afferátis, & fructus veſter máneat; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod ſalvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet iſtud; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 15. *Iſ.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum; & qui majóres ſunt, poteſtátem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, ſit veſter miniſter; ſicut Fílius hóminis non venit miniſtrári, ſed miniſtráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta ſunt vobis, dícite: Servi inútiles ſumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ſed nómini tuo da glóriam, ℟. Super miſericórdia tua & veritáte tua. *Pſ.* 113.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Evangelium & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte ſermónis mei quem ego dixi vobis: * Non eſt ſervus major dómino ſuo: ſi me perſecúti ſunt, & vos perſequentur. ℣. Locúti ſunt adversùm me linguâ dolóſâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me: * Non eſt. *Joan.* 15. *Pſ.* 108.

℟. *viij.* De mundo non eſtis, ſed ego elégi vos de mundo; proptéreà odit vos mundus: ſed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus ſanctos ſuos; éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos: * Confídite. *Joan.* 15. *Pſ.* 36.

℟. *ix.* Pater ſancte, ſerva eos in nómine tuo quos dediſti mihi. Sicut tu me miſiſti in mundum, ego miſi eos in mundum; & * Pro eis ego ſanctífico meipſum, ut ſint & ipſi ſanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Iſrael prædicábunt. * Pro eis. Glória Patri. * Pro eis. *Joan.* 17. *Iſ.* 29.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* JEſus locútus eſt úndecim diſcípulis, dicens: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creaturæ, baptizantes eos, docentes ſerváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remi-

Digitized by Google

ſéritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta ſunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs ſancti in vos; & éritis mihi teſtes uſque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiſcum ſum ómnibus diébus, uſque ad conſummatiónem ſéculi. *Matth.* 28.

Capitulum. Epheſ. 4.

CHriſtus dedit quoſdam quidem Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas; álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres, & Doctóres; ad conſummatiónem ſanctórum in opus miniſtérii: in ædificatiónem córporis Chriſti.

Hymnus.

CŒleſtis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Biſſéna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

Merſis gravi calígine,
Per vos dies renáſcitur:
Quos vanus error lúſerat,
Illuſtrat alma véritas.

Non vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo ſed irríſæ Crucis,
Chriſto rebelles ſúbditis.

Quibus gemébat ſúbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excuſſo jugo,
Liber Dei ſub légibus.

Vulgáta terris ómnibus
Per vos Dei myſtéria:
Sic veſtra terris ómnibus
Præclára facta pérſonant.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti ſunt ℟. Cum Deo Abraham. *Pſ.* 46.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne cùm ſéderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos, judicantes duódecim tribus Iſrael. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD HORAS, Antiph. de Laudibus, quartâ prætermiſſâ; quod ſemper obſervatur, niſi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jeſus.

Cetera, ut in Pſalterio.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu: & odórem notítiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco.

[*In Solemnibus-minoribus & ſuprà, ac per Octav.* (*niſi aliter notetur*) *in* ℟℟℟. *brevibus additur* * Allelúia, allelúia. *Iſque ritus ſervatur in quolibet Communi.*]

℟. *br.* In omnem terram * Exívit ſonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines

Digitized by Google

orbis terræ * verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Non ſunt loquélæ neque ſermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Pſ.* 18.

Oratio, ut in Proprio; & ſic ad Sextam & ad Nonam.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POſuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis: Pro Chriſto ergo legatióne fúngimur; tanquam Deo exhortante per nos: Obſecrámus pro Chriſto, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelſus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hereditátem ſuam:* Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Pſ.* 46.

℣. Nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus eſt principátus eórum. *Pſ.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. 2. Theſſ. 2.

STate, & tenéte traditiónes quas didiciſtis ſive per ſermónem, ſive per epíſtolam noſtram: Ipſe autem Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, & Deus, & Pater noſter, qui dilexit nos, & dedit conſolatiónem æternam, & ſpem bonam in grátia; exhortétur corda veſtra: & confirmet in omni ópere & ſermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur tibi, Deus. ℣. Narrábimus * mirabília tua; * Invocábimus. Glória. Confitébimur. *Pſ.* 74.

℣. In generatiónem & generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóſtolos, & poſuérunt eos in cuſtódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæſis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jeſu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conſpectu concílii, quóniam digni hábiti ſunt pro nómine Jeſu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia; & virtúte magnâ reddébant teſtimónium reſurrectiónis Jeſu Chriſti. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas ſuas pro nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Act.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

DEus nos Apóſtolos noviſſimos oſtendit, tanquam morti deſtinátos: quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & ángelis, & homínibus.

Hymnus.

QUem miſit in terras Deus,
Ut morte nos ſervet ſuâ,
Amóris hic fidos ſui
Vos éligit vicários.

Occíſus Agnus à lupis,
Vos miſit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repentè de lupis.

Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Veſtris eam ſudóribus,
Veſtro piaſtis ſánguine.

Hoc rore facta pínguior,
Quot illa frúctus prótulit!
Quæ, quanta ſurrexit ſeges!
Et iſta nos ſeges ſumus.

Quàm ſi bonus reſpéxeris,
Qui das rigátis créſcere;
Frumenta nos cœléſtibus
Matúra condes hórreis.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii: ℟. Conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In fundamentis civitátis ſanctæ Jerúſalem nómina duódecim Apoſtolórũ Agni; & lucerna ejus eſt Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio, ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo símplicis via Dómini: juſtus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipſe eſt ſpes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit ſapiéntiam, permanébit confídens; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, & in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. *C.* Timórem, & metum, & probatiónem indúcet ſuper illum, donec credat ánimæ illíus; & firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conſervábit, & liberábit à malis; & non illidétur quaſi in procella navis. *Eccli.* 33.

Capitulum. Joſue 1.

ECce præcípio tibi; Confortáre, & eſto robuſtus: Noli metúere; & noli timére: quóniam tecum eſt Dóminus Deus tuus.

Hymnus.

EX quo, ſalus mortálium,
Fluxit ſacer Dei cruor,
Homo redemptus æmulum
Deo litávit ſánguinem.

Non jam crucis Chriſti pudet:

Quin ſurgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus dexterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.

Paráta ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armátas manus
Stupente laſſat júdice;
Et tortus ipſis qui cadit
Torquéntibus ſit fórtior.

Da, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. In Deo ſperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Pſ.* 55.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ecce Deus ſalvátor meus, fiduciáliter agam, & non timébo; quia fortitúdo mea & laus mea Dóminus, & factus eſt mihi in ſalútem. *Iſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 3. *à.* Qui ſéquitur me, non ámbulat in ténebris; ſed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Ego ad Dóminum aſpíciam: expectábo Deum ſalvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & ſolátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et ſignáre cruóre
Quam Chriſto déderas, fidem!

Pœnis victa quibus deficeret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non ſúfficit una,
Ambis innúmeras neces.

Te pro lege ſua magnánimum mori,
Te Chriſtus púgilem ſpectat ab æthere:
Ne ſuccúmbere poſſis,
Tecum prælia ſúſtinet.

Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii!
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.

Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, ſi in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. G. Hæc eſt grátia, ſi propter Dei conſciéntiam ſúſtinet quis triſtítias, pátiens injuſtè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui ſuſtinúerit in finem, hic ſalvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam, irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Pſ.* 58.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quaſi aurum quod per ignem tranſit: * Veſtígia ejus ſecútus eſt pes meus; viam ejus cuſtodívi, & non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoſcendum Chriſtum, & ſocietátem paſſiónum illíus, configurátus morti ejus: * Veſtígia. *Job.* 23. *Philip.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & ſciret quóniam ómnium poténtior eſt Sapiéntia. ℣. Confortátus eſt fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Cuſtodívit illum Dóminus ab inimícis: * Deſcendit cum illo in fóveam, & † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & eripuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. * Deſcendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etſi in præſenti témpore ſupplíciis hóminum erípiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; quamobrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro graviſſimis ac ſanctiſſimis légibus honeſtâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra iſta poſſídeo; ſed propter Dei leges hæc ipſa deſpício, quóniam ab ipſo me ea receptúrum ſpero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam; ℟. Quia Deus ſuſceptor meus es. *Pſ.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, & liberaſti me * A rugiéntibus præparátis ad eſcam, de mánibus quæréntium ánimam meã, & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi áſtitit, & confortávit me; & liberátus ſum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. *v.* Dómine, qui habes ſanctam ſciéntiam, maniſeſtè tu ſcis quia cùm à morte poſſem liberári, * Duros córporis ſuſtíneo dolóres; ſecundùm ánimam verò, propter timórem tuum libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in paſſiónibus, & adímpleo ea quæ deſunt paſſiónum Chriſti in carne mea: * Duros. 2. *Mach.* 6. *Coloſſ.* 1.

℟. *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; * Et ſalvum fáciet in regnum ſuum cœleſte. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jeſu meo: ſuper excelſa dedúcet me victor; * Et ſalvum. Glória Patri. * Et. 2. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, & labórem, & patiéntiam tuam; & quia ſuſtinuiſti propter nomen meum, & non defeciſti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. d. Scient omnes quia ego dilexi te; quóniam ſervaſti verbum patiéntiæ meæ, & ego ſervábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. c. Qui vícerit, & cuſtodíerit uſque in finem ópera mea, dabo illi poteſtátem ſuper gentes, ſicut & ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Pſ.* 49.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Qui volúerit ánimam ſuam ſalvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam ſuam propter me & Evangélium, ſalvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in ſalútem, quia in me habuiſti fidúciam, ait Dóminus. * Qui autem. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *viij.* Eſto fidélis uſque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte ſecunda. ℣. Uſque ad mortem certa pro juſtítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui vícerit. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ampliùs: & † Scribam ſuper eum nomen Dei mei, & nomen civitátis novæ Jerúſalem. ℣. Plantábo eum, & non turbábitur ampliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut affligant eum ſicut priùs. * Et foràs. Glória Patri. † Scribam ſuper eum. *Apocal.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. à. Dominus mecum eſt quaſi bellátor fortis: idcircò qui perſequuntur me, cadent, & infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedé-

runt me úndique, & non erat qui adjuváret: memorátus ſum miſericórdiæ tuæ, Dñe, quóniam éruis ſuſtinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & ſciens ſperantes in ſe. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuiſti me de témpore iníquo; proptéreà confitébor, & laudem dicam tibi, & benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, veſtiétur veſtimentis albis: & non delébo nomen ejus de libro vitæ; & confitébor nomen ejus coram Patre meo: & coram Angelis ejus.

Hymnus.

JAm non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.

Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber ſúperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.

Nec te dira fames, nec ſitis ámpliùs,
Nec probróſa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Paſcit Chriſtus & índuit.

Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundiſque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.

Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi pſallam; ℟. Quia Deus ſuſceptor meus es. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, curſum conſummávi, fidem ſervávi: in réliquo repóſita eſt mihi coróna juſtítiæ. 2. *Tim.* 4.

Si non ſit Sacerdos, Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnipotens Deus; ut qui beáti *N.* Mártyris tui natalítia cólimus: interceſſióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

LÆtétur Eccléſia tua, Deus, beáti *N.* Mártyris tui confíſa ſuffrágiis; atque ejus précibus & devóta permáneat: & ſecúra conſíſtat. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, qui beátum *N.* Mártyrem tuum virtúte conſtántiæ in paſſióne roboraſti; ex ejus nobis imitatióne tríbue, pro amóre tuo próſpera mundi deſpícere: & nulla ejus advérſa formidáre. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

COntere, Dómine, ſátanam ſub pédibus noſtris; qui beáto *N.* Mártyri tuo in confeſſióne tui nóminis: cultum dæmonióṛum calcáre tribuiſti. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, quo donante, beátus *N.* complantátus factus eſt ſimilitúdini mortis Chriſti; concéde ut Mártyris tui exemplis & précibus adjúti: ſimus cum illo partícipes reſurrectiónis ejuſdem Chriſti Fílii tui. Qui tecum vivit & regnat.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyri tuo, in tua fide & ſinceritáte conſtántiam; ut in caritáte divína firmáti: nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur. Per Dóminum noſtrum.

Si ſit Pontifex, Oratio

DEus, qui ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis; da nobis beáti *N.* feſtivitátem ſédulâ imitatióne celebráre; qui Fílii tui Martyr & Pontifex, quod miniſtério geſſit, teſtimónio comprobávit: & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo. Per eumdem Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in Sacerdótium elégit; doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perſeverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum chriſtiánum & inſtrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo. Per Dóminum.

Si ſit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo conſtántiam fides, & virtútem ſumit infírmitas: quæſumus, ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui exemplo & précibus; quidquid in perſecutiónibus ſævum eſt, quidquid in morte terríbile: fácias nos tui nóminis confeſſióne ſuperáre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

ADeſto, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris; ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui interceſſiónibus confidentes: nec minis adverſántium, nec ullo conturbémur incúrſu. Per Dóminum noſtrum.

Digitized by Google

AD PRIMAM.

Ant. 3. à. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

Capitulum. Iſaiæ 41.

ERunt quaſi non ſint, & véluti conſúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dñus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicenſque tibi ⁝ Ne tímeas, ego adjúvi te.

℞. *br.* In Deo ſalutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * & ſpes mea in Deo eſt, * Et. Glória Patri. In Deo. *Pſ.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, & ſperábo in eum: ℞. Protector meus, & cornu ſalútis meæ. *Pſ.* 17.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes; & ſic ad Sextam & ad Nonam, quod obſervatur in omni alio Communi.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

PAtior, ſed non confundor; ſcio enim cui crédidi ⁝ & certus ſum quia potens eſt depóſitum meum ſerváre in illum diem.

℞. *br.* Si conſiſtant adversùm me caſtra, * Non timébit cor meum. Si conſiſtant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo : * Non. Glória Patri. Si conſiſtant. *Pſ.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℞. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Pſ.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuiſti me.

Capitulum. Tob. 3.

POſt tempeſtátem tranquillum facis, Dómine; & poſt lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infundis ⁝ Sit nomen tuum, Deus Iſrael, benedictum in ſécula.

℞. *br.* Factus es, Dómine, * Suſceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Suſceptor. Glória. Factus es. *Pſ.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuviſti me, ℞. Et conſolátus es me. *Pſ.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Chriſti uſque ad mortem acceſſit, tradens ánimam ſuam. *Philip.* 2.

Ant. 3. a. Patienter ſúſtinens, deſtinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æſtimans impropérium Chriſti, aſpiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Glorioſiſſimam mortem magìs quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad ſupplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ deceſſit, univerſæ genti

memóriam mortis ſuæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Jac. 1.

BEátus vir qui ſuffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ ! quam repromíſit Deus diligéntibus ſe.

Hymnus, Ex quo, ſalus; *ut in I. Veſperis.*

℣. Poſuiſti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióſo. *Pſ.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Juſtum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; & dedit illi claritátem æternã. *Sap.* 10.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obſéquium ſe præſtáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus ſuas, & perſequentur trahentes ad reges & præſides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *D.* Tradet autem frater fratrem in mortem; & inſurgent filii in parentes, & morte eos affícient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum; qui autem perſeveráverit uſque in finem, hic ſalvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os & ſapiéntiam, cui non póterunt reſiſtere & contradícere omnes adveſárii veſtri. *Luc.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Chriſti, beáti éritis ! quóniam quod eſt honóris, glóriæ, & virtútis Dei; & qui eſt ejus Spíritus ! ſuper vos requieſcit.

Hymnus.

CHriſti Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere ſéculum.
Cœleſtis Pátriæ mens inhians bonis,
Mundi ſpernit opes flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carníficum truces:
Fœtas ſupplíciis deſpíciunt manus:
Enſes, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ !

Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.

Ergo nunc própior, Chriſte, tibi ſedet
Palmis turba nitens uſque viréntibus,
Victorumque gerens præmia, nóbiles
Multo ſánguine láureas.

Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præſídio prælia ſúſtinent,
Contemptâ nece, Mártyres. Amen.

℣. Virílitet ágite, & confortétur cor veſtrum,
℟. Omnes qui ſperátis in Dómino. *Pſ.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, & exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte & exultáte; ecce enim merces veſtra multa eſt in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion: non óccidet ultrà ſol tuus: pópulus tuus omnes juſti. *Iſ.* 60.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo ſervi ejus, & vidébunt fáciem ejus; & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Fortes cadendo Mártyres,
Quos empta fuſo ſánguine
Cœleſtis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, & Chriſto duce,
Portus beátos óccupant.

Sævit tyrannus, állicit,
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum timent,
Dum munerantem díligunt.

Quem lictor inſánus ſitit,
Quem cœcus effundit furor,
Amor ſacerdos pródigum
Chriſto cruórem cónſecrat.

Et ille mixtus ſánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non ceſſat Deum.

Implére vos omnes decet
Paſſo Deo quod défuit:
Per tot neces læſo Patri
Fit plena Chriſtus hóſtia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Digitized by Google

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos, ut nos diſperdant : quómodò potérimus ſubſíſtere, niſi tu, Deus, ádjuves nos ? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam : érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui oſtendunt ſervis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua ; & ſciant quia tu es Dóminus Deus ſolus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana ſalus hóminis. *Pſ.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos ſtulti propter Chriſtum, maledícimur, & benedícimus : * Perſecutiónem pátimur, & ſuſtinémus : blaſphemámur, & obſecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die : æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis : * Perſecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Pſ.* 43.

℟. *ij.* Quis nos ſeparábit à caritáte Chriſti ? Tribulátio ? an angúſtia ? an fames ? an perſecútio ? an gládius ? * Neque mors, neque vita póterit nos ſeparáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt ſuper nos, nec oblíti ſumus te, Dómine : * Neque mors. *Rom.* 8. *Pſ.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam ſuam glóriam in Chriſto Jeſu, * Módicùm paſſos ipſe perfíciet : ipſi glória & impérium † In ſécula ſeculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro ſuis légibus in æternæ vitæ reſurrectióne ſuſcitábit. * Módicùm. Glória Patri. † In ſécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jeſum, ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti ſumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius ſit nobis Deus : non eſt nobis útile relínquere legem & juſtítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem ; ℟. Et ipſe ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Pſ.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Abſit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & ſerviámus diis aliénis. * Dómino Deo noſtro ſerviémus, & obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etſi ſunt qui dicantur dii, ſive in cœlo, ſive in terra ; nobis

tamen unus Deus. * Dómino. *Joſue* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dominus Deus aſpíciet veritátem, & conſolábitur in nobis. * Pótius eſt ab hominibus morti datos ſpem expectáre à Deo, íterum ab ipſo reſuſcitandos. ℣. Sicut abundant paſſiones Chriſti in nobis, ita & per Chriſtum abundat conſolátio noſtra: * Pótius eſt. 2. *Machab.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In neceſſitátibus, in angúſtiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes tranſiérunt fidéles, * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Judit.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte; ut conflentur, & dealbentur uſque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Diſtenti ſunt, non ſuſcipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent reſurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti ſunt inter fílios Dei, & inter ſanctos ſors illórum eſt! *Sap.* 5.

℣. Salus juſtórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Pſ.* 36.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria & vérbera experti ínſuper & víncula & cárceres, * Lapidáti ſunt, ſecti ſunt, tentáti ſunt, in occiſióne gládii mórtui ſunt. ℣. Tradidérunt córpora ſua, ne ſervírent, & ne adorárent omnem deum, excepto Deo ſuo: * Lapidáti. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter ſánguinem Agni, & propter verbum teſtimónii ſui, & non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem: * Proptéreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre ſuſtentáto, ſub teſtamento ætérnæ vitæ effecti ſunt: * Proptéreà. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit ſanctis Excelſi; * Et † Regnum obtinuérunt Sancti. ℣. Per fidem operáti ſunt juſtítiam, adepti ſunt repromiſſiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum eſt béſtiæ bellũ fácere cum Sanctis, & víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. d. Elegérunt magìs mori, & noluérunt infríngere legem Dei ſanctam; & trucidáti ſunt. 1. *Mach.* 1.

Digitized by Google

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta paſſi ſunt, ſpes illórum immortalitáte plena eſt. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè diſponentur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos ſe. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quaſi holocauſti hóſtiam accépit illos; & in témpore erit reſpectus illórum. *Sap.* 3.

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium exiſtimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis; ſcientes quòd probátio fídei veſtræ patiéntiam operatur: patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUam, Chriſte, ſignaſti viam
Primus, profúſo ſánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem ſequuntur mílites.

Foſſus manus, foſſus pedes,
Ovans ad aſtra tránſvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho ſe tuo.

Omnes in oſtro ſpléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monſtrant vúlnera:
Et per tot ora ſúpplicant.

Audíre ſi nos réſpuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui ſánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

Fac, ſi tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipſis tyrannis ſævior.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes juſtórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Pſ.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Beáti qui perſecutiónem patiuntur propter juſtítiã; quóniam ipſórum eſt regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus inviſíbilis fortitúdo certántium: adeſto, quæſumus, nobis ſupplicántibus; ut qui hodiernâ die ſanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* glorióſum triumphum recólimus: eórum méritis & précibus contra ſpirituália nequítiæ muniámur. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui in Sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis; da méntibus noſtris eamdem fídei caritatíſque virtútem: ut Mártyrum tuórum *N.* & ſo-

Digitized by Google

ctórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis. Per Dóminum.

Alia Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut ſanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* quorum celebrámus victórias: participémus & præmiis. Per.

Alia Oratio.

DEus, qui in córdibus Mártyrum tuórum *N.* & *N.* flammas tantæ dilectiónis accendiſti; ut mundi nec blandítiis, nec terróribus vincerentur: da nobis eumdem tuæ caritátis affectum; ut te unum poſſidére cupientes, te unum amíttere metuentes: ómnia mundi próſpera, & advérſa æquáliter deſpiciámus. Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum eſt béſtiæ.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUſtórum ánimæ in manu Dei ſunt, & non tanget illos tormentum mortis: Viſi ſunt óculis inſipiéntium mori, & æſtimáta eſt affíctio éxitus illórum; & quod à nobis eſt iter, extermínium: illi autem ſunt in pace.

℟. *br.* Cuſtódit Dóminus * Animas Sanctórum ſuórum. Cuſtódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit * Animas. Glória Patri. Cuſtódit. *Pſ.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem ſuam, ℟. Et ſuper Sanctos ſuos. *Pſ.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram homínibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUod in præſenti eſt momentáneum & leve tribulatiónis noſtræ, ſuprà modum in ſublimitáte ætern glóriæ pondus operátur in nobis: non contemplántibus nobis quæ videntur, ſed quæ non videntur; Quæ enim videntur, temporália ſunt: quæ autem non videntur, ætérna ſunt.

℟. *br.* Probaſti nos, Deus, * Et eduxiſti nos in refrigérium. Probaſti. ℣. Igne nos examinaſti * ſicut examinátur argentum, * Et eduxiſti. Glória Patri. Probaſti. *Pſ.* 65.

℣. Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Pſ.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. Iſaiæ 9.

LÆtabuntur coram te, ſicut qui lætantur in meſſe; ſicut exultant victóres captâ prædâ: quando dívidunt ſpólia.

℟. *br.* Qui ſéminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes

Digitized by Google

ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua; * In exultatióne metent. Glória Patri. Qui ſéminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos ſuos. *Pſ.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter teſtimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *D.* Stabant ante thronũ in conſpectu Agni; & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt ſtolas ſuas, & dealbavérunt eas in ſánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. *D.* Ante thronum Dei ſunt, & férviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui ſedet in throno, habitábit ſuper illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non eſúrient, neque ſítient ámpliùs; nec cadet ſuper illos ſol, neque ullus æſtus. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABſterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum, & mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà: quia prima abiérunt.

Hymnus, Chriſti Martyribus. *ut in I. Veſperis.*

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Pſ.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Datæ ſunt illis ſíngulæ ſtolæ albæ; & dictum eſt illis ut requiéſcerent, donec compleantur conſervi eórum, qui interficiendi ſunt ſicut & illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUſcitábo mihi ſacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meã fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in ſacerdótem, ut aſcénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incenſum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Chriſto meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipſi pactum ſacerdótii ſempitérnum, quia zelátus eſt pro Deo ſuo, & expiávit ſcelus filiórum Iſrael. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipſe erit ſanctus. *Num.* 16.

Capitulum. Hebr. 5.

NEc quiſquam ſumit ſibi honórem, ſed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron; Sic & Chriſtus non ſemetipſum clarificávit, ut

póntifex fíeret, ſed qui locútus eſt ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te; quemádmodùm & in álio loco dicit: Tu es ſacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Hymnus.

CHriſte, Paſtórum caput atque princeps,
Præſulis feſtam veneráta lucem,
Débitis ſupplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu ſedem, próprio nec auſu:
Sed ſacrum juſſus, Dómino vocante,
Sumpſit honórem.

Strénuum bello púgilem ſuperni
Chríſmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, poſuitque ſanctam
Páſcere gentem.

Fit gregis paſtor, pater atque forma:
Lætus impendit ſua, ſeque; ſervus
Omnium, curis gravis, omnibuſque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapſos, tenebraſque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hoſtem.

Fac ut illíus précibus juvémur,
Chriſte; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum.
Amen.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Elégit ipſum Dóminus ab omni vivente offerre ſacrifícium Deo, incenſum & bonum odórem pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 3. *à.* Die noctúque fugiébat ſomnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dñe. *Gen.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, & pulſáverit, beáti ſervi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum Paſtórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHriſte, decréto Patris inſtitútus
Póntifex ſummo, tibi qui fidéles

Quos legis, formas pópulis regendis
Ipſe miniſtros:

Hunc juvat feſto celebráre cantu,
Qui lícèt magnis méritis abundans,
Flens & invítus, duce te, tremendum
Sumpſit honórem.

Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui ſummos ápices adeptus,
Omnium curas, ſibi raptus uni,
Súſtinet omnes.

Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poſcit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.

Dux iter, vitâ præeunte, monſtrat;
Cómprobat factis ſua dicta magnis;
Et domum ſanctam bene olente Chriſti
Implet odóre.

Lux erat cœco, cólumen labanti,
Una ſpes lapſo, míſero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibuſque
Omnia factus.

Chriſte Paſtórum bonus ipſe Paſtor,
Qui greges paſcis próprio cruóre,
Fac ut æternæ ſúbeant opíma
Páſcua vitæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, & ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, & mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis ſum ego, ut vadam & edúcam fílios Iſrael? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, & liberábis Iſrael: ſcito quòd míſerim te. *Judic.* 6.

℣. Póſui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Pſ.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Rectórem te poſuérunt? noli extolli: * Eſto in illis quaſi unus ex ipſis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus eſſe, erit ómnium noviſſimus, & ómnium miniſter: * Eſto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Iſrael. * Audiens ergo ex ore meo ſermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, & audíeris, & ſerva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo:

* Offer holocauſtum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemadmodùm pro pópulo, ita étiam & pro ſemetipſo offerre pro peccátis. * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide ſua probátus eſt Prophéta; & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Dedit illis legem, ne oblivifcerentur præcepta Dómini, & ut non exerrárent méntibus; & hortabátur ne legem amovérent à corde ſuo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os ſuum, & in oratióne confitébitur Dómino; & ipſe díriget conſílium ejus & diſciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum ſacerdótes ejus: ℟. Ipſe exaudiébat eos, & loquebátur ad eos. *Pſ.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Audívit eum Dóminus & vocem ipſíus, & dedit illi præcepta, & legem vitæ & diſciplínæ, * Docére Jacob teſtamentum ſuum, & judícia ſua Iſrael. ℣. Hic eſt qui fuit in Eccléſia cum pátribus noſtris, qui accépit verba vitæ dare nobis, * Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟. *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis; & dedi ei timórem, & tímuit me: * Lex veritátis fuit in ore ejus; & iníquitas non eſt inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in teſtimónium eórum quæ dicenda erant: * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. *vj.* In pace & in æquitáte ambulávit, & multos avertit ab iniquitáte: * Lábia enim ſacerdótis cuſtódient ſciéntiam, & legem requírent ex ore ejus; † Quia ángelus Dómini exercítuum eſt. ℣. Oportet Epíſcopum amplecti eum, qui ſecundùm doctrínam eſt, fidélem ſermónem; ut potens ſit exhortári in doctrína ſana. * Lábia. Glória Patri. † Quia ángelus. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confeſſiónem Sancto & Excelſo in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: juſtítiam & fidem conſervávit genti ſuæ; & exquiſívit omni modo exaltáre pópulum ſuum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à gene-

Digitized by Google

ratióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Juſtítia ejus manet in ſéculum séculi ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Pſ.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis eſt fidélis ſervus & prudens, quem conſtítuit dóminus ſuus ſuper famíliam ſuam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille ſervus, quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit ſic facientem. ℣. A dómino ſuo præpóſitus ómnibus, gubernábat créditam ſibi domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Geneſ.* 39.

℟. *viij.* Dóminus ſupra ómnia quæ póſſidet, conſtítuet illum: * Omni autem cui multum datum eſt, multum quærétur ab eo; & cui commendavérunt multum, plus petent ab eo. ℣. In manu Dei poteſtas terræ, & útilem rectórem ſuſcitábit in tempus ſuper illam. * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *ix.* Euge, ſerve bone & fidélis; quia ſuper pauca fuiſti fidélis, ſuper multa te conſtítuam: * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum conſtítui te: ſapiéntia & ſciéntia data ſunt tibi; & glóriam dabo tibi: * Intra. Glória. * Intra. *Mat.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óſtium, paſtor eſt óvium: huic oſtiárius áperit; & oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, & edúcit eas, & ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum ſequuntur, quia ſciunt vocem ejus; aliénum autem non ſequuntur, ſed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam, donec invéniat eam; & cùm invénerit, impónit in húmeros ſuos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, & fugit: bonus paſtor ánimam ſuam dat pro óvibus ſuis. *Joan.* 10.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAſcite qui in vobis eſt gregem Dei, providentes non coactè, ſed ſpontáneè ſecundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, ſed voluntáriè; neque ut dominantes in cleris: ſed forma facti gregis ex ánimo.

Hymnus.

JEſu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas præſulem,
Votis adeſto ſúpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi

Accépit agnos páſcere.
Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páſcua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur & vivunt oves.
Quam ſentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam ſuo
Portans ovíli réddere.
Arcet frementes béſtias,
Lupi retundit ímpetus,
Doloſque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequentem víctimam
Cum plebe Paſtor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius ſacerdos ímmolat.
Supréme Chriſte Pontifex,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Elégit Dóminus ſervum ſuum. ℟. Páſcere hereditátem ſuam. *Pſ.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* I. D. Ego ſum óſtium: per me ſi quis introíerit, ſalvábitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páſcua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónſulis, & amóre domináris: quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis miniſtros; da, quæſumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, ſpíritum ſapiéntiæ, quibus præeſſe dediſti Eccléſiæ tuæ: ut de profectu ſanctárum óvium fiant gáudia æterna Paſtórum. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & paſtor animárum, qui beátum *N.* Epíſcopum in Eccléſia poſuiſti: ut oves tuas verbo páſceret, & informáret exemplo; da nobis ejus interceſſióne, & fidem ſerváre quam verbo dócuit: & vitam ſequi quam exemplo monſtrávit. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

QUæſumus, Dómine, cleméntiam tuam in hac die, quam tránſitu ſacro beáti *N.* Pontíficis conſecraſti; ut des nobis illam ſequi doctrínam, quam ille & verbo dócuit: & ópere complévit. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

EXaudi, quæſumus, Dómine, preces noſtras, quas in beáti *N.* Pontíficis tui ſolemnitáte deférimus; & qui tibi dignè méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis: ab ómnibus nos abſolve peccátis. Per Dóminum noſtrum.

Si ſint plures, Oratio.

DEus, qui beátos Pontífices *N.* & *N.* ad paſcendum pópulum tuum, ſpíritu veritátis & dilectiónis implevíſti; præſta ut quorum feſtivitátem venerando ágimus: eórum imitatióne proficiámus, & interceſſióne ſublevémur. Per Dóminum noſtrum.

Si ſit Pontifex Lugdunenſis, Oratio.

DA nobis, quæſumus, omnípotens Deus, Ducis & Paſtóris noſtri *N.* dignè memóriam venerári; & ſicut illum, quibus præerat, verbo & exemplo prodeſſe voluiſti: ita ipſius apud te ſemper interceſſiónis ſuffrágia ſentiámus. Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat per óſtium.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnoſce vultum pécoris tui, tuoſque greges conſídera; non enim habébis júgiter poteſtátem: ſed coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipſo ſperávi. Deus. ℣. Qui ſubdit * pópulum meum ſub me, * In ipſo. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 143.

℣. Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, ℟. Fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam. *Pſ.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

INtrodúcam vos in Sion; & dabo vobis Paſtóres juxta cor meum: & paſcent vos ſciéntiâ & doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam rectam. Glória Patri. Deduxit. *Pſ.* 106.

℣. Abſtulit ſicut oves pópulum ſuum, ℟. Et deduxit eos in ſpe. *Pſ.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & univerſo gregi; in quo vos Spíritus ſanctus póſuit Epíſcopos régere Eccléſiam Dei: quam acquiſívit ſánguine ſuo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. Pavit eos. ℣. Et in intelléctibus mánuum ſuárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECcléſiæ factus ſum ego miniſter ſe-

Digitized by Google

cúndùm diſpenſatióne Dei, quæ data eſt mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil ſubtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus ſum à ſánguine ómnium; non enim ſubterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meã pretioſiórem quàm me, dúmmodò conſummem curſum meum, & miniſtérium verbi quod accépi à Dómino Jeſu. *Act.* 20.

Ant. 7. c. Abſit à me hoc peccátum in Dóminum, ut ceſſem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NOcte & die non ceſſávi, cum lácrymis monens unumquemque veſtrûm; & nunc commendo vos Deo, & verbo grátiæ ipſíus, qui potens eſt ædificáre: & dare hereditátem in ſanctificátis ómnibus.

Hymnus, Chriſte, Paſtórum, *ut in I. Veſperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum: ℣. Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo. *Pſ.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur ſalútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Chriſti tui: memento miſericordiárum ſervi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo profecta eſt ſapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit abſconſa ſua illi, & theſaurizábit ſuper illum ſciéntiam & intellectum juſtítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos ſuos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Eccléſiæ apériet os ejus, & adimplébit illum ſpíritu ſapiéntiæ & intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véſtiet illum, & nómine æterno hereditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 51.

ANimam meam direxi ad ſapiéntiam, & in agnitióne invéni eam; poſ-

ſédi cum ipſa cor ab inítio : propter hoc non derelinquar.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Chriſte, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè ſúppetis!

Hi ſemper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fidei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His cuſtódibus íntegra.

Infámes ábolent relíquias deûm:
Errórès ábigunt, crímina dédocent:
Chriſto reſtítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúſerat hæreſis.

Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ ſunt priſca, docent, quæ nova ſúbruunt:
Servant depóſitum Dei.

Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine;
℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias ſapiéntiæ in corde ſuo, vadens poſt illam quaſi inveſtigátor: protegétur ſub tégmine illíus à fervóre, & in glória ejus requieſcet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium*: *Ant.* 3. a. Dedit illi Dóminus in præceptis ſuis poteſtátem docére Jacob teſtimónia, & in lege ſua lucem dare Iſrael. *Eccli.* 45.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Qui vigiláverit propter ſapiéntiam, citò ſecúrus erit; quóniam dignos ſeipsâ círcuit quærens, & in viis oſtendit ſe illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem ſapiéntiæ Dóminum, * Venite, adorémus. *Eccli.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAm nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer ſidéreum Relígio caput:
Quot ſunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.

Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore mártyres:

Cùm per mille dolos décipit hæreſis,
Doctóres tibi ſúſcitas.
Quando ſparſa lues úndique críminum,
Hi gliſcens vítium prótinùs ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diē.
Firmant inſtábiles, & dúbios regunt:
Monſtrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónſona ſénſibus,
Noſtris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos ſéquimur duces,
Fac nos móribus áſſequi.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum, quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non eſt multis manifeſta; quibus autem cógnita eſt, pérmanet uſque ad conſpectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in Eccléſia, & verba illíus cogitábunt in córdibus ſuis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia ſapientis tanquam inundátio abundábit, & conſílium illíus ſicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os juſti meditábitur ſapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judíciū. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os ſuum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, ſpíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis veſtrûm índiget ſapiéntiâ, póſtulet à Deo qui dat ómnibus affluenter; * Si enim. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipſe tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ; * Ipſe palàm fáciet diſciplínam doctrínæ ſuæ, & in lege teſtamenti Dñi gloriábitur. ℣. Multos filiórum Iſrael convertet ad Dóminum Deum ipſórum: * Ipſe palàm. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis ſcriba doctus in regno cœlórum, * Símilis eſt hómini patrifamílias qui † Profert de theſauro ſuo nova & vétera. ℣. In corde prudentis requieſcit ſapiéntia, & indoctos quoſque erúdiet: * Símilis. Glória Patri. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce conſtitui te ut evellas, & dé-

ſtruas, & diſperdas, & ædífices, & plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore ſalútis: in lingua enim ſapiéntia dignóſcitur; & ſenſus, & ſciéntia, & doctrína in verbo ſenſáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depóſitum cuſtódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppoſitiónes falſi nóminis ſciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuiſti me à juventúte mea: ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Pſ.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet ſermónem meum, loquátur ſermónem meum verè.* Numquid non verba mea ſunt quaſi ignis, & quaſi málleus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui miſit me, cognoſcet de doctrína, utrùm ex Deo ſit. * Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi; * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor exiſtam. ℣. Qui à ſemetipſo lóquitur, glóriam própriam quærit: qui quærit glóriam ejus qui miſit eum, hic verax eſt; * Qui autem. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreū, fortem; * Et bellábunt adversùm te; & † Non prævalébunt, quia ego tecum ſum. ℣. Exurgent viri loquentes perverſa, ut abdúcant diſcípulos poſt ſe: * Et. Glória Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Propóſui ſapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; ſciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæſívi ſapiéntiam palàm in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi ſunt ſermónes tui, Dómine; & comédi eos: & factum eſt mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine; ℟. Et cuſtódiam illam in toto corde meo. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super ſalútem & ſpéciem dilexi ſapiéntiam; * Et propóſui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ deſurſum eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Et. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi & datus eſt mihi ſenſus: & invocávi, & venit in me ſpíritus ſapiéntiæ: & præpóſui illam regnis & ſédibus,

Digitized by Google

* Et divítias nihil eſſe duxi in comparatióne illíus. ℣. Exíſtimo ómnia detrimentum eſſe propter eminentem ſciéntiam Jeſu Chriſti Dómini mei ; * Et. *Sap.* 7. *Philipp.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater eſt ; quam ſine fictióne dídici, & ſine invídia commúnico : infinítus enim theſaurus eſt ; * Quo qui uſi ſunt, † Partícipes facti ſunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonum ; * Quo. Glória. † Partícipes. *Sap.*7. *Luc.* 6.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus dedit mihi linguam erudítam, ut ſciam ſuſtentáre eum qui laſſus eſt, verbo. *Iſ.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in perſuaſibílibus humánæ ſapiéntiæ verbis ; ſed in oſtenſióne Spíritûs & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei ſto, teſtíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti ſunt. *Act.* 26.

Ant. 4. f. Non judicávi me ſcire áliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtũ, & hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim myſtéria ómnia, & omnem ſciéntiam, caritátem autem non habúero, nihil ſum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

MIhi dedit Deus dícere ex ſenténtia, & præſúmere digna horum quæ mihi dantur ; quóniam ipſe ſapiéntiæ dux eſt, & ſapiéntium emendátor : in manu enim illíus, & nos, & ſermónes noſtri, & omnis ſapiéntia, & óperum ſciéntia, & diſciplína.

Hymnus.

VOs ſucccenſa Deo ſpléndida lúmina :
Vos ſal, nos hómines quo ſápimus Deum ;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relígio, tutáque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus :
Per vos Chriſtus amat pándere dívites
Theſauros ſapiéntiæ.
Veſtris unda fluit pura canálibus ;
Chriſti floret ager ; munda nitet ſeges :
Lac aptum púeris, & ſólidum viris
Cauti ſuffícitis cibum.
Hi ſunt, ſumme Deus, qui tibi mílitant ;
Hi ſunt, qui ſtábiles ædíficant domos :
Unâ docta cohors arma tenet manu,

Muros cónſtruit álterâ.
Viciſtis ſtygias vos quibus hæreſes,
Hæc nos accípimus tela ſupérſtites;
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono
Et te méntibus ínſeris. Amen.

℣. Annuntiávi juſtítiam tuam in ecclésia magna: ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti. *Pſ.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Sapiéntia & fortitúdo Dómini ſunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia ſapiéntiam & fortitúdinem dediſti mihi. *Dan.* 12.

Oratio.

OMnípotens ætérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, ſicut non ceſſas erudíre, ita non désinis adjuváre; da fidélibus tuis, interceſſióne beáti *N.* quem eis ætérnæ ſalútis miniſtrum tribuiſti: ut, te miſerante, ſciéntiam recta faciendi, & virtútem cápiant exequendi. Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* ſervívit; ut eódem nos replente, ſtudeámus amáre quod amávit: & ópere exercére quod dócuit. Per Dóminum.... in unitáte ejuſdem.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

UNicuíque datur maniſeſtátio Spíritûs ad utilitátem; álii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ: álii autem ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intelléctum, * Et ſcrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue ſervo tuo * elóquium tuum, Dñe, * Et Glória. Da mihi. *Pſ.* 118.

℣. Os meum loquétur ſapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Pſ.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

SI quis áliter docet, & non acquieſcit ſanis ſermónibus Dómini noſtri Jeſu Chriſti; & ei quæ ſecundùm pietátem eſt doctrínæ: ſuperbus eſt, nihil ſciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non ſum oblítus. Viam. ℣. Adhæſi * teſtimóniis tuis,

Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℞. Quia tu legem poſuiſti mihi. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntia bona, & fide non ficta; à quibus quidam aberrantes, converſi ſunt in vanilóquium: volentes eſſe legis doctóres; non intelligentes neque quæ loquuntur: neque de quibus affirmant.

℞. *br.* Veritátem tuam * Et ſalutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abſcondi miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam; * Et ſalutáre. Glória Patri. Veritátem. *Pſ.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℞. In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. FUit gratus Deo, & erudítus omni ſapiéntiâ; & erat potens in verbis & in opéribus ſuis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei ſui bonam ſuper ſe, parávit cor ſuum, ut inveſtigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret. 1. *Eſdr.* 7.

Ant. 8. c. Poſtquàm ſe ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis & prophetárum, vóluit & ipſe ſcríbere quæ ad doctrínam & ſapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm eſſet ſapientíſſimus, dócuit pópulum: quæſívit verba utília, & conſcripſit ſermónes rectíſſimos ac veritáte plenos. *Eccleſ.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejùs enarrábunt gentes; & laudem ejus enuntiábit Eccléſia. *Eccli.* 39.

Capitulum. Prov. 3.

BEátus homo qui invénit ſapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ: mélior eſt acquiſítio ejus negotiatióne argenti & auri primi, & puríſſimi fructus ejus; pretióſior eſt cunctis ópibus: & ómnia quæ deſiderantur, huic non valent comparári.

Hymnus, O qui perpétuus. *ut in I. Veſperis.*

℣. Beátus vir qui diſpónet ſermónes ſuos in judício: ℞. In æternum non commovébitur. *Pſ.* 111.

Ad Magníficat. *Ant* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quaſi ſplendor firmamenti; & qui ad juſtítiam erúdiunt multos, quaſi ſtellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, CŒNOBITATUM, ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodeſt hómini, ſi mundum univerſum lucrétur, ánimæ verò ſuæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus eſſe, vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis theſaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo eſt qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, & in ſéculo futúro vitam æternam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli reſpícere poſt tergum; ſalvum te fac, ne péreas. *Geneſ.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, & dimitte mórtuos ſepelíre mórtuos ſuos. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. Cor. 6.

EXíte de médio eórum, & ſeparámini, dicit Dóminus; & immundum ne tetigéritis: & ego recípiam vos; & ero vobis in patrem: & vos éritis mihi in fílios.

Hymnus.

FOrtes némorum pángimus íncolas,
Certo conſílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio ſecli
Mores læderet íntegros.

Ut te poſſídeant, quem ſitiunt Deum,
Urbes, regna, ſuos, ſe quoque déſerunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléſtia cógitant.

Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles óciùs ádvolant;
Ut vaſtum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.

Æternas ut opes, cértaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confíſi melióribus.

Illis ſumma fuit glória, déſpici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis ſumma voluptas,
Longo ſupplício mori.

Fac nos, ſumme Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam ſcélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.

Æternus ſit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.

Amen.

Si ſit Abbas, ℣. Potens in terra erit ſemen ejus : ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Pſ.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui; & veni in terram quam monſtrábo tibi : faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi. *Geneſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum ſperábo, ℟. Donec tránſeat iníquitas. *Pſ.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Reliquiſti parentes tuos : plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem veniſti, & ſub cujus confugiſti alas.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium* : *Ant.* 4. c. Qui hábitant in deſerto, ſecúri dórmient in ſáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. A. Habitábit in ſolitúdine judícium; & erit opus juſtítiæ pax, & cultus juſtítiæ ſiléntium, & ſecúritas uſque in ſempiternum. *Iſ.* 32.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Remuneratórem inquiréntibus ſe, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Felíces, *ut ſuprà*.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renúntiat ómnibus quæ póſſidet, non poteſt meus eſſe diſcípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ poſſidétis, & date eleemóſinam : fácite vobis theſaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis : quærite primùm regnum Dei, & juſtítiam ejus; & hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non eſt inópia timéntibus Dóminum : ℟. Dívites eguérunt, & eſuriérunt. *Pſ.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Fúgite de médio Babylónis, & ſalvet unuſquiſque ánimam ſuam; * Quóniam tempus ultiónis eſt à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes ſitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abſcóndere módicum, * Donec pertránſeat indignátio. ℣. Veníte ſeorſum in deſertum locum, & requiéſcite, * Donec. *Iſ.* 26. *Marc.* 6.

℟. *iij.* Exeámus ad Jeſum extra caſtra, impro-

Digitized by Google

périum ejus portantes; * Non enim habémus hîc manentem civitatem, ſed futúram inquírimus. ℣. Peregríni ſumus coram te, Deus: dies noſtri quaſi umbra ſuper terram; * Non enim habémus. Glória Patri. * Non enim. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Eſurímus, & ſitímus, & nudi ſumus, & laborámus operantes mánibus noſtris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: ſed licèt is qui foris eſt, noſter homo corrumpátur; tamen is qui intùs eſt, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renóvabitur ut áquilæ juventus tua. *Pſ.* 102.

Lectiones ut in Proprio.

℟. *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus ſe ábſtinet: * Ego ígitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno, non quaſi áerem vérberans; ſed caſtígo corpus meum, & in ſervitútem rédigo. ℣. A juventúte mea inveſtigábam ſapiéntiam: colluctáta eſt ánima mea in illa, & in faciendo eam confirmátus ſum; * Ego. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *v.* Non ſecundùm carnem ambulámus, ſed ſecundùm ſpíritum; quóniam ſapiéntia carnis inimíca eſt Deo: * Qui autem in carne ſunt, Deo placére non poſſunt. ℣. Excelſus Deus & hábitans cum contríto & húmili ſpíritu; ut vivíficet ſpíritum humílium, & vivíficet cor contritórum: * Qui. *Rom.* 8. *Iſ.* 57.

℟. *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus ſum propter Chriſtum detriménta; * Ut invéniar in illo habens juſtítiam quæ ex fide eſt, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus eſſe in domo Dei mei, magìs quàm habitáre in tabernáculis peccátorum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Pſ.* 83.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perſeverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Poſſeſſiónes & ſubſtántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. C. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conſpectu Dómini. *Baruch.* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quómodo cantábimus in terra aliéna? *Pſ.* 136.

Evang. & Hom. ut in Proprio.

Digitized by Google

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum : * Iter fecérunt per deſerta quæ non habitabantur ; & in locis deſertis fixérunt caſas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, anguſtiáti, afflicti ; quibus dignus non erat mundus : in ſolitudínibus errantes, & in cavernis terræ : * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* Multitúdinis erat cor unum & ánima una, nec quiſquam áliquid ſuum eſſe dicébat ; ſed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucundum habitáre fratres in unum ! * Erant. *Act.* 4. *Pſ.* 132.

℟. *ix.* Pars Dómini pópulus ejus : invénit eum in terra deſerta, circumduxit, & dócuit, atque portávit in húmeris ſuis ; * Et conſtítuit ſuper excelſam terram. ℣. Confitentes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram, pátriam meliórem áppetunt : ídeò parávit illis civitátem ; * Et. Glória Patri. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. PErféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro ſancto tuo, qui dixit patri ſuo & matri ſuæ : Néſcio vos ; & frátribus ſuis : Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non ſedi in concílio ludéntium ; ſolus ſedébam, quóniam comminatióne repleſti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me ſtolâ pacis, índui autem me ſacco obſecratiónis ; & venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus eſt, & ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam pro ſalúte Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. Iſaíæ 51.

COnſolábitur Dóminus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus ; & ponet deſertum ejus quaſi delícias : & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini ; Gáudium & lætítia inveniétur in ea : gratiárum áctio, & vox laudis.

Pro S. Abbate, Monacho, & Cœnobita,

Hymnus.

O Pulchras ácies, caſtraque fórtia,
Quæ ſpes, una fides, unus amor regit !
Omnes lege ſub una,
Uno ſub duce mílitant.
Heu ! quantis rápiunt aſtra labóribus !
Pulſant perpétuis quéſtibus æthera,
Per jejúnia longa

Vires côrporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Inſtant, & ſócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo ſimul ínferunt.
Hæc vis grata Deo; ſic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reſerátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba ſilet; cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa ſiléntia.
Exercet vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non réſides manus;
Tellus culta colónis
Victum ſuppéditat ſuis.
Quin regína ſuî mens quoque ſúbditur,
Rectoriſque ſtudet nútibus óbſequi,
Nil ſervat ſibi juris,
Capto libérior jugo.
Æternus ſit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Pro S. Anachoreta & Solitario.

Hymnus.

QUid tu, relictis úrbibus,
Mortálium conſórtia
Timens fugis? quid tu vides?
Soluſque tecum cógitas?
Mentis volátu líbero
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
Præſens choris cœléſtibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura, qui te díligunt,
O Chriſte, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
Æternæ tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

Si ſit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Ecce ego & púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in ſignum & in portentum Iſrael à Dómino exercituum, qui hábitat in monte Sion. *Iſ.* 8.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Chriſtum páuperem ſequi, & húmilem corde uſque in finem perſeverávit imitári; da cunctis ſémitam mandatórum tuórum ingreſſis, ut nec retrò reſpíciant,

nec in via hæreant: ſed ad te ſine offenſióne currentes, vitam æternam apprehendant. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Deus noſter, beáti Abbátis *N.* interceſſiónibus ſublevári; ut per quem ſervis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donaſti: per eum nobis ſubſídia perpétuæ ſalútis impendas. Per Dóminum.

Si non ſit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dñe, dixi: Tu es ſpes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Pſ.* 141.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus eſt Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio ſalutáre Dei. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis exemplo & interceſſióne beáti *N.* cujus hódie tránſitum celebrámus, temporália ómnia deſpícere: & ad æterna, totâ mentis intentióne, feſtináre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor & cuſtos; qui beáto *N.* ne párticeps eſſet coinquinatiónis, renuntiáre ſéculo: & ſub alas tuas confúgere tribuiſti; ejus interceſſióne, da pópulo tuo diabólica vitáre contágia: & te ſolum Dóminum purâ mente ſectári. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non ſedi.

Capitulum. 1. Joan. 2.

SI quis díligit mundum, non eſt cáritas Patris in eo; quóniam omne quod eſt in mundo, concupiſcéntia carnis eſt, & concupiſcéntia oculórum, & ſupérbia vitæ: quæ non eſt ex Patre, ſed ex mundo eſt; Et mundus tranſit, & concupiſcéntia ejus: Qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens: * Manſi in ſolitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * & contradictiónem in civitáte,* Manſi. Glória Patri. Elongávi. *Pſ.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas; ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

Capitulum. Hebr. 12.

OMnis diſciplína in præſenti quidem vidétur non eſſe gáudii, ſed mœróris: póſteà autem fructum pacatíſſimũ exercitátis per eam, reddet juſtítiæ.

℞. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego cuſtodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice greſſus meos * in ſémitis tuis : * Ego. Glória. Propter. *Pſ.* 16.

℣. Induébar cilício : ℞. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Pſ.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

Capitulum. Eccli. 51.

VIdéte óculis veſtris quia módicum laborávi, & invéni mihi multam réquiem ; Aſſúmite diſciplínam in multo número argenti : & copióſum aurum poſſidéte in ea ; Lætétur ánima veſtra in miſericórdia ejus : & non confundémini in laude ipſíus.

℞. *br.* Séptiès in die * Laudem dixi tibi. Sépties in die. ℣. Super judícia * juſtítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, ℞. In loco peregrinatiónis meæ. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. SUmus húmiles in univérſa terra, Dómine : ſed in ánimo contríto & ſpíritu humilitátis ſuſcipiámur ; quóniam non eſt confúſio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, ſemper mortificatiónem Jeſu in córpore noſtro circumferentes ; ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quaſi morientes, & ecce vívimus ; quaſi triſtes, ſemper autem gaudentes ; tanquam nihil habentes, & ómnia poſſidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, miſericordes, modeſti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus ſpei noſtræ confeſſiónem indeclinábilem, (fidélis enim eſt qui repromíſit) & conſiderémus ínvicem in provocatiónem caritátis & bonórum óperum. *Hebr.* 10.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipſe eſt fortis & fidélis ; cuſtódiens pactum & miſericórdiam diligéntibus ſe : & his qui cuſtódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felíces. xxxiv.

Si ſit Abbas, ℣. Juſtus ut palma florébit, ℞. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Pſ.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrem veſtrum, qui ſequímini quod juſtum eſt, & quæritis Dóminum ; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. *Iſ.* 51.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

Si non ſit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Pſ.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam ſi terreſtris domus noſtra diſſolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis : nam & in hoc ingemíſcimus, habitatiónem noſtram quæ de cœlo eſt, ſuperíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. DIcébat Jeſus ad omnes : Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotídie, & ſequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis : Niſi abundáverit juſtítia veſtra pluſquam Scribárum & Phariſæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Niſi converſi fuéritis, & efficiámini ſicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórũ. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi : Dómine, Dñe, intrábit in regnum cœlórum; ſed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis eſt, ipſe intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Conténdite intráre per anguſtam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, & non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi, & non evacuábitur merces veſtra; Qui timétis Dóminum ſperáte in illum : & in oblectatiónem véniet vobis miſericórdia; Qui timétis Dóminum, dilígite illum : & illuminabuntur corda veſtra.

Hymnus.

SUmmi puſillus grex Patris,
Timóre mentem ſólvite;
Sui paternus vos amor
Vult eſſe regni cómpotes.

En regnat inter cœlites;
Qui vixit olim ſéculo
Ignótus, exóſus ſibi,
Qui pauper, & ſciens pati.

Anguſta pœniténtiæ
Ingreſſus, & viam crucis,
Per dura Chriſtum prælia,
Per damna non timet ſequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat ſiléntio;
In páuperum, parcus ſibi,
Abſcondit & ſpargit ſinu.

Sapóre verbi páſcitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celſa verſátur polo.

Hâc ſurgit ad cœlum viâ:
Et nôs eâdem da, Pater,

Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre ſémitâ.
Amen.

Si ſit Sacerdos, ℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum : ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat. *Pſ.* 100.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Notum fáciet Dóminus qui ad ſe pertíneant, & ſanctos applicábit ſibi; & quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Sacerdos, ℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine. *Pſ.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem : & fidéles in dilectióne acquieſcent illi; quóniam donum & pax eſt electis ejus. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium* : *Ant.* 2. A. Vigiláte, & eſtóte paráti; quia quâ neſcítis horâ Fílius hóminis ventúrus eſt. *Matth.* 24.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Oculus non vidit, Deus, abſque te, quæ præparaſti expectántibus te. *Iſ.* 64.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Diligentem juſtos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 145.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

NOn parta ſolo ſánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta, quæ ſuos
Habent triumphos, prælia.

Non iſte flammas, non cruces,
Non ſenſit uncos péctines :
Crudélis & durus ſibi
Se morte lentâ cónficit.

Si lictor illi défuit,
Si vincla, fuſtes, úngulæ;
Paráta pro Chriſto mori
Hoc ſupplet omne cáritas.

Corpus ſubégit cáſtitas,
Et líberam mentem fides;
Amor ſupernis ígnibus
Totam litávit hóſtiam.

Venis apertis ómnibus,
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fuſus in fletum cruor.

Da, Chriſte, ſic nos vívere,
Diſcámus ut ſemper mori :
Da, poſt brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, & dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Cùm ingreſſus fúeris ſémitas æquitátis, non arctabuntur greſſus tui; & currens, non habébis offendículũ. *Prov.*4.

Ant. 7. d. Inhabitábis cum juſtítia, & próteget te in ſempitérnum; & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt juſti, Dómine, ℟. Et in juſtítia tua exaltabúntur. *Pſ.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meũ ſuper vos, & díſcite à me quia mitis ſum & húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus veſtris; jugum enim meum ſuáve eſt, & onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ ſit via bona, & ambuláte in ea: * Et. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Nihil dúlcius, quàm reſpícere in mandátis Dómini. * Glória magna eſt ſequi Dóminum. ℣. Si quis mihi miniſtrat, me ſequátur; & ubi ſum ego, illic & miniſter meus erit. * Glória. *Eccli.* 23. *Joan.* 12.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, & audit ſermónes meos, & facit eos, oſtendam vobis cui ſímilis ſit: * Símilis eſt hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, & póſuit fundaméntum ſuper petram. ℣. Beátus homo, cui donátum eſt habére timórem Dei: qui tenet illum, cui aſſimilábitur? * Símilis eſt. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Turris fortíſſima nomen Dómini: ad ipſum currit juſtus, & exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur juſti ſimplícitas: lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus ſtatútum. *Job.* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem juſti feſtínat; & in hora velóci proceſſus illíus fructíficat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces juſto. *Pſ.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit ſapiéntiam & ſciéntiam! ſed * Non eſt ſuper timentem Dñum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis & ſpíritûs, perficientes ſanctificatiónẽ in timóre Dei: * Non eſt. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Si quis emundáverit ſe, * Erit vas in honórem ſanctificátum, & útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abſtinébit ſe à peccátis, & in opéribus juſtítiæ ſucceſſus habébit: * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. *vj.* Beátus qui inventus eſt ſine mácula, & qui poſt aurum non ábiit, nec ſperávit in pecúnia & theſauris. * Qui probátus eſt in illo, & perfectus eſt,

Digitized by Google

† Erit illi glória æterna. ℣. Probátio veſtræ fidei multo pretióſior auro. * Qui. Glória. † Erit. *Eccli.* 31. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui ſperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem; current, & non laborábunt; ambulábunt, & non defícient. *Iſ.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit juſtus viam ſuam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hereditábit terram, & poſſidébit montem ſanctum meum. *Iſ.* 57.

℣. Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus; ℟. Et non reſpexit in vanitátes & inſánias falſas. *Pſ.* 39.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sint lumbi veſtri præcincti, & lucernæ ardentes in mánibus veſtris: * Et vos ſímiles homínibus expectántibus dñum ſuum; ut cùm vénerit, confeſtim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, juſtítias quaſi lumen accendent: * Et vos ſímiles. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *viij.* Ego in juſtítia apparébo conſpéctui tuo, Dómine: * Satiábor cùm apparúerit glória tua. ℣. Nunc cognoſco ex parte; tunc autem cognoſcam ſicut & cógnitus ſum: * Satiábor. *Pſ.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *ix.* Sapiéntia juſtum deduxit per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei; & * Dedit illi ſciéntiam Sanctórum: † Honeſtávit illum in labóribus, & complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei juſtítia eſt, & pax in Spíritu ſancto: qui in hoc ſervit Chriſto, placet Deo; * Dedit. Glória Patri. † Honeſtávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANte Dóminum qui elégit me, vílior fiam pluſquam factus ſum; & ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quaſi tumentes ſuper me fluctus tímui Deum, & pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non receſſi, & in ſinu meo abſcondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus ſum bonum, & non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *a.* Donec ſûpereſt hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória noſtra hæc eſt, teſtimónium conſciéntiæ noſtræ; quòd in ſimpli-

citáte cordis & ſinceritáte Dei, & non in ſapiéntia carnáli: ſed in grátia Dei converſáti ſumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUi te, Deus, ſub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suſpírat, oblítus ſui.

Quid ergo gaudes néctere
Triſtes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déſtinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti diffluunt:
Ad aſtra feſtinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iſte tardi córporis
Pondus moleſtum ſúſtinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo ſe júngere.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utrique Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Si ſit Sacerdos, ℣. Emitte lucem tuam & veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipſa me deduxérunt & adduxérunt in tabernácula tua. *Pſ.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Fidúciā habémus per Chriſtum ad Deum; qui & idóneos nos fecit miniſtros novi teſtamenti, non lítterâ, ſed ſpíritu. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fāmulum tuum *N.* ut ſacerdótio tibi fungerétur, à pópulo ſegregaſti; ejus nos interceſſióne à peccatóribus ſégrega: ut, ſecundùm vocatiónem noſtram, gens ſancta, & regále ſacerdótium coram te efficiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Eccléſiæ tuæ decus & ſubſídium, beátum *N.* verendo ſacerdótii miniſtério decoraſti; præſta, ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, & Domínici córporis ſacramentum ſuſcépit: ejus patrocínio dignos utriuſque fructus percípiat. Per Dóminum.

Si non ſit Sacerdos, ℣. Proba me, Deus, & vide ſi via iniquitátis in me eſt; ℟. Et deduc me in via ætérna. *Pſ.* 138.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifeſtentur ópera ejus; quia in Deo ſunt facta. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæſumus, Dómine Deus noſter, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua eſt & plena felícitas: ſi bonórum ómnium ſerviámus auctóri. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dóminum.

Digitized by Google

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. Philip. 2.

CUm metu & tremóre veſtram ſalútem operámini; Deus eſt enim qui operátur in vobis & velle & perfícere : pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te, Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * teſtimónia tua, * Timentes. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, ℟. Et cuſtodiéntium mandáta tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUi perſpéxerit in legem perfectam libertátis, & permánſerit in ea; non audítor obliviósus factus, ſed factor óperis : hic beátus in facto ſuo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. Lucerna. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Verbum. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua & teſtimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *à.* Donec ſúpereſt.

Capitulum. Eccli. 15.

JUſtitia longè abeſt à ſupérbia & dolo : viri mendáces non erunt illíus mémores; & viri veráces invenientur in illa : & ſucceſſum habébunt uſque ad inſpectiónem Dei.

℟. *br.* Juſtítia tua, Dómine, * Juſtítia in æternum. Juſtítia. ℣. Et lex tua, * véritas. * Juſtítia in æternum. Glória Patri. Juſtítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis ſuperſperávi. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Iſraelíta, in quo dolus non eſt. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir ſimplex, & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Cuſtodívit ánimam ſuam, & memor fuit Dómini in toto corde ſuo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de univerſis mandátis, nec unum quidem verbum quod júſſerat Dóminus. *Joſue.* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permanſit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ ſuæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Galat. 6.

FRatres, quæ ſeminåverit homo, hæc & metet; Quóniam qui ſéminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem : qui autem ſéminat in ſpíritu,

Digitized by Google

de ſpíritu metet vitam æternam.

Hymnus, Summi puſillus. *ut in I. Veſperis*, xlj.

Si ſit Sacerdos, ℣. Sacerdótes Sion índuam ſalutári: ℟. Et ſancti ejus exultatióne exultábunt. *Pſ.* 131.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Operátus eſt bonum, & rectum, & verum coram Dómino Deo ſuo in univerſa cultúra miniſtérii domûs Dómini: fecitque, & proſperátus eſt. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Sacerdos, ℣. Innocens mánibus & mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Pſ.* 23.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Tu feciſti, Dómine, cum ſervo tuo miſericórdiam magnam, ſicut ambulávit in conſpectu tuo in veritáte, & juſtítia, & recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum eſt, & quid pulchrum ejus, niſi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, & cónfluent ad bona Dómini; & ultrà non eſúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meũ, dabo eis in domo mea locum. *Iſ.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis & filiábus: nomen ſempiternum dabo eis, quod non períbit. *Iſ.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNuſquiſque próprium donum habet ex Deo: álius quidem ſic, álius verò ſic; Dico autem non nuptis, & víduis: Bonum eſt illis, ſi ſic permáneant.

Si ſit Martyr, Hymnus.

FEſtis læta ſonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, ſúmite tympana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Chriſti dícite Mártyrem.
Veſtris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis immemor.

Sed quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponſo virgíneum fúndere ſánguinem:
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præcláræ ſítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos ſuperéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna ſui córporis, íntegram
Teſtári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia ſúſtinent,
Spreto fúnere, Vírgines. Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et póſuit immaculátam viam meam. *Pſ.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia, ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

VOs ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponſum virgíneo progénitum ſinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc eſt ſacra dies, óbvia quâ ſuo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponſo, ſtanſque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réſpuit
Mortáles thálamos; ut ſemel óbligat
Seſe fida ſuo, quem benè déperit,
Ultrò ſe Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,
In ſe tota ſui córporis ímmemor
Mens ſeſe récipit; nil óculi vident,
Surdis nil ſonat áuribus.
Ægro vix ſua ſunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam ſibi præripit;
Unus ſit Deus ómnia.
Fac, ô Chriſte, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens ſancta ſumus, móribus íntegris
Fac ſoli tibi vívere.
Da te, ſumme Pater, tóllere láudibus:
Da te, Chriſte, ſequi, láurea Vírginum;
Fac incenſa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora. Amen.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam: ℟.

℟. Oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Complácuit Dómino in te: & gaudébit ſuper te Deus tuus. *Iſ.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In ſolemnibus-majoribus, ad Completorium*: *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo; & ad me convérſio ejus. *Cant.* 7.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei pulſantis: Aperi mihi, ſoror mea, immaculáta mea. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem ſequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Pſ. 94. Veníte 2.

Si ſit Martyr, Hymnus.

Virginum robur, Deus, atque cuſtos:
Sexus imbellis, médios per enſes,
Dum faves, quas non ſúperat viríli
Péctore mortes!

Pro tuis aris animóſa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non ſuos ſentit, memor ô! tuórum,
Chriſte, dolórum.

Non graves plagæ, válidi nec ictus
Integram poſſunt violáre mentem;
Quin ſacri creſcit magis obſtinátus
Ardor amóris.

Pars Æſtiva.

Sponſa dilecto placitúra Sponſo,
Déſpicit ruptum laniáta corpus:
Eſt ſuus truncis honor, & venuſtas
Eſt ſua membris.

Omnis à recto fluit ille ſplendor:
Chriſte, ſic olim, cruce tenſus altâ,
Obſequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque Nexus:
Fac tibi ſemper placeámus uni
Móribus æquis.
Amen.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

Cœleſtis aula pánditur:
En Sponſus; omnes óbviæ
Exíte ſponſo Vírgini,
Exíte, ſponſæ Vírgines.

Hæc nuptiális eſt dies,
Quæ, longa poſt ſuſpíria,
Dat ómnibus, dat ſíngulis
Jam pléniùs frui Deo.

Quæ caſta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit?

Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ ſponſo Deo,
Quid virgo terris ámbiat?

O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit ſpíritus!

O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti
Deus!
Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas ſigillis fœdera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant 2. D. Oleum effúſum nomen tuum; ídeò adoleſcéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. c. Trahe me: poſt te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus & lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Súſpice me, Dómine, ſecundùm elóquium tuum, & vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me: * Non. *Pſ.* 118. *Galat.* 2.

℟. *ij.* Lex tua, Dómine, meditátio mea eſt: * Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem & ſpem meam, magnificábitur Chriſtus in córpore meo: * Fiat. *Pſ.* 118. *Philip.* 1.

℟. *iij.* Ecce qui elongant ſe à te, Dómine, períbunt: * Mihi adhærére Deo bonum eſt, pónere in Dómino Deo ſpem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus ſpíritus eſt: * Mihi. Glória Patri. * Mihi. *Pſ.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te míſerans. *Jerem.* 31.

Ant. 4. f. Ingreſſus ſum pactum tecum, & facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequando oblíviſcáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut.* 4.

℣. Concupiſcet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. *Pſ.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Sponſábo te mihi in ſempiternum: * Et ſponſábo te in juſtítia, & judício, & in miſericórdia, & in miſeratiónibus. ℣. Sectáre juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem: * Et ſponſábo. *Oſ.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi

Digitized by Google

corónam decóris in cápite tuo : & profeciſti in regnum ; quia perfecta eras in decóre meo : * Tene. *Apoc.* 4. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut ſignáculum ſuper cor tuum, ut ſignáculum ſuper bráchium tuum ; * Quia † Fortis eſt ut mors diléctio. ℣. Neque inſtántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit ſeparáre à caritáte Dei ; * Quia fortis eſt. Glória. † Fortis. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dñum noſtrum Jeſum Chriſtum in incorruptióne. *Epheſ.* 6.

Ant. 3. *á.* Incorrúptio facit eſſe próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non eſt digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulchra eſt caſta generátio cum claritáte ! * Immortális eſt enim memória illíus ; quóniam & apud Deum nota eſt, & apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum & Patrem hæc eſt, Immaculátum ſe cuſtodíre ab hoc ſéculo ; * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix eſt ſtérilis ; * Et incoinquináta habébit fructum in reſpectióne animárum ſanctárum. ℣. Deus reddet iis qui ſecundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam ; * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illi ſors in templo Dei acceptíſſima ; * Bonórum enim labórum glorióſus eſt fructus, & quæ non cóncidat radix ſapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipſi Deum vidébunt ; * Bonórum. Glória. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus deſcendit in hortum ſuũ ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páſcitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. *C.* Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, ſtipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem deſideráveram, ſedi ; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Capitulum. Sap. 8.

Scivi quóniam áliter non poſſem eſſe cóntinens,

niſi Deus det : & hoc ipſum erat ſapiéntiæ, ſcire cujus eſſet hoc donum.

Si ſit Martyr, Hymnus.

QUid ſacram, Virgo, generóſa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoſte triumphum.

Móllior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus:
Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.

Líliis Sponſus récubat, roſiſque;
Tu, tuo ſemper benè fida Sponſo,
Et roſas martyr, ſimul & dediſti
Lília virgo.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque Nexus:
Fac tibi ſemper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

℣. Heréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Pſ.* 36.

Ad Benedíctus. *Ant.* 5. C. Factus eſt Dóminus firmamentum meum; liberávit me, quia complácui ei: ſecundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

DEus, qui inter cétera potentiæ tuæ mirácula, étiam in ſexu frágili victóriam martyrii contuliſti: concéde propítius; ut qui beátæ *N.* Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus: per ejus ad te exempla gradiámur. Per Dñum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis & martyrii palmam adepta eſt; da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis ſerváre puritátem: ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

INdulgéntiam nobis, quæſumus, Dómine, beáta *N.* Virgo & Martyr implóret; quæ tibi grata ſemper éxtitit & mérito caſtitátis: & tuæ profeſſióne virtútis. Per Dóminum noſtrum.

Si plures ſint Martyres, *Oratio.*

DEus, qui nos Vírginum & Mártyrum tuárum *N.* & *N.* *vel* [Sociárum] glorióſis facis gaudére triumphis; tríbue, quæſumus, eárum nos précibus contra hoſtes ſemper victóres exíſtere: ut glóriæ tuæ mereámur eſſe conſortes. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine Deus noſter, ſanctárum *N.* & *N.* palmas ſummâ veneratióne ſectári; ut quas non póſſumus ſatis dignè celebráre: humílibus ſaltem proſequámur obſéquiis. Per Dóminum noſtrum.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

NOn vana dilectum gregem
Pavére mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo luſit ſéculi.

Sed hæc tuárum própria
Sunt, Chriſte, ſponsárum bona,
Te ſemper, & tecum tuis
In te potíri gáudiis.

Caſtis viciſſim tu tibi
In córdibus thorum ſtruis;
Interque flammas íntimo
Amans quieſcis in ſinu.

Hic unus eſt ſponſis amor,
Unuſque tecum ſpíritus;
Beaſque ſponſus ſíngulas,
In teque transformas, Deus.

Te deprecámur ſúpplices,
Noſtris ut addas ſénſibus,
Neſcíre prorſus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas ſigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multiplíciter tibi caro mea! *Pſ.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me veſtimentis ſalútis, quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. *Pſ.* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco conſtituiſti; concéde, ut qui fidélis ſponſæ tuæ *N*. puritátem húmili venerámur obſéquio: piæ converſatiónis ſequámur exemplo. Per Dóminum.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæſumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ córpore & mente purífica: ut tuâ inſpiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiantur illécebris: tuâ ſemper ſuavitáte paſcantur. Per Dóminum.

Si plures ſint non Martyres, Oratio.

DEus, qui nos ſanctárum Vírginum tuárum *N.* & *N. vel* [Sociárum] ánnuâ feſtivitáte lætíficas: concéde propítius; ut eárum adjuvémur méritis: quarum caſtitátis irradiámur exemplis. Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Digitized by Google

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE Virgínibus præceptum Dómini non hábeo; conſílium autem do, tanquam miſericórdiã conſecútus à Dómino : ut ſim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion: * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent. Glória Patri. Lætétur. *Pſ.* 47.

℣. Audívit, & lætáta eſt Sion; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Pſ.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

MUlier innupta, & virgo cógitat quæ Dómini ſunt : ut ſit ſancta córpore & ſpíritu; quæ autem nupta eſt, cógitat quæ ſunt mundi : quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi eſt in cœlo? * Et à te quid vólui ſuper terram? Quid. ℣. Deus cordis mei, * & pars mea Deus in æternum: * Et. Glória Patri. Quid. *Pſ.* 72.

℣. Concupiſcit, & déficit ánima mea in átria Dómini: ℟. Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Pſ.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne; deſpondi enim vos uni viro : vírginem caſtã exhibére Chriſto.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia & exultatióne. Afférentur. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In lætítia & exultatióne. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Pſ.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. D. VIrgines accipiẽtes lámpades ſuas, exiérunt óbviam ſponſo & ſponſæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vaſis ſuis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades ſuas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus eſt : Ecce ſponſus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit ſponſus, & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines ſequuntur Agnum quocumque íerit : ſine mácula enim ſunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

REgnávit Dñus Deus noſter omnípotens : gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni : & uxor ejus præparávit ſe.

Si ſit Martyr, Hymnus.

Feſtis. *ut in I. Veſperis*, xlvij.

℣. Confeſſio & pulchritúdo in conſpectu Dei: ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Caſta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr,

Hymnus.

O Virgo, pectus cui ſacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs ſuis ardóribus
Sanctus peruſſit Spíritus!

Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amantem pérſequi
Cœleſtis Agni núptias.

Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

Beáta cui nunc, Cœlitum
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponſi potíri gáudiis.

Æterne ſponſe Vírginum,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dñi; ℟. Quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus. *Pſ.* 148.

Ad Magníficat. *Ant.* I. f. In reſurrectióne neque nubent, neque nubentur; ſed erunt ſicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómniũ ſciéntiam, tu ſcis quòd nunquam lætáta ſit ancilla tua niſi in te, Dómine Deus. *Eſther* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo: tu ſcis quia mundam ſervávi ánimam meam ab omni concupiſcéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus míſcui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne deſidérium averte à me, & ánimæ irreverenti & infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, niſi te, Dómine, qui noſti quia óderim glóriam iniquórum. *Eſther* 14.

Capitulum. Epheſ. 5.

RElinquet homo patrem, & matrem ſuam, & adhærébit uxóri ſuæ: & erunt duo in carne una; Sacramentum hoc magnum

eſt : ego autem dico in Chriſto & in Eccléſia; Verúmtamen & vos ſinguli unuſquiſque uxórem ſuam ſicut ſeipſum díligat : uxor autem tímeat virum ſuum.

Hymnus.

AD núptias Agni Pater
Matres & innuptas vocat :
O te beátam, cui thorus
Interque ſponſas ſors datur !

Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde ſpérnere.

Te multus oblectat labor,
Fuſæque jejúnam preces :
Te pœnitentem lácrymæ,
Te cura páuperum juvat.

Quacumque confixam ſibi,
Per probra ſponſam, per cruces
Trahit Magiſter; & ſequi
Deſpecta gaudes, & pati.

Beáta quæ ſponſo Deo
Caſtis adhæret vínculis :
Sic corpus unum póſſumus,
Sic unus eſſe ſpíritus.

Hoc præſtet almo cum Patre,
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne ſéculum. Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Factus es ſpes mea, Dómine : ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Pſ.* 60.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, & de tua miſericórdia præſumentem; ut gentes agnoſcant quia tu es Deus, & non eſt álius præter te. *Judith.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, ℣. Averte óculos meos ne vídeant vanitátem : ℟. In via tua vivífica me. *Pſ.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, & dilatátum eſt os meum, quia lætáta ſum in ſalutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium* : *Ant.* 2. A. Guſtávit, & vidit quia bona eſt negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre ſempiternæ glóriæ; Deus enim oſtendet ſplendórem ſuum in te. *Baruch.* 5.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo ſperant ſanctæ Mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ADeſte, ſanctæ Cónjuges :
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hoſtes vínceret,
Hanc fortitúdo véſtiit :

Ut proſit intuéntibus,
Cœleſtis ornávit decor.
Non vana pompa ſéculi
Senſus fefellit, nec malis
Gliſcens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.
Non illa luxu véſtium,
Non crine torto ſplénduit:
Cultu nitens ſed ſímplice,
Puris placébat móribus.
Se ſub ſerénis vúltibus
Auſtéra virtus ócculit:
Timet vidéri, ne ſuum,
Dum prodit, amittat decus.
Paſcenda cœleſti cibo,
Sacris ſtudébat lítteris;
Templo frequens, ſed ſédula
Redíbat ad curam domûs.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium ſapiéntiæ timor Dómini, & cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum: múlier gratióſa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. *a.* Pars bona, múlier bona: in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipſíus; ℞. Et non ſupplantabuntur greſſus ejus. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℞. *j.* Mulíerem fortem quis invéniet? procul & de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri ſui: reddet ei bonum, & non malum ómnibus diébus vitæ ſuæ. ℣. Vir imágo & glória Dei eſt: múlier autem glória viri eſt. * Confídit. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℞. *ij.* Grátia mulíeris ſédulæ delectábit virum ſuũ: * Diſciplína illíus datum Dei eſt. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, diſcat domum ſuam régere; hoc enim acceptum eſt coram Deo. * Diſciplína illíus. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℞. *iij.* Grátia ſuper grátiam, múlier ſancta & pudoráta: * Fundamenta æterna ſupra petram ſólidam, mandáta Dei in corde mulíeris ſanctæ. ℣. Venérunt flúmina, & flavérunt venti; & irruérunt in domum, & non cécidit; fundáta enim erat ſuper petram. * Fundamenta. Glória Patri. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noſter es ſolus, ádjuva me, cujus præter te nullus eſt auxiliátor álius. *Eſther.* 14.

Ant. 5. a. Oſtende quóniam non derelinquis præſumentes de te; & præſu-

Digitized by Google

mentes de ſe, & de ſua virtúte gloriantes, humílias. *Judith* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, & in cœtu illórum non ſit glória mea. *Geneſ.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: ℟. Qui lóquitur íniqua, non direxit in conſpectu oculórum meórum. *Pſ.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Miſericórdia tua, Dómine, ante óculos meos eſt; & * Complácui in veritáte tua: non ſedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio juſtítiæ cum iniquitáte? * Complácui. *Pſ.* 25. 2. *Cor.* 6.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua ſuper aurum & topázion; * Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujuſquam, vita ejus eſt ex his quæ póſſidet. * Proptéreà. *Pſ.* 118. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Ego in Dómino ſperávi, * Exultábo & lætábor in miſericórdia tua; † Quóniam reſpexiſti humilitátem meam, ſalvaſti de neceſſitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Pſ.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſrael, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith.* 15.

Ant. 8. G. Benedicta es à Dómino; ſcit enim omnis pópulus mulíerem te eſſe virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit ſuper te Dóminus in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion; ℟. Et vídeas bona Jerúſalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Pſ.* 127.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu ſupergreſſa es univerſas. * Fallax grátia, & vana eſt pulchritúdo: múlier timens Dóminum ipſa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modeſti ſpíritûs, qui eſt in conſpectu Dei lócuples, ſanctæ mulíeres ornábant ſe. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. *viij.* Feciſti viríliter, & confortátum eſt cor tuũ, eò quòd caſtitátem amáveris: * Ideò & manus Dómini confortávit te, & ídeò eris benedicta in æternum. ℣. O múlier, magna eſt fides tua: * Ideò. *Judith* 15. *Matth.* 15.

℟. *ix.* Omnia quæ locúta es, vera ſunt; & non

eſt in ſermónibus tuis ulla reprehénſio ; * Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier ſancta es, & timens Deum. ℣. Fides tua te ſalvam fecit. * Nunc ergo ora. Glória. † Ora. *Judith* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. SIcut ſol óriens mundo in altíſſimis Dei, ſic mulíeris bonæ ſpécies in ornamentum domûs èjus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum ſuum ; & annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Múlier ſenſáta & tácita : non eſt immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 4. d. Os ſuum apéruit ſapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non diſcedébat de templo, jejúniis & obſecratiónibus ſérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlíeres ſúbditæ ſint viris ſuis ; ut & ſi qui non credunt verbo, per mulíerum converſatiónem ſine verbo lucrifiant : conſiderantes in timóre caſtam converſatiónem veſtram.

Hymnus.

ARdet Deo quæ Fémina,
Latére fruſtrà cógitat ;
Quot índigos hæc ſúblevat,
Tot próditur præcónibus.

Prodeſſe quærit ómnibus,
Curis honeſtis ánxia ;
Patróna cuſtos vírginum,
Secunda mater órphanis.

Pannis latentem vílibus
Chriſtum fovébat hóſpitem :
Quas dura ſubtraxit ſibi,
Opes refundit pródiga.

Pacem domi, pacem foris
Alto colit ſiléntio :
Lites amat compónere,
Ut una mens ſit ómnibus.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Adhæſit ánima mea poſt te, Deus meus : ℟. Me ſuſcépit déxtera tua. *Pſ.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. F. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ ; & exaudíta eſt orátio mea. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur : largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ paſſiónem recoléntibus ; ut quæ à te accépit ut vínceret : à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat. Per Dñum.

Si non ſit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam,

℟. Et orátio mea in ſinu meo convertétur. *Pſ.* 34.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Orátio humiliantis ſe nubes penetrábit; & non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miſerátor, illuſtra; & beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna deſpícere: & amáre cœléſtia. Per Dóminum.

Si ſit Vidua, Oratio.

DEus, in quem ſperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris ſe verè víduam ſentit ac deſolátam: tríbue nobis, quæſumus; ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obſecratiónibus & oratiónibus inſtantes: cœléſtium conſolatiónum mereámur eſſe partícipes. Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut ſol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. Epheſ. 5.

MUlíeres viris ſuis ſúbditæ ſint, ſicut Dño; quóniam vir caput eſt mulíeris, ſicut Chriſtus caput eſt Eccléſiæ: ipſe ſalvátor córporis ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Quia. Glória Patri. Doce me. *Pſ.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos; ℟. Ut cuſtódiam verba tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier in ſiléntio diſcat cum omni ſubjectióne: Docére autem mulíeri non permitto; neque domināri in virum: ſed eſſe in ſiléntio.

℟. *br.* Cuſtódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Cuſtódiam. ℣. Póſui ori meo * cuſtódiam, * Ut. Glória Patri. Cuſtódiam. *Pſ.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ: ℟. Dicam Deo, Suſceptor meus es. *Pſ.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non diſcedébat.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto: cum verecúndia & ſobrietáte ornantes ſe; & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veſte pretióſa: ſed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et intendit mihi. Glória Patri. Expectávi. *Pſ.* 39.

℣. Veníte, & vidéte

ópera Dei, ℟. Qui póſuit ánimam meam ad vitam. *Pſ.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. IN ancilla ſua adimplévit Dóminus miſericórdiam ſuam. *Judith* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famoſiſſima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 7. ç. Conſiderávit ſémitas domûs ſuæ, & panem otióſa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hoſpítio recépit, ſanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus ſubminiſtrávit, omne opus bonum ſubſecúta eſt. 1.*Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, & beatíſſimam prædicavérunt: vir ejus, & laudávit eam. *Prov.* 21.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier ſalvábitur per filiórum generatiónem; ſi permánſerit in fide, & dilectióne: & ſanctificatióne cum ſobrietáte.

Hymnus.

O Jam beáta, quæ ſuo
Tandem ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!
Per quos gradus cœlum petit,
Hàc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos ſolútæ Cónjuges.

Inſignis & nos Féminæ
Sequi decet veſtígia,
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.

Queîs arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, & confundantur; ℟. Quóniam, tu Dómine, adjuviſti me. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor & protector factus es mihi, & liberaſti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et ſemen meum ſérviet ipſi. *Pſ.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Fortitúdo & decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum ſuárum; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ
IN SABBATO.
Simplex.

Dicitur omnibus Sabbatis per Annum, [extra Adventum, Quadrageſimam, & Octavas quaſcumque,] niſi Quatuor Tempora, aut Vigiliæ, ſeu Feſtum Semiduplex aut ſuprà occurrant, vel niſi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ Sabbato anticipandum.

IN VESPERIS Feriæ ſextæ præcedentis.

Capitulum. Geneſ. 3.

AIt Dóminus Deus ad ſerpentem; Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus: ipſa cónteret caput tuum.

Hymnus.

DAvídis ſóboles, glória Vírginum,
Chriſti Virgo parens, te póſuit Deus,
Partu Virgíneo quæ malè ſúbdoli
Anguis contéreres caput.
Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium ſumpſit homo Deus;
Cunctis proſpíciens qui tríbuit cibos,
Paſtus lacte fuit tuo.
Per te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur auctiùs:
Tu clauſas míſeris, heu nímiùm diu!
Cœlórum réſeras fores.
Qui lucis pater eſt, glória ſit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fœcunda, tibi, nexus amábilis
Sit par glória Spíritus.
Amen.

℣. Deus operátus eſt ſalútem in médio terræ: ℟. Tu confregiſti cápita dracónis. *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. *Judith* 13.

Oratio, Concéde. *infrà*, *ad Laudes.*

Deinde fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD COMPLETORIUM.
Ut in Pſalterio.

Hymnus, Virgo. *infrà*, *in Officio parvo.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Digitized by Google

Hymnus.

O Quàm gloríſica luce coruſcas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis réſidens; virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!

Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dediſti:
Humános Deus hinc índuit artus.

Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.

Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

Pſalmi de Sabbato, ſub tribus Antiphonis ſequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Poſt j. Lect. ℟. Benedícam ei, & ex illa dabo fílium cui benedictúrus ſum: * Conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempiternum. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíſſimi vocábitur; & regnábit in domo Jacob in æternum. * Conſtítuam. *Geneſ.* 17. 1.

Poſt ij. Lect. ℟. Quod in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem fílium; * Ipſe ſalvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Ipſe. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è ſequentibus, ſecundùm diverſitatem Menſium.

Digitized by Google

Poſt iij. Lect. ℟. Deus ex fémine David,* Secundùm promiſſiónem, eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuã. * Secundùm. Glória Patri. *Secundùm. *Act.* 13. *Pſ.* 131.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Sabbato, ſub ſola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Triſtes orbe procul díſſipat umbras:
O quàm lucídior, nocte ſepultis
Portans ipſa diem, Virgo refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te ſi terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus!
Inter perpétuos Núminis hauſtus,
O Regína, tibi ſánguine junctum
Ne dediſce genus: noſtra fuiſti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidiſti; quóniam perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæſumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis ſanitáte gaudére; & glorióſâ beátæ Maríæ ſemper Vírginis interceſſióne, à præſenti liberári triſtítia: & æterna pérfrui lætítia. Per Dñum.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD HORAS, Doxologia: Qui natus es de Vírgine, Jeſu, tibi ſit glória, &c.

Pſalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus eſt ei ex fémine David ſecundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matth.* I.

Capitulum. Iſaíæ. 7.

DAbit Dóminus ipſe vobis ſignum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium ⁝ & vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus. ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui ſit dominátor in Iſrael ⁝ & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Propter hoc dabit eos uſque ad tempus in quo partúriens páriet ⁝ & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam * Altíſſimus. * Natus eſt. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

AD NONAM.

Ant. I. g. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. *Luc.* II.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex muliere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret ⁝ ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Miſericórdia & véritas * Obviavérunt ſibi. Miſericórdia. ℣. Juſtítia & pax * oſculátæ ſunt, * Obviavérunt ſibi. Glória. Miſericórdia.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

LECTIONES ſequentes dicuntur ſingulis Menſibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE MAIO.

Lectio iij.

Ex libris ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de Trinitáte.

Lib. 13. *Cap.* 18.

POterat Deus hóminem ſuſcípere non de génere Adam; ſed mélius judicávit & de ipſo quod victum fúerat génere aſſúmere hóminem, per quem géneris humáni vínceret inimícum ⁝ & tamen, ex vírgine, cujus conceptum, ſpíritus, non caro, fides, non libído, prævenit. Naſcebátur homo, nullum habens, nullum habitúrus

omnínò peccátum ; per quem renaſcerentur liberandi à peccáto : qui naſci non poſſent ſine peccáto. Oportébat ítaque ut concupiſcéntia nulla ibi eſſet omnínò, quando concipiebátur vírginis partus ; in quo nihil dignum morte fúerat inventúrus (& eum tamen occiſúrus) auctor mortis, auctóris vitæ morte vincendus : victor primi Adam, & tenens genus humánum, victus à ſecundo Adam, & amittens genus chriſtiánum ; ut deceptor ille ab eo vincerétur génere : quod víceràt crímine.

MENSE JUNIO.

Lectio iij.

Sermo ſancti Petri Chryſólogi. *Serm.* 143.

COncépit virgo, virgo péperit ; non te conceptus turbet : partûs te non confundat audítus, quando virgínitas quidquid eſt humáni pudóris excúſat. Aut quæ ibi verecúndiæ læſio, ubi init Déitas cum amíca ſibi ſemper integritáte conſórtium ? Ubi eſt interpres Angelus ; fides, prónuba ; deſponſátio, cáſtitas ; donátio, virtus ; judex, conſciéntia ; cauſa, Deus ; conceptus, intégritas ; virgínitas, partus ; virgo, mater ? Nemo ergo júdicet humáno modo quod divíno géritur ſacramento : nemo myſtérium cœleſte diſcútiat ratióne terréna.

MENSE JULIO.

Lectio iij.

Ex libro Morálium ſancti Gregórii Papæ.

Lib. 18. *cap.* 27. *art.* 36.

MEdiátor Dei atque hóminum homo Chriſtus Jeſus ; non, ſicut iſte hæréticus déſipit : alter in humanitáte, alter in Deitáte eſt. Non purus homo conceptus atque éditus, poſt per méritum ut Deus eſſet, accépit ; ſed nuntiante Angelo, & adveniente Spíritu, mox Verbum in útero, mox intra úterum Verbum caro, & manente incommutábili eſſéntiâ quæ eſt ei cum Patre & cum ſancto Spíritu coæterna, aſſumpſit intra virgínea víſcera : unde & impaſſíbilis pati, & immortális mori, & ætérnus ante ſécula temporális poſſet eſſe in fine ſeculórum ; ut per ineffábile ſacramentum, conceptu ſancto & partu inviolábili ſecundùm veritátem utriuſque natúræ : eádem virgo & ancilla Dómini eſſet & mater. Sic quippe ei ab Elízabeth dícitur ; Unde hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me ? & ipſa virgo concípiens dixit ; Ecce ancilla Dñi : fiat mihi ſecundùm verbum tuum.

MENSE AUGUSTO.

Lectio iij.

Sermo S. Procli Epíſcopi.

In S. Deipart. Orat. 6.

QUibus encomiórum colóribus virginálem depíngam imáginem? quibus laudum præcóniis incontaminátum exornábo caſtimóniæ caractérem? Hæc, ſacrum impeccántiæ ádytum; hæc, ſanctificátum Dei templum: hæc, áureum altáre holocautómatum; hæc, divínum compoſitiónis thymiáma: hæc, ſacrum unctiónis óleum; hæc, pretióſum nardi píſtici alabaſtrum: hæc, ſacerdotále ephod, Dei voluntátem índicans. Hæc, áureum candelábrum, ſeptem ellychniórum lucernam portans; hæc arca intrínſecùs & extrínſecùs deauráta: córpore ſcílicet & ſpíritu ſanctificáta.

Digitized by Google

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur quoties ſit Officium Semiduplex, aut ſupra; nec intra Octavas, nec quando Officium diei eſt de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo : Officium Nocturnum & Laudes poſt Laudes diei : Prima, poſt Primam diei, ante Officium Capituli : Tertia, poſt ℣. Benedicámus *Tertiæ; & ſic de ceteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm gloríficâ luce coruſcas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis réſidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!

Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dediſti:
Humános Deus hinc índuit artus.

Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.

Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

In Feſtis B. Mariæ dicuntur in Nocturnis novem ſequentes Pſalmi, cum Antiph. propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Pſalmi, ſecundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I. NOCTURNO.

Feria II. et V.

Ant. ſola. 1. a. Ave.

Pſalmus 8.

DOmine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciſti laudem

propter inimícos tuos, * ut deſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum.

Minuiſti eum pauló minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, ínſuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & piſces maris qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum: * in ſole póſuit tabernáculum ſuum.

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus, & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus: * nec eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſéculum ſéculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meũ verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúſa eſt grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ intende, * próſperè procéde,

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam; * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupiſcet rex decórem tuum; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii : * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * & in ſéculum ſéculi.

Ant. Ave, grátiâ plena : Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam; ℟. Et concupiſcet rex decórem tuum. *Pſ.* 44.

Pater noſter, &c.

Lectiones infrà, poſt III. Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

FERIA III. ET VI.

Ant. ſola. 8. c. Ecce.

Pſalmus 45.

DEus noſter refúgium & virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ ſunt aquæ eórum : * conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * ſanctificávit tabernáculum ſuũ Altíſſimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna : * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum ; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus : * exaltábor in géntibus & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiſcum, * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari uſque ad mare, * & à flúmine uſque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent ; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes ſérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & íno-

Digitized by Google

pi; * & ánimas páuperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dñus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dñe, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuam, * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam, * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam,

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus: ℟. Deus in médio ejus. *Pſ.* 45.

Pater noſter, &c.

Lectiones infrà.

IN

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV. & Sabbato.

Ant. ſola 2. D. Quod naſcétur.

Pſalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus ſanctis : * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, & homo natus eſt in ea ; * & ipſe fundávit eam Altíſſimus ?

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio eſt in te.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus : * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília, * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, & lætáta eſt Sion : * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram : * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta eſt juſto, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, juſti, in Dómino, * & confitémini memóriæ ſanctificatiónis ejus.

Pſalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum : * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſeri-

córdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectio j. Iſaïæ, 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi ſignum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, ſive in excelſum ſuprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David; Numquid parum vobis eſt moleſtos eſſe homínibus; quia moleſti eſtis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipſe vobis ſignum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium: & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam. lxiij.

Lectio ij. Gal. 4.

QUanto témpore heres párvulus eſt, nihil differt à ſervo, cùm ſit dóminus ómnium; ſed ſub tutóribus & actóribus eſt, uſque ad præfinítum tempus à patre: ita & nos, cùm eſſémus párvuli, ſub elementis mundi erámus ſervientes. At ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex mulíere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret: ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea. lxiij.

Lectio iij. Apoc. 11. & 12.

APertum eſt templum Dei in cœlo, & viſa eſt arca teſtamenti ejus in

templo ejus : & facta ſunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et ſignum magnum appáruit in cœlo; Múlier amicta ſole, & luna ſub pédibus ejus : & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex fémine. lxiv.

Non dicitur Te Deum.

Si Laudes non ſequantur, dicitur hic Oratio, Concéde. *ut infrà ad Sextam*, lxxviij.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. ſola 4. A. Benedicta tu.

Pſalmus 66.

DEus miſereátur noſtrî, & benedícat nobis : * illúminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereátur noſtrî;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes : * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos, Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus eſt : * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc : * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine : * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris : * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis : * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra : * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus : * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & uſque in ge-

Digitized by Google

nerationem & generatiónem véritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum & habitábo in médio tuî.

Et ſcies quia Dóminus exercítuum * miſit me ad te.

Et poſſidébit Dóminus Judam partem ſuam in terra ſanctificáta; * & éliget adhuc Jerúſalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia conſurrexit de habitáculo ſancto ſuo.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ: * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus, Nunc auróra. lxiv.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ,

℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidiſti; quóniam perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem ſuſcípere voluiſti: præſta ſupplícibus tuis; ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus: ejus apud te interceſſiónibus adjuvémur. Per eumdem Dóminum.

Commemorationes Communes habentur poſt Pſalterium, 155.

AD PRIMAM.

Hymnus.

MEmento, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Noſtrî miſertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réſpice:
Placábilem tuâ prece
Fac eſſe nobis Fílium.

Digitized by Google

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſ. Deus, in nómine. 117. Cantáte .... omnis terra. 46. Laudáte Dóminum. 142. *ſub Antiph.* 2. D. Fílius Dei factus eſt ei ex fémine David ſecundùm carnem. *Rom.* 1.

Capitulum. Iſaïæ, 11.

EGrediétur virga de radíce Jeſſe; & flos de radíce ejus aſcendet ⁝ & requieſcet ſuper eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus ſicut ſol * in conſpectu meo, * In æternum. Glória Patri. Semen. *Pſ.* 88.

℣. Dominábitur à mari uſque ad mare, ℟. Et uſque ad términos orbis terrárum. *Pſ.* 71.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos ſubsídiis pacis; & beátæ Maríæ ſemper vírginis patrocíniis confidentes ⁝ à cunctis hóſtibus & perículis redde ſecúros. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſalm. Ad Dóminum. 70. Levávi. 51. Lætátus ſum. 70. *ſub Antiph.* 4. d. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matth.* 1.

Capitulum. Iſaïæ, 7.

DAbit Dóminus ipſe vobis ſignum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium ⁝ & vocábitur nomen ejus Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non commovébitur. Glória. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

Oratio.

DEus, qui ſalútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præſtitiſti ⁝ tríbue, quæſumus; ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus ⁝ per quam merúimus auctórem vitæ ſuſcípere Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſal. Ad te levávi. 90. Niſi quia. 51. Qui confídunt. 90. *ſub Ant.* 7. d. Péperit fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui ſit dominátor in Iſrael ⁝ & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Propter hoc dabit eos uſque ad

Digitized by Google

tempus in quo partúriens páriet ⁝ & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam * Altíſſimus. * Natus eſt. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Oratio.

CONcéde, miſéricors Deus, fragilitáti noſtræ præsídium; ut qui ſanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus ⁝ interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus. Per eumdem Dóminum.

AD NONAM.

Hymnus, Meménto. *ſuprà.*

Pſalm. In convertendo. 52. Niſi Dóminus. 91. Beáti omnes. 149. *ſub Antiph.* 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex muliére, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret ⁝ ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Miſericórdia & véritas * Obviavérunt ſibi. Miſericórdia. ℣. Juſtítia & pax * oſculátæ ſunt, * Obviavérunt ſibi. Glória Patri. Miſericórdia.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæſumus, Dómine, delictis ignoſce; ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus ⁝ Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur. Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. ſola 3. c. In me ancilla.

Pſalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos * ſcabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion:* dominare in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum : * Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquaſ-

ſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Pſalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum, * laudábile nomen Dómini.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jerúſalem.

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini; * teſtimónium Iſraël, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæſívi bona tibi.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, * fruſtrà vigilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſúrgere: * ſúrgite, poſtquàm ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce heréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita filii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui póſuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus;

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea: * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſrael.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. In me ancillâ ſuâ adimplévit Dóminus miſericórdiam ſuam quam promíſit dómui Iſrael. *Judith*, 13.

Capitulum. Eccl. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi; In Jacob inhábita, & in Iſrael hereditáre, & in electis meis mitte radíces: Et ſic in Sion firmáta ſum.

Hymnus.

AVe, maris ſtella,
Dei mater alma,
Atque ſemper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala noſtra pelle,
Bona cuncta poſce.

Monſtra te eſſe matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.

Virgo ſinguláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.

Vitam præſta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jeſum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Chriſto decus,
Spirítui ſancto;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* *S. G.* Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COrdibus noſtris, quæſumus, Dómine, grá-

tiam tuam benignus infunde; & intercedente ſanctíſſimâ Dei genitríce Maríâ: córpora noſtra caſtitáte, & mentes noſtras humilitáte & caritáte ſanctífica. Per eumdem Dóminum.

Commemorationes Communes habentur poſt Pſalterium, 161.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos, &c. ℣. Deus, in adjutórium.

Pſ. Sæpè expugnavérunt. 128. De profundis. 91. Dómine, non eſt. 91. *ſub Antiph.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſrael. *Judith,* 13.

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.
Glória magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. Judith, 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit; ut non recédat laus tua de ore hóminum: qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℞. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis, * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℞. In omni generatióne & generatiónem. *Pſ.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ; & ínvoca Dóminum, & lóquere Regi pro nobis, & líbera nos de morte. *Eſther,* 15.

Oratio.

BEátæ & glorióſæ ſemperque vírginis Maríæ, quæſumus, Dómine, intercéſſio glorióſa nos prótegat: & ad vitam perdúcat æternam. Per Dóminum.

PROSA DE BEATA, ad devotionem.

INvioláta, íntegra & caſta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Chriſti caríſſima,
Súſcipe pia laudum præcónia.
Noſtra ut pura péctora ſint & córpora,

Digitized by Google

LECTIONES
INTRA OCTAVAM PATRONI, VEL PATRONÆ,
Seu Commune Octavarium.

DIE II.

Lectio ij.

Sermo ſancti Baſílii Epíſcopi.

Orat. in 40. Mart.

HI ſunt qui acceptam à Deo noſtram regiónem : quaſi turres quædam contra adverſariórum incurſum munientes, refúgium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectíſſimi : grátiam hanc mínimè ceſſantem à Deo obtinémus. Parátum eſt hic Chriſtiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angúſtiâ, ad hos cónfugit; qui rursùs lætátur, ad hos recurrit : hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro fíliis audítur; peregrinanti viro réditum incólumem : ægrotanti verò ſalútem implórat & óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô ſacrum órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô commúnes humáni géneris cuſtódes! óptimi curárum ſócii, precum ac votórum invicem ſuffragatóres! legáti apud Deum potentíſſimi! aſtra mundi, flores Eccleſiárum; vos non terra contexit : ſed cœlum excépit. Apertæ ſunt vobis paradíſi portæ : dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis & Juſtis ómnibus ſpectáculum.

DIE III.

Lectio ij.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 1. in C. 2. Ep. Joan.

JOannes quid dixit : Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jeſum Chriſtum juſtum. Sed dicet áliquis; Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíſcopi & Præpóſiti non petunt pro pópulo? Sed attendite Scriptúras : & vidéte quia & Præpóſiti commendant ſe pópulo. Nam Apóſtolus dicit plebi : Orantes ſimul & pro nobis. Orat Apóſtolus pro plebe : orat plebs pro Apóſtolo. Orámus pro vobis, fratres : ſed & vos, oráte pro nobis. Invicem pro ſe ómnia mem-

bra orent : caput pro ómnibus interpellet.

Lectio iij. Serm. 280.

BEnedixit Dóminus puſillos cum magnis. Non nobis parùm videátur quòd ejus córporis membra ſumus : cujus & illi quibus æquiparári non póſſumus. Quia ſi unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum : congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur; & superióribus mánibus : & ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam ſuam pro nobis póſuit : ita imitáti hunc Mártyres, ánimas ſuas pro frátribus poſuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos ſumus. Mirámur eos : miſerantur nos. Gratulámur eis : precantur pro nobis.

DIE IV.

Lectio ij.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

TRia ſunt quæ in feſtivitátibus Sanctórum vigilanter conſideráre debémus : auxílium Sancti, exemplum ejus, confuſiónem noſtram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit : poténtior eſt in cœlis ante fáciem Dómini Dei ſui. Si enim, dum hìc víveret, miſertus eſt peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ampliùs, quantò vériùs agnoſcit miſérias noſtras, orat pro nobis Patrem : quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, ſed augmentávit; neque enim quia impaſſíbilis omníno : ídeò & incompaſſíbilis factus eſt.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exemplum ejus; quia quándiù in terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt : non declinávit neque ad déxterā, neque ad ſiniſtram; ſed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit : Ego ſum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; & tunc vidébitis quómodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines, quália nobis veſtígia derelíquerit : ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, ſémita juſti recta eſt : rectus callis juſti ad ambulandum.

DIE V.

Lectio ij.

De ſermóne ſancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

DIligentióri intúitu, in feſtivitátibus Sanctórum, confuſiónem noſtram inſpiciámus : quia homo ille ſímilis nobis fuit paſſíbilis, ex eódem luto formá-

tus, ex quo & nos. Quid ergo eſt quòd non ſolùm difficile; ſed & impoſsíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiſcámus. Hómines iſti fuérunt qui præceſſérunt nos, qui tam mirabíliter proceſſérunt per vias vitæ: ut vix eos hómines fuiſſe credámus. Sic ergo & gaudére, & confundi debémus; gaudére, quia patrónos præmíſimus: confundi, quia eos imitári non póſſumus.

Lectio iij.

ITa ſemper gáudium noſtrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet: ut ſemper non ſolùm extréma, ſed & prima gáudii luctus óccupet; quia etſi magna eſt gaudiórum matéria: ſed máxima eſt dolórum. Verè nobis rubor confuſiónis ſunt: quos vix audeámus reſpícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipſi propítium nobis reddant amícum ſuum, júdicem noſtrum; qui eſt Deus benedictus in ſécula: Amen.

DIE VI.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Bernardi Abbátis.

In Feſto omnium Sanctorum. Serm. 2. §. 1.

ERit, præſtante Dómino, triplex ſermónis (de Sanctórum felicitáte) utílitas, quátenùs ágnitâ, vel ex parte áliquâ, felíci retributióne Sanctórum; abundantióri deinceps ſollicitúdine ipſórum inhærére veſtígiis, ac ferventióri deſidério ad eórum ſuſpiráre conſórtia: propenſióri quoque devotióne eorumdem nos commendáre patrocíniis ſtudeámus. Fidélis quippe ſermo, & omni acceptióne dignus; ut quos ſolemni veneratióne proſéquimur: étiam símili converſatióne ſequámur. Quos beatíſſimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem totâ aviditáte currámus; quorum delectámur præcóniis: ſublevémur eórum patrocíniis.

Lectio iij.

NEc ſanè parùm fructuóſa invenítur memória feſtíva Sanctórum, languórem, tepórem, erroremque depellens: cùm eórum interceſſióne juvétur infírmitas noſtra; conſideratióne beatitúdinis excitétur negligéntia noſtra: ignorántia quoque noſtra ipſórum erudiátur exemplis.

DIE VII.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Cæsárii Epíſcopi.

Serm. 230. in App. apud Aug.

QUandò feſtivitátes cólimus, fratres cariſſimi; diligenter debémus atténdere: & totis víribus labo-

ráre; ut quod viſibíliter cólitur: in nobis inviſibíliter compleátur. Qui nec caſtitátem cuſtódit in córpore; nec puritátem tenet in mente: quóties ſanctæ ſolemnitátes advéniunt; in córpore vidétur habére gáudium: in corde non célebrat niſi luctum. Quale enim gáudium poteſt habére; in cujus ánima multis vítiis occupáta magis diábolus probátur habitáre quàm Chriſtus? Nos veró, fratres caríſſimi, etiamſi nobis áliqua, ut ſolet fíeri, peccáta ſubrépunt, quantùm póſſumus: cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemóſynis mundáre ſórdida; ut véniens Dóminus in nobis: nihil invéniat quod óculos ſuæ majeſtátis offendat.

Lectio iij. Serm. 265.

FIlios & omnes famílias veſtras admonéte, fratres, ſemper ut caſtè & juſtè ac ſalúbriter vivant; nec ſolùm eos verbis: ſed étiam exemplis ad bona ópera provocáre. Ante ómnia, ubicumque fuéritis, ſive in domo, ſive in itínere, ſive in convívio, ſive in conſeſſu; verba túrpia & luxurióſa nólite ex ore veſtro proferre: ſed magis vicínos & próximos veſtros júgiter admonéte; ut ſemper quod bonum eſt & honeſtum, loqui ſtúdeant: ne fortè detrahendo, malè loquendo, & in ſanctis feſtivitátibus choros ducendo, cántica luxurióſa & túrpia proferendo; de lingua ſua, unde debúerant Deum laudáre: inde ſibi vúlnera videantur infligere. Iſti enim infelíces & míſeri hómines, qui balatiónes & ſaltatiónes antè ipſas Baſílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubeſcunt: etſi Chriſtiáni ad Eccléſiam vénerint; pagáni de Eccléſia revertuntur: quia iſta conſuetúdo balandi de paganórum obſervatióne remanſit.

CANONES.

PARS ÆSTIVA.

De Feſto SS. Trinitatis, & Pueris in ejus & ceterorum myſteriorum fide inſtituendis; tum de ſolemnitate Corporis Chriſti, & latriæ cultu interno & externo ei debito.

DOMINICA PRIMA *poſt Pentecoſten.*

IN FESTO SS. TRINITATIS.

Ex Concílio Carthaginenſi ſecundo.

Ann. 390. *C.* 1.

✝ GEnéthlius Epíſcopus dixit; Ad corroborandas fratrum mentes, ea proponenda ſunt quæ à Pátribus certâ diſpoſitióne accépimus: ut Trinitátis quam in noſtris ſénſibus conſecrátam retinémus; id eſt Patris, Fílii, & Spíritûs ſancti unitátem, quæ nullam nóſcitur habére differéntiam, ſicuti didícimus: ita pópulos inſtruámus. Ab univerſis Epíſcopis dictum eſt: Planè ſic crédimus; ſic tenémus; ſic docéri vólumus: fidem Apoſtólicam cum veſtra doctrína ſequentes.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 6.

QUóniam fides Chriſti ubíque pollet; & párvuli de Chriſtiánis paréntibus nati: ántequàm ad intelligíbilem ætátem véniant; Baptíſmatis Sacramenta percípiunt: neceſſe eſt ut quod imbecillis ætas nequívit, intelligíbilis díſcere ſátagat; quod quia ab uſu propter quorumdam (Sacerdótum) incúriã receſſit: quantæ ſit negligéntiæ quantíque diſcríminis ſatis dici non poteſt.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis Synodálibus Euſtáchii de Belláio, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1557. *Can.* 25.

CUm baptizáti infantes adulti fúerint; ad eórum excitandam fidem & ſpem, multùm pértinet ut intélligant ſe à Deo Patre récipi in grátiam, adoptá-

ri in fílios : & ſibi ab eódem Patre tradi jus hereditátis bonórum cœléſtium; à Chriſto Dei Fílio omne ſuum méritum pendére, ab eo fratrum loco habéri, & fíeri coherédes regni cœleſtis : à Spíritu ſancto excitári & confirmári in fide.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo. *Ann.* 1579. *Part.* 1. *Tit.* 2.

CONfeſſárii graviſſimam pœniténtiam impónant; itemque Concionatóres divínam ultiónem denúntient : & patribusfamílias, & dóminis qui, nullâ aut saltèm parvâ diligéntiâ adhíbitâ, omnem rationem non íneunt ut ſui líberi ac fámuli Chriſtiánam doctrínam addiſcant; neque iis quos in famulátu habent : tantum diébus ſaltèm feſtis vácui témporis concédunt; quò in Eccléſias ubi ea doctrína tráditur : ad illam percipiendam convenire poſſint.

FERIA QUINTA.

In Feſto

CORPORIS CHRISTI.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.* 1551. *Seſſ.* 13. *de Euch.* *Cap.* 5.

† DEclárat ſancta Synodus piè & religióſè ádmodùm in Dei Eccléſiam inductum fuiſſe hunc morem; ut ſíngulis annis peculiári & feſto die præcelſum & venerábile (Euchariſtiæ) Sacramentum ſinguléri veneratióne ac ſolemnitáte celebrarétur : utque in Proceſſiónibus reverenter & honorificè illud per vias & loca pública circumferrétur. Chriſtiáni omnes ſinguléri ſignificatióne gratos & memóres teſtentur ánimos erga commúnem Dóminum & Redemptórem pro tam ineffábili & planè divíno benefício.

FERIA SEXTA

intra Octavam.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.* 1551. *Seſſ.* 13. *de Euch.* *Cap.* 4.

SI quis díxerit, peractâ conſecratióne, in admirábili Euchariſtiæ Sacramento non eſſe corpus & ſánguinem Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſed tantùm in uſu, dum súmitur; non autem antè vel poſt, & in hóſtiis ſeu partículis conſecrátis, quæ pòſt communiónem reſervantur vel ſuperſunt, non remanére verum corpus Dómini : anáthema ſit.

SABBATO

intra Octavam.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.* 1551. *Seſſ.* 13. *de Euch.* *Cap.* 5.

NUllus dubitandi locus relínquitur quin omnes Chriſti fidéles, pro

more in Cathólica Eccléſia ſemper recepto, latriæ cultum qui vero Deo debétur : ſanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento in veneratióne exhíbeant. Neque enim ídeò minùs eſt ado randum, quod fúerit à Chriſto Dómino ut ſumátur, inſtitútum; nam illum eumdem Deum præſentem in eo adeſſe crédimus, quem Pater æternus introdúcens in orbem terrárum, dicit : Et adórent eum omnes Angeli Dei; quem Magi procidentes adoravérunt : quem in Galilæa ab Apóſtolis adorátum fuiſſe Scriptúra teſtátur.

DOMINICA
intra Octavam,
Quæ eſt ſecunda poſt Pentecoſten.

Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1551. *Seſſ.* 13. *de Euch. Cap.* 5.

Conſuetúdo aſſervandi in Sacrário ſanctam Euchariſtiam ádeò antíqua eſt : ut eam séculum étiam Nicæni Concílii agnóverit. Porrò deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad infirmos, & hunc uſum diligenter in Eccléſiis conſervári, præterquàm quòd cum ſumma æquitáte & ratióne conjunctum eſt; tum multis in Concíliis præceptum invenítur : & vetuſtiſſimo Cathólicæ Eccléſiæ more eſt obſervátum. Quare ſancta hæc Synodus retinendum omninò ſalutárem hunc & neceſſárium morem ſtátuit.

FERIA SECUNDA
intra Octavam.

Ex Concílio Turonenſi.
Ante annum 900.
Apud Reginonem, libro de Eccleſ. diſciplinis. Can. 70, & 71.

Omnis Présbyter hábeat pyxidem, aut vas Sacramento dignum; ubi corpus Domínicum diligenter recondátur ad viáticum recedéntibus à século : ſemperque ſit ſuper altáre obſervátum. Illud étiam annectendum vidétur; ut oblatiónes quæ in altári offeruntur : de Sábbato in Sábbatum ſemper innoventur; quia panes propoſitiónis qui ſupra menſam Dómini ponebantur : à Sábbato in Sábbatum ſemper mutabantur.

FERIA TERTIA
intra Octavam.

Ex Statútis Synodálibus Odónis de Solíaco, Pariſienſis Epíſcopi.
Circa ann. 1197. *Syn:* 1. *Cap. de Sacr. altaris.*

Non permittant Presbyteri Diáconos deferre infirmis ſacroſanctum corpus Dómini, niſi in neceſſitáte cùm Sacerdos abſens fúerit; ſed ſemper Sacerdótes cum magna reveréntia déferant & ma-

Digitized by Google

turitáte, in pyxide benè clauſa propter caſum, & cum lucerna præcedente: cantantes Pſalmos Pœnitentiáles cum Litánia pro infirmo, eundo & redeundo, & álias Oratiónes. Sic enim débitum perſolvunt infirmo: & audientes invítant ad exhibendam Deo reveréntiam, & honórem, & oratiónem.

FERIA QUARTA
intra Octavam.

Ex Statútis Synodálibus Odónis de Solíaco, Pariſienſis Epíſcopi.

Circa ann. 1197. *Syn.* 1. *Cap. de Sacr. altaris.*

SUmma reveréntia & honor máximus ſacris altáribus exhibeátur; & máximè ubi ſacroſanctum corpus Dómini reſervátur: & Miſſa celebrátur. Frequenter moneantur Láici, ubicumque víderint deferri corpus Dómini, ut ſtatim génua flectant, tanquam Dómino & creatóri ſuo: & junctis mánibus, quoadusque transíerit, orent. In pulchrióri parte altáris, cum ſumma diligéntia & honeſtáte, ſub clave: ſacroſanctum corpus Dómini cuſtodiátur.

FERIA QUINTA,
OCT. CORPORIS CHRISTI.

Ex ſtatútis Synodálibus Franciſci Harlæi, Pariſienſis Archiepíſcopi.

Ann. 1674. *art.* 29.

† NUnquam in Capellis, nunquam ad piæ cujúſlibet Confraternitátis altária quibuſcumque in Eccléſiis, tum ſeculáribus tum reguláribus, exemptiónem quamvis prætendéntibus, vel étiam ſub Indulgentiárũ ſolemnitáti annexárum prætextu: exponétur ſanctíſſimum Euchariſtiæ Sacramentum. Nunquam páriter ad majus altáre exponátur; nec in Proceſſiónibus ſine expreſſa Pontíficis licéntia, ipſaque ſcripto conſignáta, circumferátur: niſi decurrente Octávâ Feſti Córporis Chriſti. Ne ítidem ad incéndia compeſcenda deferátur ſub quocumque prætextu.

Digitized by Google

De Sacramentis Viatici & Extremæ-Unctionis, & reliquo ſacerdotali miniſterio erga infirmos.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Narbonenſi.

Ann. 1609. *Can.* 32.

INvígilent Párochi ſupra gregem, & paráti ſemper ſint : ne per illórum negligéntiam, aut párvuli ſine Baptiſmo, aut adulti ſine Sacramentis Pœniténtiæ, Communiónis, & Extrémæ-Unctiónis moriantur. Infirmos ſæpiùs víſitent & conſolentur : ac de ſalúte ánimæ móneant. Olea ſancta intra cremétrias nítidas, mundas, & non fractas diſtinctè cuſtódiant. Per ſeipſos Sacramenta miniſtrent, & múnera atque officia ſuárum Eccleſiárum præſtent : neque ab ipſis étiam ſecundáriis (ſeu Vicáriis) niſi juſtâ causâ detenti, fíeri aut miniſtrári permittant.

SABBATO.

Ex Statútis Synodálibus Stéphani de Pontécaro, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1508. *Tit. de Pænitentia.*

CUm ſit ánima multùm pretióſior córpore; præcípimus médicis córporum, ut cùm eos ad infirmos vocári contígerit : ipſos ante ómnia móneant & indúcant ut médicos ádvocent animárum; ut poſtquàm fúerit infirmo de ſpírituáli ſalúte províſum : ad corporális medicínæ remédium ſalúbriùs procedátur. Ne quis étiam medicórum pro corporáli ſalúte áliquid ægróto ſuádeat : quod in perículum ánimæ convertátur.

DOMINICA TERTIA *poſt Pentecoſten.*

Ex Sacramentáli Ambroſiáno ſancti Cároli Mediolanenſis Archiepíſcopi.

Script. poſt annum 1582. *C.* 5. *de viſit. & cur. Infirm.*

ÆGrótis máximè viſitandis & conſolandis aſsíduam caritátem Párochus navábit; qui rerum ómnium indigéntiâ & morbi acerbitáte miſerábilem in modum afflicti, curatiónem difficíllimam experiuntur : quorum paupertátem commótus zelo pietátis ita ſublevábit; ut & ipſe, ſi per facultátes poteſt, de ſuo éroget : & aliórum eleemóſynas conquírat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.

Part. 2. *Cap.* 4.

TEmpore peſtiléntiæ Epíſcopus quæcumque pietátis offícia à parente óptimo fíliis præſtári afflictíſſimo illo témpore opórteat; ea ſtúdio & miniſtério ſuo ita præſtábit: ut ad ómnia caritátis chriſtiánæ ópera céteri hómines inflammentur. Párochi autẽ, animarumve curátores, tantùm abeſt ut neceſsário eo témpore pópulum cujus curam gerunt, áliquo modo deſtítuant; ut fixâ ánimi deliberatióne ſibi ſtatuendũ putent ómnia prorsùs, étiam mortis perícula paratíſſimo ánimo ſubíre pótiùs, quàm fidéles Chriſti sánguine redemptos: ac ſibi præcípuè in curam tráditos, in ſumma penè ómnium adjumentórum neceſſitáte deſérere.

FERIA TERTIA.

Ex Synodo Claromontána.

Ann. 1268. *Tit.* 7. *de Pœnitent.*

INfirmis in mortis artículo conſtitútis pia eſt inquirenda peccatórum conféſſio. Eſt eis intimandũ ut conterantur & ut doleant de peccátis ſuis univerſis & ſíngulis, non tam timóre pœnæ quam peccando meruérunt: ſed quòd Deum & Patrem Creatórem & Redemptórem ſuum offéndere præſumpſérunt. Inducantur infirmi, ut acerbitátes ægritúdinis quaſi flagella pii Patris, quemádmodùm ei plácuit: cum gáudio toleráre labórent.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nannetenſi.

Can. 4. & 5. *ſeculo ix.*

SAcerdos infirmum blandè leniterque alloquátur; ut omnem ſpem ſuam in Deo ponat, ut peccáta confiteátur, ut emendatiónem promittat: hujuſcémodi allocutiónibus det locum Sacerdos ut ægrótus de peccátis ſuis poſſit cogitáre. Infirmus qui neceſſitáte mortis urgente confitétur peccáta; ſub ea conditióne à Sacerdóte reconciliétur, ut ſi ei Dóminus ſanitátem reddíderit: ſecundùm qualitátem delicti & ſecundùm Cánonum ſtatúta & Pœnitentiálium probatórum pœníteat.

FERIA QUINTA.

Ex Pœnitentiáli ſancti Theodóri Cantuarienſis Epíſcopi.

Ed. ante ann. 690. *inter except. Barth. Oxon. Epiſc.*

INfirmis non imponenda eſt pœniténtiæ quántitas, ſed innoteſcenda; & cum amicórum oratiónibus, & eleemoſynárum ſtúdiis pondus ſublevandum, ſi fortè migráverint: ne fortè obli-

gáti, à communióne aliéni, vel conſórtio véniæ fiant. A quo perículo ſi divínitùs erepti convalúerint : pœniténtiæ modum à ſuo Confeſſóre impóſitum diligenter obſervent. Et ídeò ſecúndùm canónicam auctoritátem, ne illis jánua pietátis clauſa videátur : oratiónibus & conſolatiónibus Eccleſiáſticis ſacrâ cum unctióne ólei animáti, ſecundùm ſtatúta ſanctórum Patrum, communióne Viático reficiantur.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis Synodálibus Euſtáchii de Belláio, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1557. *Can.* 33.

ÆGrótis Extréma-Unctio adhibeátur, quibus naturális infírmitas mortem minátur : & hoc, vel ut convaleſcant, vel ut peccatórum graviórum relíquiis dimiſſis & expiátis, in Dómino requieſcant. Commonefaciendi ſunt autem ægrotantes, dum adhuc in illis rátio viget : ut hoc Sacramentum ad ſalútem ſuam dignè & devótè ſuſcípiant. Si qui in améntiam incíderint ; conſideranda eſt eórum vita præcédens : qui ſi laudabíliter vitam dúxerint anteactam, & chriſtiánè, ab Extrémæ-Unctiónis perceptióne arcéri non debent.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Anno 1576. *Part.* 2. *Cap.* 6.

SAcerdos, dum ægrótus ſénſuum uſum non amíſit : eum brévibus & ſuávibus ardentibuſque verbis excitáre ad deſidérium vitæ æternæ & ad ſpem de divína miſericórdia concipiendam, ne opportúnè deſiſtat ; tum, cùm propè moribundus eſt, in illíus ánimæ Commendatióne, quàm máximâ poteſt íntimâ ánimi pietáte : ſtatas, religióſas, ſanctaſque preces récitet.

De Sacramento Matrimonii.

DOMINICA QUARTA *poſt Pentecoſten.*

Ex Concílio Pariſienſi.

Ann. 1528. *In Decr. fid. Cap.* 10.

MAtrimónium eſſe Sacramentum abundè ſatìs ſacroſanctæ matris Ecléſiæ tum uſu : tum auctoritáte comprobátur. Hoc quippe Sacramentum magnum eſt in Chriſto quidem & in Ecléſia, quo ſanctificátur vir infidélis per mulíerem fidélem : & múlier infidélis per virum fidélem. Hoc honorábile connúbium, per quod cónjuges benedictiónem conſequuntur in fíliis, nec habet in eos dæmónium poteſtátem, niſi ita conjúgium ſuſcípiant : ut Deum à ſe & à ſua mente exclúdant.

FERIA SECUNDA.

Ex Epíſtola Synódica Hincmari Remenſis Archiepíſcopi, de divórtio regis Lothárii, ad Reges & Sacerdótes.

Ann. 862. *inter opera Hincm. Tom.* 2.

QUáliter conjúgium iníri débeat, & vetus, & nova lex édocet ; Dómino per Móyſen præcipiente : & in Evangélio demonſtrante. Cùm eſſet, inquit, deſponſáta mater Jeſu María Joſeph, ántequàm convenírent ; ſicut in núptiis celebrátis idem oſtendit, quas ſuâ præſéntiâ ſanctificáre : & miráculo ibídem patráto illuſtráre dignátus eſt. Aliter enim legítimum (ut à Pátribus accépimus ; & à ſanctis Apóſtolis eorumque ſucceſſóribus tráditū invénimus) non fit conjúgium : niſi ab his qui ſuper ipſam féminam dominatiónem videntur habére, & à quibus cuſtodítur ; uxor petátur, & à paréntibus aut propinquióribus ſponſétur, & légibus dotétur : & ſuo témpore ſolémniter accipiátur.

FERIA TERTIA.

Ex Epíſtola canónica ſecunda ſancti Baſílii Magni ad beátum Amphilóchium Epíſcopum Iconienſem.

Ann. 375. *C.* 42.

QUæ ſine iis qui habent poteſtátem fiunt matrimónia : ſunt fornicatiónes. Nec ergo, vivente patre, nec dómino, ii qui convéniunt, ſunt ab accuſatióne líberi ; donec conjúgio dómini annúerint : tunc enim áccipit firmitátem conjúgium.

Digitized by Google

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Eliberitáno.

Ann. 313. *C.* 15, & 16.

GEntílibus mínimè in matrimónium dandæ ſunt Chriſtiánæ. Hærétici ſi ſe transferre nolúerint ad Eccléſiam cathólicam, nec ipſis cathólicas dandas eſſe puellas; ſed neque Judæis dare plácuit: eò quòd nulla poſſit eſſe ſocietas fidéli cum infidéli.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio * Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo; & ex * * Statútis Synodálibus Odónis de Solíaco, Pariſienſis Epíſcopi.

* *Ann.* 1579. *Part.* 3. *C.* 16.

* * *Ann.* 1199. *Syn.* 1. *Can. de Matrim.*

PArochus, quos ſponſos experiundo víderit doctrínæ chriſtiánæ rudimenta planè ignoráre: ne matrimónio illos antè jungat, quàm ea item ratióne cognôrit didiciſſe quæ eo de género illos planè ſcire oportet.... Nullus Sacerdos áudeat perfícere matrimónium in caſu dúbio, inconſulto Epíſcopo: ſed ad eum ſemper réferat omnes matrimónii dubitatiónes.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cameracenſi.

Ann. 1565. *Tit.* 15 *Cap.* 2.

DOcébunt Paſtóres, idque frequenter, populáres ſuos in Matrimónio ſpectári debére fidem, prolem, & Sacramentum: fidem ſcílicet, quæ jus conjúgii ſervet indiſſolúbile; prolem, ut Dei benefício ſuſcepta ac donáta mútuá benevoléntiâ nutriátur, & inſtituátur religióſè: Sacramentum autem, ut exemplo Chriſti & Eccléſiæ divórtium cónjuges non ſéparet.

SABBATO.

Ex Statútis Stéphani de Pontécaro, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1508. *C. de Matrim.*

COntráhere volentes ſponſália & fídei datiónes, véniant ad Eccléſiam reverenter; & coram Sacerdóte fáciant in Eccléſia promiſſiónes matrimoniáles: Sacerdos verò próferat; & proferre fáciat à contráhere voléntibus verba de matrimónio contrahendo per verba de futúro: & non per verba de præſenti. Item ne admittantur ad fídei datiónes & matrimónia ſolemniſanda, metu aut vi adducti, aut ſeducti.

DOMINICA QUINTA
poſt Pentecoſten.

De Epíſtola Sirícii Papæ, ad Aimérium Tarraconenſem Epíſcopum.

Ann. 385. *Can.* 4.

DE conjugálium violatióne requiſiſti: ſi deſponsátam álii puellam alter in matrimónium poſſit ac-

Digitized by Google

cípere. Hoc ne fiat, modis ómnibus inhibémus : quia illa benedíctio quam nuptúræ Sacerdos impónit; apud fidéles cujuſdam ſacrilégii inſtar eſt : ſi ullâ tranſgreſſióne violétur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Reform. Matrim. C.* 1.

ANtequàm matrimóniũ contrahátur : ter à próprio contrahéntium Párocho tribus contínuis diébus feſtívis in Eccléſia inter Miſsárum ſolémnia públicè denuntiétur quos inter matrimóniũ ſit contrahendum. Quibus denuntiatiónibus factis ; ſi nullum legítimum opponátur impedimentum : ad celebratiónem matrimónii in fácie Eccléſiæ procedátur.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis Synódicis Euſtáchii de Belláio, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1557. *C.* 32.

INdíctio nuptiárum, id eſt bannum, fíeri ſolet ad evitanda perícula quæ clandeſtínæ núptiæ afferre poſſunt : quam & nos ſub anathématis pœna præcípimus obſervári. Nec ſolùm dignos cenſémus anathémate, qui ſic matrimónium clàm cóntrahunt : ſed quotquot étiam consílium, auxílium, favórem exhibuérunt, & déditâ óperâ præbuerunt. Clandeſtína matrimónia dicuntur quæcumque nec palàm nec públicè, neque ſub próprio Párocho : & coram juſtis fiunt téſtibus. Si quis autem tales contraxiſſe nóverit : Párocho déferat. Altérius Paróchiæ (fidélem) abſque Párochi qui ei præfícitur lítteris rei fidem faciéntibus : nullum admitti ad contractum nuptiálem vólumus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Reform. Matrim. C.* 1.

QUi áliter, quàm præſente Párocho, vel álio Sacerdóte de ipsíus Párochi ſeu Ordinárii licéntiâ, & duóbus vel tribus téſtibus, Matrimónium contráhere attentábunt : eos ſancta Synodus ad ſic contrahendum omnínò inhábiles reddit ; & hujúſmodi contractus írritos & nullos eſſe decernit : proùt eos præſenti decréto írritos facit & annullat. Prætéreà eádem ſancta Synodus hortátur : ut cónjuges ante benedictiónem Sacerdotálem in templo ſuſcipiendam, in eádem domo non cohábitent.... Poſtrémò hortátur, ut ántequàm cóntrahant, vel ſaltem tríduò ante matrimónii conſummatiónem, ſua peccáta diligenter confiteantur : & ad ſanctíſſimum Euchaŕiſtiæ Sacra-

Digitized by Google

mentum piè accédant. Si quæ Províncíæ áliis ultra prædictas laudabílibus conſuetudínibus & cæremóniis hâc in re utuntur ⁝ eas omnínò retinéri ſancta Synodus vehementer optat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Anno 1429.

CAnónica jura non ſine magnis ratiónibus jubent matrimoniórum contractus in Ecclésiis públicè celebrári ⁝ ſcílicet propter Sacramenti dignitátem, reveréntiam & honórem, in quo confertur grátia ſicut & in céteris Sacramentis. Nos circa id providére volentes, ómnibus Eccleſiárum rectóribus prohibémus; ne in privátis Oratóriis ſolemniſatiónem matrimoniórum fáciant, aut fíeri diſpenſent ⁝ niſi fórſitan ſubſit ingens vel neceſſária cauſa & non ficta, étiam plúribus præſéntibus.

FERIA SEXTA.

Ex Capítulis Herardi, Turonenſis Epíſcopi.

Ann. 858. *Can.* 89.

SPonſus & ſponſa cum précibus & oblatiónibus à Sacerdóte benedicantur ⁝ & hæc légibus ſponſétur ac dotétur; & à paranymphis cuſtodiátur ⁝ ut públicè ſolemniterque accipiátur. Tum doceátur eis ut caſtitátem inter ſe cuſtódiant; ut fílios non ſpúrios ⁝ ſed hereditários Deo & século génerent.

SABBATO.

Ex Concíliis * Laodicéno & ** Venético.

* *Ann.* 372. *Can.* 53. *&* 54.
** *Ann.* 465. *Can.* 11.

NOn oportet Chriſtiános euntes ad núptias ſaltáre aut chóreas ágere ⁝ ſed modeſtè cœnáre vel prandére, ſicut Chriſtiános decet. Non oportet miniſtros altáris vel quóſlibet Cléricos ſpectáculis alíquibus, quæ aut in núptiis aut in cœnis exhibentur, intereſſe ⁝ ſed ántequàm thymélici ingrediantur, súrgere eos & abíre ... Presbyteri, Diáconi atque Subdiáconi nuptiárum evítent convívia; nec iis cœtibus admiſceantur, ubi amatória cantantur & túrpia, aut obſcœni motus córporum chóreis & sáltibus efferuntur ⁝ ne audítus & obtútus ſacris myſtériis deputátus, túrpium ſpectaculórum atque verbórum contágio polluátur.

Digitized by Google

De nominatione & inſtitutione canonica ad Beneficia & Dignitates Eccleſiaſticas.

DOMINICA SEXTA *poſt Pentecoſten.*

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* I. *C.* II.

SUmmóperè cavendum eſt ut hi per quos & Relígio Chriſtiána conſtáre, & céteri ab offenſióne debent ſalvári: tales poſthábitâ ſimoníacâ peſte eligantur; quales & Apoſtólicus ſermó, & canónicus ordo, & beátii Gregórii paſtorális Régula docet: ſcílicet ut nullíus terrénæ rei grátiâ niſi Dei ſolíus eligantur; quóniam ſi pro áliquo múnere præſentis futuræque retributiónis, vel pro quálibet ália re quæ contrária eſſe poſſit veritáti divinæque auctoritáti, elígitur: liquet profectò quòd in hujuſcémodi facto Deus offendátur. Orandus eſt ergo ut eam peſtem ab ómnium fidélium corde: ore & manu procul amóveat.

FERIA SECUNDA.

En Concíliis * Lateranenſi tértio, & ** Albienſi.

* *Ann.* 1179. *Can.* 8.

** *Ann.* 1254. *Can.* 56.

NUlla Eccleſiáſtica miniſtéria, ſeu étiam benefícia, vel Ecclésiæ, alícui tribuantur ſeu promittantur, ántequàm vacent; ne deſideráre quis mortem próximi videátur: in cujus locum & benefícium ſe credíderit ſucceſſúrũ. Turpe nimis èſt & divíni plenum animadverſióne judícii: ſi locum in Dei Eccléſia futúræ ſucceſſiónis expectátio hábeat.... Cùm in collatióne bonórum Eccleſiaſticórum habéri débeat principáliter ante óculos ſolus Deus; ómnia Eccleſiáſtica bona perſónis idóneis, & ſtatúto à Canónibus témpore conferantur, nullo præcepto vel promiſſo: remótis omni conditióne & pacto.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Remenſi.

Ann. 1119. *Can.* 4.

NUllus Epíſcopus; nullus Présbyter: nullus omnínò de Clero Eccleſiáſticas dignitátes vel benefícia cuílibet quaſi hereditário jure derelinquat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridéntino.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Ref. Cap.* I.

QUi ad promotiónem præficiendórum quodcumque jus habent, aut

alióquin óperam ſuam præſtant : imprímìs memínerint nihil ſe ad Dei glóriam & populórum ſalútem utílius poſſe fácere ; quàm ſi bonos paſtóres & Eccléſiæ gubernandæ idóneos promovéri ſtúdeant : eoſque aliénis peccátis communicantes mortáliter peccáre, niſi quos digniores & Eccléſiæ magis útiles ipſi judicáverint ; non quidem précibus vel humáno affectu, aut ambiéntium ſuggeſtiónibus : ſed eórum exigéntibus méritis, præfici diligenter curáverint.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Senonenſi.

An. 1460. * *more præſenti* 1461. *menſe Martio. Art.* 2. *C.* 4.

CUm Prælatórum & Collatórum præcípua versári débeat ſollicitúdo ut viris provídeant idóneis, doctis páriter & probátis, & præſertim in dignitátibus, & máximè Parochiálium Eccleſiárum rectóribus, quibus régimen animárum quod eſt ars ártium, cúraque nóſcitur eſſe commiſſa : ſacríque Cánones Epíſcopis & áliis quibus præmiſſa ſpectáre dignoſcuntur ; in perículo animárum ſuárum, tanquam de pretioſíſſimo talento ſibi per ſuprémum Directórem commiſſo benè & fidéliter diſpónere injúnxerint : præcípimus ómnibus & síngulis Epíſcopis ac áliis antedictis ; ut neque ad carnalitátem, aut preces, aut áliàs inordinátè reſpicientes, ſummópere curent in beneficiis viros próvidos & móribus benè compóſitos, probátos & examinátos inſtitúere, promovére & ordináre : per quos cultus Dei & Eccleſiáſticus ordo poſſit & váleat augmentári.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Reſ. Cap.* 12.

CUm dignitátes in Eccléſiis, præſertim Cathedrálibus, ad conſervandam augendamque Eccleſiáſticam diſciplínam fúerint inſtitútæ ; ut qui eas obtinérent, pietáte præcéllerent, aliiſque exemplo eſſent, atque Epíſcopos óperâ & offício juvárent : méritò qui ad eas vocantur, tales eſſe debent, qui ſuo múneri reſpondére poſſint. Nemo ígitur deinceps ad dignitátes quaſcumque, quibus animárum cura ſubeſt, promoveátur ; niſi qui ſaltèm vigéſimumquintum ætátis annum attígerit : & in Clericáli órdine versátus, doctrínâ ad ſuum munus exequendum neceſsáriâ, ac morum integritáte commendátur.

SABBATO.

Ex Concílio Lateranenſi primo.

Ann. 1123. *Can.* 7.

NUllus omnínò Archidiáconus, aut Archiprésbyter, aut Præpóſitus, vel Decánus, animárum curam, vel Præbendas Eccléſiæ ſine judício vel conſenſu Epíſcopi, alícui tríbuat; imò, ſicut ſanctis Canónibus conſtitútum eſt: cura & rerum Eccleſiaſticárum diſpenſátio in Epíſcopi judício & poteſtáte permáneant.

De Prælatorum Reſidentia, & Paſtorali ſollicitudine.

DOMINICA SEPTIMA *poſt Pentecoſten.*

Ex Concílio Cloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *Cap.* 1.

UNuſquiſque Epiſcopórum curam paſtorálem ſibi créditam, canonicaſque Chriſti Eccléſiæ inſtitutiónes, ſummo conámine defféndere ſit promptus; nec ullátenùs negligenter vivendo, ſégniter docendo, negótiis ſeculáribus, pluſquàm Dei ſervítiis, quod abſit, ſúbditus exiſtat: ſed bonis útique móribus, abſtinéntiæ virtútibus, juſtítiæ opéribus, doctrínæ ſtúdiis adornátus; ut ſecundùm Apóſtolum, pópulum Dei ſuis exemplis benè corrígere: & ſanæ quoque doctrínæ ſermónibus inſtrúere prævaleat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1547. *Seſſ.* 6. *de Ref.* *Cap.* 1.

OMnes Cathedrálibus Eccléſiis quibuſcumque, quovis nómine ac título, Præfectos monet, ac mónitos eſſe vult ſancta Synodus; ut attendentes ſibi & univerſo gregi, in quo Spíritus ſanctus póſuit eos régere Eccléſiam Dei, vígilent: & miniſtérium ſuum ímpleant. Implére autem illud nequáquàm poſſe ſciant: ſi greges ſibi commiſſos mercenariórum more déſerant; atque óvium ſuárum, quarum ſanguis de eórum eſt mánibus à ſuprémo Júdice requirendus, cuſtódiæ minimè incumbant: cùm certíſſimum ſit non admitti Paſtóris excuſatiónem, ſi

lupus oves cómedit, & Paſtor neſcit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquileienſi.

Ann. 1596. *C.* 4.

NOn eſt dignitátum aut officiórum inſtitútio otióſa, ut ſpécies oſtentet quod actus non éfficit; nec reſidére aut intereſſe reipsâ, juxta ſincéram & rectam Cánonum intelligéntiam cenſentur: qui intereſſendo nihil eórum quæ ad ſuum pértinent officium exequuntur. Proinde cùm dignitátum inſtitútio ad miniſtéria Eccleſiáſtica & ſacra facta ſit; ut obtinentes illa per ſe & non per ſubſtitútos offícia ſúbeant: decérnimus per Epíſcopos diligenter curandum; ut pietáte ac diligéntiâ vígeant, quò iſta aliquandò promptè exhibeantur: inobedientes ac pertináces diſtrictè cohíbeant & emendent.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Ann. 1590. *C.* 3.

QUam ánxiè ſollicitèque commiſſæ ſibi animárum ſalúti invigiláre Párochi débeant: fácilè intélliget, qui iis de pópuli peccátis ratiónem reddendam eſſe nóverit. Id ne áccidat, ſuper gregis cuſtódiam perpétuò ſtent: ſacris hortatiónibus, concionibuſque diébus Domínicis & áliis Feſtivitátibus habendis, pópulum commonefáciant, ad crebram confeſſiónem communionemque invítent; ægrótos frequenter étiam non vocáti ádeant, & quàm máximè póterunt, eorumdem conſciéntiæ cónſulant: tum dénique réliqua ómnia Parochórum múnera fidéliter exequantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Burdigalenſi.

An. 1583. *Tit.* 18. *de Parochis.*

OBſervent Párochi ſui gregis vítia, & commúnia vel própria peccáta: iiſque corrigendis, cum omni manſuetúdine & caritáte, cùm públicè omnes, tùm privátim ſíngulos admonendo, diligéntiam adhíbeant. Si qui contentióne diſcordes fúerint; vel ódia in ínvicem ſuſcéperint; aut ſimultátes exercúerint: curent eos quamprímùm ad pacem & fraternam concórdiam revocáre.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1551. *Seſſ.* 13. *de Ref. Cap.* 1.

SE Paſtóres memínerint ita præeſſe ſibi ſúbditis oportére, ut non eis dominentur: ſed illos tan;

Digitized by Google

quam fílios & fratres díligant; elaborentque ut hortando & monendo ab illícitis detérreant: ne, ubi delíquerint, débitis eos pœnis coercére cogantur. Quos tamen ſi quid per humánam fragilitátem peccáre contígerit; illa Apóſtoli eſt ab eis obſervanda præcéptio, ut illos árguant, óbſecrent in omni bonitáte & patiéntia: cùm ſæpè plus erga corrigendos agat benevoléntia quàm auſtéritas; plus exhortátio quàm comminátio: plus cáritas quàm poteſtas. Sin autem ob delicti gravitátem virgâ opus fúerit: tunc cum manſuetúdine rigor, cum miſericórdia judícium, cum lenitáte ſevéritas adhibenda eſt.

SABBATO.

Ex Concílio Avenionenſi.

Ann. 1594. *Can.* 42.

STudióſè Párochus ſit ſollícitus de paupéribus ſuæ Paróchiæ, præſertim puellis nubílibus, víduis, órphanis, pupillis, ægrótis, sénio confectis; aliiſque perſónis utrâque miſericórdiâ indigéntibus, quibus & ipſe opitulétur: & álios hortátu ſuo ad id offícium invítet. Præcípuè de iis Epíſcopum certiórem fáciat: ut qui commúnis eórum pater eſt, iiſdem paternam curam præſtet.

De Viſitatione Epiſcopali.

DOMINICA OCTAVA

poſt Pentecoſten.

Ex Concíliis * Tarraconenſi & ** Toletáno quarto.

* *Ann.* 559. *Cap.* 8.
** *Ann.* 633. *C.* 28.

MUltórum cáſuum experiéntiâ magiſtrante, repérimus nonnullas Diœcesánas eſſe Eccléſias deſtitútas: ob quam rem id hâc conſtitutióne decrévimus, ut antíquæ conſuetúdinis ordo ſervétur; & ánnuis vícibus ab Epíſcopo Diœcesáno viſitentur: & ſi qua fortè Baſílica reperta fúerit deſtitúta, ordinatióne ipſíus reparétur.... Quòd ſi ipſe aut languóre detentus, aut áliis occupatiónibus implicátus, explére nequíverit; Presbyteros probábiles aut Diáconos mittat: qui & réditus Baſilicárum & reparatiónes, & miniſtrántium vitam inquírant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Sueſſionenſi.

Ann. 744. *Can.* 4, & 5.

UNuſquiſque Présbyter qui in Paróchia eſt, Epíſcopo obédiens & ſub-

jectus ſit : & ratiónem & órdinem miniſtérii ſui Epíſcopo reddat ; & ab eo Chriſma & Oleum petat : & quandò jure canónico Epíſcopus círcumit Paróchiam, Abbátes & Presbyteri paráti ſint ad ſuſcipiendum Epíſcopum in adjutórium neceſſitátis. Supervenientes Presbyteri de áliis regiónibus non ſuſcipiantur in miniſtérium Eccléſiæ : niſi priùs fúerint probáti ab Epíſcopo cujus Paróchia eſt.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Narbonenſi.

Ann. 1609. *Cap.* 27.

ECcléſias Epíſcopi víſitent moderáto comitátu, ne fúbditos nímiis ſúmptibus ópprimant ; eoſque ſecum aſſúmant, quos probátæ fídei & doctrínæ nóverint : & quorum íntegra fama iis ad quos proficiſcantur, exemplo eſſe poſſit. Abúſus, ſi qui irrépſerint, tollant : modos ſtátuant quibus in póſterum vitári poſſint.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Ref. Cap.* 3.

VIſitatiónum (Epiſcopálium) præcípuus ſit ſcopus ſanam orthodoxamque doctrínam, expulſis hæréſibus, indúcere, bonos mores tuéri, pravos corrígere ; pópulum cohortatiónibus & admonitiónibus ad religiónem, pacem, innocentiamque accéndere : cétera, proùt locus, tempus & occáſio feret, ex viſitántium prudéntiâ, ad fidélium fructum conſtitúere. Patróni (Eccleſiárum) nullátenùs ſe viſitatióni ornamentórum Eccléſiæ, aut bonórum ſtabílium ſeu fabricárum provéntibus immíſceant : niſi quátenùs id eis ex inſtitutióne ac fundatióne cómpetat ; ſed Epíſcopi ipſi hæc fáciant : & fabricárum réditus in uſus Eccléſiæ neceſsários & útiles ; proùt ſibi expedíre magìs viſum fúerit : expendi curent.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto.

Ann. 1576. *Tit. de Viſit.*

PArochus aliuſve Eccléſiæ rector, vel Præfectus, in qua animárum curam gerit : cum viſitandus erit, paſtoráles Epíſcopi litteras, viſitatiónis nómine éditas, duóbus ante illíus adventum próximis feſtis diébus, intra Miſſárum ſolémnia, cùm pópuli frequéntia adeſt, de ſcripto récitet. Quam litterárum edictorumve Epiſcopálium evulgatiónem recitatiónemve, & ſermóne, & conciónе, & monitiónibus, & omni álio, tum público, tum priváto, cohortatió-

num officio proſequátur: quó fidélium ánimos diligéntiùs præparet atque éxcitet ad ſuſcipiendum viſitatiónis Epiſcopális offícium ubérrimo ac ſalutári cum animárum fructu. Illud porrò curet; ut nemo, chríſmate non antè confirmátus, modò ætáte in Confirmatiónis litteris Epíſcopálibus præſcriptâ ſit: illud ab eódem tunc non accípiat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Bracarenſi ſecundo.

Ann. 572. *Can.* I.

EPíſcopi per Diœcéſes euntes, primùm diſcútiant Cléricos, quómodò órdinem Baptismi téneant, vel Miſsárum: & quáliter quæcumque offícia in Eccléſia peragantur. Et ſi rectè quidem invénerint, Deo grátias agant: ſin autem mínimè, docére debent ignáros. Poſtquàm erga ſuos Cléricos diſcúſſerint vel docúerint Epíſcopi, convocátâ plebe ipsíus Eccléſiæ, dóceant illos, ut fúgiant peccáta: aut quod nolunt ſibi fíeri, non fáciant álteri. Sic póſteà Epíſcopus de Eccléſia illa profiſcíſcátur ad áliam.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Ref.* *Cap.* 10.

EPíſcopi, ut áptiùs quem regunt pópulum, poſſint in offício atque obediéntia continére, in ómnibus his quæ ad viſitatiónem ſpectant; jus & poteſtátem hábeant ea ordinandi, moderandi, puniendi, & exequendi juxta Cánonum ſanctiónes, quæ illis ex prudéntia ſua pro ſubditórum emendatióne c Diœcéſis ſuæ utilitáte neceſsária videbuntur: nec in his, ubi de viſitatióne aut morum correctióne ágitur; exémptio, aut ulla inhibítio, appellátio ſeu queréla, étiam ad Sedem Apoſtólicam interpóſita, executiónem eórum quæ ab Epíſcopis mandáta, decréta aut judicáta fúerint: ne quoquómodò impédiat, aut ſuſpendat.

De Conciliis, & de Synodis Diœceſanis.

DOMINICA IX.
poſt Pentecoſten.
Ex Commonitório Vincéntii Lirinenſis.
Ann. 434. *Cap.* 32.

Quid áliud Conciliórum decrétis enixa eſt Ecléſia: niſi ut quod ánteà ſimplíciter credebátur; hoc idem póſteà diligéntiùs crederétur? quod ánteà léntiùs prædicabátur; hoc idem póſteà inſtántiùs prædicarétur? quod ánteà ſecúriùs colebátur; hoc idem póſteà ſollicítiùs excolerétur? hoc, inquam, ſemper. Neque quidquam prætéreà Conciliórum ſuórum decrétis Cathólica perfécit Ecléſia; niſi ut quod priùs à majóribus ſolâ traditióne ſuſcéperat: hoc deinde póſteris étiam per ſcriptúræ chirógraphum conſignáret. Catholicórum hoc verè próprium, depóſita ſanctórum Patrum ſerváre, & damnáre profánas novitátes: ſicut dixit Apóſtolus.

FERIA SECUNDA.
Ex Epíſtola ſancti Leónis Papæ ad Anaſtáſium Theſſalonicenſem Epíſcopum.
Script. ann. 444. *Cap.* 5.

In Synodo máximè conſtituendum quod ad diſciplínam Eccleſiáſticam póterit pertinére. Méliùs enim culpa vitábitur, ſi inter Sacerdótes Dómini collátio frequéntior habeátur: & emendatióni páriter & caritáti plúrimùm præſtat adunáta ſocíetas. Illic, ſi quæ cauſæ natæ fúerint, præſtante Dómino, ita póterunt terminári, ut conténtio nulla resídeat: ſed ſólida inter fratres cáritas coaleſcat.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Tullenſi.
Ann. 859. *Can.* 2.

Epíſcopi ſecundùm ſacram auctoritátem uníti ſint: & mútuo consílio atque auxílio pópulum ſibi commiſſum regant atque córrigant; & nemo ſe à ſolátio mútuo ſúbtrahat: ſed Synodáles conventus ſecundùm juſſiónem canónicam frequentáre procúrent, quátenùs ordo Eccleſiáſticus, qui quaſi jam fúerat obliterátus, quóniam Synodi frequentári non póterant: Epiſcopáli collatióne ad neceſsárium ac débitum ſtatum redúci præváleat.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Pariſienſi ſexto.
Ann. 829. *Lib.* 1. *C.* 26.

Valde profutúrum ſanctæ Dei Ecléſiæ fuit,

Digitized by Google

ut quia ordo canónicus docet : & in ipſis Concíliis adſint Presbyteri & Diáconi, & omnes qui ſe læſos exíſtimant, & Synodi experiantur exámen ; ut adſint étiam uniuſcujuſque Epíſcopi erudíti viri, quos ad Chriſti milítiam ejuſque Eccléſiæ honórem utilitatemque præparat, quátenùs & céteris Eccléſiis noti ſint : & ſtúdium ac providéntia Epíſcopi ad aliórum exempla manifeſta fiant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 24. *de Ref. Cap.* 2.

PRovinciália Concília sícubi omiſſa ſunt : pro moderandis móribus, corrigendis excéſſibus, controvérſiis componendis, aliiſque ex ſacris Canónibus permiſſis, renoventur. Synodi quoque Diœcesánæ quotannis celebrentur; ad quas accédere teneantur qui Parochiálium Eccleſiárum curam gerunt : quicumque illi ſint.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis Synódicis Odónis de Solíaco, Pariſienſis Epíſcopi.

Circa ann. 1199. *in Synod. poſter.*

DIe Domínicâ præcedenti Synodum, Sacerdótes in ſuis Paróchiis ſemper inquírant públicè in Eccléſia ſi qui ſint infirmi in Paróchia : & tértiâ ſubſequenti Fériâ eos víſitent, ſi áliqui fúerint infirmi, étiam non requisíti ; & fáciant quidquid neceſſe fúerit ad ſalútem animárum, ne mora quam ſunt factúri in Synodo, fiat occáſio perículi eórum ſalúti : & ne magnam fáciant moram ſeſe viſitando & reficiendo, tam in via quàm in civitáte ; quidam enim moram fáciunt : & magnum ímminet perículum ſalúti animárum.

SABBATO.

Ex Statútis Franciſci Harlæi, Pariſienſis Archiepíſcopi.

Ann. 1673. *Synodo ultimâ.*

STatúta Synodália quo religióſiùs ſerventur : præcípimus Párochis & Præsídibus Eccleſiárum, ut iis uſu confirmandis invígilent ; & ſollícitè inquírant num qui adversùs ea peccent : quod ſi factum compérerint, nobis renuntiábunt. Promotórem verò noſtrum vólumus, omni probátâ & legítimâ viâ, eórum violatóres judício pérſequi. Et quóniam inter ea nonnulla ſunt quæ ad Láicos étiam pértinent : ea præcípimus in Paróchiis inter Miſsárum ſolémnia promulgári.

De

Digitized by Google

De Pontificum Vita domeſtica, & de viris Eccleſiaſticis quorum operâ utuntur in Diœceſeon regimine.

DOMINICA X.
poſt Pentecoſten.

Ex Concilio Carthaginenſi quarto.

Ann. 398. *Can.* 15, 26, & 35.

EPiſcopus dignitátis ſuæ auctoritátem fide & vitæ méritis quærat: diſſidentes fratres, ſive Cléricos, ſive Láicos, ad pacem magis quàm ad judícium cohortétur. In Eccléſia & in conſeſſu Presbyterórum ſublímior ſédeat: intra domum verò collégam ſe Presbyterórum eſſe cognoſcat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1573. *Tit.* 10.

EPíſcopus cujus inprímis eſt Sacerdotálem dignitátem tuéri; ut Láici diſcant Sacerdótes tanquàm parentes ab ipſis úni cè in Chriſto díligi & coli étiam debére: effíciat ut ſemper illis à laicális órdinis viris débitus tribuátur locus & honor. Idem prætéreà ne patiátur Sacerdótem quemquam abjectiùs ſe gérere: quàm Sacerdótis dígnitas póſtulat. Sacerdótes verò morbo, ſenectutiſve incómmodis affectos, qui Sacerdotále munus præſtáre néqueunt, inopiàque premuntur, in locum áliquem cogi curet; aut álio modo eis conſulat & provídeat: ubi victus ſuppeditétur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Pariſienſi, álias Meldenſi.

Ann. 846. *menſe Februario. Can.* 25, & 35.

SAlúbre & decens eſſe cognóſcitur, ut non ſolùm, ſecundùm Apoſtolum, dómui ſuæ ſpirituáliter Epíſcopus benè præſit: verùm étiam & domum temporálem benè ordinátam & compóſitam, ſecundùm cómpetens miniſtérium ſuum, & de vicinitáte Eccléſiæ, & de conveniéntia Religiónis, & de receptióne páuperum vel hóſpitum habeat; & ita ſit ordináta, ut quicumque converſatiónem & domos converſatiónis ipsíus víderit: habitácula ea Religiónis váleat computáre. Epíſcopus talem juxta ſe habére decernet: qui de fide & obſervatióne mandatórum Dei & prædicatiónis doctri-

Digitized by Google

nâ Presbyteros plébium aſſíduè inſtruat & informet.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Senonenſi.

Ann. 1460. *Art.* 2. *Cap.* 1.

EPíſcopi vitæ mundítiâ, morũ gravitáte & converſatiónis exemplo, ópere páriter & ſermóne, ómnibus víribus ſuis decreta Apoſtólicæ Régulæ quæ in conſecratióne ſua profeſſi ſunt: & ea quæ in divínis Scriptúris, Canónibus & Júribus de Epíſcopis ſtatuuntur, diligenter obſervent. In ſuis Diœcéſibus (niſi ex cauſa neceſſária, honeſta & probabili) resídeant; & principáliter poſt tempus viſitatiónis in civitáte ſua manſiónem fáciant: in feſtivitátibus ſolémnibus per ſe in Eccléſiis ſuis ſolémniter célebrent. Eccleſiáſticos viros in divínis Scriptúris & Canónibus erudítos, præſertim in viſitatiónibus ſuis, ſemper hábeant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 25. *de Ref. Cap.* 1.

EXemplo Patrum noſtrórum in Concílio Carthaginenſi ſancta Synodus non ſolùm jubet ut Epíſcopi modeſtâ ſupelléctili & mensâ, ac frugáli victu contenti ſint; verùm étiam in réliquo vitæ génere, ac totâ ejus domo cáveant ne quid appareat quod à ſancto hoc inſtitúto ſit aliénum: quodque non ſimplicitátem, Dei zelum, ac vanitátum contemptum præ ſe ferat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1576. *Part.* 3. *Tit. de Epiſcopis.*

FAmília Epiſcopórum, Eccléſiæ ſúmptibus ſuſtentáta, in dómibus miniſtrórum Dei educáta: céteris propóſita eſſe debet ad imitatiónem chriſtianárum virtútum. Quámobrèm ejúſmodi ſit: quæ prælúceat vitæ & morum exemplis. Qui (de família) Clérici ſunt, vel Sacris initiati, vel Sacerdótes, eórũ operâ ne Epiſcopi utantur ad offícii alicújus quod Sacerdotáli Clericalíve órdini minùs convéniat, actiónes.

SABBATO.

Ex Concílio Aquiſgranenſi.

Ann. 816 *L.* 1. *C.* 138.

ECcleſiæ Præláti de congregatione ſibi commiſſa éligant boni teſtimónii fratres, in quibus ónera regíminis ſecúrè poſſint partíri; quibus étiam talem cónferant poteſtátem: ut vice illórum fungentes, & inobedientes corrípere, & obedientes hortando ad melióra váleant provocáre. Vice (Prælatórum) fungen-

Digitized by Google

tes, ſicut álios præcédunt magiſterio, ita nimirùm innocentis vitæ informent exemplo: ut, juxta Apoſtolum, exemplo ſint céteris in verbo, in converſatióne, in caritáte, in fide, in caſtitáte.

De moribus & officiis Canonicorum.

DOMINICA XI.
poſt Pentecoſten.

Ex Concílio Rotomagenſi. *Ann.* 1581. *De Epiſcopis, & Capitulis. n.* 15.

CAnónici Cathedrálium Eccleſiárum eà ſint morum integritáte ornáti, ut nomen ſuum tuéri & retinére poſſint; ac præ áliis Clèricis Canónici ſeu Reguláres, ex obſerváta Eccleſiáſticæ diſciplínæ perféctiùs régula, nominari mereantur: à quibus céteros ſtúdium & amórem, ac tanquam régulam cultûs divíni non pígeat accípere.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Burdigalenſi. *Ann.* 1624. *Cap.* 9.

CApítula quæ capita populórum Epíſcopos máximè attingunt: univerſo pópulo conſpícua & clara eſſe oportet. Decet perſónas ita probitáte ac ſciéntiâ commendátas ad Canonicátus (Cathedrálium) elígere & aſſúmere: ut ex iis corpus Capítuli coaleſcens, ſenátus Epiſcopórum, unde consílium arceſſant, méritò dici poſſit. Quóniam autem dignitátes Eccleſiárum ſunt inſtitútæ; quò accurátiùs Offícia pendantur divína, grávitas Sacerdótum in primis Chori ſubſélliis aſſidéntium eluceſcens: quémlibet exemplo ſuo ad ſua múnia ritè perſolvenda impellat.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi. *Ann.* 816. *L.* 1. *C.* 131.

CAnónici laudes Deo in commúne perſolventes: pro ſuis, populorumque quorũ oblatiónibus vivunt, delictis Dóminum exórent. Debent, juxta Apóſtolum, primùm ómnium ab his fíeri obſecratiónes, oratiónes, poſtulatiónes, & gratiárum actiónes pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in ſublimitáte ſunt conſtitúti: ut quiétam & tranquillam vitam agámus in omni pietáte & caſtitáte. Cáveant étiam ne pro réquie ſibi in locis divíno cúltui mancipátis conceſsâ ótio tórpeant; ſed magìs in perſolvendis divínis láudibus promptióres ac devotióres exiſtant: ut per hanc quiétem benè operantes, ad

Digitized by Google

eam quæ ſine caret pervenire váleant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Colonienſi. *Ann.* 1536. *Part.* 3. *Cap.* 4, & 5.

CAnónici ſtatis ac débitis horis devótè reverenterque omnes, páriter ſenes cum junióribus, laudent nomen Dómini, alácriter modulantes : ſic tamen ne boátus confundat recitatiónem. Quàm autem à vero aberrant qui exíſtimant ſeſe non alicújus Officii in Ecclésia exercendi; ſed quiétis & inértiæ tantùm causâ Canonicátus eſſe adeptos! perinde atque ſatìs ſit, paucis quibuſdam Cléricis ádmodùm ignáris, ténui prétio conductis, curam divíni Officii committi, quod deinde hujuſcémodi mercenárii, non ſervátis témporum interſtítiis, ſyncopando tranſcurrunt : ínterim ipſis Canónicis totâ vitâ torpéntibus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Colonienſi & ** Bituricenſi.

* *Ann.* 1536. *Part.* 3. *C.* 16.
** *Ann.* 1584. *Tit.* 34.

ANte ómnia curæ erit ne quis Canonicórum ſacris abſit : ſed ut qui emolumentum ferre volent, offícium quoque ſuum, propter quod beneſícium datur, in Ecclésia gerant. Aurelianenſi Concílio cavétur Cléricos qui offício adeſſe contemnunt : Eccleſiáſticam diſciplínam ex arbítrio Epíſcopi receptúros..... Sciant autem omnes qui bona Eccléſiæ póſſident, & iis utuntur, ſi offícium ſuum non impléverint; aut ab Eccleſiáſtico órdine deſécerint, ſe ad reſtitutiónem tenéri : quod cuíque in ſua receptióne ſignificétur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi. *Ann.* 816. *C.* 145.

CAnónici diſcórdiam fúgiant : & quos diſcordantes invénerint, ad caritátis concórdiã révocent; amóri Chriſti nihil præpónant : próprio Epíſcopo ſecundùm canónicam conſtitutiónem obtémperent; doctrínis ſpiritálibus óperam dent : irreprehenſibíliter vivant; ſeniores ſpiritáliter junióres díligant : junióres ſenióribus obſéquium dignum exhíbeant. Doctióres minùs doctis nequáquam ſe præferant : ſed magìs eos cum caritáte ædíficent; neque hi qui nobilitáte géneris aut virtútum donis pollent : céteris ſe túmidè ſuperextollant.

SABBATO.

Ex Concíliis * Colonienſi & ** Turonenſi.

* *Ann.* 1536. *Can.* 10.
** *Ann.* 1583. *Tit.* 3.

CApítula diſciplínæ multò majóri diligéntiâ

obſerventur atque háctenus. Id ita fiet, ſi non tam profánæ quàm res ſacræ in his tractentur; ſi de móribus inquirátur; ſi vita expendátur ſingulórum: & quod olim ſancti Patres feciſſe dignoſcuntur; extemporáli oratióne interdum commoneantur fratres, & in primis ad capeſſendas ſacras litteras inſtigarentur: atque ut in his óptimas horas collocárent, incitarentur.... Multùm étenim Reipúblicæ chriſtiánæ intereſt ut ſint in Eccléſia viri docti: qui céteros ad juſtitiam & pietátem invítent & erúdiant. Ii ne ob librórum penúriam à lectióne ſe excusáre váleant; provideátur in unaquáque Eccleſia Cathedráli de bibliothéca in qua boni libri & ab Eccléſia cathólica recepti, potiſſimùm ſacri, juriſque divíni & canónici, recondantur: cujus curam hábeant à Capítulo deputandi.

De Officii divini publica celebratione, & privata recitatione.

DOMINICA XII. *poſt Pentecoſten.*

De Excerptiónibus Egberti, Eboracenſis Epíſcopi.

Circa ann. 747. *Can.* 28.

SEptem ſynaxes ſancti Patres canendas conſtituérunt, quas omni die Clerus ſíngulis Horis cánere debet: quarum prima eſt nocturnális ſynaxis. Has ergo ſeptem ſynaxes omni die debémus ſollícitè réddere Deo pro nobis & pro omni pópulo Chriſtiáno, ſicut Pſalmiſta teſtátur, dicens; Sépties in die laudem dixi tibi ſuper judícia juſtítiæ tuæ: & ínſuper Miſſas non omíttere.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Baſileenſi.

Anno 1435. *Seſſ.* 21. *can.* 3.

IN cunctis cathedrálibus & collegiátis Eccléſiis, horis débitis, laudes divínæ, per síngulas horas, non curſim ac feſtinanter: ſed ceſsátim ac tractim, & cum pauſa decenti, præſertim in médio cujúſlibet versículi pſalmórum; débitam faciendo inter ſolemne ac feriále offícium differéntiam: reverenter ab ómnibus perſolvantur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Baſileenſi.

Ann. 1435, *Seſſ.* 21. *can.* 3.

HOras canónicas dictúri, cùm in choro fúerint,

gravitátem ſervent, quam & locus & offícium éxigunt; non ínſimul aut cum áliis confabulantes ſeu colloquentes: aut lítteras ſeu ſcriptúras álias legentes. Et cùm pſallendi grátiâ íbidem convéniant, juncta ac clauſa lábia tenére non debent: ſed omnes, præſertim qui majóri funguntur honóre, in pſalmis, hymnis & cánticis Deo alácriter modulentur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Colonienſi.

Anno 1536. *Part.* 2. *Cap.* 8.

NOn ſuffécerit preces iſtas horárias utcumque præmurmuraſſe; ſed ut conciliári conſtitutióne cautum eſt: présbyter ex íntimo affectu, elevatáque mente in ſolum Deum, nocturnum diurnumque ſuæ ſervitútis penſum exſolvat. Maledictus enim qui facit opus Dómini negligenter.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Trevirenſi.

Ann. 1549. *Decr.* 6.

OMnes qui Horis Canónicis perſolvendis deputáti ſunt, dent óperam, ut collectis ánimis, quoad fíeri poteſt, débitum penſum abſolvant; nec ita ſe hábeant, ut dum voce pſallunt, quidvis pótiùs quàm Deum ánimo cogitáre videantur: ſemper caventes ne prophéticum illud áudiant; Lábiis quidem me honórant: cor autem eórum longè eſt à me. Quid autem eſt voce quidem pſállere, mente autem domum aut forum circumíre; niſi hómines fállere, & Deum irridére?

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Ann. 1528. *Decr.* 18.

NEmo, cùm Horæ in commúni cantantur: legat vel dicat privátim Offícium. Nam non ſolùm Offícium quo obnóxius eſt, Choro ſúbtrahit: ſed & álios pſallentes perturbat. Horum autem tranſgreſſóres, illíus Horæ, in qua circa prædicta excéſſerint, vel áliâ majóri, proùt trangreſſiónis grávitas exégerit; plectantur multâ.

SABBATO.

Ex Concílio Colonienſi.

Anno 1536, *Part.* 3. *Cap.* 6.

LOngè abominábile eſt quòd, quidam tùm, cùm divína aguntur, inter ſeſe de rebus profánis tractant: muſſitatiónes, collóquia, riſus & cachinnos intermiſcent. Quidam aut in áliquem chori ángulum ſe recipientes, de nugis, ne quid grávius dicámus, commentantur; aut foris per templum magno cum pópuli offendículo deambulantes, óculos páriter & aures ad vanitátes conver-

Digitized by Google

tunt, atque ſacra loca fœdant: póſiti in lápidem offenſiónis & petram ſcándali. Hàc lege nullum excípimus.

DOMINICA XIII.

poſt Pentecoſten.

Ex Concílio Baſileenſi.

Ann. 1435. *Seſſione* 21. *Canone* 5.

QUoſcumque Beneficiátos, ſive in Sacris conſtitútos, cùm ad Horas Canónicas teneantur: ádmonet hæc ſancta Synodus, ſi oratiónes ſuas Deo acceptas fore cúpiunt; ut non in gútture, vel inter dentes, ſeu degluttiendo aut ſyncopando dictiónes, nec collóquia, vel riſus intermiſcendo: ſed ſive ſoli, ſive aſſociáti, diurnum nocturnumque Offícium reverenter verbiſque diſtinctis péragant, ac tali loco, unde à devotióne non retrahantur; ad quam ſe diſpónere & præparáre debent, juxta id quod ſcriptum eſt: Ante oratiónem præpara ánimam tuam, ne ſis quaſi qui tentat Deum.

FERIA SECUNDA.

Ex Synodo Diœceſána Mediolanenſi quarta, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1574. *Decr.* 20, & 21.

SAcerdos, Clericuſve ſacris initiátus, aut Eccleſiáſticum beneficium óbtinens, ne morbi quidem causâ, quo labórat, Canonicárum Horárum Offícium omittat; niſi is ita gráviter morbo labóret: ut planè ſéntiat ſe illíus gravitáte impedíri quóminùs ſtatas preces horárias recitáre poſſit. Cùm ejúſmodi precum Canonicárum Offícium privátim præſtant; in Eccléſiam, ſi ei domus ſit conjuncta, aut ſaltèm domi in locum, quoad fieri poteſt, precatióni aptiórem, ſe recípiant: ut ánimo qui díſtrahi quandóquè ſolet, ſe colligentes, ac pietátis ſtúdio accenſi, orent ſpíritu; orent páriter & mente in conſpectu Dómini: à quo uberrimum hujus débitæ pietátis fructum cápient.

FERIA TERTIA.

Ex Statútis Synodálibus Henríci de Gondíaco, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1608. *Can.* 29.

QUia Eccleſiáſticæ pacis rátio éxigit, ut, docente Apóſtolo, idipſum dicámus omnes, & non ſint in nobis ſchíſmata; ſed ſimus omnes perfecti & in eádem ſenténtia, idque non modò quoad fídei Cathólicæ dógmata: ſed étiam quoad ritus & cæremónias divíni Offícii & Sacramentórum; prohibémus ne quis

Parochus per ſe, vel per Vicários, áliquid prædictárum cæremoniárum immútet contra commúnem aliárum Eccleſiárum Parochiálium uſum à nobis approbátum, abſque noſtra auctoritáte & licéntia: & ſi quid ab áliquo fúerit immutátum, illud emendétur & reſtituátur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi.

Ann. 816. *L.* 1. *C.* 132.

QUamvìs ubíque Dóminum per poténtiam divinitátis noverimus eſſe: præcípuè tamen eum, cùm divíno aſſiſtimus Offício, per grátiam nobis crédimus adeſſe. Unde ſtudendum ut, cùm Eccleſiam, vel ad divínæ laudis debita ſolvenda, vel ad Miſsárum ſolémnia, intrámus, cum timóre & veneratióne competenti cœleſte compleámus Officium; ne ſi, quod abſit, id negligenter aut inhoneſtè, vel tépidè explevérimus, & ad perficiendum pigri advenerimus, in ſenténtiam quà dícitur: Maledictus homo qui opus Dei fécerit negligenter, miſerabíliter labámur. Ergo nobis obſervandum eſt ne quid in Ecclésia Dei ineptum, ne quid perverſum, ne quid índecens, aut cogitatióne, aut verbis, aut áctibus perpetrémus; quátenùs Dóminus ad nos véniens, non quod condemnet in nobis: ſed pótiùs quod remúneret, invéniat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi.

Ann. 816. *L.* 1. *C.* 133, & 137.

TAles ad legendum, cantandum & pſallendum in Ecclésia conſtituantur, qui non ſuperbè, ſed humíliter débitas Dómino laudes perſolvant: pluſque velint in lectióne, vel cantu, pópuli ædificatiónem, quàm populárem vaníſſimam adulatiónem. Studendum ſummópere Cantóribus, ne donum ſibi divínitùs collátum vitiis fœdent; ſed pótiùs illud humilitáte, caſtitáte & ſobrietáte, & céteris ſanctárum virtútum ornamentis exornent: quorum melódia ánimos pópuli circumſtantis ad memóriam amoremque cœléſtium, non ſolùm ſublimitáte verbórum, ſed étiam ſuavitáte tonórum, quæ dicuntur, érigat. Pſalmi in Eccleſia, non excelſis atque inordinátis ſeu intemperátis vócibus, ſed planè ac dilúcidè & cum compunctióne cordis recitentur; ut & recitántium mens illórum dulcédine paſcátur: & audiéntium aures illórum pronuntiatióne demulceantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Ann. 1528. *Decret.* 17.

CUrent Sacerdótes & Clérici ſic ſuos cantus inſtitúere ⁝ ut modeſtâ honeſtâque pſallendi gravitáte, placidâque modulatióne próvocent excitentque ad devotiónem. Organórum uſum Eccléſia à Pátribus ad cultum ſervitiumque divínum recépit. Nólumus ítaque quòd orgánicis inſtrumentis réſonet in Eccléſia laſcíva melódia ⁝ ſed ſonus omnínò dulcis, qui nihil præter hymnos divínos & cántica ſpirituália repræſentet.

SABBATO.

Ex Statútis Franciſci Harlæi, Pariſienſis Archiepíſcopi.

Ex Syn. anni 1674. *Art.* 32.

DIſtrictè prohibémus in Eccléſiis ac Capellis, étiam quæ exemptiónem prætendunt ⁝ profánis ac ſeculáribus modis fractas múſicas, órgana cantilénis ac ſonis modéſtiâ & gravitáte cantûs Eccleſiáſtici indignis reſonántia, ſymphónias & muſicórum inſtrumentórum uſum in Offício Tenebrárum; mulíeres & puellas admitti ad cantandum in áliis quàm Communitátum ſexûs ipſárum Eccléſiis ⁝ ac dénique miſſis aut affixis programmátibus ad múſicas Eccleſiáſticas, quaſi ad theátra vel ſpectácula, fidéles invitári.

DOMINICA XIV.

poſt Pentecoſten.

Ex Concílio Colonienſi primo.

Ann. 1536. *Part.* 3. *C.* 13.

UTinam optando à Deo óptimo máximo cónſequi poſsímus, ne quiſquam lucri causâ divínis intereſſet; alióqui non acceſsúrus ſacra, véluti quem nummi magìs quàm Dei amor in templum trahit, quæſtum pietátem eſſe putantem! qui non dúbio ex eórum número eſt de quibus Iſaías ait; Díligunt múnera ⁝ ſequuntur retributiónes. Sed ínterim debet Cléricus habére ſemper menti recónditum Chriſti verbum; Primùm quærite regnum Dei & juſtítiam ejus ⁝ & hæc ómnia adjicientur vobis.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Remenſi.

Ann. 1583. *Tit.* 3. *de Cult. divino.*

CLérici præ céteris, prolatióne non præcípiti vel inarticulátâ; ſed íntegrâ ac certis quibuſdam cæſúris & intervallis diſtinctâ, ad Deum preces fundent ⁝ Pſalmoſque decantábunt. Ac ne cui precum multitúdo aut prolíxitas tædium géneret ⁝ nemoque eárum partem áli-

Digitized by Google

quam tácitus prætéreat; aut volubilitáte linguæ illas omnes ita percurrat; ut plerumquè mentem linguâ prævéniat: póterunt Epíſcopi, adhíbito Canonicórum & aliórum grávium virórum judício, preces ad eum modum redúcere; ut & Eccléſiæ dignitáti reſpondeant: & fácilè ab ómnibus exſolvi, pièque decantári poſſint.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Remenſi.
Ann. 1564. *Congr.* 5.

QUóniam à primæva Breviárii inſtitutióne, id antíqui Patres voluiſſe videntur: ut síngulis hebdómadis totum Pſaltérium recitarétur; in Breviário Davídici Pſalmi ita per dies síngulos diſponantur: ut totus Pſalmórum liber in unaquáque hebdómada recitétur. Item quóniam máximus honor & reveréntia habenda eſt ſacro diéi Domínico, dicente Pſalmiſtâ: Hæc dies quam fecit Dóminus; in quantum fíeri póterit, ſemper in eódem fiat Offícium de die Domínica: præterquàm in ſolemnióribus Feſtivitátibus.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Narbonenſi.
Ann. 589. *Can.* 2.

PEr quemque Pſalmum *Gloria* dicátur omnipotenti Deo; per majóres verò Pſalmos, proùt prolíxiùs fúerint, pauſatiónes fiant: & per quamcumque pauſatiónem Glória Trinitátis Dño decantétur.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Colonienſi primo.
Ann. 1536. *Part.* 2.
Can. 6, & 11.

CUm olim à ſanctíſſimis Pátribus inſtitútum ſit; ut ſólæ Scriptúræ ſacræ in Eccléſia recitarentur: neſcímus quâ incúriâ accíderit ut in eárum locum ſuccéſſerint ália cum his neútiquam comparanda; atque ínterim hiſtóriæ Sanctórum tam incultè, ac tam negligenti judício conſcriptæ: ut nec auctoritátem habére videantur, nec gravitátem. Ergo amputátis ſupérfluis, & quæ ſuperſtitióſiùs invecta vidéri poſſint: ea tantùm quæ dignitáti Eccléſiæ & priſcis inſtitútis conſentánea fúerint, relinquantur.

FERIA SEXTA.
Ex Concílio Milevitáno ſecundo.
Ann. 416. *Can.* 12.

PReces vel Oratiónes, ſeu Miſſæ quæ probátæ fúerint; ſive Præfatiónes, ſive Commendatiónes, ſive mánuum impoſitiónes, ab ómnibus celebrentur, nec áliæ dicantur in Eccléſia: ne fortè áliquid contra fidem, vel per ignorántiam, vel per

Digitized by Google

minus ſtúdium, ſit compóſitum.

SABBATO.

Ex Concílio Colonienſi primo.

Ann. 1536. *Part.* 2. *C.* 7.

SUnt in Clero zelum quidem Dei habentes, ſed non ſecundùm ſciéntiam: qui privátis afféctibus ducti, effíciunt ut nova Feſta & Offícia præter Eccléſiæ auctoritátem ſolémniter celebrentur. Quo ínterim fit ut preces horáriæ, ac réliqua públicè recepta, pro affectu cujúſlibet fácilè noventur: id quod nobis non ſatis probátur. Neque enim errârunt Patres: à quorum inſtitútis in dicendis précibus útinam tam longè diſceſſum non fuiſſet. Quòd ſi his afféctibus ſingulórum indulgébitur: tandem antíquus ritus pénitùs evaneſcet.

De Precibus pro Defunctis. De Exequiis & Cœmeteriis.

DOMINICA XV.

poſt Pentecoſten.

Ex Concílio Emeritenſi.

Ann. 666. *Can.* 19.

PRo Eccléſiis in quibus Présbyter juſſus fúerit per ſui Epíſcopi ordinatiónem præeſſe, ſíngulis diébus Domínicis ſacrifícium Deo procúret offerre; & eórum nómina à quibus eas Eccléſias conſtat eſſe conſtructas, vel qui áliquid his Eccléſiis videntur aut viſi ſunt contuliſſe: témpore Miſſæ, ſi ab hac deceſſérunt luce, cum defunctis fidélibus recitentur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Toloſáno.

Ann. 1590 *Part.* 2. *Cap.* 10.

SAncta & ſalúbris eſt cogitátio pro defunctis exoráre: ut à peccátis ſolvantur. Id Párochi ſédulò præſtábunt. Nullus, ínſcio vel non approbante Epíſcopo: mórtuum in fúnere hábitâ oratióne laudábit. Cóncio tamen áliqua habéri póterit; quâ humánæ tantùm miſériæ ſtatus: mortis judiciíque neceſſitas qualitaſque deſcribétur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 25. *Decret. de Purgatorio.*

CUrent Epíſcopi ut fidélium vivórum ſuffrágia, Miſsárum ſcílicet ſacrifícia, oratiónes, eleemóſynæ, aliaque pietátis ópera quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defunctis fíeri conſuevérunt; ſecundùm

Digitized by Google

Ecclésiæ inſtitúta piè & devótè fiant : & quæ pro illis ex teſtatórum fundatiónibus vel ália ratióne debentur, non perfunctóriè; ſed à Sacerdótibus & Ecclésiæ miniſtris, & áliis qui hoc præſtáre tenentur : diligenter & accurátè perſolvantur.

FERIA QUARTA.

Ex Tractátu Jonæ Aurelianenſis Epíſcopi, de Inſtitutióne Laicáli.

Ann. 830. *Lib.* 3. *Cap.* 15.

NUllátenùs audiendi ſunt illi qui dicunt quòd nullæ áliæ eleemóſynæ opitulári poſſint defunctis, niſi ſolúmmodò quæ Sacerdótibus dantur : & ſacrifícia quæ per eos Deo offeruntur. Hoc qui credunt & dicunt : aut ignorántiâ, aut certè aliórum perſuaſióne falluntur. Credíbile ſanè eſt quòd hæc perſuáſio quâ símplices id crédere & dícere videntur, ex fonte avarítiæ procéſſerit; ſancta quippe mater Ecclésia pro defunctis ſuis non ſolùm ſacrifícia altáris : ſed étiam quaſcumque álias eleemóſynas offerre conſuévit.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Narbonenſi.

Ann. 1669. *Cap.* 24.

INtra Ecclésiam, & máximè prope altáre, non ita fácilè admittantur ſepeliendi : ſed illi tantùm, quos aut dígnitas Eccleſiáſtica, aut nóbilis proſápia, aut virtútis laudábilis ſplendor commendârint. Quòd ſi ſepulcra intra Ecclésiam conſtrúxerint : ſuper ſoli planítiem non attollantur. Sórdidas exactiónes, & pro exéquiis defunctórum illícitas pactiónes à Sacerdótibus fíeri non permittant Epíſcopi : & in hoc deprehenſos Sacerdótes quâ decet ſeveritáte púniant.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis Synodálibus Euſtáchii de Belláio, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1557. *Can.* 8, & 9.

SUpérflua fúneris & exequiárum pompa vitétur : quæ ad vivórum potiùs quàm defunctórum ſolátium inventa eſt. Defunctis enim ſubvéniunt preces, eleemóſynæ, jejúnia, oblatiónes, & Miſſæ ſacrifícium. Cœmetérium, ubi mortuórum córpora ad extrémum uſque judícium dórmiunt : in honóre eſt habendum. Proinde prohibémus in Cœmetériis plebíſcita ac Laïcórum pública concília ac chóreas exercéri : necnon núndinas & cantiónes impudícas decantári. Cœmetéria étiam à sórdibus & ſtercóribus mundári jubémus. Ecclésiæ quoque pædóres ac ſitus contractus : & céteræ immundítiæ excutiantur.

Digitized by Google

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo. *Ann.* 1576. *Part.* I. *Tit.* 14, & 17.

CŒmetéria ut muro, vel áliàs, tutè úndique ſepiantur; & eórum ingreſſus béſtiis occludátur: curet Epíſcopus diligenter. In eórum médio crux fírmiter erecta ſit. Cœmetéria Rectóri aut étiam áliis úſui ne ſint; res profánas onerave aſportántibus, hâcque & illâc per Eccléſiam ſácraque loca: quaſi per viam públicam tranſeúntibus.

De ambitione à Clericis fugienda.

DOMINICA XVI. *poſt Pentecoſten.*

Ex ſancto Ambróſio Epíſcopo.

Epiſtolâ 63. *ad Vercell. ſcripta ann.* 396. *in Decr. Gr. diſt.* 63. *Et lib.* I. *Off. C.* 22.

NEóphytus prohibétur ordinári, ne extollátur ſupérbiâ. Tamen, ſi non deeſt humílitas cómpetens ſacerdótio, ubi cauſa non hæret: vítium non imputátur.... Ergo bonis áctibus & ſincéro propóſito nitendum ad honórem árbitror Eccleſiáſticum; ut neque reſupína arrogántia, vel remiſſa negligéntia ſit: neque turpis affectátio & indecóra ambítio. Ad ómnia abundat ánimi directa ſimplícitas: ſatiſque ſeipſa commendat.

FERIA SECUNDA.

Ex Epíſtola ſancti Leónis Papæ, ad Epíſcopos Mauritániæ Cæſarienſis.

Script. ann. 440. *Cap.* 4.

SI ad honóres mundi ſine ſuffrágio témporis, ſine mérito labóris, indignum eſt perveníre; & notári ámbitûs ſolent, quos probitátis documenta non ádjuvant: quàm díligens & quàm prudens habenda eſt diſpensátio divinórum múnerum & cœléſtium dignitátum, ne in áliquo Apoſtólica & Canónica decréta violentur; & his Eccléſia Dómini regenda credátur: qui (ſunt) legitimárum inſtitutiónum néſcii, & totíus humilitátis ignári.

FERIA TERTIA.

De Sermóne Synodáli Stéphani, ex Abbáte ſanctæ Genovéfæ, Tornacenſis Epíſcopi.

Ann. 1177. *Serm.* I.

NOn quid fiat, ſed quid fíeri débeat attendámus. Generális enim eſt régula illa; & quæ locum habet in omni Sacerdóte, ſummo, médio, infímove, ut (ad régimen) quærátur cogendus, rogátus recédat, invitátus fúgiat: ſola

Digitized by Google

illi ſuffragétur necéſſitas ſe non excuſandi. Si áliter factum eſt ; vitiáta eſt régula ⁝ & pérdidit offícium ſuum. Inter hæc clamat legis auſtéritas ⁝ ſtat rigor Cánonum intráre volentes arcens.

DIE XV. AUGUSTI.

IN FESTO

ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ

VIRGINIS.

Ex ſancto Bernardo.
Epiſt. 174. *num.* 2, & 3.

EXalta (Matrem Dómini, vírginem régiam,) exaltátam ſuper choros Angelórum ad cœléſtia regna. Hæc de illa cantat Eccléſia ; & dócuit illum diem cum ſumma veneratióne recolendum, quo aſſumpta de ſéculo nequam ⁝ cœlis quoque íntulit celeberrimórum feſta gaudiórum.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE
SS. PATRONORUM,

Ubi deeſt proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

QUò religióſiùs íncolæ uniuſcujuſque Paróchiæ feſtum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Eccléſia dicáta eſt; cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religióſas ejus ſanctárum virtútum exercitatiónes: quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm ſempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum ſalútis patrocínium ſuſcépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus eſt & cuſtos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur; id Párochus præſtet, cùm frequéntior in Eccléſia pópulus adeſt: ut ipſe aut álius in ſuggeſtu res ejus ſanctè admirabiliterque geſtas, morum diſciplínam, pietátis ſtúdia ac virtútes pronúntiet.

Digitized by Google

INDEX PSALMORUM.

Pſalmi.		*Paginæ.*
119	AD Dóminum, cùm tribulárer.	70.
27	Ad te, Dómine, clamábo.	7.
24	Ad te, Dómine, levávi.	45.
122	Ad te levávi óculos meos.	90.
28	Afferte Dómino, fílii Dei.	144.
77	Atténdite, pópule meus.	77.
48	Audíte hæc, omnes gentes.	134.
118	BEáti immaculáti in via.	15.
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	149.
31	Beáti quorum remiſſæ ſunt.	73.
40	Beátus qui intélligit.	133.
1	Beátus vir qui non ábiit.	3.
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	27.
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	106.
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus.	33.
102	Bénedic, anima mea, Dómino; & ómnia.	87.
143	Benedictus Dóminus Deus meus.	151.
84	Benedixiſti, Dómine, terram tuam.	60.
91	Bonum eſt confitéri Dómino.	39.
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte.	46.
149	Cantáte Dómino cánticum novum: laus ejus.	145.
97	Cantáte Dómino cánticum novum; quia.	47.
18	Cœli enarrant glóriam Dei.	55.
74	Confitébimur tibi, Deus.	136.
110	Confitébor tibi, Dómine.... in concílio.	27.
9	Confitébor tibi, Dómine.... narrábo.	75.
137	Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audiſti.	109.
104	Confitémini Dómino, & invocáte.	35.
135	Confitémini Dómino, quóniam....Confitémini.	40.
106	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicant qui.	57.
117	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicat nunc.	14.

Pſalmi.		Paginæ.
105	Confitémini Dómino, quóniam.... Quis loquétur.	37.
15	Conſerva me, Dómine, quóniam ſperávi in te.	93.
115	Crédidi, propter quod locútus ſum.	108.
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus.	30.
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine.	91.
43	Deus, áuribus noſtris audívimus.	122.
49	Deus deórum Dóminus locútus eſt.	65.
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.	10.
21	Deus, Deus meus, réſpice in me.	126.
69	Deus, in adjutórium meum intende.	10.
53	Deus, in nómine tuo ſalvum me fac.	117.
71	Deus, judícium tuum regi da.	56.
108	Deus, laudem meam ne tacúeris.	68.
66	Deus miſereátur noſtrî.	103.
45	Deus noſter refúgium & virtus.	146.
82	Deus, quis ſímilis erit tibi.	137.
59	Deus, repuliſti nos.	148.
81	Deus ſtetit in ſynagóga deórum.	89.
78	Deus, venérunt gentes in hereditátem tuam.	74.
93	Deus ultiónum Dóminus.	89.
114	Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus.	50.
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea.	4.
38	Dixi: Cuſtódiam vias meas.	111.
109	Dixit Dóminus Dómino meo.	27.
35	Dixit injuſtus ut delinquat.	35.
52	Dixit inſípiens.... in iniquitátibus.	49.
13	Dixit inſípiens.... in ſtúdiis ſuis.	93.
140	Dómine, clamávi ad te.	71.
7	Dómine Deus meus, in te ſperávi.	54.
87	Dómine Deus ſalútis meæ.	143.
8	Dómine Dominus noſter.	44.
142	Dómine, exaudi oratiónem meam: áuribus.	143.
101	Dómine, exaudi oratiónem meam; & clamor.	125.
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.	87.
6	Dómine, ne in furóre tuo.... Miſerére.	53.
37	Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam.	131.
130	Dómine, non eſt exaltátum cor meum.	91.
138	Dómine, probaſti me.	129.
3	Dómine, quid multiplicáti ſunt.	4.
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo.	55.
89	Dómine, refúgium factus es nobis.	103.

Digitized by Google

Pſalmi.		*Paginæ.*
23	Dómini eſt terra, & plenitúdo ejus.	59.
26	Dóminus illuminátio mea.	104.
22	Dóminus regit me.	105.
92	Dóminus regnávit, decórem indútus eſt.	108.
96	Dóminus regnávit, exultet terra.	60.
98	Dóminus regnávit, iraſcantur pópuli.	48.
133	ECce nunc benedícite Dóminum.	31.
132	Ecce quàm bonum.	71.
58	Eripe me de inimícis meis.	114.
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	130.
44	Eructávit cor meum verbum bonum.	145.
144	Exaltábo te, Deus meus rex.	109.
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam.	7.
19	Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.	94.
60	Exaudi, Deus, deprecatiónem meam.	115.
63	Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor.	135.
54	Exaudi, Deus, oratiónem meam, & ne.	113.
16	Exaudi, Dómine, juſtítiam meam.	137.
39	Expectans expectávi Dóminum.	123.
80	Exultáte Deo adjutóri noſtro.	99.
32	Exultáte, juſti, in Dómino.	94.
67	Exurgat Deus, & diſſipentur.	95.
86	FUndamenta ejus in móntibus ſanctis.	147.
85	INclína, Dómine, aurem tuam.	153.
125	In convertendo, Dóminus.	52.
10	In Dómino confído.	92.
113	In éxitu Iſrael de Ægypto.	28.
70	In te, Dómine, ſperávi.... & éripe me.	117.
30	In te, Dómine, ſperávi.... in juſtítia.	84.
65	JUbiláte Deo, omnis terra, pſalmum.	8.
99	Jubiláte Deo, omnis terra, ſervíte.	11.
34	Júdica, Dómine, nocentes me.	63.
42	Júdica me, Deus, & diſcerne.	86.
25	Júdica me, Dómine, quóniam.	65.
121	LÆtátus ſum in his.	70.
145	Lauda, ánima mea, Dóminum.	121.
147	Lauda, Jerúſalem, Dóminum.	102.

Digitized by Google

Pſalmi.		Paginæ.
148	Laudáte Dóminum, de cœlis.	12.
150	Laudáte Dóminum in ſanctis ejus.	62.
116	Laudáte Dóminum, omnes gentes.	142.
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus.	83.
134	Laudáte nomen Dómini.	42.
112	Laudáte, púeri, Dóminum.	28.
120	Levávi óculos meos in montes.	51.
47	MAgnus Dóminus, & laudábilis.	146.
131	Memento, Dómine, David.	150.
56	Miſerére meî, Deus, miſerére meî.	138.
55	Miſerére meî, Deus, quóniam.	132.
50	Miſerére meî, Deus, ſecundùm.	152.
100	Miſericórdiam & judícium.	57.
88	Miſericórdias Dómini in æternum.	97.
126	NIſi Dóminus ædificáverit domum.	91.
123	Niſi quia Dóminus erat in nobis.	51.
36	Noli æmulári in malignántibus.	66.
61	Nonne Deo ſubjecta erit.	135.
75	Notus in Judæa Deus.	136.
46	OMnes gentes, pláudite mánibus.	47.
107	PArátum cor meum, Deus.	100.
72	QUàm bonus Iſrael Deus.	49.
83	Quàm dilecta tabernácula tua.	105.
2	Quàre fremuérunt gentes.	3.
41	Quemádmodùm deſíderat cervus.	85.
124	Qui confídunt in Dómino.	90.
51	Quid gloriáris in malítia.	112.
90	Qui hábitat in adjutório Altíſſimi.	31.
79	Qui regis Iſrael, intende.	107.
128	SÆpè expugnavérunt me.	128.
68	Salvum me fac, Deus.	115.
11	Salvum me fac, Dómine.	111.
57	Si verè útique juſtítiam.	124.
136	Super flúmina Babylónis.	52.
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion.	81.

Digitized by Google

Pſalmi.		*Paginæ.*
94	VEníte, exultémus Dómino.	2.
5	Verba mea áuribus pércipe, Dómine.	80.
76	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum.	44.
141	Voce meâ ad Dñum.... voce meà ad Dñum.	72.
12	USquequò, Dómine.	73.
73	Ut quid, Deus, repuliſti in finem?	148.

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

AUdíte, cœli, quæ loquor.	139.
Benedícite, ómnia ópera.	11.
Benedíctus Dóminus.	13.
Benedíctus es, Dómine.	101.
Cantémus Dómino.	41.
Collaudáte cánticum.	42.
Confitébor tibi.	82.
Dómine, audívi.	119.
Ego dixi: In dimídio.	61.
Exultávit cor meum.	101.
Incípite Dómino in tympanis.	142.
Magníficat ánima mea.	30.
Magnus es, Dómine.	82.
Miſerére noſtrì, Deus.	62.
Nunc dimittis.	32.
Urbs fortitúdinis noſtræ.	120.

Digitized by Google

INTONATIONES ET TERMINATIONES Pſalmorum & Canticorum, ſecundùm omnes cujuſque Modi differentias.

In hocce Breviario ad Antiphonas quiſque Tonus ſuo numero notatur: variæ etiam cujuſque Toni ſpecies ſeu Modi ſuis litteris deſignantur; completi, majuſculis; minuſculis verò, incompleti. Modus autem completus ille eſt qui in ſingulis Pſalmi verſibus deſinit in legitimam Toni ſui finalem: incompletus verò qui, non in Pſalmi verſibus, ſed in ſola Antiphona perfectè terminatur.

PRIMUS TONUS.

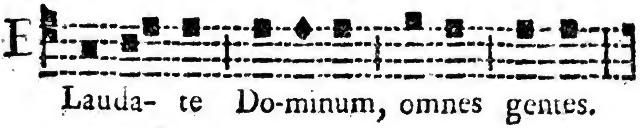

Digitized by Google

SECUNDUS TONUS.

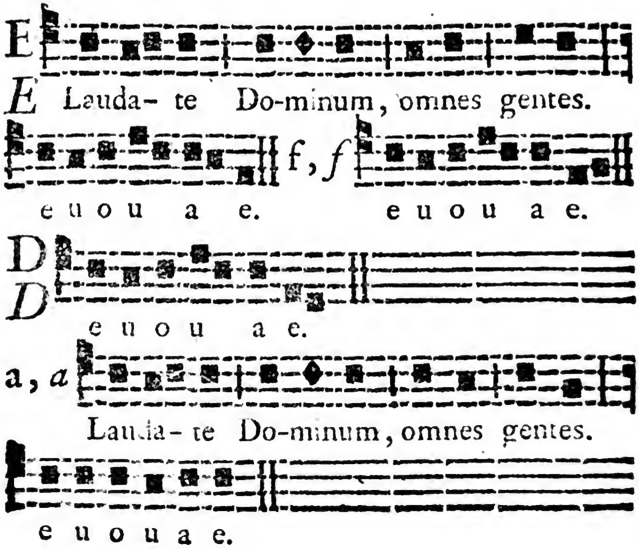

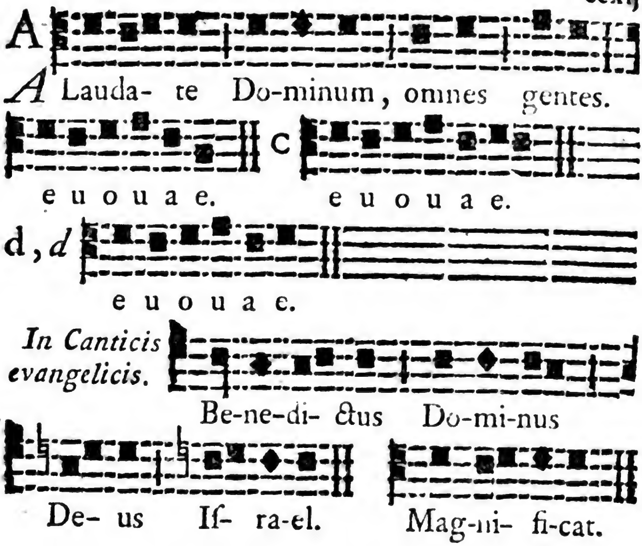
TERTIUS TONUS.

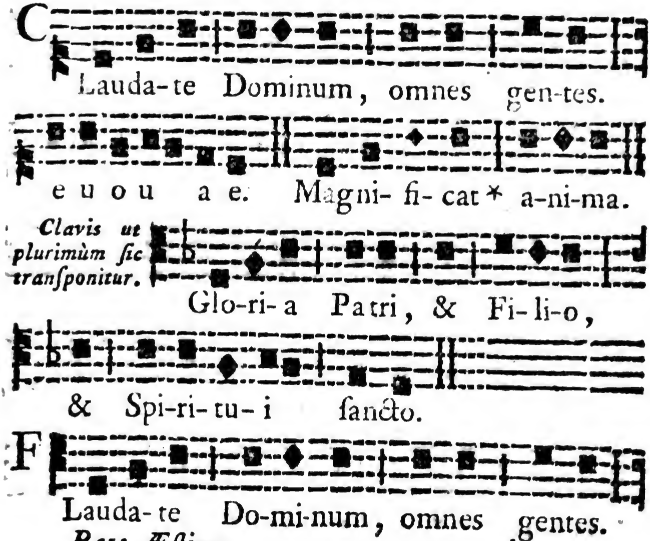

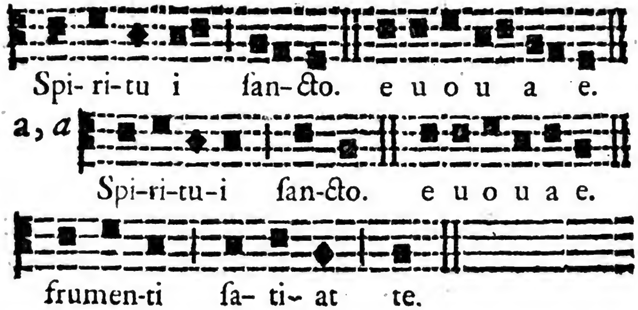
QUARTUS TONUS.

QUINTUS TONUS.

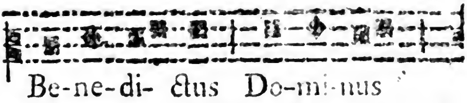

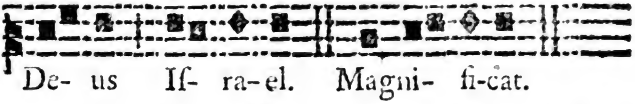

SEXTUS TONUS.

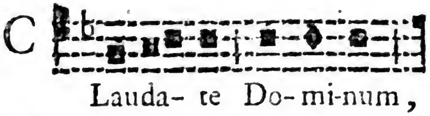

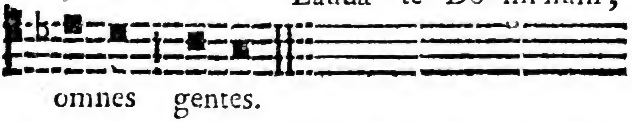
In Canticis evangelicis.

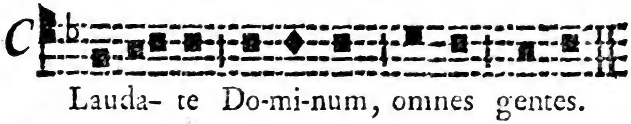

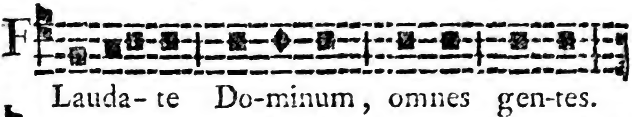

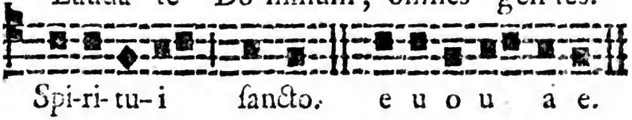
In præcedentibus Clavis ut plurimùm ſic tranſponitur.

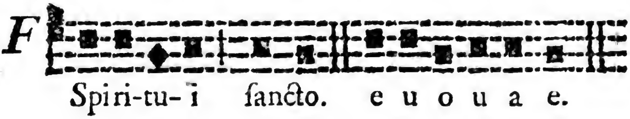

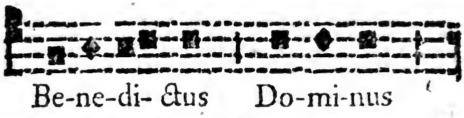

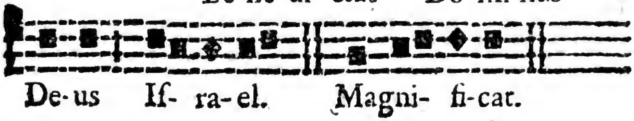

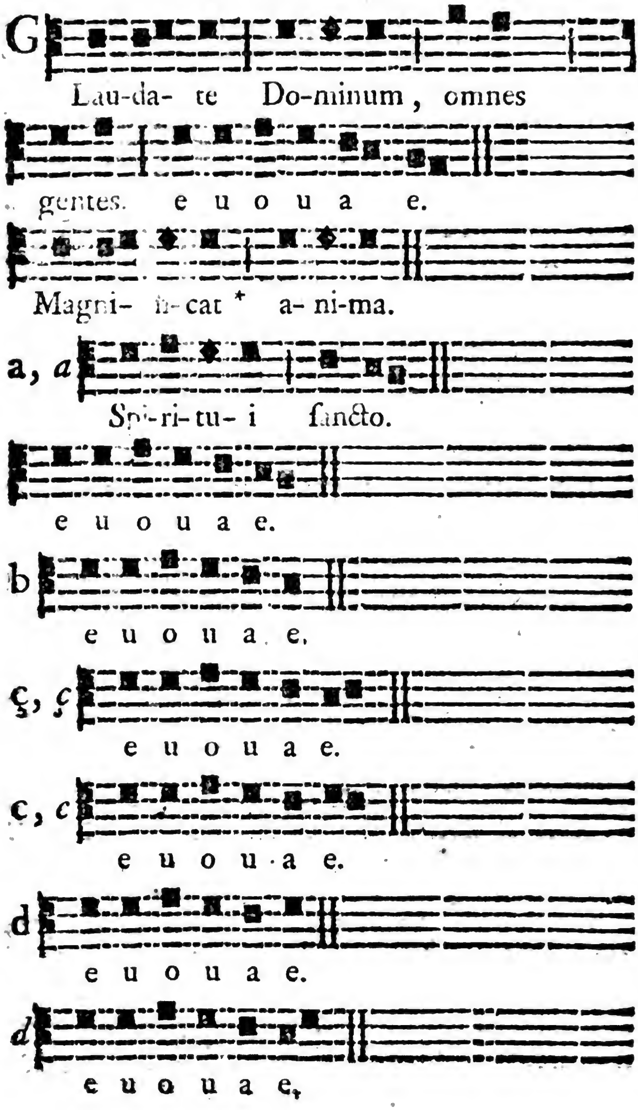

In Canticis evangelicis.

SEPTIMUS TONUS.

Digitized by Google

OCTAVUS TONUS.

Notandum Intonationes ſuprà notatas ſervari tantùm in primo cujuſque Pſalmi verſu ; ceteros

verò verſus à dominante in directum inchoari; quod & obſervatur in Canticis evangelicis.

Mediatio autem in iiſdem Canticis eadem ſemper eſt ad ſingulos verſus quæ ad primum. Quia verò in primo verſu Cantici Magnificat, *propter brevitatem mediatio compleri nequit, in ceteris ejus verſibus ad eam recurrendum eſt quæ ad* Benedictus *ſuprà notatur.*

LITANIA B. MARIÆ VIRGINIS.

KYRIE, eléiſon.
Chriſte, eléiſon.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, Miſerére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miſerére nobis.
Spíritus ſancte, Deus, miſerére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miſerére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Mater Chriſti, ora.
Mater divínæ grátiæ, ora.
Mater puríſſima, ora.
Mater caſtíſſima, ora.
Mater invioláta, ora.
Mater intemeráta, ora.
Mater amábilis, ora.
Mater admirábilis, ora.
Mater Creatóris, ora.
Mater Salvatóris, ora.
Virgo prudentíſſima, ora.
Virgo veneranda, ora.
Virgo prædicanda, ora.
Virgo potens, ora.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidélis, ora.
Spéculum juſtítiæ, ora.
Sedes ſapiéntiæ, ora.
Cauſa noſtræ lætítiæ, ora.
Vas ſpirituále, ora.
Vas honorábile, ora.
Vas insigne devotiónis, ora.
Roſa myſtica, ora.
Turris Davídica, ora.
Turris ebúrnea, ora.
Domus áurea, ora.
Fœderis arca, ora.
Jánua cœli, ora.
Stella matutína, ora.
Salus infirmórum, ora.
Refúgium peccatórum, ora.
Conſolátrix afflictórũ, ora.
Auxílium Chriſtianórum, ora.
Regína Angelórum, ora.
Regína Patriarchárum, ora.

Regína Prophetárum, ora.
Regína Apoſtolórum, ora.
Regína Mártyrum, ora.
Regína Confeſſórum, ora.
Regína Vírginum, ora.
Regína Sanctórum ómnium, ora.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.

Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaudi nos.

Ant. Sub tuum præſídium confúgimus, ſancta Dei génitrix, noſtras deprecatiónes ne deſpícias in neceſſitátibus noſtris; ſed à perículis cunctis líbera nos ſemper, virgo glorióſa & benedicta.

℣. Ora pro nobis, ſancta Dei génitrix;

℟. Ut digni efficiámur promiſſiónibus Chriſti.

Orémus.

COncéde, miséricors Deus, fragilitáti noſtræ præſídium; ut qui ſanctæ Dei genitrícis memóriam ágimus: interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus. Per eumdem.

ORATIONES DICENDÆ

Ante Benedictionem SS. Sacramenti.

DEus, qui nobis ſub Sacramento mirábili paſſiónis tuæ memóriam reliquiſti: tríbue, quæſumus; ita nos córporis & sánguinis tui ſacra myſtéria venerári: ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter ſentiámus.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noſter *N.* qui tuâ miſeratióne ſuſcépit regni gubernácula: virtútum étiam ómnium percípiat increménta; quibus decenter ornátus: vitiórum monſtra devitáre, hoſtes ſuperáre; & ad te, qui via, véritas & vita es: gratióſus váleat perveníre. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit.

FINIS PARTIS ÆSTIVÆ.

Digitized by Google

EMENDANDA IN PARTE ÆSTIVA.

IN PSALTERIO.

Pag. 9. *col.* 1. *lin.* 16. exultávi, *lege*, exaltávi.
Pag. 142. *col.* 1. *lin.* 11. ut eríperes, *lege*, ut eríperet.

IN PROPRIO DE TEMPORE.

Pag. 225. *col.* 2. *lin.* 20. prælium; & convenérunt, *lege*, prælium; convenérunt.
Pag. 265. *col.* 1. *lin.* 4. vidébat, clamábat: *lege*, vidébat & clamábat.
Pag. 317. *col.* 2. *lin.* 39. ſatis autem eſt, *lege*, ſatis eſt.
Pag. 327. *col.* 1. *lin.* 21. non ſérvient, *lege*, non ſérviunt.
Pag. 327. *col.* 1. *lin.* 35. fatigátâ, *lege*, fatigáta.
Pag. 334. *col.* 2. *lin.* 39. ſeparáte, *lege*, ſeparáre.

IN PROPRIO SANCTORUM.

Pag. 398. *col.* 1. *lin.* 27. Canónicis, *lege*, Cléricis.
Pag. 429. *col.* 2. *lin.* 28. quadringentéſimum-ſéptimum, *lege*, quadringentéſimum quinquagéſimum-ſéptimum.
Pag. 442. *col.* 2. *lin.* 37. cura ſuccindit, *lege*, cura ſuccendit.
Pag. 516. *col.* 2. *lin. ultim.* récreans, *lege*, récreas.
Pag. 543. *col.* 2. *lin.* 27. hábitet, *lege*, hábitat.
Pag. 550. *col.* 1. *lin.* 9. ſpléndida tunc, *lege*, ſpléndida nunc.
Pag. 551. *col.* 2. *lin.* 23. Leva ejus, *lege*, Læva ejus.

IN COMMUNI SANCTORUM.

Pag. xij *col.* 1. *lin.* 33. beáto N. Mártyri tuo, *lege*, beáto N. Mártyre tuo.
Pag. xiv. *col.* 1. *lin.* 36. advesárii, *lege*, adversárii.
Pag. clxix. *col.* 1. *lin.* 2. ſácerem, *lege*, fácerem.
Pag. cxcvj. *col.* 2. *lin.* 3. provocáre, *lege*, provocáte.

Privilegium Regis eſt in Parte Hiemali.

Digitized by Google

CANTUS Alleluia, *in ſine Antiphonarum.*

NEUMATA.

Digitized by Google

3.
4. in E.
4 in A.
5. in C
5. in F.
6. in C. & F.
7.
8.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google